ΠΑΒ 1275

- 4 ΝΟΕ. 2013

ΣΥΡΙΖΑ
ΕΝΩΤΙΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΜΕΤΩΠΟ

Αθήνα, 23 Οκτωβρίου 2013

Προς τη Βουλή των Ελλήνων

(Δια του Προέδρου)

Για τον κ. Υπουργό Δημόσιας Τάξης και Προστασίας του Πολίτη, τον κ. Υπουργό Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων και τον κ. Υπουργό Οικονομικών

Με κοινοποίηση προς τον Πρόεδρο και τα Μέλη της Ειδικής Μόνιμης Επιτροπής Θεσμών και Διαφάνειας

ΑΝΑΦΟΡΑ

Θέμα: Υπ'αρ. 01/2013 Απόφαση της ΑΔΑΕ με θέμα «Επιβολή κύρωσης εις βάρος της εταιρίας με την επωνυμία 'Vodafone-ΠΑΝΑΦΟΝ Ανώνυμη Ελληνική Εταιρία Τηλεπικοινωνιών' για τις παραβάσεις της κείμενης νομοθεσίας περί απορρήτου των επικοινωνιών» και σχετικά δημοσιεύματα.

Η βουλευτής του ΣΥΡΙΖΑ-ΕΚΜ Ζωή Κωνσταντοπούλου καταθέτει με Αναφορά τα ακόλουθα έγγραφα:

1) την υπ'αριθμόν 01/2013 Απόφαση της Αρχής Διασφάλισης Απορρήτου των Επικοινωνιών με θέμα «Επιβολή κύρωσης εις βάρος της εταιρίας με την επωνυμία 'Vodafone-ΠΑΝΑΦΟΝ Ανώνυμη Ελληνική Εταιρία Τηλεπικοινωνιών' για τις παραβάσεις της κείμενης νομοθεσίας περί απορρήτου των επικοινωνιών».

2) το από 7/7/2013 δημοσίευμα της ηλεκτρονικής έκδοσης της εφημερίδας «Το Βήμα» με τίτλο «Χαριλάου Τρικούπη Γκέιτ»,

3) το από 26/6/2013 δημοσίευμα της ηλεκτρονικής έκδοσης εφημερίδας «Real News» με τίτλο «Συνάντηση Σαμαρά με τους επικεφαλής Vodafone και Wind».

4) το από 13/9/2013 δημοσίευμα της ηλεκτρονικής έκδοσης της εφημερίδας «Το Βήμα» με τίτλο «Επενδυτικό ενδιαφέρον από CEO της Vodafone στη συνάντηση με Σαμαρά»,

5) το από 14/7/2013 δημοσίευμα της ηλεκτρονικής έκδοσης της εφημερίδας «Καθημερινή» με τίτλο «Πρόωρες εκλογές στο Δουκάτο λόγω παρακολουθήσεων».

6) το από 1/7/2013 δημοσίευμα της ηλεκτρονικής έκδοσης της εφημερίδας «Το Έθνος» με τίτλο «Παρακολουθούσαν και την ελληνική πρεσβεία στις ΗΠΑ-Έρευνά τα στοιχεία το ΥΠΕΞ»,

7) το από 21/10/2013 δημοσίευμα της ηλεκτρονικής έκδοσης της εφημερίδας «Ελευθεροτυπία» με τίτλο «Γαλλική οργή για τις παρακολουθήσεις»,

8) το από 9/10/2013 δημοσίευμα του διαδικτυακού ιστοτόπου της Deutsche Welle με τίτλο «Court rules against monitoring Left party politician Ramelow»,

9) το άρθρο του κ. Προκόπη Παυλόπουλου, στα Επίκαιρα (17/10-23/10/2013), με τίτλο «Οι παράνομες παρακολουθήσεις επικοινωνιών ως εσχάτη προδοσία»

Η διασφάλιση του απορρήτου των επικοινωνιών φαίνεται ότι ουδέποτε κατακτήθηκε στη χώρα μας. Πρόσφατα, φιλοκυβερνητική εφημερίδα δημοσίευσε στο διαδίκτυο ότι, στη δεκαετία του 90, η Ν.Δ. παρακολουθούσε τις συνεδριάσεις του ΠΑΣΟΚ στη Χαριλάου Τρικούπη, μέσω παρακείμενης πολυκατοικίας. Εξάλλου, από τα σκάνδαλα των τηλεφωνικών υποκλοπών της δεκαετίας του '90, που απασχόλησαν την Δικαιοσύνη και συγκλόνισαν την κοινή γνώμη, φθάσαμε στις παρακολουθήσεις ακόμη και του Πρωθυπουργού Κ. Καραμανλή το 2004-2005 και στη δολοφονία του στελέχους της Vodafone Κώστα Τσαλικίδη, που σκηνοθετήθηκε ως δήθεν αυτοκτονία και καταχωνιάστηκε επί σχεδόν ένα χρόνο σε κάποια εισαγγελικά συρτάρια. Για το σκάνδαλο των παρακολουθήσεων της Κυβέρνησης Καραμανλή αλλά και πλήθους πολιτών γίνεται σήμερα ανακριτική διερεύνηση σε βαθμό κακουργήματος, με την κατηγορία της απόπειρας κατασκοπείας, ενώ ήδη δημοσιεύονται στοιχεία που φέρουν τις υποκλοπές να συνεχίσθηκαν και μετά την αποκάλυψη του συστήματος παρακολούθησης. Η εταιρία Vodafone, που ενεπλάκη στην υπόθεση, έχει τιμωρηθεί από την Αρχή Διασφάλισης Απορρήτου των Επικοινωνιών (Α.Δ.Α.Ε.) με πρόστιμο δεκάδων εκατομμυρίων ευρώ, που είναι άγνωστο αν έχει εισπραχθεί. Είναι, εξάλλου, νωπές και οι αποκαλύψεις στην υπόθεση Σνόουντεν, για παρακολουθήσεις σε βάρος χωρών της Ε.Ε. εκ μέρους των Η.Π.Α., με αντικείμενο και τη χώρα μας. Τελευταία, ο Πρωθυπουργός πραγματοποίησε 2

επιχειρηματικού περιβλήματος συναντήσεις με εκπροσώπους της Vodafone, που προέβησαν και σε δηλώσεις έξω από το Μέγαρο Μαξίμου. Εξάλλου, ΗΠΑ και Ευρώπη συγκλονίζονται από συνεχείς αποκαλύψεις για παρακολουθήσεις πολιτών, που οδήγησαν σε παραίτηση τον Ζαν-Κλοντ Γιουνκέρ, σε διαβήματα του Πρωθυπουργού της Γαλλίας Ζαν-Μαρκ Ερο και σε απόφαση του Γερμανικού Συνταγματικού Δικαστηρίου, με την οποία αποδοκιμάσθηκε η παρακολούθηση βουλευτή της Αριστεράς.

Όλα αυτά, σε συνδυασμό με τις προκλητικές και συνεχόμενες παρεμβολές που κάποιοι δεχόμαστε στις επικοινωνίες μας και οι οποίες έχουν καταγγελθεί δημοσίως, επωνύμως και επισήμως, συνθέτουν ένα μωσαϊκό που, σε καμμία περίπτωση δεν επιτρέπει στην Κυβέρνηση και τον κοπτόμενο υπερασπιστή της ΕΥΠ κ. Δένδια να διαβεβαιώνουν ότι οι επικοινωνίες είναι ασφαλείς. Χρειάστηκε, άλλωστε, να δοθεί τόση δημοσιότητα στο θέμα για να συναινέσουν, επιτέλους, οι Κυβερνητικοί βουλευτές στην Επιτροπή Θεσμών και Διαφάνειας της Βουλής, προκειμένου να κληθεί ο Διοικητής της Ε.Υ.Π. κος Δραβίλλας, πράγμα που εκ μέρους του ΣΥΡΙΖΑ ζητούμε επί μήνες. Παρ'όλα αυτά και μολονότι η κλήτευση του αποφασίσθηκε προ 2 εβδομάδων για την τρέχουσα εβδομάδα, ωστόσο τούτο δε συνέβη, ενώ δεν κλήθηκε ούτε ο Επικεφαλής του ΣΔΟΕ.

Παρακαλούμε να υπάρξει αρμοδίως και επισήμως ενημέρωση για όλα τα ανωτέρω εκτιθέμενα ζητήματα.

<u>Η αναφέρουσα βουλευτής</u>

Ζωή Κωνσταντοπούλου

Μαρούσι, 2 Ιανουαρίου 2013

Αρ. πρωτ. : 6

ΑΠΟΦΑΣΗ

(ΑΝΑΡΤΗΤΕΑ ΣΤΟ ΔΙΑΔΙΚΤΥΟ)

(αριθμ.: 1/2013)

ΘΕΜΑ: «Επιβολή κύρωσης εις βάρος της εταιρείας με την επωνυμία 'Vodafone - ΠΑΝΑΦΟΝ Ανώνυμη Ελληνική Εταιρεία Τηλεπικοινωνιών' για παραβάσεις της κείμενης νομοθεσίας περί απορρήτου των επικοινωνιών».

Την 27η Δεκεμβρίου 2012 και την 2α Ιανουαρίου 2013 συνήλθε σε μυστική συνεδρίαση η Ολομέλεια της Αρχής Διασφάλισης του Απορρήτου των Επικοινωνιών, για τους λόγους που αναφέρονται στην υπ' αριθμ. 197/2012 απόφαση της ΑΔΑΕ, στην οποία παρέστησαν ο Πρόεδρος της Αρχής κ. Α. Λαμπρινόπουλος, ο Αντιπρόεδρος της Αρχής κ. Κ. Μαραβέλας, καθώς και τα τακτικά μέλη κ.κ. Χρ. Καψάλης, Κ. Λαμπρινουδάκης, Μ. Γεωργιακόδης, Ν. Καλουπτσίδης και Δ. Βαρουτάς.

Η ΑΔΑΕ ασχολήθηκε με τις παραβάσεις της κείμενης νομοθεσίας περί απορρήτου των επικοινωνιών από την εταιρεία με την επωνυμία «VODAFONE-ΠΑΝΑΦΟΝ Ανώνυμη Ελληνική Εταιρεία Τηλεπικοινωνιών», κατόπιν του από 2 Φεβρουαρίου 2006 δημοσιεύματος της εφημερίδας «ΤΑ ΝΕΑ» (σελ. 1 και σελ. 7) με τίτλο «Υποκλοπές τηλεφώνων (και) Υπουργών», και των δηλώσεων των Υπουργών Δικαιοσύνης, Δημόσιας Τάξης και Επικρατείας κατά την κοινή συνέντευξη Τύπου της 2ης Φεβρουαρίου 2006 και ώρα 14.00, σχετικά με υποκλοπές κινητών τηλεφώνων του Πρωθυπουργού, Υπουργών και άλλων προσώπων που πραγματοποιήθηκαν από το δίκτυο της εταιρείας.

Η ακρόαση της εταιρείας «VODAFONE-ΠΑΝΑΦΟΝ Ανώνυμη Ελληνική Εταιρεία Τηλεπικοινωνιών» έλαβε χώρα ενώπιον της Αρχής την 9η Φεβρουαρίου 2006 και την 13η Σεπτεμβρίου 2006.

Ιερού Λόχου 3, Τ.Κ. 15124 Μαρούσι • Τηλ.: 210 6387600 • Fax: 210 6387666 • E-mail: info@adae.gr • Διαδικτυακός Τόπος: www.adae.gr

Επί της διεξαχθείσης την 9.2.2006 Ακροάσεως η εταιρεία «VODAFONE-ΠΑΝΑΦΟΝ Ανώνυμη Ελληνική Εταιρεία Τηλεπικοινωνιών» υπέβαλε στην ΑΔΑΕ το υπ΄αριθμ.πρωτ. ΑΔΑΕ 58/22.2.2006 έγγραφο Υπόμνημα μετά των συνημμένων σε αυτό εγγράφων και το υπ΄αριθμ.πρωτ. ΑΔΑΕ 90/7.3.2006 Συμπληρωματικό Υπόμνημα μετά των συνημμένων σε αυτό εγγράφων, ενώ επί της συμπληρωματικής Ακροάσεως της 13.9.2006 η εταιρεία υπέβαλε στην ΑΔΑΕ το υπ΄αριθμ πρωτ. 826/3.10.2006 Υπόμνημα μετά των συνημμένων σε αυτό εγγράφων.

Σε συνέχεια της υπ' αριθμ. 5/2007 απόφασης της ΑΔΑΕ και της υπ' αριθμ. 3319/2010 απόφασης της Ολομέλειας του Συμβουλίου της Επικρατείας, η ΑΔΑΕ επανέλαβε την ακρόαση της εταιρείας «VODAFONE-ΠΑΝΑΦΟΝ Ανώνυμη Ελληνική Εταιρεία Τηλεπικοινωνιών», η οποία έλαβε χώρα την 20η Νοεμβρίου 2012.

Επί της διεξαχθείσης την 20.11.2012 ακροάσεως, η εταιρεία «VODAFONE-ΠΑΝΑΦΟΝ Ανώνυμη Ελληνική Εταιρεία Τηλεπικοινωνιών» υπέβαλε στην ΑΔΑΕ το υπ' αριθμ. πρωτ. ΑΔΑΕ ΑΠΡ 4315/03-12-2012 έγγραφο υπόμνημά της μετά των συνημμένων σε αυτό εγγράφων.

Εκ των προσκομισθέντων εγγράφων του φακέλου, της υπ'αριθμ. 12/2.2.2006 Απόφασης της ΑΔΑΕ, του υπ'αριθμ. πρωτ. 57/24.2.2006 εγγράφου της ΑΔΑΕ, της υπ'αριθμ. 98/14.7.2006 Απόφασης της ΑΔΑΕ με αντικείμενο τις αποδιδόμενες σε αυτά παραβάσεις της κείμενης νομοθεσίας περί απορρήτου των επικοινωνιών, των ακροάσεων της 9.2.2006 και 13.9.2006 των εκπροσώπων της εταιρείας με την επωνυμία «Vodafone - ΠΑΝΑΦΟΝ Ανώνυμη Ελληνική Εταιρεία Τηλεπικοινωνιών», στο εξής καλουμένης για λόγους συντομίας «Vodafone», μετά των δικηγόρων της, των υποβληθέντων υπομνημάτων μετά των συνοδευτικών αυτών εγγράφων, και ιδίως εκ του Πορίσματος Ελέγχου της ΑΔΑΕ σχετικά με το θέμα των υποκλοπών μέσω του δικτύου της εταιρείας Vodafone με ημερομηνία 28.6.2006, όπως διευκρινίστηκε με το υπ' αριθμ. πρωτ. ΑΠΡ 1031/6.12.2006 έγγραφο της Ομάδας Ελέγχου της ΑΔΑΕ, καθώς και εκ του εγγράφου με αριθμ.πρωτ. ΑΠΡ 2278/6.12.2006 της Ομάδας Ελέγχου της ΑΔΑΕ με θέμα «Τεχνικές Διευκρινίσεις επί του Υπομνήματος της Vodafone σχετικά με την κλήση της εταιρείας με αντικείμενο επιπλέον αποδιδόμενες παραβάσεις της κείμενης νομοθεσίας περί απορρήτου των επικοινωνιών», και κατόπιν της υπ' αριθμ. 5/2007 Απόφασης της Ολομελείας της ΑΔΑΕ με αρ. πρωτ. 67/12-01-2007, της έκδοσης της υπ' αριθμ.

Ιερού Λόχου 3, Τ.Κ. 15124, Μαρούσι • Τηλ.: 210 6387600 • Fax: 210 6387666 • E-mail: info@adae.gr • Διαδικτυακός Τόπος: www.adae.gr

3319/2010 απόφασης της Ολομελείας του ΣτΕ και της δημοσίευσης της διάταξης του άρθρου 61 του Ν. 4055/2012 (ΦΕΚ 51Α΄/12-03-2012) σε συμμόρφωση προς την ως άνω ακυρωτική απόφαση του ΣτΕ, καθώς και της από 20-11-2012 ακροάσεως της εταιρείας Vodafone μετά των δικηγόρων της και του υποβληθέντος υπομνήματός της μετά των συνοδευτικών αυτού εγγράφων και έχοντας υπόψη :

1. τα άρθρα 19 και 20 παρ. 2 του Συντάγματος, σύμφωνα με τα οποία « *19. 1) Το απόρρητο των επιστολών και της ελεύθερης ανταπόκρισης ή επικοινωνίας με οποιονδήποτε άλλο τρόπο είναι απόλυτα απαραβίαστο. Νόμος ορίζει τις εγγυήσεις υπό τις οποίες η δικαστική αρχή δεν δεσμεύεται από το απόρρητο για λόγους εθνικής ασφάλειας ή για διακρίβωση ιδιαίτερα σοβαρών εγκλημάτων. 2)Νόμος ορίζει τα σχετικά με τη συγκρότηση, τη λειτουργία και τις αρμοδιότητες ανεξάρτητης αρχής που διασφαλίζει το απόρρητο της παραγράφου 1. 3) Απαγορεύεται η χρήση αποδεικτικών μέσων που έχουν αποκτηθεί κατά παράβαση του άρθρου αυτού και των άρθρων 9 και 9Α.* » και «*20 παρ. 2. Το δικαίωμα της προηγούμενης ακρόασης του ενδιαφερομένου ισχύει και για κάθε διοικητική ενέργεια ή μέτρο που λαμβάνεται σε βάρος των δικαιωμάτων ή συμφερόντων του*»,

2. το Ν. 4055/2012 «Δίκαιη δίκη και εύλογη διάρκεια αυτής» (ΦΕΚ 51/Α/2012) και ιδίως το άρθρο 110 παρ. 12 καθώς και το άρθρο 61 παρ. 1 αυτού, σύμφωνα με το οποίο : «*Η παρ. 7 του άρθρου 2 του ν. 3051/2002 (Α΄ 220) αντικαθίσταται ως εξής : 7. Η λειτουργία κάθε ανεξάρτητης αρχής ρυθμίζεται από εσωτερικό κανονισμό, ο οποίος εκδίδεται από την ίδια και δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως. Ο Κανονισμός ακολουθεί τις ρυθμίσεις του Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας. Παρεκκλίσεις επιτρέπονται μόνο ως προς τη δημοσιότητα των συνεδριάσεων, ανάλογα με τη φύση και αποστολή της κάθε αρχής.*

Κατά τη διαδικασία επιβολής διοικητικών κυρώσεων, οι συνεδριάσεις των ανεξαρτήτων αρχών είναι μυστικές, εκτός εάν ορίζεται διαφορετικά από άλλη διάταξη νόμου ή τον κανονισμό τους. Αν ο κανονισμός δεν προβλέπει δημόσια συνεδρίαση κατά τη διαδικασία επιβολής κυρώσεων, ο έχων δικαιολογημένο ενδιαφέρον μπορεί, με γραπτή αίτησή του, να ζητήσει την έκδοση της απόφασης ύστερα από δημόσια συνεδρίαση, στην οποία παρίστανται, εκτός από τα ενδιαφερόμενα μέρη και τρίτοι. Η αίτηση πρέπει να

Ιερού Λόχου 3, Τ.Κ. 15124 Μαρούσι ◂ Τηλ: 210 6387600 ◂ Fax: 210 6387666 ◂ E-mail: info@adae.gr ◂ Διαδικτυακός Τόπος:

περιλαμβάνει, επί ποινή απαραδέκτου, τους λόγους που στηρίζουν το αίτημα. Η αρχή αποφαίνεται επί του αιτήματος, πριν από την έναρξη της διαδικασίας για την οποία ζητείται η δημόσια συνεδρίαση, χωρίς να απαιτείται η τήρηση οποιασδήποτε άλλης προϋπόθεσης ή πρόσκληση των ενδιαφερόμενων να ακουστούν. Η απόφαση γνωστοποιείται προφορικά στον αιτούντα και στους ενδιαφερόμενους, εφόσον παρίστανται και καταχωρίζεται στο πρακτικό ή την απόφαση της αρχής.

Η δημόσια συνεδρίαση της αρχής αποκλείεται : α. αν παραβλάπτεται το συμφέρον απονομής της δικαιοσύνης, β. εφόσον συντρέχουν λόγοι προστασίας : αα) των συμφερόντων των ανηλίκων, ββ) του ιδιωτικού βίου, γγ) της εθνικής άμυνας και ασφάλειας, δδ) της δημόσιας τάξης, εε) του επιχειρηματικού απορρήτου και γ. όταν, κατά την κρίση της αρχής, η δημόσια συνεδρίαση παρεμποδίζει ουσιωδώς τη διερεύνηση της υπόθεσης.

Εάν ο κανονισμός της αρχής προβλέπει δημόσια συνεδρίαση, η αρχή μπορεί, για τους ανωτέρω λόγους, να συνεδριάσει μυστικά. Αν κατά τη διάρκεια της δημόσιας συνεδρίασης παρακωλύεται η διαδικασία από την παρουσία τρίτων προσώπων ή διαπιστωθεί ότι συντρέχουν οι παραπάνω λόγοι, με απόφαση της αρχής που λαμβάνεται παραχρήμα και καταχωρίζεται στο πρακτικό ή την απόφαση, μπορεί να διακοπεί η δημόσια διαδικασία και να συνεχισθεί με την παρουσία μόνο των ενδιαφερομένων.

Αν πράξη ανεξάρτητης αρχής ακυρώθηκε με απόφαση δικαστηρίου για το λόγο ότι η πράξη δεν ελήφθη σε δημόσια συνεδρίαση, η αρχή επαναλαμβάνει τη διαδικασία σε δημόσια συνεδρίαση, σύμφωνα με τα όσα κρίθηκαν με την ακυρωτική απόφαση, εφόσον στη συγκεκριμένη περίπτωση δεν συντρέχουν, κατά την αιτιολογημένη κρίση της αρχής, λόγοι που αποκλείουν τη δημόσια συνεδρίαση.»

3. την υπ' αριθμ. 97[Α]/2012 Απόφαση της Α.Δ.Α.Ε. «Τροποποίηση της απόφασης της Α.Δ.Α.Ε. 44/31-10-2003 "Κανονισμός Εσωτερικής Λειτουργίας της Αρχής Διασφάλισης του Απορρήτου των Επικοινωνιών (ΑΔΑΕ) (ΦΕΚ1642/Β/7.11.2003)", όπως ισχύει» (ΦΕΚ 1650/Β/11-05-2012 και 1751/Β/25-05-2012) και ιδίως : α) το άρθρο 1 αυτής, σύμφωνα με το οποίο «*Το τελευταίο εδάφιο της διάταξης του άρθρου 4 παρ. 1 της απόφασης της ΑΔΑΕ 44/31.10.2003 ..., όπως ισχύει, αντικαθίσταται ως ακολούθως : Οι ακροάσεις της Αρχής είναι μυστικές, με την επιφύλαξη των διατάξεων του άρθρου 6 παρ. 3 της παρούσης, όπως ισχύει.»*, β) το άρθρο 2 αυτής, σύμφωνα με το οποίο «*Το άρθρο 6 της απόφασης της ΑΔΑΕ 44/31.10.2003, όπως ισχύει, αντικαθίσταται ως ακολούθως :*

....3. Οι συνεδριάσεις της Αρχής είναι μυστικές. Ειδικώς κατά τη διαδικασία επιβολής διοικητικών κυρώσεων, ο έχων δικαιολογημένο ενδιαφέρον μπορεί με γραπτή αίτησή του να ζητήσει τη διενέργεια της διαδικασίας ακρόασης για την έκδοση της απόφασης σε δημόσια συνεδρίαση, στην οποία παρίστανται, εκτός από τα ενδιαφερόμενα μέρη και τρίτοι. Η αίτηση πρέπει να περιλαμβάνει, επί ποινή απαραδέκτου, τους λόγους που στηρίζουν το αίτημα. Η Αρχή αποφαίνεται επί του αιτήματος πριν από την έναρξη της διαδικασίας για την οποία ζητείται η δημόσια συνεδρίαση, χωρίς να απαιτείται η τήρηση οποιασδήποτε άλλης προϋπόθεσης ή πρόσκληση των ενδιαφερόμενων να ακουστούν. Η απόφαση γνωστοποιείται προφορικά στον αιτούντα και στους ενδιαφερόμενους, εφόσον παρίστανται και καταχωρίζεται στο πρακτικό ή την απόφαση της Αρχής. Η δημόσια συνεδρίαση της Αρχής αποκλείεται : α) αν παραβλάπτεται το συμφέρον απονομής της δικαιοσύνης, β) εφόσον συντρέχουν λόγοι προστασίας : αα) των συμφερόντων των ανηλίκων, ββ) του ιδιωτικού βίου, γγ) της εθνικής άμυνας και ασφάλειας, δδ) της δημόσιας τάξης, εε) του επιχειρηματικού απορρήτου και γ) όταν, κατά την κρίση της Αρχής, η δημόσια συνεδρίαση παρεμποδίζει ουσιωδώς τη διερεύνηση της υπόθεσης...», και γ) το άρθρο 8 αυτής, σύμφωνα με το οποίο *«Αν πριν τη δημοσίευση του παρόντος Κανονισμού πράξη της Αρχής ακυρώθηκε με απόφαση δικαστηρίου για το λόγο ότι η πράξη δεν ελήφθη σε δημόσια συνεδρίαση, η Αρχή επαναλαμβάνει τη διαδικασία σε δημόσια συνεδρίαση, σύμφωνα με τα όσα κρίθηκαν με την ακυρωτική απόφαση. Η Αρχή σε συνεδρίασή της πριν από την έναρξη της διαδικασίας αυτής αποφασίζει αιτιολογημένα αν συντρέχουν οι αναφερόμενοι στη διάταξη του άρθρου 6 παρ. 3 λόγοι, οι οποίοι αποκλείουν τη δημόσια συνεδρίαση. Στην περίπτωση που συντρέχουν λόγοι από τους αναφερόμενους στη διάταξη του άρθρου 6 παρ. 3, οι οποίοι αποκλείουν τη δημόσια συνεδρίαση, η Αρχή ανακοινώνει την απόφασή της στους ενδιαφερόμενους και η διαδικασία ακρόασης διενεργείται σε μυστικές συνεδριάσεις. Στην περίπτωση που δεν συντρέχουν λόγοι από τους αναφερόμενους στη διάταξη του άρθρου 6 παρ. 3, οι οποίοι αποκλείουν τη δημόσια συνεδρίαση, η διαδικασία ακρόασης διενεργείται σε δημόσιες συνεδριάσεις, σύμφωνα με το τελευταίο εδάφιο της διάταξης του άρθρου 6 παρ. 3 της παρούσης, όπως ισχύει μετά την αντικατάστασή της.»*.

4. το άρθρο 4 παρ. 3 της υπ' αριθμ. 44/31-10-2003 Απόφασης της Α.Δ.Α.Ε. «Κανονισμός Εσωτερικής Λειτουργίας της Αρχής Διασφάλισης του Απορρήτου των Επικοινωνιών (ΑΔΑΕ)» (ΦΕΚ 1642/Β/7.11.2003), σύμφωνα με το οποίο *«...οι*

Ιερού Λόχου 3, Τ.Κ.15124 Μαρούσι ♦ Τηλ: 210 6387600 ♦ Fax: 210 6387666 ♦ E-mail: info@adae.gr ♦Διαδικτυακός Τόπος: www.adae.g

διοικητικές κυρώσεις που προβλέπονται για παράβαση της κείμενης νομοθεσίας σε σχέση με το απόρρητο των επικοινωνιών ή τους όρους και τη διαδικασία άρσης αυτού επιβάλλονται ύστερα από ακρόαση, μετά από προηγούμενη κλήτευση για παροχή εξηγήσεων, του φερόμενου ως υπαίτιου, ο οποίος μπορεί να παραστεί μετά ή δια πληρεξουσίου δικηγόρου»,

5. το Ν.3115/2003 «Αρχή Διασφάλισης του Απορρήτου των Επικοινωνιών» (ΦΕΚ 47/Β/27.02.2003), όπως ισχύει και ιδίως τα άρθρα 1, 6 παρ. 1 εδ. α), β), γ) και δ), 6 παρ. 2 και 11 αυτού, σύμφωνα με τα οποία :

- Άρθρο 1 : *«1. Συνιστάται, κατά την παράγραφο 2 του άρθρου 19 του Συντάγματος, Αρχή Διασφάλισης του Απορρήτου των Επικοινωνιών (Α.Δ.Α.Ε.), με σκοπό την προστασία του απορρήτου των επιστολών και της ελεύθερης ανταπόκρισης ή επικοινωνίας με οποιονδήποτε άλλο τρόπο. Στην έννοια της προστασίας του απορρήτου των επικοινωνιών περιλαμβάνεται και ο έλεγχος της τήρησης των όρων και της διαδικασίας άρσης του απορρήτου. 2. Η Α.Δ.Α.Ε. είναι ανεξάρτητη αρχή, που απολαμβάνει διοικητικής αυτοτέλειας. Έδρα της Α.Δ.Α.Ε. είναι η Αθήνα, μπορεί, όμως, με απόφασή της να εγκαθιστά και να λειτουργεί γραφεία και σε άλλες πόλεις της Ελλάδας. Οι αποφάσεις της Α.Δ.Α.Ε. κοινοποιούνται με μέριμνά της στον Υπουργό Δικαιοσύνης, ενώ στο τέλος κάθε έτους υποβάλλεται έκθεση των πεπραγμένων της στον Πρόεδρο της Βουλής, στον Υπουργό Δικαιοσύνης και στους αρχηγούς των κομμάτων που εκπροσωπούνται στη Βουλή και στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο. 3. Η Α.Δ.Α.Ε. υπόκειται σε κοινοβουλευτικό έλεγχο κατά τον τρόπο και τη διαδικασία που κάθε φορά προβλέπεται από τον Κανονισμό της Βουλής.»*

- Άρθρο 6 παρ.1 εδ. α΄, β΄, γ' και δ΄ : *«Η Α.Δ.Α.Ε, για την εκπλήρωση της αποστολής της, έχει τις ακόλουθες αρμοδιότητες : α. διενεργεί αυτεπαγγέλτως ή κατόπιν καταγγελίας, τακτικούς και έκτακτους ελέγχους, σε εγκαταστάσεις, τεχνικό εξοπλισμό, αρχεία ,τράπεζες δεδομένων και έγγραφα της Εθνικής Υπηρεσίας Πληροφοριών (ΕΥΠ), άλλων δημοσίων υπηρεσιών, οργανισμών, επιχειρήσεων του ευρύτερου δημόσιου τομέα, καθώς και ιδιωτικών επιχειρήσεων που ασχολούνται με ταχυδρομικές, τηλεπικοινωνιακές ή άλλες υπηρεσίες σχετικές με την ανταπόκριση και την επικοινωνία.,*

β. Λαμβάνει πληροφορίες σχετικές με την αποστολή της, από τις υπό το στοιχείο α΄ υπηρεσίες, οργανισμούς και επιχειρήσεις, καθώς και από τους εποπτεύοντες Υπουργούς »,

γ. Καλεί σε ακρόαση από τις υπηρεσίες, οργανισμούς, νομικά πρόσωπα και επιχειρήσεις που αναφέρονται στο άνω στοιχείο α΄, τις διοικήσεις, τους νόμιμους εκπροσώπους, τους

υπαλλήλους και κάθε άλλο πρόσωπο, το οποίο κρίνει ότι μπορεί να συμβάλλει στην εκπλήρωση της αποστολής της,

δ. Προβαίνει στην κατάσχεση μέσων παραβίασης του απορρήτου, που υποπίπτουν στην αντίληψή της κατά την ενάσκηση του έργου της και ορίζεται μεσεγγυούχος αυτών μέχρι να αποφανθούν τα αρμόδια δικαστήρια.....»,

- Άρθρο 6 παρ.2 : «*τα μέλη και το προσωπικό της ΑΔΑΕ, πλην του βοηθητικού προσωπικού, έχουν προς διαπίστωση των παραβάσεων της νομοθεσίας περί προστασίας του απορρήτου, τις εξουσίες και τα δικαιώματα που προβλέπονται στο Ν.703/1977, όπως ισχύει. Τα πρόσωπα αυτά έχουν προς τούτο δικαίωμα να ελέγχουν τα προβλεπόμενα από το Π.Δ.186/1992(Κ.Β.Σ.) βιβλία και στοιχεία των ελεγχόμενων επιχειρήσεων και οργανισμών, αποκλειομένης της κατάσχεσης ή της παραλαβής τους, καθώς και πάσης φύσεως αρχεία, βιβλία, στοιχεία και λοιπά έγγραφα των προσώπων που ελέγχουν, να ενεργούν έρευνες στα γραφεία και λοιπές εγκαταστάσεις τους, να λαμβάνουν ένορκες και ανωμοτί κατά την κρίση τους καταθέσεις, με την επιφύλαξη του άρθρου 212 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας. Οι σχετικές διατάξεις, απαγορεύσεις, ποινές και κυρώσεις του Ν.703/1977, ως ισχύει, εφαρμόζονται αναλόγως σε περίπτωση αρνήσεως παροχής στοιχείων, παρεμπόδισης ή δυσχέρανσης του έργου της ΑΔΑΕ, επιφυλασσομένης της εφαρμογής των προβλεπόμενων από τον παρόντα νόμο κυρώσεων».*

- Άρθρο 11 : «*Σε περίπτωση παραβάσεως της κείμενης νομοθεσίας, σε σχέση με το απόρρητο των επικοινωνιών ή τους όρους και τις διαδικασίες άρσης αυτού, η Α.Δ.Α.Ε. δύναται, με ειδικά αιτιολογημένη απόφασή της και ύστερα από προηγούμενη κλήση για παροχή εξηγήσεων των ενδιαφερομένων, να επιβάλει στο υπαίτιο νομικό ή φυσικό πρόσωπο μία ή περισσότερες από τις παρακάτω κυρώσεις: α. σύσταση για συμμόρφωση σε συγκεκριμένη διάταξη της νομοθεσίας με προειδοποίηση επιβολής κυρώσεων σε περίπτωση υποτροπής, β. πρόστιμο από δεκαπέντε χιλιάδες (15.000) ευρώ έως ένα εκατομμύριο πεντακόσιες χιλιάδες (1.500.000) ευρώ».*

6. τα άρθρα 9 παρ.1 και 11 του Ν.2867/2000 «Οργάνωση και λειτουργία των τηλεπικοινωνιών και άλλες διατάξεις» (ΦΕΚ 273/Α/19.12.2000), σύμφωνα με τα οποία «*9. 1. Ανεξάρτητα από τα δικαιώματα που αποκτούν οι χρήστες μέσω των ειδικών συμβάσεων παροχής τηλεπικοινωνιακών δραστηριοτήτων με τους εκάστοτε Τηλεπικοινωνιακούς Οργανισμούς, κάθε χρήστης, αδιακρίτως, έχει τα εξής δικαιώματα:...ε. το δικαίωμα να διατηρεί εμπιστευτικό και απόρρητο το χαρακτήρα των*

Ιερού Λόχου 3, Τ.Κ.15124 Μαρούσι ♦ Τηλ: 210 6387600 ♦ Fax: 210 6387666 ♦ E-mail: info@adae.gr ♦ Διαδικτυακός Τόπος: www.adae.gr

επικοινωνιών του...», οι δε Τηλεπικοινωνιακοί Οργανισμοί «...οφείλουν να λαμβάνουν τα κατάλληλα μέτρα για τη διασφάλιση των ανωτέρω δικαιωμάτων...» και *«11. όποιος παραβαίνει με οποιονδήποτε τρόπο τις υποχρεώσεις εχεμύθειας, σεβασμού της ιδιωτικής ζωής και τήρησης του απορρήτου των κάθε είδους δεδομένων που μεταβιβάζονται ή μετάγονται μέσω των τηλεπικοινωνιακών συστημάτων που χρησιμοποιεί ή διαθέτει, τιμωρείται με ποινή φυλάκισης τουλάχιστον δύο (2) ετών και χρηματική ποινή πέντε εκατομμυρίων(5.000.0000) έως είκοσι εκατομμυρίων (20.000.000) δραχμών, εφόσον δεν προβλέπονται βαρύτερες ποινές από άλλες ισχύουσες διατάξεις. Σε περίπτωση που ο παραβάτης της παρούσας διάταξης ανήκει στο προσωπικό τηλεπικοινωνιακής επιχείρησης, η επιβαλλόμενη ποινή φυλάκισης είναι τουλάχιστον τριών (3) ετών και η χρηματική ποινή τουλάχιστον δέκα εκατομμύρια (10.000.000) δραχμές»*, ο οποίος αντικαταστάθηκε από το Ν.3431/2006 (ΦΕΚ Α'13) και εν συνεχεία ο τελευταίος αντικαταστάθηκε από το Ν. 4070/2012 (ΦΕΚ Α' 82),

7. τα άρθρα 3 και 5 του Ν. 2225/1994 «Για την προστασία της ελευθερίας της ανταπόκρισης και επικοινωνίας και άλλες διατάξεις» (ΦΕΚ Α΄121),

8. το Π.Δ. 47/2005 «Διαδικασίες καθώς και τεχνικές και οργανωτικές εγγυήσεις για την άρση του απορρήτου των επικοινωνιών και για τη διασφάλιση του» (ΦΕΚ 64 Α΄),

9. το άρθρο 370 Α Π.Κ., το οποίο τροποποιήθηκε με το άρθρο 10 παρ. 1 του Ν. 3674/2008,

10. την Οδηγία 2002/58 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 12ης Ιουλίου 2002, η οποία τροποποιήθηκε με την Οδηγία 2009/136/ΕΚ, σχετικά με την επεξεργασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και την προστασία της ιδιωτικής ζωής στον τομέα των ηλεκτρονικών επικοινωνιών (οδηγία για την προστασία ιδιωτικής ζωής στις ηλεκτρονικές επικοινωνίες), και ενσωματώθηκε με τον Ν. 3471/2006 «Προστασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και της ιδιωτικής ζωής στον τομέα των ηλεκτρονικών επικοινωνιών και τροποποίηση του Ν. 2472/1997» (ΦΕΚ Α 133), ο οποίος τροποποιήθηκε με το Ν. 4070/2012 (ΦΕΚ Α 82),

11. την υπ' αριθμ. 1/2005 γνωμοδότηση της Α.Δ.Α.Ε. (Αριθμ.Πρωτ. 893/3.2.2005),

12. την υπ' αριθμ. 629α/12-11-2004 Απόφαση της Α.Δ.Α.Ε. «Κανονισμός για τη Διασφάλιση Απορρήτου κατά την Παροχή Κινητών Τηλεπικοινωνιακών Υπηρεσιών» (ΦΕΚ 87/Β/26.01.2005), ιδίως το άρθρο 14 αυτής,

Ιερού Λόχου 3, Τ.Κ.15124 Μαρούσι ♦ Τηλ.: 210 6387600 ♦ Fax: 210 6387666 ♦ E-mail: info@adae.gr ♦Διαδικτυακός Τόπος: www.adae.gr

13. την υπ' αριθμ. 632ᵃ/14-01-2005 Απόφαση της Α.Δ.Α.Ε. «Κανονισμός για τη Διασφάλιση Απορρήτου στις Διαδικτυακές Επικοινωνίες και τις συναφείς Υπηρεσίες και Εφαρμογές» (ΦΕΚ 88/Β/26.01.2005), ιδίως το άρθρο 9 αυτής,

14. την υπ' αριθμ. 165/2011 Απόφαση της Α.Δ.Α.Ε. «Κανονισμός για τη Διασφάλιση του Απορρήτου των Ηλεκτρονικών Επικοινωνιών» (ΦΕΚ 2715/Β/2011) και ιδίως το άρθρο 17 αυτής,

15. το Ν. 703/1977 «Έλεγχος Μονοπωλίων-Ολιγοπωλίων-Ελεύθερος Ανταγωνισμός» (ΦΕΚ 278/Α/1977) και ιδίως το άρθρο 25 παρ.2 αυτού, σύμφωνα με το οποίο *«Σε περίπτωση άρνησης, δυστροπίας ή καθυστέρησης παροχής των αιτούμενων κατά την προηγούμενη παράγραφο πληροφοριών ή παροχής πληροφοριών ανακριβών ή ελλιπών, με την επιφύλαξη των κατ' άρθρον 29 του παρόντος νόμου ποινικών κυρώσεων, η Επιτροπή Ανταγωνισμού: α) όταν πρόκειται για επιχειρήσεις ή ενώσεις επιχειρήσεων, διευθυντές και υπαλλήλους τους, ως και ιδιώτες ή νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου, επιβάλλει πρόστιμο μέχρι τρία εκατομμύρια (3.000.000) δραχμές στον καθένα από αυτούς και για κάθε παράβαση...» Με το άρθρ.26 παρ.5 Ν.3373/2005,ΦΕΚ Α 188/2.8.2005 ,ορίζεται ότι: "Τα πρόστιμα, οι χρηματικές ποινές, τα παράβολα και τα τέλη, που προβλέπονται από τις διατάξεις του ν. 703/ 1977, αναπροσαρμόζονται ως εξής: «5. Το πρόστιμο που επιβάλλεται με την παράγραφο 2 στοιχείο α' του άρθρου 25 σε δεκαπέντε χιλιάδες (15.000) ευρώ με ανώτατο όριο το 1% του κύκλου εργασιών, όπως αυτός υπολογίζεται σύμφωνα με το άρθρο 4στ".»*

16. το Ν. 3959/2011 «Προστασία του ελεύθερου ανταγωνισμού» (ΦΕΚ 93/Α/2011) και ιδίως το άρθρο 39 παρ. 5 αυτού, το οποίο αντικαταστάθηκε με τη διάταξη του άρθρου 233 παρ. 1 του Ν. 4072/2012 (ΦΕΚ Α' 86), σύμφωνα με το οποίο «*Με την επιφύλαξη των ποινικών κυρώσεων που προβλέπονται στο άρθρο 44, επιβάλλεται με απόφαση της Επιτροπής Ανταγωνισμού στις επιχειρήσεις, στις ενώσεις επιχειρήσεων ή σε αυτούς που κατά οποιονδήποτε τρόπο παρεμποδίζουν ή δυσχεραίνουν τις έρευνες των παραγράφων 1, 2 και 3, καθώς και στις επιχειρήσεις, ενώσεις επιχειρήσεων ή σε αυτούς που αρνούνται να υποβληθούν στις εν λόγω έρευνες, να επιδείξουν τα αιτούμενα βιβλία, στοιχεία και λοιπά έγγραφα και να χορηγήσουν αντίγραφα ή αποσπάσματά τους, πρόστιμο τουλάχιστον δεκαπέντε χιλιάδων (15.000) ευρώ με ανώτατο όριο το 1% του κύκλου εργασιών της προηγούμενης χρήσης, όπως αυτός υπολογίζεται σύμφωνα με το άρθρο 10 στο καθένα από τα πρόσωπα και για κάθε παράβαση. Κατά την επιμέτρηση του προστίμου λαμβάνονται*

Ιερού Λόχου 3, Τ.Κ.15124 Μαρούσι ♦ Τηλ: 210 6387600 ♦ Fax: 210 6387666 ♦ E-mail: info@adae.gr ♦ Διαδικτυακός Τόπος: www.adae.gr

ιδίως υπόψη η σοβαρότητα της εξεταζόμενης υπόθεσης, η απαξία των πράξεων και η επίπτωσή τους στην έκβαση της έρευνας.»,

17. την με αριθμό ΑΠ 226/4/06-08-2001 Απόφαση της ΕΕΤΤ με θέμα : «Χορήγηση στην εταιρεία με την επωνυμία ΠΑΝΑΦΟΝ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ και το διακριτικό τίτλο PANAFON Ειδικής Άδειας για την εγκατάσταση, λειτουργία και εκμετάλλευση δημοσίου τηλεπικοινωνιακού δικτύου κινητών επικοινωνιών 2ης γενιάς και την παροχή δημοσίων κινητών τηλεπικοινωνιακών υπηρεσιών δεύτερης γενιάς»,

18. την με αριθμό ΑΠ 226/2/06-08-2001 Απόφαση της ΕΕΤΤ με θέμα : «Χορήγηση στην εταιρεία με την επωνυμία ΠΑΝΑΦΟΝ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ και το διακριτικό τίτλο PANAFON Ειδικής Άδειας για την εγκατάσταση, λειτουργία και εκμετάλλευση Δημοσίου Τηλεπικοινωνιακού Δικτύου Κινητών τηλεπικοινωνιακών υπηρεσιών 3ης γενιάς»,

19. την με αριθμό ΑΠ 448/190/21-08-2007 Απόφαση της ΕΕΤΤ με θέμα : «Προσαρμογή της Απόφασης της ΕΕΤΤ ΑΠ 226/4/6-8-2001 "Χορήγηση στην εταιρεία με την επωνυμία ΠΑΝΑΦΟΝ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ και το διακριτικό τίτλο PANAFON Ειδικής Άδειας για την εγκατάσταση, λειτουργία και εκμετάλλευση δημοσίου τηλεπικοινωνιακού δικτύου κινητών επικοινωνιών 2ης γενιάς και την παροχή δημοσίων κινητών τηλεπικοινωνιακών υπηρεσιών δεύτερης γενιάς", στις διατάξεις του Ν. 3431/2006»,

20. την με αριθμό ΑΠ 633/143/15-12-2011 Απόφαση της ΕΕΤΤ με θέμα : ««Τροποποίηση της Απόφασης της ΕΕΤΤ ΑΠ 448/190/21-08-2007 «Προσαρμογή της Απόφασης της ΕΕΤΤ ΑΠ 226/4/6-8-2001 "Χορήγηση στην εταιρεία με την επωνυμία ΠΑΝΑΦΟΝ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ και το διακριτικό τίτλο PANAFON Ειδικής Άδειας για την εγκατάσταση, λειτουργία και εκμετάλλευση δημοσίου τηλεπικοινωνιακού δικτύου κινητών επικοινωνιών 2ης γενιάς και την παροχή δημοσίων κινητών τηλεπικοινωνιακών υπηρεσιών δεύτερης γενιάς"», στις διατάξεις του Ν. 3431/2006»»,

21. την από 14-12-1994 Σύμβαση της εταιρείας Vodafone με την εταιρεία Ericsson «CSM SYSTEM SERVICE AGREEMENT» και τις από 15-05-1998, 31-07-1998, 25-04-2000, 27-06-2001, 04-03-2002, 14-03-2002, 31-10-2003 τροποποιήσεις αυτής,

Ιερού Λόχου 3, Τ.Κ.15124 Μαρούσι ♦ Τηλ: 210 6387600 ♦ Fax: 210 6387666 ♦ E-mail: info@adae.gr ♦ Διαδυκτιακός Τόπος: www.adae.gr

22. τις από 12 Ιανουαρίου 2005 και 11 Μαΐου 2005 απαντήσεις της εταιρείας VODAFONE-PANAFONE στα ερωτηματολόγια της ΑΔΑΕ.

23. το δημοσίευμα της εφημερίδας «ΤΑ ΝΕΑ» της 2ης Φεβρουαρίου 2006 (σελ.1 και σελ.7) με τίτλο «Υποκλοπές τηλεφώνων (και) Υπουργών»,

24. τις δηλώσεις των Υπουργών Δικαιοσύνης, Δημόσιας Τάξης και Επικρατείας κατά την κοινή συνέντευξη Τύπου της 2ης Φεβρουαρίου 2006 και ώρα 14.00, σχετικά με υποκλοπές κινητών τηλεφώνων του Πρωθυπουργού, Υπουργών και άλλων προσώπων που πραγματοποιήθηκαν από το δίκτυο της εταιρείας VODAFONE,

25. την υπ' αριθμ. 37/2.2.2006 εισήγηση του Γραφείου Νομικού Συμβούλου και Νομικών Υπηρεσιών της ΑΔΑΕ για την κλήση σε ακρόαση της Ανώνυμης Εταιρείας με την επωνυμία «VODAFONE-ΠΑΝΑΦΟΝ Ανώνυμη Ελληνική Εταιρεία Τηλεπικοινωνιών»,

26. την υπ' αριθμ. 12/2006 Απόφαση της Ολομέλειας της Αρχής με αριθμ. πρωτ. 85/3.2.2006 για την κλήση σε ακρόαση της Ανώνυμης Εταιρείας με την επωνυμία «VODAFONE-ΠΑΝΑΦΟΝ Ανώνυμη Ελληνική Εταιρεία Τηλεπικοινωνιών»,

27. την υπ' αριθμ. πρωτ. 84/3.2.2006 κλήση προς ακρόαση της Ανώνυμης Εταιρείας με την επωνυμία «VODAFONE-ΠΑΝΑΦΟΝ Ανώνυμη Ελληνική Εταιρεία Τηλεπικοινωνιών», που επιδόθηκε νομίμως στην εν λόγω εταιρεία, όπως προκύπτει από την υπ' αριθμ. 1274Β΄/3.2.2006 έκθεση επιδόσεως της Δικαστικού Επιμελητού του Πρωτοδικείου Αθηνών κας Δήμητρας Παπαθεοδώρου,

28. το Πρακτικό Ακρόασης της Ανώνυμης Εταιρείας με την επωνυμία «VODAFONE-ΠΑΝΑΦΟΝ Ανώνυμη Ελληνική Εταιρεία Τηλεπικοινωνιών», με ημερομηνία 9.2.2006, το οποίο κοινοποιήθηκε σε αυτή νομίμως, όπως προκύπτει από την υπ' αριθμ. 1282Β/13.2.2006 έκθεση επίδοσης της Δικαστικού Επιμελητού του Πρωτοδικείου Αθηνών κας Δήμητρας Παπαθεοδώρου,

29. το υπ' αριθμ.πρωτ. ΑΔΑΕ 58/22.2.2006 Υπόμνημα της Ανώνυμης Εταιρείας με την επωνυμία «VODAFONE-ΠΑΝΑΦΟΝ Ανώνυμη Ελληνική Εταιρεία Τηλεπικοινωνιών» μετά των συνημμένων σε αυτό εγγράφων,

30. το υπ' αριθμ. πρωτ.ΑΔΑΕ 57/24.2.2006 έγγραφο της ΑΔΑΕ προς την Ανώνυμη Εταιρεία με την επωνυμία «VODAFONE-ΠΑΝΑΦΟΝ Ανώνυμη Ελληνική Εταιρεία Τηλεπικοινωνιών» με θέμα «Προθεσμία Υποβολής Υπομνήματος», το οποίο επιδόθηκε νομίμως στην εν λόγω εταιρεία, όπως προκύπτει από την υπ' αριθμ. 1300Β/24-2-2006

Ιερού Λόχου 3, Τ.Κ.15124 Μαρούσι ♦ Τηλ: 210 6387600 ♦ Fax: 210 6387666 ♦ E-mail: info@adae.gr ♦Διαδικτυακός Τόπος: www.adae.gr

έκθεση επίδοσης της Δικαστικού Επιμελητού του Πρωτοδικείου Αθηνών κας Δήμητρας Παπαθεοδώρου,

31. το υπ΄ αριθμ.πρωτ. ΑΔΑΕ 90/7.3.2006 Συμπληρωματικό Υπόμνημα της Ανώνυμης Εταιρείας με την επωνυμία «VODAFONE-ΠΑΝΑΦΟΝ Ανώνυμη Ελληνική Εταιρεία Τηλεπικοινωνιών» μετά των συνημμένων σε αυτό εγγράφων, όπως καταχωρίστηκαν στην από 07-03-2006 Απόδειξη Παράδοσης-Παραλαβής ,

32. το από 04/02/2006 πρακτικό ελέγχου της εταιρίας VODAFONE – ΠΑΝΑFON ΑΕΕΤ που πραγματοποιήθηκε σύμφωνα με την από 02/02/2006 απόφαση της ΑΔΑΕ με Αριθμ. 11/2006,

33. το από 25-04-2005 Πόρισμα της Επιτροπής Εμπειρογνωμόνων που συγκρότησε η ΑΔΑΕ,

34. το από 14/02/2006 πρακτικό ελέγχου της εταιρίας VODAFONE που πραγματοποιήθηκε σύμφωνα με την από 09/02/2006 απόφαση της ΑΔΑΕ με Αριθμ. 16/2006,

35. το από 22/02/2006 πρακτικό ελέγχου ERICSSON – VODAFONE που πραγματοποιήθηκε σύμφωνα με την από 21/02/2006 απόφαση της ΑΔΑΕ με Αριθμ. 21/2006,

36. το από 28/02/2006 πρακτικό ελέγχου ERICSSON – VODAFONE που πραγματοποιήθηκε σύμφωνα με την από 28/02/2006 απόφαση της ΑΔΑΕ με Αριθμ. 24/2006,

37. το από 23/03/2006 πρακτικό ελέγχου ERICSSON που πραγματοποιήθηκε σύμφωνα με την από 20/03/2006 απόφαση της ΑΔΑΕ με Αριθμ. 30/2006,

38. το από 31/03/2006 πρακτικό ελέγχου ERICSSON που πραγματοποιήθηκε σύμφωνα με την από 24/03/2006 απόφαση της ΑΔΑΕ με Αριθμ. 39/2006,

39. το από 30/03/2006 πρακτικό ελέγχου VODAFONE που πραγματοποιήθηκε σύμφωνα με την από 24/03/2006 απόφαση της ΑΔΑΕ με Αριθμ. 38/2006,

40. το από 04/04/2006 πρακτικό συνάντησης της Ομάδας Ελέγχου της Α.Δ.Α.Ε. με εκπροσώπους των εταιρειών Vodafone και Ericsson για την υπόθεση των υποκλοπών VODAFONE,

41. το από 05/06/2006 πρακτικό ελέγχου VODAFONE που πραγματοποιήθηκε σύμφωνα με την από 01/06/2006 απόφαση της ΑΔΑΕ με Αριθμ. 66/2006,

Ιερού Λόχου 3, Τ.Κ.15124 Μαρούσι ♦ Τηλ: 210 6387600 ♦ Fax: 210 6387666 ♦ E-mail: info@adae.gr ♦ Διαδικτυακός Τόπος: www.adae.gr

42. το από 16/06/2006 πρακτικό ελέγχου VODAFONE που πραγματοποιήθηκε σύμφωνα με την από 14/06/2006 απόφαση της ΑΔΑΕ με Αριθμ. 73/2006,

43. το από 04/07/2006 πρακτικό ελέγχου VODAFONE που πραγματοποιήθηκε σύμφωνα με την από 03/07/2006 απόφαση της ΑΔΑΕ με Αριθμ. 82/2006,

44. το από 11/04/2006 πρακτικό ελέγχου Q-TELECOM που πραγματοποιήθηκε σύμφωνα με την από 10/04/2006 απόφαση της ΑΔΑΕ με Αριθμ. 45/2006,

45. το υπ' αριθμ. Πρωτ. ΑΠΡ 53/20-02-2006 έγγραφο της ΑΔΑΕ προς την εταιρεία VODAFONE –ΠΑΝΑΦΟΝ ΑΕΤΤ με θέμα «Παροχή στοιχείων σχετικών με την έρευνα των υποκλοπών»,

46. το υπ' αριθμ. Πρωτ. ΑΠΡ 81/03-03-2006 έγγραφο της ΑΔΑΕ προς την εταιρεία VODAFONE –ΠΑΝΑΦΟΝ ΑΕΤΤ με θέμα «Παροχή στοιχείων σχετικών με την έρευνα των υποκλοπών»,

47. το υπ' αριθμ. Πρωτ. ΑΠΡ 86/07-03-2006 έγγραφο της ΑΔΑΕ προς την εταιρεία VODAFONE –ΠΑΝΑΦΟΝ ΑΕΤΤ με θέμα «Παροχή στοιχείων σχετικών με την έρευνα των υποκλοπών»,

48. το υπ' αριθμ. Πρωτ. ΑΠΡ 195/15-03-2006 έγγραφο της ΑΔΑΕ προς την εταιρεία VODAFONE –ΠΑΝΑΦΟΝ ΑΕΤΤ με θέμα «Παροχή στοιχείων σχετικών με την έρευνα των υποκλοπών»,

49. το υπ' αριθμ. Πρωτ. ΑΠΡ 253/13-04-2006 έγγραφο της ΑΔΑΕ προς την εταιρεία VODAFONE –ΠΑΝΑΦΟΝ ΑΕΤΤ με θέμα «Παροχή στοιχείων σχετικών με την έρευνα των υποκλοπών»,

50. το υπ' αριθμ. Πρωτ. ΑΠΡ 282/20-04-2006 έγγραφο της ΑΔΑΕ προς την εταιρεία VODAFONE –ΠΑΝΑΦΟΝ ΑΕΤΤ με θέμα «Παροχή στοιχείων σχετικών με την έρευνα των υποκλοπών»,

51. το υπ' αριθμ. Πρωτ. ΑΠΡ 307/02-05-2006 έγγραφο της ΑΔΑΕ προς την εταιρεία VODAFONE –ΠΑΝΑΦΟΝ ΑΕΤΤ με θέμα «Παροχή στοιχείων σχετικών με την έρευνα των υποκλοπών»,

52. το υπ' αριθμ. Πρωτ. ΑΠΡ 331/08-05-2006 έγγραφο της ΑΔΑΕ προς την εταιρεία VODAFONE –ΠΑΝΑΦΟΝ ΑΕΤΤ με θέμα «Παροχή στοιχείων σχετικών με την έρευνα των υποκλοπών»,

Ιερού Λόχου 3, Τ.Κ.15124 Μαρούσι ♦ Τηλ.: 210 6387600 ♦ Fax: 210 6387666 ♦ E-mail: info@adae.gr ♦Διαδικτυακός Τόπος: www.adae.gr

53. το υπ' αριθμ. Πρωτ. ΑΠΡ 408/15-05-2006 έγγραφο της ΑΔΑΕ προς την εταιρεία VODAFONE –ΠΑΝΑΦΟΝ ΑΕΤΤ με θέμα «Παροχή στοιχείων σχετικών με την έρευνα των υποκλοπών»,

54. το υπ' αριθμ. Πρωτ. ΑΠΡ 415/16-05-2006 έγγραφο της ΑΔΑΕ προς την εταιρεία VODAFONE –ΠΑΝΑΦΟΝ ΑΕΤΤ με θέμα «Παροχή στοιχείων σχετικών με την έρευνα των υποκλοπών»,

55. το υπ' αριθμ. Πρωτ. ΑΠΡ 85/07-03-2006 έγγραφο της ΑΔΑΕ προς την εταιρεία ERICSSON με θέμα «Παροχή στοιχείων σχετικών με την έρευνα των υποκλοπών»,

56. το υπ' αριθμ. Πρωτ. ΑΠΡ 215/23-03-2006 έγγραφο της ΑΔΑΕ προς την εταιρεία ERICSSON,

57. το υπ' αριθμ. Πρωτ. ΑΠΡ 545/03-07-2006 έγγραφο της ΑΔΑΕ προς την εταιρεία ERICSSON,

58. το υπ' αριθμ. Πρωτ. ΕΜΠ 82/17-03-2006 έγγραφο της ΑΔΑΕ προς την εταιρεία VODAFONE,

59. το υπ' αριθμ. Πρωτ. ΕΜΠ 83/17-03-2006 έγγραφο της ΑΔΑΕ προς την εταιρεία ERICSSON,

60. την από 30/03/2006 έκθεση κατάσχεσης μέρους των στιγμιότυπων του λογισμικού των ψηφιακών κέντρων της εταιρίας VODAFONE, στην οποία προέβη η ομάδα ελέγχου της ΑΔΑΕ σύμφωνα με την υπ' αριθμ. 38/24-03-2006 απόφαση της ΑΔΑΕ,

61. την από 03/04/2006 έκθεση κατάσχεσης μέρους των στιγμιότυπων του λογισμικού των ψηφιακών κέντρων της εταιρίας VODAFONE, στην οποία προέβη η ομάδα ελέγχου της ΑΔΑΕ σύμφωνα με την υπ' αριθμ. 38/24-03-2006 απόφαση της ΑΔΑΕ,

62. την από 04/04/2006 έκθεση κατάσχεσης μέρους των στιγμιότυπων του λογισμικού των ψηφιακών κέντρων της εταιρίας VODAFONE, στην οποία προέβη η ομάδα ελέγχου της ΑΔΑΕ σύμφωνα με την υπ' αριθμ. 38/24-03-2006 απόφαση της ΑΔΑΕ,

63. την από 05/04/2006 έκθεση κατάσχεσης μέρους των στιγμιότυπων του λογισμικού των ψηφιακών κέντρων της εταιρίας VODAFONE, στην οποία προέβη η ομάδα ελέγχου της ΑΔΑΕ σύμφωνα με την υπ' αριθμ. 38/24-03-2006 απόφαση της ΑΔΑΕ,

64. την από 11/04/2006 έκθεση κατάσχεσης μέρους των στιγμιότυπων του λογισμικού των ψηφιακών κέντρων της εταιρίας VODAFONE, στην οποία προέβη η ομάδα ελέγχου της ΑΔΑΕ σύμφωνα με την υπ' αριθμ. 38/24-03-2006 απόφαση της ΑΔΑΕ,

Ιερού Λόχου 3, Τ.Κ.15124 Μαρούσι ♦ Τηλ: 210 6387600 ♦ Fax: 210 6387666 ♦ E-mail: info@adae.gr ♦ Διαδικτυακός Τόπος: www.adae.gr

65. την από 02/02/2006 απόφαση της ΑΔΑΕ με Αριθμ. 11/2006, για τη διενέργεια ελέγχου παραβίασης του απορρήτου των επικοινωνιών στην εταιρεία VODAFONE,

66. την από 09/02/2006 απόφαση της ΑΔΑΕ με Αριθμ. 16/2006, για τη διενέργεια ελέγχου παραβίασης του απορρήτου των επικοινωνιών στην εταιρεία VODAFONE,

67. την από 21/02/2006 απόφαση της ΑΔΑΕ με Αριθμ. 21/2006, για τη διενέργεια ελέγχου - έρευνας παραβίασης του απορρήτου των επικοινωνιών στην εταιρεία ΕΡΙΚΣΟΝ ΕΛΛΑΣ,

68. την από 28/02/2006 απόφαση της ΑΔΑΕ με Αριθμ. 24/2006, για τη διενέργεια συμπληρωματικού ελέγχου - έρευνας παραβίασης του απορρήτου των επικοινωνιών στην εταιρεία ΕΡΙΚΣΟΝ ΕΛΛΑΣ,

69. την από 20/03/2006 απόφαση της ΑΔΑΕ με Αριθμ. 30/2006, για τη διενέργεια συμπληρωματικού ελέγχου - έρευνας παραβίασης του απορρήτου των επικοινωνιών στην εταιρεία ΕΡΙΚΣΟΝ ΕΛΛΑΣ,

70. την από 22/03/2006 απόφαση της ΑΔΑΕ με Αριθμ. 41Α/2006, για τη διενέργεια συμπληρωματικού ελέγχου - έρευνας παραβίασης του απορρήτου των επικοινωνιών στην εταιρεία ΕΡΙΚΣΟΝ ΕΛΛΑΣ,

71. την από 24/03/2006 απόφαση της ΑΔΑΕ με Αριθμ. 38/2006, για τη διενέργεια συμπληρωματικού ελέγχου παραβίασης του απορρήτου των επικοινωνιών στην εταιρεία VODAFONE,

72. την από 24/03/2006 απόφαση της ΑΔΑΕ με Αριθμ. 39/2006, για τη διενέργεια συμπληρωματικού ελέγχου παραβίασης του απορρήτου των επικοινωνιών στην εταιρεία ΕΡΙΚΣΟΝ ΕΛΛΑΣ,

73. την από 14/04/2006 απόφαση της ΑΔΑΕ με Αριθμ. 48/2006, για τη διενέργεια συμπληρωματικού ελέγχου παραβίασης του απορρήτου των επικοινωνιών στην εταιρεία VODAFONE,

74. την από 01/06/2006 απόφαση της ΑΔΑΕ με Αριθμ. 65/2006, για τη διενέργεια συμπληρωματικού ελέγχου - έρευνας παραβίασης του απορρήτου των επικοινωνιών στην εταιρεία ΕΡΙΚΣΟΝ ΕΛΛΑΣ,

75. την από 01/06/2006 απόφαση της ΑΔΑΕ με Αριθμ. 66/2006, για τη διενέργεια συμπληρωματικού ελέγχου παραβίασης του απορρήτου των επικοινωνιών στην εταιρεία VODAFONE,

Ιερού Λόχου 3, Τ.Κ.15124 Μαρούσι ♦ Τηλ: 210 6387600 ♦ Fax: 210 6387666 ♦ E-mail: info@adae.gr ♦ Διαδικτυακός Τόπος: www.adae.gr

76. την από 14/06/2006 απόφαση της ΑΔΑΕ με Αριθμ. 73/2006, για τη διενέργεια συμπληρωματικού ελέγχου παραβίασης του απορρήτου των επικοινωνιών στην εταιρεία VODAFONE,

77. την από 03/07/2006 απόφαση της ΑΔΑΕ με Αριθμ. 82/2006, για τη διενέργεια συμπληρωματικού ελέγχου παραβίασης του απορρήτου των επικοινωνιών στην εταιρεία VODAFONE,

78. τα από 08/02/2006, σύμφωνα με το πρωτόκολλο παραλαβής παράδοσης, έγγραφα που παρέδωσε η εταιρεία VODAFONE στην ΑΔΑΕ,

79. το υπ' αριθμ. πρωτ. ΑΠΡ 57/22-02-2006 έγγραφο της εταιρείας VODAFONE προς την ΑΔΑΕ,

80. το υπ' αριθμ. πρωτ. ΑΠΡ 66/27-02-2006 έγγραφο της εταιρείας VODAFONE προς την ΑΔΑΕ,

81. το υπ' αριθμ. πρωτ. ΑΠΡ 72/01-03-2006 έγγραφο της εταιρείας VODAFONE προς την ΑΔΑΕ,

82. το υπ' αριθμ. πρωτ. ΕΜΠ 74/02-03-2006 έγγραφο της εταιρείας VODAFONE προς την ΑΔΑΕ,

83. το υπ' αριθμ. πρωτ. ΑΠΡ 89/07-03-2006 έγγραφο της εταιρείας VODAFONE προς την ΑΔΑΕ,

84. το υπ' αριθμ. πρωτ. ΑΠΡ 91/07-03-2006 έγγραφο της εταιρείας VODAFONE προς την ΑΔΑΕ,

85. το υπ' αριθμ. πρωτ. ΑΠΡ 92/07-03-2006 έγγραφο της εταιρείας VODAFONE προς την ΑΔΑΕ,

86. το υπ' αριθμ. πρωτ. ΑΠΡ 98/09-03-2006 έγγραφο της εταιρείας VODAFONE προς την ΑΔΑΕ,

87. το υπ' αριθμ. πρωτ. ΑΠΡ 192/10-03-2006 έγγραφο της εταιρείας VODAFONE προς την ΑΔΑΕ,

88. το υπ' αριθμ. πρωτ. ΑΠΡ 193/10-03-2006 έγγραφο της εταιρείας VODAFONE προς την ΑΔΑΕ,

89. το υπ' αριθμ. πρωτ. ΑΠΡ 194/14-03-2006 έγγραφο της εταιρείας VODAFONE προς την ΑΔΑΕ,

90. το υπ' αριθμ. πρωτ. ΑΠΡ 210/17-03-2006 έγγραφο της εταιρείας VODAFONE προς την ΑΔΑΕ,

Ιερού Λόχου 3, Τ.Κ.15124 Μαρούσι ♦ Τηλ: 210 6387600 ♦ Fax: 210 6387666 ♦ E-mail: info@adae.gr ♦Διαδικτυακός Τόπος: www.adae.gr

91. το υπ' αριθμ. πρωτ. ΑΠΡ 211/20-03-2006 έγγραφο της εταιρείας VODAFONE προς την ΑΔΑΕ,

92. το υπ' αριθμ. πρωτ. ΑΠΡ 220/ 24-03-2006 έγγραφο της εταιρείας VODAFONE προς την ΑΔΑΕ,

93. το υπ' αριθμ. πρωτ. ΑΠΡ 224/ 28-03-2006 έγγραφο της εταιρείας VODAFONE προς την ΑΔΑΕ,

94. το υπ' αριθμ. πρωτ. ΑΠΡ 225/ 28-03-2006 έγγραφο της εταιρείας VODAFONE προς την ΑΔΑΕ,

95. το υπ' αριθμ. πρωτ. ΑΠΡ 231/04-04-2006 έγγραφο της εταιρείας VODAFONE προς την ΑΔΑΕ,

96. το υπ' αριθμ. πρωτ. ΑΠΡ 244/06-04-2006 έγγραφο της εταιρείας VODAFONE προς την ΑΔΑΕ,

97. το υπ' αριθμ. πρωτ. ΑΠΡ 262/15-04-2006 έγγραφο της εταιρείας VODAFONE προς την ΑΔΑΕ,

98. το υπ' αριθμ. πρωτ. ΑΠΡ 268/17-04-2006 έγγραφο της εταιρείας VODAFONE προς την ΑΔΑΕ,

99. το υπ' αριθμ. πρωτ. ΑΠΡ 287/25-04-2006 έγγραφο της εταιρείας VODAFONE προς την ΑΔΑΕ,

100. το υπ' αριθμ. πρωτ. ΑΠΡ 293/26-04-2006 έγγραφο της εταιρείας VODAFONE προς την ΑΔΑΕ,

101. το υπ' αριθμ. πρωτ. ΑΠΡ 304/28-04-2006 έγγραφο της εταιρείας VODAFONE προς την ΑΔΑΕ,

102. το υπ' αριθμ. πρωτ. ΑΠΡ 309/02-05-2006 έγγραφο της εταιρείας VODAFONE προς την ΑΔΑΕ,

103. το υπ' αριθμ. πρωτ. ΑΠΡ 332/09-05-2006 έγγραφο της εταιρείας VODAFONE προς την ΑΔΑΕ,

104. το υπ' αριθμ. πρωτ. ΑΠΡ 403/12-05-2006 έγγραφο της εταιρείας VODAFONE προς την ΑΔΑΕ,

105. το υπ' αριθμ. πρωτ. ΑΠΡ 414/15-05-2006 έγγραφο της εταιρείας VODAFONE προς την ΑΔΑΕ,

106. το υπ' αριθμ. πρωτ. ΑΠΡ 425/18-05-2006 έγγραφο της εταιρείας VODAFONE προς την ΑΔΑΕ,

Ιερού Λόχου 3, Τ.Κ.15124 Μαρούσι ♦ Τηλ: 210 6387600 ♦ Fax: 210 6387666 ♦ E-mail: info@adae.gr ♦Διαδικτυακός Τόπος: www.adae.gr

107. το υπ' αριθμ. πρωτ. ΑΠΡ 437/23-05-2006 έγγραφο της εταιρείας VODAFONE προς την ΑΔΑΕ,

108. το υπ' αριθμ. πρωτ. ΑΠΡ 438/23-05-2006 έγγραφο της εταιρείας VODAFONE προς την ΑΔΑΕ,

109. το υπ' αριθμ. πρωτ. ΑΠΡ 483/07-06-2006 έγγραφο της εταιρείας VODAFONE προς την ΑΔΑΕ,

110. το υπ' αριθμ. πρωτ. ΑΠΡ 484/07-06-2006 έγγραφο της εταιρείας VODAFONE προς την ΑΔΑΕ,

111. το υπ' αριθμ. πρωτ. ΑΠΡ 489/09-06-2006 έγγραφο της εταιρείας VODAFONE προς την ΑΔΑΕ,

112. το υπ' αριθμ. πρωτ. ΑΠΡ 502/16-06-2006 έγγραφο της εταιρείας VODAFONE προς την ΑΔΑΕ,

113. το υπ' αριθμ. πρωτ. ΑΠΡ 521/22-06-2006 έγγραφο της εταιρείας VODAFONE προς την ΑΔΑΕ,

114. το υπ' αριθμ. πρωτ. ΑΠΡ 527/27-06-2006 έγγραφο της εταιρείας VODAFONE προς την ΑΔΑΕ,

115. το υπ' αριθμ. πρωτ. ΑΠΡ 592/26-07-2006 έγγραφο της εταιρείας VODAFONE προς την ΑΔΑΕ,

116. το υπ' αριθμ. πρωτ. ΑΠΡ 533/29-06-2006 έγγραφο της εταιρείας VODAFONE προς την ΑΔΑΕ,

117. το υπ' αριθμ. πρωτ. ΑΠΡ 546/03-06-2006 έγγραφο της εταιρείας VODAFONE προς την ΑΔΑΕ,

118. το υπ' αριθμ. πρωτ. ΑΠΡ 78/02-03-2006 έγγραφο της εταιρείας ERICSSON προς την ΑΔΑΕ,

119. το υπ' αριθμ. πρωτ. ΑΠΡ 96/09-03-2006 έγγραφο της εταιρείας ERICSSON προς την ΑΔΑΕ,

120. το υπ' αριθμ. πρωτ. ΑΠΡ 97/09-03-2006 έγγραφο της εταιρείας ERICSSON προς την ΑΔΑΕ,

121. το υπ' αριθμ. πρωτ. ΑΠΡ 99/10-03-2006 έγγραφο της εταιρείας ERICSSON προς την ΑΔΑΕ,

122. το υπ' αριθμ. πρωτ. ΑΠΡ 209/17-03-2006 έγγραφο της εταιρείας ERICSSON προς την ΑΔΑΕ,

Ιερού Λόχου 3, Τ.Κ.15124 Μαρούσι ♦ Τηλ: 210 6387600 ♦ Fax: 210 6387666 ♦ E-mail: info@adae.gr ♦ Διαδικτυακός Τόπος: www.adae.gr

123. το υπ' αριθμ. πρωτ. ΑΠΡ 325/05-05-2006 έγγραφο της εταιρείας ERICSSON προς την ΑΔΑΕ,

124. το υπ' αριθμ. πρωτ. 239/07-03-2006 έγγραφο της εταιρείας ERICSSON προς την ΑΔΑΕ,

125. το από 26-05-2006 έγγραφο «Investigation of Vodafone Dumps from ADAE» με αριθμό ETG-06:001651 Uen),

126. το υπ' αριθμ. πρωτ. ΕΜΠ 142/14-04-2006 έγγραφο της εταιρείας Q-TELECOM προς την ΑΔΑΕ,

127. το υπ' αριθμ. πρωτ. 413/15-05-2006 έγγραφο της ΑΔΑΕ προς τον Προϊστάμενο της Εισαγγελίας Εφετών Αθηνών,

128. το υπ' αριθμ. πρωτ. ΕΜΠ 449/25-05-2006 έγγραφο της εταιρείας TIM προς την ΑΔΑΕ, κατά το μέρος που βεβαιώνει ότι γνώριζε την ύπαρξη νόμιμης συνακρόασης (RES) στο γενικό λογισμικό (βασική έκδοση) R9.1 και R.10 της εταιρείας ERICSSON

129. το από 3-5-06 έγγραφο της Εισαγγελίας Εφετών Αθηνών με αρ. πρωτ.: 187 (ΑΔΑΕ ΑΠΡ 320/ 3-5-06), το οποίο απαντήθηκε από:

α. Το από 9/05/06 έγγραφο της VODAFONE (ΑΠΡ 332/9-5-06)

β. Το από 12/05/06 έγγραφο της VODAFONE (ΑΠΡ 403/12-5-06)

γ. Το από 15/05/06 έγγραφο της VODAFONE(ΑΠΡ 414/15-5-06)

δ. Το από 18/05/06 έγγραφο της VODAFONE (ΑΠΡ 425/18-5-06)

ε. Το από 23/05/06 έγγραφο της VODAFONE (ΑΠΡ 438/23-5-06),

130. το από 25-5-06 έγγραφο της Εισαγγελίας Εφετών Αθηνών με αρ. πρωτ.: 194 (ΑΔΑΕ ΑΠΡ 451/ 26-5-06), το οποίο απαντήθηκε από:

α. Το από 7/06/06 έγγραφο της VODAFONE (ΑΠΡ 483/7-6-06)

β. Το από 9/06/06 έγγραφο της VODAFONE (ΑΠΡ 489/9-6-06)

131. το από 25-5-06 έγγραφο της Εισαγγελίας Εφετών Αθηνών με αρ. πρωτ.: 195 (ΑΔΑΕ ΑΠΡ 452/ 26-5-06), το οποίο απαντήθηκε από:

α. Το από 7/06/06 έγγραφο της VODAFONE (ΑΠΡ 483/7-6-06)

β. Το από 9/06/06 έγγραφο της VODAFONE (ΑΠΡ 489/9-6-06)

132. το Πρακτικό της Συνεδρίασης της 7ης Φεβρουαρίου 2006 της Ειδικής Μόνιμης Επιτροπής Θεσμών και Διαφάνειας της Βουλής των Ελλήνων με θέμα: «Ενημέρωση των μελών της Επιτροπής από τους Υπουργούς Δικαιοσύνης και Δημόσιας Τάξης, κ.κ

Ιερού Λόχου 3, Τ.Κ.15124 Μαρούσι ♦ Τηλ: 210 6387600 ♦ Fax: 210 6387666 ♦ E-mail: info@adae.gr ♦Διαδικτυακός Τόπος: www.adae.gr

Αναστάσιο Παπαληγούρα και Γεώργιο Βουλγαράκη, αντιστοίχως, σχετικά με το ανακύψαν ζήτημα των τηλεφωνικών υποκλοπών»,

133. το Πρακτικό της Συνεδρίασης της 21ης Φεβρουαρίου 2006 της Ειδικής Μόνιμης Επιτροπής Θεσμών και Διαφάνειας της Βουλής των Ελλήνων με θέμα: «Ακρόαση του Προέδρου της Αρχής Διασφάλισης του Απορρήτου των Επικοινωνιών, κ. Ανδρέα Λαμπρινόπουλου, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 43Α, σε συνδυασμό με τις διατάξεις του α΄ εδαφίου της παρ. 1 του άρθρου 38 και των εδαφίων α΄ και β΄ της παρ. 6 του άρθρου 41Α του Κανονισμού της Βουλής »,

134. το Πρακτικό της Συνεδρίασης της 9ης Μαρτίου 2006 της Ειδικής Μόνιμης Επιτροπής Θεσμών και Διαφάνειας της Βουλής των Ελλήνων με θέμα: «Ακρόαση του Διευθύνοντος Συμβούλου της εταιρείας Vodafone, κ. Γεωργίου Κορωνιά, σχετικά με το θέμα των υποκλοπών κινητής τηλεφωνίας»,

135. το Πρακτικό της Συνεδρίασης της 10ης Μαρτίου 2006 της Ειδικής Μόνιμης Επιτροπής Θεσμών και Διαφάνειας της Βουλής των Ελλήνων με θέμα: «Συνέχεια της ακρόασης του Διευθύνοντος Συμβούλου της εταιρείας Vodafone, κ. Γεωργίου Κορωνιά, σχετικά με το θέμα των υποκλοπών κινητής τηλεφωνίας»,

136. το Πρακτικό της Συνεδρίασης της 15ης Μαρτίου 2006 της Ειδικής Μόνιμης Επιτροπής Θεσμών και Διαφάνειας της Βουλής των Ελλήνων με θέμα: «Ακρόαση του Διευθύνοντος Συμβούλου της εταιρείας Ericsson, κ. Bill Zikou, σχετικά με το θέμα των υποκλοπών κινητής τηλεφωνίας»,

137. το Πρακτικό της Συνεδρίασης της 6ης Απριλίου 2006 της Ειδικής Μόνιμης Επιτροπής Θεσμών και Διαφάνειας της Βουλής των Ελλήνων με θέμα: «Ακρόαση του κ. Ιωάννου Αγγέλου σχετικά με το θέμα των υποκλοπών κινητής τηλεφωνίας»,

138. το Πρακτικό της Συνεδρίασης της 4ης Μαΐου 2006 της Ειδικής Μόνιμης Επιτροπής Θεσμών και Διαφάνειας της Βουλής των Ελλήνων με θέμα: «Συζήτηση του από 10 Απριλίου 2006 υπομνήματος της Αρχής Διασφάλισης του Απορρήτου των Επικοινωνιών, σχετικά με το ζήτημα των υποκλοπών και ακρόαση του Προέδρου της Αρχής, κ. Ανδρέα Λαμπρινόπουλου»,

139. το Πρακτικό της Συνεδρίασης της 10ης Μαΐου 2006 της Ειδικής Μόνιμης Επιτροπής Θεσμών και Διαφάνειας της Βουλής των Ελλήνων με θέμα: «Ακρόαση του Διοικητού της Εθνικής Υπηρεσίας Πληροφοριών (Ε.Υ.Π.), κ. Ιωάννη Κοραντή και του

Ιερού Λόχου 3, Τ.Κ.15124, Μαρούσι ♦ Τηλ: 210.6387600 ♦ Fax: 210.6387666 ♦ E-mail: info@adae.gr ♦ Διαδικτυακός Τόπος:

πρώην Διοικητού της Υπηρεσίας, κ. Παύλου Αποστολίδη, σχετικά με το ζήτημα των υποκλοπών των τηλεφωνικών συνδιαλέξεων»,

140. το Πρακτικό της Συνεδρίασης της 20ης Ιουνίου 2006 της Ειδικής Μόνιμης Επιτροπής Θεσμών και Διαφάνειας της Βουλής των Ελλήνων με θέμα: «Ακρόαση των κ.κ. Νικολάου Μαστοράκη, Τεχνικού Διευθυντή, Νικολάου Πλεύρη, Διευθυντή Ανάπτυξης Δικτύου και Νικολάου Μπάμπαλη, Διευθυντή Δικτύου Κορμού της Vodafone, καθώς και του κ. Χρήστου Ξανθόπουλου, Τεχνικού Διευθυντή της Ericsson»,

141. το Πρακτικό της Συνεδρίασης της 21ης Ιουνίου 2006 της Ειδικής Μόνιμης Επιτροπής Θεσμών και Διαφάνειας της Βουλής των Ελλήνων με θέμα: «Συνέχιση ακρόασης των κ.κ. Νικολάου Μαστοράκη, Τεχνικού Διευθυντή, Νικολάου Πλεύρη, Διευθυντή Ανάπτυξης Δικτύου και Νικολάου Μπάμπαλη, Διευθυντή Δικτύου Κορμού της Vodafone, καθώς και του κ. Χρήστου Ξανθόπουλου, Τεχνικού Διευθυντή της Ericsson»,

142. το Πρακτικό της Συνεδρίασης της 5ης Ιουλίου 2006 της Ειδικής Μόνιμης Επιτροπής Θεσμών και Διαφάνειας της Βουλής των Ελλήνων με θέμα: «Συζήτηση επί του πορίσματος της Αρχής Διασφάλισης του Απορρήτου των Επικοινωνιών, σχετικά με το ζήτημα των υποκλοπών των τηλεφωνικών συνδιαλέξεων»,

143. το Πρακτικό της Συνεδρίασης της 26ης Ιουλίου 2006 της Ειδικής Μόνιμης Επιτροπής Θεσμών και Διαφάνειας της Βουλής των Ελλήνων με θέμα : «Ενημέρωση των μελών της Επιτροπής από την Αρχή Διασφάλισης του Απορρήτου των Επικοινωνιών σχετικά με το θέμα των υποκλοπών»,

144. το Πρακτικό συνεδρίασης της 27ης Ιουλίου 2006 της Ειδικής Μόνιμης Επιτροπής Θεσμών και Διαφάνειας της Βουλής των Ελλήνων με θέμα : «Ακρόαση του Διοικητού της ΕΥΠ, Πρέσβη, κου Ιωάννη Κοραντή και του Α΄ Υποδιοικητή, κου Σεραφείμ Τσιτσιμπή σχετικά με το ζήτημα των υποκλοπών των τηλεφωνικών συνδιαλέξεων,

145. το από 5 Ιουλίου 2006 έγγραφο της Επιτροπής της ΑΔΑΕ για τη διενέργεια ελέγχου στις εγκαταστάσεις της εταιρείας VODAFONE-ΠΑΝΑΦΟΝ,

146. την από 8.3.2006 Έκθεση της ΑΔΑΕ για τον υπό διεξαγωγή έλεγχο σχετικά με το θέμα των υποκλοπών μέσω του δικτύου της Vodafone,

147. το από 7.4.2006 Υπόμνημα της ΑΔΑΕ για τον υπό διεξαγωγή έλεγχο σχετικά με το θέμα των υποκλοπών μέσω του δικτύου της Vodafone,

Ιερού Λόχου 3, Τ.Κ.15124 Μαρούσι ♦ Τηλ: 210 6387600 ♦ Fax: 210 6387666 ♦ E-mail: info@adae.gr ♦Διαδικτυακός Τόπος: www.adae.gr

του κέντρου MEAKS στις 4 προς 5.3.2005, το οποίο η Vodafone παρέδωσε στην Ericsson προς διερεύνηση. Η δεύτερη λίστα εξήχθη από την Ericsson ζωντανά από όλους τους κόμβους του δικτύου λίγο πριν από την αφαίρεση του παράνομου λογισμικού και παρεδόθη στη Vodafone την Τρίτη 8.3.2005 με την απομάκρυνση του παράνομου λογισμικού. Κατά τα λεγόμενα της Vodafone και οι δύο λίστες εξήχθησαν από τον προμηθευτή της χωρίς να γνωρίζει τον ακριβή τρόπο εξαγωγής και τα ειδικά χαρακτηριστικά κάθε λίστας. Ειδικώς για τους αριθμούς που εδόθησαν την 4.3.2005 από την Ericsson στη Vodafone, η Vodafone, μετά από έλεγχο που διενήργησε ένα χρόνο αργότερα, ισχυρίζεται ότι είχαν προέλθει από παράτυπη διαδικασία και όχι από το κέντρο Κηφισός 1, δηλαδή είχαν εκτυπωθεί την προηγούμενη μέρα χωρίς ενημέρωσή της, άδεια ή έγκρισή της (βλ.και σελ.21-24 Πρακτικού Ακρόασης της Vodafone ενώπιον της ΑΔΑΕ την 13.9.2006). Ακολούθησε από την εταιρεία Vodafone δειγματοληπτικός έλεγχος των τηλεφωνικών αριθμών που παρεδόθησαν από την εταιρεία Ericsson και ο οποίος συνίστατο στη διαπίστωση κατά πόσον οι εμπλεκόμενοι αριθμοί (παρακολουθούντες και παρακολουθούμενοι) ανταποκρίνονταν πράγματι σε πραγματικούς αριθμούς πραγματικών συνδρομητών. Αυτό, κατά τα λεγόμενα της Vodafone, έπρεπε να επιβεβαιωθεί επειδή υπήρχε η πιθανότητα οι αριθμοί αυτοί να είναι πλασματικοί, πράγμα που θα σήμαινε ότι διεξάγονταν από άγνωστους δράστες δοκιμές λειτουργίας του συστήματος μέσω του παράνομου λογισμικού. Τούτο μάλιστα επιβεβαιώθηκε ως προς τουλάχιστον έναν αριθμό. Αφού ο πρώτος δειγματοληπτικός έλεγχος απέδειξε ότι επρόκειτο για πραγματικούς αριθμούς και όχι για εικονικούς, συνεχίστηκε ο δειγματοληπτικός έλεγχος βάσει τυχαίου δείγματος προς διαπίστωση, κατά πόσον οι αριθμοί ανταποκρίνονταν σε πρόσωπα, των οποίων τα στοιχεία μπορούσαν να ταυτοποιηθούν ή κατά πόσον επρόκειτο περί ανωνύμως λειτουργούντων καρτοκινητών, δηλαδή αναζητήθηκαν τα στοιχεία συνδρομητών που αντιστοιχούσαν σε ορισμένους, τυχαίως επιλεγέντες, αριθμούς. Αυτά περιελάμβανε, κατά τη Vodafone, ο δειγματοληπτικός έλεγχος που διενεργήθηκε, σύμφωνα με τα λεγόμενά της, μετά την απομάκρυνση του ξένου σώματος (βλ.σελ.2. συμπληρωματικού υπομνήματος Vodafone με αριθμ.πρωτ.ΑΔΑΕ 90/7.3.2006).

Οι αρμόδιες υπηρεσίες της εταιρείας Vodafone παρέδωσαν στον τότε Αντιπρόεδρο και Δ/ντα Σύμβουλο της εταιρείας δείγμα του δειγματοληπτικού ελέγχου όπου διαπιστώθηκε, κατά τα λεγόμενα της εταιρείας Vodafone, ότι «υπάρχει ένα τεράστιο

Ιερού Λόχου 3, Τ.Κ.15124 Μαρούσι • Τηλ: 210 6387600 • Fax: 210 6387666 • E-mail: info@adae.gr • Διαδικτυακός Τόπος: www.adae.gr

πρόβλημα εθνικής σημασίας». Όταν ολοκληρώθηκε αυτή η διαδικασία και μετά από διαβούλευση με νομικούς, αποφασίστηκε να απευθυνθεί η εταιρεία στο θεματοφύλακα της εθνικής κυριαρχίας, που είναι ο Πρωθυπουργός, και στη συνέχεια στις αρμόδιες αρχές (σελ.3 Πρακτικού Ακρόασης της εταιρείας Vodafone ενώπιον της ΑΔΑΕ την 9.2.2006).

Το βράδυ της 10.3.2005, ενημερώθηκε το Γραφείο του Πρωθυπουργού στην οδό Ρηγίλλης από τον τότε Αντιπρόεδρο και Δ/ντα Σύμβουλο της εταιρείας Vodafone, ο οποίος παρέδωσε σε ένα κλειστό φάκελο τη λίστα την οποία είχε η εταιρεία Vodafone επεξεργαστεί (σελ.3 και 4 Πρακτικού Ακρόασης της εταιρείας Vodafone ενώπιον της ΑΔΑΕ την 9.2.2006).

Την Πέμπτη 10.3.2005, η Ericsson παρέδωσε στην εταιρεία Vodafone γραπτή ενημέρωση την οποία ο τότε Αντιπρόεδρος και Δ/νων Σύμβουλος της εταιρείας είδε την επόμενη ημέρα στο γραφείο του (11.3.2005). (βλ.υπ'αριθμ.LMI-05:000596 Uen/10.3.2005 επιστολή της Ericsson και σελ.4 Πρακτικού Ακρόασης της εταιρείας Vodafone ενώπιον της ΑΔΑΕ την 9.2.2006).

Την επομένη, 11.3.2005 ο τότε Αντιπρόεδρος και Δ/νων Σύμβουλος της εταιρείας ενημέρωσε τον Υπουργό Δικαιοσύνης, παρουσία του τότε Εισαγγελέα του Αρείου Πάγου. Η δικαστική διερεύνηση ανετέθη στον τότε Εισαγγελέα Πρωτοδικών (σελ.4 Πρακτικού Ακρόασης της εταιρείας Vodafone ενώπιον της ΑΔΑΕ την 9.2.2006).

Πέραν των ανωτέρω συνδρομητών, ουδείς άλλος συνδρομητής ενημερώθηκε από τη Vodafone και πάντως μέχρι την 2.2.2006, οπότε έλαβε χώρα η δημοσιοποίηση του γεγονότος από τη σχετική συνέντευξη τύπου των συναρμόδιων Υπουργών (σελ.11 Πρακτικού της Ακρόασης της Vodafone ενώπιον της ΑΔΑΕ την 9.2.2006 και σελ.3 συμπληρωματικού υπομνήματος Vodafone με αριθμ.πρωτ.ΑΔΑΕ 90/7.3.2006).

Ενόψει των ανωτέρω, τα οποία, σημειωτέον, δηλώνονται από την εταιρεία Vodafone, διαπιστώνονται οι ακόλουθες παραβάσεις :

Ι. ΑΠΟΔΙΔΟΜΕΝΕΣ ΠΑΡΑΒΑΣΕΙΣ

Α. Παράλειψη ενημέρωσης της ΑΔΑΕ, κατά παράβαση ιδίως του άρθρου 19 του Συντάγματος και των άρθρων 1 και 6 παρ.1 στοιχ.α και β του Ν.3115/2003, όπως ισχύει.

Ιερού Λόχου 3, Τ.Κ.15124 Μαρούσι ♦ Τηλ.: 210 6387600 ♦ Fax: 210 6387666 ♦ E-mail: info@adae.gr ♦Διαδικτυακός Τόπος: www.adae.gr

Η εταιρεία Vodafone δεν ενημέρωσε ειδικώς και ορισμένως την ΑΔΑΕ ως προς τα συμβάντα της 24.1.2005 και 31.1.2005, όπως περιγράφονται ανωτέρω. Σε κάθε περίπτωση, δεν ενημέρωσε την ΑΔΑΕ την 4.3.2005, όταν έλαβε προφορική ενημέρωση από την Ericsson για τη συσχέτιση των προαναφερόμενων συμβάντων με άγνωστο λογισμικό, ούτε την 7.3.2005, πριν την απομάκρυνση του παρείσακτου λογισμικού, οπότε και είχε συγκεκριμενοποιηθεί το συμπέρασμα των ειδικών (βλ. σελ 2 του Πρακτικού Ακρόασης της Vodafone ενώπιον της ΑΔΑΕ την 9.2.2006), και πάντως, δεν ενημέρωσε την ΑΔΑΕ ούτε την 10.3.2005, οπότε έλαβε επίσημη γραπτή ενημέρωση από την Ericsson ότι «η ταυτότητα λογισμικού (correction ID) δεν ήταν καταχωρισμένη στις επίσημες βάσεις δεδομένων της Ericsson όπου βρίσκονται όλες οι επίσημες εκδόσεις λογισμικού και διορθώσεων (corrections)», παρά το γεγονός ότι, κατά τα λεγόμενα της Vodafone, είχε πλέον «μία ισχυρή, όχι ένδειξη, αλλά απόδειξη (όπως και τη διαβεβαίωσε η Ericsson) ότι το τεχνικό πρόβλημα στο δίκτυο δημιουργήθηκε μέσω του άγνωστου κώδικα» (όπως αναφέρεται στο Πρακτικό Ακρόασής της ενώπιον της ΑΔΑΕ την 9.2.2006, σελ.8).

Η Vodafone ισχυρίστηκε κατά την ακυρωθείσα δικαστικώς διαδικασία ότι τα συμβάντα αυτά (της 24.1.2005 και 31.1.2005) αποτελούσαν «ένα συνηθισμένο τεχνικό ζήτημα» και άρα «σε καμία περίπτωση ένα τέτοιο πράγμα δεν θα μπορούσε στο μυαλό μας να συνδεθεί με αυτό που τελικά ήταν» (σελ.11 Πρακτικού της Ακρόασης της Vodafone ενώπιον της ΑΔΑΕ την 9.2.2006). Πλην όμως, η συνήθης και δέουσα επιμέλεια που πρέπει να επιδεικνύουν οι πάροχοι τηλεπικοινωνιακών υπηρεσιών, ενόψει του έργου και της αποστολής που επιτελούν και που συνίσταται στην παροχή στο κοινό τηλεπικοινωνιακών υπηρεσιών υπό προϋποθέσεις απορρήτου (Ν.2867/2000, ιδίως άρθρο 9 παρ.1), επιβάλλουν την άμεση ενημέρωση της ΑΔΑΕ, σκοπός της οποίας είναι ο έλεγχος της διασφάλισης του απορρήτου των επικοινωνιών (άρθρο 1 παρ.1 Ν.3115/2003), πολλώ δε μάλλον αφού το συμβάν της 24.1.2005 επαναλήφθηκε την 31.1.2005.

Επισημαίνεται σε κάθε περίπτωση ότι, όπως προαναφέρθηκε, ούτε την 4.3.2005 η Vodafone ενημέρωσε σχετικώς την ΑΔΑΕ. Ακόμη και υπό την εκδοχή, κατά τα λεγόμενα της Vodafone, ότι «η εικόνα ολοκληρώθηκε και μία υπεύθυνη άποψη για το τι συνέβαινε είχε το βράδυ της 9.3.2005, και αυτή επιβεβαιώθηκε με την παραλαβή της

Ιερού Λόχου 3, Τ.Κ. 15124, Μαρούσι, Τηλ.: 210 6387600, Fax: 210 6387666

αναφοράς της Ericsson την 10.3.(2005)», (βλ.σελ.9 Πρακτικού της Ακρόασης της Vodafone ενώπιον της ΑΔΑΕ την 9.2.2006), ούτε και τη χρονική στιγμή αυτή προέβη στην ενημέρωση της ΑΔΑΕ.

Ούτε μπορεί να γίνει δεκτός ο ισχυρισμός της Vodafone ότι «δεν έχουμε την τεχνική δυνατότητα να ερμηνεύσουμε αυτά που μας έγραψε η Ericsson στο τέλος» (βλ.σελ.20 Πρακτικού της Ακρόασης της Vodafone ενώπιον της ΑΔΑΕ την 9.2.2006). Και τούτο διότι τούτο βαρύνει τη Vodafone, ο δε ισχυρισμός αυτός αποδεικνύει ότι και από τεχνικής πλευράς επεβάλλετο η ενημέρωση της ΑΔΑΕ.

Επίσης, η Vodafone ισχυρίστηκε κατά την ακυρωθείσα δικαστικώς διαδικασία ότι σε ό,τι αφορά τα τεχνικά προβλήματα που παρουσιάστηκαν στο ΜΕΑΡΑ, τόσο στις 24.1.2005 ώρα 19.56 όσο και στις 31.1.2005 και ώρα περίπου 20:00, η εταιρεία τα είχε άμεσα αναφέρει στην Ericsson και έλαβε γραπτή απάντηση την 21.3.2005 που την διαβεβαιώνει ότι πρόκειται περί άσχετων με το θέμα των υποκλοπών τεχνικών προβλημάτων (βλ.το υπ'αριθμ.πρωτ.ΑΔΑΕ 826/3.10.2006 Υπόμνημα της Vodafone ενώπιον της ΑΔΑΕ, σελ.20 καθώς και την αλληλογραφία του Παραρτήματος 7 αυτού). Με την από 21.3.2005 αλληλογραφία αυτή, η Ericsson ενημερώνει τη Vodafone ότι το πρόβλημα θα μπορούσε να λυθεί με την αναβάθμιση των κέντρων της Vodafone σε έκδοση λογισμικού R.10, το οποίο ήταν ήδη προγραμματισμένο να γίνει. Παρόλα αυτά, η αλληλογραφία αυτή εκτιμάται ότι εστάλη από την Ericsson προς τη Vodafone προκειμένου να θεωρηθεί ότι σε τεχνικό επίπεδο επιλύθηκε το πρόβλημα που αναφέρθηκε από την εταιρεία Vodafone προς την Ericsson την 25.01.2005. Τούτο αποδεικνύεται από το γεγονός ότι το έγγραφο αυτό εστάλη και έγινε αποδεκτό μεταξύ των τεχνικών τους και όχι των υπευθύνων αυτών, σε μία περίοδο μάλιστα που, κατά τα λεγόμενα της Vodafone, το όλο συμβάν ζητήθηκε να διατηρηθεί μυστικό και απόρρητο. Σε κάθε περίπτωση, το έγγραφο αυτό δεν κάνει λόγο για το συμβάν της 31.1.2005, όπως εσφαλμένα ισχυρίζεται η Vodafone. Πάντως, αξιοσημείωτο είναι ότι η Ericsson ήδη από την επίσημη γραπτή ενημέρωση που παρείχε στη Vodafone την 10.3.2005 είχε διαπιστώσει ότι, όσον αφορά τα συμβάντα της 25.1.2005 και 31.1.2005, « η ταυτότητα λογισμικού (correction ID) δεν ήταν καταχωρισμένη στις επίσημες βάσεις δεδομένων της Ericsson όπου βρίσκονται όλες οι επίσημες εκδόσεις λογισμικού και διορθώσεων (corrections)» και άρα επρόκειτο για άγνωστο-παρείσακτο λογισμικό.

Ιερού Λόχου 3, Τ.Κ.15124 Μαρούσι ♦ Τηλ: 210 6387600 ♦ Fax: 210 6387666 ♦ E-mail: info@adae.gr ♦ Διαδικτυακός Τόπος: www.adae.gr

Εν συνεχεία, η Vodafone προέβαλε κατά την ακυρωθείσα δικαστικώς διαδικασία ότι η Ericsson την ενημέρωσε για τη σύνδεσή των δύο (συμβάντων της 24.1.2005 και 31.1.2005) με άγνωστο λογισμικό κατά τη διάρκεια των ελέγχων της ΑΔΑΕ, ένα χρόνο αργότερα και συγκεκριμένα την 28.2.2006. Πράγματι, με το από 3.3.2006 μήνυμα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου (βλ.Παράρτημα 12 συμπληρωματικού υπομνήματος Vodafone με αριθμ.πρωτ.ΑΔΑΕ 90/7.3.2006) η Ericsson συνέδεσε την εκκίνηση των συναγερμών σφάλματος λογισμικού (APPLICATION ERROR) με το χρόνο της εισαγωγής τροποποίησης του παρείσακτου λογισμικού στο κέντρο της Παιανίας (ΜΕΑΡΑ), μερικές μέρες πριν και αμέσως μετά την 28.2.2006, οπότε και πληροφόρησε την ΑΔΑΕ και τη Vodafone σχετικά με αυτή την αποκάλυψη. Από το περιεχόμενο του εν λόγω εγγράφου της Ericsson προκύπτει όμως ότι την 28.2.2006 συνδέθηκε μόνον ο ακριβής χρόνος της ενεργοποίησης του παρείσακτου λογισμικού με το συμβάν της 24.1.2005, δηλαδή, η ώρα ενεργοποίησής του (19:56 της ίδιας ημέρας) και όχι η σύνδεση του συμβάντος της 24.1.2005 με την υπόθεση άγνωστου λογισμικού, η οποία είχε συνδεθεί με την επίσημη γραπτή ενημέρωση της Ericsson προς τη Vodafone ήδη από τη 10.3.2005.

Η Vodafone ισχυρίστηκε κατά την ακυρωθείσα δικαστικώς διαδικασία ότι δεν υφίσταται υποχρέωσή της να ενημερώνει σχετικώς την ΑΔΑΕ (σελ.22 και 29 Πρακτικού της Ακρόασης της Vodafone ενώπιον της ΑΔΑΕ την 9.2.2006). Τον αυτό ισχυρισμό προέβαλε η εταιρεία και στο υπ' αριθμ. πρωτ. ΑΔΑΕ ΑΠΡ 4315/03-12-2012 υπόμνημά της ενώπιον της ΑΔΑΕ (σελ.7). Πλην όμως, κατ' επιταγήν του άρθρου 19 παρ.2 του Συντάγματος, η διασφάλιση του απορρήτου της επικοινωνίας αποτελεί αρμοδιότητα Ανεξάρτητης Αρχής, και εν προκειμένω της ΑΔΑΕ, της οποίας σκοπός είναι, σύμφωνα με το άρθρο 1 παρ.1 του ιδρυτικού της Ν.3115/2003 («Αρχή Διασφάλισης του Απορρήτου των Επικοινωνιών», ΦΕΚ Α'47/2003) η προστασία του απορρήτου των επιστολών και της ελεύθερης ανταπόκρισης ή επικοινωνίας με οποιονδήποτε άλλο τρόπο. Εκ των διατάξεων αυτών προκύπτει υποχρέωση των υποκείμενων στην ελεγκτική αρμοδιότητα της ΑΔΑΕ φορέων να ενημερώνουν την Αρχή για οποιοδήποτε ζήτημα μπορεί να συμβάλει στην εκπλήρωση της αποστολής της, πολλώ δε μάλλον όταν πρόκειται για περίπτωση παραβίασης του απορρήτου των επικοινωνιών, που διαπιστώνεται από τον ίδιο τον πάροχο των υπηρεσιών αυτών. Η υποχρέωση αυτή του παρόχου τηλεπικοινωνιακών υπηρεσιών να ενημερώνει την ΑΔΑΕ για ζητήματα της

Ιερού Λόχου 3, Τ.Κ.15124 Μαρούσι ♦ Τηλ: 210 6387600 ♦ Fax: 210 6387666 ♦ E-mail: info@adae.gr ♦ Διαδικτυακός Τόπος: www.adae.gr

αρμοδιότητάς της ασφαλώς συνάγεται και από την πρόβλεψη στο άρθρο 6 παρ.1 στοιχ.α' του Ν.3115/2003 ότι οι έλεγχοι της Αρχής στους τηλεπικοινωνιακούς παρόχους διενεργούνται όχι μόνο αυτεπαγγέλτως αλλά και κατόπιν καταγγελίας. Είναι προφανές ότι, αφού προβλέπεται ότι κάθε τρίτος δύναται να καταγγέλλει στην ΑΔΑΕ περιστατικά παραβίασης του απορρήτου, πολλώ δε μάλλον ο ίδιος ο τηλεπικοινωνιακός πάροχος οφείλει να ενημερώνει την Αρχή για τέτοια ζητήματα, αφού, όπως προαναφέρθηκε, το έργο και η αποστολή των παρόχων συνίστανται στην παροχή στο κοινό τηλεπικοινωνιακών υπηρεσιών υπό προϋποθέσεις απορρήτου (βλ. ιδίως άρθρο 9 παρ.1 του Ν.2867/2000). Σημειώνεται δε ότι η θεσπιζόμενη με το άρθρο 6 παρ.1 στοιχ.β' του Ν.3115/2003 αρμοδιότητα της ΑΔΑΕ να λαμβάνει πληροφορίες από τους ελεγχόμενους από αυτή φορείς την καθιστά, με τρόπο δεσμευτικό, νόμιμο αποδέκτη κάθε στοιχείου και αναφοράς περιστατικού σχετικού με την αποστολή της.

Η Vodafone ισχυρίστηκε κατά την ακυρωθείσα δικαστικώς διαδικασία ότι η υποχρέωση ενημέρωσης της ΑΔΑΕ αφορά στις (δημόσιες) αρχές και όχι τους τηλεπικοινωνιακούς παρόχους (σελ.23 Πρακτικού της Ακρόασης της Vodafone ενώπιον της ΑΔΑΕ την 9.2.2006). Ομοίως, κατά την επανάληψη της διαδικασίας ακρόασης η εταιρεία ισχυρίστηκε ότι εάν υπείχε υποχρέωση ενημέρωσης της ΑΔΑΕ, τότε η ίδια ακριβώς υποχρέωση ενημέρωσης της ΑΔΑΕ θα βάρυνε άμεσα και τον Εισαγγελέα του Αρείου Πάγου και τον Υπουργό Δικαιοσύνης (σελ. 10 του υπ' αριθμ. πρωτ. ΑΔΑΕ ΑΠΡ 4315/03-12-2012 υπομνήματος της Vodafone ενώπιον της ΑΔΑΕ). Επίσης, η εταιρεία Vodafone ισχυρίζεται ότι «δεν είναι δυνατόν να νοηθεί ότι η ΑΔΑΕ θα ελάμβανε μέτρα που δεν θα μπορούσε να λάβει και ο Εισαγγελεύς.» (σελ. 11 του υπ' αριθμ. πρωτ. ΑΔΑΕ ΑΠΡ 4315/03-12-2012 υπομνήματος της Vodafone ενώπιον της ΑΔΑΕ).

Πλην όμως, από την παράθεση του προαναφερόμενου νομοθετικού καθεστώτος, προκύπτει ότι η υποχρέωση αυτή αφορά στους ελεγχόμενους παρόχους στο κοινό τηλεπικοινωνιακών υπηρεσιών. Κατά συνέπεια, είναι νομικώς αδιάφορο τί έπραξαν εν προκειμένω οι άλλες δημόσιες αρχές, και πάντως εξ αυτού δεν μπορεί η ελεγχόμενη εταιρεία να βασίσει τη νομιμότητα του ισχυρισμού της, πολλώ δε μάλλον αφού στη Vodafone εκχωρήθηκε φάσμα ραδιοσυχνοτήτων με ειδική άδεια από την Πολιτεία (ΕΕΤΤ) για την εγκατάσταση, λειτουργία και εκμετάλλευση δημόσιου τηλεπικοινωνιακού δικτύου κινητών επικοινωνιών και άρα, εξ αυτού του λόγου, υπέχει έναντι της Πολιτείας πρόσθετες υποχρεώσεις έναντι των δικαιωμάτων που απέκτησε

Ιερού Λόχου 3, Τ.Κ.15124 Μαρούσι ♦ Τηλ: 210 6387600 ♦ Fax: 210 6387666 ♦ E-mail: info@adae.gr ♦ Διαδικτυακός Τόπος: www.adae.gr

(βλ. τις υπ'αριθμ. ΑΠ : 226/4/6.8.2001 και ΑΠ: 226/2/6.8.2001 Αποφάσεις της ΕΕΤΤ). Για τον ίδιο λόγο δεν επηρεάζει την παρούσα αποδιδόμενη εις βάρος της εταιρείας Vodafone παράβαση η αναφορά της εταιρείας στη μη ενημέρωση του Προέδρου της ΑΔΑΕ, στο πλαίσιο της διενεργηθείσας προκαταρκτικής εξέτασης, από τον τότε Διευθύνοντα την Εισαγγελία Πρωτοδικών Αθηνών (σελ. 9 του υπ' αριθμ. πρωτ. ΑΔΑΕ ΑΠΡ 4315/03-12-2012 υπομνήματος της Vodafone ενώπιον της ΑΔΑΕ.

Κατά την ακυρωθείσα δικαστικώς διαδικασία, η Vodafone ισχυρίστηκε ότι η υποχρέωση ενημερώσεως εξαντλήθηκε με την ενημέρωσή της προς την Κυβέρνηση και τις δικαστικές αρχές (σελ.9,10,12 και 32 Πρακτικού της Ακρόασης της Vodafone ενώπιον της ΑΔΑΕ την 9.2.2006). Ομοίως, κατά την επανάληψη της διαδικασίας ακρόασης, η εταιρεία προέβαλε ότι «αν υποτεθεί ότι η εταιρεία μας υπείχε προς την ΑΔΑΕ υποχρέωση ενημέρωσης που θεμελιώνεται στο σκοπό ίδρυσης της ΑΔΑΕ, τότε η ενημέρωσή μας προς τον Πρωθυπουργό υπερκαλύπτει την υποχρέωση αυτή αφού ο Πρωθυπουργός δεν είναι ένα οιοδήποτε όργανο, αλλά σύμφωνα με το Σύνταγμα επικεφαλής της εκτελεστικής (διοικητικής) εξουσίας στην οποία ανήκει και η ΑΔΑΕ. Ο χαρακτηρισμός της ΑΔΑΕ ως ανεξάρτητης διοικητικής αρχής οπωσδήποτε δεν αναιρεί το διοικητικό χαρακτήρα της, αλλά τονίζει τη λειτουργική ανεξαρτησία της. Αντίθετη ερμηνεία θα οδηγούσε στο εντελώς άτοπο και αντισυνταγματικό συμπέρασμα ότι με τις διοικητικές αρχές δημιουργείται και τέταρτη (πλέον της νομοθετικής, δικαστικής και εκτελεστικής) συνταγματική εξουσία.» (σελ. 10 του υπ' αριθμ. πρωτ. ΑΔΑΕ ΑΠΡ 4315/03-12-2012 υπομνήματος της Vodafone ενώπιον της ΑΔΑΕ).

Πλην όμως, ο διοικητικός έλεγχος που σχετίζεται με την παραβίαση του απορρήτου των επικοινωνιών είναι ανεξάρτητος του δικαστικού ελέγχου και ασκείται από ανεξάρτητη συνταγματικώς κατοχυρωμένη Διοικητική Αρχή (ΑΔΑΕ), δηλαδή από Αρχή που δεν υπόκειται στον ιεραρχικό έλεγχο της εκτελεστικής λειτουργίας, τα μέλη της οποίας απολαμβάνουν λειτουργικής και προσωπικής ανεξαρτησίας. Επομένως, το γεγονός ότι η εταιρεία προέβη σε ενημέρωση της δικαστικής και της εκτελεστικής λειτουργίας δεν ήρε την υποχρέωση της εταιρείας να ενημερώσει σχετικώς και την ΑΔΑΕ. Η δε ενημέρωση προς τον Πρωθυπουργό δεν αναιρεί την υποχρέωση της Vodafone για την ενημέρωση προς την ΑΔΑΕ, αφού η σχετική αρμοδιότητα της ΑΔΑΕ προκύπτει ευθέως εκ του Συντάγματος, τα δε μέλη της ΑΔΑΕ έναντι της εκτελεστικής εξουσίας απολαμβάνουν προσωπικής και λειτουργικής ανεξαρτησίας και ορίζονται όχι από την εκτελεστική

Ιερού Λόχου 3, Τ.Κ.15124 Μαρούσι ♦ Τηλ: 210 6387600 ♦ Fax: 210 6387666 ♦ E-mail: info@adae.gr ♦Διαδικτυακός Τόπος: www.adae.gr

λειτουργία, αλλά από τη διάσκεψη των Προέδρων της Βουλής, κατά τα αναφερόμενα στο άρθρο 101 Α του Συντ. Οι δε ανεξάρτητες αρχές, δεν αποτελούν τέταρτη εξουσία, αλλά ο συνταγματικός νομοθέτης έχει επιλέξει εν προκειμένω το απόρρητο των επικοινωνιών να διασφαλίζεται από ανεξάρτητη αρχή με τις ειδικότερες εγγυήσεις που προβλέπονται από το άρθρο 101^Α του Συντάγματος και όχι από οποιαδήποτε άλλη δημόσια υπηρεσία.

Επισημαίνεται δε ότι, παρά το γεγονός ότι η εταιρεία Vodafone δεν ενημέρωσε την ΑΔΑΕ, προέβη σε ενημέρωση της εταιρείας ΤΙΜ, η οποία αποδέχεται ότι ειδοποιήθηκε από την εταιρεία Vodafone σχετικά με την ύπαρξη ενός περίεργου λογισμικού στα συστήματα της Vodafone για τη συγκεκριμένη λειτουργία του οποίου δεν ενημερώθηκε. Η ενημέρωση αυτή εκτιμάται ότι έλαβε χώρα μετά τα μέσα Μαρτίου 2005 (βλ. σελ.1-2 του από 2.3.2006 Πρακτικού Έκτακτου Δειγματοληπτικού Ελέγχου της ΤΙΜ Hellas ΑΕΒΕ από την ΑΔΑΕ). Εξάλλου, η χρησιμότητα της ενημέρωσης της ΑΔΑΕ προκύπτει και από το γεγονός ότι η δικαστική αρχή κατά τη μετέπειτα διερεύνηση του συμβάντος ζήτησε τη συνδρομή της ΑΔΑΕ για τη διερεύνηση των συμβάντων.

Αβασίμως προβάλλεται από τη Vodafone ότι λόγοι μυστικότητας επέβαλαν τη μη ενημέρωση της ΑΔΑΕ και ότι τούτο έλαβε χώρα κατ'εντολήν της Κυβέρνησης και των δικαστικών αρχών. Προς επίρρωση του ισχυρισμού της η Vodafone επικαλέστηκε κατά την ακυρωθείσα δικαστικώς διαδικασία, αλλά και κατά την επανάληψη της ακρόασης της 20-11-2012, ότι διετάχθη αυτοπρόσωπη δικαστική εξέταση από τον Εισαγγελέα Πρωτοδικών, γεγονός που αποδεικνύει τη μυστικότητα της διαδικασίας (σελ.9,10,12 και 32 Πρακτικού της Ακρόασης της Vodafone ενώπιον της ΑΔΑΕ την 9.2.2006, σελ.3 και 4 του υπ΄αριθμ.πρωτ. ΑΔΑΕ 58/22.2.2006 Υπομνήματος της Vodafone και σελ. 9-10 του υπ' αριθμ. πρωτ. ΑΔΑΕ ΑΠΡ 4315/03-12-2012 υπομνήματος της Vodafone ενώπιον της ΑΔΑΕ). Πλην όμως, η σύνδεση του γεγονότος της μη ενημέρωσης της ΑΔΑΕ με την αυθεντική βούληση της Κυβέρνησης και των δικαστικών αρχών δεν προκύπτει από τα προσκομισθέντα από την εταιρεία έγγραφα και δεν αποδεικνύεται. Ούτε η αυτοπρόσωπη δικαστική εξέταση που διενεργήθηκε από τον Εισαγγελέα Πρωτοδικών, αίρει την υποχρέωση ενημέρωσης της ΑΔΑΕ, δεδομένου ότι ο δικαστικός έλεγχος, όπως προαναφέρθηκε, είναι ανεξάρτητος του διοικητικού ελέγχου. Πέραν τούτου, ο ισχυρισμός αυτός καταλήγει σε αμφισβήτηση της εχεμύθειας των μελών της ΑΔΑΕ, που προβλέπεται ρητώς από το άρθρο 3 του Ν.3115/2003. Ακόμα όμως και αν είχε λάβει

Ιερού Λόχου 3, Τ.Κ.15124 Μαρούσι ♦ Τηλ.: 210 6387600 ♦ Fax: 210 6387666 ♦ E-mail: info@adae.gr ♦ Διαδικτυακός Τόπος: www.adae.gr

σχετική εντολή η εταιρεία Vodafone, δεν αίρεται ο παράνομος χαρακτήρας της παράλειψης εκ μέρους της ενημέρωσης της ΑΔΑΕ, δεδομένου ότι εντολή αυτή θα προσέκρουε στα διαλαμβανόμενα στη διάταξη του άρθρου 19 παρ. 2 του Συντάγματος.

Αβασίμως, επίσης, υποστηρίχθηκε από την εταιρεία Vodafone κατά την ακυρωθείσα δικαστικώς διαδικασία, αλλά και κατά την επανάληψη της ακρόασης της 20-11-2012, ότι η μη ενημέρωση της ΑΔΑΕ δικαιολογείται από την κρίση της εταιρείας ότι επρόκειτο για ζήτημα εθνικής ασφάλειας και ότι, ως εκ τούτου, αρμοδιότεροι όλων ήταν ο Πρωθυπουργός και ο Εισαγγελέας του Αρείου Πάγου και άρα, το υπέρτερο δημόσιο συμφέρον που έπρεπε πρωτίστως να προστατευθεί ήταν η εθνική ασφάλεια, έναντι οιουδήποτε άλλου δημοσίου ή ιδιωτικού συμφέροντος (σελ.9,10,12 και 32 Πρακτικού της Ακρόασης της Vodafone ενώπιον της ΑΔΑΕ την 9.2.2006, σελ.3 και 4 του υπ΄αριθμ.πρωτ. ΑΔΑΕ 58 / 22.2.2006 Υπομνήματος της Vodafone και σελ. 9 του υπ' αριθμ. πρωτ. ΑΔΑΕ ΑΠΡ 4315/03-12-2012 υπομνήματος της Vodafone ενώπιον της ΑΔΑΕ). Από καμία όμως διάταξη νόμου δεν προκύπτει ότι, όταν συντρέχουν λόγοι δημοσίου συμφέροντος, μεταξύ των οποίων περιλαμβάνεται και η εθνική ασφάλεια, δεν ενημερώνεται η ΑΔΑΕ από τους ελεγχόμενους από αυτήν φορείς, πολλώ δε μάλλον όταν το απόρρητο των επικοινωνιών συνδέεται άμεσα με το δημόσιο συμφέρον, ως εκ του απολύτου χαρακτήρα του προστατευομένου εκ του Συντάγματος (άρθρο 19) δικαιώματος. Η δε αρμοδιότητα της ΑΔΑΕ, κατά τον ιδρυτικό της νόμο (άρθρο 6 παρ. 1 του Ν. 3115/2003), όπως ισχύει, προβλέπεται και για ζητήματα που αφορούν την εθνική ασφάλεια.

Η Vodafone ισχυρίζεται ότι η ΑΔΑΕ δεν έχει αρμοδιότητα για ζητήματα εθνικής ασφαλείας, δεδομένου ότι, κατά το άρθρο 6 παρ.1 στοιχ. στ' του Ν.3115/2003, η ΑΔΑΕ υπεισέρχεται μόνο στον έλεγχο τήρησης των όρων και της διαδικασίας άρσης του απορρήτου, χωρίς να εξετάζει την κρίση των αρμοδίων δικαστικών αρχών (σελ.22-23 και 39 Πρακτικού της Ακρόασης της Vodafone ενώπιον της ΑΔΑΕ την 9.2.2006). Πλην όμως, είναι αδιαμφισβήτητη η βούληση του νομοθέτη να αναθέσει στην ΑΔΑΕ αρμοδιότητα και επί θεμάτων που άπτονται της εθνικής ασφάλειας, όπως προκύπτει από τις ρητές διατάξεις των άρθρων 1, 6, 7 και 12 του Ν.3115/2003. Αναφέρεται ενδεικτικά η αρμοδιότητα της ΑΔΑΕ να ελέγχει την Εθνική Υπηρεσία Πληροφοριών (ΕΥΠ)(άρθρο 6 παρ.1 στοιχ.α'), η ρητή πρόβλεψη της δυνατότητας ελέγχου από την ΑΔΑΕ αρχείων

Ιερού Λόχου 3, Τ.Κ 15124 Μαρούσι ♦ Τηλ: 210 6387600 ♦ Fax: 210 6387666

που τηρούνται για λόγους εθνικής ασφάλειας (άρθρο 6 παρ.1 στοιχ.α' τελευταίο εδάφιο), καθώς και η αρμοδιότητα ελέγχου της τήρησης των όρων και της διαδικασίας άρσης του απορρήτου και στις περιπτώσεις που η άρση επιβάλλεται για λόγους εθνικής ασφάλειας (άρθρο 6 παρ.1 στοιχ.στ'). Πέραν τούτου, όπως προαναφέρθηκε, το άρθρο 19 του Συντάγματος κατοχυρώνει το απόρρητο των επικοινωνιών έναντι πάντων, δηλαδή προσδίδει στο δικαίωμα αυτό απόλυτο χαρακτήρα (ΑΠ Ολομέλεια σε Συμβούλιο 17/1993) έναντι τόσο της Πολιτείας, όσο και των ιδιωτών και άρα το απόρρητο των επικοινωνιών δεν αποτελεί μόνο ατομικό δικαίωμα, αλλά και κοινωνικό αγαθό και συνταγματικό κεκτημένο που προστατεύεται έναντι πάντων, και ως τέτοιο έχει εκφάνσεις που άπτονται, τόσο του δημοσίου συμφέροντος, όσο και της εθνικής ασφαλείας. Γι' αυτόν άλλωστε το λόγο, ο νομοθέτης (του Ν.3115/2003) αναγνώρισε ρητά στην ΑΔΑΕ αρμοδιότητες που άπτονται της εθνικής ασφαλείας της χώρας, κατά τα ανωτέρω.

Αβασίμως προβάλλει η Vodafone ότι δεν δικαιολογείται επιβολή κύρωσης εκ μέρους της ΑΔΑΕ για παραβίαση τυπικής διάταξης, όπως είναι η υποχρέωση προς ανακοίνωση, αλλά κύρωση δικαιολογείται μόνον όταν αποδειχθεί κατ'ουσίαν υπαίτια παραβίαση του απορρήτου των επικοινωνιών. Και τούτο διότι, σύμφωνα με το άρθρο 11 του Ν.3115/2003, η κυρωτική αρμοδιότητα της ΑΔΑΕ υφίσταται σε περίπτωση παραβάσεως του συνόλου της κείμενης νομοθεσίας (χωρίς διάκριση ανάμεσα σε διατάξεις τυπικής και ουσιαστικής ισχύος) σε σχέση με το απόρρητο των επικοινωνιών ή τους όρους και τις διαδικασίες άρσης αυτού.

Η Vodafone ισχυρίζεται ότι στο άρθρο 14 παρ.5 της υπ'αριθμ. 629^{α}/2004 Απόφασης της ΑΔΑΕ «Κανονισμός για τη Διασφάλιση Απορρήτου κατά την Παροχή Κινητών Τηλεπικοινωνιακών Υπηρεσιών» (ΦΕΚ Β'87/2005) δεν υπάρχει ρητή διατύπωση για την υποχρέωση του παρόχου να ενημερώνει άμεσα την ΑΔΑΕ, σε περίπτωση παραβίασης (ή ιδιαιτέρου κινδύνου παραβίασης) της πολιτικής ασφαλείας, ιδιαίτερα στην περίπτωση που δεν είναι δυνατό να αντιμετωπισθεί με τα υπάρχοντα μέσα του παρόχου, σε αντίθεση με τη διάταξη της παρ.5 του άρθρου 9 της υπ'αριθμ. 632^{α} /2005 Απόφασης της ΑΔΑΕ «Κανονισμός για τη Διασφάλιση του Απορρήτου στις Διαδικτυακές Επικοινωνίες και τις συναφείς Υπηρεσίες και Εφαρμογές» (ΦΕΚ Β'88/2005) (σελ. 3 του υπ΄αριθμ.πρωτ. ΑΔΑΕ 58/22.2.2006 Υπομνήματος της

Ιερού Λόχου 3, Τ.Κ.15124 Μαρούσι ♦ Τηλ: 210 6387600 ♦ Fax: 210 6387666 ♦ E-mail: info@adae.gr ♦Διαδικτυακός Τόπος: www.adae.gr

Vodafone και σελ. 7 του υπ' αριθμ. πρωτ. ΑΔΑΕ ΑΠΡ 4315/03-12-2012 υπομνήματος τής Vodafone ενώπιον της ΑΔΑΕ). Όντως, στη διάταξη του άρθρου 14 παρ.5 του προαναφερόμενου Κανονισμού για την παροχή κινητών τηλεπικοινωνιακών υπηρεσιών δεν προβλέπεται ρητά η υποχρέωση ενημέρωσης άμεσα της ΑΔΑΕ από τον πάροχο στις περιπτώσεις αυτές. Πλην όμως, η διάταξη αυτή κάνει λόγο για παραβιάσεις της Πολιτικής Ασφαλείας των παρόχων, υπό την έννοια ότι αυτή έχει εγκριθεί από την ΑΔΑΕ. Για το λόγο αυτό άλλωστε, στην παρ.1 του ιδίου άρθρου, προβλέπεται η υποχρέωση των παρόχων να εφαρμόζουν την εν λόγω Πολιτική. Ως γνωστόν, ο εν λόγω Κανονισμός δημοσιεύτηκε την 26.01.2005 (ΦΕΚ Β'87), η δε ισχύς της υποχρέωσης των παρόχων να εφαρμόζουν την εγκριθείσα από την ΑΔΑΕ Πολιτική Ασφαλείας άρχεται εντός ενός έτους από την έγκρισή της, τη δε Πολιτική Ασφάλειας όφειλαν να υποβάλουν οι πάροχοι εντός προθεσμίας έξι μηνών από τη δημοσίευση του παρόντος Κανονισμού (άρ.14 παρ.1 γ' και δ' του προαναφερθέντος Κανονισμού). Κατά συνέπεια, η Vodafone δεν μπορεί να επικαλεστεί την εν λόγω διάταξη, ούτε εξ αυτής να βασίσει τον ισχυρισμό της περί μη υποχρεώσεως ενημερώσεως της ΑΔΑΕ, διότι κατά τον χρόνο που έλαβαν χώρα τα εν λόγω συμβάντα δυσλειτουργίας του δικτύου της Vodafone (24.01.2005 και 31.01.2005), δεν ίσχυε η διάταξη του Κανονισμού που επικαλείται, πέραν του γεγονότος ότι, η διάταξη αυτή αφορά παραβίαση Πολιτικής Ασφαλείας που, κατά τον κρίσιμο χρόνο, δεν είχε εγκριθεί από την ΑΔΑΕ. Ως γνωστόν, η Πολιτική Ασφαλείας της Vodafone εγκρίθηκε μεταγενεστέρως από την ΑΔΑΕ με την υπ'αριθμ.109/8.9.2006 Απόφασή της. Σε κάθε περίπτωση, εκ του προαναφερθέντος νομικού πλαισίου προκύπτει σαφώς η υποχρέωση της Vodafone για ενημέρωση της ΑΔΑΕ.

Επισημαίνεται, επίσης, ότι σε άλλες περιπτώσεις η εταιρεία Vodafone είχε ήδη ενημερώσει την ΑΔΑΕ για άλλα συμβάντα και επανειλημμένα απευθύνεται στην ΑΔΑΕ και άρα έχει ήδη αναγνωρίσει την υποχρέωσή της αυτή προς την ΑΔΑΕ (βλ.σελ.11 Πρακτικού της Ακρόασης της Vodafone ενώπιον της ΑΔΑΕ την 9.2.2006, σελ. 52 Πρακτικού Ακρόασης της Vodafone ενώπιον της ΑΔΑΕ της 20.11.2012 και σελ. 9 του υπ' αριθμ. πρωτ. ΑΔΑΕ ΑΠΡ 4315/03-12-2012 υπομνήματος της Vodafone ενώπιον της ΑΔΑΕ).

Αβασίμως, τέλος, η Vodafone ισχυρίζεται ότι αντιφατικώς μεν ελέγχεται για παραβίαση της υποχρεώσεως ενημερώσεως της ΑΔΑΕ ενώ, ταυτοχρόνως, ερευνάται η υπαιτιότητά

Ιερού Λόχου 3, Τ.Κ.15124 Μαρούσι ♦ Τηλ: 210 6387600 ♦ Fax: 210 6387666 ♦ E-mail: info@adae.gr ♦ Διαδικτυακός Τόπος: www.adae.gr

της ως προς την εισαγωγή παρείσακτου λογισμικού στο δίκτυό της. Πλην όμως, όπως παγίως γίνεται δεκτό, ακόμα και από την ίδια συμπεριφορά μπορεί να παραβιάζονται περισσότερες της μιας διατάξεις και άρα να στοιχειοθετούνται περισσότερες παραβάσεις, πολλώ δε μάλλον αφού, εν προκειμένω, η Vodafone, όπως αποδέχεται και η ίδια, ενημέρωσε άλλες δημόσιες και δικαστικές αρχές, πλην της ΑΔΑΕ. Σε κάθε περίπτωση, το γεγονός ότι η Vodafone προέβη σε ενημέρωση άλλων αρχών, πέραν της ΑΔΑΕ, δεν αποτελεί λόγο απαλλαγής της από την ευθύνη του συγκεκριμένου γεγονότος. Επισημαίνεται ότι, όπως προαναφέρθηκε, το πρόβλημα της 31.1.2005 εντοπίστηκε από συνδρομητές της εταιρείας Q-TELECOM, που παραπονέθηκαν ότι τα μηνύματά τους δεν μπορούσαν να παραδοθούν στους παραλήπτες τους, το δε συμβάν, μετά την 4.3.2005, ήταν ήδη γνωστό και στην εταιρεία Ericsson, τόσο στην Ελλάδα όσο και στη Σουηδία.

Ήδη κατά την ακρόαση της 20-11-2012, η εταιρεία Vodafone ισχυρίστηκε ότι «τον Ιανουάριο του 2005, η εταιρεία μας απαντώντας σε ερωτηματολόγιο της ΑΔΑΕ από το Δεκέμβριο του 2004, και αντιλαμβανόμενοι πλήρως τις τότε νομοθετικές και κανονιστικές απαιτήσεις, δηλώνει σε απάντηση του εύλογου ερωτήματος για την εποχή από την ΑΔΑΕ (του εύλογου για την εποχή ερωτήματος από την ΑΔΑΕ). Αναφέραμε στη σελ. 8 ερώτηση 30 του σχετικού της κλήσης αριθμός 22. Ότι δεν θα προβεί σε ενημέρωση αρχών...», «...αλλά θα προσπαθήσει να επιλύσει ένα πρόβλημα ασφαλείας εσωτερικά χωρίς τη δημοσιοποίησή του, σύμφωνα με τις τότε εσωτερικές διαδικασίες, απόντος οποιουδήποτε άλλου κανονιστικού και νομοθετικού πλαισίου. Ουδέποτε λάβαμε κάποια περί του αντιθέτου οδηγία μέχρι και τη διερεύνηση της υποθέσεως. Το ερωτηματολόγιο αυτό, το στείλαμε στην ΑΔΑΕ δύο μήνες πριν συμβεί η υπόθεση, το Μάρτη του 2005 και η απάντησή μας ήταν με βάση την ανάλυση του τότε πλαισίου στο οποίο λειτουργούσαμε και ήμασταν απόλυτα ειλικρινείς. Η Vodafone τότε φαντάζομαι ότι αν ανατρέξετε στα ερωτηματολόγια που είχατε λάβει στην αρχή θα είχε δηλωθεί και από άλλες εταιρείες, δήλωνε δεν θα δημοσιοποιήσει το γεγονός, δεν θα το αναφέρει στις αρχές, γιατί δεν υπήρχε κάποια υποχρέωση όπως ξαναείπαμε.» (σελ. 40 Πρακτικού της Ακρόασης της Vodafone ενώπιον της ΑΔΑΕ της 20.11.2012). Ισχυρίζεται περαιτέρω η εταιρεία ότι «...θεωρούμε λοιπόν ότι η ΑΔΑΕ η οποία έλαβε αυτό το ερωτηματολόγιο, εάν είχε διαφορετική άποψη για την υποχρέωση να ενημερώσουμε, θα έπρεπε να μας το είχε πει στον ανύποπτο χρόνο του Ιανουαρίου του 2005.» (σελ. 50 Πρακτικού της

Ιερού Λόχου 3, Τ.Κ.15124 Μαρούσι ♦ Τηλ.: 210 6387600 ♦ Fax: 210 6387666 ♦ E-mail: info@adae.gr ♦Διαδικτυακός Τόπος: www.adae.gr

Ακρόασης της Vodafone ενώπιον της ΑΔΑΕ της 20.11.2012). Ο ίδιος ισχυρισμός προβάλλεται από την εταιρεία και στη σελ. 8 του υπ' αριθμ. πρωτ. ΑΔΑΕ ΑΠΡ 4315/03-12-2012 υπομνήματος της Vodafone ενώπιον της ΑΔΑΕ.

Πλην όμως, πρέπει να επισημανθεί ότι το εν λόγω ερωτηματολόγιο απεστάλη τον τότε χρόνο σε πολλούς παρόχους με σκοπό να συγκεντρώσει η ΑΔΑΕ πληροφορίες που θα ήταν χρήσιμες για την εφαρμογή του συνόλου του νομοθετικού και κανονιστικού πλαισίου για τη διασφάλιση του απορρήτου των επικοινωνιών, ενόψει και της έκδοσης των Κανονισμών της ΑΔΑΕ, καθώς και να αποτυπώσει την πραγματικότητα, αναφορικά με τον τρόπο διασφάλισης του απορρήτου των επικοινωνιών από τους παρόχους. Η ΑΔΑΕ δεν απάντησε σε κανένα πάροχο σε συνέχεια των απαντήσεων που έλαβε σε αυτό το ερωτηματολόγιο, σε καμία δε περίπτωση η έλλειψη κάποιας απάντησης από την ΑΔΑΕ δεν συνιστά εκ μέρους της ΑΔΑΕ σιωπηρή έγκριση των εν λόγω απαντήσεων. Αυτό δεν προκύπτει ούτε από την υπ' αριθμ. πρωτ. ΑΔΑΕ 754/21-12-2004 επιστολή της ΑΔΑΕ, με την οποία απεστάλη το εν λόγω ερωτηματολόγιο στην εταιρεία Vodafone, ούτε από τον ίδιο τον τρόπο με τον οποίο παρατίθενται τα ερωτήματα και οι πιθανές τρεις απαντήσεις σε καθένα από αυτά, από τις οποίες ζητείται να επιλέξει ο πάροχος τη μια.

Πέραν τούτου, στην επίμαχη ερώτηση, δεν ετίθετο ως πιθανή απάντηση η ενημέρωση της ΑΔΑΕ σε περίπτωση περιστατικού ασφαλείας, αλλά η ενημέρωση των αστυνομικών ή δικαστικών αρχών, καθώς και άλλων οργανισμών που ασχολούνται με την ασφάλεια, δεδομένου ότι θεωρείτο αυτονόητη η ενημέρωση της ΑΔΑΕ για τέτοιου είδους περιστατικά, ενόψει του ρόλου και των αρμοδιοτήτων της.

Επίσης κατά την ακρόαση της 20-11-2012, η εταιρεία Vodafone ισχυρίστηκε ότι «...συμπληρωματικά, ο νομοθέτης ο ίδιος, το 2008, δηλαδή δύο χρόνια μετά από τη δημοσιοποίηση και την έκταση που έλαβε το δικό μας περιστατικό θέσπισε το Ν. 3674, ο οποίος για πρώτη φορά έχει ρητή υποχρέωση ενημέρωσης της ΑΔΑΕ. Πράγμα που με την εις άτοπον απαγωγή κανείς συνάγει ότι πριν δεν υπήρχε τέτοια υποχρέωση.» (σελ. 50 Πρακτικού της Ακρόασης της Vodafone ενώπιον της ΑΔΑΕ της 20.11.2012). Ο ίδιος ισχυρισμός προβάλλεται από την εταιρεία και στη σελ. 8 του υπ' αριθμ. πρωτ. ΑΔΑΕ ΑΠΡ 4315/03-12-2012 υπομνήματος της Vodafone ενώπιον της ΑΔΑΕ.

Ιερού Λόχου 3, Τ.Κ.15124 Μαρούσι ♦ Τηλ.: 210 6387600 ♦ Fax: 210 6387666 ♦ E-mail: info@adae.gr ♦Διαδικτυακός Τόπος: www.adae.gr

Πλην όμως, στην αιτιολογική έκθεση του Ν. 3674/2008 και συγκεκριμένα στο Α΄ κεφάλαιο αυτής αναφέρεται επί λέξει ότι : «το νομοσχέδιο δεν προτείνει πάντοτε πρωτογενείς ρυθμίσεις, διότι ενίοτε ανάγει σε νομοθετικό επίπεδο υφιστάμενες κανονιστικές ρυθμίσεις ανεξαρτήτων αρχών ή θεσπίζει ρητά υποχρεώσεις που συνάγονται ερμηνευτικά από την ισχύουσα νομοθεσία.». Με το νόμο αυτό επιβεβαιώθηκε, συνεπώς, εν προκειμένω η υποχρέωση ενημέρωσης της ΑΔΑΕ για περιστατικά ασφάλειας, υποχρέωση η οποία προκύπτει από την ίδια τη φύση και την αποστολή της, όπως αυτή περιγράφεται στο άρθρο 19 του Συντάγματος και εξειδικεύεται με τον ιδρυτικό της Ν. 3115/2003, με τον οποίο θεσπίζεται ως βασική της αρμοδιότητα η άσκηση ελέγχου επί των παρόχων.

Επισημαίνεται δε ότι ο ισχυρισμός της εταιρείας ότι «...την ανυπαρξία ρητής υποχρέωσης ενημέρωσης της ΑΔΑΕ παραδέχθηκε και η ίδια η Αρχή σας δια στόματος του Αντιπροέδρου της κατά την ακρόαση της 20/11/2012 (βλ. Πρακτικά σελίδα 49)» (σελ. 9 του υπ' αριθμ. πρωτ. ΑΔΑΕ ΑΠΡ 4315/03-12-2012 υπομνήματος της Vodafone ενώπιον της ΑΔΑΕ) ουδόλως ευσταθεί. Συγκεκριμένα, πέραν του γεγονότος ότι η σχετική αναφορά του Αντιπροέδρου της ΑΔΑΕ βρίσκεται στη σελ. 51 και όχι στη σελ. 49 των πρακτικών της από 20-11-2012 ακρόασης, η εν λόγω παρατήρησή του, όπως προκύπτει από το Πρακτικό της από 20-11-2012 ακρόασης της εταιρείας ενώπιον της ΑΔΑΕ, αφενός αφορούσε στον υπ'αριθμ. 629α/2004 Κανονισμό της ΑΔΑΕ και όχι στη νομοθεσία εν γένει, και αφετέρου αποσκοπούσε στην αποσαφήνιση της σχετικής προηγούμενης τοποθέτησης του εκπροσώπου της Vodafone.

Επικουρικά, η εταιρεία Vodafone επικαλείται συγγνωστή νομική πλάνη για τη μη ενημέρωση της ΑΔΑΕ, υποστηρίζοντας ότι εν απουσία ρητής σχετικής διάταξης και λόγω της δυσκολίας ερμηνείας του Συντάγματος, απολύτως εύλογα παρέλειψε να ενημερώσει την ΑΔΑΕ (σελ. 11 του υπ' αριθμ. πρωτ. ΑΔΑΕ ΑΠΡ 4315/03-12-2012 υπομνήματος της Vodafone ενώπιον της ΑΔΑΕ).

Πλην όμως, η εταιρεία Vodafone ως πάροχος δικτύων και υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών, με πολυετή δραστηριότητα και εκατομμύρια χρηστών στην Ελλάδα, δεν δύναται να επικαλείται συγγνωστή νομική πλάνη για την παράλειψη ενέργειας που αφορά στον πυρήνα των δραστηριοτήτων της.

Ιερού Λόχου 3, Τ.Κ.15124 Μαρούσι ♦ Τηλ: 210 6387600 ♦ Fax: 210 6387666 ♦ E-mail: info@adae.gr ♦Διαδικτυακός Τόπος: www.adae.gr

Β. Αφαίρεση του παράνομου λογισμικού, κατά παράβαση ιδίως του Ν.3115/2003 (άρθρο 6 παρ.1 στοιχ. α' και δ'), όπως ισχύει.

Ειδικότερα, όπως προκύπτει από τα προαναφερθέντα, η εταιρεία Vodafone προέβη σε αφαίρεση του παράνομου (παρείσακτου) λογισμικού την 8.3.2005 μετά από νομική αξιολόγηση, με τη σύμφωνη γνώμη της Νομικής Υπηρεσίας της εταιρείας (σελ. 3 και 13 Πρακτικού της Ακρόασης της Vodafone ενώπιον της ΑΔΑΕ την 9.2.2006).

Σύμφωνα με το άρθρο 6 παρ.1 στοιχ.α' και δ'του Ν.3115/2003, η ΑΔΑΕ προβαίνει στην κατάσχεση μέσων παραβίασης του απορρήτου που υποπίπτουν στην αντίληψή της κατά την ενάσκηση του έργου της και ορίζεται μεσεγγυούχος αυτών μέχρι να αποφανθούν τα αρμόδια δικαστήρια. Με την ενέργειά της, συνεπώς, η Vodafone να διακόψει τη λειτουργία του παράνομου λογισμικού, η εταιρεία στέρησε από την Αρχή τη δυνατότητα να κατάσχει κατά τη συγκεκριμένη χρονική στιγμή το παρείσακτο λογισμικό, να το διερευνήσει εν λειτουργία και να ασκήσει, μέσω της διασφάλισης του αποδεικτικού υλικού, αποτελεσματικότερα και έγκαιρα το έργο της. Επισημαίνεται ότι, όπως παραδέχεται και η ίδια η Vodafone, την 4.3.2005 είχε προφορική ενημέρωση από την Ericsson, με την οποία της γνωστοποιήθηκε ότι παρακολουθούνται τηλέφωνα χρηστών της εταιρείας και ότι το πρόβλημα που εμφανίστηκε με τη μη αποστολή μηνυμάτων συνδέεται ή προκλήθηκε από την ύπαρξη ενός άγνωστου λογισμικού (βλ. ανωτέρω), ενώ την ίδια ημέρα παρατηρείται η τελευταία διαπιστωμένη κλήση μεταξύ δύο «καρτοκινητών σκιών» στις 09:55:38, διάρκειας δεκατεσσάρων δευτερολέπτων (βλ. έγγραφα υπ'αριθμ.πρωτ. ΑΔΑΕ ΑΠΡ 98/9.3.2006, ΑΠΡ 268/17.4.2006).

Η εταιρεία Vodafone κατά την ακυρωθείσα δικαστικώς διαδικασία ισχυρίστηκε ότι λόγοι εθνικής ασφαλείας επέβαλαν την απομάκρυνση του παρείσακτου λογισμικού από το δίκτυό της, δεδομένου ότι η διατήρησή του μπορεί να έθετε σε κίνδυνο την ασφάλεια της χώρας από τρομοκρατικές ή δολοφονικές επιθέσεις και άρα «ο μοναδικός δρόμος που υπήρχε για μας ήταν η απομόνωσή του» (σελ.3 Πρακτικού της Ακρόασης της Vodafone ενώπιον της ΑΔΑΕ την 9.2.2006). Ο ίδιος ισχυρισμός διατυπώνεται και στη σελ. 12 του υπ' αριθμ. πρωτ. ΑΔΑΕ ΑΠΡ 4315/03-12-2012 υπομνήματος της Vodafone ενώπιον της ΑΔΑΕ. Πλην όμως, όπως αποδέχεται και η ίδια η Vodafone, «η εικόνα ολοκληρώθηκε και μια υπεύθυνη άποψη για το τί συνέβαινε είχαμε το βράδυ της Τετάρτης 9 Μαρτίου (2005) και αυτή ολοκληρώθηκε με την παραλαβή της αναφοράς

Ιερού Λόχου 3, Τ.Κ.15124 Μαρούσι ♦ Τηλ: 210 6387600 ♦ Fax: 210 6387665 ♦ E-mail: info@adae.gr ♦ Διαδικτυακός Τόπος: www.adae.gr

της Ericsson την 10 Μαρτίου (2005)» (σελ.9 και 13 Πρακτικού της Ακρόασης της Vodafone ενώπιον της ΑΔΑΕ την 9.2.2006), την οποία σημειωτέον ο τότε Αντιπρόεδρος και Δ/νων Σύμβουλος είδε, κατά δήλωσή του, την επομένη μέρα, 11.3.2005, στο γραφείο του (σελ. 4 Πρακτικού της Ακρόασης της Vodafone ενώπιον της ΑΔΑΕ την 9.2.2006), ενώ, όπως προαναφέρθηκε, το παρείσακτο λογισμικό απομακρύνθηκε από τη Vodafone την 8.3.2005 από το πρωί μέχρι το μεσημέρι, οπότε είχε ολοκληρωθεί η σχετική διαδικασία (σελ.3 Πρακτικού της Ακρόασης της Vodafone ενώπιον της ΑΔΑΕ την 9.2.2006). Σημειωτέον επίσης ότι ο δειγματοληπτικός έλεγχος των τηλεφωνικών αριθμών που παρεδόθησαν από την εταιρεία Ericsson και ο οποίος συνίστατο στη διαπίστωση κατά πόσον οι εμπλεκόμενοι αριθμοί (παρακολουθούντες και παρακολουθούμενοι) ανταποκρίνονταν πράγματι σε πραγματικούς αριθμούς, έλαβε χώρα, κατά δήλωση της Vodafone, μετά την απομάκρυνση του ξένου σώματος (βλ. σελ. 2 συμπληρωματικού υπομνήματος Vodafone με αριθμ.πρωτ.ΑΔΑΕ 90/7.3.2006). Κατά συνέπεια, η Vodafone τότε και μόνο τότε συνειδητοποίησε ότι «υπάρχει ένα τεράστιο πρόβλημα εθνικής σημασίας» (σελ. 3 Πρακτικού της Ακρόασης της Vodafone ενώπιον της ΑΔΑΕ την 9.2.2006). Ήδη όμως είχε απομακρυνθεί το παρείσακτο λογισμικό. Κατά συνέπεια, αβασίμως επικαλείται η Vodafone λόγους εθνικής ασφάλειας της χώρας για την εν λόγω συμπεριφορά της.

Επισημαίνεται επίσης ότι η ενημέρωση των διωκτικών αρχών και της Κυβέρνησης έγινε, κατά δήλωση της Vodafone, μετά την απομάκρυνση του παρείσακτου λογισμικού από το δίκτυό της, και, συγκεκριμένα, την 10.3.2005 (σελ. 4 Πρακτικού της Ακρόασης της Vodafone ενώπιον της ΑΔΑΕ την 9.2.2006).

Προσχηματικώς προβάλλεται από τη Vodafone ότι η διατήρηση του παρείσακτου λογισμικού ήταν παράνομη και άρα η διατήρησή του θα σήμαινε ανοχή εκ μέρους της της παράνομης πράξης, γεγονός το οποίο η ΑΔΑΕ δεν μπορούσε να ζητήσει, αφού και αυτή υπόκειται στην αρχή της Νομιμότητας (σελ. 25 Πρακτικού της Ακρόασης της Vodafone ενώπιον της ΑΔΑΕ την 9.2.2006, σελ. 5-6 του υπ΄αριθμ.πρωτ. ΑΔΑΕ 58 / 22.2.2006 Υπομνήματος της Vodafone και σελ. 51 Πρακτικού της Ακρόασης της Vodafone ενώπιον της ΑΔΑΕ την 20.11.2012). Και τούτο διότι η δήλωση του συμβάντος αυτού στην ΑΔΑΕ θα ήρε αυτομάτως και από μόνη της την ανοχή εκ μέρους της παράνομης πράξης, πολλώ δε μάλλον αφού, όπως αναφέρθηκε ανωτέρω, δεν είχαν

Ιερού Λόχου 3, Τ.Κ.15124 Μαρούσι ♦ Τηλ.: 210 6387600 ♦ Fax: 210 6387666 ♦ E-mail: info@adae.gr ♦ Διαδικτυακός Τόπος: www.adae.gr

διαπιστωθεί από τη Vodafone κατά το χρόνο απομάκρυνσης του παρείσακτου λογισμικού οι λόγοι εθνικής ασφαλείας που επέβαλαν, κατά τα δηλωθέντα από τη Vodafone, την άμεση απομάκρυνσή του, η οποία, σημειωτέον, ούτως ή άλλως έλαβε χώρα τέσσερις ημέρες μετά την προφορική ενημέρωση από την Ericsson. Σε κάθε περίπτωση, όπως προαναφέρθηκε, η ΑΔΑΕ δεν στερείται αρμοδιότητας επί θεμάτων εθνικής ασφαλείας, και άρα, η έγκαιρη κατάσχεση του κρίσιμου αποδεικτικού υλικού ήταν επιβεβλημένη. Και πάντως, όπως ήδη τονίστηκε, ανεξαρτήτως των προβληθέντων από την Vodafone λόγων εθνικής ασφαλείας, ουδέποτε ετέθη από την ΑΔΑΕ ούτε μπορούσε να τεθεί ζήτημα διατήρησης του παρείσακτου λογισμικού, αφού αυτό θα αντίκειτο στην προστασία του ατομικού δικαιώματος του απορρήτου των επικοινωνιών για κάθε χρήστη. Ζήτημα τίθεται, όπως προαναφέρθηκε, γιατί η Vodafone αφαίρεσε το παρείσακτο λογισμικό, χωρίς να ενημερώσει την ΑΔΑΕ, και, κατ' αυτόν τον τρόπο, επιπροσθέτως στέρησε από την ΑΔΑΕ την αρμοδιότητά της να κατάσχει εγκαίρως κρίσιμο αποδεικτικό υλικό και να διερευνήσει το όλο συμβάν.

Η εταιρεία Vodafone επικαλείται την από 09-09-2006 Έκθεση της Επιτροπής Καθηγητών (σελ. 34), σύμφωνα με την οποία, η απόφαση της Vodafone να απενεργοποιήσει τον παρείσακτο κώδικα είναι λογική και η εταιρεία έπραξε λογικά που το απενεργοποίησε άμεσα, δεδομένου ότι η συγκεκριμένη επίθεση στο λογισμικό λειτουργίας των ψηφιακών κέντρων αποτελεί παγκόσμια πρωτοτυπία (σελ. 14 του υπ' αριθμ. πρωτ. ΑΔΑΕ ΑΠΡ 4315/03-12-2012 υπομνήματος της Vodafone ενώπιον της ΑΔΑΕ).

Πλην όμως, όπως προαναφέρθηκε, ουδέποτε ετέθη από την ΑΔΑΕ, ούτε μπορούσε να τεθεί ζήτημα διατήρησης του παρείσακτου λογισμικού, αλλά αυτό το οποίο προσάπτεται στην εταιρεία είναι ότι αφαίρεσε το παρείσακτο λογισμικό, στερώντας της την αρμοδιότητα να κατάσχει εγκαίρως κρίσιμο αποδεικτικό υλικό (περί αυτού βλ. αναλυτικώς κατωτέρω), όπως προβλέπει η διάταξη του άρθρου 6 παρ. 1 δ του Ν. 3115/2003, όπως ισχύει.

Η Vodafone, επίσης, κατά την ακυρωθείσα δικαστικώς διαδικασία, προέβαλε ότι δεν είχε εκδοθεί μέχρι τότε το Π.Δ.47/2005 που επιτρέπει τη νόμιμη συνακρόαση, δεδομένου ότι το ΦΕΚ στο οποίο δημοσιεύτηκε πραγματικά κυκλοφόρησε την 15.3.2005, δηλαδή μετά την εκδήλωση του περιστατικού, και άρα δεν μπορούσε να

Ιερού Λόχου 3, Τ.Κ.15124 Μαρούσι ♦ Τηλ: 210 6387600 ♦ Fax: 210 6387666 ♦ E-mail: info@adae.gr ♦Διαδικτυακός Τόπος: www.adae.gr

δεχτεί να υφίσταται στο δίκτυό της το παρείσακτο λογισμικό (σελ.29 Πρακτικού της Ακρόασης της Vodafone ενώπιον της ΑΔΑΕ την 9.2.2006, σελ. 5 του υπ΄αριθμ.πρωτ. ΑΔΑΕ 58/22.2.2006 Υπομνήματος της Vodafone). Ομοίως, κατά την επανάληψη της διαδικασίας ακρόασης, η εταιρεία Vodafone αναφέρει ότι «...το ισχύον κατά το χρόνο απομάκρυνσης του παρείσακτου λογισμικού νομικό πλαίσιο δεν επέτρεπε ούτε τη νόμιμη επισύνδεση με τις αρχές, ούτε, πολύ λιγότερο, την ανοχή συνακρόασης από άγνωστους τρίτους, δηλαδή από μη Δημόσιες Αρχές, ώστε η ΑΔΑΕ να μπορέσει μέσω παρακολούθησης των κινητών – σκιών, όσο και των κινητών που ενδεχομένως παρακολουθούνταν, να εντοπίσει τους δράστες» (σελ. 12-13 του υπ' αριθμ. πρωτ. ΑΔΑΕ ΑΠΡ 4315/03-12-2012 υπομνήματος της Vodafone ενώπιον της ΑΔΑΕ). Πλην όμως, ούτε το προεδρικό αυτό διάταγμα επιτρέπει άνευ ετέρου τη νόμιμη συνακρόαση μέσω παρείσακτου λογισμικού. Και τούτο διότι η νόμιμη συνακρόαση, κατά το Ν.2225/94, που σημειωτέον, ίσχυε πριν την εκδήλωση των κρινομένων συμβάντων, προϋποθέτει την έκδοση εισαγγελικής διάταξης ή βουλεύματος για λόγους εθνικής ασφάλειας ή για τα αναφερόμενα στο νόμο αδικήματα, σύμφωνα με τη διάταξη του άρθρου 19 του Συντάγματος, που προβλέπει ότι νόμος ορίζει τις εγγυήσεις υπό τις οποίες η δικαστική αρχή δεν δεσμεύεται από το απόρρητο για λόγους εθνικής ασφαλείας ή για διακρίβωση ιδιαίτερα σοβαρών εγκλημάτων. Κατά συνέπεια, κατά το ελληνικό δίκαιο, τόσο πριν όσο και μετά την εκδήλωση του εν λόγω περιστατικού, είναι προφανές ότι η άρση του απορρήτου μπορεί να λάβει χώρα μόνο μετά από δικαστική παρέμβαση. Άρα, είναι νομικώς αδιάφορο το αν είχε εκδοθεί ή όχι το Π.Δ.47/2005 κατά την εκδήλωση του περιστατικού. Κρίσιμο στην προκειμένη περίπτωση είναι εάν, ή όχι, η Vodafone στέρησε, κατά τον επίκαιρο χρόνο εκδήλωσης των κρινομένων συμβάντων, την αρμοδιότητα της Αρχής να κατάσχει κρίσιμο αποδεικτικό υλικό. Αυτό, άλλωστε, αποτελεί και έναν πρόσθετο λόγο, για τον οποίο όφειλε η Vodafone να ενημερώσει εγκαίρως και πρωτίστως την ΑΔΑΕ. Επίσης, είναι αυθαίρετος και προσχηματικός ο ισχυρισμός περί παρακολούθησης εκ μέρους της ΑΔΑΕ των κινητών – σκιών και δη με τη χρήση παράνομου λογισμικού.

Επιπροσθέτως, κατά την ακυρωθείσα δικαστικώς διαδικασία, η Vodafone αντιφατικώς ισχυρίστηκε ότι δεν συνέτρεξε αυτεπαγγέλτως ή κατόπιν καταγγελίας έλεγχος της ΑΔΑΕ και άρα δεν μπορούσε να κατάσχει το παρείσακτο λογισμικό, δεδομένου ότι η ΑΔΑΕ ασκεί την εν λόγω αρμοδιότητά της «κατά την ενάσκηση του έργου της»,

Ιερού Λόχου 3, Τ.Κ.15124 Μαρούσι ♦ Τηλ: 210 6387600 ♦ Fax: 210 6387666 ♦ E-mail: info@adae.gr ♦Διαδικτυακός Τόπος: www.adae.gr

σύμφωνα με το άρθρο 6 παρ.1 στοιχ.δ' του Ν.3115/2003 (σελ.7 συμπληρωματικού υπομνήματος Vodafone με αριθμ.πρωτ.ΑΔΑΕ 90/7.3.2006). Και τούτο διότι δεν επιτρέπεται η Vodafone να επικαλείται ίδιον πταίσμα, αφού η ίδια στέρησε, ως τηλεπικοινωνιακός πάροχος που υπόκειται στον έλεγχο της ΑΔΑΕ, την αρμοδιότητα της ΑΔΑΕ να ασκήσει την εν λόγω αρμοδιότητά της.

Ούτε η επίκληση του άρθρου 14 παρ.6 του προαναφερθέντος Κανονισμού για τη Διασφάλιση του Απορρήτου κατά την Παροχή Κινητών Τηλεπικοινωνιακών Υπηρεσιών (Απόφαση ΑΔΑΕ υπ' αριθμ. 629[α]/2004, ΦΕΚ Β'87/2005) αποτελεί επαρκή δικαιολογητικό λόγο για την απομάκρυνση του παρείσακτου λογισμικού πριν την ενημέρωση της ΑΔΑΕ, των διωκτικών και δικαστικών αρχών και της Κυβέρνησης (σελ.7 συμπληρωματικού υπομνήματος Vodafone με αριθμ.πρωτ.ΑΔΑΕ 90/7.3.2006). Και τούτο διότι η διάταξη αυτή προϋποθέτει, όπως προαναφέρθηκε, εγκεκριμένη Πολιτική Ασφαλείας από την ΑΔΑΕ, αξιολόγηση ότι η παραβίαση ή ο κίνδυνος παραβίασης δεν μπορεί να αντιμετωπισθεί με τα τρέχοντα μέσα που διαθέτει ο τηλεπικοινωνιακός πάροχος και επιπροσθέτως, επιβάλλει την ενημέρωση των συνδρομητών. Καμία όμως από τις ανωτέρω προϋποθέσεις δεν συνέτρεξε, ούτε αποδεικνύεται ότι συνέτρεξε εν προκειμένω, πέραν του γεγονότος ότι, για τους λόγους που αναφέρθηκαν ανωτέρω, δεν είχε τεθεί κατά τον κρίσιμο χρόνο σε εφαρμογή ο εν λόγω Κανονισμός.

Επίσης, η Vodafone ισχυρίστηκε κατά την ακρόαση της 20-11-2012 ότι «...η Vodafone από το 1999 τόνιζε στην Πολιτική Ασφάλειάς της, Πολιτική Ασφάλειας που ήταν πιστοποιημένη ήδη από τότε από ανεξάρτητο φορέα κατά BS 7799 μετέπειτα ISO 27001 ότι *"Δεν επιτρέπεται η εγκατάσταση και χρησιμοποίηση μη νόμιμου λογισμικού"*. Ενδεικτικό της προσήλωσής μας στο συγκεκριμένο θέμα ήταν το εξής : στο φυλλάδιο ενημέρωσης που έπαιρναν οι επισκέπτες μας, στις εγκαταστάσεις της εταιρείας μας αναφέρουμε : για την αποφυγή της λειτουργίας του υπολογιστή μας καθώς και του δικτύου της εταιρείας μας χρησιμοποιούμε αποκλειστικά νόμιμο λογισμικό. Ήταν προφανές λοιπόν ότι η πρώτη ενέργειά μας στο όταν θα βρίσκαμε παράνομο λογισμικό στο δίκτυό μας, θα ήταν η αφαίρεσή του για τη διασφάλιση του δικτύου μας.» (σελ. 41 Πρακτικού της Ακρόασης ενώπιον της ΑΔΑΕ της 20.11.2012 και σελ. 13 του υπ' αριθμ. πρωτ. ΑΔΑΕ ΑΠΡ 4315/03-12-2012 υπομνήματος της Vodafone ενώπιον της ΑΔΑΕ).

Ιερού Λόχου 3, Τ.Κ.15124 Μαρούσι ♦ Τηλ: 210 6387600 ♦ Fax: 210 6387666 ♦ E-mail: info@adae.gr ♦ Διαδικτυακός Τόπος: www.adae.gr

Πλην όμως, δεν προσάπτεται στην εταιρεία το γεγονός ότι δεν διακράτησε ένα παράνομο λογισμικό στο δίκτυό της, αλλά, όπως προαναφέρθηκε, αυτό το οποίο της προσάπτεται είναι ότι αφαίρεσε το παρείσακτο λογισμικό, χωρίς να ενημερώσει την ΑΔΑΕ, και, κατ' αυτόν τον τρόπο, επιπροσθέτως στέρησε από την ΑΔΑΕ την αρμοδιότητά της να κατάσχει εγκαίρως κρίσιμο αποδεικτικό υλικό.

Περαιτέρω, ο ισχυρισμός της εταιρείας Vodafone (σελ.16 Πρακτικού της Ακρόασης της Vodafone ενώπιον της ΑΔΑΕ την 9.2.2006) ότι εάν το λογισμικό παρέμενε στο σύστημα, αυτόματα η εταιρεία θα έχανε την υποστήριξη της εταιρείας Ericsson, δεν ήταν, όπως αποδέχεται και η ίδια η εταιρεία, «κυρίαρχο ζήτημα» (σελ. 24 Πρακτικού της Ακρόασης της Vodafone ενώπιον της ΑΔΑΕ την 9.2.2006), και δεν αίρει τον παράνομο χαρακτήρα της αφαίρεσης του άγνωστου λογισμικού.

Το ίδιο ισχύει και όσον αφορά στην τυχόν επικαλούμενη από την εταιρεία αστική ή ποινική ευθύνη αυτής εκ της διατηρήσεως του άγνωστου λογισμικού (σελ. 5-6 του υπ΄αριθμ.πρωτ. ΑΔΑΕ 58/22.2.2006 Υπομνήματος της Vodafone), δεδομένου ότι η αφαίρεση του λογισμικού χωρίς άδεια της Αρχής, αφενός δεν είναι ικανή να θεραπεύσει την ήδη τελεσθείσα παραβίαση του απορρήτου των επικοινωνιών, και αφετέρου, η εταιρεία θα ελάμβανε τις προσήκουσες εντολές για τη διαχείριση του συμβάντος, δηλαδή προφανώς όχι να διατηρήσει, αλλά να απομακρύνει το άγνωστο λογισμικό δια της κατασχέσεώς του από την ΑΔΑΕ.

Σε κάθε περίπτωση, η κατάσχεση του παρείσακτου λογισμικού από την ΑΔΑΕ θα είχε διευκολύνει την διερεύνηση του όλου ζητήματος και τούτο αποτελεί αναμφισβήτητα υπέρτερο δημόσιο συμφέρον.

Η Vodafone, κατά την ακυρωθείσα δικαστικώς διαδικασία, ισχυρίστηκε επίσης ότι δεν υπήρξε καμία καταστροφή από την απομάκρυνση του παρείσακτου λογισμικού, αναφέροντας επί λέξει ότι : «Δεν υπήρξε καμία καταστροφή πειστηρίου, αυτό ζητήθηκε από την Ericsson, κατέβηκε σε ένα dump, να χρησιμοποιήσω τεχνικό όρο, και υπάρχει η πλήρης εικόνα όλου του δικτύου, η οποία είναι γνωστή και έχει δοθεί και στην Αρχή. Άρα δεν καταστρέψαμε κάτι, διατηρήσαμε όλα τα στοιχεία, το software παραδόθηκε αυτούσιο στην Εισαγγελία, και η Εισαγγελία θα μπορούσε να καλέσει ειδικούς να το εξετάσει και να βγάλει πορίσματα ή να απευθυνθεί δεν ξέρω πού» (σελ.16 Πρακτικού της Ακρόασης της Vodafone ενώπιον της ΑΔΑΕ την 9.2.2006). Ο ίδιος ισχυρισμός

Ιερού Λόχου 3, Τ.Κ.15124 Μαρούσι • Τηλ: 210 6387600 • Fax: 210 6387666 • E-mail: info@adae.gr • Διαδικτυακός Τόπος: www.adae.gr

επαναλαμβάνεται και στο συμπληρωματικό υπόμνημα (σελ.1 συμπληρωματικού υπομνήματος Vodafone με αριθμ.πρωτ.ΑΔΑΕ 90/7.3.2006), όπου αναφέρεται ότι «πριν από την απομάκρυνση του λογισμικού αποθηκεύτηκε και διακρατήθηκε ακριβές αντίγραφο του δικτύου στην κατάσταση που βρισκόταν εκείνη τη στιγμή». Κατά τα λεγόμενα της Vodafone, «δεν χάθηκε τίποτα» (σελ.26 Πρακτικού της Ακρόασης της Vodafone ενώπιον της ΑΔΑΕ την 9.2.2006), «οι αρχές είχαν τη δυνατότητα με βάση το dump που εδόθη να το πάρουν σε ένα test center για εξέταση, σε κάθε περίπτωση, θα παίρνανε από εμάς ταυτόσημες πληροφορίες με αυτές που ήδη τους είχαμε δώσει» (σελ. 25-26 Πρακτικού της Ακρόασης της Vodafone ενώπιον της ΑΔΑΕ την 9.2.2006). Ο ίδιος ισχυρισμός περί μη καταστροφής οιουδήποτε πειστηρίου εγκλήματος διατυπώνεται και στο υπ' αριθμ. πρωτ. ΑΔΑΕ ΑΠΡ 4315/03-12-2012 υπόμνημα της Vodafone ενώπιον της ΑΔΑΕ (σελ. 13).

Περαιτέρω, ήδη κατά την ακρόαση της 20-11-2012, η εταιρεία Vodafone ισχυρίστηκε ότι «...ως προς το πόρισμα Δασούλα στο μέτρο που αυτό είναι γνωστό μέσω των εφημερίδων κλπ., αποδεικνύεται ότι μπορούσε με τα στοιχεία τα οποία υπήρχαν ο ερευνών να φτάσει μέχρι την ταυτοποίηση των φυσικών δραστών. Συνεπώς δεν μπορεί να στοιχειοθετηθεί παραβίαση εκ μέρους της εταιρείας μας λόγω της εξαγωγής του παρείσακτου λογισμικού ή κάποια δυσχέρανση του έργου της ΑΔΑΕ εξ αυτού του λόγου.» (σελ. 21 Πρακτικού της Ακρόασης της Vodafone ενώπιον της ΑΔΑΕ την 20.11.2012). Επιπροσθέτως, η εταιρεία ισχυρίστηκε ότι «από αυτά που έχουν προκύψει μετά την ακρόαση και όλες τις δικαστικές και άλλες ενέργειες, πιστεύουμε ότι καμία βλάβη δεν επήλθε αφενός στην ανάλυση του παρείσακτου λογισμικού διότι η εταιρεία μας διακράτησε αντίγραφα της κατάστασης όλων των κέντρων της....Αφετέρου, στην προσπάθεια εντοπισμού των δραστών οι οποίοι και τελικά και σύμφωνα με το πόρισμα Δασούλα, εντοπίστηκαν από άλλα στοιχεία που αφορούσαν τους δράστες και ήταν διαθέσιμα τόσο κατά τη διάρκεια της αρχικής διερευνήσεως όσο και επτά χρόνια μετά το συμβάν.» (σελ. 41 Πρακτικού της Ακρόασης της Vodafone ενώπιον της ΑΔΑΕ της 20.11.2012 και σελ. 16 του υπ' αριθμ. πρωτ. ΑΔΑΕ ΑΠΡ 4315/03-12-2012 υπομνήματος της Vodafone ενώπιον της ΑΔΑΕ).

Πλην όμως, ο εν λόγω ισχυρισμός της εταιρείας δεν αναιρεί την παράβασή της να στερήσει την αρμοδιότητα κατάσχεσης από την ΑΔΑΕ του παρείσακτου λογισμικού λόγω της αφαίρεσής του, χωρίς άδεια της Αρχής.

Ιερού Λόχου 3, Τ.Κ.15124 Μαρούσι ♦ Τηλ: 210 6387600 ♦ Fax: 210 6387666 ♦ E-mail: info@adae.gr ♦Διαδικτυακός Τόπος: www.adae.gr

Επίσης, όσον αφορά στον ισχυρισμό της εταιρείας ότι διακράτησε αντίγραφα της κατάστασης όλων των κέντρων της, παρά την αφαίρεση του παρείσακτου λογισμικού, βλ.αναλυτικώς κατωτέρω για τη δυσχέρανση του έργου της ΑΔΑΕ.

Ενδεικτικά αναφέρεται ότι : Η ΑΔΑΕ ζήτησε από την εταιρεία Vodafone, σύμφωνα με τα Πρακτικά Ελέγχων της 14.2.2006 και 22.2.2006 να παραδοθούν : 1) τα στιγμιότυπα του ψηφιακού κέντρου Παιανίας (ΜΕΑΡΑ) μετά την 31.1.2005 και πριν την 4.3.2005, 2) τα στιγμιότυπα των ΜΕΑΡΑ και του κέντρου Κηφισός 1 (MEAKS) κατά τη χρονική περίοδο 24.1.2005 έως και 1.2.2005, με σκοπό την ανάλυσή τους από την εταιρεία Ericsson παρουσία της Α.Δ.Α.Ε., και εν συνεχεία και της Vodafone, μαζί με τα στιγμιότυπα των δύο προαναφερθέντων κέντρων κατά τη διάρκεια των Ολυμπιακών αγώνων (βλ. έγγραφο ΑΔΑΕ υπ'αριθμ.πρωτ. ΑΠΡ 53/ 20.2.2006). Τα συγκεκριμένα στιγμιότυπα ζητήθηκαν λόγω του ότι το συμβάν των υποκλοπών αποκαλύφθηκε αρχικά από τη μελέτη των προαναφερθέντων στιγμιότυπων. Τα συγκεκριμένα στιγμιότυπα δεν παραδόθηκαν από την εταιρεία Vodafone, λόγω μη διακράτησής τους, με εξαίρεση το στιγμιότυπο της 1.2.2005 από το κέντρο ΜΕΑΡΑ, το οποίο παρεδόθη την 22.2.2006. (βλ. την από 22.2.2006 Απόδειξη Παράδοσης-Παραλαβής). Σημειώνεται ότι παραδόθηκε στην ΑΔΑΕ από την εταιρεία Ericsson, μήνυμα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου της 16.3.05, με αποστολέα τη Vodafone και παραλήπτη την Ericsson, όπου η Vodafone ζητά από την Ericsson να της επιστραφεί το σύνολο των στιγμιοτύπων των ψηφιακών κέντρων. Εν συνεχεία, με την από 195/15.3.2006 επιστολή της, η ΑΔΑΕ ζήτησε από την εταιρεία Vodafone τα διαθέσιμα στιγμιότυπα όλων των ψηφιακών κέντρων της από 1.6.2004 έως και 20.3.2005, εκτός από τα dumps που παραδόθηκαν προς εξέταση στην εταιρεία Ericsson το Φεβρουάριο του 2006. Ειδικότερα, όσον αφορά στα δύο κέντρα ΜΕΑΡΑ (Παιανία) και MEAKS (Κηφισός 1), που είχαν διαπιστωθεί από την Ericsson, σύμφωνα με το από 4.2.2006 Πρακτικό Ελέγχου της ΑΔΑΕ στις εγκαταστάσεις της Vodafone, ότι ήταν μολυσμένα κατά την 4.3.2005, οπότε και η Vodafone έλαβε γνώση, κατά τα λεγόμενά της, του εν λόγω συμβάντος από την Ericsson, η Vodafone παρέδωσε στην ΑΔΑΕ τα ακόλουθα στιγμιότυπα: α) όσον αφορά το κέντρο MEAKS της 4.3.2005 (01:38), 5.3.2005(01:15), 8.3.2005 (00:51) και 9.3.2005 (01:07), και β) όσον αφορά το κέντρο ΜΕΑΡΑ, στιγμιότυπα της 4.03.2005(01:36), 5.03.2005(01:11), 6.03.2005 (00:58) και 8.3.2005 (01:01). Κατά συνέπεια, για τα κέντρα αυτά δεν παρεδόθησαν από τη Vodafone

Ιερού Λόχου 3, Τ.Κ.15124 Μαρούσι ♦ Τηλ: 210 6387600 ♦ Fax: 210 6387666 ♦ E-mail: info@adae.gr ♦ Διαδικτυακός Τόπος: www.adae.gr

στιγμιότυπα για τις ακόλουθες ημερομηνίες: όσον αφορά το ΜΕΑΚS της 6.3.2005 και της 7.3.2005, όσον δε αφορά το ΜΕΑΡΑ της 7.3.2005.

Η Vodafone παρέδωσε στην ΑΔΑΕ την 28.3.2006 με το υπ'αριθμ.πρωτ. ΑΔΑΕ ΑΠΡ 225/28.3.2006 έγγραφο στιγμιότυπο της 1.2.2005 του ψηφιακού κέντρου ΜΕΑΡS (Πειραιώς) με λογισμικό CSS R.9.1., ενώ το στιγμιότυπο αυτό είχε ληφθεί, όπως προαναφέρθηκε, την 1.2.2005 και το κέντρο αυτό είχε αντικατασταθεί από το ΜΕΑΡS 1 με λογισμικό CSS R.10. Αντιθέτως, στο Παράρτημα 6 του συμπληρωματικού υπομνήματός της με αριθμ.πρωτ.ΑΔΑΕ 90/7.3.2006 η Vodafone δήλωσε ότι τα διακρατηθέντα στιγμιότυπα από 4.8.2004 έως 11.3.2005 είναι 133, μεταξύ των οποίων δεν περιλαμβανόταν το στιγμιότυπο της 1.2.2005 του ψηφιακού κέντρου ΜΕΑΡS με λογισμικό CSS R.9.1. Τα στιγμιότυπα αυτά η Vodafone κατέθεσε στην Αρχή σε δύο φάσεις, κατά τη δεύτερη εκ των οποίων δηλώθηκε και το στιγμιότυπο της 1.2.2005 του ψηφιακού κέντρου ΜΕΑΡS με λογισμικό CSS R.9.1. με την προαναφερόμενη επιστολή της. Επισημαίνεται ότι το στιγμιότυπο αυτό αφορούσε το τέταρτο κατά σειρά μολυσμένο κέντρο της Vodafone (περί αυτών βλ. κατωτέρω).

Πέραν τούτου, σύμφωνα με το ΑΠΡ 53/20-02-2006 έγγραφο της ΑΔΑΕ, ζητήθηκαν από την εταιρεία Vodafone τα αρχεία πρόσβασης στο σύστημα διαχείρισης των ψηφιακών κέντρων (OSS), μέσω του οποίου πραγματοποιούνται, σύμφωνα με δήλωση της ελεγχόμενης εταιρείας, όλες οι ενέργειες στα ψηφιακά της κέντρα και για το χρονικό διάστημα από 20/01/2005 έως και 10/02/2005. Με γραπτή δήλωση της ελεγχόμενης εταιρείας παραδόθηκαν τα αντίστοιχα αρχεία για τον κεντρικό τερματικό διακομιστή και τον τερματικό διακομιστή νούμερο 1. Τα αντίστοιχα αρχεία για τους τερματικούς διακομιστές 2 και 3, που αποτελούν μέρος του συστήματος και συνήθως χρησιμοποιούνται για πρόσβαση, δεν ήταν διαθέσιμα λόγω επανεγκατάστασης των δύο διακομιστών μετά από αναβάθμιση που έγινε στο σύστημα OSS τον Ιούλιο του 2005. Σημειώνεται ότι σύμφωνα με τις εσωτερικές διαδικασίες της Vodafone, επιβάλλεται η διατήρηση ψηφιακών αντιγράφων των εν λόγω αρχείων (backups) (βλ.όρο 2.7 της διαδικασίας με τον κωδικό I-627) (περί αυτών βλ. αναλυτικώς κατωτέρω).

Η Vodafone με το υπ'αριθμ.πρωτ ΑΔΑΕ 826/3.10.2006 Υπόμνημά της, επί της Ακροάσεως της 13.9.2006, ισχυρίστηκε ότι δεν υπάρχει καμία τεκμηριωμένη εταιρική διαδικασία, που να επιβάλλει τη διατήρηση των αρχείων των τερματικών διακομιστών του OSS. Η σχετική υποχρέωση αφορά μόνο στον Κεντρικό Εξυπηρετητή, όπως

Ιερού Λόχου 3, Τ.Κ.15124 Μαρούσι ♦ Τηλ: 210 6387600 ♦ Fax: 210 6387666 ♦ E-mail: info@adae.gr ♦ Διαδικτυακός Τόπος: www.adae.gr

αναφέρεται ρητώς στη σχετική παράγραφο 2.7 της διαδικασίας με τον κωδικό I-627 που έχει παραδοθεί στην Αρχή. Η σχετική πρακτική που ακολουθείτο τεκμηριώθηκε στις 20.01.2006 στη συγκεκριμένη διαδικασία. Επί της ουσίας του ζητήματος, ο Κεντρικός Εξυπηρετητής καταγράφει όλες τις εντολές που εισάγονται, καθώς και τους χρήστες που έδωσαν τις εντολές αυτές. Για το συγκεκριμένο διάστημα από 20.01.2005 έως και 10.02.2005 δεν έχει βρεθεί καμία εντολή στα κέντρα μεταγωγής που να σχετίζεται με το παρείσακτο λογισμικό. Συνεπώς, η ύπαρξη των συμπληρωματικών αρχείων των τερματικών διακομιστών (που περιέχουν μόνο στοιχεία πρόσβασης των χρηστών) δεν θα προσέφερε κάτι περισσότερο στη διερεύνηση (σελ.25).

Πλην όμως, η διαδικασία I-627 που επικαλείται η Vodafone τεκμηριώθηκε, όπως αποδέχεται η Vodafone, την 20.01.2006, δηλαδή σε χρόνο αρκετά μεταγενέστερο από την εκδήλωση του συμβάντος. Η διαδικασία «OSS RC & NETWORK ACCESS & CONTROL», που ίσχυε κατά το χρόνο εκδήλωσης του συμβάντος, δεν έχει υποβληθεί μέχρι σήμερα στην ΑΔΑΕ. Ο όρος 2.7 της διαδικασίας I-627 αφορά στη διακράτηση αντιγράφων (backup) ολοκλήρου του συστήματος (full system) σε κάθε περίπτωση ενημέρωσης (update) και αναβάθμισης (upgrade). Πέραν τούτου, αν και στον όρο 2.6.1 της διαδικασίας I-627 επιβεβαιώνεται ο ανωτέρω ισχυρισμός της Vodafone, ότι δηλαδή ο Κεντρικός Εξυπηρετητής καταγράφει όλες τις εντολές που εισάγονται, καθώς και τους χρήστες που έδωσαν τις εντολές αυτές, παρόλα αυτά, στην ίδια διαδικασία (όρος 2.6) αναφέρεται ότι: «Το σύστημα δεν είναι πάντοτε ικανό να παράξει την πλήρη εικόνα και να ανακαλύψει έναν προχωρημένο (advanced) χρήστη του OSS που έχει πρόθεση να βλάψει το δίκτυο». Επισημαίνεται επίσης ότι ο συγκεκριμένος όρος 2.6., όπως αναφέρεται ανωτέρω, δεν αναγραφόταν στη διαδικασία I-627 που προσκόμισε η εταιρεία με το Παράρτημα 7 του συμπληρωματικού υπομνήματός της ενώπιον της ΑΔΑΕ με αριθμ.πρωτ.ΑΔΑΕ 90/7.3.2006. Κατά συνέπεια, η προσκόμιση των αρχείων των τερματικών διακομιστών 2 και 3 θα μπορούσε να αποβεί χρήσιμη για τη διερεύνηση της υπόθεσης.

Υπό την έννοια αυτή, δεν είναι αληθής ο ισχυρισμός της Vodafone ότι διατηρήθηκαν όλα τα στοιχεία, ότι δεν χάθηκε τίποτα, ότι οι αρχές θα έπαιρναν ταυτόσημες πληροφορίες, εάν είχε διατηρηθεί το σύστημα, με αυτές που εδόθησαν από τη Vodafone, αφού αυτό είχε απομακρυνθεί, και ότι εδόθη η πλήρης εικόνα όλου του δικτύου. Περαιτέρω, το τί έπραξαν οι άλλες δημόσιες αρχές, δικαστικές και διωκτικές, εν

Ιερού Λόχου 3, Τ.Κ.15124 Μαρούσι ♦ Τηλ: 210 6387600 ♦ Fax: 210 6387666 ♦ E-mail: info@adae.gr ♦Διαδικτυακός Τόπος: www.adae.gr

προκειμένω, και γιατί δεν εισήγαγαν τα στιγμιότυπα σε ένα test center ή γιατί δεν έδωσαν εντολή να εισαχθεί εκ νέου το παρείσακτο λογισμικό, δεν ελέγχονται εν προκειμένω, αφού ελεγκτέα είναι η συμπεριφορά της Vodafone.

Η εταιρεία επικαλέστηκε επίσης σχετικά την από 28-06-2006 επιστολή του Προέδρου της ΑΔΑΕ προς τον Πρόεδρο της Επιτροπής Διαφάνειας της Βουλής, στην οποία αναφέρεται ότι : «η ΑΔΑΕ φρονεί ότι τα ήδη μέχρι στιγμής αποτελέσματα των ελέγχων της είναι ικανά να οδηγήσουν στην εξιχνίαση της υπόθεσης των υποκλοπών.» (σελ. 13 του υπ' αριθμ. πρωτ. ΑΔΑΕ ΑΠΡ 4315/03-12-2012 υπομνήματος της Vodafone ενώπιον της ΑΔΑΕ). Πλην όμως, η εν λόγω αναφορά δεν αναιρεί την παράβαση της εταιρείας Vodafone να στερήσει από την ΑΔΑΕ την αρμοδιότητα κατάσχεσης του παρείσακτου λογισμικού, λόγω της αφαίρεσής του, χωρίς άδεια της Αρχής, και πάντως η εν λόγω αναφορά αυτή δεν αναφέρεται στην πληρότητα των στοιχείων που έθεσε στη διάθεση της Αρχής η Vodafone για την πραγματοποίηση των σχετικών ελέγχων, αλλά στην πληρότητα των ελέγχων που διενήργησε η ΑΔΑΕ.

Τέλος, η εταιρεία Vodafone, κατά την επανάληψη της διαδικασίας ακρόασης, ισχυρίστηκε ότι, όπως προκύπτει από την από 17-03-2010 με αρ. πρωτ. 10/01568 απόφαση της Αντιεισαγγελέως Εφετών Αθηνών Αικατερίνης Πιστόλη, με την οποία εγκρίθηκε η από 19-02-2010 αναφορά της Εισαγγελέως Πρωτοδικών Αργυρής Βαλούση και ετέθη στο αρχείο μήνυση ενώπιον του Εισαγγελέως του Αρείου Πάγου κατά του τότε διευθύνοντος συμβούλου της εταιρείας, «δεν προκύπτει οιαδήποτε ευθύνη της εταιρείας μας και του τέως Προέδρου και Διευθύνοντος Συμβούλου ...ή οιουδήποτε άλλου στελέχους της εταιρείας μας σχετικά με την απομάκρυνση του παρείσακτου λογισμικού και ιδίως δεν προκύπτει ότι η απομάκρυνση αυτή συντέλεσε στη ματαίωση της συλλήψεως των υποκλοπέων.» (σελ. 14-15 του υπ' αριθμ. πρωτ. ΑΔΑΕ ΑΠΡ 4315/03-12-2012 υπομνήματος της Vodafone ενώπιον της ΑΔΑΕ).

Το γεγονός ότι στη σχετική απόφαση αναφέρεται ότι η εντολή απενεργοποίησης του παράνομου λογισμικού «δεν διακριβώθηκε επακριβώς» ότι ματαίωσε τη δίωξη και σύλληψη των δραστών των παράνομων υποκλοπών, δεν αποκλείει ευθύνη της εταιρείας στο πλαίσιο του διοικητικού ελέγχου, η οποία εν προκειμένω δεν συνίσταται τυχόν μόνο στη ματαίωση της σύλληψης των φυσικών δραστών, αλλά στην παραβίαση διατάξεων που αποβλέπουν στη διασφάλιση του απορρήτου των επικοινωνιών, και εν προκειμένω των διατάξεων που προβλέπουν την αρμοδιότητα της ΑΔΑΕ να κατάσχει το παρείσακτο

Ιερού Λόχου 3, Τ.Κ.15124 Μαρούσι ♦ Τηλ: 210 6387600 ♦ Fax: 210 6387666 ♦ E-mail: info@adae.gr ♦Διαδικτυακός Τόπος: www.adae.gr

λογισμικό και από τη διερεύνησή του να λάβει γνώση του τί ακριβώς είχε συμβεί και να υποδείξει ποια είναι τα ενδεδειγμένα μέτρα για την αποφυγή παρομοίων φαινομένων στο μέλλον.

Αναφορικά με την εν λόγω παράβαση, όπως έχει κριθεί με την υπ'αριθμ.456/2007 Απόφαση της Επιτροπής Αναστολών του ΣτΕ, «... ανεξάρτητα από το γεγονός ότι ένα λογισμικό, και μάλιστα τόσο επικίνδυνο για το απόρρητο των τηλεφωνικών επικοινωνιών ενός τεραστίου αριθμού χρηστών, ευρισκομένων στην ελληνική επικράτεια, δεν είναι δυνατόν και με οποιαδήποτε αιτιολογία (δηλ. ακόμη και αν υπάρχουν αντίγραφα αυτού) να μη τίθεται στην διάθεση μίας Ανεξάρτητης Αρχής, στην οποία, εξ αυτού τούτου του Συντάγματος, έχει ανατεθεί το μείζον, από πλευράς διασφαλίσεως θεμελιωδών ατομικών δικαιωμάτων, εγγυητικό και ελεγκτικό έργο της εξασφαλίσεως του απορρήτου των επικοινωνιών, το οποίο, μάλιστα, το ίδιο το Σύνταγμα χαρακτηρίζει ως απόλυτα απαραβίαστο, πάντως στα πλαίσια του Κεφαλαίου Α της προσβαλλομένης (σελίδες 37-40) παρατίθενται ενδεικτικώς από την Αρχή ποια στοιχεία αποτυπωτικά της καταστάσεως του δικτύου της αιτούσης δεν μπόρεσαν να παραδοθούν στην Αρχή, λόγω μη διατηρήσεώς τους από την αιτούσα,...από την αιτούσα δεν εζητήθη ευθύνη, διότι δεν ανέχθηκε την περαιτέρω διατήρηση του παρείσακτου και παρανόμου λογισμικού στο δίκτυό της, αλλά διότι αντί να το θέσει στην διάθεση της ΑΔΑΕ, η οποία ήταν η μόνη αρμοδία εκ του Συντάγματος για να κρίνει τι έπρεπε περαιτέρω να γίνει, το διέγραψε, με αποτέλεσμα να εξαφανισθεί και να μην μπορεί να τεθεί υπόψη της ΑΔΑΕ ένα στοιχείο πολύ κρίσιμο και για τα αρχεία της, αλλά και για τα συμπεράσματα, που θα μπορούσε να συναγάγει από την μελέτη του, όχι μόνο προκειμένου να διαπιστώσει τι ακριβώς είχε συμβεί και ποίος ήταν ο δράστης ή ο πραγματικός κρυπτόμενος πίσω από την τοποθέτηση του μηχανισμού αυτού, αλλά και προκειμένου να λάβει μέτρα, για την προστασία από την εμφάνιση αναλόγων φαινομένων στο μέλλον» (παρ.22 Απόφασης).

Γ. Παραβίαση του απορρήτου χωρίς την τήρηση της διαδικασίας, των όρων και των προϋποθέσεων άρσης αυτού, κατά παράβαση ιδίως των διατάξεων του Ν.2225/94 όπως ισχύει, της Οδηγίας 2002/58/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 12/7/2002, η οποία τροποποιήθηκε με την Οδηγία 2009/136/ΕΚ, του άρθρου 370^Α ΠΚ, του άρθρου 9 παρ.1 του Ν.2867/2000, ο οποίος

Ιερού Λόχου 3, Τ.Κ.15124 Μαρούσι ♦ Τηλ.: 210 6387600 ♦ Fax: 210 6387666 ♦ E-mail: inio@adae.gr ♦Διαδικτυακός Τόπος: www.adae.gr

αντικαταστάθηκε από τις διατάξεις του Ν. 3431/2006 και του Ν. 4070/2012, καθώς και της γνωμοδότησης υπ'αριθμ. 1/2005 της ΑΔΑΕ.

Η Vodafone, όπως αναφέρθηκε ανωτέρω, προέβη σε δειγματοληπτικό έλεγχο των τηλεφωνικών αριθμών που της παρεδόθησαν από την εταιρεία Ericsson και ο οποίος συνίστατο στη διαπίστωση κατά πόσον οι εμπλεκόμενοι αριθμοί (παρακολουθούντες και παρακολουθούμενοι) ανταποκρίνονταν πράγματι σε πραγματικούς αριθμούς πραγματικών συνδρομητών. Με άλλα λόγια, προέβη σε ταυτοποίηση των τηλεφωνικών αριθμών που της παρέδωσε η Ericsson, δηλαδή σε σύνδεση του τηλεφωνικού αριθμού με συγκεκριμένο πρόσωπο. Ο έλεγχος αυτός διενεργήθηκε, σύμφωνα με τα λεγόμενα της εταιρείας, μετά την απομάκρυνση του ξένου σώματος (άγνωστου λογισμικού), η οποία, σημειωτέον, έλαβε χώρα την 8.3.2005. Το βράδυ της 10.3.2005 ο τότε Αντιπρόεδρος και Δ/νων σύμβουλος της εταιρείας, παρέδωσε, κατά τη συνάντησή του στο γραφείο του Πρωθυπουργού, σε έναν κλειστό φάκελο τη λίστα την οποία είχε η εταιρεία Vodafone επεξεργαστεί (βλ. ανωτέρω).

Σύμφωνα με το άρθρο 19 του Συντάγματος, νόμος ορίζει τις εγγυήσεις υπό τις οποίες η δικαστική αρχή δεν δεσμεύεται από το απόρρητο για λόγους εθνικής ασφαλείας ή για διακρίβωση ιδιαίτερα σοβαρών εγκλημάτων. Σε εκτέλεση της συνταγματικής αυτής διάταξης εξεδόθη ο Ν. 2225/1994, όπως ισχύει, στις διατάξεις του οποίου προβλέπεται ότι η άρση του απορρήτου λαμβάνει χώρα κατόπιν εισαγγελικής διατάξεως ή σχετικού βουλεύματος για τα αναφερόμενα στο νόμο αυτό αδικήματα. Υπό την έννοια αυτή, η εν λόγω ανακοίνωση, χωρίς εισαγγελική διάταξη ή βούλευμα, από την εταιρεία Vodafone της ταυτοποίησης των τηλεφωνικών αριθμών (παρακολουθούντων και παρακολουθούμενων) παραβιάζει τις διατάξεις του Ν. 2225/1994 και κατ΄ επέκταση τις διατάξεις του άρθρου 19 του Συντάγματος.

Ειδικότερα, η διάταξη του άρθρου 5 παρ.2 εδ.α' του Ν.2225/1994, όπως ισχύει, περιλαμβάνει το όνομα του προσώπου ή των προσώπων, κατά των οποίων λαμβάνεται το μέτρο της άρσης, ως ουσιώδες στοιχείο της (δικαστικής) διάταξης που επιβάλλει την άρση του απορρήτου για τη διακρίβωση των εγκλημάτων που αναφέρονται στο άρθρο 4 του νόμου αυτού, όπως ισχύει. Η προϋπόθεση αυτή δεν απαιτείται στην περίπτωση μόνον που η (δικαστική) διάταξη επιβάλλει την άρση του απορρήτου για λόγους εθνικής ασφάλειας. Τούτο όμως δεν σημαίνει ότι το όνομα του προσώπου ή των προσώπων κατά

Ιερού Λόχου 3, Τ.Κ.15124 Μαρούσι ♦ Τηλ: 210 6387600 ♦ Fax: 210 6387666 ♦ E-mail: info@adae.gr ♦ Διαδικτυακός Τόπος: www.adae.gr

των οποίων λαμβάνεται το μέτρο της άρσης του απορρήτου παύει να είναι στοιχείο που εμπίπτει στην προστατευτική σφαίρα του απορρήτου των επικοινωνιών, ιδίως όταν οι τηλεφωνικοί αριθμοί και τα ονόματα των συνδρομητών τους ανακοινώνονται, χωρίς εισαγγελική διάταξη ή βούλευμα, αλλά ότι με την αίτηση άρσης του απορρήτου των επικοινωνιών για λόγους εθνικής ασφάλειας μπορούν να ζητηθούν και τα στοιχεία του προσώπου που είναι συνδρομητής του τηλεφωνικού αριθμού για τον οποίο ζητείται η άρση του απορρήτου. Απόδειξη τούτου είναι ότι σειρά (δικαστικών) διατάξεων για άρση του απορρήτου για λόγους εθνικής ασφάλειας εμπεριέχουν στα αιτούμενα στοιχεία της άρσης και τα στοιχεία του προσώπου, γεγονός που αποδεικνύει ότι τα στοιχεία αυτά εμπίπτουν στην προστατευτική σφαίρα του απορρήτου των επικοινωνιών. Τα ανωτέρω προβλέπονται και από τη διάταξη του άρθρου 5 παρ. 2^{α} και 4 παρ. 3 του Ν. 2225/1994, καθώς και από τη Γνωμοδότηση 1/2005 της ΑΔΑΕ, σύμφωνα με τις οποίες τα εξωτερικά στοιχεία της επικοινωνίας, μεταξύ των οποίων και η ταυτότητα των επικοινωνούντων, εμπίπτουν στην προστατευτική σφαίρα του απορρήτου των επικοινωνιών. Τούτο επιβεβαιώνεται επίσης και από το γεγονός ότι στο Π.Δ. 47/2005, μεταξύ των στοιχείων για τα οποία είναι δυνατόν να ζητηθεί άρση του απορρήτου (άρθρο 4), περιλαμβάνονται και τα στοιχεία συνδρομητή. Προς αυτήν την κατεύθυνση, άλλωστε, κινείται και η Οδηγία 2002/58/ΕΚ και ο Ν. 3471/2006, όπως αναλυτικώς αναφέρεται κατωτέρω.

Είναι διαφορετικό το ζήτημα της αναζήτησης του τηλεφωνικού αριθμού του συνδρομητή όταν είναι γνωστά τα στοιχεία του προσώπου του. Στην περίπτωση αυτή κυρίαρχο ζήτημα είναι κατά πόσον ο τηλεφωνικός του αριθμός είναι ανακοινώσιμος ή μη. Προς τούτο, σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία, απαιτείται ο συνδρομητής να μην έχει διατυπώσει ρητά την αντίρρησή του. Κατά συνέπεια, και εφόσον δεν έχει διατυπωθεί ρητά η αντίρρησή του, ο τηλεφωνικός του αριθμός είναι ανακοινώσιμος, χωρίς να απαιτείται δικαστική παρέμβαση για την ανακοίνωσή του σε τρίτους.

Στην περίπτωση όμως που αναζητούνται τα στοιχεία του προσώπου, όταν είναι γνωστός ο τηλεφωνικός αριθμός (ανάστροφη αναζήτηση), η ανακοίνωσή τους προϋποθέτει σε κάθε περίπτωση δικαστική παρέμβαση, αφού αυτά αποτελούν εξωτερικά στοιχεία της επικοινωνίας που εμπίπτουν στην προστατευτική σφαίρα του απορρήτου των επικοινωνιών, όπως προαναφέρθηκε, πολλώ δε μάλλον αφού, εν προκειμένω, δεν

Ιερού Λόχου 3, Τ.Κ.15124 Μαρούσι ♦ Τηλ: 210 6387600 ♦ Fax: 210 6387666 ♦ E-mail: info@adae.gr ♦ Διαδικτυακός Τόπος: www.adae.gr

υπήρξε πριν την ανακοίνωσή τους ούτε ενημέρωση των συνδρομητών, ούτε κατ' επέκταση συγκατάθεσή τους (βλ. και δεύτερη περίοδο του άρθρου 10 παρ. 1 του Ν. 3471/2006 που ενσωμάτωσε την Οδηγία 2002/58), γεγονός που αποδίδεται εις βάρος της εταιρείας Vodafone με την παρούσα παράβαση, αφού η εταιρεία ναι μεν είχε το δικαίωμα ταυτοποίησης (ανάστροφης αναζήτησης) των τηλεφώνων των συνδρομητών της, πλην όμως η ανακοίνωσή τους προϋπέθετε σε κάθε περίπτωση δικαστική παρέμβαση (τήρηση της διαδικασίας άρσης του απορρήτου των επικοινωνιών), η οποία δεν έλαβε χώρα εν προκειμένω. Είναι δε αδιάφορος εν προκειμένω ο ισχυρισμός της εταιρείας ότι «...στη σελίδα www.whitepages.gr του ΟΤΕ οποιοσδήποτε μπορεί να κάνει ανάστροφη αναζήτηση, δηλαδή να ανεύρει το όνομα του χρήστη με βάση τον αριθμό του τηλεφώνου του» (σελ.17 του υπ' αριθμ. πρωτ. ΑΔΑΕ ΑΠΡ 4315/03-12-2012 υπομνήματος της Vodafone ενώπιον της ΑΔΑΕ), δεδομένου ότι δεν ενδιαφέρει η λειτουργία της εν λόγω υπηρεσίας στον παρόντα χρόνο, αλλά κατά το χρόνο τέλεσης της αποδιδόμενης παράβασης, για τον οποίο η εταιρεία δεν προσκομίζει συγκεκριμένα στοιχεία και δη για τους συγκεκριμένους αριθμούς. Επισημαίνεται δε ότι σε άλλο σημείο του υπ' αριθμ. πρωτ. ΑΔΑΕ ΑΠΡ 4315/03-12-2012 υπομνήματός της (σελ.18) η ίδια η εταιρεία αποδέχεται ότι «...δεν προκύπτει ότι η εταιρεία μας είχε θέσει στη διάθεση του κοινού ονομαστικό ή άλλο κατάλογο συνδρομητών της».

Στην προκειμένη περίπτωση, ουδεμία εισαγγελική διάταξη ή βούλευμα προηγήθηκε της ανακοίνωσης των στοιχείων της ταυτότητας των συνδρομητών των τηλεφωνικών αριθμών που παρέδωσε η εταιρεία Ericsson στην εταιρεία Vodafone ως εμπλεκόμενων (παρακολουθούμενων) στα υπό κρίσιν συμβάντα (περί αυτού βλ. κατωτέρω). Επιπλέον, τα στοιχεία ταυτότητας των συνδρομητών των υπό παρακολούθηση αριθμών ανακοινώθηκαν ως στοιχεία συνδρομητών εμπλεκόμενων αριθμών στο όλο συμβάν, δηλαδή εδόθη η αντιστοιχία τους με αριθμούς που τους παρακολουθούσαν, και άρα συνδέθηκε η επικοινωνία τους με τους αριθμούς αυτούς, γεγονός που αποτελεί πρόσθετο λόγο για την τήρηση των διατάξεων περί άρσης του απορρήτου των επικοινωνιών, αφού το στοιχείο αυτό, ως στοιχείο εν δυνάμει επικοινωνίας, εμπίπτει στην προστατευτική σφαίρα του απορρήτου των επικοινωνιών. Υπό το πρίσμα αυτό δεν ευσταθεί ο ισχυρισμός της εταιρείας Vodafone, κατά την ακρόαση της 20-11-2012 ότι «η επεξεργασία της λίστας των στόχων εμπίπτει στην αρμοδιότητα της Αρχής Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα» (σελ. 11 Πρακτικού της Ακρόασης της Vodafone

Ιερού Λόχου 3, Τ.Κ.15124 Μαρούσι ♦ Τηλ: 210 6387600 ♦ Fax: 210 6387666 ♦ E-mail: info@adae.gr ♦ Διαδικτυακός Τόπος: www.adae.gr

ενώπιον της ΑΔΑΕ της 20.11.2012) και ότι συνεπώς εκφεύγει της αρμοδιότητας της ΑΔΑΕ. Για τον ίδιο λόγο είναι αβάσιμος και ο ισχυρισμός της Vodafone, ότι « ...δεν μπορεί να θεωρηθεί ότι συνιστά παραβίαση του απορρήτου των επικοινωνιών μόνη η ταυτοποίηση από την εταιρεία μας τηλεφωνικών αριθμών-στόχων ή παρακολουθούντων. Δηλ. η αντιστοίχιση των αριθμών αυτών προς τα συγκεκριμένα ονόματα των συνδρομητών-κατόχων τους, εντελώς ασύνδετα προς συγκεκριμένη ή συγκεκριμένες επικοινωνίες των συνδρομητών-χρηστών με άλλα πρόσωπα...» (σελ. 18 του υπ' αριθμ. πρωτ. ΑΔΑΕ ΑΠΡ 4315/03-12-2012 υπομνήματος της Vodafone ενώπιον της ΑΔΑΕ).

Η εν λόγω ταυτοποίηση αφορούσε και «ενεργούς» υπό παρακολούθηση τηλεφωνικούς αριθμούς, δηλαδή αριθμούς, οι οποίοι αν πραγματοποιούσαν ή δέχονταν κλήση και βρίσκονταν στην περιοχή κάλυψης των μολυσμένων κέντρων με παρείσακτο λογισμικό θα παρακολουθούντο. Άρα, κάθε επικοινωνία τους ήταν παγιδευμένη. Κατά συνέπεια, η λίστα αυτή περιείχε αριθμούς άρρηκτα συνδεδεμένους με οποιαδήποτε επικοινωνία τους, αφού ως παρακολουθούμενοι αριθμοί είχαν παγιδευτεί και άρα οποιαδήποτε επικοινωνία τους, καθ' όλο το χρονικό διάστημα της παγίδευσής τους από το παρείσακτο λογισμικό, θα παρακολουθείτο. Άλλωστε, ως τέτοιοι ανακοινώθηκαν από την εταιρεία και στο γραφείο του Πρωθυπουργού. Σε κάθε περίπτωση, δεν μπορεί να γίνει δεκτό ότι η εισαγωγή του παρείσακτου λογισμικού και η παγίδευση των παρακολουθούμενων αριθμών έλαβε χώρα ασύνδετα με τις επικοινωνίες τους, αφού σκοπός του εν λόγω παρείσακτου λογισμικού ήταν η παγίδευση και η υποκλοπή οποιασδήποτε επικοινωνίας των παρακολουθούμενων αριθμών. Κατά συνέπεια, δεν ανακοινώθηκε μόνον το ονοματεπώνυμο του συνδρομητή του συγκεκριμένου τηλεφωνικού αριθμού, αλλά και ότι ο τηλεφωνικός αυτός αριθμός καθ' όλο το χρονικό διάστημα παγίδευσής του και για οποιαδήποτε επικοινωνία του παρακολουθείτο. Υπό την έννοια αυτή, η ανακοίνωση της εν λόγω λίστας δεν ήταν ασύνδετη με την επικοινωνία των παρακολουθούμενων συνδρομητών.

Τούτο ενισχύεται από το γεγονός ότι η διάταξη του άρθρου 5 παρ. 2ª του Ν. 2225/1994, ο οποίος εκδόθηκε σε εκτέλεση του άρθρου 19 του Συντάγματος, περιλαμβάνει το όνομα του προσώπου ή των προσώπων, κατά των οποίων λαμβάνεται το μέτρο της άρσης, ως ουσιώδες στοιχείο της εισαγγελικής διάταξης που επιβάλλει την άρση του απορρήτου για τη διακρίβωση των εγκλημάτων που αναφέρονται στο άρθρο 4 του

Ιερού Λόχου 3, Τ.Κ.15124 Μαρούσι • Τηλ: 210 6387600 • Fax: 210 6387666 • E-mail: info@adae.gr • Διαδικτυακός Τόπος: www.adae.gr

νόμου αυτού, όπως ισχύει. Απόδειξη τούτου είναι ότι σειρά εισαγγελικών διατάξεων άρσης του απορρήτου για λόγους εθνικής ασφάλειας εμπεριέχουν στα αιτούμενα στοιχεία της άρσης και τα στοιχεία του προσώπου, γεγονός που αποδεικνύει ότι τα στοιχεία αυτά εμπίπτουν στην προστατευτική σφαίρα του απορρήτου των επικοινωνιών.

Το ίδιο επιβεβαιώνεται και από τις διατάξεις του Π.Δ.47/2005, οι οποίες μεταξύ των στοιχείων, για τα οποία είναι δυνατόν να ζητηθεί άρση του απορρήτου, περιλαμβάνουν και το ονοματεπώνυμο του συνδρομητή του τηλεφωνικού αριθμού. Στο σημείο αυτό, επισημαίνεται ότι η ερμηνεία της συγκεκριμένης διάταξης του Π.Δ. 47/2005 με βάση τις υπηρεσίες του δημόσιου καταλόγου, κατά την άποψή μας, δεν είναι ορθή. Και τούτο διότι η ανάστροφη αναζήτηση (η αναζήτηση, δηλαδή, από τον τηλεφωνικό αριθμό του ονοματεπωνύμου του συνδρομητή) και η ανακοίνωση του ονοματεπωνύμου του συνδρομητή σε πρόσωπα άλλα, πέραν του παρόχου και αυτού καθαυτού του συνδρομητή, προϋποθέτει : α) την ύπαρξη δημοσίου καταλόγου, β) ότι οι αντίστοιχοι συνδρομητές δεν έχουν εκφράσει αντίρρηση να περιληφθούν τα στοιχεία τους στο δημόσιο κατάλογο συνδρομητών και γ) ότι έχουν περαιτέρω ενημερωθεί αναφορικά με τη δυνατότητα ανάστροφης αναζήτησης, ενσωματωμένης σε ηλεκτρονική έκδοση του καταλόγου, κατ' άρθρο 10 του Ν. 3471/2006, άλλως για την ανάστροφη αναζήτηση απαιτείται η τήρηση της διαδικασίας άρσης του απορρήτου.

Ακόμα δε και αν θεωρηθεί ότι όλοι οι τηλεφωνικοί αριθμοί που ανακοινώθηκαν προς το γραφείο του Πρωθυπουργού ήταν ανακοινώσιμοι και όχι απόρρητοι, γεγονός που δεν επιβεβαιώνεται, περιλαμβάνονταν δηλαδή στο δημόσιο κατάλογο της εταιρείας, το οποίο δεν προκύπτει από τα στοιχεία του φακέλου, στην περίπτωση της κινητής τηλεφωνίας δεν παρεχόταν, ως γνωστόν, κατά τον κρίσιμο χρόνο της εξεταζόμενης παράβασης η δυνατότητα της ανάστροφης αναζήτησης στους δημοσίους καταλόγους συνδρομητών, σύμφωνα με τις προϋποθέσεις του Ν. 3471/2006 (προηγούμενη ενημέρωση συνδρομητών αναφορικά με την ανάστροφη αναζήτηση). Ως εκ τούτου, η σύννομη γνωστοποίηση στο γραφείο του Πρωθυπουργού της επεξεργασμένης λίστας με την ταυτοποίηση των παρακολουθούμενων αριθμών μπορούσε να λάβει χώρα μόνο κατόπιν τήρησης της διαδικασίας άρσης του απορρήτου αυτών.

Τούτο καθίσταται περισσότερο εύλογο, διότι αυτή καθαυτή η άρση του απορρήτου σκοπό έχει την ανακοίνωση των στοιχείων του απορρήτου της επικοινωνίας, πολλώ δε μάλλον αφού στην συγκεκριμένη περίπτωση δεν ανακοινώθηκε προς το γραφείο του

Ιερού Λόχου 3, Τ.Κ.15124 Μαρούσι ♦ Τηλ: 210 6387600 ♦ Fax: 210 6387666 ♦ E-mail: info@adae.gr ♦Διαδικτυακός Τόπος: www.adae.gr

Πρωθυπουργού μόνο το ονοματεπώνυμο των εν λόγω συνδρομητών, αλλά και, όπως αναφέρθηκε ανωτέρω, ότι οι τηλεφωνικοί αυτοί αριθμοί και άρα τα συγκεκριμένα πρόσωπα παρακολουθούντο, δηλαδή, ότι οποιαδήποτε επικοινωνία τους καθ' όλο το χρονικό διάστημα της παγίδευσης ήταν εν δυνάμει υπό παρακολούθηση. Υπό την έννοια αυτή, η συγκεκριμένη διάταξη του Π.Δ. 47/2005 έχει την έννοια ότι τα περιλαμβανόμενα σε κατάλογο στοιχεία, μεταξύ των οποίων και το ονοματεπώνυμο του συνδρομητή, ιδίως στην περίπτωση της κινητής τηλεφωνίας, για τους λόγους που αναφέρθηκαν ανωτέρω, αλλά και στην περίπτωση συνδρομητών του ΟΤΕ, όταν ο συνδρομητής έχει επιλέξει να μην είναι ανακοινώσιμο το ονοματεπώνυμό του, δεν μπορεί να τα πληροφορείται πρόσωπο εκτός του συνδρομητή, παρά μόνο με διάταξη άρσης του απορρήτου. Αυτός άλλωστε είναι ο λόγος θεσπίσεως της συγκεκριμένης διατάξεως του Π.Δ. 47/2005. Ειδάλλως, δεν έχει νόημα η εν λόγω διάταξη.

Τα ανωτέρω έχουν επιβεβαιωθεί και με τη Γνωμοδότηση 1/2005 της ΑΔΑΕ, η οποία, ερμηνεύοντας, μεταξύ άλλων, και το Ν.2225/1994, έκρινε ότι στα εξωτερικά στοιχεία της επικοινωνίας που εμπίπτουν στην προστατευτική σφαίρα του απορρήτου των επικοινωνιών, περιλαμβάνεται και η ταυτότητα του συνδρομητή.

Τα ανωτέρω, επίσης, επιβεβαιώνονται και από τη διάταξη του άρθρου 2 παρ. 3 σε συνδυασμό με τη διάταξη του άρθρου 4 του Ν. 3471/2006, που ενσωμάτωσε στην εθνική έννομη τάξη την Οδηγία 58/2002, η οποία περιλαμβάνει μεταξύ των δεδομένων κίνησης και τα στοιχεία της ταυτότητας της σύνδεσης (άρα και το ονοματεπώνυμο του συνδρομητή) ή εξοπλισμού, τα οποία, μαζί με τα δεδομένα θέσης, αποτελούν στοιχεία του απορρήτου των επικοινωνιών.

Το ίδιο επιβεβαιώνεται αργότερα και από τη διάταξη του άρθρου 2 παρ. 2[α] της Οδηγίας 2006/24/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 15.03.2006, η οποία αφορά στη διατήρηση δεδομένων που παράγονται ή υποβάλλονται σε επεξεργασία, σε συνάρτηση με την παροχή διαθέσιμων στο κοινό υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών ή δημοσίων δικτύων επικοινωνιών, μεταξύ των οποίων περιλαμβάνονται και τα δίκτυα των παρόχων κινητής τηλεφωνίας. Στη διάταξη αυτή, ως «δεδομένα ηλεκτρονικών επικοινωνιών» θεωρούνται, όχι μόνο τα δεδομένα κίνησης και θέσης, αλλά και τα συναφή δεδομένα που είναι αναγκαία για την αναγνώριση του συνδρομητή ή χρήστη, μεταξύ των οποίων περιλαμβάνεται και το ονοματεπώνυμο αυτού.

Ιερού Λόχου 3, Τ.Κ.15124 Μαρούσι ♦ Τηλ: 210 6387600 ♦ Fax: 210 6387666 ♦ E-mail: info@adae.gr ♦Διαδικτυακός Τόπος: www.adae.gr

μας δηλ. την 'ταυτοποίηση' τηλεφωνικών αριθμών και την παράδοση της σχετικής 'λίστας' στον Πρωθυπουργό», και συγκεκριμένα ότι «εσφαλμένως γίνεται επίκληση του άρθρου 9 του Ν.2867/2000 σε συνδυασμό με το άρθρο 11 του ίδιου νόμου καθώς και το άρθρο 370 Α του Ποινικού Κώδικα, που θεσπίζουν ποινικές κυρώσεις. Η ΑΔΑΕ επικαλείται ποινικές διατάξεις για να επιβάλει πρόστιμο σε νομικό πρόσωπο, όπως η Εταιρεία μας, ενώ ποινική ευθύνη νομικών προσώπων δεν υπάρχει στο ελληνικό δίκαιο. Εξάλλου, δεν επιτρέπεται κατά το Σύνταγμα και την ΕΣΔΑ (άρθρο 6) διοικητική αρχή να επιβάλει κύρωση με βάση ποινική διάταξη».

Επ' αυτού επισημαίνεται κατ'αρχήν ότι σύμφωνα με τη διάταξη του άρθρου 11 του Ν.3115/2003 (ΦΕΚ Α' 47) η ΑΔΑΕ δύναται να επιβάλει διοικητικές κυρώσεις σε περίπτωση παραβάσεως της κείμενης νομοθεσίας σε σχέση με το απόρρητο των επικοινωνιών ή τους όρους και τις διαδικασίες άρσης αυτού, του νόμου μη διακρίνοντος τη φύση και την πηγή του εκάστοτε παραβιαζόμενου κανόνα δικαίου. Οι προαναφερόμενες από τη Vodafone διατάξεις περιέχουν κανόνες ουσιαστικού δικαίου σε σχέση με το απόρρητο των επικοινωνιών, για την παραβίαση των οποίων η ΑΔΑΕ έχει, κατά τα προαναφερόμενα, αρμοδιότητα επιβολής διοικητικών κυρώσεων.

Επίσης, η εταιρεία Vodafone ισχυρίζεται ότι «εσφαλμένως γίνεται επίκληση της Οδηγίας 2002/58/ΕΚ για την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και την προστασία της ιδιωτικής ζωής στις ηλεκτρονικές επικοινωνίες διότι κατά τον κρίσιμο χρόνο η Οδηγία αυτή δεν είχε ενσωματωθεί στην Ελληνική έννομη τάξη και δεν είχε άμεσο αποτέλεσμα» (σελ.17 του υπ' αριθμ. πρωτ. ΑΔΑΕ ΑΠΡ 4315/03-12-2012 υπομνήματος της εταιρείας Vodafone ενώπιον της ΑΔΑΕ). Πλην όμως, το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης έχει δεχτεί κατά πάγια νομολογία του ότι μία Οδηγία έχει άμεσο αποτέλεσμα, όταν οι διατάξεις της είναι χωρίς αιρέσεις και επαρκώς σαφείς και συγκεκριμένες, όπως είναι εν προκειμένω οι κρίσιμες διατάξεις της Οδηγίας 2002/58/ΕΚ, τις οποίες επικαλείται η ΑΔΑΕ. Υπό την έννοια αυτή, αβάσιμος είναι και ο αορίστως προβληθείς ισχυρισμός της Vodafone αναφορικά με την επίκληση από την ΑΔΑΕ διατάξεων που έχουν εκδοθεί μετά την τέλεση της αποδιδόμενης στην εταιρεία παράβασης, δεδομένου ότι, αφενός οι προβλεπόμενες στην Οδηγία 2002/58/ΕΚ υποχρεώσεις ως προς τη διασφάλιση του απορρήτου των επικοινωνιών και τους καταλόγους συνδρομητών ίσχυαν, κατά τα προαναφερόμενα, κατά το χρόνο της

Ιερού Λόχου 3, Τ.Κ.15124 Μαρούσι ♦ Τηλ: 210 6387600 ♦ Fax: 210 6387666 ♦ E-mail: info@adae.gr ♦Διαδικτυακός Τόπος: www.adae.gr

αποδιδόμενης παράβασης, και αφετέρου, οι σχετικές διατάξεις ενσωματώθηκαν πάντως στην ελληνική έννομη τάξη με το Ν.3471/2006 (ΦΕΚ Α' 133).

Σε κάθε περίπτωση, όπως προαναφέρθηκε, το ισχύον νομοθετικό πλαίσιο κατά τον χρόνο τελέσεως της παραβάσεως (άρθρο 19 του Συντ., Ν. 2225/1994) αρκεί για τη θεμελίωση της αποδιδόμενης παράβασης εις βάρος της εταιρείας.

Δ. Μη ενημέρωση των συνδρομητών σχετικά με τον υφιστάμενο κίνδυνο ασφάλειας, κατά παράβαση ιδίως του άρθρου 19 του Συντάγματος, του Ν.3115/2003, όπως ισχύει και του άρθρου 9 παρ. 1 του Ν. 2867/2000, ο οποίος αντικαταστάθηκε από τις διατάξεις του Ν. 3431/2006 και του Ν. 4070/2012.

Κατά ρητή αποδοχή της εταιρείας Vodafone, δεν έλαβε χώρα ενημέρωση των συνδρομητών, των οποίων οι αριθμοί διαπιστώθηκε ότι περιλαμβάνονταν στη λίστα των παρακολουθούμενων αριθμών (σελ. 11 Πρακτικού της Ακρόασης της Vodafone ενώπιον της ΑΔΑΕ την 9.2.2006). Η υποχρέωση αυτή συνάγεται από τις διατάξεις του άρθρου 9 παρ.1 του Ν.2867/2000 που ίσχυαν κατά το χρόνο εκδήλωσης του περιστατικού. Ειδικότερα, με την τελευταία αυτή διάταξη προβλέπεται ότι κάθε χρήστης έχει το δικαίωμα να διατηρεί εμπιστευτικό και απόρρητο το χαρακτήρα των επικοινωνιών του και προς τη διασφάλιση τούτου, οι τηλεπικοινωνιακοί πάροχοι οφείλουν να λαμβάνουν τα κατάλληλα μέτρα, συμπεριλαμβανομένης της υποχρέωσής τους να γνωστοποιούν δημοσίως τις συνθήκες παροχής και χρήσης των παρεχόμενων υπηρεσιών και δικτύων. Μετά δε τη θέσπιση του Ν.3115/2003, στο άρθρο 1 παρ.1 του οποίου προβλέπεται η σύσταση της ΑΔΑΕ, η οποία έχει ως σκοπό την προστασία του απορρήτου της ελεύθερης ανταπόκρισης ή επικοινωνίας με οποιονδήποτε άλλο τρόπο, το ζήτημα της ενημέρωσης των συνδρομητών της εταιρείας Vodafone ως προς την διασφάλιση του απορρήτου τους εμπίπτει πλέον στο ρυθμιστικό πεδίο της ΑΔΑΕ. Τούτο προκύπτει και από το άρθρο 11 του Ν.3115/2003, δεδομένου ότι προβλέπεται ότι η ΑΔΑΕ δύναται να επιβάλει διοικητικές κυρώσεις σε περίπτωση παράβασης της κείμενης νομοθεσίας σε σχέση με το απόρρητο των επικοινωνιών εν γένει, άρα και στην περίπτωση της ως άνω αναφερόμενης διάταξης του Ν.2867/2000, η οποία άπτεται του απορρήτου των επικοινωνιών και ίσχυε κατά το κρίσιμο χρονικό διάστημα εκδήλωσης των κρινομένων συμβάντων.

Ιερού Λόχου 3, Τ.Κ.15124 Μαρούσι ♦ Τηλ: 210 6387600 ♦ Fax: 210 6387666 ♦ E-mail: info@adae.gr ♦ Διαδικτυακός Τόπος: www.adae.gr

Κατά την ακυρωθείσα δικαστικώς διαδικασία, η εταιρεία Vodafone δήλωσε ότι οι συνδρομητές ενημερώθηκαν κατά σειρά προτεραιότητας, με πρώτον τον Πρωθυπουργό της χώρας και ταυτόχρονα τον Υπουργό Δημόσιας Τάξεως και τον Υπουργό Δικαιοσύνης, ενώ κατόπιν κυβερνητικής αποφάσεως, δεν ενημερώθηκαν οι υπόλοιποι συνδρομητές, λόγω του απόρρητου και εμπιστευτικού χαρακτήρα της προκαταρκτικής εξέτασης και μάλιστα επί θέματος εθνικής ασφάλειας (σελ. 3 του υπ΄αριθμ.πρωτ. ΑΔΑΕ 90/7.3.2006 Συμπληρωματικού Υπομνήματος της Vodafone ενώπιον της ΑΔΑΕ). Πλην όμως, η κυβερνητική απόφαση που επικαλείται η εταιρεία Vodafone δεν προκύπτει από τα στοιχεία του φακέλου και δεν αποδεικνύεται. Ακόμα όμως και αν είχε λάβει σχετική εντολή η εταιρεία, δεν αίρεται ο παράνομος χαρακτήρας της παράλειψης εκ μέρους της ενημέρωσης των συνδρομητών, αφού υποκείμενα της προστασίας του απορρήτου είναι πρωτίστως τα άτομα.

Τέλος, επισημαίνεται ότι η ενημέρωση των συνδρομητών ήταν αναγκαία προκειμένου να προστατευτεί το ατομικό δικαίωμα κάθε πολίτη στο απόρρητο των επικοινωνιών του, το οποίο, σύμφωνα με το άρθρο 19 του Συντάγματος, είναι απολύτως απαραβίαστο. Είναι χαρακτηριστικό ότι μέχρι σήμερα δεν έχει υπάρξει ενημέρωση των συνδρομητών εκ μέρους της Vodafone.

Η Vodafone, κατά την ακρόαση της 20-11-2012, επιβεβαιώνει ότι «Πράγματι δεν επιχειρήσαμε καμία επικοινωνία με τους αριθμούς κινητής τηλεφωνίας που περιλαμβάνονταν στον κατάλογο ως παρακολουθούμενοι. Επισημαίνουμε ότι ο κίνδυνος της υποκλοπής για τους χρήστες είχε απέλθει με την απομάκρυνση του παρείσακτου λογισμικού» (σελ. 41 Πρακτικού Ακρόασης της Vodafone ενώπιον της ΑΔΑΕ της 20-11-2012).

Πλην όμως η υποχρέωση ενημέρωσης των συνδρομητών αποβλέπει όχι μόνο στην αποτροπή της υποκλοπής στο μέλλον, αλλά και στην παροχή της δυνατότητας στους συνδρομητές να λάβουν μέτρα προστασίας σε σχέση με τυχόν υποκλαπείσα συνομιλία τους. (π.χ. σε περίπτωση που ένας εκ των συνομιλούντων ανέφερε κατά τη διάρκεια υποκλαπείσας συνομιλίας τον κωδικό πρόσβασης στον προσωπικό λογαριασμό του ηλεκτρονικού ταχυδρομείου, η ενημέρωση θα του επέτρεπε π.χ. να προβεί σε άμεση αλλαγή του κωδικού αυτού).

Ιερού Λόχου 3, Τ.Κ.15124 Μαρούσι ♦ Τηλ: 210 6387600 ♦ Fax: 210 6387666 ♦ E-mail: info@adae.gr ♦Διαδικτυακός Τόπος: www.adae.gr

Υπό το πρίσμα των ανωτέρω, προσχηματικός κρίνεται και ο ισχυρισμός της εταιρείας Vodafone ότι σύμφωνα με το άρθρο 14 παρ.6 του Κανονισμού για τη Διασφάλιση Απορρήτου κατά την παροχή Κινητών Τηλεπικοινωνιακών Υπηρεσιών, αλλά και με το καταργηθέν άρθρο 10 παρ.2 του Ν.2774/1999, η υποχρέωση ενημέρωσης των συνδρομητών αφορούσε μόνο στην παραβίαση ή στον κίνδυνο παραβίασης της πολιτικής προστασίας του απορρήτου που δεν μπορεί να αντιμετωπιστεί με τα τρέχοντα μέσα ή όταν συντρέχει ιδιαίτερος κίνδυνος παραβίασης της ασφάλειας του δικτύου, με την έννοια ότι ο κίνδυνος αυτός θα πρέπει να είναι τρέχων (σελ. 19. του υπ' αριθμ. πρωτ. ΑΔΑΕ ΑΠΡ 4315/03-12-2012 υπομνήματος της εταιρείας Vodafone ενώπιον της ΑΔΑΕ). Και τούτο διότι, δεν αποδίδεται στην εταιρεία η παράβαση των εν λόγω διατάξεων, σε κάθε δε περίπτωση, αφενός η εν λόγω διάταξη του Κανονισμού της ΑΔΑΕ, όπως έχει αναλυθεί ανωτέρω, αφορά στην εφαρμογή της Πολιτικής Προστασίας του Απορρήτου της εταιρείας, η οποία όμως κατά τον χρόνο της παράβασης δεν είχε ακόμα υποβληθεί προς έγκριση στην ΑΔΑΕ, αφετέρου, δεν μπορούσε να αποκλεισθεί ότι, ακόμα και μετά την απομάκρυνση του παρείσακτου λογισμικού, υφίστατο τρέχων κίνδυνος παραβίασης του απορρήτου των θιγόμενων συνδρομητών.

Περαιτέρω, η εταιρεία Vodafone υποστήριξε ότι «..ακόμη και σήμερα από την πλήρη λίστα των 106 αριθμών, οι οποίοι βρέθηκαν τελικά να είναι ως παρακολουθούμενοι, μερικοί από αυτούς αποδείχθηκε ότι ήταν λάθη των εμπλεκομένων, κάποιος αποδείχθηκε ότι ήταν εσωτερικός αριθμός VODAFONE το λεγόμενο MSRN το οποίο δεν αντιστοιχεί σε φυσικό πρόσωπο και ακόμα και σήμερα δεν έχουμε γνώση για το ποιοι είναι πίσω από το σύνολο των 106 αριθμών....» (σελ. 42 Πρακτικού Ακρόασης της Vodafone ενώπιον της ΑΔΑΕ της 20-11-2012).

Πλην όμως, ο εν λόγω ισχυρισμός της εταιρείας Vodafone δεν ευσταθεί, δεδομένου ότι η εταιρεία δεν ενημέρωσε κανέναν συνδρομητή, πλην του γραφείου του Πρωθυπουργού, ακόμη δηλαδή και συνδρομητές τους οποίους γνώριζε. Άλλωστε, δεν απαιτείτο για την ενημέρωση των χρηστών η γνώση της ταυτότητάς τους, αλλά για την ενημέρωση αρκούσε μόνο η γνώση του αριθμού τηλεφώνου.

Επίσης, η εταιρεία Vodafone ισχυρίστηκε ότι «...κάποιοι από τους περιλαμβανόμενους στους στόχους κατηγόρησαν την εταιρεία στις μετέπειτα αγωγές που κατέθεσαν για το αντίθετο, δηλαδή ότι επήλθε ζημία σε αυτούς, κατά τη δημοσιοποίηση των ονομάτων

Ιερού Λόχου 3, Τ.Κ.15124 Μαρούσι • Τηλ: 210 6387600 • Fax: 210 6387666 • E-mail: info@adae.gr • Διαδικτυακός Τόπος: www.adae.gr

εγκατάστασης, τόσο για το λογισμικό CSS R9.1, όσο και για το λογισμικό CSS R.10 για τα προαναφερόμενα δύο κέντρα .

Για τη δημιουργία του παρείσακτου λογισμικού απαιτείται ευρεία και εις βάθος γνώση του συστήματος, του τρόπου λειτουργίας του ψηφιακού κέντρου της εταιρείας Ericsson, καθώς και του υποσυστήματος νόμιμης συνακρόασης (RES). Σημειώνεται ότι, σύμφωνα με δήλωση εκπροσώπων της εταιρείας Ericsson, η γνώση του υποσυστήματος RES είναι πολύ περιορισμένη ακόμη και στην ίδια την εταιρεία που το κατασκευάζει. (Τούτο αποδεικνύεται από το γεγονός ότι η Ericsson αναγκάστηκε να αναβαθμίσει την έρευνα σε τρία επίπεδα μέχρι και το επίπεδο στη Σουηδία, προκειμένου να διαπιστώσει την ύπαρξη του παρείσακτου λογισμικού, όπως προκύπτει από τη με ημερομηνία 10.3.2005 γραπτή Επίσημη Ενημέρωση της Vodafone από την προμηθεύτρια εταιρεία Ericsson. Βλ. και σημείο 5 του από 14.2.2006 Πρακτικού Ελέγχου παρουσία της Vodafone. Βλ. και σελ 17 του Πρακτικού Ακρόασης της Vodafone την 9.2.2006 ενώπιον της ΑΔΑΕ, στην οποία από τη Vodafone αναφέρεται ότι ο πηγαίος κώδικας του λογισμικού της Ericsson είχε 6.500 γραμμές. Για την ενεργοποίηση του συστήματος νόμιμης συνακρόασης (RES) βλέπε κατωτέρω) .

Η λειτουργία του παρείσακτου λογισμικού διαπιστώνεται στις σελίδες 8 και 9 του από 28.6.2006 Πορίσματος της ΑΔΑΕ, όπως διευκρινίστηκε με το υπ'αριθμ.πρωτ.ΑΠΡ 1031/6.12.2006 έγγραφο της Ομάδας Ελέγχου της ΑΔΑΕ.

Από την εξομοίωση που πραγματοποίησε η ΑΔΑΕ στα γραφεία της εταιρείας Ericsson για τη λειτουργία του παρείσακτου λογισμικού κατά την 23, 27 και 31/3/2006 αποδεικνύεται ότι αυτό αποτελούσε ιδιαίτερα εξελιγμένο λογισμικό με προηγμένη τεχνολογία και «ευφυΐα», η δημιουργία του οποίου απαιτούσε εξειδικευμένες τεχνικές γνώσεις και η ενεργοποίησή του προϋπέθετε τη γνώση του ονόματος χρήστη (user name) και του κωδικού πρόσβασης (password) (σελ.4-5 του Πρακτικού Ακρόασης της Vodafone την 9.2.2006 ενώπιον της ΑΔΑΕ και σελ.2 του υπ'αριθμ.πρωτ.ΑΔΑΕ 826/3.10.2006 Υπομνήματος της Vodafone και σελ.30 Πρακτικού Συνεδρίασης της 20ης Ιουνίου 2006 της Ειδικής Μόνιμης Επιτροπής Θεσμών και Διαφάνειας της Βουλής των Ελλήνων).

Ειδικότερα:

Το παρείσακτο λογισμικό, παρακάμπτοντας το νόμιμο τρόπο, ενεργοποιούσε το υποσύστημα νόμιμης συνακρόασης (RES) που ήταν ήδη εγκατεστημένο στα ψηφιακά

Ιερού Λόχου 3, Τ.Κ.15124 Μαρούσι ♦ Τηλ: 210 6387600 ♦ Fax: 210 6387666 ♦ E-mail: info@adae.gr ♦Διαδικτυακός Τόπος: www.adae.gr

κέντρα και επέτρεπε την υποκλοπή τηλεφωνικών συνδιαλέξεων. Το υποσύστημα νόμιμης συνακρόασης ήταν προεγκατεστημένο στην έκδοση λογισμικού R9.1. Το παρείσακτο λογισμικό θα μπορούσε να χρησιμοποιηθεί και για την υποκλοπή συνδιαλέξεων,-ακόμη και εάν το σύστημα νόμιμης συνακρόασης ήταν ενεργοποιημένο με νόμιμο τρόπο (βλ.σελ.8 της με ημερομηνία 10.3.2005 γραπτής Επίσημης Ενημέρωσης της Vodafone από την προμηθεύτρια εταιρεία Ericsson, βλ. σελ.20 του Πρακτικού Ακρόασης της Vodafone την 9.2.2006 ενώπιον της ΑΔΑΕ, βλ. σημεία 2 και 6 του από 14.2.2006 Πρακτικού Ελέγχου παρουσία της Vodafone και σελ.6 του από 5.5.2006 εγγράφου της Ericsson με θέμα «Malicious LI Software-Block descriptions and analysis-Information: ADAE, Vodafone Greece).

Το παρείσακτο λογισμικό έκρυβε την ύπαρξή του από το χειριστή του ψηφιακού κέντρου και από τους μηχανικούς, οι οποίοι εκτελούσαν εργασίες ελέγχου καλής λειτουργίας του ψηφιακού κέντρου, ή ελέγχους για την επίλυση προβλημάτων (σημείο 2 του από 22.2.2006 Πρακτικού Ελέγχου παρουσία της Vodafone, σελ.5 του από 5.5.2006 εγγράφου της Ericsson με θέμα «Malicious LI Software-Block descriptions and analysis-Information: ADAE, Vodafone Greece», σελ.5 του Πρακτικού Ακρόασης της Vodafone την 9.2.2006 ενώπιον της ΑΔΑΕ, σελ.5 του από 26.2.2006 εγγράφου της Ericsson με θέμα «Ghost Correction Block Descriptions Information: ADAE, Vodafone Greece», σελ.16 του υπ'αριθμ.πρωτ.ΑΔΑΕ 826/3.10.2006 Υπομνήματος της Vodafone).

Το παρείσακτο λογισμικό προσέθετε στο ψηφιακό κέντρο ένα νέο χρήστη (user name) και ένα συνθηματικό (password), η γνώση του οποίου επέτρεπε την τοπική επικοινωνία-σύνδεση του συγκεκριμένου χρήστη στα ψηφιακά κέντρα (σελ.5 του από 5.5.2006 εγγράφου της Ericsson με θέμα «Malicious LI Software-Block descriptions and analysis-Information: ADAE, Vodafone Greece»).

Το παρείσακτο λογισμικό είχε προεγκατεστημένο ένα συνθηματικό (password), η χρήση του οποίου ήταν η ακόλουθη:

α) Δίνοντας οποιαδήποτε «αθώα» εντολή και προσθέτοντας στο τέλος επτά κενούς χαρακτήρες και ένα ENTER ήταν δυνατόν, εν συνεχεία, να εισαχθούν ή να τροποποιηθούν αριθμοί προς παρακολούθηση χωρίς περαιτέρω ενέργειες (σελ.5 του από 5.5.2006 εγγράφου της Ericsson με θέμα «Malicious LI Software-Block descriptions and analysis-Information: ADAE, Vodafone Greece», σημείο 3 του από 22.2.2006 Πρακτικού Ελέγχου παρουσία της Vodafone και σελ.9 του από 28.6.2006 Πορίσματος

Ιερού Λόχου 3, Τ.Κ.15124 Μαρούσι • Τηλ: 210 6387600 • Fax: 210 6387666 • E-mail: info@adae.gr • Διαδικτυακός Τόπος: www.adae.gr

της ΑΔΑΕ, όπως διευκρινίστηκε με το υπ'αριθμ.πρωτ.ΑΠΡ 1031/6.12.2006 έγγραφο της Ομάδας Ελέγχου της ΑΔΑΕ).

β) Η εισαγωγή του παρείσακτου λογισμικού στο ψηφιακό κέντρο επέτρεπε την εκτέλεση εντολών του υποσυστήματος νόμιμης συνακρόασης, π.χ. την εισαγωγή και τροποποίηση αριθμών υπό παρακολούθηση και κινητών–σκιών. (σελ.5 του από 5.5.2006 εγγράφου της Ericsson με θέμα «Malicious LI Software-Block descriptions and analysis-Information: ADAE, Vodafone Greece»).

γ) Η εισαγωγή του παρείσακτου λογισμικού είχε ως αποτέλεσμα την απενεργοποίηση του μηνύματος «συναγερμού» (alarm), το οποίο παράγεται από το ψηφιακό κέντρο κατά την απενεργοποίηση του αρχείου καταγραφής (transaction log file). Το αρχείο καταγραφής περιέχει όλες τις ενέργειες που πραγματοποιούνται σε ένα ψηφιακό κέντρο. Το συγκεκριμένο αρχείο αποθηκεύεται μόνο στο ψηφιακό κέντρο (σελ.7 του Πρακτικού Ακρόασης της Vodafone την 9.2.2006 ενώπιον της ΑΔΑΕ).

δ) Ο κακόβουλος χρήστης κατά την ενεργοποίηση του παρείσακτου λογισμικού, ενεργοποιούσε μεταξύ άλλων τη δυνατότητα να καταπνίγει την αποστολή συναγερμών, που σχετίζονται με τη δράση του, στο σύστημα εισόδου-εξόδου των Κέντρων (σελ.1 του Παραρτήματος 15 του υπ'αριθμ.ΑΔΑΕ ΑΠΡ 4315/3.12.2012 Υπομνήματος της εταιρείας Vodafone).

ε) Το παρείσακτο λογισμικό παρείχε τη δυνατότητα μετάδοσης μέσω μηνυμάτων SMS δεδομένων κίνησης και θέσης των κλήσεων που πραγματοποιούνταν από τους υπό παρακολούθηση αριθμούς (σελ.12 του υπ' αριθμ. πρωτ. ΑΔΑΕ 826/3.10.2006 Υπομνήματος της Vodafone στο οποίο η εταιρεία αποδέχεται ότι η δυνατότητα αυτή ίσχυε, αλλά μόνο για το κέντρο ΜΕΑΡΑ, σημείο 6 του από 14.2.2006 Πρακτικού Ελέγχου παρουσία της Vodafone και σελ.6 του από 5.5.2006 εγγράφου της Ericsson με θέμα «Malicious LI Software-Block descriptions and analysis-Information: ADAE, Vodafone Greece»). Διευκρινίζεται ότι η μορφή των χαρακτήρων που περιέχονταν σε αυτά τα μηνύματα SMS, ήταν σε κωδικοποιημένη μορφή. Η τελευταία αυτή φράση προσετέθη στο κείμενο του από 28.6.2006 Πορίσματος Ελέγχου της ΑΔΑΕ, όπως διευκρινίστηκε με το υπ'αριθμ.πρωτ.ΑΠΡ 1031/6.12.2006 έγγραφο της Ομάδας Ελέγχου της ΑΔΑΕ (βλ. σημείο 2 του από 31.3.2006 Πρακτικού Ελέγχου της Ericsson και σελ.18 του από 5.5.2006 εγγράφου της Ericsson με θέμα «Malicious LI Software-Block descriptions and analysis-Information: ADAE, Vodafone Greece»).

Ιερού Λόχου 3, Τ.Κ.15124 Μαρούσι ♦ Τηλ: 210 6387600 ♦ Fax: 210 6387666 ♦ E-mail: info@adae.gr ♦Διαδικτυακός Τόπος: www.adae.gr

Για τη λειτουργία του συστήματος νόμιμης συνακρόασης (RES) θα έπρεπε να αλλάξουν οι τιμές των παραμέτρων κωδικού χώρας (country code) και κέντρου παρακολούθησης (LEA). Η αλλαγή των τιμών των συγκεκριμένων παραμέτρων πραγματοποιείται με εντολές του συστήματος που δίνονται από οποιονδήποτε χειριστή του συστήματος και δεν μπορούν να τεθούν αυτόματα από το παρείσακτο λογισμικό (βλ. σημ.5.1.8. του από 26.5.2006 εγγράφου με θέμα «Investigation of Vodafone Dumps from ADAE» με συνυπογραφή της ΑΔΑΕ, Ericsson και Vodafone)

Κατά δήλωσή της, η εταιρεία Vodafone δεν γνώριζε την ύπαρξη του συστήματος νόμιμης συνακρόασης, το οποίο ήταν προεγκατεστημένο σε απενεργοποιημένη μορφή στην έκδοση λογισμικού R.9:1 (σημ.2 του από 14.2.2006 Πρακτικού Ελέγχου στη Vodafone παρουσία της Ericsson, σελ.20 Πρακτικού Ακρόασης της Vodafone ενώπιον της ΑΔΑΕ την 9.2.2006, σελ.3 του υπ΄αριθμ.πρωτ. ΑΔΑΕ 58 / 22.2.2006 Υπομνήματος της Vodafone, σελ.4 του Πρακτικού Ακρόασης της Vodafone ενώπιον της ΑΔΑΕ την 13.9.2006, σελ.41-42 του υπ'αριθμ.πρωτ.ΑΔΑΕ 826/3.10.2006 Υπομνήματος της Vodafone).

Μέσω των δυνατοτήτων που παρείχε το παρείσακτο λογισμικό, εισήχθησαν τα «τηλέφωνα- σκιές» και τα υπό παρακολούθηση τηλέφωνα.

Ο τρόπος δράσης των «τηλεφώνων-σκιών» περιγράφεται αναλυτικά στο από 28.6.2006 Πόρισμα Ελέγχου της ΑΔΑΕ, όπως διευκρινίστηκε με το υπ'αριθμ.πρωτ.ΑΠΡ 1031/6.12.2006 έγγραφο της Ομάδας Ελέγχου της ΑΔΑΕ (σελ.30-38 και 43-50). Ειδικότερα, πλέον χαρακτηριστικά είναι τα ακόλουθα :

Παρατηρήθηκε ότι έξι καρτοκινητά-σκιές, σε όλο το διάστημα λειτουργίας τους (εκτός της πρώτης ενεργοποίησής τους), εξυπηρετήθηκαν, στο σύνολο σχεδόν των κλήσεών τους, από την κυψέλη KOLONAKI E-NE. Ομοίως, δύο «καρτοκινητά-σκιές» εξυπηρετήθηκαν από την κυψέλη MAVILI SQ SW και ένα «καρτοκινητό-σκιά» από την κυψέλη MAVILI SQ NW. Τα υπόλοιπα πέντε καρτοκινητά-σκιές εμφανίζεται να έχουν εξυπηρετηθεί από διάφορες κυψέλες (βλ. σελ. 43-44, του από 28.6.2006 Πορίσματος Ελέγχου της ΑΔΑΕ, όπως διευκρινίστηκε με το υπ'αριθμ.πρωτ.ΑΠΡ 1031/6.12.2006 έγγραφο της Ομάδας Ελέγχου της ΑΔΑΕ).

Παρατηρήθηκε ότι τα «καρτοκινητά-σκιές» χωρίζονται σε δύο ομάδες των επτά «καρτοκινητών-σκιών», για τις οποίες οποιαδήποτε κλήση, μήνυμα SMS και προώθηση

Ιερού Λόχου 3, Τ.Κ.15124 Μαρούσι ♦ Τηλ.: 210 6387600 ♦ Fax: 210 6387666 ♦ E-mail: info@adae.gr ♦ Διαδικτυακός Τόπος: www.adae.gr

κλήσης μεταξύ τους πραγματοποιείται μόνο μεταξύ «καρτοκινητών-σκιών» της ίδιας ομάδας. Στην περίπτωση της μίας επτάδας αυτό γίνεται με συστηματικό τρόπο, όπως προκύπτει από την ανάλυση των δεδομένων των προωθήσεων κλήσεων μεταξύ τους. Γίνεται φανερό ότι οι προωθήσεις κλήσεων μεταξύ των «καρτοκινητών-σκιών», τουλάχιστον για το διάστημα 01/07/04 – 10/08/04, ήταν καθορισμένες και σταθερές, με εξαίρεση μία προώθηση κλήσης, η οποία φαίνεται με διακεκομμένη γραμμή (βλ. σχήμα 1, σελ.45 του από 28.6.2006 Πορίσματος Ελέγχου της ΑΔΑΕ, όπως διευκρινίστηκε με το υπ'αριθμ.πρωτ.ΑΠΡ 1031/6.12.2006 έγγραφο της Ομάδας Ελέγχου της ΑΔΑΕ). Το σχήμα αυτό λειτουργούσε ως εξής: όταν το «καρτοκινητό-σκιά» Α6 ήταν κατειλημμένο, η νέα κλήση προωθείτο στο Α2 και, στην περίπτωση που και αυτό ήταν κατειλημμένο, η κλήση προωθείτο στο Α5. Το σχήμα λειτουργούσε αντίστοιχα και για τα υπόλοιπα καρτοκινητά-σκιές του σχήματος. (βλ.σελ. 44-45 του από 28.6.2006 Πορίσματος Ελέγχου της ΑΔΑΕ, όπως διευκρινίστηκε με το υπ'αριθμ.πρωτ.ΑΠΡ 1031/6.12.2006 έγγραφο της Ομάδας Ελέγχου της ΑΔΑΕ).

Εξάλλου, παρατηρήθηκε ότι την 27/01/05 (από 18:09:55 έως 18:30:29) και την 18/02/05 (από 11:17:48 έως 11:37:35) έχει γίνει εισαγωγή χρόνου ομιλίας (κλήση στο 1252) σε όλα τα καρτοκινητά με την ίδια σειρά (ένα καρτοκινητό στις 27/01/05 έχει εισάγει μονάδες δύο φορές) (βλ. σελ. 44 του από 28.6.2006 Πορίσματος Ελέγχου της ΑΔΑΕ, όπως διευκρινίστηκε με το υπ'αριθμ.πρωτ.ΑΠΡ 1031/6.12.2006 έγγραφο της Ομάδας Ελέγχου της ΑΔΑΕ).

Είναι χαρακτηριστικό ότι μοναδικές εξερχόμενες κλήσεις από «καρτοκινητό-σκιά» προς τηλεφωνικό αριθμό, εκτός των υπολοίπων «καρτοκινητών-σκιών», αποτελούν δύο εξερχόμενες κλήσεις, οι οποίες πραγματοποιήθηκαν την 29/06/04 και ώρα 14:20:19 και 14:21:06 από το «καρτοκινητό-σκιά» Α2 προς τον συνδρομητή Τ3 της τότε εταιρείας ΤΙΜ (βλ.σελ. 45 του από 28.6.2006 Πορίσματος Ελέγχου της ΑΔΑΕ, όπως διευκρινίστηκε με το υπ'αριθμ.πρωτ.ΑΠΡ 1031/6.12.2006 έγγραφο της Ομάδας Ελέγχου της ΑΔΑΕ).

Την 31/1/2005 (μεταξύ 20:22:10 και 20:42:47) παρατηρείται, σχεδόν σε όλες τις περιπτώσεις, ότι μετά την πραγματοποίηση μίας κλήσης και μίας προώθησης κλήσης (την ίδια χρονική στιγμή και με την ίδια διάρκεια) από ένα «καρτοκινητό-σκιά» σε ένα άλλο καρτοκινητό-σκιά, αποστέλλεται ένα μήνυμα SMS από τον παραλήπτη των προηγούμενων κλήσεων, το οποίο φαίνεται ότι παραλαμβάνεται από τον ίδιο, μετά από

Ιερού Λόχου 3, Τ.Κ.15124 Μαρούσι ♦ Τηλ: 210 6387600 ♦ Fax: 210 6387666 ♦ E-mail: info@adae.gr ♦Διαδικτυακός Τόπος: www.adae.gr

3 -5 δευτερόλεπτα (βλ.σελ. 45, 46 του από 28.6.2006 Πορίσματος Ελέγχου της ΑΔΑΕ, όπως διευκρινίστηκε με το υπ'αριθμ.πρωτ.ΑΠΡ 1031/6.12.2006 έγγραφο της Ομάδας Ελέγχου της ΑΔΑΕ).

Επιπροσθέτως, το χρονικό διάστημα λειτουργίας των «καρτοκινητών-σκιών» περιγράφεται αναλυτικά στο σχετικό πίνακα (σελ. 49 του από 28.6.2006 Πορίσματος Ελέγχου της ΑΔΑΕ, όπως διευκρινίστηκε με το υπ'αριθμ.πρωτ.ΑΠΡ 1031/6.12.2006 έγγραφο της Ομάδας Ελέγχου της ΑΔΑΕ).

Από τα επιπλέον στοιχεία που κατέθεσε η Vodafone προκύπτουν επίσης κλήσεις και μηνύματα SMS από τηλεφωνικούς αριθμούς ή κέντρα μηνυμάτων SMS του εξωτερικού, όπως περιγράφονται στο Πόρισμα Ελέγχου (σελ. 46 έως 48 του από 28.6.2006 Πορίσματος Ελέγχου της ΑΔΑΕ, όπως διευκρινίστηκε με το υπ'αριθμ.πρωτ.ΑΠΡ 1031/6.12.2006 έγγραφο της Ομάδας Ελέγχου της ΑΔΑΕ).

Επίσης, για το χρονικό διάστημα 1/6/2004 έως 31/3/2005 τα «καρτοκινητά-σκιές» επικοινώνησαν με 82 τηλεφωνικούς αριθμούς και με 2 εκ των τριών τηλεφωνικών αριθμών των συνδρομητών της τότε εταιρείας ΤΙΜ, όπως αναλυτικά περιγράφονται στις σελ.50 - 63 του από 28.6.2006 Πορίσματος Ελέγχου της ΑΔΑΕ, όπως διευκρινίστηκε με το υπ'αριθμ.πρωτ.ΑΠΡ 1031/6.12.2006 έγγραφο της Ομάδας Ελέγχου της ΑΔΑΕ.

Τέλος, μέρος της περιοχής κάλυψης όλων των κυψελών που εξυπηρετούσαν τα «καρτοκινητά σκιές» σε όλη τη διάρκεια της λειτουργίας τους, καθώς και οι κυψέλες που εξυπηρετούσαν κλήσεις των ανωτέρω συνδρομητών της τότε εταιρείας ΤΙΜ, προσδιορίζονται ειδικώς στις σελ. 64 έως 69 του από 28.6.2006 Πορίσματος Ελέγχου της ΑΔΑΕ, όπως διευκρινίστηκε με το υπ'αριθμ.πρωτ.ΑΠΡ 1031/6.12.2006 έγγραφο της Ομάδας Ελέγχου της ΑΔΑΕ.

Ο μέγιστος αριθμός των υπό παρακολούθηση τηλεφώνων που εισήχθησαν στο κέντρο του MEAKS (Κηφισσός 1) διαπιστώθηκε ότι είναι 170. Από τους 170 αριθμούς οι 106 ήταν διαφορετικοί μεταξύ τους, ενώ οι υπόλοιποι αποτελούσαν διπλές ή τριπλές εγγραφές μερικών εκ των 106 εγγραφών. Σημειώνεται ότι οι 67 από τους 106 αριθμούς βρέθηκαν μοναδικοί και ενεργοί, σύμφωνα με την ανάλυση των Dumps του εν λόγω Κέντρου με ημερομηνίες 4, 5 και 8 Μαρτίου 2005 (βλ. σελ. 35 του Πορίσματος Ελέγχου της ΑΔΑΕ, όπως διευκρινίστηκε με το υπ'αριθμ.πρωτ.ΑΠΡ 1031/6.12.2006 έγγραφο της Ομάδας Ελέγχου της ΑΔΑΕ).

Ιερού Λόχου 3, Τ.Κ.15124 Μαρούσι • Τηλ.: 210 6387600 • Fax: 210 6387666 • E-mail: info@adae.gr • Διαδικτυακός Τόπος: www.adae.gr

Για το ψηφιακό κέντρο της Πειραιώς, MEAPS, δεν είναι γνωστός ο συνολικός αριθμός των υπό παρακολούθηση (τηλεφωνικών) αριθμών, λόγω του ότι το συγκεκριμένο ψηφιακό κέντρο καταργήθηκε και αντικαταστάθηκε και δεν είναι δυνατή η εκτύπωση της απαιτούμενης προς τούτο βάσης δεδομένων RCENA. Σημειώνεται ότι από την ανάλυση του Dump του εν λόγω Κέντρου με ημερομηνία 1η Φεβρουαρίου 2005 βρέθηκαν 67 μοναδικοί και ενεργοί αριθμοί (βλ. σελ. 73 του Πορίσματος Ελέγχου της ΑΔΑΕ, όπως διευκρινίστηκε με το υπ'αριθμ.πρωτ.ΑΠΡ 1031/6.12.2006 έγγραφο της Ομάδας Ελέγχου της ΑΔΑΕ).

Όσον αφορά στο ψηφιακό κέντρο MEAKF, στο οποίο διαπιστώνεται από το Πόρισμα Ελέγχου της ΑΔΑΕ, όπως διευκρινίστηκε με το υπ'αριθμ.πρωτ.ΑΠΡ 1031/6.12.2006 έγγραφο της Ομάδας Ελέγχου της ΑΔΑΕ, ότι εισήχθησαν 107 υπό παρακολούθηση τηλέφωνα, όπως επακριβώς εμφανίζονται στην υπ'αριθμ.98/2006 Απόφαση της ΑΔΑΕ, και επιβεβαιώνεται από το υπ'αριθμ. 105 έγγραφο του προοιμίου της ομοίας Απόφασης, επισημαίνεται ότι, από τον έλεγχο που πραγματοποίησε η ΑΔΑΕ την 5.7.2006, διαπιστώθηκε ότι εκ των 107 αριθμών, οι 67 είναι μοναδικοί και ενεργοί. Οι υπόλοιποι είναι διπλές ή τριπλές εγγραφές των 67 μοναδικών αριθμών.

Διευκρινίζεται ότι οι 67 μοναδικοί αριθμοί του ψηφιακού Κέντρου MEAKF είναι ίδιοι (μοναδικοί και ενεργοί) με τους αριθμούς που έχουν βρεθεί στο ψηφιακό κέντρο MEAPS, και διαφέρουν ως προς έναν αριθμό από τους 67 αριθμούς που είχαν βρεθεί στο ψηφιακό κέντρο MEAKS Κηφισσός 1, ο οποίος διαφοροποιείται κατά δύο ψηφία.

Σημειώνεται ότι στη λίστα των ενεργών αριθμών συμπεριλαμβάνεται και το MSRN, το οποίο δεν μπορεί να αντιστοιχηθεί με φυσικό πρόσωπο. Και τούτο διότι, ο αριθμός MSRN είναι ένας προσωρινός αριθμός κλήσης, ο οποίος χρησιμοποιείται αποκλειστικά για εσωτερικές λειτουργίες των ψηφιακών κέντρων και πιο συγκεκριμένα για τη δρομολόγηση μίας κλήσης προς το κέντρο μεταγωγής που εξυπηρετεί τον καλούμενο χρήστη. Ο αριθμός αυτός αποδεσμεύεται μετά την εγκαθίδρυση της κλήσης και μπορεί να χρησιμοποιηθεί από άλλο συνδρομητή του ίδιου κέντρου μεταγωγής. Κάθε ένα κέντρο μεταγωγής έχει ένα συγκεκριμένο πλήθος MSRN αριθμών που χρησιμοποιούνται από τους συνδρομητές που εξυπηρετεί το κάθε κέντρο. Οι αριθμοί αυτοί δεσμεύονται από την εταιρεία και δεν χρησιμοποιούνται για συνδρομητές. Ο συγκεκριμένος αριθμός MSRN ανήκει στο MSC στον Φοίνικα Θεσσαλονίκης (MEAFS).

Ιερού Λόχου 3, Τ.Κ.15124 Μαρούσι ♦ Τηλ: 210 6387600 ♦ Fax: 210 6387666 ♦ E-mail: info@adae.gr ♦Διαδικτυακός Τόπος: www.adae.gr

Επισημαίνεται ότι δεν είναι δυνατόν να διευκρινιστεί κατά πόσον ο συγκεκριμένος αριθμός εισήχθη από λάθος ή σκόπιμα (π.χ. για πραγματοποίηση δοκιμών λειτουργίας του παρείσακτου λογισμικού). Επίσης, σημειώνεται ότι σε έναν αριθμό εκ των 67 ενεργών δεν έχει οριστεί παρακολουθών αριθμός.

Από τα παραπάνω συνάγεται ότι στο Κέντρο MEAKS υπήρχαν, πέραν των 67 ενεργών, και 39 ανενεργοί αριθμοί, οι 38 εκ των οποίων δεν ευρέθησαν στο MEAKF. Επίσης, σημειώνεται ότι όλοι οι αριθμοί (ενεργοί και ανενεργοί) ήταν ενεργοποιημένοι από την εταιρεία για χρήση καθ' όλο το κρίσιμο διάστημα λειτουργίας του παρείσακτου λογισμικού ή, για ορισμένους αριθμούς, για ένα τμήμα του διαστήματος αυτού.

Η εταιρεία Vodafone αναφέρει ότι «...από την έρευνά μας βρέθηκε ότι τουλάχιστον 47 αριθμοί δεν είχαν δηλωθεί σε ένα από τα κέντρα. Ήταν σαφές λοιπόν ότι το εκτεταμένο δεν ήταν ομοιόμορφο, ήταν συγκεκριμένο» (σελ.44 του από 20-11-2012 Πρακτικού Ακρόασης της εταιρείας ενώπιον της ΑΔΑΕ). Πλην όμως, στα κέντρα MEAKF και MEAPS, οι 67 αριθμοί ήταν ακριβώς οι ίδιοι, στο δε MEAKS, οι εν λόγω αριθμοί ήταν επίσης ίδιοι (με την εξαίρεση μόνο ενός αριθμού του Κέντρου MEAKS, ο οποίος αρχικά ήταν ίδιος με των υπολοίπων κέντρων, όπως αναλύεται παραπάνω), γεγονός που αποδεικνύει την εν λόγω ομοιομορφία.

Τέλος, εκ των 67 ενεργών αριθμών στο MEAKS, οι 49 αριθμοί λειτουργούσαν επώνυμα και οι 18 αριθμοί λειτουργούσαν ανώνυμα (συμπεριλαμβανομένου του MSRN). Επισημαίνεται ότι από τους 49 επώνυμους αριθμούς, οι 6 ήταν καρτοκινητά, για τα οποία είχε δηλωθεί όνομα χρήστη χωρίς να μπορεί να επιβεβαιωθεί το αληθές της δήλωσής του. Επίσης, από τους 49 επώνυμους αριθμούς, 2 λειτούργησαν για περιορισμένο χρονικό διάστημα. Τέλος, τόσο ο αριθμός που βρέθηκε ενεργός στο MEAKS, όσο και ο αριθμός που βρέθηκε ενεργός στα κέντρα MEAKF και MEAPS και διέφερε κατά δύο ψηφία, λειτουργούσαν επώνυμα.

Επισημαίνεται επίσης ότι, σύμφωνα με το υπ' αριθμ. πρωτ. ΑΔΑΕ ΑΠΡ 4546/21-12-2012 έγγραφο της ΑΔΑΕ, με το οποίο διαβιβάστηκαν απόρρητες τεχνικές εκθέσεις που προσυπογράφουν δύο από τους ειδικούς επιστήμονες της ΑΔΑΕ με θέμα : «Αιτιολόγηση Τεχνικών Διευκρινίσεων» και «Τεχνικές Παρατηρήσεις επί του πρακτικού Ακρόασης υπ' αρ. 40 και του Υπομνήματος της εταιρείας Vodafone (ΑΠΡ 4315/03-12-2012)», «στη σελίδα 31 του υπομνήματός της (υπ' αριθμ. πρωτ. ΑΔΑΕ ΑΠΡ 4315/03-12-2012), η εταιρεία αναφέρει ότι «*Επιπλέον υπήρξαν αριθμοί-στόχοι οι*

Ιερού Λόχου 3, Τ.Κ.15124 Μαρούσι ✦ Τηλ: 210 6387600 ✦ Fax: 210 6387666 ✦ E-mail: info@adae.gr ✦ Διαδικτυακός Τόπος: www.adae.gr

οποίοι από την μετέπειτα δικαστική έρευνα βρέθηκε να είναι εκτός περιοχής κάλυψης, π.χ. στη Βόρεια Ελλάδα (Θεσσαλονίκη) ή και εκτός Ελλάδος όπου δεν θα μπορούσε να παρακολουθηθεί». Η εταιρεία δεν προσκόμισε στοιχεία σχετικά με τη λίστα των αριθμών-στόχων οι οποίοι ήταν εκτός περιοχής κάλυψης (συμπεριλαμβανομένων και αυτών που βρέθηκαν εκτός Ελλάδος) και τα αντίστοιχα χρονικά διαστήματα.»

Επιπροσθέτως, «στη σελίδα 32 του υπομνήματός της, η εταιρεία αναφέρει ότι «*Επιπρόσθετα το πλήθος των αριθμών στόχων περιείχε αριθμούς που προέκυπταν από ορθογραφικό λάθος, αριθμούς οι οποίοι δεν χρησιμοποιούντο την περίοδο εκείνη καθώς και εσωτερικούς αριθμούς της εταιρείας οι οποίοι δεν αντιστοιχούν σε φυσικά πρόσωπα (MSRN)*». Η εταιρεία δεν προσκόμισε στοιχεία σχετικά με το σύνολο των αριθμών στόχων που εμπίπτουν σε κάθε μία από τις προαναφερθείσες κατηγορίες, καθώς από τα διαθέσιμα στοιχεία, η ΑΔΑΕ γνωρίζει ότι οι αριθμοί ανά κατηγορία είναι 1, 0 και 1, αντίστοιχα.»

Σε συνέχεια των διαλαμβανόμενων στο υπ' αριθμ. 44 Πρακτικό της από 20 Δεκεμβρίου 2012 συνεδρίασης της Ολομέλειας της ΑΔΑΕ, η Ολομέλεια της Αρχής ομοφώνως θεωρεί εν προκειμένω ότι δεν χρειάζεται περαιτέρω διερεύνηση, γιατί το γεγονός ότι μερικοί αριθμοί στόχοι ήταν εκτός κάλυψης είναι χαρακτηριστικό γνώρισμα της κινητής τηλεφωνίας. Όσον αφορά στο δεύτερο ζήτημα για το πλήθος των αριθμών στόχων, η Ολομέλεια κατά πλειοψηφία 6 προς 1, μειοψηφούντος του κ.Χρ.Καψάλη, θεωρεί ότι η εταιρεία αναφέρεται αόριστα σε πλήθος αριθμών στόχων οι οποίοι δεν ανταποκρίνονται στα πράγματα. Αναφέρεται λοιπόν η εταιρεία σε πλήθος αριθμών στόχων, χωρίς να διευκρινίζει αυτά που έχουν σχέση με την παρακολούθηση, η αναφορά της εταιρείας είναι τελείως αόριστη. Εκείνο το οποίο είναι γνωστό στην ΑΔΑΕ είναι ορισμένες περιπτώσεις όπως το MSRN κτλ., και η περίπτωση του παρακολουθούμενου που δεν είχε παρακολουθούντα, οι οποίες έχουν αναφερθεί, είναι γνωστές στην ΑΔΑΕ και έχουν περιληφθεί στην εισήγησή της.

Για το κέντρο της Παιανίας (ΜΕΑΡΑ), λόγω του ότι έχουν γίνει αρκετά Initial loading (επανεκκινήσεις), αλλά (και) από την ιστορικότητα των στοιχείων προκύπτει ότι πιθανώς είχε εισαχθεί μόνο ένας υπό παρακολούθηση αριθμός και πάντως έχει διαπιστωθεί ότι οι υπό παρακολούθηση αριθμοί ορίστηκαν και στη συνέχεια στο σύνολό τους διεγράφησαν από το σύστημα τουλάχιστον 5 φορές. Ειδικότερα, στο κέντρο αυτό :

Ιερού Λόχου 3, Τ.Κ.15124 Μαρούσι ♦ Τηλ: 210 6387600 ♦ Fax: 210 6387666 ♦ E-mail: info@adae.gr ♦Διαδικτυακός Τόπος: www.adae.gr

Την 1/2/05 βρέθηκε ένας αριθμός παρακολουθούμενος και ένας αριθμός παρακολουθών. Οι δύο αυτοί αριθμοί ανήκουν στην ομάδα των 14 αριθμών των «καρτοκινητών-σκιών». Την 6/2/05 παρατηρήθηκαν αλλαγές σε σχέση με την 1/2/05 στους παραπάνω αριθμούς, με αποτέλεσμα να εμφανίζονται αριθμοί, οι οποίοι όμως δεν ανταποκρίνονται σε αριθμούς συνδρομητών.

Την 4/3/05 υπήρξαν αλλαγές σε σχέση με την 6/2/05 και βρέθηκαν οι αριθμοί οι οποίοι υπήρχαν την 01/02/05 (βλ. σελ. 33, 38 -39, 72 και 72-73 του από 28.6.2006 Πορίσματος Ελέγχου της ΑΔΑΕ, όπως διευκρινίστηκε με το υπ'αριθμ.πρωτ.ΑΠΡ 1031/6.12.2006 έγγραφο της Ομάδας Ελέγχου της ΑΔΑΕ).

Στο σημείο αυτό, διευκρινίζεται ότι οι 106 διαφορετικοί μεταξύ τους (τηλεφωνικοί) αριθμοί προέκυψαν από λειτουργικό τμήμα του λογισμικού, RCENA, του υποσυστήματος νόμιμης συνακρόασης (RES), το οποίο διατηρεί το ιστορικό όλων των υπό παρακολούθηση αριθμών. Αντιθέτως, το λειτουργικό τμήμα του λογισμικού RCEDB του υποσυστήματος νόμιμης συνακρόασης (RES), διατηρεί τους ενεργούς υπό παρακολούθηση αριθμούς τη συγκεκριμένη χρονική στιγμή. Ενεργός αριθμός είναι εκείνος ο αριθμός, ο οποίος αν πραγματοποιήσει ή δεχθεί κλήση και βρίσκεται στην περιοχή κάλυψης κέντρων με παρείσακτο λογισμικό θα παρακολουθηθεί. Ανενεργός είναι ο αριθμός, ο οποίος έχει εισαχθεί στο σύστημα για παρακολούθηση κατά το παρελθόν (παγιδεύτηκε), αλλά κατά τον χρόνο λήψης ενός στιγμιοτύπου (Dump) δεν εμφανιζόταν. Στη διαφοροποίηση αυτή μεταξύ των λειτουργικών τμημάτων του λογισμικού RCENA και RCEDB οφείλεται το γεγονός ότι στο κέντρο MEAKS, ενώ προέκυψαν, από την ανάλυση του στιγμιοτύπου της 4/3/2005, 67 ενεργοί αριθμοί υπό παρακολούθηση τη συγκεκριμένη χρονική στιγμή από την ανάλυση του RCEDB, η ανάλυση της RCENA απέδειξε ότι οι αριθμοί υπό παρακολούθηση (παγιδευμένοι) ήταν 170, εκ των οποίων 106 διαφορετικοί (βλ. σελ. 35, 38 -39, 72, 72-73 και 73-74 του από 28.6.2006 Πορίσματος Ελέγχου της ΑΔΑΕ, όπως διευκρινίστηκε με το υπ'αριθμ.πρωτ.ΑΠΡ 1031/6.12.2006 έγγραφο της Ομάδας Ελέγχου της ΑΔΑΕ, βλ. και την υπ'αριθμ.ΑΠΡ 484/7.6.2006 επιστολή της Vodafone, σελ.19, το ΑΠΡ 78/2.3.2006 της Ericsson, τον παραδοθέντα από τη Vodafone την 4.7.2006 ψηφιακό δίσκο που περιέχει τις εκτυπώσεις της RCENA των 23 ψηφιακών κέντρων από το εν λειτουργία δίκτυο της εταιρείας Vodafone που παρήχθησαν κατά τη διάρκεια του ελέγχου και την εκτύπωση της RCENA από το κέντρο MEAKS την 22.5.2006).

Ιερού Λόχου 3, Τ.Κ.15124 Μαρούσι ♦ Τηλ: 210 6387600 ♦ Fax: 210 6387666 ♦ E-mail: info@adae.gr ♦ Διαδικτυακός Τόπος: www.adae.gr

Στις σελίδες 31-39 του από 28.6.2006 Πορίσματος Ελέγχου της ΑΔΑΕ, όπως διευκρινίστηκε με το υπ'αριθμ.πρωτ.ΑΠΡ 1031/6.12.2006 έγγραφο της Ομάδας Ελέγχου της ΑΔΑΕ, περιγράφονται τα ευρήματα, τα οποία προέκυψαν από τον έλεγχο των στιγμιοτύπων (dumps) που κατέσχε η ΑΔΑΕ από την εταιρεία Vodafone για το χρονικό διάστημα από 1.6.2004 έως και 20.3.2005 σε όλα τα κέντρα MSC της Vodafone (βλ. τις από 30.03.2006, 03.04.2006, 04.04.2006, 05.04.2006, 11.04.2006 εκθέσεις κατάσχεσης μέρους των στιγμιότυπων του λογισμικού των ψηφιακών κέντρων της εταιρείας Vodafone).

Στο σημείο αυτό επισημαίνεται ότι η ΑΔΑΕ ζήτησε με την υπ'αριθμ.πρωτ. ΑΠΡ 53/ 20.2.2006 επιστολή της τα στιγμιότυπα (dumps) των κέντρων MEAKS και MEAPA της Vodafone κατά το χρονικό διάστημα από 15.7.2004 έως και 30.9.2004, καθώς και τα στιγμιότυπα του κέντρου MEAPA για το χρονικό διάστημα μετά την 31.1.2005 και πριν την 4.3.2005.

Η Vodafone παρέδωσε αντίγραφα λογισμικού και με την υπ'αριθμ. ΑΔΑΕ ΑΠΡ 225/28.3.2006 επιστολή της απέστειλε δεύτερη σειρά αντιγράφων λογισμικού, επισημαίνοντας ότι από τους επαναλαμβανόμενους ελέγχους βρέθηκε νέο αντίγραφο λογισμικού που αφορά το κέντρο MEAPS, με λογισμικό CSS R9.1. και ημερομηνία 1.2.2005. Κατόπιν τούτου, η ΑΔΑΕ, προκειμένου να διασφαλίσει την παραλαβή πρωτότυπων στιγμιοτύπων, προέβη στην προαναφερθείσα κατάσχεση. Τα κατασχεθέντα πρωτότυπα στιγμιοτύπων ελέγχθηκαν από την ΑΔΑΕ στις εγκαταστάσεις της Ericsson παρουσία της Vodafone και τα αποτελέσματα του ελέγχου συνυπογράφηκαν και από τα τρία μέρη ανεπιφυλάκτως (βλ. το από 26.5.2006 έγγραφο με θέμα «Investigation of Vodafone Dumps from ADAE» με συνυπογραφή της ΑΔΑΕ, Ericsson και Vodafone).

Από τον έλεγχο αυτό, όπως περιγράφεται στο από 28.6.2006 Πόρισμα Ελέγχου της ΑΔΑΕ, όπως διευκρινίστηκε με το υπ'αριθμ.πρωτ.ΑΠΡ 1031/6.12.2006 έγγραφο της Ομάδας Ελέγχου της ΑΔΑΕ, προκύπτει ότι:

α) Διαπιστώθηκε εισαγωγή πρόσθετων διορθωτικών πακέτων (corrections) που επηρέαζε διαφορετικό αριθμό blocks λογισμικού στο κέντρο MEAPA.

β) Υπήρξε μεταβολή των υπό παρακολούθηση αριθμών τουλάχιστον πέντε φορές στο κέντρο MEAPA, όπως προκύπτει από το στιγμιότυπο (dump) της 1.2.2005. Στο στιγμιότυπο της 6.2.2005 του ίδιου κέντρου βρέθηκε ένας παρακολουθούμενος αριθμός και ένας παρακολουθών, οι οποίοι ήταν διαφορετικοί από εκείνους που ευρέθησαν στο

Ιερού Λόχου 3, Τ.Κ 15124 Μαρούσι ♦ Τηλ: 210 6387600 ♦ Fax: 210 6387666 ♦ E-mail: info@adae.gr ♦ Διαδικτυακός Τόπος: www.adae.gr

στιγμιότυπο της 1.2.2005. Στο στιγμιότυπο (dump) της 4.3.2005 του ίδιου κέντρου βρέθηκε ένας παρακολουθούμενος αριθμός και ένας παρακολουθών, οι οποίοι ήταν ανενεργοί και οι οποίοι ήταν ίδιοι με τους αριθμούς που ευρέθησαν στο στιγμιότυπο (dump) της 1.2.2005. Στο στιγμιότυπο της 2.2.2005 του κέντρου ΜΕΑΚF βρέθηκαν 67 αριθμοί υπό παρακολούθηση και 14 αριθμοί «σκιές». Από τη μελέτη του αρχείου με τις συνδέσεις APC, η συγκεκριμένη ακολουθία (APC X, XA, X,XA και XAA) δείχνει ότι σε κάποιο χρονικό διάστημα όλοι οι υπό παρακολούθηση αριθμοί εξήχθησαν από το σύστημα και στη συνέχεια εισήχθησαν οι ίδιοι ή άλλοι αριθμοί. Στο στιγμιότυπο της 4.3.2005 στο ίδιο κέντρο βρέθηκαν 67 ενεργοί αριθμοί υπό παρακολούθηση και 14 αριθμοί «σκιές», αλλά λόγω του ότι το υποσύστημα νόμιμης συνακρόασης ήταν απενεργοποιημένο, δεν υπήρχαν παρακολουθήσεις. Στο κέντρο ΜΕΑΚS, στο στιγμιότυπο της 4, 5 και 8.3.2005 βρέθηκαν 67 αριθμοί υπό παρακολούθηση και 14 αριθμοί «σκιές». Από τη μελέτη του αρχείου με τις συνδέσεις APC, η συγκεκριμένη ακολουθία (APC X, XA, X,XA και XAA) δείχνει ότι σε κάποιο χρονικό διάστημα όλοι οι υπό παρακολούθηση αριθμοί εξήχθησαν από το σύστημα και στη συνέχεια εισήχθησαν οι ίδιοι ή άλλοι αριθμοί. Στο κέντρο ΜΕΑΡS, στο στιγμιότυπο της 1.2.2005 βρέθηκαν 67 αριθμοί υπό παρακολούθηση και 14 παρακολουθούντες αριθμοί. Ο έλεγχος του APC record έδειξε την ακολουθία X, XA,X,XA,X,XA,XAA, η οποία δείχνει ότι οι υπό παρακολούθηση αριθμοί ορίστηκαν και πλήρως αφαιρέθηκαν δύο τουλάχιστον φορές.

γ) Υπήρξε μεταβολή των διαθέσιμων πόρων στο κέντρο ΜΕΑΡΑ, δεδομένου ότι στο στιγμιότυπο της 25.1.2005, το ψηφιακό κέντρο δεν είχε τους διαθέσιμους πόρους για να δημιουργήσει τις απαραίτητες συνδέσεις APC, με αποτέλεσμα η προσπάθεια εισαγωγής υπό παρακολούθηση αριθμών να ήταν αποτυχημένη, ενώ, αντιθέτως, στο στιγμιότυπο της 1.2.2005 του ίδιου κέντρου, το μέγεθος των APC συνδέσεων είχε αυξηθεί, έτσι ώστε να είναι δυνατή η εισαγωγή αριθμών στο σύστημα νόμιμης συνακρόασης.

δ) Διαπιστώθηκε παραμετροποίηση του συστήματος νόμιμης συνακρόασης στα τέσσερα μολυσμένα κέντρα της Vodafone λόγω της προαναφερόμενης εισαγωγής των παρακολουθούντων και υπό παρακολούθηση αριθμών, λόγω του ορισμού του κωδικού χώρας και του κέντρου παρακολούθησης.

Από τον πίνακα που παρατίθεται στο από 28.6.2006 Πόρισμα Ελέγχου της ΑΔΑΕ, όπως διευκρινίστηκε με το υπ'αριθμ.πρωτ.ΑΠΡ 1031/6.12.2006 έγγραφο της Ομάδας Ελέγχου

Ιερού Λόχου 3, Τ.Κ.15124 Μαρούσι ♦ Τηλ: 210 6387600 ♦ Fax: 210 6387666 ♦ E-mail: info@adae.gr ♦Διαδικτυακός Τόπος: www.adae.gr

έγγραφο της Ομάδας Ελέγχου της ΑΔΑΕ, συμπεριλαμβάνουν τους τρόπους πρόσβασης που περιγράφονται ανωτέρω από τη Vodafone, δεδομένου ότι αυτοί αποτελούν ειδικότερες περιπτώσεις των περιπτώσεων προσβάσεως που αναφέρονται από την ΑΔΑΕ (βλ. το με αριθμ.πρωτ. ΑΠΡ 2278/6.12.2006 έγγραφο της Ομάδας Ελέγχου της ΑΔΑΕ με θέμα «Τεχνικές Διευκρινίσεις επί του Υπομνήματος της Vodafone σχετικά με την κλήση της εταιρείας με αντικείμενο επιπλέον αποδιδόμενες παραβάσεις της κείμενης νομοθεσίας περί απορρήτου των επικοινωνιών»)

Από την ανάλυση των τρόπων εισαγωγής του παρείσακτου λογισμικού, όπως αναφέρονται από την εταιρεία Vodafone, προκύπτουν τα ακόλουθα :

i. Άμεση, φυσική πρόσβαση στα ψηφιακά κέντρα MSC (εκδοχή Π1 του από 9.9.2006 Κειμένου με θέμα «Απαντήσεις της Επιτροπής Ανεξάρτητων Εμπειρογνωμόνων σε ερωτήματα σχετικά με την ανάλυση συμβάντος ασφαλείας στο δίκτυο της Vodafone»)

Η Vodafone ισχυρίζεται ότι αυτός ο τρόπος πρόσβασης συνίσταται στην απευθείας σύνδεση τερματικού σε θύρα του μεταγωγού ΑΧΕ και προϋποθέτει τη φυσική παρουσία στο κέντρο. Σύμφωνα με την εταιρεία (απάντησή της στην ερώτηση 7 του από 30.3.2006 Πρακτικού Ελέγχου στην εταιρεία Vodafone), σε κάθε ψηφιακό κέντρο της εταιρείας, που διαθέτει υποσύστημα IOG (σύστημα που, μεταξύ άλλων, περιέχει υλικό απαραίτητο για τη φυσική σύνδεση ενός τερματικού (Η/Υ) με το ψηφιακό κέντρο MSC και το οποίο διέθεταν κατά το χρόνο εκδήλωσης των κρινόμενων συμβάντων όλα τα κέντρα MSC στα οποία ευρέθη παρείσακτο λογισμικό), υφίσταται ένας αριθμός τοπικών τερματικών (δηλαδή, Η/Υ που μονίμως βρίσκονται στο κέντρο), μέσω των οποίων οι χρήστες αποκτούν πρόσβαση στα ψηφιακά κέντρα (συνδέονται με αυτά) (βλ. το από 26.5.2006 έγγραφο «Investigation of Vodafone Dumps from ADAE» με αριθμό ETG-06:001651 Uen, σελ.3). Μέσω αυτών των τερματικών οι χρήστες έχουν τη δυνατότητα επέμβασης στα δεδομένα των κέντρων (ανάγνωση, εισαγωγή και μεταβολή των δεδομένων). Για κάθε σύστημα υπάρχουν εν λειτουργία τρία τοπικά τερματικά (ΑΤ) , εκ των οποίων τα δύο μπορούν να χρησιμοποιηθούν για εισαγωγή-ανάγνωση δεδομένων (command terminals) και ένα για την παρουσίαση των συναγερμών-λαθών του συγκεκριμένου ψηφιακού κέντρου (alarm terminal). Η διασύνδεση των τοπικών τερματικών με τις «πόρτες»-εισόδους του υποσυστήματος IOG επιτυγχάνεται μέσω ειδικού καλωδίου (κατασκευής Ericsson) και απαιτείται ειδική προσαρμογή για να

Ιερού Λόχου 3, Τ.Κ.15124 Μαρούσι ♦ Τηλ: 210 6387600 ♦ Fax: 210 6387666 ♦ E-mail: info@adae.gr ♦Διαδικτυακός Τόπος: www.adae.gr

επιτευχθεί επικοινωνία (μέσω RS-232) με κάποιο Η/Υ (Desktop ή Laptop). Για το σκοπό αυτό χρησιμοποιείται ειδικός προσαγωγέας (NULL MODEM-DTE/DCE), ο οποίος παρεμβάλλεται μεταξύ του καλωδίου IOG και του καλωδίου που καταλήγει στη σειριακή πόρτα (RS-232-9pin) του Η/Υ. Η συνολική υλοποίηση της φυσικής σύνδεσης τοπικής πρόσβασης παραδίδεται έτοιμη από τον προμηθευτή Ericsson κατά την εγκατάσταση του συστήματος.

Η πρόσβαση μέσω των τοπικών τερματικών γίνεται, σύμφωνα με την ίδια την εταιρεία, με απόλυτα ελεγχόμενο τρόπο και περιγράφεται στη εταιρική διαδικασία Ι-729 (Οδηγία εισόδου στις εταιρικές εγκαταστάσεις) (βλ. σελ. 4 σχετικού 7 του συμπληρωματικού υπομνήματος της Vodafone με αριθμ.πρωτ.ΑΔΑΕ 90/7.3.2006). Συγκεκριμένα, στον όρο 3.0 της εν λόγω διαδικασίας («Είσοδος ατόμων στις εγκαταστάσεις»), προβλέπεται ότι η διακίνηση του προσωπικού στις εγκαταστάσεις γίνεται με τη χρήση ηλεκτρονικής κάρτας εισόδου (ΗΚΕ), η οποία είναι απολύτως προσωπική και δίνει πρόσβαση σε συγκεκριμένους χώρους και ώρες, που καθορίζονται ανάλογα με το χώρο εργασίας και τα καθήκοντα του εργαζόμενου. Σε περιπτώσεις που εργαζόμενος της εταιρείας δεν φέρει την προσωπική του κάρτα ή δεν έχει πρόσβαση σε κτίριο της εταιρείας που επισκέπτεται, του χορηγείται προσωρινά «κάρτα επισκέπτη», (Visitor Card), αφού προηγουμένως έχει γίνει έλεγχος από το Προσωπικό Φύλαξης. Σύμφωνα με την ίδια διαδικασία, ενδεχόμενη απώλεια ή κλοπή κάρτας σηματοδοτεί σοβαρό κίνδυνο παραβίασης του Access System και κατ' επέκταση του επιπέδου ασφάλειας των εγκαταστάσεων της εταιρείας. Για τους παραπάνω λόγους σε κάθε περίπτωση απώλειας, κλοπής, αποχώρησης εργαζομένου, πρέπει να ενημερώνεται άμεσα τηλεφωνικά το Τμήμα Ασφάλειας, ανεξαρτήτως ημέρας και ώρας (24 ώρες το 24ωρο), ώστε να ακυρωθεί η λειτουργία της στο Access System. Κάθε απώλεια, καταστροφή, δανεισμός ΗΚΕ και μη έγκαιρη ενημέρωση για την απενεργοποίησή της ερευνάται, σύμφωνα με τη διαδικασία Ι-729, από το Τμήμα Ασφάλειας της εταιρείας και κατά περίπτωση λαμβάνονται μέτρα ανάλογα με τη βαρύτητα του περιστατικού, ενώ επισημαίνεται ότι κάθε ΗΚΕ αποτελεί περιουσία της εταιρείας και ο κάτοχός της οφείλει να τη διαφυλάσσει επιμελώς, να τη διατηρεί σε καλή κατάσταση, να τη χρησιμοποιεί σε οποιαδήποτε μετακίνησή του στα γραφεία της εταιρείας και να μην τη δανείζει σε τρίτους. Σύμφωνα με τον ίδιο όρο της διαδικασίας Ι-729, το Τμήμα Ασφαλείας και το Προσωπικό Φύλαξης της εταιρείας έχει επιφορτιστεί με τον έλεγχο της τήρησης των

Ιερού Λόχου 3, Τ.Κ.15124 Μαρούσι • Τηλ: 210 6387600 • Fax: 210.6387666 • E-mail: info@adae.gr • Διαδικτυακός Τόπος: www.adae.gr

κανόνων ασφάλειας που αναφέρονται στην παρούσα διαδικασία, γι' αυτό όλοι οι εργαζόμενοι οφείλουν να ακολουθούν τις υποδείξεις τους.

Ειδικά για την είσοδο προσωπικού στους μεταγωγείς και τις αίθουσες ελέγχου (switch & control rooms) των ψηφιακών κέντρων MSC, προβλέπεται ότι η διακίνηση ατόμων στους μεταγωγείς και τις αίθουσες ελέγχου καταγράφεται στο έντυπο «F 024 – MTX Visit Log Form» με ευθύνη του υπεύθυνου του ψηφιακού κέντρου.

Αναφορικά με την είσοδο επισκεπτών στις εγκαταστάσεις, προβλέπεται ότι η υποδοχή των επισκεπτών γίνεται στην κεντρική είσοδο των εγκαταστάσεων από το προσωπικό ελέγχου και υποδοχής και επιτρέπεται μόνο εφόσον:

α) επιβεβαιωθεί ότι το τμήμα που θα δεχθεί τον επισκέπτη επιθυμεί την πραγματοποίηση της επίσκεψης,

β) γίνει επαλήθευση των στοιχείων ταυτότητος του επισκέπτη βάσει δελτίου αστυνομικής ταυτότητος, διαβατηρίου ή άλλου επίσημου αποδεικτικού στοιχείου και

γ) γίνει καταγραφή των στοιχείων του επισκέπτη στο έντυπο F 227 «Έντυπο Καταγραφής Προσώπων και Οχημάτων ».

Μετά την είσοδο και μέχρι την έξοδο των επισκεπτών, η κίνησή τους στους χώρους των εγκαταστάσεων πραγματοποιείται με ευθύνη του εργαζομένου της εταιρείας Vodafone που τους δέχεται. Ο εργαζόμενος της εταιρείας είναι επίσης υπεύθυνος για την ενημέρωση των επισκεπτών και την επίβλεψη της τήρησης, από πλευράς τους, των διαδικασιών που αφορούν στην Ασφάλεια Δεδομένων και Πληροφοριών, Υγιεινή & Ασφάλεια και Περιβάλλον.

Τέλος, για την είσοδο επισκεπτών στους μεταγωγείς και τις αίθουσες ελέγχου (switch & control rooms), μεταξύ άλλων, των ψηφιακών κέντρων MSC, σύμφωνα με τον όρο 3.4 της προαναφερόμενης διαδικασίας I-729, θα πρέπει:

α) να υπάρχει το έντυπο F 025 "Authorization Form for Work at Vodafone Premises" εγκεκριμένη από τον υπεύθυνο του χώρου,

β) να γίνει επιβεβαίωση των στοιχείων των επισκεπτών από το Προσωπικό Φύλαξης (ΠΦ) μέσω ταυτότητας ή άλλου επισήμου εγγράφου και

γ) να γίνει τηλεφωνική επικοινωνία του ΠΦ με τον υπεύθυνο του χώρου ώστε να ληφθεί έγκριση. Το ΠΦ αναφέρει τα ονόματα των συνεργατών και την εταιρεία.

Ιερού Λόχου 3, Τ.Κ.15124 Μαρούσι ♦ Τηλ: 210 6387600 ♦ Fax: 210 6387666 ♦ E-mail: info@adae.gr ♦Διαδικτυακός Τόπος: www.adae.gr

Επισημαίνεται ότι η είσοδος συμβαλλομένων της εταιρείας Vodafone στους χώρους αυτούς δεν επιτρέπεται, αν δεν υπάρχει σύνοδεία και επίβλεψή τους από τον υπεύθυνο του χώρου ή εργαζόμενο, τον οποίο ορίζει ο υπεύθυνος του χώρου.

Σύμφωνα με την εταιρεία Vodafone (απάντησή της στην ερώτηση 7 του από 30.3.2006 Πρακτικού Ελέγχου στην εταιρεία Vodafone), η πιστοποίηση των χρηστών γίνεται με τη χρήση ειδικών κωδικών πρόσβασης και ο διαπιστευμένος χρήστης έχει προσωπικό κωδικό χρήσης (user name), καθώς και προσωπικό κωδικό προστασίας (password), ο οποίος καθορίζεται από τον εκάστοτε χρήστη, ώστε να μην υπάρχει δυνατότητα χρήσης του προσωπικού του κωδικού από οποιονδήποτε άλλο χρήστη, ή ακόμη και από τον ίδιο τον διαχειριστή του συστήματος. Διαπιστευμένοι χρήστες των τοπικών τερματικών είναι οι μηχανικοί του τμήματος λειτουργίας δικτύου, που εργάζονται στα κατά τόπους ψηφιακά κέντρα. Αξίζει να σημειωθεί ότι οι κωδικοί χρήσης για τοπική πρόσβαση έχουν ορισθεί ανάλογα με τον τόπο εργασίας των χρηστών, δηλαδή οι εργαζόμενοι στα ψηφιακά κέντρα Αθηνών έχουν πρόσβαση μόνο στα τοπικά τερματικά των κέντρων που βρίσκονται στην Αθήνα και, αντιστοίχως, οι εργαζόμενοι στα ψηφιακά κέντρα Θεσσαλονίκης έχουν πρόσβαση μόνο στα τοπικά τερματικά των κέντρων που βρίσκονται στη Θεσσαλονίκη κ.ο.κ.

Σε περίπτωση που κάποιος χρήστης εισαγάγει τρεις φορές λάθος κωδικό (χρήσης ή/και προστασίας), το συγκεκριμένο τερματικό κλειδώνει αυτόματα, δηλαδή κανένας πλέον δεν μπορεί να αποκτήσει πρόσβαση στο κέντρο μέσω του συγκεκριμένου τερματικού και εμφανίζεται σχετική ένδειξη (alarm) στο ψηφιακό κέντρο, μετά δε την πάροδο είκοσι (20) λεπτών το τερματικό ξεκλειδώνει αυτόματα και η σχετική ένδειξη ανεπιτυχούς πρόσβασης παύει να υπάρχει και ο χρήστης, προκειμένου να ξαναχρησιμοποιήσει τον ίδιο κωδικό χρήσης, θα πρέπει να προβεί σε όλες τις ενδεδειγμένες ενέργειες (αίτηση ενεργοποίησης, διαδικασία πιστοποίησης κωδικού χρήσης κλπ).

Ενόψει όσων προαναφέρθηκαν, η άμεση, φυσική πρόσβαση στα ψηφιακά κέντρα MSC της εταιρείας Vodafone (εκδοχή Π1) λαμβάνει χώρα μετά από έλεγχο της Vodafone, είτε πρόκειται για εξουσιοδοτημένο ή μη υπάλληλο ή συμβαλλόμενό της, είτε για τρίτο και άρα η εταιρεία ευθύνεται για την αποτελεσματικότητα των διαδικασιών ελέγχου που τηρεί, την εμπιστοσύνη που επιδεικνύει στα πρόσωπα που εισέρχονται στα κέντρα αυτά, για τις ενέργειες στις οποίες προβαίνουν, δεδομένου ότι αυτοί ενεργούν υπό την

Ιερού Λόχου 3, Τ.Κ.15124 Μαρούσι • Τηλ: 210 6387600 • Fax: 210 6387666 • E-mail: info@adae.gr • Διαδικτυακός Τόπος: www.adae.gr

επιτήρηση και επίβλεψή της, καθώς και για την απόδειξη της ταυτότητας των προσώπων που εισέρχονται στα κέντρα αυτά.

ii. Εξ αποστάσεως, φυσική πρόσβαση στα ψηφιακά κέντρα MSC (εκδοχή Π2 του από 9.9.2006 Κειμένου με θέμα «Απαντήσεις της Επιτροπής Ανεξάρτητων Εμπειρογνωμόνων σε ερωτήματα σχετικά με την ανάλυση συμβάντος ασφαλείας στο δίκτυο της Vodafone»)

Η πρόσβαση αυτή επιτυγχάνεται απομακρυσμένα με τη χρησιμοποίηση ενός τερματικού (Η/Υ) και τη σύνδεση ενός modem στο ψηφιακό κέντρο μέσω ΟΤΕ. Κατά συνέπεια, η πρόσβαση αυτή εξομοιώνεται με την πρόσβαση Π1. Η ασφάλεια της πρόσβασης αυτής προϋποθέτει τον έλεγχο ως προς το username και password του χρήστη και συγκεκριμένη εντολή από το αρμόδιο τμήμα λειτουργίας ή τεχνολογίας της εταιρείας Vodafone για την υλοποίηση της σύνδεσης, οι δε σχετικές εντολές διατηρούνται και από τις δύο πλευρές. Ο τρόπος αυτός πρόσβασης μπορεί να επιτευχθεί είτε εντός είτε εκτός του εταιρικού δικτύου της Vodafone, σε εγκαταστάσεις ή μη της Vodafone.

Στη Διαδικασία I-548 (MANAGE REMOTE ACCESS CONNECTION TO NETWORK ELEMENT, βλ. σελ. 23 σχετικού 7 του συμπληρωματικού υπομνήματος της Vodafone με αριθμ.πρωτ.ΑΔΑΕ 90/7.3.2006), υπό τον όρο 4.0 (Security/Verification) αναφέρεται:
«The modems must always be disconnected from the network element (i.e. UM platform or the IOG for AXE based nodes or the Installation server for the GPRS nodes). When a connection must be made, the modem should be connected to the port on the IOG for AXE nodes, or on the Installation server for GPRS nodes or the UM platform and on the phone line and then it should be powered on by the O/RO&MC personnel.
For verification purposes, when Ericsson's Support Group is connected either with dial up to the IOG or through RSG to the Installation Server or to the Ericsson IN platform all commands entered through the remote access connection in Vodafone entities, must logged from both sides.

.....

.....

Operations and/or Technology management should give the authorisation for activation of the remote access procedure for Ericsson, Siemens, Motorola or Comverse

ιερού Λόχου 3, Τ.Κ.15124 Μαρούσι • Τηλ: 210 6387600 • Fax: 210 6387666 • E-mail: info@adae.gr • Διαδικτυακός Τόπος: www.adae.gr

personnel.....» (βλ. και σελ. 27-28 σχετικού 7 του συμπληρωματικού υπομνήματος της Vodafone με αριθμ.πρωτ.ΑΔΑΕ 90/7.3.2006).

Επισημαίνεται ότι η Vodafone διαθέτει ειδικές προϋποθέσεις ελέγχου της χρήσης των usernames και passwords, όπως αναφέρεται στον όρο 3.5.3 της διαδικασίας PL-010 (INFORMATION SECURITY FRAMEWORK), που, σημειωτέον, ίσχυε κατά τον χρόνο εκδήλωσης των κρινομένων συμβάντων, σύμφωνα με τον οποίο:

« **3.5.3 Password Policy**

The following password rules should be applied to any type of users and administrators (DB, OS, Application):

- Unique ID & Password must be used for accessing systems.
- Initial passwords must only be valid until the user's first session, and the system must then force the initial password to be changed.
- Passwords should have 8 characters minimum length.
- Passwords should remain valid for a maximum of 60 days from when it was last changed.
- The users must be prevented from reusing their last 3 passwords.
- After 3 logins the account should be locked.
- The password should contain at least 2 of the following: upper and lower case letters, numbers and special characters.
- Passwords must not consist of words from the English or local language dictionary.
- Passwords should be encrypted ».

Κατά συνέπεια, μόνο με άδεια και εντολή του αρμόδιου τμήματος λειτουργίας ή τεχνολογίας της Vodafone υλοποιείται η συγκεκριμένη σύνδεση και υπό τους προαναφερόμενους όρους και προϋποθέσεις ελέγχου ως προς το username και password του χρήστη. Κατά τα λοιπά ισχύουν όσα προαναφέρθηκαν για την εκδοχή Π1.

iii. Εξ αποστάσεως, λογική πρόσβαση από εσωτερική θέση του εταιρικού δικτύου της Vodafone (εκδοχή Π3 του από 9.9.2006 Κειμένου με θέμα «Απαντήσεις της Επιτροπής Ανεξάρτητων Εμπειρογνωμόνων σε ερωτήματα σχετικά με την ανάλυση συμβάντος ασφαλείας στο δίκτυο της Vodafone»)

Η πρόσβαση αυτή επιτυγχάνεται μόνο από τις εγκαταστάσεις της Vodafone στην ημεδαπή. Την πρόσβαση αυτή διαθέτουν μόνον ορισμένοι υπάλληλοι της Vodafone ή

Ιερού Λόχου 3, Τ.Κ.15124 Μαρούσι ✦ Τηλ: 210 6387600 ✦ Fax: 210 6387666 ✦ E-mail: info@adae.gr ✦ Διαδικτυακός Τόπος: www.adae.gr

και συμβαλλόμενοί της. Για την πρόσβαση αυτή απαιτείται η χρησιμοποίηση username και password. Επιπροσθέτως απαιτείται το username και password να παρέχουν τη δυνατότητα στον χρήστη να εισαχθεί όχι μόνο στο σύστημα OSS ή NICS ή Winfiol, αλλά και στο ψηφιακό κέντρο MSC.

Το σύστημα OSS (Operations Support System) της εταιρείας Ericsson εγκαταστάθηκε για τη διαχείριση των ψηφιακών κέντρων(MSC) της Vodafone, τα οποία είναι τεχνολογίας Ericsson. Η εγκατάστασή του ξεκίνησε τον Σεπτέμβριο του 2000 και ολοκληρώθηκε τον Δεκέμβριο του 2000. Η διαδικασία αποδοχής του προϊόντος ξεκίνησε τον Ιανουάριο του 2001 και ολοκληρώθηκε τον Σεπτέμβρη του 2001. Το προϊόν έγινε τελικά αποδεκτό στο σύνολό του και μπήκε επίσημα σε πλήρη λειτουργία από τις 22 Οκτωβρίου του 2001 στην έκδοση λογισμικού R8.1 (και η λειτουργία του συνεχίστηκε και στην έκδοση λογισμικού R9.1, που ενδιαφέρει εν προκειμένω) (βλ. το από 6.4.2006 υπ'αριθμ.πρωτ.ΑΔΑΕ 244/6.4.2006 έγγραφο της Vodafone).

Επισημαίνεται ότι η Vodafone διαθέτει ειδικές προϋποθέσεις ελέγχου της χρήσης των usernames και passwords, όπως αναφέρεται στον όρο 2.4. της διαδικασίας I-627, που κατετέθη με το σχετικό 7 του συμπληρωματικού υπομνήματος Vodafone με αριθμ.πρωτ.ΑΔΑΕ 90/7.3.2006, σύμφωνα με τον οποίο:

«The following list shows OSS RC system's authentication capabilities and system's password quality checking functions:

1. A limited number of 3 consequent attempted entries of incorrect passwords are defined, above which the session is closed.

2. Passwords are not displayed during input.

3. Passwords are not recorded in audit trails, system log files, or error log files.

4. Users may only alter their password after they have been correctly authenticated by the system.

5. Passwords can not be identical to the username of the account.

6. Passwords must have at least 8 characters which combine the use of at least 2 of the following: upper and lower case letters, numbers, and special characters.

7. Users are prevented from reusing their last 3 passwords».

Ιερού Λόχου 3, Τ.Κ.15124 Μαρούσι ♦ Τηλ: 210 6387600 ♦ Fax: 210 6387666 ♦ E-mail: info@adae.gr ♦Διαδικτυακός Τόπος: www.adae.gr

Σημειωτέον ότι οι όροι αυτοί, ενώ κατετέθησαν ως μέρος της εταιρικής διαδικασίας Ι-627 με το σχετικό 7 του συμπληρωματικού υπομνήματος της Vodafone με αριθμ.πρωτ.ΑΔΑΕ 90/7.3.2006 (σελ.35), δεν περιέχονται στην ίδια διαδικασία που κατέθεσε η εταιρεία σε συνέχεια του από 4.2.2006 Πρακτικού Ελέγχου της εταιρείας Vodafone.

Η πρόσβαση ΠΣ μπορεί να εξασφαλιστεί και μέσω του συστήματος NICS. Ειδικότερα, πριν από την εγκατάσταση και αποδοχή του προϊόντος OSS, η απομακρυσμένη διαχείριση των ψηφιακών κέντρων τεχνολογίας Ericsson γινόταν αποκλειστικά από το σύστημα NICS (Network Information and Control System), κατασκευής της μητρικής εταιρείας Vodafone UK.

Το σύστημα NICS είχε τη δυνατότητα διαχείρισης των ψηφιακών κέντρων Ericsson με υποσύστημα εισόδου-εξόδου (Input-Output) γενιάς IOG. Τα ψηφιακά κέντρα Ericsson, τα οποία εκσυγχρονίστηκαν με υπο-σύστημα εισόδου-εξόδου (I /O) τύπου APG (είτε νέα κέντρα είτε αναβάθμιση της μονάδας I / O σε υφιστάμενα κέντρα), δεν ήταν πλέον δυνατόν να συνδεθούν στο σύστημα NICS και επιβλέπονταν αποκλειστικά από το σύστημα OSS.

Το σύστημα NICS ήταν σε κατάσταση συντήρησης από το έτος 2000 στην έκδοση NICS Rel.3 και η κατασκευάστρια εταιρεία (Vodafone UK) είχε σταματήσει κάθε περαιτέρω ανάπτυξη του.

Το σύστημα NICS, ως προς τη δυνατότητα επίβλεψης των ψηφιακών κέντρων Ericsson, παρέμεινε σε λειτουργία μέχρι τις 30 Μαΐου 2005. Οι λόγοι της παράλληλης λειτουργίας με το σύστημα OSS μετά το 2001 ήταν οι ακόλουθοι:

α) Στο χρονικό διάστημα Οκτώβριος 2001- Ιούνιος 2003 λειτούργησε ως εφεδρικό σύστημα πρόσβασης στα ψηφιακά κέντρα στο πλαίσιο των πλάνων επιχειρηματικής συνέχειας (BCP-Business Continuity Plans) μέχρι την εισαγωγή του συστήματος BCP OSS τον Ιούνιο του 2003 στην έκδοση λογισμικού R9.1.

β) Επίσης, η παράλληλη λειτουργία του συστήματος NICS εξυπηρέτησε την ανάγκη διαχείρισης των συναγερμών (alarms) των ψηφιακών κέντρων, δηλαδή την εμφάνιση συναγερμών σε πραγματικό χρόνο με τη μορφή λίστας, ενώ οι λειτουργίες συλλογής και επεξεργασίας στοιχείων επίδοσης δικτύου (performance management) και διαμόρφωσης (configuration management) σταδιακά και, τέλος, στο σύνολό τους μεταφέρθηκαν στο σύστημα OSS.

Ιερού Λόχου 3, Τ.Κ.15124 Μαρούσι • Τηλ: 210 6387600 • Fax: 210 6387666 • E-mail: info@adae.gr • Διαδικτυακός Τόπος: www.adae.gr

γ) Στο χρονικό διάστημα Ιούνιος 2003 – Οκτώβριος 2004 το σύστημα NICS παρέμεινε σε λειτουργία στο πλαίσιο της αυξημένης ετοιμότητας για τους Ολυμπιακούς Αγώνες.

δ) Στο χρονικό διάστημα Οκτώβριος 2004 –Μάιος 2005 η χρήση του συστήματος NICS είχε ουσιαστικά περιοριστεί στην ανάγκη διαχείρισης συναγερμών (alarms), λόγω προβλημάτων της διεπαφής (interface) για την παροχή συναγερμών του συστήματος OSS προς το σύστημα Openview TeMIP (Telecommunications Management Information Platform), προϊόν της εταιρείας Hewllet Packard. Να σημειωθεί ότι το σύστημα TeMIP / HP χρησιμοποιείται στην ετάιρεία για τη συλλογή σε πραγματικό χρόνο του συνόλου, όπου είναι εφικτό, των συναγερμών του δικτύου, ανεξαρτήτως κατασκευαστή και τεχνολογίας. Η λειτουργία του interface OSS- TeMIP αντικαταστάθηκε και έγινε, τελικά, αποδεκτή την 31η Μαρτίου του 2005.

ε) Την 30η Μαΐου 2005 έγινε διακοπή της λειτουργίας επίβλεψης των ψηφιακών κέντρων από το σύστημα NICS και ακολούθησε απεγκατάσταση του σχετικού εξοπλισμού δικτύωσης.

Από τις 30 Μαΐου 2005 μέχρι σήμερα (Απρίλιος 2006), το σύστημα NICS χρησιμοποιείται αποκλειστικά για τη διαχείριση των συναγερμών (alarms) των συστημάτων SCCPR (Signalling Connection Control Part Relay), χωρίς να υπάρχει η δυνατότητα διαχείρισης ψηφιακών κέντρων στο διάστημα αυτό. Προγραμματίζεται δε η πλήρης διακοπή της λειτουργίας του μέχρι το τέλος του έτους 2006 (βλ.το από 6.4.2006 υπ'αριθμ.πρωτ.ΑΔΑΕ 244/6.4.2006 έγγραφο της Vodafone).

Η πρόσβαση προς τα κέντρα MSC μπορεί να λάβει χώρα αυτόνομα, πέραν του συστήματος OSS και NICS, υπό την προϋπόθεση ότι έχει ήδη εξασφαλιστεί σύνδεση στους terminal servers, που χρησιμοποιούνται για τη διαχείριση των κέντρων MSC κατά δήλωση της Vodafone (βλ. σελ. 18 του υπ'αριθμ.πρωτ.ΑΔΑΕ 826/3.10.2006 Υπομνήματος της Vodafone και σελ.9, σελ.12 του από 9.9.2006 Κειμένου με θέμα «Απαντήσεις της Επιτροπής Ανεξάρτητων Εμπειρογνωμόνων σε ερωτήματα σχετικά με την ανάλυση συμβάντος ασφαλείας στο δίκτυο της Vodafone»).

Οι terminal servers, όπως το σύστημα OSS και το σύστημα NICS, βρίσκονται εντός του εταιρικού δικτύου.

Συμβαλλόμενος της Vodafone που βρίσκεται εντός των εγκαταστάσεών της, δεν μπορεί να εισαχθεί στα OSS, NICS και Winfiol και, κατ' επέκταση στο ψηφιακό κέντρο MSC,

Ιερού Λόχου 3, Τ.Κ.15124 Μαρούσι ♦ Τηλ: 210 6387600 ♦ Fax: 210 6387666 ♦ E-mail: info@adae.gr ♦Διαδικτυακός Τόπος: www.adae.gr

παρά μόνο αν το επιτρέψει ο αρμόδιος υπάλληλος της Vodafone, που έχει τα δικαιώματα αυτά, ή εάν ο συμβαλλόμενος χρησιμοποιήσει ειδικό κωδικό χρήσης (username) που έχει παραχωρήσει σε πάγια βάση η Vodafone και γνωρίζει τον αντίστοιχο κωδικό προστασίας (password).

Επισημαίνεται ότι η χρήση των τοπικών τερματικών (πρόσβαση Π1) γίνεται μόνο στις περιπτώσεις εκείνες που η πρόσβαση μέσω OSS παροδικά δεν είναι διαθέσιμη- δεδομένου ότι η πρόσβαση στα ψηφιακά κέντρα της Vodafone γίνεται, κατά κανόνα, με τη χρήση του συστήματος OSS- και συντρέχουν σοβαροί λόγοι διασφάλισης της λειτουργίας του ψηφιακού κέντρου και της διαθεσιμότητας των υπηρεσιών που υποστηρίζει (βλ. απάντηση της Vodafone στην ερώτηση 7 του από 30.3.2006 Πρακτικού Ελέγχου της ΑΔΑΕ στην εταιρεία Vodafone).

Στον όρο 2.1.2.1. (Πρόσβαση μέσω του εταιρικού δικτύου της Vodafone) της εταιρικής διαδικασίας I-627 της Vodafone, που σημειωτέον τέθηκε σε ισχύ από 20.1.2006, δηλαδή μετά την εκδήλωση των κρινομένων περιστατικών, και την οποία επικαλείται η εταιρεία Vodafone, τόσο με το υπ'αριθμ.πρωτ.ΑΔΑΕ 826/3.10.2006 Υπόμνημα της Vodafone ενώπιον της ΑΔΑΕ, όσο και με το από 9.9.2006 Κείμενο με θέμα «Απαντήσεις της Επιτροπής Ανεξάρτητων Εμπειρογνωμόνων σε ερωτήματα σχετικά με την ανάλυση συμβάντος ασφαλείας στο δίκτυο της Vodafone», αναφέρεται ότι :

« 2.1.2.1 Access via the corporate data network

This access method is the most common one. It applies to the employees that are authorized to use the system from the application or the system point of view. All users' computers should be capable to access the system.

.....

.....1) **X-Windows**. .....

2) FTP, telnet and rlogin. Access is granted to an authorized user by entering username and password. These methods should be used mainly by the system administrators for maintenance purposes. »

Επίσης, στον όρο 2.5.2. της εταιρικής διαδικασίας I-627 της Vodafone αναφέρεται :

«2.5.2 Applications, software and data security

Ιερού Λόχου 3, Τ.Κ.15124 Μαρούσι ♦ Τηλ: 210 6387600 ♦ Fax: 210 6387666 ♦ E-mail: info@adae.gr ♦Διαδικτυακός Τόπος: www.adae.gr

συμπληρωματικού υπομνήματός της ενώπιον της ΑΔΑΕ με αριθμ.πρωτ.ΑΔΑΕ 90/7.3.2006 (βλ. σχετικώς ανωτέρω).

Παρόλα αυτά, οι δοκιμές που αναφέρονται στα Παραρτήματα Ζ΄ και Θ΄ του από 9.9.2006 Κειμένου της Vodafone με θέμα «Απαντήσεις της Επιτροπής Ανεξάρτητων Εμπειρογνωμόνων», σύμφωνα με τις οποίες διαγράφονται οι καταγραφές των δοκιμών των Παραρτημάτων Δ' και Ε' (περί των οποίων βλ. κατωτέρω πρόσβαση Π4) και οι οποίες, ειδικότερα, αφορούν διαγραφή εντολών στα ψηφιακά κέντρα MSC της εταιρείας με χρήση εφαρμογής CHA και εφαρμογής Winfiol (εργαλεία του OSS), προϋποθέτουν πρόσβαση στη βάση δεδομένων (sybase) του συστήματος (OSS) με τη χρήση του λογαριασμού sa, δηλαδή του διαχειριστή της βάσης δεδομένων (sybase administrator), ο οποίος διαθέτει αυξημένα προνόμια πρόσβασης, προκειμένου να διαγραφούν από τα σχετικά αρχεία καταγραφής οι εν λόγω εντολές (σελ.12). Επισημαίνεται ότι η διαχείριση της βάσης δεδομένων είναι ευθύνη της Vodafone.

iv. Εξ αποστάσεως λογική πρόσβαση μέσω του εταιρικού δικτύου της Vodafone από εξωτερική θέση (εκδοχή Π4 του από 9.9.2006 Κειμένου με θέμα «Απαντήσεις της Επιτροπής Ανεξάρτητων Εμπειρογνωμόνων σε ερωτήματα σχετικά με την ανάλυση συμβάντος ασφαλείας στο δίκτυο της Vodafone»)

Η Vodafone ισχυρίζεται ότι η εκδοχή αυτή προϋποθέτει τρόπο πρόσβασης στο εταιρικό δίκτυο από το εξωτερικό περιβάλλον, καθώς και όλα τα δικαιώματα πρόσβασης της αναφερόμενης στο από 9.9.2006 Κείμενο με θέμα «Απαντήσεις της Επιτροπής Ανεξάρτητων Εμπειρογνωμόνων» πρόσβασης Π3. Η πρόσβαση Π3 (εξ αποστάσεως λογική πρόσβαση από εσωτερική θέση του εταιρικού δικτύου της Vodafone) υπενθυμίζεται ότι συνίσταται στην πρόσβαση και χρήση κατάλληλων εργαλείων διαχείρισης των κέντρων (OSS, NICS) ή χρήση άλλου εργαλείου (όπως αυτόνομο Winfiol-PC based version). Προϋποθέτει δε κατάλληλα δικαιώματα πρόσβασης και χρήσης και ανά περίπτωση προϋποθέτει ότι έχει εξασφαλιστεί σύνδεση στο δίκτυο X.25 της εταιρείας ή στους terminal servers που χρησιμοποιούνται για τη διαχείριση των κέντρων. Υπενθυμίζεται ότι στο πρακτικό Ελέγχου της ΑΔΑΕ της 22.2.2006, που συνυπογράφεται από την Ericsson και τη Vodafone, αναφέρεται ότι η μοναδική απομακρυσμένη πρόσβαση στα κέντρα MSC της Vodafone ήταν δυνατό να γίνει μόνο μέσω του OSS, καθότι την περίοδο εκείνη δεν υποστηριζόταν συνδεσιμότητα

Ιερού Λόχου 3, Τ.Κ.15124 Μαρούσι ♦ Τηλ: 210 6387600 ♦ Fax: 210 6387666 ♦ E-mail: info@adae.gr ♦Διαδικτυακός Τόπος: www.adae.gr

πρωτοκόλου IP (IP connectivity) στα συγκεκριμένα κέντρα (βλ.το με αριθμ.πρωτ. ΑΠΡ 2278/6.12.2006 έγγραφο της Ομάδας Ελέγχου της ΑΔΑΕ με θέμα «Τεχνικές Διευκρινίσεις επί του Υπομνήματος της Vodafone σχετικά με την κλήση της εταιρείας με αντικείμενο επιπλέον αποδιδόμενες παραβάσεις της κείμενης νομοθεσίας περί απορρήτου των επικοινωνιών»).

Ο παραπάνω τρόπος πρόσβασης προϋποθέτει ότι η πρόσβαση έγινε χωρίς φυσική παρουσία στο κέντρο MSC της Vodafone (πρόσβαση Π1) και όχι από εσωτερική θέση σε σχέση με το εταιρικό δίκτυο της Vodafone (πρόσβαση Π3). Παρόλα αυτά, η πρόσβαση αυτή προϋποθέτει όλα τα δικαιώματα πρόσβασης της εκδοχής Π3. Στην εκδοχή αυτή (Π4), η πρόσβαση στο RAS (Remote Access System) δεν αρκεί, αλλά απαιτείται επιπλέον αφενός ο χρήστης να έχει δυνατότητα να εισαχθεί στο OSS (μέσω του λειτουργικού συστήματος Solaris) με τη χρησιμοποίηση ενός username και ενός password και αφετέρου ο χρήστης να περιλαμβάνεται μεταξύ των προσώπων που έχουν δικαίωμα πρόσβασης στο MSC.

Υπό την έννοια αυτή, η εκδοχή Π4 προϋποθέτει ότι η πρόσβαση στα κέντρα MSC της Vodafone έλαβε χώρα είτε από τρίτον, μη εξουσιοδοτημένο για πρόσβαση στο εταιρικό δίκτυο της Vodafone (περί αυτού βλ. αναλυτικώς κατωτέρω), είτε από εξουσιοδοτημένο για πρόσβαση υπάλληλο ή συμβαλλόμενο της Vodafone, ο οποίος ευρίσκετο εκτός εταιρικού δικτύου της Vodafone. Στην τελευταία περίπτωση, τόσο ο υπάλληλος της Vodafone όσο και ο συμβαλλόμενος της Vodafone διέθετε τα δικαιώματα πρόσβασης Π3, διότι, όπως προαναφέρθηκε, ήταν εξουσιοδοτημένος, δηλαδή είχε εισαχθεί από τη Vodafone στο σύστημα απομακρυσμένης πρόσβασης του εταιρικού της δικτύου και το σύστημα αυτό του επέτρεπε την είσοδο στο εταιρικό δίκτυο της Vodafone.

Όσον αφορά στην περίπτωση που η πρόσβαση Π4 λαμβάνει χώρα από υπάλληλο της Vodafone ή συμβαλλόμενό της, εξουσιοδοτημένο να εισέλθει στο εταιρικό δίκτυο της Vodafone μέσω του συστήματος RAS, επισημαίνονται τα ακόλουθα:

α) Μόνο ορισμένοι υπάλληλοι ή συμβαλλόμενοι της Vodafone (groups of the company) έχουν δικαίωμα να εισέλθουν στο σύστημα RAS και να αποκτήσουν πρόσβαση στο OSS (εξουσιοδοτημένοι) και εξ αυτών μόνο ορισμένοι είχαν πρόσβαση στο κέντρο MSC, η οποία ήταν αναγκαία για να προβεί οποιοσδήποτε σε υποκλοπή. Τούτο επιβεβαιώνεται ακόμα και με την αυστηρότερη διαδικασία ελέγχου πρόσβασης δικτύου I-627 της

Ιερού Λόχου 3, Τ.Κ.15124 Μαρούσι ♦ Τηλ: 210 6387600 ♦ Fax: 210 6387666 ♦ E-mail: info@adae.gr ♦ Διαδικτυακός Τόπος: www.adae.gr

εταιρείας. Ειδικότερα, στον όρο 2.1.2.3. της ανωτέρω διαδικασίας I-627 (Πρόσβαση διαμέσου του RAS εξυπηρετητή της εταιρείας) αναφέρεται ότι :

« **2.1.2.3 Access via company's RAS server**

The whole process should be in accordance with the "Corporate Data Networks Security Procedure" (PFN 516). Because OSS RC is a key node for the security of the network configuration, status, data and supervision, the security policy of the company must be applied very tightly. All RAS accounts should not have access neither to the master server nor to the X-terminal server(s). This applies to all kind of protocols and to all types of remote sessions. If any RAS user accesses any other system or application or server of the company, then the administrators of these systems must ensure and confirm that the OSS RC servers are not accessible by any means.

Taking into account that it is also critical for many groups of the company, having the responsibility to properly support and configure the network, to remotely access the OSS RC server(s), while they are out of company premises, there should be an exception to the above rule:

The only RAS accounts that should have access to the OSS RC servers must be exhaustively evaluated from the departmental manager of the user and the OSS RC system owner.

The RAS account should get access permission only when the OSS RC system owner signs the F246 "Remote Access to Vodafone Data Network Services Form"».

β) Η διαδικασία πρόσβασης των ανωτέρω εξουσιοδοτημένων υπαλλήλων και συμβαλλομένων της Vodafone (διαδικασία I-560 «Vodafone DATA NETWORKS SECURITY INSTRUCTION») προβλέπει ότι ο χρήστης καλεί τηλεφωνικούς αριθμούς, οι οποίοι παρέχονται από τον ΟΤΕ και είναι μη ανακοινώσιμοι, και στη συνέχεια το σύστημα καλεί αυτόν τον αριθμό (call back) προκειμένου ο χρήστης να μη χρεώνεται. Το σύστημα ελέγχει την ταυτότητα του χρήστη μέσω ενός συστήματος ελέγχου (CiscoSecure ACS). Κάθε χρήστης έχει πρόσβαση μόνο στις συγκεκριμένες υπηρεσίες, που έχει αιτηθεί με την αντίστοιχη φόρμα F246. Η διαδικασία ελέγχου της απομακρυσμένης πρόσβασης (Remote Access Control) διατηρεί ένα λεπτομερές αρχείο των ενεργειών της απομακρυσμένης πρόσβασης (σύνδεση, αποσύνδεση, σε ποια συστήματα είχε πρόσβαση ο χρήστης, διάρκεια σύνδεσης, αποτυχημένες προσπάθειες

Ιερού Λόχου 3, Τ.Κ.15124 Μαρούσι ♦ Τηλ.: 210 6387600 ♦ Fax: 210 6387666 ♦ E-mail: info@adae.gr ♦Διαδικτυακός Τόπος: www.adae.gr

σύνδεσης στο σύστημα και προσπάθειες παραβίασης του συστήματος από άγνωστους χρήστες). Ο Διαχειριστής του δικτύου δεδομένων μπορεί να χρησιμοποιήσει την προαναφερθείσα πληροφορία για να ανακαλύψει κάθε πιθανό συμβάν παραβίασης ασφαλείας και να εντοπίσει την πηγή του. Η πληροφορία θα διατηρηθεί για σκοπούς ελέγχου (auditing purposes) για μία περίοδο δύο μηνών. Ειδικότερα προβλέπεται:

« **2.4.1 Dialup and modems**

Remote access to the data network through a PSTN/ISDN or PLMN dialup connection is implemented with the use of centrally managed authentication, authorization and accounting applications. The AAA servers are fully managed and administered by the PN Administrators and SOTS/RPNS DN Administrators. Access point for dialup connection is at the Kifissos LAN. The number that the users are calling is provided by OTE, is non-releasable and is terminated at Kifissos. This is necessary in order to avoid the security problems that arise when users have access from multiple points using different accounts/passwords for every application.

The dial in remote access to Vodafone's network is permitted only for authorised users (F246) and the access is performed either with PSTN/ISDN line or GPRS/3G. Through the PSTN/ISDN line the callback functionality is enabled so that the user will not be charged.

.....Th

ere are two kinds of remote access granted:

Access for Vodafone employees that are accessing the corporate data network and access for associate companies to certain applications and/or systems. Security requirements for both are described below.

2.4.3 Access security

i) Access for employees

.....Ac

cess is allowed on a per-user basis, only to systems or applications for which a certain user already has proper authorization. .....

All users granted remote access permission are responsible for non-disclosure of their passwords, dial numbers, connection instructions and communication software.....

Ιερού Λόχου 3, Τ.Κ.15124 Μαρούσι ♦ Τηλ: 210 6387600 ♦ Fax: 210 6387669 ♦ E-mail: info@adae.gr ♦Διαδικτυακός Τόπος: www.adae.gr

Authentication

User identity is authenticated via a dedicated remote access control system (CiscoSecure ACS). This system is common for all types of user access. Authentication mechanism is via password.

The system maintains a database of remote access users. User password, group, account expiration and other parameters are kept for each user.

.....

Authorization

Each user is authorized access to the specific services requested via the relevant form (F246).

.....

2.4.4 Accounting

The remote access control system keeps a detailed log of all remote access user activity. This log includes connections, disconnections, accessed systems, connection duration, failed attempts, and break-in attempts from unknown users.

The data network administrators may use this information on a need-to basis to detect any possible security incidents and trace their source. Also, the information will be kept available for auditing purposes for a period of two months.

The system/application owner delivers **audit** logs **daily** to ISFM for further investigation».

Επιπροσθέτως, κατά την επανάληψη της διαδικασίας ακρόασης, η Vodafone, όπως προκύπτει από το από 20-11-2012 Πρακτικό Ακρόασης της Vodafone ενώπιον της ΑΔΑΕ (σελ. 27), αναφέρει ότι «... *η χρήση του παράνομου λογισμικού απαιτεί γνώση των αλλαγών στο δίκτυο του παρόχου έτσι ώστε το παράνομο λογισμικό να αναβαθμίζεται αντίστοιχα. Είναι δηλαδή μια συνεχής διαδικασία, η οποία πρέπει να ακολουθείται από εκείνους οι οποίοι το χρησιμοποιούν*». Πλην όμως, από τη φράση αυτή συνάγεται ότι σε ένα «κλειστό σύστημα», όπως αυτό της Ericsson, που έχει παραμετροποιηθεί για την εταιρεία Vodafone, την πλήρη γνώση των αλλαγών (π.χ. corrections) την έχουν πρωτίστως οι ίδιες οι εταιρείες και άρα οι υπάλληλοι αυτών, ή οι συμβαλλόμενοί τους. Όσον αφορά στη «συνεχή διαδικασία» γνώσης των αλλαγών στο δίκτυο του παρόχου, προκειμένου το παρείσακτο λογισμικό να αναβαθμίζεται

Ιερού Λόχου 3, Τ.Κ.15124 Μαρούσι ♦ Τηλ: 210 6387600 ♦ Fax: 210 6387666 ♦ E-mail: inio@adae.gr ♦ Διαδικτυακός Τόπος: www.adae.gr

αντίστοιχα, τούτο σημαίνει ότι ο κακόβουλος χρήστης απαιτείτο να διενεργεί όχι μία αλλά πολλαπλές προσβάσεις στο σύστημα για να προσαρμόζει κατάλληλα το παρείσακτο λογισμικό στις αλλαγές αυτές.

Υπό την έννοια αυτή, η Vodafone και στην περίπτωση της πρόσβασης Π4, που θα μπορούσε να λάβει χώρα από εξουσιοδοτημένο υπάλληλο ή συμβαλλόμενό της, δεν απαλλάσσεται της ευθύνης της, ιδίως ενόψει της εμπιστοσύνης που επιδεικνύει σε αυτούς και των αυξημένων δικαιωμάτων πρόσβασης που τους έχει αναγνωρίσει, δεδομένου ότι ευθύνεται για τις πράξεις και παραλείψεις των υπαλλήλων και συμβαλλομένων της (βλ.αναλυτικώς κατωτέρω) και πάντως τα μέτρα τα οποία ισχυρίζεται ότι έχει λάβει ως προς αυτούς, όταν επιδιώκουν εξωτερική πρόσβαση, δεν δικαιολογούν την παραβίασή τους.

ν. Εξ αποστάσεως, λογική πρόσβαση από εσωτερική θέση του εταιρικού δικτύου της Ericsson (εκδοχή Π3* του από 9.9.2006 Κειμένου με θέμα «Απαντήσεις της Επιτροπής Ανεξάρτητων Εμπειρογνωμόνων σε ερωτήματα σχετικά με την ανάλυση συμβάντος ασφαλείας στο δίκτυο της Vodafone»)

Όπως η ίδια η Vodafone δήλωσε με το σχετικό 7 του συμπληρωματικού υπομνήματος Vodafone με αριθμ.πρωτ.ΑΔΑΕ 90/7.3.2006:

«Ο τρόπος αυτός πρόσβασης είναι διαθέσιμος μόνο για τον προμηθευτή Ericsson στα πλαίσια της σχετικής σύμβασης υποστήριξης των συστημάτων Ericsson. Η πρόσβαση γίνεται μέσω μικροκυματικής ζεύξης αποκλειστικής χρήσης που ενώνει δύο δρομολογητές (routers), έναν εγκατεστημένο στα γραφεία της Ericsson και έναν στο δίκτυο της Vodafone. Ο Ericsson χρήστης, χρησιμοποιώντας αυτή την υποδομή, πιστοποιείται (username-password) αρχικά από έναν διακομιστή (server) εγκατεστημένο στην Ericsson Hellas (έστω με το όνομα Δ1) και στην συνέχεια από έναν διακομιστή (server) εγκατεστημένο στην Vodafone (έστω με το όνομα Δ2). Μετά από επιτυχή πιστοποίηση, ο εξουσιοδοτημένος για πρόσβαση στους κόμβους GSM δικτύου χρήστης, έχει πρόσβαση στον κεντρικό διακομιστή (OSS server), όπου μετά από δεύτερη πιστοποίηση (username και password) είναι προσβάσιμοι οι κόμβοι του GSM δικτύου της Vodafone. Πρέπει να σημειωθεί ότι η επικοινωνία μέσω της μισθωμένης γραμμής είναι κρυπτογραφημένη και ότι ο διακομιστής στη Vodafone που πιστοποιεί του χρήστες της Ericsson ενεργοποιείται από τη Vodafone μόνο μετά από αίτημα της Ericsson και αντίστοιχη έγκριση του αιτήματος από τους υπευθύνους της Vodafone. Στο διακομιστή

Ιερού Λόχου 3, Τ.Κ.15124 Μαρούσι ♦ Τηλ: 210 6387600 ♦ Fax: 210 6387666 ♦ E-mail: info@adae.gr ♦ Διαδικτυακός Τόπος: www.adae.gr

Δ2 διατηρούνται σχετικά αρχεία καταγραφής (log files), τα οποία περιέχουν τα εξής στοιχεία: Ημερομηνία και ώρα απομακρυσμένης πρόσβασης στο εταιρικό δίκτυο της Vodafone, ένδειξη αν η προσπάθεια πρόσβασης ήταν επιτυχής (στην περίπτωση της αποτυχημένης πρόσβασης περιέχεται και ο λόγος της αποτυχίας, π.χ. λάθος password), το όνομα (username) του χρήστη, η IP διεύθυνση από όπου προήλθε η απομακρυσμένη σύνδεση και η οποία είναι η IP διεύθυνση του διακομιστή Δ1 που βρίσκεται στην Ericsson Hellas, καθώς και η ημερομηνία και ώρα αποσύνδεσής του. Σημειώνεται ότι η Vodafone δεν μπορεί να ταυτοποιήσει τους χρήστες (username, IP διεύθυνση) που συνδέθηκαν στο διακομιστή Δ1 της Ericsson Hellas».

Στον όρο 4.0 (Security/Verification) της διαδικασίας I-548 (MANAGE REMOTE ACCESS CONNECTION TO NETWORK ELEMENT), που κατετέθη με το σχετικό 7 του συμπληρωματικού υπομνήματος Vodafone με αριθμ.πρωτ.ΑΔΑΕ .90/7.3.2006 αναφέρεται ότι :

« 4.0 SECURITY/ VERIFICATION

.....

Each user account is by default deactivated and RSG is physically disconnected from Vodafone LAN. In order to enable the use of RSG Vodafone authorised O/RO&MC engineers will connect physically the RSG and activate the specified user account whenever access is granted by SO&TS appointed contacts. Activation requests are logged in electronic format by the requestor. Activation is performed by O/RO&MC with the use of specific application designed to allow only activation and deactivation of users without the use of root password.

.....

For verification purposes, when Ericsson's Support Group is connected either with dial up to the IOG or through RSG to the Installation Server or to the Ericsson IN platform all commands entered through the remote access connection in Vodafone entities, must logged from both sides».

Επισημαίνεται ότι, από έλεγχο που διενήργησε η Ericsson, κατόπιν αιτήματος της Vodafone, την 17.2.2006 και ο οποίος αναφέρεται σε έντυπο καταγραφής περιστατικών ασφαλείας εγγράφων της Vodafone, διαπιστώθηκε κατά τα κρίσιμα χρονικά διαστήματα, που σχετίζονται με την εκδήλωση των κρινομένων συμβάντων, «η ακεραιότητα των logs και από τις δύο πλευρές», πλην του περιστατικού Listener (περί

Ιερού Λόχου 3, Τ.Κ.15124 Μαρούσι • Τηλ: 210 6387600 • Fax: 210 6387666 • E-mail: info@adae.gr • Διαδικτυακός Τόπος: www.adae.gr

του οποίου βλ.κατωτέρω) (βλ.έγγραφο της Vodafone με αριθμ.πρωτ.ΑΠΡ 521/22.6.2006, συνημμένο 2, σελ.2 αυτού).

Επισημαίνεται, επίσης, ότι μετά από ερώτηση στο από 4.2.2006 Πρακτικό Ελέγχου της ΑΔΑΕ στη Vodafone αναφορικά με το «εάν η Vodafone έχει δυνατότητες για remote access και remote function change η μητρική εταιρεία ή ο προμηθευτής (Ericsson) και, αν έχει, με ποιο τρόπο ενεργοποιείται αυτή η δυνατότητα από τα συστήματα της Vodafone», η εταιρεία αναφέρει ότι «δεν έχει καμία αρμοδιότητα και δυνατότητα επέμβασης σε λογισμικό τηλεπικοινωνιακών κέντρων η μητρική μας (της Vodafone) εταιρεία, μιας και η διαχείριση των τηλεπικοινωνιακών κέντρων αποτελεί αποκλειστική αρμοδιότητα των τοπικών εταιρειών. Ο προμηθευτής έχει δυνατότητα remote access για την αντιμετώπιση εκτάκτων κρίσιμων για το δίκτυο προβλημάτων. Η πρόσβαση ενεργοποιείται σύμφωνα με την αντίστοιχη διαδικασία που προβλέπει έλεγχο της δυνατότητας πρόσβασης από τη Vodafone, μέσω ενεργοποίησης της φυσικής σύνδεσης και απενεργοποίησής της αμέσως μετά την αντιμετώπιση της έκτακτης ανάγκης». Σε ερώτηση στο ίδιο Πρακτικό Ελέγχου αναφορικά με το εάν η απομακρυσμένη πρόσβαση γίνεται μέσω δεσμευμένης γραμμής ή με άλλο τρόπο και με το πώς διασφαλίζεται η συγκεκριμένη πρόσβαση (αντίστοιχη διαδικασία), η εταιρεία αναφέρει ότι «η πρόσβαση γίνεται μέσω δεσμευμένης γραμμής. Για την ανωτέρω εξ αποστάσεως πρόσβαση, εφαρμόζουμε συγκεκριμένη διαδικασία, την οποία θα σας καταθέσουμε σε έγγραφο».

Επίσης, στη διαδικασία διαχείρισης απομακρυσμένης πρόσβασης μεταξύ Ericsson και Vodafone, στον όρο 3.1. αναφέρεται ότι :

« **Security**

The Ericsson Local Support (ELS) has full and sole control of access via EGW and is responsible for all EGW user accounts. The customer is the sole administrator for the SSG and is responsible for all SSG user accounts and their access rights.»

Επίσης, η Vodafone έχει δηλώσει ότι:

«Οι τεχνικοί της Ericsson έρχονται, και μάλιστα αυτή η διαδικασία γίνεται συνήθως Σάββατο βράδυ, για να μην ενοχληθεί το σύστημα και οι συνδρομητές, έρχονται λοιπόν στους χώρους τους δικούς μας, όπου μαζί με τους δικούς μας τεχνικούς προβαίνουν στη διαδικασία αναβάθμισης του λογισμικού, δηλαδή αλλάζουν κάποιο παλιό λογισμικό και βάζουν μία νέα έκδοση. Αυτή είναι η συνήθης διαδικασία η οποία γίνεται» (βλ.σελ.36 του Πρακτικού Ακρόασης της Vodafone της 9.2.2006 ενώπιον της ΑΔΑΕ).

Ιερού Λόχου 3, Τ.Κ.15124 Μαρούσι • Τηλ: 210 6387600 • Fax: 210 6387666 • E-mail: info@adae.gr • Διαδικτυακός Τόπος: www.adae.gr

Πέραν τούτου, η Vodafone δήλωσε ότι:

«Ο μόνος άλλος τρόπος πρόσβασης στο δίκτυο το δικό μας....., για να μη χάσουμε τη μία ή δύο ώρες που χρειάζονται οι τεχνικοί της Ericsson να φτάσουν στα δικά μας κέντρα, έχουμε μία ειδική διαδικασία σύμφωνα με την οποία, όταν μας ζητηθεί από την Ericsson, γιατί το κρίνουν απαραίτητο να επέμβουν άμεσα στο κέντρο, τότε συνδέουμε φυσικά την πόρτα εκείνη στο δικό μας το δίκτυο με φυσικό τρόπο, έτσι ώστε από τα δικά τους, από το δικό τους το χώρο, που είναι πολύ συγκεκριμένος, είναι τα κτήρια της Ericsson στην Αττική Οδό, να μπορούν να έχουν πρόσβαση για όση ώρα χρειάζεται για να επιλύσουν το τεχνικό ζήτημα. Οτιδήποτε κάνουν κατά τη διάρκεια εκείνη την, που εργάζονται, αυτό καταγράφεται.» (βλ.σελ.36 του Πρακτικού Ακρόασης της Vodafone της 9.2.2006 ενώπιον της ΑΔΑΕ).

Τέλος, στην ερώτηση αν στην περίπτωση αυτή οι διευθύνσεις IP καταγράφονται, δηλαδή αν κάποιος είναι στο MSC απομακρυσμένα η διεύθυνση IP καταγράφεται, η Vodafone απάντησε ως ακολούθως:

«Ναι, τα συστήματα της Ericsson είναι διαφορετικά, δηλαδή είναι μία μόνο η πόρτα και μία και μόνο η σύνδεση. Ξέρουμε πάρα πολύ καλά ποια είναι η σύνδεση και πού καταλήγει» (βλ.σελ.36 και 37 του Πρακτικού Ακρόασης της Vodafone της 9.2.2006 ενώπιον της ΑΔΑΕ).

Πέραν τούτου, η Vodafone έχει δηλώσει ότι:

«Τα κυριότερα μέτρα ασφαλείας τα οποία λαμβάνονται με σκοπό να μην υπάρχει τεχνική δυνατότητα σε κάποιον τρίτο να παρέμβει για οποιονδήποτε λόγο και με οποιονδήποτε σκοπό είναι τα εξής:

1) Χρησιμοποιείται ασύρματη ζεύξη σημείου προς σημείο για τη φυσική διασύνδεση των συστημάτων.

2) Χρησιμοποιείται μεταξύ των συστημάτων των εταιριών δρομολογητής (router) με ενεργοποιημένο το " φράγμα προστασίας " (Firewall) ώστε να επιτρέπεται η πρόσβαση μόνο από το δίκτυο της Ericsson.

3) Γίνεται πάντα ταυτοποίηση της IP διεύθυνσης του συστήματος της Ericsson από το σύστημα της Vodafone.

4) Πιστοποιείται κάθε χρήστης και στα δύο συστήματα με χρήση προσωπικού κωδικού πρόσβασης.

Ιερού Λόχου 3, Τ.Κ.15124 Μαρούσι ♦ Τηλ: 210 6387600 ♦ Fax: 210 6387666 ♦ E-mail: info@adae.gr ♦Διαδικτυακός Τόπος: www.adae.gr

5) Είναι κρυπτογραφημένη η επικοινωνία μεταξύ των δύο συστημάτων με χρήση πρωτοκόλλου SSH, με αποτέλεσμα να μην είναι δυνατή η ανάγνωση των κωδικών χρηστών και των πληροφοριών που ανταλλάσσονται μεταξύ των δυο συστημάτων.»
(σελ. 6 του συμπληρωματικού υπομνήματος της Vodafone με αριθμ.πρωτ.ΑΔΑΕ 90/7.3.2006).

Υπό την έννοια αυτή, η υποστήριξη της Ericsson γίνεται είτε με φυσική παρουσία είτε, όπως ενδιαφέρει εν προκειμένω, με απομακρυσμένη πρόσβαση κατόπιν αιτήματος της Vodafone, στο οποίο ανταποκρίνεται η Ericsson, η οποία ζητά να γίνει αποδεκτή η πρόσβασή της από τη Vodafone εντός του εταιρικού της δικτύου. Η Vodafone πραγματοποιεί τη σύνδεση του χρήστη της Ericsson προς το σύστημα OSS της Vodafone με τη χρήση δύο επιπέδων username και password, τόσο κατά τη σύνδεση της Ericsson με το εταιρικό δίκτυο της Vodafone όσο και, εν συνεχεία, κατά τη σύνδεση της Ericsson με το σύστημα OSS που πραγματοποιεί η Vodafone. Υπό την έννοια αυτή, η Vodafone συναινεί στην πρόσβαση του αντισυμβαλλομένου της στο εταιρικό της δίκτυο και, κατά συνέπεια, έχει την ευθύνη της εν λόγω σύνδεσης.

vi. Εξ αποστάσεως, λογική πρόσβαση μέσω του εταιρικού δικτύου της Ericsson από εξωτερική θέση (εκδοχή Π4* του από 9.9.2006 Κειμένου με θέμα «Απαντήσεις της Επιτροπής Ανεξάρτητων Εμπειρογνωμόνων σε ερωτήματα σχετικά με την ανάλυση συμβάντος ασφαλείας στο δίκτυο της Vodafone»)

Η πρόσβαση αυτή προϋποθέτει ότι τρίτος, συμβαλλόμενος ή μη, εισήχθη στο εταιρικό δίκτυο της Ericsson και εν συνεχεία χρησιμοποίησε την πρόσβαση του δικτύου της Ericsson στο δίκτυο της Vodafone για να εισέλθει, κατά τα ως άνω περιγραφόμενα, στα ψηφιακά κέντρα MSC της Vodafone. Κατά συνέπεια, ισχύουν όσα αναφέρθηκαν ανωτέρω σχετικά με την ευθύνη της Vodafone στην πρόσβαση Π3*.

Επισημαίνεται ότι στην Αναφορά Εσωτερικής Διερεύνησης της εταιρείας Vodafone (σελ.36, 37 και στο Παράρτημα 6 αυτής) αναφέρεται έρευνα της Vodafone που βασίστηκε στα ακόλουθα ηλεκτρονικά αρχεία καταγραφής ενεργειών : α) εντολών του OSS, β) λογικής πρόσβασης στο OSS, γ) πρόσβαση εξ αποστάσεως στο εταιρικό δίκτυο της Vodafone (RAS/VPN), δ) πρόσβασης εξ αποστάσεως μέσω του αποκλειστικού συστήματος που χρησιμοποιείται από την Ericsson για πρόσβαση στο εταιρικό δίκτυο της Vodafone (RSG). Με άλλα λόγια, η έρευνα αυτή περιλαμβάνει τις εκδοχές Π3, Π4,

Ιερού Λόχου 3, Τ.Κ.15124 Μαρούσι ♦ Τηλ: 210 6387600 ♦ Fax: 210 6387666 ♦ E-mail: info@adae.gr ♦Διαδικτυακός Τόπος: www.adae.gr

Π3* και Π4*. Από την έρευνα αυτή προκύπτει ότι, κατά τις ημερομηνίες που αναφέρονται στο Παράρτημα 6 της εν λόγω Αναφοράς (σελ.56-60) και για τα συγκεκριμένα κέντρα που αναφέρονται σε αυτό, πρόσβαση στα κέντρα αυτά είχαν υπάλληλοι της Vodafone και υπάλληλοι της Ericsson, παρά το γεγονός ότι δεν ευρέθη κανένας κωδικός των προαναφερόμενων υπαλλήλων που είχε λογική πρόσβαση σε όλες τις περιόδους.

Επίσης, από τη μελέτη των αρχείων της εξ αποστάσεως πρόσβασης στο εταιρικό δίκτυο της Vodafone (RAS), που κατατέθηκαν στην Αρχή από τη Vodafone με την από 8.2.2006 Απόδειξη Παράδοσης-Παραλαβής, σε εκτέλεση του από 4.2.2006 Πρακτικού Ελέγχου της ΑΔΑΕ στις εγκαταστάσεις της Vodafone, διαπιστώθηκε ότι κατά το χρονικό διάστημα από το μήνα Νοέμβριο 2004 έως τον Μάρτιο του 2005 υπήρξαν 57.035 εξ αποστάσεως προσβάσεις μέσω του συστήματος RAS στο δίκτυο της Vodafone. Από την αναλυτική κατά μήνα καταγραφή των προσβάσεων αυτών προκύπτει ότι στο δίκτυο της Vodafone κατά το προαναφερόμενο χρονικό διάστημα εισήλθαν εξωτερικοί συνεργάτες (external partners) της Vodafone, των οποίων τα ονόματα και τα user names αναφέρει η εταιρεία και υπάλληλοι της Vodafone (office και router access), των οποίων η Vodafone έχει αναφέρει τα ονόματα. Επίσης, διαπιστώθηκαν εξ αποστάσεως προσβάσεις, των οποίων το user name και το password ήταν κενά, καθώς και user names τα οποία δεν έχουν αναφερθεί από την εταιρεία Vodafone στην Αρχή (cisco, ciscoitp,cbvincenzo1,iintec), αν και όλες οι παραπάνω προσβάσεις είχαν αυθεντικοποιηθεί (authenticated) επιτυχημένα από το σύστημα RAS. Επισημαίνεται πάντως ότι καμία από τις ανωτέρω περιπτώσεις προσβάσεως δεν ανήκει σε ομάδα (group) που να έχει σχέση με το σύστημα OSS της εταιρείας.

Ακολουθεί αναλυτική κατά μήνα καταγραφή των προσβάσεων αυτών:

Μάρτιος 2005

Σύνολο Προσβάσεων	**16276**	
ExternalPartners	1147	
Office	15114	
Router Access	3	
κενά	12	
Άγνωστα user names	*cisco, ciscoitp,cbvincenzo1*	*usernames*

Ιερού Λόχου 3, Τ.Κ.15124 Μαρούσι ♦ Τηλ: 210 6387600 ♦ Fax: 210 6387666 ♦ E-mail: info@adae.gr ♦ Διαδικτυακός Τόπος: www.adae.gr

	1/3/2006	cisco
	2/3/2006	cisco
	3/3/2006	cisco
	4/3/2006	cisco
	5/3/2006	cisco
	6/3/2006	cisco
	7/3/2006	cisco
	8/3/2006	cisco
	9/3/2006	cisco
	10/3/2006	cisco
	11/3/2006	cisco
	12/3/2006	cisco
	13/3/2006	cisco
	14/3/2006	cisco
	15/3/2006	cisco
	16/3/2006	cisco
	17/3/2006	cisco, cbvincenzo1
	18/3/2006	cisco
	19/3/2006	
	20/3/2006	
	21/3/2006	cisco
	22/3/2006	
	23/3/2006	
	24/3/2006	cisco, cbvincenzo1
	25/3/2006	
	26/3/2006	
	27/3/2006	
	28/3/2006	cisco
	29/3/2006	cisco
	30/3/2006	cisco
	31/3/2006	cisco, ciscoitp

Φεβρουάριος 2005	
Σύνολο Προσβάσεων	**6442**
External Partners	295
Office	6134
Router Access	0
κενά	13
Άγνωστα user	*cisco,*

Ιερού Λόχου 3, Τ.Κ.15124 Μαρούσι ♦ Τηλ: 210 6387600 ♦ Fax: 210 6387666 ♦ E-mail: inio@adae.gr ♦ Διαδικτυακός Τόπος: www.adae.gr

του δικτύου της Vodafone (Solaris, OSS και MSCs), να επιλέξει ποιες από αυτές θα χρησιμοποιήσει και να εκμεταλλευτεί τις κατάλληλες, και ταυτόχρονα να συσχετίσει τις τρωτότητες μεταξύ τους, δηλαδή να είναι «ευθυγραμμισμένες» σε όλα τα ανωτέρω συστήματα πρόσβασης και διαχείρισης εντός του δικτύου της εταιρείας, γγ) Ακόμα και εάν γίνει αποδεκτός ο ισχυρισμός της εταιρείας ότι η παρείσφρηση πραγματοποιήθηκε με πρόσβαση από θέση εξωτερική του δικτύου της, τότε στην προαναφερόμενη «ευθυγράμμιση» θα πρέπει να συμπεριληφθούν και οι τρωτότητες των συστημάτων πρόσβασης από εξωτερική θέση στο δίκτυο της εταιρείας (περίμετρος του δικτύου της εταιρείας), όπως το σύστημα RAS, Cisco Secure ACS και δδ) όλα τα ανωτέρω συστήματα πρόσβασης και διαχείρισης στο δίκτυο της εταιρείας προέρχονται από διαφορετικούς κατασκευαστές (Cisco, Ericsson, Sun).

Τα ανωτέρω επιβεβαιώνονται και από το σχετικό 7 του συμπληρωματικού υπομνήματος της Vodafone με αριθμ.πρωτ.ΑΔΑΕ 90/7.3.2006, σύμφωνα με το οποίο: «Η πρόσβαση στα κέντρα του δικτύου μεταγωγής υλοποιείται μέσω του κεντρικού διακομιστή διαχείρισης δικτύου Ericsson (OSS Server) και προϋποθέτει:...τρία επίπεδα πιστοποίησης του χρήστη αν η πρόσβαση γίνεται έξω από τα γραφεία της Εταιρείας (ενσύρματη ή ασύρματη μέθοδος πρόσβασης που χρησιμοποιείται από μηχανικούς επιφυλακής για την άμεση αντιμετώπιση προβλημάτων στο δίκτυο). Σε κάθε περίπτωση, τα στοιχεία καταγραφής της πρόσβασης συμπεριλαμβάνουν, μεταξύ άλλων, το όνομα του σταθμού εργασίας (computer name) και τα στοιχεία πιστοποίησης του χρήστη (username). Η IP διεύθυνση καταγράφεται στην περίπτωση της απομακρυσμένης πρόσβασης έξω από τα γραφεία της εταιρείας».

Επισημαίνεται ότι το γεγονός ότι η εταιρεία δεν αποδεικνύει τους προαναφερόμενους υπό στοιχεία α' έως δ' ισχυρισμούς της, προκύπτει και από τον πίνακα αντιστοίχησης και ομοιότητας που παρατίθεται στη σελίδα 8 του Παραρτήματος 10 του υπ' αριθμ. πρωτ. ΑΔΑΕ ΑΠΡ 4315/03-12-2012 Υπομνήματος σχετικά με την εκμετάλλευση αδυναμιών για την εγκατάσταση του παρείσακτου λογισμικού, στον οποίο εκφράζεται έλλειψη βεβαιότητας ως ακολούθως: «*εκμετάλλευση τρωτοτήτων Solaris (δεν είναι γνωστό ποιών), πιθανώς εκμετάλλευση τρωτοτήτων για εξωτερική πρόσβαση*».

Επισημαίνεται επίσης ότι, σύμφωνα με το υπ' αριθμ. πρωτ. ΑΔΑΕ ΑΠΡ 4546/21-12-2012 έγγραφο της ΑΔΑΕ, με το οποίο διαβιβάστηκαν απόρρητες τεχνικές εκθέσεις που

Ιερού Λόχου 3, Τ.Κ.15124 Μαρούσι ♦ Τηλ: 210 6387600 ♦ Fax: 210 6387666 ♦ E-mail: info@adae.gr ♦Διαδικτυακός Τόπος: www.adae.gr

προσυπογράφουν δύο από τους ειδικούς επιστήμονες της ΑΔΑΕ με θέμα : «Αιτιολόγηση Τεχνικών Διευκρινίσεων» και «Τεχνικές Παρατηρήσεις επί του πρακτικού Ακρόασης υπ' αρ. 40 και του Υπομνήματος της εταιρείας Vodafone (ΑΠΡ 4315/03-12-2012)», ως προς το προαναφερόμενο σημείο γγ) της παρούσης περ.δ), απουσιάζει η διερεύνηση των τρωτοτήτων των συστημάτων περιμέτρου της εταιρείας που επιτρέπουν την πρόσβαση από θέσεις εξωτερικές του δικτύου της εταιρείας, καθώς και του τρόπου επίλυσης – αντιμετώπισης αυτών, με έμφαση στη διερεύνηση πιθανών ιχνών εκμετάλλευσης των τρωτοτήτων.

Σε συνέχεια των διαλαμβανόμενων στο υπ' αριθμ. 44 Πρακτικό της από 20 Δεκεμβρίου 2012 συνεδρίασης της Ολομέλειας της ΑΔΑΕ, η Ολομέλεια της Αρχής θεωρεί ομοφώνως ότι τα στοιχεία τα οποία ουσιαστικά έχει προσκομίσει η εταιρεία για τις τρωτότητες είναι στοιχεία τα οποία είναι δημοσίως γνωστά. Είναι στοιχεία, τα οποία ουσιαστικά αναφέρονται, μέσω βιβλιογραφικών αναφορών, και συνεπώς δεν συντρέχει κανένας λόγος για περαιτέρω τεχνικές διευκρινίσεις.

ε) Όπως προκύπτει από το Πρακτικό Ακρόασης της εταιρείας Vodafone ενώπιον της ΑΔΑΕ της 20-11-2012 (σελίδες 54-55), αλλά και το υπ'αριθμ. πρωτ. ΑΔΑΕ ΑΠΡ 4315/03-12-2012 Υπόμνημά της, η εταιρεία επισημαίνει ότι «..θεωρούμε ότι η χρήση του ίδιου session id στις συνδέσεις X.25 σε συνδυασμό με την απουσία καταγραφών πρόσβασης αποτελεί ισχυρή ένδειξη επίθεσης μέσω επανάληψης (replay attack)» (σελ. 15 του Παραρτήματος 10 του υπ'αριθμ. πρωτ. ΑΔΑΕ ΑΠΡ 4315/03-12-2012). Επισημαίνεται ότι η επίθεση μέσω επανάληψης (replay attack) προϋποθέτει την ύπαρξη έγκυρου κωδικού συνόδου (session id) από νόμιμο χρήστη, τον οποίο εκμεταλλεύεται ένας μη νόμιμος χρήστης για να προβεί σε κακόβουλες ενέργειες, εμφανιζόμενος ως ο νόμιμος χρήστης. Πλην όμως, σύμφωνα με το Παράρτημα 3 του υπ΄αριθμ. ΑΠΡ826/3-10-2006 Υπομνήματος της εταιρείας Vodafone, που αφορά στην έρευνα που διενεργήθηκε από την ίδια την εταιρεία στα αρχεία log files του OSS, δεν βρέθηκε πρόσβαση στο σύστημα με το ίδιο έγκυρο session id. Ως εκ τούτου, η πιθανότητα επίθεσης μέσω replay attack δεν αποδεικνύεται. Επίσης, όπως προκύπτει από το Πρακτικό Ακρόασης της εταιρείας ενώπιον της ΑΔΑΕ της 20-11-2012, η ίδια η εταιρεία εκφράζει έλλειψη βεβαιότητας αναφορικά με την πιθανότητα εκδήλωσης επίθεσης replay attack (βλ. εκφράσεις «το οποίο δεν το ξέρουμε», «δεν είναι ξεκάθαρο», «ή κάτι

Ιερού Λόχου 3, Τ.Κ.15124 Μαρούσι ♦ Τηλ: 210 6387600 ♦ Fax: 210 6387666 ♦ E-mail: info@adae.gr ♦Διαδικτυακός Τόπος: www.adae.gr

άλλο συμβαίνει», σελ. 54-55 του από 20-11-2012 Πρακτικού Ακρόασης της εταιρείας ενώπιον της ΑΔΑΕ). Τέλος, στη σελίδα 35 του υπ.αριθμ.πρωτ.ΑΔΑΕ ΑΠΡ 826/3-10-2006 Υπομνήματός της, η εταιρεία αναφέρει ότι «...ένας παράνομος χρήστης χρησιμοποιεί τον ίδιο κωδικό συνόδου (session id) καθ' όλο το διάστημα. Η μέθοδος αυτή χρησιμοποιείτο από τον παράνομο χρήστη για την επιμελή απόκρυψη των ιχνών του. ... Η χρήση του συγκεκριμένου session id είτε διευκολύνει τη διαδικασία απόκρυψης των ενεργειών του χρήστη είτε ανάγεται σε πιθανή λειτουργική σχέση με το παρείσακτο λογισμικό». Γίνεται δηλαδή σαφές ότι η εταιρεία δεν συνδέει το μοναδικό session id με την πιθανότητα επίθεσης μέσω της τεχνικής replay attack, διότι η εταιρεία δεν κατονομάζει συγκεκριμένο session id νόμιμου χρήστη, το οποίο χρησιμοποιήθηκε για το replay attack.

στ) Στη σελίδα 20 του από 20-11-2012 Πρακτικού Ακρόασης της Vodafone, η εταιρεία ισχυρίζεται ότι «ο Εφέτης Πετρόπουλος αναφέρει ... για ποιο λόγο η εταιρεία μας δεν μπορούσε να φέρει καμία ευθύνη ως προς το συμβάν αυτό». Σε απάντηση του εν λόγω ισχυρισμού, επισημαίνουμε ότι το Πόρισμα του Εφέτη Πετρόπουλου στο σημείο αυτό δεν μπορεί να χρησιμοποιηθεί ως τεκμήριο απαλλαγής της Vodafone, διότι, ναι μεν ως προς την κατασκευή του παρείσακτου λογισμικού δεν έχει αποδειχθεί ότι τούτο προήλθε από τη Vodafone, ούτε ισχυρίζεται η ΑΔΑΕ το αντίθετο, αλλά ως προς την εγκατάσταση, παραμετροποίηση και λειτουργία του παρείσακτου λογισμικού, το εν λόγω Πόρισμα του Εφέτη Πετρόπουλου σαφώς αναφέρει ότι στην περίπτωση της εισαγωγής του παρείσακτου λογισμικού με απομακρυσμένη πρόσβαση μέσω του συστήματος OSS, την άδεια προσβάσεως «είναι δυνατόν να έδωσε 'από μέσα' μη εντοπισθείς μηχανικός της Vodafone» (σελίδα 4 Πορίσματος).

Περαιτέρω, στη σελίδα 20 του από 20-11-2012 Πρακτικού Ακρόασης της Vodafone, η εταιρεία ισχυρίζεται ότι, σύμφωνα με το Πόρισμα του Εφέτη Πετρόπουλου, «ο πιθανότερος τρόπος παρείσφρησης και ενεργοποίησης του λογισμικού ήταν εκ του μακρόθεν μέσω hacking» (βλ. και το υπ'αριθμ.πρωτ.ΑΔΑΕ ΑΠΡ 4315/03-12-2012 Υπόμνημα της εταιρείας Vodafone, σελ 24 και 40). Ο ισχυρισμός δεν είναι βάσιμος, διότι στη σελίδα 4 του εν λόγω Πορίσματος σαφώς αναφέρεται ότι «...Υπήρχαν δύο δυνατότητες εισαγωγής του παρεισάκτου λογισμικού εις το σύστημα της Vodafone: α) Δι' απομεμακρυσμένης προσβάσεως, η οποία ήτο δυνατή είτε μέσω του συστήματος

Ιερού Λόχου 3, Τ.Κ.15124 Μαρούσι ♦ Τηλ: 210 6387600 ♦ Fax: 210 6387666 ♦ E-mail: info@adae.gr ♦ Διαδικτυακός Τόπος: www.adae.gr

OSS το οποίον επιτρέπει εξωτερικήν πρόσβασιν εις τα ψηφιακά κέντρα δια τηλεχειρισμού (με άδειαν προσβάσεως την οποίαν είναι δυνατόν να έδωσε 'από μέσα' μη εντοπισθείς μηχανικός της Vodafone) ή μέσω τηλεχειρισμού εκτός OSS (δηλ. χάκιγκ), πράγμα το οποίον δεν ημπορεί να αποκλεισθεί, λόγω του υψηλού βαθμού τεχνογνωσίας των κατασκευαστών του παρεισάκτου λογισμικού, οι οποίοι εκινούντο εις πολύ υψηλόν επίπεδον, τοιούτον ώστε, κατά τα ανωτέρω, ηδυνήθησαν να αναπληρώσουν δια λογισμικού έτι και την έλλειψιν υλικοτεχνικής υποδομής και ήσαν εις θέσιν, κατά συνέπειαν, να γνωρίσουν τα κενά ασφαλείας του συστήματος και να το παραβιάσουν, ή β) δια φυσικής παρουσίας ή μέσω καλωδίου εις τα ψηφιακά κέντρα των ΜΤΧ... Όμως το πιθανώτερον είναι να έγινε η εγκατάστασις του παρεισάκτου λογισμικού μέσω τηλεχειρισμού, διότι ευρέθησαν ίχνη διαγραφών εις τα αρχεία logfiles του OSS, η δε τοιαύτη διαγραφή δεν είναι δυνατή από τον απλό χρήστη αλλά είναι πολύ δυσχερής ακόμα και εις όσους κινούνται εις υψηλόν επίπεδον εξουσιοδοτήσεως και τα οποία αρχεία δεν σβήνουν αυτομάτως ως τα του ψηφιακού κέντρου του ΜΤΧ». Κατά συνέπεια, εσφαλμένως ισχυρίζεται η Vodafone ότι ο πιθανότερος τρόπος παρείσφρησης και ενεργοποίησης του λογισμικού ήταν εκ του μακρόθεν μέσω hacking, δηλαδή μέσω τηλεχειρισμού εκτός OSS, αφού στο εν λόγω Πόρισμα αναφέρεται ως πιθανότερος τρόπος «η εγκατάσταση του παρείσακτου λογισμικού μέσω τηλεχειρισμού διότι ευρέθησαν ίχνη διαγραφών στα αρχεία log files του OSS» και μάλιστα «δια τηλεχειρισμού με άδεια προσβάσεως την οποία είναι δυνατόν να έδωσε από μέσα μη εντοπισθείς μηχανικός της Vodafone», δηλαδή με τηλεχειρισμό μέσω του συστήματος OSS και όχι εκτός αυτού.

Σε συνέχεια των διαλαμβανόμενων στο υπ' αριθμ. 44 Πρακτικό της από 20 Δεκεμβρίου 2012 συνεδρίασης της Ολομέλειας της ΑΔΑΕ, η Ολομέλεια της Αρχής θεωρεί ομοφώνως ότι τα στοιχεία τα οποία ουσιαστικά έχει προσκομίσει η εταιρεία για τις τρωτότητες είναι στοιχεία τα οποία είναι δημοσίως γνωστά. Είναι στοιχεία, τα οποία ουσιαστικά αναφέρονται, μέσω βιβλιογραφικών αναφορών, και συνεπώς δεν συντρέχει κανένας λόγος για περαιτέρω τεχνικές διευκρινίσεις.

Επισημαίνεται πάντως ότι το σενάριο που ένας εισβολέας θα μπορούσε να υποδυθεί το συγκεκριμένο χρήστη (βλ. replay attack και το υπ'αριθμ.πρωτ.ΑΔΑΕ 826/3.10.2006 Υπόμνημα της Vodafone ενώπιον της ΑΔΑΕ, σελ.26) προϋποθέτει ότι ο εισβολέας σε κάθε περίπτωση εκμεταλλεύτηκε κατάλληλη τρωτότητα του συστήματος, η οποία

Ιερού Λόχου 3, Τ.Κ.15124 Μαρούσι ♦ Τηλ: 210 6387600 ♦ Fax: 210 6387666 ♦ E-mail: info@adae.gr ♦ Διαδικτυακός Τόπος: www.adae.gr

μπορεί να προήλθε και εξ υπαιτιότητος του νομίμου χρήστη (υπάλληλου ή συμβαλλόμενου της Vodafone), αφού το replay attack προϋποθέτει την εύρεση ενός έγκυρου κωδικού συνόδου (session id) νόμιμου χρήστη και την εκμετάλλευση τρωτότητας, η οποία του επιτρέπει την επαναχρησιμοποίησή του, προκειμένου ο κακόβουλος χρήστης να προβεί σε μη νόμιμες ενέργειες, εμφανιζόμενος ως ο νόμιμος χρήστης. Πλην όμως, στα μέχρι σήμερα αναλυθέντα αρχεία (log files) από την εταιρεία Vodafone δεν βρέθηκε, όπως αναφέρθηκε ανωτέρω, η εγγραφή του έγκυρου κωδικού συνόδου (session id) που επέτρεπε την κακόβουλη επαναχρησιμοποίησή του. Η δε περίπτωση που εκδηλώθηκε replay attack στο δίκτυο της Vodafone εξ υπαιτιότητας υπαλλήλου ή συμβαλλομένου της δεν απεδείχθη, διότι τα δικαιώματα χρήστη αποκτώνται μέσω username και password, τα οποία μάλιστα είναι αυστηρώς προσωπικά, και άρα ο νόμιμος χρήστης (υπάλληλος ή συμβαλλόμενος της Vodafone), όφειλε να επιδείξει τη μέγιστη δυνατή προσοχή, αφού μέσω του username και password αποκτά πρόσβαση στο σύστημα OSS, και άρα στο εταιρικό δίκτυο της Vodafone και κατ' επέκταση στο MSC κέντρο. Η δε επιχειρηματολογία περί εκπληκτικής ομοιότητας του ιού stuxnet με το παρείσακτο λογισμικό δεν ευσταθεί για τους λόγους που προαναφέρθηκαν.

Επίσης, η τρωτότητα του συστήματος Solaris, την οποία επικαλείται η εταιρεία, αφορά στις εκδόσεις Solaris 10 (SunOS 5.10) και Solaris "Nevada" (SunOS 5.11) και όχι στην έκδοση Solaris 7, την οποία χρησιμοποιούσε η εταιρεία κατά το χρονικό διάστημα του περιστατικού. Η δε τρωτότητα, την οποία επικαλείται η εταιρεία, δεν συμπεριλαμβάνεται στη λίστα του Sun Solaris 7. Ούτε η εταιρεία διευκρίνισε στην ΑΔΑΕ ποια έκδοση του συστήματος Cisco Secure ACS χρησιμοποιούσε την επίμαχη περίοδο στο σύστημα πρόσβασης RAS, και πάντως από την ανάλυση της Cisco αναφορικά με τη συγκεκριμένη τρωτότητα δεν προκύπτει ότι η συγκεκριμένη τρωτότητα επιτρέπει στον επιτιθέμενο να αποκτήσει πρόσβαση σε επίπεδο διαχειριστή στο σύστημα Cisco Secure ACS. Τέλος, θα πρέπει να ληφθεί υπόψη ότι η εισαγωγή, παραμετροποίηση, τροποποίηση και λειτουργία του παρείσακτου λογισμικού απαιτεί ο κακόβουλος χρήστης, όχι μόνο να γνωρίζει, αλλά και να ευθυγραμμίσει τις τρωτότητες όλων των συνεργαζομένων συστημάτων πρόσβασης και διαχείρισης τόσο εντός του δικτύου της εταιρείας Vodafone (Solaris, OSS, MSC) όσο και των συστημάτων

Ιερού Λόχου 3, Τ.Κ.15124 Μαρούσι ♦ Τηλ: 210 6387600 ♦ Fax: 210 6387666 ♦ E-mail: info@adae.gr ♦Διαδικτυακός Τόπος: www.adae.gr

πρόσβασης από εξωτερική θέση (RAS/Cisco Secure ACS), πολλώ δε μάλλον, αφού τα συστήματα αυτά προέρχονται από διαφορετικούς κατασκευαστές.

Ενόψει των ανωτέρω η Ολομέλεια θεωρεί κατά πλειοψηφία, μειοψηφούντος του κ. Χ. Καψάλη, ότι η εταιρεία δεν απέδειξε, ως όφειλε, λόγους hacking, και ως εκ τούτου, παρόλο που το παρείσακτο λογισμικό ήταν αρκετά ευφυές ώστε να κρύβει μέρος των ιχνών του, δεν μπορεί να αποτελέσει λόγο ώστε να υπάρχει περιορισμός της ευθύνης της εταιρείας. Ως εκ τούτου, στο συγκεκριμένο θέμα, από τα στοιχεία που έχουν υποβληθεί από την εταιρεία, δεν έχει αποδειχτεί περίπτωση hacking.

Γ. Η Vodafone κατά την ακυρωθείσα δικαστικώς διαδικασία δεν αναγνώρισε τη γνησιότητα και αυθεντικότητα του κώδικα, ο οποίος εξομοιώθηκε από την προμηθεύτριά της εταιρεία (Ericsson) παρουσία της ΑΔΑΕ κατά την εξομοίωση που έλαβε χώρα την 23, 27 και 31.3.2006 στα γραφεία της Ericsson (σελ.7-13 του υπ'αριθμ.πρωτ.ΑΔΑΕ 826/3.10.2006 Υπομνήματος της Vodafone). Και τούτο διότι η Vodafone επικαλείται ότι:

α) δεν είχε παράξει κανένα αντίγραφο λογισμικού της Παιανίας κατά το χρονικό διάστημα από 00.00 έως και 02.33 της 26.1.2005,

β) δεν μπορεί να προσδιοριστεί η χρονική ταυτότητα του κώδικα που χρησιμοποιήθηκε στην εξομοίωση αυτή,

γ) δεν παρέστησαν εκπρόσωποι της Vodafone κατά την προαναφερθείσα εξομοίωση,

δ) δεν έλαβε αντίγραφο του κώδικα που χρησιμοποιήθηκε στην εξομοίωση αυτή,

ε) δεν χρησιμοποιήθηκε κατά την εξομοίωση μολυσμένο στιγμιότυπο από τα 162 στιγμιότυπα για τα οποία η ΑΔΑΕ προέβη σε κατάσχεσή τους,

στ) η εξομοίωση βασίζεται σε συρραφή των επιμέρους στοιχείων του παρείσακτου λογισμικού που ήταν ήδη διαθέσιμα στην Ericsson,

ζ) δεν έγινε καμία ανάλυση του κώδικα (των διορθώσεων λογισμικού) γραμμή προς γραμμή,

η) η εξομοίωση δεν έλαβε χώρα στο λειτουργικό περιβάλλον των ιδίων των κέντρων της Vodafone,

Ιερού Λόχου 3, Τ.Κ.15124 Μαρούσι • Τηλ: 210 6387600 • Fax: 210 6387666 • E-mail: info@adae.gr • Διαδικτυακός Τόπος: www.adae.gr

θ) η λειτουργία του παρείσακτου κώδικα εξαρτάται από την ακριβή αλληλουχία εισαγωγής των διορθώσεων στα blocks του λογισμικού,

ι) η εξομοίωση δεν βασίστηκε στην αρχική κατάσταση του παρείσακτου λογισμικού κατά τον Αύγουστο του 2004, η οποία θεωρείται άγνωστη,

ια) η δυνατότητα μετάδοσης μέσω μηνυμάτων SMS δεδομένων κίνησης και θέσης ίσχυε μόνο για το κέντρο ΜΕΑΡΑ (Παιανία), χωρίς να έχει επιβεβαιωθεί ότι λειτούργησε επιτυχώς και εκεί, και στο οποίο η δυνατότητα αυτή συνέβη μόνο με τη χρήση δοκιμαστικών αριθμών (αριθμών «σκιών»), καθώς στο ΜΕΑΡΑ δεν βρέθηκαν ποτέ πραγματικοί αριθμοί «στόχοι» ή αριθμοί «σκιές»,

ιβ) από τη μετέπειτα εξομοίωση, πέραν της επίμαχης, η οποία έλαβε χώρα στις εγκαταστάσεις της Ericsson, παρουσία της ΑΔΑΕ και της Vodafone, για την επίδραση του πρόσθετου παρείσακτου λογισμικού (αναφορά Effect of malicious corrections on SMS traffic, ETG-06:001966 Uen, Rev A) δεν παρατηρείται καμία διαφορά στον μηχανισμό εμφάνισης συναγερμών μεταξύ του παρείσακτου λογισμικού της 25 και 31 Ιανουαρίου (2005).

Ομοίως, κατά την επανάληψη της διαδικασίας ακρόασης, η εταιρεία Vodafone αναφέρει ότι «η εξομοίωση λειτουργίας του παρείσακτου λογισμικού δεν επαρκεί για την εξαγωγή ασφαλών συμπερασμάτων και απαιτείται να γίνουν δοκιμές στο λειτουργικό περιβάλλον των ίδιων των κέντρων, τα οποία υπέστησαν την προσβολή. Για παράδειγμα, κατά τη διάρκεια των εξομοιώσεων γίνονται παραδοχές σε σχέση με λειτουργίες άλλων συστημάτων ή παραλείπονται λειτουργίες με την υπόθεση ότι αυτές δεν επηρεάζουν το αποτέλεσμα» (σελ. 28 του υπ'αριθμ. πρωτ. ΑΔΑΕ ΑΠΡ 4315/03-12-2012 Υπομνήματος της εταιρείας Vodafone ενώπιον της ΑΔΑΕ).

Πλην όμως, επί των ανωτέρω επισημαίνονται τα ακόλουθα:

α) Όπως αποδέχεται η Vodafone (βλ.ανωτέρω), αποφάσισε μόνη της την απομάκρυνση του παρείσακτου λογισμικού την 8.3.2005 και, κατά συνέπεια, στέρησε από την ΑΔΑΕ τη δυνατότητα να ελέγξει τη λειτουργία του παρείσακτου λογισμικού σε πραγματικές συνθήκες. Υπό την έννοια αυτή, δεν μπορεί να επικαλείται ίδιον σφάλμα, προκειμένου να αμφισβητήσει τη γνησιότητα και αυθεντικότητα του κώδικα ο οποίος εξομοιώθηκε.

β) Η εξομοίωση έλαβε χώρα από την προμηθεύτριά της εταιρεία (Ericsson) με βάση δεδομένα που προήλθαν από τη Vodafone.

Ιερού Λόχου 3, Τ.Κ.15124 Μαρούσι ♦ Τηλ: 210 6387600 ♦ Fax: 210 6387666 ♦ E-mail: info@adae.gr ♦Διαδικτυακός Τόπος: www.adae.gr

γ) Η Vodafone, πριν την επίμαχη εξομοίωση, είχε ήδη αποστείλει στην Ericsson πενήντα ένα (51) στιγμιότυπα των κέντρων της προς διερεύνηση, που αφορούσαν στο χρονικό διάστημα από 4.8.2004 έως 9.3.2005 (βλ. σελ.2 του από 26.5.2006 έγγραφου με θέμα «Investigation of Vodafone Dumps from ADAE» με συνυπογραφή της ΑΔΑΕ, Ericsson και Vodafone).

δ) Το στιγμιότυπο της 25.1.2005 και ώρα 01.04, που επικαλείται η Vodafone ότι παρέδωσε στην ΑΔΑΕ την 22.2.2006 (βλ. σελ. 7 του υπ'αριθμ.πρωτ.ΑΔΑΕ 826/3.10.2006 Υπομνήματος της Vodafone), ουδέποτε παρεδόθη από την εταιρεία στην ΑΔΑΕ. Το στιγμιότυπο αυτό δεν περιλαμβάνεται μεταξύ εκείνων που παρεδόθησαν στην ΑΔΑΕ με το υπ'αριθμ.πρωτ. ΑΠΡ 225/28.3.2006 έγγραφο της Vodafone, ούτε συμπεριλαμβάνεται μεταξύ των κατασχεθέντων στιγμιοτύπων από την ΑΔΑΕ (βλ. τις από 30.03.2006, 03.04.2006, 04.04.2006, 05.04.2006, 11.04.2006 εκθέσεις κατάσχεσης μέρους των στιγμιότυπων του λογισμικού των ψηφιακών κέντρων της εταιρείας Vodafone). Το στιγμιότυπο αυτό ευρέθη από την Ericsson μετά την εξομοίωση της 23, 27 και 31.3.2006 και άρα δεν μπορούσε να αποτελέσει αντικείμενο της εν λόγω εξομοίωσης, αν και ελέγχθηκε από την ΑΔΑΕ στις εγκαταστάσεις της Ericsson παρουσία της Vodafone κατά τη χρονική περίοδο από 4.5.2006 έως 12.5.2006 (βλ. σελ.12 και 18 του από 26.5.2006 εγγράφου με θέμα «Investigation of Vodafone Dumps from ADAE» με συνυπογραφή της ΑΔΑΕ, Ericsson και Vodafone).

ε) Η εξομοίωση, που έλαβε χώρα κατά την 23, 27 και 31.3.2006 στα γραφεία της Ericsson βασίστηκε σε λογισμικό, που περιείχε σαράντα δύο 42 επηρεασμένα blocks από το παρείσακτο λογισμικό (βλ.σελ.7 του από 5.5.2006 εγγράφου της Ericsson με θέμα «Malicious LI Software-Block descriptions and analysis-Information: ADAE, Vodafone Greece»). Από τον έλεγχο του στιγμιοτύπου της 25.1.2005 και ώρα 1.04 , που διενήργησε η ΑΔΑΕ, διαπιστώθηκε ότι το παρείσακτο λογισμικό είχε επηρεάσει είκοσι εννέα (29) blocks λογισμικού. Τα είκοσι εννέα (29) αυτά blocks λογισμικού είχαν επηρεαστεί από τα ίδια corrections με εκείνα που επηρέαζαν τα αντίστοιχα blocks λογισμικού (42), που αναλύθηκαν κατά την επίμαχη εξομοίωση (σελ.19 του από 26.5.2006 εγγράφου με θέμα «Investigation of Vodafone Dumps from ADAE» με συνυπογραφή της ΑΔΑΕ, Ericsson και Vodafone σε συνδυασμό με τη σελ.7 του από 5.5.2006 εγγράφου της Ericsson με θέμα «Malicious LI Software-Block descriptions and analysis-Information: ADAE, Vodafone Greece»). Κατά συνέπεια, δεν απαιτείτο να

Ιερού Λόχου 3, Τ.Κ.15124 Μαρούσι ♦ Τηλ: 210 6387600 ♦ Fax: 210 6387666 ♦ E-mail: info@adae.gr ♦Διαδικτυακός Τόπος: www.adae.gr

γίνει εξομοίωση για το στιγμιότυπο της 25.1.2005 και ώρα 1.04, που εδόθη μεταγενεστέρως από την εταιρεία Vodafone, διότι τα αποτελέσματα του ελέγχου απέδειξαν ότι τα corrections, τα οποία ευρέθησαν στο στιγμιότυπο της 25.1.2005 και ώρα 1:04, είναι ακριβώς τα ίδια με εκείνα που επηρέαζαν τα αντίστοιχα blocks (42) λογισμικού, που αναλύθηκαν κατά την επίμαχη εξομοίωση. Σημειώνεται ότι το στιγμιότυπο της 26.1.2005 και ώρα 5:13 ουδέποτε παρεδόθη στην ΑΔΑΕ, διότι δεν διακρατήθηκε από την εταιρεία Vodafone. (βλ. Παράρτημα 6 του συμπληρωματικού υπομνήματος Vodafone με αριθμ.πρωτ.ΑΔΑΕ 90/7.3.2006).

στ) Τα αποτελέσματα της εξομοίωσης, όπως προαναφέρθηκε ανωτέρω, ουδέποτε αμφισβητήθηκαν από την εταιρεία Vodafone (βλ.ανωτέρω, όπου γίνεται αναφορά των εγγράφων στα οποία βασίζονται τα χαρακτηριστικά και η μορφολογία του παρείσακτου λογισμικού). Αντιθέτως, γίνεται επίκληση αυτών από τη Vodafone για να αποδειχθεί ότι η εισαγωγή του παρείσακτου λογισμικού ήταν συνέπεια εξωτερικής πρόσβασης (σελ.6-7 του υπ'αριθμ.πρωτ.ΑΔΑΕ 826/3.10.2006 Υπομνήματος της Vodafone).

ζ) Η εξομοίωση αυτή έλαβε χώρα, κατόπιν συμφωνίας των εκπροσώπων της εταιρείας Vodafone, σύμφωνα με το σημείο 19 του από 14.2.2006 Πρακτικού Ελέγχου της ΑΔΑΕ. Η παρουσία της Vodafone δεν κρίθηκε αναγκαία, δεδομένου ότι η ίδια η εταιρεία έχει κατ' επανάληψη δηλώσει ότι «η Ericsson γνώριζε το λειτουργικό σύστημα από μέσα, καθώς και τον πηγαίο κώδικα» (βλ.σελ.4-5 του Πρακτικού Ακρόασης της Vodafone ενώπιον της ΑΔΑΕ την 9.2.2006), ότι το λογισμικό που χρησιμοποιεί είναι της Ericsson, η οποία «το συντηρεί, το επιβλέπει, το ανανεώνει και το διορθώνει» και, άρα, η Vodafone «είναι απλός χρήστης της Ericsson» (βλ.σελ.7 του Πρακτικού Ακρόασης της Vodafone ενώπιον της ΑΔΑΕ την 9.2.2006) και ότι η Vodafone «δεν έχει τεχνική δυνατότητα να ερμηνεύσει αυτά που της γράφει η Ericsson» (σελ.20 του Πρακτικού Ακρόασης της Vodafone ενώπιον της ΑΔΑΕ την 9.2.2006). Πέραν τούτου, η Vodafone είχε δηλώσει πως «δεν έχει προσδιορίσει παραλείψεις του προμηθευτή της, ούτε πράξεις, ούτε ενέργειες, ούτε αδιαφορία» (σελ.15 του Πρακτικού Ακρόασης της Vodafone ενώπιον της ΑΔΑΕ την 9.2.2006). Στο δε συμπληρωματικό υπόμνημά της, με αριθμ.πρωτ.ΑΔΑΕ 90/7.3.2006, η Vodafone είχε αναφέρει πως «δεν διαθέτει τεχνογνωσία να αξιολογήσει το περιεχόμενο του πηγαίου κώδικα, ούτε των διορθώσεων αυτού (corrections)». Αυτό εξηγεί και το γεγονός ότι δεν απεστάλη στη Vodafone αντίγραφο του κώδικα που χρησιμοποιήθηκε στην εξομοίωση αυτή.

Ιερού Λόχου 3, Τ.Κ.15124 Μαρούσι • Τηλ: 210 6387600 • Fax: 210 6387666 • E-mail: info@adae.gr • Διαδικτυακός Τόπος: www.adae.gr

η) Η προαναφερθείσα εξομοίωση δεν μπορούσε να βασιστεί σε μολυσμένο στιγμιότυπο από τα 162 στιγμιότυπα, τα οποία η ΑΔΑΕ είχε κατάσχει, δεδομένου ότι η κατάσχεση αυτή έλαβε χώρα μετά την προαναφερθείσα εξομοίωση (βλ. τις από 30.03.2006, 03.04.2006, 04.04.2006, 05.04.2006, 11.04.2006 εκθέσεις κατάσχεσης μέρους των στιγμιότυπων του λογισμικού των ψηφιακών κέντρων της εταιρείας Vodafone).

θ) Η εξομοίωση δεν μπορούσε να λάβει χώρα στο λειτουργικό περιβάλλον των ιδίων των κέντρων της Vodafone, δεδομένου ότι κατά τον χρόνο της εξομοίωσης όλα τα κέντρα της Vodafone είχαν αναβαθμιστεί σε νεότερη έκδοση λογισμικού από την έκδοση CSS R.9.1. (βλ. πρόγραμμα αναβάθμισης λογισμικού που κατατέθηκε στην ΑΔΑΕ με το από 8.2.2006 έγγραφο της Vodafone, στο οποίο καθορίζονται οι προγραμματισμένες ημερομηνίες εγκατάστασης τόσο για το λογισμικό CSS R9.1 όσο και για το λογισμικό CSS R.10 για τα κέντρα της Vodafone) και, όπως προαναφέρθηκε (βλ.ανωτέρω), το παρείσακτο λογισμικό δεν μπορούσε να λειτουργήσει σε έκδοση λογισμικού R.10. Πέραν τούτου, η εξομοίωση στο λειτουργικό περιβάλλον των ιδίων των κέντρων της Vodafone, ενδεχομένως θα δημιουργούσε προβλήματα διαθεσιμότητας των υπηρεσιών της εταιρείας έναντι των συνδρομητών της.

ι) Η εξομοίωση δεν μπορούσε να βασιστεί στην αρχική κατάσταση του παρείσακτου λογισμικού κατά τον Αύγουστου 2004, διότι δεν υπάρχει διαθέσιμο στιγμιότυπο.

ια) Η εξομοίωση απέδειξε ότι το παρείσακτο λογισμικό είχε τη δυνατότητα μετάδοσης, μέσω μηνυμάτων SMS, δεδομένων κίνησης και θέσης των υπό παρακολούθηση συνδέσεων (βλ. Πρακτικό Ελέγχου 23.3.2006, σημείο 1). Τούτο δεν αμφισβητείται ούτε από τη Vodafone όσον αφορά στο κέντρο ΜΕΑΡΑ.

ιβ) Η μετέπειτα εξομοίωση, αφορούσε ειδικότερο ζήτημα σε σχέση με εκείνο της επίμαχης εξομοίωσης. Συγκεκριμένα, αφορούσε στην επίδραση, που προκαλούσε στην κίνηση των SMS το παρείσακτο λογισμικό, που είχε εισαχθεί στο κέντρο της Παιανίας την 24η και 31η Ιανουαρίου 2005 (βλ. έγγραφο ETG-06:001966/Uen/15.6.2006). Αντιθέτως, η επίμαχη εξομοίωση αφορούσε εν γένει τη λειτουργία του παρείσακτου λογισμικού. Πέραν τούτου, το επιχείρημα ότι κατά τη μετέπειτα εξομοίωση δεν παρήχθη εμφανής συναγερμός ανάλογος με αυτούς που παρήχθησαν στο ΜΕΑΡΑ την 24 και 25.1.2005, δεν μπορεί να οδηγήσει σε αμφισβήτηση της εγκυρότητας της επίμαχης εξομοίωσης, αφού η ίδια η Ericsson έχει δηλώσει και η Vodafone έχει αποδεχθεί ότι το συγκεκριμένο σφάλμα «δεν παράγεται πάντα», γιατί είχε ήδη προβλεφθεί η απόκρυψή

Ιερού Λόχου 3, Τ.Κ.15124 Μαρούσι ♦ Τηλ.: 210 6387600 ♦ Fax: 210 6387666 ♦ E-mail: info@adae.gr ♦ Διαδικτυακός Τόπος: www.adae.gr

του από το παρείσακτο λογισμικό, με αποτέλεσμα αυτό να μην καταγράφεται και, κατά συνέπεια, να μην παράγει αντίστοιχο συναγερμό (σελ.12-13 του υπ'αριθμ.πρωτ.ΑΔΑΕ 826/3.10.2006 Υπομνήματος της Vodafone).

ιγ) Σε κάθε περίπτωση η ΑΔΑΕ προσπάθησε να ελέγξει το σύνολο του παρείσακτου λογισμικού (βλ. το με αριθμ.πρωτ. ΑΠΡ 2278/6.12.2006 έγγραφο της Ομάδας Ελέγχου της ΑΔΑΕ με θέμα «Τεχνικές Διευκρινίσεις επί του Υπομνήματος της Vodafone σχετικά με την κλήση της εταιρείας με αντικείμενο επιπλέον αποδιδόμενες παραβάσεις της κείμενης νομοθεσίας περί απορρήτου των επικοινωνιών»).

ιδ) Το γεγονός ότι η Vodafone ισχυρίζεται ότι οι τεχνικοί της, οι οποίοι παρέστησαν κατά τη διεξαγωγή των εξομοιώσεων, δεν μπορούσαν να διαθέτουν την απαιτούμενη (υψηλή και πολύ εξειδικευμένη) τεχνογνωσία, είναι νομικά αδιάφορο, δεδομένου ότι η εκπαίδευση των στελεχών του τηλεπικοινωνιακού παρόχου, ιδίως ενόψει της εμβέλειας της ελεγχόμενης εταιρείας, είναι ζήτημα που αφορά στον ίδιο τον πάροχο και πάντως ο ισχυρισμός αυτός είναι αντιφατικός σε σχέση με τον ισχυρισμό της εταιρείας ότι δεν παρέστησαν εκπρόσωποί της κατά την εξομοίωση της 23, 27 και 31.3.2005.

Τέλος, επισημαίνεται ότι η εταιρεία Vodafone δεν διακράτησε στιγμιότυπο του κέντρου ΜΕΑΡΑ την 26.1.2005 και ώρα 2:30 (2:33) πριν την εισαγωγή, σύμφωνα με την οδηγία της Ericsson (βλ υπ'αριθμ.πρωτ.ETG/O-05:0101/01-02-2005 αναφορά της Ericsson), παλαιότερου στιγμιοτύπου προς επίλυση του προβλήματος που είχε ανακύψει την 24.1.2005 και ώρα 19:56, οπότε και παρουσιάστηκαν συναγερμοί (alarms) λόγω της αποτυχημένης αποστολής πληθώρας μηνυμάτων SMS των συνδρομητών της εταιρείας Q-TELECOM (βλ.ανωτέρω). Αντιθέτως, διακράτησε στιγμιότυπο του κέντρου αυτού την 26.1.2005, ώρα 5:13, αφού ήδη είχε εισάγει στο κέντρο αυτό το στιγμιότυπο της 23.1.2005, το οποίο δεν μπορούσε να αποτυπώσει το πρόβλημα, που εκείνη τη χρονική στιγμή είχε το κέντρο αυτό. Η Vodafone είχε διακρατήσει στιγμιότυπο την 25.1.2005 και ώρα 1:04, δηλαδή μετά την εμφάνιση του προαναφερόμενου προβλήματος της 24.1.2005 και ώρα 19:56. Πλην όμως είχαν ήδη παρέλθει πλέον των είκοσι οκτώ (28) ωρών από τη διακράτηση του στιγμιοτύπου της 25.1.2005 και ώρα 1:04, χωρίς μάλιστα το στιγμιότυπο της 26.1.2005 και ώρα 5:13 να έχει πρακτική χρησιμότητα για το πρόβλημα αυτό, αφού ήδη, όπως προαναφέρθηκε, την 26.1.2005 και ώρα 2:30 (2:33) είχε φορτωθεί στο κέντρο αυτό στιγμιότυπο της 23.1.2005, δηλαδή στιγμιότυπο πριν την εμφάνιση του προβλήματος της 24.1.2005 και ώρα 19:56. Σημειώνεται, επίσης, ότι το

Ιερού Λόχου 3, Τ.Κ.15124 Μαρούσι ♦ Τηλ.: 210 6387600 ♦ Fax: 210 6387666 ♦ E-mail: info@adae.gr ♦Διαδικτυακός Τόπος: www.adae.gr

παρείσακτο λογισμικό την 23.1.2005 επηρέαζε 26 blocks του λογισμικού του κέντρου, ενώ το στιγμιότυπο της 25.1.2005 και ώρα 1:04 αποδεικνύει ότι το παρείσακτο λογισμικό επηρέαζε 29 blocks του λογισμικού του κέντρου, είχαν δηλαδή ήδη επέλθει μεταβολές στον τρόπο που ενεργούσε το παρείσακτο λογισμικό (περί αυτών βλέπε και το υπόμνημα υπ'αριθμ.πρωτ.ΑΔΑΕ ΑΠΡ 826/03-10-2006 της Vodafone σελίδες 7 και 20, στο οποίο η Vodafone αποδέχεται ότι ενδιαμέσως από τις 25.01.2005 και ώρα 01:04 έως και την 26.01.2005 και ώρα 05:13 δεν έχει παράξει κανένα άλλο αντίγραφο λογισμικού από το κέντρο της Παιανίας). Επισημαίνεται ότι μετά το συμβάν της 31.01.2005, όταν η Vodafone, και πάλι κατόπιν οδηγίας της Ericsson, εισάγει λογισμικό προηγούμενης ημερομηνίας για την αντιμετώπιση των τεχνικών προβλημάτων που προέκυψαν από την ανεπιτυχή αποστολή μηνυμάτων μέσω SMS συνδρομητών της εταιρείας Q-TELECOM, πριν την εισαγωγή αυτή διακρατεί στιγμιότυπο του μολυσμένου κέντρου, σε αντίθεση με ό,τι έπραξε κατά την 26.01.2005 και ώρα 02:30 (02:33) (βλ.την από 22.2.2006 Απόδειξη Παράδοσης-Παραλαβής).

Δ. Η Vodafone ισχυρίζεται ότι η δράση των τηλεφώνων-σκιών είναι ανεξάρτητη από το παρείσακτο λογισμικό και δεν μπορεί σε καμία περίπτωση να συσχετισθεί με την εταιρεία και τη λειτουργία της. Ο ισχυρισμός αυτός δεν είναι ορθός, διότι από τον έλεγχο των βάσεων δεδομένων (RCENA, RCEDB) του συστήματος νόμιμης συνακρόασης (RES) σε όλα τα μολυσμένα κέντρα, διαπιστώθηκε η εισαγωγή και των αριθμών των τηλεφώνων-σκιών. Κατά συνέπεια, οι όποιες κινήσεις των 14 τηλεφώνων-σκιών δεν ήταν ανεξάρτητες από την εισαγωγή του παρείσακτου λογισμικού, των οποίων η δράση αναμφισβήτητα χαρακτηρίζεται οργανωμένη, όπως περιγράφηκε ανωτέρω. Υπό την έννοια αυτή, εφόσον διαπιστωθεί ευθύνη (δια πράξεων ή παραλείψεων) της εταιρείας Vodafone στην εισαγωγή του παρείσακτου λογισμικού, η ευθύνη αυτή καθίσταται μεγαλύτερη, δεδομένου ότι η εισαγωγή του παρείσακτου λογισμικού συνοδεύτηκε από μια οργανωμένη δράση των τηλεφώνων-σκιών.

Ε. Η Vodafone αμφισβητεί τα ευρήματα ελέγχου στα μολυσμένα ψηφιακά της κέντρα. Περί αυτών βλ. όμως ανωτέρω. Οι μεταβολές που αναφέρονται στο από 28.06.2006 Πόρισμα της ΑΔΑΕ, όπως διευκρινίστηκε με το υπ'αριθμ.πρωτ.ΑΠΡ 1031/6.12.2006 έγγραφο της Ομάδας Ελέγχου της ΑΔΑΕ (σελίδες 30-38), καθώς και η δημιουργία των APC Links (συνδέσεις μεταξύ των διαφορετικών τμημάτων του λογισμικού για την

Ιερού Λόχου 3, Τ.Κ.15124 Μαρούσι • Τηλ: 210 6387600 • Fax: 210 6387666 • E-mail: info@adae.gr • Διαδικτυακός Τόπος: www.adae.gr

εισαγωγή των υπό παρακολούθηση αριθμών και των τηλεφώνων-σκιών), που έλαβαν χώρα με σκοπό την τροποποίηση του λογισμικού, των δεδομένων του παρείσακτου λογισμικού και πιθανώς για τις δοκιμές λειτουργίας του, επισημάνθηκαν από την ΑΔΑΕ επειδή προϋποθέτουν προσβάσεις στα κέντρα της Vodafone και όχι για να αναιρεθεί η διαπίστωση ότι το παρείσακτο λογισμικό έκρυβε την ύπαρξή του.

ΣΤ. Η Vodafone αμφισβητεί ορισμένα από τα διαπιστωθέντα χρονικά διαστήματα εισαγωγής του παρείσακτου λογισμικού. Περί αυτών όμως βλ. ανωτέρω.

Ζ. Περί των τρόπων εισαγωγής του παρείσακτου λογισμικού που επικαλείται η Vodafone βλ. ανωτέρω.

Η. Η Vodafone ισχυρίζεται ότι για πρώτη φορά η Ericsson την ενημέρωσε για τη σύνδεση των περιστατικών της 24.01.2005 και ώρα 19:56 και της 31.01.2005 και ώρα περίπου 20:00 με το θέμα των υποκλοπών κατά τη διάρκεια ελέγχων της ΑΔΑΕ ένα χρόνο αργότερα και συγκεκριμένα την 28.02.2006, ενώ προηγουμένως, την 21.03.2005, η Ericsson διαβεβαίωνε τη Vodafone ότι τα τεχνικά αυτά προβλήματα ήταν άσχετα με το θέμα των υποκλοπών (βλ. ανωτέρω).

Θ. Η Vodafone αποσυνδέει τη συσχέτιση των markers και τη μη εμφάνιση λαθών, ενώ το πρόβλημα των SMS εξακολουθούσε να υπάρχει στο ΜΕΑΡΑ, ισχυριζόμενη ότι η συσχέτιση αυτή δεν κρίνεται ορθή σύμφωνα με την Αναφορά Εσωτερικής Διερεύνησης της εταιρείας (σελίδα 33) και άρα εσφαλμένως συμπεραίνεται από την ΑΔΑΕ ότι «επιχειρήθηκε διόρθωση του προβλήματος που δημιουργούσε την εμφάνιση λαθών στο κέντρο της Παιανίας σε πραγματικό χρόνο». Ανεξαρτήτως του εάν επιχειρήθηκε ή όχι διόρθωση του προβλήματος που δημιουργούσε την εμφάνιση λαθών στο κέντρο της Παιανίας σε πραγματικό χρόνο (βλ.σελ.38 του από 28.6.2006 Πορίσματος Ελέγχου της ΑΔΑΕ, όπως διευκρινίστηκε με το υπ'αριθμ.πρωτ.ΑΠΡ 1031/6.12.2006 έγγραφο της Ομάδας Ελέγχου της ΑΔΑΕ), επισημαίνεται ότι τα συμπεράσματα αυτά εξάγει η Vodafone από την μετέπειτα εξομοίωση, που έλαβε χώρα παρουσία της Vodafone και της Ericsson και τα οποία, όπως αναφέρθηκε ανωτέρω, δεν αναιρούν τα αποτελέσματα της εξομοίωσης που έλαβε χώρα την 23, 27, 31/03/2006. Πέραν τούτου, η ίδια η Vodafone κατά την εξομοίωση αυτή, όπως αναφέρθηκε και ανωτέρω, δήλωσε ότι το συγκεκριμένο σφάλμα δεν παράγεται πάντα διότι είχε προβλεφθεί η απόκρυψή του από το παρείσακτο λογισμικό, με αποτέλεσμα αυτό να μην καταγράφεται και κατά συνέπεια

Ιερού Λόχου 3, Τ.Κ.15124 Μαρούσι ♦ Τηλ: 210 6387600 ♦ Fax: 210 6387666 ♦ E-mail: info@adae.gr ♦Διαδικτυακός Τόπος: www.adae.gr

να μην παράγει αντίστοιχο συναγερμό (βλ. ανωτέρω). Το γεγονός όμως ότι το παρείσακτο λογισμικό έκρυβε την ύπαρξή του, όπως θα αναλυθεί κατωτέρω, δεν συνεπάγεται αναγκαστικά την απαλλαγή της Vodafone από την ευθύνη της για τα συγκεκριμένα συμβάντα.

Ι. Η Vodafone ισχυρίζεται, επίσης, ότι η αύξηση πόρων του κέντρου του ΜΕΑΡΑ, ώστε να μπορούν να εισαχθούν υπό παρακολούθηση αριθμοί στη χρονική περίοδο από 26.01.2005 και ώρα 03:52 έως 28.01.2005 και ώρα 03:52, εμφανίζεται μόνο στο χρήστη που εκτελεί τη συγκεκριμένη εντολή, διότι το παρείσακτο λογισμικό έκρυβε την ύπαρξή του και δεν παρήγαγε κανένα συναγερμό. Πέραν του γεγονότος ότι αυτό δεν είναι απόλυτα αληθές, δεδομένου ότι υπήρξαν ορισμένοι συναγερμοί, ο ισχυρισμός αυτός δεν συνεπάγεται αναγκαστικά απαλλαγή της Vodafone από την ευθύνη της για τα συγκεκριμένα συμβάντα, όπως αναφέρθηκε στην προηγούμενη παράγραφο.

ΙΑ. Η Vodafone αμφισβητεί τα αποτελέσματα της έρευνας φυσικής και λογικής πρόσβασης στο ΜΕΑΡΑ κατά την 24.1.2005, δεχόμενη ότι ο χρονοπρογραμματισμός είναι εφικτός τόσο σε επίπεδο IOG όσο και σε επίπεδο OSS. Η περίπτωση του χρονοπρογραμματισμού χωρίς φυσική παρουσία υπαλλήλου (scripts) δεν μπορεί να αποκλειστεί (βλ.σελ 3 του εγγράφου με αριθμ.πρωτ. ΑΠΡ 2278/6.12.2006 της Ομάδας Ελέγχου της ΑΔΑΕ με θέμα «Τεχνικές Διευκρινίσεις επί του Υπομνήματος της Vodafone σχετικά με την κλήση της εταιρείας με αντικείμενο επιπλέον αποδιδόμενες παραβάσεις της κείμενης νομοθεσίας περί απορρήτου των επικοινωνιών»). Το ενδεχόμενο του χρονοπρογραμματισμού αποσυνδέει την εισαγωγή-τροποποίηση του παρείσακτου λογισμικού κατά το χρονικό διάστημα 24.1.2005 ώρα 19:56 από τη δραστηριότητα των πέντε (5) ενεργών κωδικών (και όχι υπαλλήλων) της Vodafone (βλ.σελ 3 του εγγράφου με αριθμ.πρωτ. ΑΠΡ 2278/6.12.2006 εγγράφου της Ομάδας Ελέγχου της ΑΔΑΕ με θέμα «Τεχνικές Διευκρινίσεις επί του Υπομνήματος της Vodafone σχετικά με την κλήση της εταιρείας με αντικείμενο επιπλέον αποδιδόμενες παραβάσεις της κείμενης νομοθεσίας περί απορρήτου των επικοινωνιών»). Πλην όμως, τούτο δεν αναιρεί το γεγονός ότι κατά το χρονικό διάστημα από 24.1.2005 ώρα 19:56 έως 31.1.2005 και ώρα περίπου 20:00 έλαβαν χώρα παρεισφρήσεις στο κέντρο ΜΕΑΡΑ, με σκοπό πιθανώς δοκιμές στο παρείσακτο λογισμικό. Τούτο αποδεικνύεται και από την Αναφορά Εσωτερικής Διερεύνησης της Vodafone (σελ. 9, 13 και 15) όπου γίνεται

Ιερού Λόχου 3, Τ.Κ.15124 Μαρούσι ♦ Τηλ: 210 6387600 ♦ Fax: 210 6387666 ♦ E-mail: info@adae.gr ♦Διαδικτυακός Τόπος: www.adae.gr

αποδεκτό ότι κατά το χρονικό διάστημα από 24.1.2005, 09:16, έως 25.1.2005, 08:36, πραγματοποιείται στο ΜΕΑΡΑ εισαγωγή πρόσθετου παρείσακτου λογισμικού (σελ.9). Επίσης, κατά τη χρονική περίοδο από 26.1.2005, 03:52, έως 28.1.2005, 03:52, πραγματοποιείται στο ΜΕΑΡΑ αύξηση των SAE 607 και 608 και εισαγωγή ενός αριθμού προς παρακολούθηση (MONB) με αντίστοιχο αριθμό παρακολούθησης (MCNB) (σελ.13), οι οποίοι ανήκουν στα «τηλέφωνα-σκιές». Στις Διευκρινίσεις επί του από 28/6/2006 Πορίσματος της ΑΔΑΕ σχετικά με το θέμα των υποκλοπών μέσω του δικτύου της εταιρείας Vodafone αναφέρεται ότι η σειρά ενεργειών του παρεισφρήσαντος στο χρονικό διάστημα από 24.1.2005 έως 6.2.2005 δείχνει ότι ο παρεισφρήσας έκανε ενέργειες επί του παρείσακτου λογισμικού στο ΜΕΑΡΑ (σελ.7 υπ'αριθμ.πρωτ.ΑΠΡ 1031/6.12.2006 έγγραφο της Ομάδας Ελέγχου της ΑΔΑΕ). Εξάλλου, η ολοκλήρωση της ενεργοποίησης του πρόσθετου παρείσακτου κώδικα προκύπτει και για τις δύο ημερομηνίες (24.1.2005 και 31.1.2005) στον ίδιο περίπου χρόνο, 20:00 (σελίδα 15). Στο από 28.6.2006 Πόρισμα Ελέγχου της ΑΔΑΕ, όπως διευκρινίστηκε με το υπ'αριθμ.πρωτ.ΑΠΡ 1031/6.12.2006 έγγραφο της Ομάδας Ελέγχου της ΑΔΑΕ, (σελ.33) γίνεται λόγος για 5 τουλάχιστον παρεισφρήσεις. Οι δύο επιπλέον προσβάσεις, που αναφέρονται στη σελίδα 33 του από 28.6.2006 Πορίσματος Ελέγχου της ΑΔΑΕ, όπως διευκρινίστηκε με το υπ'αριθμ.πρωτ.ΑΠΡ 1031/6.12.2006 έγγραφο της Ομάδας Ελέγχου της ΑΔΑΕ, προέκυψαν από τον έλεγχο της αλλαγής των παρακολουθούνιων και υπό παρακολούθηση αριθμών.

ΙΒ. Η Vodafone αναφέρει ότι στο από 28.6.2006 Πόρισμα Ελέγχου της ΑΔΑΕ δεν έγινε καμία ανάλυση για το συμβάν της 31.1.2005 και ώρα περίπου 20:00 (σελ.28 του ΑΠΡ 826/3-10-2006 Υπομνήματος της Vodafone).

Η ΑΔΑΕ έχει προβεί σε συμπλήρωση του από 28.06.2006 Πορίσματός της, όπως προκύπτει από το υπ' αριθμ. πρωτ.. ΑΔΑΕ ΑΠΡ 1031/06-12-2006 έγγραφο «Διευκρινίσεις επί του από 28-06-2006 Πορίσματος ελέγχου της ΑΔΑΕ» (σημεία Ι. 2. και ΧΙ. 5.), με το οποίο βεβαιώνεται ότι έγινε έρευνα φυσικής και λογικής πρόσβασης στο κέντρο ΜΕΑΡΑ της εταιρείας Vodafone και κατά την 31η Ιανουαρίου 2005 (βλ. σελίδα 48 του υπ' αριθμ. ΑΠΡ4315/3.12.2012 Υπομνήματος της εταιρείας Vodafone).

Από τα αποτελέσματα της έρευνας, που αφορά στη φυσική πρόσβαση στο κέντρο ΜΕΑΡΑ κατά την 31.1.2005, με βάση τα στοιχεία που παρέδωσε η εταιρεία Vodafone (αρχεία εισόδου-εξόδου στο κέντρο ΜΕΑΡΑ, βλ. την από 8.2.2006 Απόδειξη

Ιερού Λόχου 3, Τ.Κ.15124 Μαρούσι ♦ Τηλ: 210 6387600 ♦ Fax: 210 6387666 ♦ E-mail: info@adae.gr ♦Διαδικτυακός Τόπος: www.adae.gr

Παράδοσης-Παραλαβής), προκύπτει ότι καθ'όλο το εικοσιτετράωρο της ημέρας αυτής μόνο υπάλληλοι της εταιρείας Vodafone ευρίσκοντο στο κέντρο αυτό.

Από τα αποτελέσματα της έρευνας που αφορά στη λογική πρόσβαση στο κέντρο ΜΕΑΡΑ κατά την 31.1.2005, με βάση τα στοιχεία που παρέδωσε η εταιρεία Vodafone για το χρονικό διάστημα από 18:55:14 έως και 20:02:14 (αρχεία καταγραφής εισόδου στο σύστημα OSS, αρχεία καταγραφής εντολών στο κέντρο ΜΕΑΡΑ, βλ. την υπ'αριθμ.πρωτ.ΑΔΑΕ ΑΠΡ 66/27.2.2006 επιστολή της Vodafone) διαπιστώνεται ότι τέσσερις κωδικοί χρήσης (usernames), τους οποίους διαχειρίζονταν υπάλληλοι της εταιρείας Vodafone, είχαν λογική πρόσβαση μέσω του OSS στο κέντρο αυτό. Από τα ίδια στοιχεία προκύπτει ότι την 31.1.2005 υπήρξε μία πρόσβαση του κωδικού χρήσης (username) Eric, η οποία άρχισε (login) ώρα 15:32 και τερματίστηκε (logout) ώρα 15:35 (βλ.σελ.7 του υπ'αριθμ.πρωτ.ΑΠΡ 1031/6.12.2006 εγγράφου της Ομάδας Ελέγχου της ΑΔΑΕ με θέμα «Διευκρινίσεις επί του από 28/06/2006 Πορίσματος Ελέγχου της ΑΔΑΕ»).

Επισημαίνεται ότι με το υπ'αριθμ.πρωτ.ΑΔΑΕ ΑΠΡ 826/3-10-2006 υπόμνημά της, η Vodafone για πρώτη φορά μέχρι τότε και καθ' όλη τη διάρκεια του ελέγχου που είχε προηγηθεί εμφάνισε ότι ευρέθησαν ακόμη δύο συναγερμοί στα κέντρα MEAKS και ΜΕΑΡΑ με ημερομηνίες 27.9.2004 και 31.1.2005 αντίστοιχα (βλ.σελ. 16 του ΑΠΡ 826/3-10-2006 υπομνήματος και σελ.4 και 22 του Παραρτήματος 3 αυτού-Αναφορά Εσωτερικής Διερεύνησης Vodafone), από τους οποίους διαπιστώνεται ότι υπήρξαν προσβάσεις στο κέντρο της με τον ίδιο κωδικό συνόδου (session id) με εκείνον που είχε αναφέρει στους δύο δηλωθέντες από αυτήν συναγερμούς της 10.8.2004 στα κέντρα MEAKS και MEAKF (σελ.15-16 της ΑΠΡ 484/7.6.2006 Πρώτης Αναφοράς Εσωτερικής Διερεύνησης της Vodafone). Πάντως, ακόμη και εάν ο ισχυρισμός αυτός είναι αληθής, και όντως ο παράνομος χρήστης χρησιμοποίησε, όπως αναφέρει η Vodafone, τον ίδιο κωδικό συνόδου (session id) ή τον ίδιο κωδικό τερματικού (device id), τούτο δεν στοιχειοθετεί ότι υπήρξε μία και μόνη παρείσφρηση και πάντα από τον ίδιο χρήστη αλλά, αντιθέτως, ότι υπήρξαν περισσότερες προσβάσεις στα κέντρα της. Διευκρινίζεται ότι για να υπάρξει πρόσβαση στο ψηφιακό κέντρο της εταιρείας μέσω του συστήματος διαχείρισης OSS, απαιτείται η δημιουργία συνόδου, η οποία χαρακτηρίζεται από μία συγκεκριμένη ταυτότητα συνόδου (session id) ή ταυτότητα συγκεκριμένου τερματικού (device id). Στο σημείο αυτό αξιοσημείωτο είναι ότι στο κέντρο MEAKF στις 00:50 την

Ιερού Λόχου 3, Τ.Κ.15124 Μαρούσι ♦ Τηλ: 210 6387600 ♦ Fax: 210 6387666 ♦ E-mail: info@adae.gr ♦ Διαδικτυακός Τόπος: www.adae.gr

10.8.2004, ενεργοποιείται συναγερμός, ο οποίος εμφανίζεται σε εκτέλεση ειδικών εντολών διερεύνησης προβλημάτων λογισμικού «TEST SYSTEM» από το session id 1e291 σε δεκαεξαδική μορφή ή 123537 σε δεκαδική μορφή. Στο κέντρο MEAKS στις 01:53 την 10.8.2004 ενεργοποιείται ο ίδιος συναγερμός με το ίδιο session id. Επίσης κατά την αναζήτηση των προαναφερόμενων ακολουθιών χαρακτήρων σε όλα τα διαθέσιμα αρχεία καταγραφής του OSS προέκυψαν δύο νέα ευρήματα: το πρώτο εύρημα της 27.9.2004 αφορά στο κέντρο MEAKS και αποτελεί απάντηση σφάλματος στην εντολή IOFAT. Συγκεκριμένα, η απάντηση φανερώνει ότι ζητήθηκε η εκτύπωση του αρχείου Transaction Log File 4092720, που περιέχει τις καταγεγραμμένες ενέργειες σε αυτό για τη χρονική περίοδο από 27.9.2004 και ώρα 20:00 έως 27.9.2004 και ώρα 20:59. Αντίστοιχα, το δεύτερο εύρημα της 31.1.2005 και ώρα 19:55:55, που αφορά στο κέντρο ΜΕΑΡΑ, αποτελεί επίσης απάντηση σφάλματος στην εντολή IOFAT. Όπως διαπιστώνεται, ζητήθηκε η εκτύπωση του αρχείου Transaction Log File 5012622, που περιέχει τις καταγεγραμμένες ενέργειες σε αυτό για τη χρονική περίοδο από 26.1.2005 και ώρα 22:00 έως 26.1.2005 και ώρα 22:59 (σελ.17, 18, 19, 22 και 23 Αναφορά Εσωτερικής Διερεύνησης της Vodafone που υπεβλήθη με το υπ΄αριθμ. ΑΠΡ 826/3.10.2006 Υπόμνημά της). Από την Αναφορά Εσωτερικής Διερεύνησης της Vodafone, που υπεβλήθη με το υπ΄αριθμ. ΑΠΡ 826/3.10.2006 Υπόμνημά της, προκύπτει ότι οι εντολές αυτές δεν εκτελέστηκαν λόγω σφάλματος με κωδικό (Fault Code) 4 (βλ.σελ.22). Από την έρευνα που διεξήγαγε η Vodafone διαπιστώθηκε ότι το σφάλμα αυτό δίνεται στις περιπτώσεις κατά τις οποίες α) έχει επιλεγεί η εκτύπωση σε τερματικό (ΙΟ) του οποίου η κατάσταση δεν είναι η κατάλληλη για να λάβει εκτύπωση (μπλοκαρισμένο ή μη διαθέσιμο τερματικό), β) για ιδιαίτερα μεγάλα αρχεία, οπότε η εκτύπωση ενδέχεται να ξεκινήσει κανονικά, αλλά για κάποια τεχνική αιτία να μην ολοκληρωθεί, παράγοντας μια δεύτερη απάντηση σφάλματος (βλ.σελ.23). Παρόλα αυτά, από τις δοκιμές εξομοίωσης της απάντησης σφάλματος με κωδικό 4 (Device Fault), το οποίο ευρέθη στο κέντρο MEAKS την 27.09.04 και ώρα 22:02:01 και στο κέντρο ΜΕΑΡΑ την 31.1.2005 και ώρα 19:55:55, τις οποίες πραγματοποίησε η Vodafone (σελ. 23-24 Αναφοράς Εσωτερικής Διερεύνησης της Vodafone που υπεβλήθη με το υπ΄αριθμ. ΑΠΡ 826/3.10.2006 Υπόμνημά της), διαπιστώνεται ότι η λήψη του συγκεκριμένου σφάλματος κατέστη δυνατή μόνο εάν είναι ανοικτό το session id (σύνοδος) από το οποίο δόθηκε η εντολή που προκάλεσε το συγκεκριμένο σφάλμα (δεδομένου ότι στην

Ιερού Λόχου 3, Τ.Κ.15124 Μαρούσι ♦ Τηλ: 210 6387600 ♦ Fax: 210 6387666 ♦ E-mail: info@adae.gr ♦Διαδικτυακός Τόπος: www.adae.gr

εξομοίωση αυτή η εντολή δόθηκε στις 5:38:19 και το σφάλμα ελήφθη στις 5:43:31), περίπτωση που για να συντρέξει προϋποθέτει ότι ο χρήστης ήταν λογικά παρών (logical access) στο σύστημα και δεν έλαβε χώρα χρονοπρογραμματισμός. Επισημαίνεται επίσης ότι η Vodafone απέτυχε να εξομοιώσει την περίπτωση κατά την οποία η απάντηση στην ως άνω εντολή περιέρχεται σε άλλο session id από εκείνο που χρησιμοποίησε ο χρήστης για να δώσει την εντολή αυτή (σελ.23 Αναφοράς Εσωτερικής Διερεύνησης της Vodafone που υπεβλήθη με το υπ΄αριθμ. ΑΠΡ 826/3.10.2006 Υπόμνημά της). Υπό την έννοια αυτή, και με δεδομένο ότι την 31.1.2005 και ώρα 19:55:55 διαπιστώθηκε ότι η εντολή αυτή εδόθη μέσω του συστήματος OSS της Vodafone, η οποία, σημειωτέον, εξομοιώθηκε από την ίδια την εταιρεία μόνο στην περίπτωση που ήταν ανοικτό το session id (σύνοδος) από το οποίο δόθηκε η εντολή που προκάλεσε το συγκεκριμένο σφάλμα, λογικό επακόλουθο τούτου είναι ότι περίπου πέντε λεπτά αργότερα, και συγκεκριμένα την 31.1.2005 και ώρα περίπου 20:00, τα σφάλματα που διαπιστώθηκαν από τη μη αποστολή μηνυμάτων SMS των συνδρομητών της Q-TELECOM προήλθαν από πρόσβαση που έλαβε χώρα με τον ίδιο τρόπο. Επισημαίνεται ότι η Vodafone αναφέρει ότι «στις 31.1.05 και περίπου στις 20:00, δηλαδή την ίδια ημερομηνία και ώρα που επιχειρείται η εκτύπωση, έχει ολοκληρωθεί στο ΜΕΑΡΑ εισαγωγή πρόσθετου παρείσακτου λογισμικού» (σελ. 23 Αναφοράς Εσωτερικής Διερεύνησης της Vodafone που υπεβλήθη με το υπ΄αριθμ. ΑΠΡ 826/3.10.2006 Υπόμνημά της), χωρίς να προσδιορίζεται από πού ακριβώς η Vodafone γνωρίζει ότι την ίδια ημερομηνία και ώρα που επιχειρείται η εν λόγω εκτύπωση, έχει ολοκληρωθεί στο ΜΕΑΡΑ η εισαγωγή πρόσθετου παρείσακτου λογισμικού.

ΙΓ. Κατά την επανάληψη της διαδικασίας ακρόασης, η Vodafone ισχυρίστηκε εξάλλου ότι τον Φεβρουάριο του 2004 και τον Αύγουστο του 2004 συμμετείχε σε συσκέψεις με άλλες δημόσιες υπηρεσίες, σχετικά με τα θέματα επισύνδεσης, και συγκεκριμένα με σκοπό τη διερεύνηση της δυνατότητας εγκατάστασης συστημάτων για τη διενέργεια συνακροάσεων με αιτιολογία την ασφάλεια των Ολυμπιακών Αγώνων, ότι στη σύσκεψη του Φεβρουαρίου του 2004 στην ΕΥΠ «...συμμετείχαν και κάποιοι αγγλόφωνοι, αγνώστων λοιπών στοιχείων...», (σελ. 22 Πρακτικού Ακρόασης της Vodafone ενώπιον της ΑΔΑΕ της 20-11-2012) και ότι «...στην ίδια χρονική περίοδο...δηλαδή το 2004,...είχαμε δεχτεί μία επίσκεψη στα γραφεία μας από τους αστυνομικούς της Δίωξης Ναρκωτικών μαζί με δύο πάλι Άγγλους αγνώστων λοιπών στοιχείων...» (σελ. 25

Ιερού Λόχου 3, Τ.Κ.15124 Μαρούσι • Τηλ: 210 6387600 • Fax: 210 6387666 • E-mail: info@adae.gr • Διαδικτυακός Τόπος: www.adae.gr

Πρακτικού Ακρόασης της Vodafone ενώπιον της ΑΔΑΕ της 20-11-2012). Η εταιρεία αναφέρει ότι επαναλάμβανε γραπτώς τη θέση της «...για την απουσία νομικού, θεσμικού και διαδικαστικού πλαισίου για την εγκατάσταση και λειτουργία της νόμιμης συνακρόασης» (σελ.24 Πρακτικού Ακρόασης της Vodafone ενώπιον της ΑΔΑΕ της 20-11-2012), ότι τα παραπάνω δείχνουν « ...την περιρρέουσα ατμόσφαιρα εκείνης της εποχής και τις πέσεις τις οποίες δεχόταν η εταιρεία, καθώς επίσης και τη στάση που κρατούσε η εταιρεία» (σελ.25 Πρακτικού Ακρόασης της Vodafone ενώπιον της ΑΔΑΕ της 20-11-2012) και επισημαίνει ότι «...σε ερώτηση του Υπουργού Δημοσίας Τάξεως...εάν μπορούσαμε να διαθέσουμε σύστημα επισύνδεσης, το οποίο θα χρησιμοποιείτο για την ασφάλεια των Ολυμπιακών Αγώνων, η απάντησή μου ήταν αρνητική» (σελ.25 Πρακτικού Ακρόασης της Vodafone ενώπιον της ΑΔΑΕ της 20-11-2012). Πλην όμως, το γεγονός ότι η Vodafone αρνήθηκε να διαθέσει σύστημα συνακροάσεων στα αιτήματα που επικαλείται κατά τα προαναφερόμενα, αποτελεί συμμόρφωση προς τις κατά το νόμο υποχρεώσεις του παρόχου υπηρεσιών και δικτύων ηλεκτρονικών επικοινωνιών, καθώς μάλιστα ήταν σε όλους γνωστή η νομοθεσία περί άρσης του απορρήτου των επικοινωνιών. Πέραν τούτου, ο ισχυρισμός της εταιρείας ότι έλαβαν χώρα οι εν λόγω συσκέψεις με δημόσιους φορείς και άλλους παράγοντες, αγνώστων, σύμφωνα με την εταιρεία, λοιπών στοιχείων, δεν αποδεικνύει ότι η εισαγωγή του παρείσακτου λογισμικού έγινε χωρίς ευθύνη της, πολλώ δε μάλλον αφού προκύπτει ότι η εταιρεία Vodafone ευθύνεται για κάθε τρόπο πρόσβασης και ούτε η ίδια απέδειξε τους ισχυρισμούς της περί hacking.

ΙΔ. Επισημαίνεται ότι, όπως άλλωστε έχει κριθεί με την υπ'αριθμ.456/2007 Απόφαση της Επιτροπής Αναστολών του ΣτΕ για την παράβαση αυτή, «...είναι υποστηρίξιμη η άποψη ότι από την ερμηνεία της προσβαλλομένης αποφάσεως, κατά το σημείο τούτο, προκύπτει ότι, παρά το γεγονός ότι κατά το γράμμα του Κεφαλαίου Ε` της εν λόγω αποφάσεως γίνεται μνεία περί μίας παραβάσεως και περί ενός επιβληθέντος γι` αυτήν προστίμου, στην πραγματικότητα, κατά την έννοιά της, διαπιστώθηκαν και εκολάσθησαν 106 παραβάσεις, δηλαδή τόσες όσες και τα πρόσωπα, το έννομο αγαθό του απορρήτου των επικοινωνιών των οποίων ετέθη υπό διακινδύνευση, και επομένως ως επιβληθέν πρόστιμο νοείται το άθροισμα των επιβληθέντων επί μέρους προστίμων για τις 106 παραβάσεις. Η ερμηνεία αυτή ευρίσκει έρεισμα τόσο στο σκεπτικό στο οποίο στηρίχθηκε η κρίση της ΑΔΑΕ περί της ανάγκης πολλαπλασιασμού του προστίμου επί

Ιερού Λόχου 3, Τ.Κ.15124 Μαρούσι ♦ Τηλ.: 210 6387600 ♦ Fax: 210 6387666 ♦ E-mail: info@adae.gr ♦Διαδικτυακός Τόπος: www.adae.gr

106 (το περιεχόμενο στην σελίδα 139 της προσβαλλομένης αποφάσεως- βλ. ανωτέρω στην σκέψη 26) όσο και στην πραγματική φύση της παραβάσεως, η οποία έλαβε χώρα. Συγκεκριμένα, το Σύνταγμα μέσα στα πλαίσια της εκ μέρους του καθιερώσεως του σεβασμού και της προστασίας της αξίας του ανθρώπου ως πρωταρχικής υποχρέωσης της Πολιτείας (άρθρο 2 παρ. 1), προέβλεψε ειδικότερα στο κεφάλαιο το σχετικό με τα ατομικά και κοινωνικά δικαιώματα ότι η ιδιωτική και οικογενειακή ζωή του ατόμου είναι απαραβίαστη (άρθρο 9 παρ. 1 εδάφ. Δεύτερο) και ότι το απόρρητο της επικοινωνίας είναι απόλυτα απαραβίαστο (άρθρο 19 παρ. 1). Οι τελευταίες δύο διατάξεις θεσπίζουν απόλυτη την προστασία των εννόμων αγαθών, τα οποία κατοχυρώνουν, μη προβλέποντας μάλιστα στις περιπτώσεις αυτές προσδιορισμό του περιεχομένου ή περιορισμό του αντιστοίχου ατομικού δικαιώματος από τον κοινό νομοθέτη, όπως προβλέπεται σε άλλες συνταγματικές διατάξεις κατοχυρωτικές ατομικών δικαιωμάτων ως προσωπικών ελευθεριών. Τούτο δεν είναι ούτε τυχαίο, ούτε άνευ σημασίας. Ο συνταγματικός νομοθέτης γνωρίζει ότι χωρίς το απαραβίαστο του απορρήτου των επικοινωνιών (το οποίο μάλιστα χαρακτηρίζει απόλυτο) και χωρίς το απαραβίαστο της ιδιωτικής ζωής του ατόμου δεν μπορεί σε μία σύγχρονη δημοκρατική πολιτεία να κατοχυρωθεί ο σεβασμός και η προστασία της αξίας του ανθρώπου, που αποτελούν πρώτιστο καθήκον της Πολιτείας. Πράγματι, η παραβίαση του απορρήτου των επικοινωνιών θα καθιστούσε κενό γράμμα τον σεβασμό και την προστασία της αξίας του ανθρώπου. Στο σημείο δε τούτο επιβάλλεται να σημειωθεί, ότι τα δύο αυτά ατομικά δικαιώματα συνδέονται στενά μεταξύ τους, με την έννοια ότι χωρίς το απαραβίαστο των επικοινωνιών δεν νοείται και απαραβίαστο της ιδιωτικής σφαίρας των ανθρώπων που ευρίσκονται στην Χώρα. Περαιτέρω, στο άρθρο 25 παρ. 1 του Συντάγματος ορίζεται ότι τα δικαιώματα του ανθρώπου τελούν υπό την εγγύηση του Κράτους, ότι όλα τα κρατικά όργανα υποχρεούνται να διασφαλίζουν την ανεμπόδιστη και αποτελεσματική άσκησή τους καθώς και ότι τα δικαιώματα αυτά ισχύουν και στις σχέσεις μεταξύ ιδιωτών στις οποίες προσιδιάζουν. Από την τελευταία διάταξη προκύπτει ότι όχι μόνο το Κράτος αλλά και τα φυσικά ή νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου υποχρεούνται να διασφαλίζουν, στον βαθμό που έχουν εκ του νόμου την εξουσία διαχειρίσεως εννόμων αγαθών τρίτων, την ανεμπόδιστη και αποτελεσματική άσκηση των ατομικών δικαιωμάτων και ελευθεριών. Ειδικότερα σε ό,τι αφορά τον τομέα των τηλεπικοινωνιών, την υποχρέωση αυτή την έχουν οι πάροχοι υπηρεσιών

Ιερού Λόχου 3, Τ.Κ.15124 Μαρούσι ♦ Τηλ: 210 6387600 ♦ Fax: 210 6387666 ♦ E-mail: info@adae.gr ♦Διαδικτυακός Τόπος: www.adae.gr

τηλεφωνίας. Οι πάροχοι αυτοί, ασκούν ως κερδοσκοπική επιχειρηματική δράση μία δραστηριότητα, η οποία τους έχει επιτραπεί με κρατική άδεια. Για τον λόγο αυτό και κυρίως για τον λόγο ότι διαχειρίζονται τον ιδιαίτερα ευαίσθητο και εύτρωτο τομέα των τηλεπικοινωνιών, έχουν αυξημένες υποχρεώσεις ιδιαίτερης επιμέλειας στην προσπάθεια της εξασφάλισης της ασφάλειας του δικτύου τους. Οποιαδήποτε πράξη τους ή παράλειψή τους η οποία οδηγεί σε "ρωγμές" στο τείχος ασφάλειας του δικτύου αποτελεί κατά το ίδιο το Σύνταγμα και συγκεκριμένα το άρθρο 19 παρ. 1 αυτού (κατά τούτο δε ο συνταγματικός κανόνας είναι αρκούντως σαφής, έτσι ώστε να μην είναι απαραίτητη η εξειδίκευσή του από τον κοινό νομοθέτη) βαρύτατη παράβαση. Όταν η παράβαση αυτή έχει οδηγήσει και στην δυνατότητα της παραβίασης του απορρήτου των τηλεφωνικών επικοινωνιών συγκεκριμένου ή συγκεκριμένων ατόμων, τότε έχουν συντελεσθεί παραβάσεις όχι πλέον (ή όχι μόνο) της υποχρεώσεως διασφαλίσεως της ασφαλείας του δικτύου, αλλά της υποχρεώσεως προστασίας του απορρήτου ενός εκάστου των ατόμων αυτών, διότι η διάταξη του άρθρου 19 παρ. 1 του Συντάγματος προστατεύει το έννομο αγαθό του απαραβιάστου των επικοινωνιών όχι ως θεσμό ή ως αφηρημένη γενική υποχρέωση των οργάνων (κρατικών ή μη) που διαχειρίζονται τις τηλεπικοινωνίες (ή τις επικοινωνίες εν γένει), αλλά ως ατομικό δικαίωμα ενός εκάστου ατόμου ευρισκομένου στην Χώρα. Συνεπώς, ορθά, κατά την άποψη αυτή, επιβλήθηκαν στην αιτούσα 106 ξεχωριστά πρόστιμα για κάθε μία διαπιστωθείσα περίπτωση διακινδυνεύσεως απορρήτου επικοινωνιών συνδρομήτή του δικτύου της αιτούσας...» (παρ.28 Απόφασης).

ΣΤ. Παράλειψη Διασφάλισης του Απορρήτου των Επικοινωνιών σε σχέση με το συμβάν της ύπαρξης των συναγερμών στα ψηφιακά κέντρα MEAKF και MEAKS την 10.8.2004, κατά παράβαση ιδίως των άρθρων 19 του Συντάγματος, 9 παρ.1 και 11 του Ν. 2867/2000, ο οποίος αντικαταστάθηκε από τις διατάξεις του Ν. 3431/2006 και του Ν. 4070/2012, καθώς και των άρθρων 1 παρ. 1 και 11 του Ν.3115/2003, όπως ισχύει.

Α. Κατά την ακυρωθείσα δικαστικώς διαδικασία, η εταιρεία Vodafone, με την ΑΠΡ 484/07-06-2006 επιστολή της, όπως αναφέρεται στις σελίδες 14 έως 16 του από 28.6.2006 Πορίσματος Ελέγχου της ΑΔΑΕ, όπως αυτό διευκρινίστηκε με το υπ'αριθμ.πρωτ.ΑΠΡ 1031/06.12.2006 έγγραφο της Ομάδας Ελέγχου της ΑΔΑΕ, δήλωσε

Ιερού Λόχου 3, Τ.Κ.15124 Μαρούσι ♦ Τηλ: 210 6387600 ♦ Fax: 210 6387666 ♦ E-mail: info@adae.gr ♦Διαδικτυακός Τόπος: www.adae.gr

ότι από τον εσωτερικό έλεγχο που διεξήγαγε ανακάλυψε ότι στο κέντρο MEAKF την 10.08.2004 και ώρα 00:45 εμφανίζεται συναγερμός απενεργοποίησης της καταγραφής εντολών στο αρχείο καταγραφής των εντολών (command log file), οι οποίες θα πρέπει να εκτελεστούν σε περίπτωση επανεκκίνησης του κόμβου. Στις 00:50 της ίδιας ημέρας εμφανίζεται συναγερμός, ο οποίος εμφανίζεται σε εκτέλεση ειδικών εντολών λογισμικού (test system). Ακριβώς οι ίδιοι συναγερμοί εμφανίζονται στο κέντρο MEAKS την ίδια ημέρα και τις ώρες 01:52 και 01:53 αντίστοιχα. Όλοι οι συναγερμοί ευρέθησαν από το αρχείο συναγερμών που διακρατείται από το OSS.

Η εταιρεία Vodafone επίσης δήλωσε ότι δεν έχει καταγραφεί να έχει γίνει άρση των 2 συναγερμών σε κανένα από τα δύο κέντρα, σε αντίθεση με τις συνήθεις περιπτώσεις, όπου οι συναγερμοί αίρονται, αφού γίνουν οι προβλεπόμενες ενέργειες.

Β. Σύμφωνα με το προαναφερόμενο Πόρισμα της ΑΔΑΕ, η ΑΔΑΕ έκρινε ότι :

α) Από το περιεχόμενο του συναγερμού που προκλήθηκε, από την εισαγωγή κάποιου χειριστή στο test system του ψηφιακού κέντρου μπορούμε με ακρίβεια να συμπεράνουμε ότι η συγκεκριμένη εντολή δόθηκε από το OSS και για τα δύο ψηφιακά κέντρα.

β) Η απενεργοποίηση του αρχείου command log γίνεται συνήθως πριν την εισαγωγή connections στα ψηφιακά κέντρα. Δεδομένου ότι την συγκεκριμένη περίοδο στο δίκτυο της εταιρείας Vodafone δεν επιτρεπόταν καμία αλλαγή λόγω των Ολυμπιακών Αγώνων, μπορεί να εξαχθεί το συμπέρασμα ότι η συγκεκριμένη ενέργεια έγινε για την εισαγωγή του παρείσακτου λογισμικού. Η εμφάνιση του δεύτερου συναγερμού (test system) ενδεχόμενα οφείλεται στην παραμετροποίηση του συστήματος νόμιμης συνακρόασης (RES) για την εισαγωγή του country code και LEA και για την εισαγωγή υπό παρακολούθηση αριθμών.

γ) Η μη εμφάνιση άρσης των συναγερμών μπορεί ενδεχομένως να οφείλεται στο ότι έγινε άρση των συναγερμών και στη συνέχεια οι συγκεκριμένες ενέργειες διεγράφησαν με κάποιο τρόπο από το σύστημα OSS (ενδεχόμενη αλλοίωση των αρχείων του OSS).

δ) Τη συγκεκριμένη περίοδο τα ίδια μηνύματα συναγερμού λαμβάνονταν ταυτόχρονα και από το OSS και από το NICS. Πιθανή αλλοίωση του OSS θα μπορούσε να στοιχειοθετεί σε περίπτωση εύρεσης των άρσεων των συναγερμών από το NICS. Μη εύρεση των συναγερμών και των άρσεών τους από το NICS θα σήμαινε και αλλοίωση

Ιερού Λόχου 3, Τ.Κ.15124 Μαρούσι ♦ Τηλ: 210 6387600 ♦ Fax: 210 6387666 ♦ E-mail: info@adae.gr ♦ Διαδικτυακός Τόπος: www.adae.gr

του NICS. Για το λόγο αυτό ζητήθηκε από την εταιρεία Vodafone να γίνει η προαναφερθείσα αντιπαραβολή μεταξύ των δύο συστημάτων OSS και NICS. Η εταιρεία Vodafone με την ΑΠΡ 527/27-06-2006 επιστολή της προς την ΑΔΑΕ δήλωσε ότι «δεν υπάρχουν ως στιγμής αξιοποιήσιμα στοιχεία συναγερμών από το σύστημα NICS για συσχέτιση με άλλα στοιχεία των περιόδων που αναφέρονται στην Εσωτερική Αναφορά Ελέγχου (ΑΠΡ 484/07-06-2006)». Εν συνεχεία, η Vodafone με την επιστολή της EL 315 kp 26.7.2006 κατέθεσε τις συγκεκριμένες ημερομηνίες για τις οποίες υπήρχαν διαθέσιμα αρχεία (του αρχείου NICS) και οι οποίες δεν συνέπιπταν με τις υπό διερεύνηση χρονικές περιόδους.

Γ. Ενόψει των ανωτέρω, επισημαίνεται ότι, σύμφωνα με τη διάταξη του άρθρου 9 παρ.1 του Ν.2867/2000 «Οργάνωση και λειτουργία των τηλεπικοινωνιών και άλλες διατάξεις» (ΦΕΚ 273/Α/19.12.2000), « *Ανεξάρτητα από τα δικαιώματα που αποκτούν οι χρήστες μέσω των ειδικών συμβάσεων παροχής τηλεπικοινωνιακών δραστηριοτήτων με τους εκάστοτε Τηλεπικοινωνιακούς Οργανισμούς, κάθε χρήστης, αδιακρίτως, έχει τα εξής δικαιώματα:...ε. το δικαίωμα να διατηρεί εμπιστευτικό και απόρρητο το χαρακτήρα των επικοινωνιών του...*», οι δε Τηλεπικοινωνιακοί Οργανισμοί «*...οφείλουν να λαμβάνουν τα κατάλληλα μέτρα για τη διασφάλιση των ανωτέρω δικαιωμάτων...*». Κατά συνέπεια, η παράλειψη της ελεγχομένης εταιρείας να διερευνήσει αποτελεσματικά τους εν λόγω συναγερμούς, ιδίως κατά την περίοδο λίγο πριν τη διενέργεια των Ολυμπιακών Αγώνων, οπότε το δίκτυό της ήταν «παγωμένο», μπορεί να στοιχειοθετήσει παράλειψη της εταιρείας ως προς τη διασφάλιση του απορρήτου σε σχέση με τα συγκεκριμένα συμβάντα των συναγερμών της 10.8.2004.

Δ. Η Vodafone με το υπ΄αριθμ. ΑΠΡ 826/3.10.2006 υπόμνημά της, προκειμένου να αποδείξει ότι δεν υπήρξε από τα συγκεκριμένα συμβάντα παράλειψη διασφάλισης του απορρήτου των επικοινωνιών, επικαλέστηκε ότι :

α) Δεν μπορεί να αποδειχθεί ότι οι εν λόγω συναγερμοί πράγματι παρήχθησαν, αλλά είναι εξίσου πιθανό να εγγράφηκαν παραπλανητικά εκ των υστέρων, υπό την προϋπόθεση ότι θα γίνει αποδεκτό το ενδεχόμενο παραβίασης και αλλοίωσης του αρχείου OSS.

Ιερού Λόχου 3, Τ.Κ.15124 Μαρούσι ♦ Τηλ: 210 6387600 ♦ Fax: 210 6387666 ♦ E-mail: info@adae.gr ♦Διαδικτυακός Τόπος: www.adae.gr

β) Τα συμβάντα αυτά απλώς επισημαίνουν τη διεξαγωγή κάποιων ενεργειών στα κέντρα της VODAFONE (MEAKF και MEAKS) και όχι την ύπαρξη κάποιου προβλήματος που πρέπει να αντιμετωπισθεί.

γ) Τα συμβάντα αυτά δεν συνιστούσαν λόγο ανάληψης κάποιας δράσης από πλευράς Vodafone , αφού ούτε κανονισμός ούτε τεχνική οδηγία υπήρχε από οποιαδήποτε Αρχή.

δ) Οι συγκεκριμένοι συναγερμοί ήταν κατηγορίας Α2 και Ο1. Για το σκοπό αυτό η Vodafone αναφέρει πίνακα κατηγοριοποίησης των συναγερμών, που εν γένει ενεργοποιούνται από All A1 lamps flashing έως και το συναγερμό Ο2, ισχυριζόμενη ότι, επειδή ακριβώς οι εν λόγω συναγερμοί ήταν χαμηλής προτεραιότητας, δεν εμφανίζονται στο ορατό παράθυρο του χειριστή του συστήματος, δεν απαιτούν ορισμένη ενέργεια σε μη εργάσιμες ώρες και πάντως δεν ήταν ενεργοί την επόμενη εργάσιμη ημέρα 11.8.2004 και ώρα 08:15. Η εταιρεία επισημαίνει επίσης ότι για το χειριστή του δικτύου επίβλεψης, συναγερμός σημαίνει μια οπτική ένδειξη μιας γραμμής σε ένα κυλιόμενο παράθυρο της οθόνης του υπολογιστή από την εφαρμογή TEMIP. Πρώτη προτεραιότητα κάθε δικτύου αποτελεί η αντιμετώπιση των συναγερμών που αφορούν τον πελάτη, δηλαδή της Α1 κατηγορίας. Δεύτερη προτεραιότητα αποτελεί η διαχείριση των υπολοίπων συναγερμών, διευκρινίζοντας ότι ένα προσωρινό πρόβλημα στο δίκτυο μετάδοσης μπορεί να επιφέρει εκατοντάδες συναγερμούς σε διάφορα συστήματα, οι οποίοι στο τέλος του προβλήματος αίρονται αυτόματα χωρίς ανθρώπινη ενέργεια-παρέμβαση. Ειδικότερα, η Vodafone επικαλείται ότι την 10.8.2004 καταγράφηκαν στο OSS για τα κέντρα MEAPA, MEAKS, MEAKF, MEAPS 3.620 εγγραφές εμφάνισης και άρσης συναγερμών: 819 για το κέντρο MEAPA, 818 για το MEAKS, 986 για το MEAKF και 997 για το MEAPS (Παράρτημα 5 του υπ΄αριθμ. ΑΠΡ 826/3.10.2006 Υπομνήματος της Vodafone). Σε άλλο Παράρτημα (Παράρτημα 9 του υπ΄αριθμ. ΑΠΡ 826/3.10.2006 Υπομνήματος της Vodafone) αναφέρεται ότι τη συγκεκριμένη στιγμή που έχει αποτυπωθεί εικόνα εμφανίζονται σε αυτή 2.316 συναγερμοί Α1, 1.526 συναγερμοί Α2, 6462 συναγερμοί Α3 και 1.517 συναγερμοί Ο1 και Ο2.

ε) Την περίοδο εκείνη η Vodafone αποδέχεται ότι υπήρχαν προβλήματα με τη μη παρουσίαση συναγερμών στο εργαλείο TEMIP, που αποτελεί τη βασική πλατφόρμα διαχείρισης συναγερμών στο Κέντρο Διαχείρισης Δικτύου της εταιρείας, τα οποία

Ιερού Λόχου 3, Τ.Κ.15124 Μαρούσι ♦ Τηλ.: 210 6387600 ♦ Fax: 210 6387666 ♦ E-mail: info@adae.gr ♦ Διαδικτυακός Τόπος: www.adae.gr

επιλύθηκαν τον Μάιο του 2005, μετά από επικοινωνία με την προμηθεύτρια εταιρεία Ericsson.

στ) Ειδικότερα, ως προς το συναγερμό Α2, αναφέρεται ότι ο συναγερμός αυτός συνίσταται στη μη καταγραφή των εντολών (COMMAND LOG BLOCKED) και είναι αποτέλεσμα της εκτέλεσης της εντολής SYCLE, η οποία χρησιμοποιείται είτε προκειμένου να ενεργοποιηθεί η καταχώρηση εντολών στο αρχείο καταγραφής εντολών (COMMAND LOG), είτε από το ίδιο το σύστημα σε περίπτωση επανεκκίνησης (RELOAD). Ο συναγερμός αυτός δεν επηρεάζει άμεσα ή έμμεσα την παροχή υπηρεσίας προς τους χρήστες. Για τον χειρισμό του η όποια ενέργεια θα γίνει σε κανονικές ώρες εργασίας. Για την απενεργοποίησή του, το πρώτο πράγμα που θα ελεγχθεί είναι αν ο κωδικός σφάλματος που έχει καταγραφεί είναι 155 (FAULT CODE 155). Στην περίπτωση αυτή, η προτεινόμενη ενέργεια για την άρση του είναι μόνο η ενεργοποίηση της καταγραφής εντολών, δίδοντας την εντολή SYCLI. Αν ο συναγερμός αυτός είναι ενεργός για μεγάλο χρονικό διάστημα, απαιτείται η λήψη αντιγράφου ασφαλείας και η ενεργοποίηση καταγραφής των εντολών στο COMMAND LOG. Πλην όμως, την 11.8.2004 και ώρα 8:15, στα κέντρα MEAKS και MEAKF δεν εμφανίζεται ο εν λόγω συναγερμός στο αποτέλεσμα της εντολής εκτύπωσης ενεργών συναγερμών. Άρα δεν μπορούσε να γίνει κάποια συγκεκριμένη ενέργεια την επόμενη εργάσιμη μέρα. Επίσης, ούτε η εντολή SYCLI δεν ευρέθη, ενώ ο συναγερμός είχε κατασταλεί. Αν ο συναγερμός είχε εμφανιστεί θα παρέμενε ενεργός για διάστημα περίπου μιας ώρας.

ζ) Ως προς το συναγερμό Ο1 (TEST SYSTEM ACTIVATED), παράγεται ως αποτέλεσμα της εντολής TEST SYSTEM, προκειμένου ο χρήστης να εκτελέσει ειδικές εντολές, πχ να τυπώσουν και να αλλάξουν τις τιμές των μεταβλητών του λογισμικού, να τυπώσουν τις πληροφορίες που ανταλλάσσονται μεταξύ των επιμέρους συστημάτων λογισμικού ή να στείλουν πληροφορίες σε επιμέρους συστήματα λογισμικού. Ο συναγερμός αυτός εμφανίζεται γιατί το σύστημα θα συμπεριφερθεί διαφορετικά αν συμβεί διαδικασία επανεκκίνησης (SYSTEM RESTART). Η όποια ενέργεια θα λάβει χώρα σε κανονικές ώρες εργασίας. Δεν απαιτείται καμία ενέργεια άρσης αυτού σε περίπτωση εμφάνισης. Ο συναγερμός αίρεται, όταν δοθεί η εντολή END TEST από το ίδιο τερματικό από το οποίο δόθηκε η εντολή TEST SYSTEM. Την 11.8.2004 ώρα 8:15 στα κέντρα MEAKS και MEAKF δεν εμφανίζεται ο εν λόγω συναγερμός. Ως εκ τούτου,

Ιερού Λόχου 3, Τ.Κ.15124 Μαρούσι ♦ Τηλ.: 210 6387600 ♦ Fax: 210 6387666 ♦ E-mail: info@adae.gr ♦ Διαδικτυακός Τόπος: www.adae.gr

δεν χρειάστηκε να πραγματοποιηθεί κάποια συγκεκριμένη ενέργεια την επόμενη εργάσιμη μέρα.

η) Και στις δύο περιπτώσεις συναγερμών, κατά την άποψη της εταιρείας, δεν εμφανίστηκε ποτέ το γεγονός, είτε εμφανίστηκε, αλλά απομακρύνθηκε από τον παράνομο χρήστη πριν γίνει αντιληπτό από το χειριστή. Άρα, δεν απαιτείτο ο χειριστής να κάνει καμία ενέργεια στην επόμενη πρωινή βάρδια.

Ε. Επί των ανωτέρω ισχυρισμών της VODAFONE, η ΑΔΑΕ, κατά την ακυρωθείσα δικαστικώς διαδικασία, επισήμανε τα ακόλουθα :

α) Οι εν λόγω συναγερμοί πράγματι παρήχθησαν, διότι αναφέρονται με την ΑΠΡ484/7-6-2006 επιστολή της ίδιας της εταιρείας. Η ευθύνη της εταιρείας για το ενδεχόμενο παραβίασης και αλλοίωσης του αρχείου OSS, ώστε να διαπιστωθεί η παραπλανητική ή μη εγγραφή των εν λόγω συναγερμών έχει απαντηθεί κατά την εξέταση των εκδοχών Π3, Π4, Π3*, Π4* (περί αυτών βλέπε ανωτέρω).

β) Η Vodafone, ασχέτως εάν οι συναγερμοί αυτοί έχουν το χαρακτήρα κάποιου προβλήματος που πρέπει να αντιμετωπιστεί, αποδέχεται ότι οι εν λόγω συναγερμοί επισημαίνουν τη διεξαγωγή κάποιων ενεργειών στα κέντρα της, τις οποίες δεν αντιμετώπισε, ιδίως σε μία «παγωμένη» περίοδο, όπως ήταν η περίοδος διεξαγωγής των Ολυμπιακών Αγώνων, κατά την οποία θα έπρεπε να επιδεικνύει ιδιαίτερη επιμέλεια και προσοχή για την αντιμετώπισή τους.

γ) Το γεγονός ότι κατά την περίοδο αυτή δεν είχε εκδοθεί ούτε κανονισμός ούτε οδηγία από οποιαδήποτε Αρχή δεν αναιρεί την υποχρέωση της εταιρείας να διασφαλίζει το απόρρητο, σύμφωνα με το Ν.2867/2000 (ιδίως άρθρο 9 παρ.1 αυτού) και τις υποχρεώσεις της που απέρρεαν από τη χορηγηθείσα άδειά της.

δ) Το γεγονός ότι ο συναγερμός σημαίνει μια οπτική ένδειξη μιας γραμμής σε ένα κυλιόμενο παράθυρο της οθόνης του υπολογιστή από την εφαρμογή TEMIP, καθώς και ότι στο διάστημα της συγκεκριμένης ημέρας ή άλλες ημέρες που έχει αποτυπωθεί εικόνα εμφανίζονται εκατοντάδες συναγερμοί σε κάθε κέντρο της Vodafone, δεν αποτελεί επαρκή δικαιολογητικό λόγο που αίρει την ευθύνη του χειριστή της οθόνης. Συγκεκριμένα, την κρίσιμη ημερομηνία 10.08.2004, η Vodafone αποδέχεται ότι στα κέντρα MEAKF και MEAKS που ενδιαφέρουν εν προκειμένω, είχαν παραχθεί αντίστοιχα 986 και 818 συναγερμοί όλων των κατηγοριών και άρσεις αυτών. Από τα

Ιερού Λόχου 3, Τ.Κ.15124 Μαρούσι ♦ Τηλ: 210 6387600 ♦ Fax: 210 6387666 ♦ E-mail: info@adae.gr ♦ Διαδικτυακός Τόπος: www.adae.gr

στοιχεία που προσκόμισε η Vodafone με το υπ΄αριθμ. ΑΠΡ 826/3.10.2006 Υπόμνημά της (βλ. Παράρτημα 5 αυτού) προκύπτει ότι καθ΄όλη τη διάρκεία της 10.8.2004 στο μεν κέντρο MEAKS παρήχθησαν 56 συναγερμοί Α1, 21 συναγερμοί Α2, 15 συναγερμοί Α3 και 29 συναγερμοί Ο1, στο δε κέντρο MEAKF 23 συναγερμοί Α1, 18 συναγερμοί Α2, 12 συναγερμοί Α3 και 11 συναγερμοί Ο1, χωρίς να συνυπολογίζονται οι άρσεις των συναγερμών αυτών. Παρόλα αυτά, δεν προσδιορίζεται επακριβώς εάν για τους συναγερμούς αυτούς που παράγονται πριν και κατά τη διάρκεια των Ολυμπιακών Αγώνων είχαν δοθεί συγκεκριμένες οδηγίες από τη Vodafone προς τους χειριστές της οθόνης. Τα αναφερόμενα από τη Vodafone (σελ. 34 του υπ'αριθμ.πρωτ.ΑΔΑΕ 826/3.10.2006 Υπομνήματος της εταιρείας) στοιχεία του Παραρτήματος 9 του Υπομνήματός της, στα οποία κάνει λόγο περί 11.821 συναγερμών όλων των κατηγοριών τη συγκεκριμένη στιγμή που έχει αποτυπωθεί η εικόνα, αναφέρονται σε όλα τα στοιχεία του δικτύου, καθώς και όλων των άλλων τηλεπικοινωνιακών συστημάτων (πχ. δίκτυο μετάδοσης, κόμβοι υπηρεσιών προστιθέμενης αξίας, κέντρα της Vodafone κλπ) και όχι μόνο στα συγκεκριμένα κέντρα (MEAKF και MEAKS) και δεν προσδιορίζεται εντός ποιου χρονικού διαστήματος (από πότε μέχρι πότε) έχουν ληφθεί οι συναγερμοί, οι οποίοι αναφέρονται στη συγκεκριμένη χρονική στιγμή που έχει αποτυπωθεί η εικόνα, ούτε εάν περιλαμβάνονται στον αριθμό αυτό και οι άρσεις των συναγερμών αυτών .

ε) Οι συγκεκριμένοι συναγερμοί, ως εκ του συνδυασμού τους, και ενόψει του χρονικού διαστήματος κατά το οποίο έλαβαν χώρα («παγωμένη» περίοδος Ολυμπιακών Αγώνων), απαιτούσαν συγκεκριμένη ενέργεια αντιμετώπισής τους σε οποιαδήποτε χρονική στιγμή διαπιστωνόταν η ύπαρξή τους. Όπως αναφέρει η ίδια η Vodafone, ο συναγερμός Α2 συνίστατο στη μη καταγραφή εντολών στο transaction log file του κέντρου ή του OSS. Τέτοιου είδους συναγερμοί δεν είναι σύνηθες να παράγονται ακόμα και υπό συνήθεις περιόδους λειτουργίας του δικτύου μιας εταιρείας. Στην προκειμένη περίπτωση στην Αναφορά Εσωτερικής Διερεύνησης που κατέθεσε η Vodafone με το ΑΠΡ 826/3.10.2006 Υπόμνημά της για τα συμβάντα της συγκεκριμένης ημέρας (10.8.2004) αναφέρεται απλώς ότι ενεργοποιήθηκαν οι συγκεκριμένοι συναγερμοί τις συγκεκριμένες ώρες, χωρίς ούτε καν να αναφέρεται εάν εδόθη ή όχι εντολή εκτύπωσης συναγερμών από τον εξουσιοδοτημένο χρήστη της βάρδιας του εικοσιτετραώρου του Κέντρου Επιτήρησης Δικτύου στο πλαίσιο των καθηκόντων του (βλ. σελ. 17). Αντιθέτως, για το ίδιο συμβάν την 22.9.2004 και τον ίδιο συναγερμό (Command Log Blocked) στο αρχείο

ερού Λόχου 3, Τ.Κ.15124 Μαρούσι ♦ Τηλ: 210 6387600 ♦ Fax: 210 6387666 ♦ E-mail: info@adae.gr ♦Διαδικτυακός Τόπος: www.adae.gr

εντολών του OSS έχει δοθεί παρόμοια εντολή εκτύπωσης των συναγερμών από τον χρήστη της βάρδιας την 20:16, 20:20:49, 20:24:59, 20:29:08, 20:33:20, 20:37:46, 20:43:33 και 20:54:24, οπότε και την τελευταία χρονική στιγμή εξαφανίζεται ο συναγερμός αυτός (σελ. 18). Η ενέργεια αυτή του χειριστή της βάρδιας ήταν τόσο μάλλον επιβεβλημένη, διότι η Vodafone δεν αναφέρει ότι είχε ενημερωθεί ο χειριστής της βάρδιας ότι θα εδίδετο παρόμοια εντολή (Command Log Blocked). Κατά συνέπεια, ο επιμελής χειριστής της βάρδιας όφειλε ιδίως κατά την περίοδο των Ολυμπιακών Αγώνων να ελέγξει πάραυτα εάν είχε δοθεί τέτοια εντολή για μη καταγραφή των εντολών και αν είχε λάβει χώρα άρση της εντολής αυτής . Τούτο επιβεβαιώνεται και από το γεγονός ότι, όταν εκ των υστέρων η Vodafone διενήργησε έλεγχο στο αρχείο καταγραφής εντολών του OSS, διαπίστωσε ότι δεν βρέθηκε εντολή απενεργοποίησης του Command Log (SYCLE) το ίδιο χρονικό διάστημα, καθώς και εντολή άρσης αυτού (SYCLI) (σελ. 19 της Αναφοράς Εσωτερικής Διερεύνησης της Vodafone με ΑΠΡ 826/3.10.2006). Τούτο δε όφειλε να πράξει ο χειριστής της βάρδιας εντός μιας ώρας από την εμφάνιση του συναγερμού δεδομένου ότι, όπως ισχυρίζεται η Vodafone, ο συναγερμός θα παρέμενε ενεργός για διάστημα περίπου μιας ώρας. Κατά συνέπεια, δεν απαλλάσσεται η εταιρεία της ευθύνης του χειριστή της βάρδιας εκ του γεγονότος ότι την επόμενη εργάσιμη ημέρα 11.8.2004 και ώρα 08:15 στα κέντρα MEAPS και MEAKF δεν εμφανίζονται οι εν λόγω συναγερμοί στο αποτέλεσμα εκτύπωσης ενεργών συναγερμών.

Τα ίδια ισχύουν και ως προς συναγερμό Ο1, ο οποίος όμως, ως συναγερμός χαμηλότερης προτεραιότητας, από μόνος του δεν επέβαλε τις ίδιες ενέργειες από το χειριστή της οθόνης, αλλά ως εκ του συνδυασμού του με τον προαναφερόμενο συναγερμό Α2 , ιδίως εν όψει της περιόδου των Ολυμπιακών Αγώνων κατά την οποία το δίκτυο της Vodafone ήταν «παγωμένο», δηλαδή δεν επιτρεπόταν καμία αλλαγή σε αυτό, καθιστά ενδεχόμενο ότι η συγκεκριμένη ενέργεια έγινε για την εισαγωγή του παρείσακτου λογισμικού, η δε εμφάνιση του δεύτερου συναγερμού (test system) ενδεχόμενα οφείλεται στην παραμετροποίηση του συστήματος νόμιμης συνακρόασης (RES) για την εισαγωγή του Country Code και LEA και για την εισαγωγή υπό παρακολούθηση αριθμών.

στ) Η ίδια η Vodafone αποδέχεται ότι την περίοδο εκείνη υπήρχαν προβλήματα με τη μη παρουσίαση συναγερμών στο εργαλείο TEMIP, τα οποία επλύθηκαν τον Μάιο του 2005 μετά από επικοινωνία με την προμηθεύτρια εταιρεία Ericsson . Το εργαλείο αυτό

Ιερού Λόχου 3, Τ.Κ.15124 Μαρούσι • Τηλ.: 210 6387600 • Fax: 210 6387666 • E-mail: info@adae.gr • Διαδικτυακός Τόπος: www.adae.gr

ήταν απαραίτητο για την εμφάνιση του συναγερμού στην οθόνη του χειριστή, δεδομένου ότι, όπως αποδέχεται η Vodafone «για το χειριστή του δίκτύου επίβλεψης, συναγερμός σημαίνει μια οπτική ένδειξη μιας γραμμής σε ένα κυλιόμενο παράθυρο της οθόνης του υπολογιστή από την εφαρμογή TEMIP» (σελ. 34 του ΑΠΡ 826/3.10.2006 Υπομνήματός της). Κατά συνέπεια, και μετά ταύτα, ο ισχυρισμός της Vodafone ότι είτε δεν εμφανίστηκαν ποτέ τέτοιοι συναγερμοί είτε εμφανίστηκαν αλλά απομακρύνθηκαν από τον παράνομο χρήστη πριν γίνει αυτό αντιληπτό από τον χειριστή της οθόνης, θα μπορούσε να εξεταστεί υπό την προϋπόθεση ότι η εταιρεία είχε διασφαλίσει προηγουμένως ότι τα μηχανήματά της λειτουργούσαν άψογα κατά τη συγκεκριμένη χρονική περίοδο .

ΣΤ. Κατά την παρούσα διαδικασία, η εταιρεία Vodafone, με το υπ' αριθμ. πρωτ. ΑΔΑΕ ΑΠΡ 4315/03-12-2012 υπόμνημά της και συγκεκριμένα στις σελ. 52-56 αυτού, όπως επαναλαμβάνεται και στο Παράρτημα 15 αυτού, καταλήγει στα ακόλουθα συμπεράσματα :

α) «οι συναγερμοί της 10.8.2004 τόσο στο MEAKF όσο και στο MEAKS είχαν αρθεί από τον κακόβουλο χρήστη κατά τη διάρκεια των ενεργειών του, σε σύντομο χρονικό διάστημα, χωρίς οι άρσεις των σχετικών συναγερμών να καταγραφούν στο OSS λόγω των δυνατοτήτων του παρείσακτου λογισμικού», β) «Η καταγραφή της άρσης των συγκεκριμένων συναγερμών στο OSS, προέκυψε ως αποτέλεσμα της διαδικασίας του OSS που πραγματοποιεί συγχρονισμό ενεργών συναγερμών ανάμεσα στα ψηφιακά κέντρα και το σύστημα OSS», γ) «Οι συναγερμοί δεν έγιναν διαθέσιμοι στην επόμενη βάρδια χειριστών μέσα από το TEMIP, για τις τυχόν απαραίτητες ενέργειες κατά τα προβλεπόμενα για συναγερμούς Α2 και παρατηρήσεις Ο1, σύμφωνα με τις διαδικασίες της εταιρείας και τις οδηγίες του προμηθευτή».

Όπως προκύπτει από το υπ' αριθμ. πρωτ. ΑΔΑΕ ΑΠΡ 4315/03-12-2012 υπόμνημα της εταιρείας Vodafone και το Παράρτημα 15 αυτού, σε σχέση με το ανωτέρω σημείο Β. γ) των συμπερασμάτων του από 28.6.2006 Πορίσματος της ΑΔΑΕ, «ο συναγερμός κατηγορίας Α2 του κέντρου MEAKF... και η παρατήρηση κατηγορίας Ο1... παρήχθησαν στις 10/08/2004 00:45 και 00:50 αντίστοιχα και δεν ήταν με βεβαιότητα ενεργοί στις 10/08/2004 01:19:27. Επίσης, ανάλογα για το κέντρο MEAKS, ο συναγερμός κατηγορίας Α2 ... και η παρατήρηση κατηγορίας Ο1... παρήχθησαν στις

Ιερού Λόχου 3, Τ.Κ.15124 Μαρούσι ♦ Τηλ: 210 6387600 ♦ Fax: 210 6387666 ♦ E-mail: info@adae.gr ♦Διαδικτυακός Τόπος: www.adae.gr

10/08/2004 01:52 και 01:53 αντίστοιχα και δεν ήταν με βεβαιότητα ενεργοί στις 10/08/2004 04:03:53» (σελίδα 1 του Παραρτήματος 15).

Πλην όμως, δεδομένου ότι, όπως αναφέρει η εταιρεία Vodafone, «αποδεικνύεται ότι η άρση προέκυψε ως αποτέλεσμα της διαδικασίας του OSS που πραγματοποιεί συγχρονισμό ενεργών συναγερμών ανάμεσα στα ψηφιακά κέντρα και το OSS» (σελίδα 3 του Παραρτήματος 15), οι συναγερμοί παρέμειναν ενεργοί με βεβαιότητα έως την 10.8.2004 01:19:27 για το κέντρο MEAKF και 10.08.2004 04:03:53 για το κέντρο MEAKS. Συνεπώς, ο χρόνος κατά τον οποίον ένας επιμελής χειριστής βάρδιας της εταιρείας θα μπορούσε να παρατηρήσει και να αντιδράσει είναι περίπου 30 λεπτά για το κέντρο MEAKF και μεγαλύτερος των 2 ωρών για το κέντρο MEAKS. Στο σημείο αυτό αξίζει να σημειωθεί η παρατήρηση των σελίδων 106-107 της ακυρωθείσας Απόφασης 5/2007 της ΑΔΑΕ, στην οποία αναφέρεται ότι για τους ίδιους συναγερμούς στις 22/09/2004 στο κέντρο MEAPS, ο εξουσιοδοτημένος χρήστης του εικοσιτετραώρου κέντρου επιτήρησης δικτύου, στα πλαίσια των καθηκόντων του εκτελεί 8 φορές την εντολή εκτύπωσης συναγερμών. Τούτο σημαίνει ότι και εντός του ανωτέρω χρονικού διαστήματος, ο επιμελής χειριστής βάρδιας της εταιρείας είχε επαρκή χρόνο να αντιδράσει στους εν λόγω συναγερμούς, δοθέντος ότι, όπως προαναφέρθηκε, στη σελ. 18 της Αναφοράς εσωτερικής διερεύνησης που κατέθεσε η Vodafone με το υπ' αριθμ. πρωτ. ΑΔΑΕ ΑΠΡ 826/03-10-2006 υπόμνημά της, για το ίδιο συμβάν την 22-09-2004 και τον ίδιο συναγερμό (Command Log Blocked) στο αρχείο εντολών του OSS είχε δοθεί παρόμοια εντολή εκτύπωσης των συναγερμών από τον χειριστή βάρδιας την 20:16, 20:20:49, 20:24:59, 20:29:08, 20:33:20, 20:37:46, 20:43:33 και 20:54:24, οπότε και την τελευταία χρονική στιγμή εξαφανίζεται ο συναγερμός αυτός. Δηλαδή, στο πλαίσιο των καθηκόντων του, ο χειριστής της εν λόγω βάρδιας εκτελεί 8 φορές εκτύπωση των συναγερμών, γεγονός το οποίο θα έδινε το έναυσμα να εκκινήσει η διαδικασία ελέγχου της αιτίας της ύπαρξης των συναγερμών και να ανακαλυφθεί ενδεχομένως η εισαγωγή του παρείσακτου λογισμικού, πολλώ δε μάλλον αφού η παρακολούθηση των συναγερμών εκ μέρους της εταιρείας είναι συνεχής καθόλο το 24ωρο και επιβάλλει την μέγιστη δυνατή επιμέλεια ενόψει και των υποχρεώσεων του παρόχου για τη διασφάλιση του απορρήτου των επικοινωνιών.

Πέραν τούτου, με το υπ' αριθμ. πρωτ. ΑΔΑΕ ΑΠΡ 4315/03-12-2012 υπόμνημά της, η Vodafone αναφέρει ότι υφίστανται άλλες δύο νέες άρσεις συναγερμών, που

Ιερού Λόχου 3, Τ.Κ.15124 Μαρούσι • Τηλ: 210 6387600 • Fax: 210 6387666 • E-mail: info@adae.gr • Διαδικτυακός Τόπος: www.adae.gr

υποδηλώνουν ύπαρξη συναγερμών στο κέντρο MEAKF, τους οποίους μέχρι σήμερα δεν είχε αναφέρει. Συγκεκριμένα στο Παράρτημα 15, του εν λόγω υπομνήματος, αναφέρει ότι : «...εξαιτίας των διαφορών αυτών, το OSS θεωρεί ότι έχουν αρθεί τέσσερις συναγερμοί στο κέντρο MEAKF και δημιουργεί αυτόματα στις 1:19:27:000 AM τέσσερις άρσεις για τους αντίστοιχους συναγερμούς (εγγραφή No 4 και No 7)....» και ότι «...στις τέσσερις αυτές άρσεις που δημιουργεί το ίδιο το OSS ως αποτέλεσμα των διαφορών που ανιχνεύτηκαν από το συγχρονισμό με το κέντρο MEAKF περιλαμβάνονται και οι άρσεις για τους κωδικούς συναγερμών 74783292 (εγγραφή No 5) και 74783302 (εγγραφή No 6). Οι κωδικοί αυτοί όπως έχει ήδη αναφερθεί και παραπάνω (εγγραφή No 1 & No 2) ταυτίζονται με τους κωδικούς των συναγερμών του κέντρου MEAKF : COMMAND LOG BLOCKED και TEST SYSTEM (1) ACTIVATED FROM LINK 0 (1e291)». Το ίδιο ισχύει αντίστοιχα και για το κέντρο MEAKS.

Επί των ανωτέρω συναγερμών, όπως προκύπτει από το υπ' αριθμ. πρωτ. ΑΔΑΕ ΑΠΡ 4546/21-12-2012 έγγραφο της ΑΔΑΕ, με το οποίο διαβιβάστηκαν απόρρητες τεχνικές εκθέσεις που προσυπογράφουν δύο από τους ειδικούς επιστήμονες της ΑΔΑΕ με θέμα : «Αιτιολόγηση Τεχνικών Διευκρινίσεων» και «Τεχνικές Παρατηρήσεις επί του πρακτικού Ακρόασης υπ' αρ. 40 και του Υπομνήματος της εταιρείας Vodafone (ΑΠΡ 4315/03-12-2012)», η εταιρεία δεν προσκόμισε πλήρη στοιχεία για αυτούς. Επίσης, από το ανωτέρω έγγραφο της ΑΔΑΕ προκύπτει ότι η εταιρεία δεν προσκόμισε αντίστοιχη ανάλυση (ύπαρξης συναγερμών συγχρονισμού μεταξύ OSS και MSC) για τα υπόλοιπα ψηφιακά κέντρα της, καθώς και περαιτέρω πληροφορίες, προκειμένου να καταστήσει σαφές αφενός εάν το alarm που παράγει το OSS κατά το συγχρονισμό με τα ψηφιακά κέντρα εμφανίζεται στο χρήστη, και αφετέρου ποια είναι η διαβάθμιση και η συχνότητα αυτού (του συναγερμού).

Σε συνέχεια των διαλαμβανόμενων στο υπ' αριθμ. 44 Πρακτικό της από 20-12-2012 συνεδρίασης της Ολομέλειας της ΑΔΑΕ, η Ολομέλεια της ΑΔΑΕ ομοφώνως θεωρεί ότι τα στοιχεία τα οποία αναφέρονται και αφορούν τα log files και τους συναγερμούς για το σύστημα OSS είναι ήδη διαθέσιμα στην ΑΔΑΕ, και συγκεκριμένα αναφέρονται και στο κείμενο με το υπ'αριθμ.166 σχετικό, έχουν προσκομιστεί και ιδιαίτερα για την ημερομηνία 10.08.2004. Έχουν συνεκτιμηθεί και ως εκ τούτου δεν χρειάζεται περαιτέρω διερεύνηση. Όσον αφορά τα υπόλοιπα κέντρα, η Ολομέλεια ομοφώνως επιφυλάσσεται

Ιερού Λόχου 3, Τ.Κ.15124 Μαρούσι ♦ Τηλ: 210 6387600 ♦ Fax: 210 6387666 ♦ E-mail: info@adae.gr ♦Διαδικτυακός Τόπος: www.adae.gr

για έλεγχο, για επέκταση του ελέγχου στο άμεσο μέλλον δεδομένου κιόλας ότι τα στοιχεία του νέου ελέγχου δεν μπορούν να αλλοιώσουν την εικόνα τῶν τεσσάρων κέντρων όπου έχουν ήδη βρεθεί και αποδειχθεί ως μολυσμένα.

Ακόμη όμως και αν υποτεθεί αληθής ο ισχυρισμός της εταιρείας Vodafone ότι «...ο κακόβουλος χρήστης ενεργοποιούσε μεταξύ άλλων τη δυνατότητα να καταπνίγει την αποστολή συναγερμών, που σχετίζονται με τη δράση του, στο σύστημα εισόδου – εξόδου (I/O Group) των κέντρων...» και ότι «...ως εκ τούτου, κάθε σύστημα επιτήρησης όπως το OSS που συνδέεται με το σύστημα εισόδου – εξόδου (I/O Group) των κέντρων MEAKS και MEAKF με σκοπό, μεταξύ άλλων, να λαμβάνει τους συναγερμούς, παύει να δέχεται συναγερμούς που να σχετίζονται με τη δράση του κακόβουλου χρήστη...» (σελ. 1 του Παραρτήματος 15 του υπ' αριθμ. πρωτ. ΑΔΑΕ ΑΠΡ 4315/03-12-2012 υπομνήματός της), οι αρχικοί συναγερμοί που σχετίζονται με τη εισαγωγή παρείσακτου λογισμικού στα κέντρα MEAKS, MEAKF και MEAPS θα εμφανίζονταν στο σύστημα TEMIP, διότι το σύστημα TEMIP ομολογείται ότι έχει interface (διεπαφή) με το OSS. Κατά συνέπεια, εφόσον η λειτουργία διεπαφής μεταξύ OSS και TEMIP είχε αποκατασταθεί, οι εν λόγω συναγερμοί θα εμφανίζονταν σε αυτό και θα επέτρεπε να δοθεί το έναυσμα να εκκινήσει η διαδικασία ελέγχου της αιτίας της ύπαρξης των συναγερμών και να ανακαλυφθεί ενδεχομένως η εισαγωγή του παρείσακτου λογισμικού. Πλην όμως, όπως αναφέρθηκε ανωτέρω, η λειτουργία διεπαφής μεταξύ OSS και TEMIP παρουσίαζε προβλήματα για την παροχή συναγερμών του συστήματος OSS προς το σύστημα TEMIP, η δε λειτουργία της διεπαφής μεταξύ των δύο αποκαταστάθηκε και έγινε τελικά αποδεκτή την 31-03-2005. Τούτο επιβεβαιώνεται και από το Παράρτημα 10 του υπ' αριθμ. πρωτ. ΑΔΑΕ ΑΠΡ 4315/03-12-2012 υπομνήματος της εταιρείας Vodafone που αναφέρεται στην από 30-11-2012 έκθεση της επιτροπής εμπειρογνωμόνων στην οποία αναφέρεται ότι : «Δοθέντος ότι υπήρχε καταγεγραμμένο πρόβλημα συγχρονισμού μεταξύ του OSS και του συστήματος TEMIP, που διαχειρίζεται τους συναγερμούς, παραμένει σε αμφιβολία το κατά πόσον οι εν λόγω συναγερμοί εμφανίσθηκαν στους χειριστές εκείνης της βραδινής βάρδιας. Είναι όμως πλέον βέβαιο ότι δεν εμφανίσθηκαν στο προσωπικό της πρωινής βάρδιας την επόμενη ημέρα.»

Από τα ανωτέρω συνάγεται ότι τα διαλαμβανόμενα στο υπ' αριθμ. πρωτ. ΑΔΑΕ ΑΠΡ 4315/03-12-2012 υπόμνημα της εταιρείας Vodafone και ειδικότερα στο Παράρτημα 15

Ιερού Λόχου 3, Τ.Κ 15124 Μαρούσι ♦ Τηλ.: 210 6387600 ♦ Fax: 210 6387666 ♦ E-mail: info@adae.gr ♦Διαδικτυακός Τόπος: www.adae.gr

αυτού δεν απαλλάσσουν την εταιρεία από την ευθύνη της εξ αυτής της αιτίας, αφού αυτή είχε την υποχρέωση να έχει διασφαλίσει προηγουμένως ότι τα μηχανήματά της λειτουργούσαν άψογα κατά τη συγκεκριμένη χρονική περίοδο.

Ζ. Έλλειψη επαρκών μέτρων ασφάλειας για τη Διασφάλιση του Απορρήτου της Vodafone κατά παράβαση ιδίως των άρθρων 19 του Συντάγματος, 9 παρ.1 και 11 του Ν. 2867/2000, ο οποίος αντικαταστάθηκε από τις διατάξεις του Ν. 3431/2006 και του Ν. 4070/2012, καθώς και των άρθρων 1 παρ. 1 και 11 του Ν.3115/2003, όπως ισχύει.

α) Ως προς τη λειτουργία του συστήματος νόμιμης συνακρόασης (RES)

Κατά την ακυρωθείσα δικαστικώς διαδικασία η Vodafone δήλωσε ότι αγνοούσε ότι η έκδοση του λογισμικού R9.1 της Ericsson περιελάμβανε το σύστημα της νόμιμης συνακρόασης, το οποίο ενεργοποιήθηκε από το παρείσακτο λογισμικό, παρά το γεγονός ότι οι εταιρείες Q-telecom και τότε TIM, που χρησιμοποιούσαν το ίδιο λογισμικό, γνώριζαν την ύπαρξή του, και άρα δεν φρόντισε να παρακολουθεί και να ελέγχει το ενδεχόμενο ενεργοποίησής του (βλ.σελ. 16 -18 του από 28.6.2006 Πορίσματος Ελέγχου της ΑΔΑΕ, όπως διευκρινίστηκε με το υπ'αριθμ.πρωτ.ΑΠΡ 1031/6.12.2006 έγγραφο της Ομάδας Ελέγχου της ΑΔΑΕ).

Η Vodafone ισχυρίστηκε ότι το γεγονός ότι οι εταιρείες Q-TELECOM και τότε TIM γνώριζαν την ύπαρξη του συστήματος νόμιμης συνακρόασης (RES) στην έκδοση λογισμικού CSS R.9.1 δεν αποδεικνύει δική της γνώση, καθόσον η Ericsson ουδέποτε την ενημέρωσε περί του συστήματος αυτού. Πράγματι, η Vodafone κατ' επανάληψη δήλωσε ότι το ξένο λογισμικό ενεργοποιούσε και τους μηχανισμούς, οι οποίοι υπάρχουν στο υποσύστημα ή στα υποσυστήματα που αφορούν στη διαδικασία νόμιμης συνακρόασης (LI). Τα συστήματα όμως αυτά η Vodafone δήλωσε ότι «ουδέποτε είχαμε παραγγείλει, ουδέποτε είχαμε αγοράσει και, φυσικά, ουδέποτε είχαμε ενεργοποιήσει» (σελ.20 Πρακτικού της Ακρόασης της Vodafone ενώπιον της ΑΔΑΕ την 9.2.2006). Η Vodafone, επίσης, δήλωσε ότι δεν γνώριζε αν η διαδικασία νόμιμης συνακρόασης (LI) «ήταν μέσα στο σύστημα κλειδωμένο» (σελ.21 Πρακτικού της Ακρόασης της Vodafone ενώπιον της ΑΔΑΕ την 9.2.2006). Η Vodafone ανέφερε ότι αγνοούσε την ύπαρξη του LI στο δίκτυό της, αν και αποδέχτηκε ότι «κατά δήλωση της Ericsson το υποσύστημα RES ήταν εγκατεστημένο αλλά ανενεργό στο δίκτυό μας, διότι δεν είχε παραγγελθεί,

Ιερού Λόχου 3, Τ.Κ.15124 Μαρούσι ♦ Τηλ: 210 6387600 ♦ Fax: 210 6387666 ♦ E-mail: info@adae.gr ♦Διαδικτυακός Τόπος: www.adae.gr

αγοραστεί ούτε βεβαίως (είχε) γίνει αποδεκτό από την εταιρεία μας» (σελ. 2 του υπ΄αριθμ.πρωτ. ΑΔΑΕ 58/22.2.2006 Υπομνήματος της εταιρείας Vodafone).

Τους αυτούς ισχυρισμούς επικαλέστηκε η εταιρεία και κατά την επανάληψη της διαδικασίας ακρόασης (σελ. 57 του υπ'αριθμ. ΑΠΡ 4315/03.12.2012 Υπομνήματος της εταιρείας Vodafone ενώπιον της ΑΔΑΕ), επισημαίνοντας μάλιστα και την απάντησή της σε ερώτημα της ΕΥΠ την 9/3/2004 «...όπου δηλώναμε, μεταξύ άλλων, ότι 'Το λογισμικό συνακρόασης (Li-Legal Interception) δεν έχει ποτέ μέχρι σήμερα εγκατασταθεί/ εφαρμοσθεί στους διακόπτες του δικτύου μας, ούτε είναι διαθέσιμη από τον προμηθευτή μας βιβλιογραφία ή περιγραφή του τρόπου λειτουργίας αυτού'(Παράρτημα 16)»(βλ.και σελ. 46 του από 20-11-2012 πρακτικού Ακρόασης της εταιρείας ενώπιον της ΑΔΑΕ). Επίσης, η εταιρεία ισχυρίζεται ότι «...το Πόρισμα Πετρόπουλου κάνει ειδική μνεία στα μέτρα ασφάλειας της εταιρείας και αναφέρει ' ...η Vodafone (η οποία, σημειωτέον, ετήρει(η) σχολαστικές διαδικασίες ασφαλείας)...'» (σελ. 57 του υπ'αριθμ. ΑΠΡ 4315/03.12.2012 Υπομνήματος της εταιρείας Vodafone ενώπιον της ΑΔΑΕ και σελ. 46 του από 20-11-2012 πρακτικού Ακρόασης της εταιρείας ενώπιον της ΑΔΑΕ).

Πλην όμως, η εταιρεία Vodafone αναγνωρίζει ότι υφίστανται διαδικασίες πιστοποίησης ορθής λειτουργίας του λογισμικού (σελ. 34 Πρακτικού της Ακρόασης της Vodafone ενώπιον της ΑΔΑΕ την 9.2.2006). Επίσης, η Vodafone αποδέχεται ότι η εισαγωγή ενός νέου πλήρους συστήματος λογισμικού στο δίκτυό της, που πραγματοποιείται κατά μέσο όρο κάθε δεκαοκτώ (18) μήνες, λαμβάνει χώρα από τον προμηθευτή της, ο οποίος αναλαμβάνει και την ευθύνη της εγκατάστασης/αναβάθμισής του σε όλους τους κόμβους του δικτύου, παρουσία τεχνικού προσωπικού της Vodafone. Επίσης, η φόρτωση διορθωτικών πακέτων λογισμικού στο δίκτυο πραγματοποιείται από μηχανικούς της Vodafone με βάση τις επίσημες οδηγίες και τα παραδοτέα του προμηθευτή που περιλαμβάνουν τον επιπλέον κώδικα, τη σχετική βιβλιογραφία και τις διαδικασίες υλοποίησης. Και στις δύο περιπτώσεις (αναβάθμισης/αντικατάστασης ή διόρθωσης του λογισμικού του δικτύου), η Vodafone πραγματοποιεί τους απαραίτητους ελέγχους λογισμικού σε όλους τους κόμβους του δικτύου. Ο έλεγχος, μεταξύ άλλων, περιλαμβάνει και την αναλυτική σύγκριση του λογισμικού αναφοράς της Ericsson (reference software record) με το λογισμικό που έχει εγκατασταθεί στο δίκτυο. Στο λογισμικό περιλαμβάνονται βεβαίως και όλες οι διορθώσεις (software corrections) που

Ιερού Λόχου 3, Τ.Κ.15124 Μαρούσι ♦ Τηλ: 210 6387600 ♦ Fax: 210 6387666 ♦ E-mail: info@adae.gr ♦ Διαδικτυακός Τόπος: www.adae.gr

έχουν δοθεί από τον προμηθευτή και αποτελούν μέρος του παραδοτέου προϊόντος. Με αυτόν τον τρόπο εξασφαλίζεται ότι δεν έχει εισαχθεί στο δίκτυο λογισμικό που δεν έχει εγκριθεί και παραδοθεί επίσημα από τον προμηθευτή (σελ.4-5 του υπ΄αριθμ.πρωτ. ΑΔΑΕ 90/7.3.2006 Συμπληρωματικού Υπομνήματος της Vodafone). Επίσης, η Vodafone έχει δηλώσει ότι γνώριζε πολύ καλά για πολλά χρόνια, ήδη από τη δεκαετία του ενενήντα, ότι η Ericsson, όπως και ο κάθε προμηθευτής έχει αναπτύξει τέτοια συστήματα νόμιμων συνακροάσεων (σελ.20 του Πρακτικού της Συνεδρίασης της 20.6.2006 της Ειδικής Μόνιμης Επιτροπής Θεσμών και Διαφάνειας της Βουλής των Ελλήνων).

Κατά την ακυρωθείσα δικαστικώς διαδικασία, η Vodafone ισχυρίστηκε ότι η προμηθεύτρια εταιρεία Ericsson την είχε διαβεβαιώσει ότι δεν απαιτείτο κανένα επιπλέον μέτρο, πέραν εκείνων που η ίδια είχε λάβει για την ασφάλεια του λογισμικού, παρά το γεγονός ότι η ίδια η Vodafone αναγνώρισε ότι η ύπαρξη του RES κώδικα (και μάλιστα σε ενεργή μορφή) ήταν απαραίτητη προϋπόθεση για τη λειτουργία του παρείσακτου λογισμικού (σελ. 39 του ΑΠΡ 826/3.10.2006 Υπομνήματος της Vodafone). Το ίδιο ισχυρίστηκε η Vodafone και στο υπ΄αριθμ.πρωτ. ΑΔΑΕ 58/22.2.2006 Υπόμνημά της (σελ.20), όπου αναφέρεται ότι «ουδέποτε η Ericsson έδωσε στην εταιρεία μας ιδιαίτερες πληροφορίες του υποσυστήματος RES, ούτε καν επέστησε την προσοχή μας για την ύπαρξη του λογισμικού αυτού, ούτε βεβαίως ποτέ μας παρέδωσε οδηγίες για τυχόν επιπρόσθετους ελέγχους προς περαιτέρω διασφάλισή του». Σε κάθε περίπτωση, η Vodafone αποδέχτηκε ότι παρέλαβε ανάλυση της σχετικής τεκμηρίωσης της Ericsson (τεχνικά εγχειρίδια), στα οποία γίνεται αναφορά στην έκδοση λογισμικού CSS R.9.1, παρότι η ίδια αναφορά υπήρχε και για την έκδοση λογισμικού CSS.R.8, η οποία δεν περιελάμβανε το υποσύστημα RES (βλ.σελ.41 του ΑΠΡ 826/3.10.2006 Υπομνήματος της Vodafone).

Ομοίως, κατά την επανάληψη της διαδικασίας ακρόασης, η εταιρεία προβάλλει το συμπέρασμα των καθηγητών το 2006, σύμφωνα με το οποίο : «Συμπέρασμα 3° Τα γενικά μέτρα ασφάλειας που είχε λάβει η εταιρεία σε οργανωτικό, διαδικαστικό και τεχνικό επίπεδο ήταν εναρμονισμένα και ικανοποιούσαν το τότε ισχύον νομοθετικό και κανονιστικό πλαίσιο, ο δε κατασκευαστής δεν προέβλεπε επιπλέον μέτρα σε σχέση με το λογισμικό νόμιμης συνακρόασης, την ύπαρξη του οποίου αγνοούσε (σύμφωνα με

Ιερού Λόχου 3, Τ.Κ.15124 Μαρούσι ♦ Τηλ: 210 6387600 ♦ Fax: 210 6387666 ♦ E-mail: info@adae.gr ♦Διαδικτυακός Τόπος: www.adae.gr

δήλωσή της) η εταιρεία» (σελ. 57 του υπ'αριθμ. ΑΠΡ 4315/03.12.2012 Υπομνήματος της εταιρείας Vodafone ενώπιον της ΑΔΑΕ).

Πλην όμως, η επάρκεια, η πληρότητα και η ορθότητα ή μη της ενημέρωσης της Vodafone από την αντισυμβαλλόμενή της εταιρεία Ericsson περί της ύπάρξεως του συστήματος νόμιμης συνακρόασης (RES) στην έκδοση λογισμικού CSS R.9.1 αφορούν στις εσωτερικές σχέσεις της Vodafone με την αντισυμβαλλόμενή της εταιρεία και άρα οι πράξεις ή παραλείψεις της αντισυμβαλλομένης της, πολλώ δε μάλλον εν προκειμένω «η αμέλειά της», όπως αποδέχεται η ίδια η Vodafone, (σελ.41 του ΑΠΡ 826/3.10.2006 Υπομνήματός της), βαρύνουν έναντι της Πολιτείας την ίδια (περί αυτών βλ. αναλυτικώς κατωτέρω). Εξάλλου, η τότε εταιρεία TIM με την υπ'αριθμ.πρωτ.ΑΔΑΕ ΑΠΡ 449/25.5.2006 επιστολή της προς την ΑΔΑΕ διαβεβαιώνει ότι το λογισμικό νόμιμης συνακρόασης υπήρχε στα τεχνικά έγγραφα που συνοδεύουν την οικονομική προσφορά των εκδόσεων R.9 και R.10 και ότι η αναφορά αυτή είναι στο πλαίσιο της τυπικής ενημέρωσης της Ericsson προς την τότε TIM για το περιεχόμενο των εκδόσεων λογισμικού.

Κατά την ακυρωθείσα δικαστικώς διαδικασία, η Vodafone, ως εκ του αποτελέσματος της λειτουργίας του παρείσακτου λογισμικού, ισχυρίστηκε ότι, ακόμα και αν εγνώριζε την ύπαρξη του υποσυστήματος νόμιμης συνακρόασης, δεν θα μπορούσε να λάβει τα κατάλληλα μέτρα προστασίας του, δεδομένου ότι το παρείσακτο λογισμικό χρησιμοποιούσε μέρη του νόμιμου λογισμικού και λειτουργούσε, ενώ το νόμιμο λογισμικό ήταν ανενεργό. Ο ισχυρισμός αυτός δεν αναιρεί την ευθύνη της Vodafone λόγω ανεπάρκειας των μέτρων ασφαλείας, δεδομένου ότι η πλήρης και ορθή ενημέρωσή της περί του συστήματος νόμιμης συνακρόασης θα έπρεπε να περιλαμβάνει και τον κίνδυνο αυτό, με αποτέλεσμα η ολοκληρωμένη ενημέρωσή της περί αυτών να είχε οδηγήσει ακόμα και στην απομάκρυνση του συστήματος νόμιμης συνακρόασης από τη συγκεκριμένη έκδοση λογισμικού, πέραν του γεγονότος ότι ο ισχυρισμός αυτός προβάλλεται οψίμως και μεταγενεστέρως από την εκδήλωση των κρινομένων συμβάντων.

Η Vodafone κατά την ακυρωθείσα δικαστικώς διαδικασία ισχυρίστηκε ότι η ΑΔΑΕ ενέκρινε την Πολιτική Ασφαλείας της εταιρείας χωρίς επιφυλάξεις. Το γεγονός όμως αυτό δεν σχετίζεται με την υπό κρίση υπόθεση, δεδομένου ότι έλαβε χώρα πολύ μεταγενεστέρως από την εκδήλωση των κρινομένων συμβάντων, με την

Ιερού Λόχου 3, Τ.Κ.15124 Μαρούσι ♦ Τηλ: 210 6387600 ♦ Fax: 210 6387666 ♦ E-mail: info@adae.gr ♦Διαδικτυακός Τόπος: www.adae.gr

υπ'αριθμ.109/8.9.2006 Απόφαση της ΑΔΑΕ, και πάντως δεν αφορά την ισχύουσα τότε Πολιτική Ασφαλείας της Vodafone.

Επίσης, η Vodafone κατά την ακυρωθείσα δικαστικώς διαδικασία προέβαλε ότι δεν είχαν εκδοθεί ούτε από την ΑΔΑΕ ούτε από την ΕΥΠ οδηγίες ή κανονισμοί προς τα στελέχη των εταιρειών τηλεπικοινωνίας, σύμφωνα με τις οποίες θα είχαν εκπαιδεύσει τα στελέχη τους σχετικά. Πλην όμως, το επιχείρημα αυτό σε ό,τι αφορά στην ΑΔΑΕ δεν ευσταθεί διότι οι σχετικοί κανονισμοί είχαν εκδοθεί από την ΑΔΑΕ τον Ιανουάριο του 2005, παρότι προέβλεπαν μεταβατικό στάδιο ισχύος τους έξι μηνών, η δε έκδοση του Π.Δ.47/2005 αποτελεί μέλημα της Πολιτείας και όχι της ΑΔΑΕ. Σε κάθε περίπτωση όμως και πριν από την έκδοση των εν λόγω κανονισμών, ίσχυε κατά το χρόνο εκδήλωσης των κρινόμενων συμβάντων η διάταξη του άρθρου 9 παρ.1 του Ν.2867/2000 «Οργάνωση και λειτουργία των τηλεπικοινωνιών και άλλες διατάξεις» (ΦΕΚ 273/Α/19.12.2000). Στη διάταξη αυτή προβλέπεται ότι « *Ανεξάρτητα από τα δικαιώματα που αποκτούν οι χρήστες μέσω των ειδικών συμβάσεων παροχής τηλεπικοινωνιακών δραστηριοτήτων με τους εκάστοτε Τηλεπικοινωνιακούς Οργανισμούς, κάθε χρήστης, αδιακρίτως, έχει τα εξής δικαιώματα:...ε. το δικαίωμα να διατηρεί εμπιστευτικό και απόρρητο το χαρακτήρα των επικοινωνιών του...*», οι δε Τηλεπικοινωνιακοί Οργανισμοί «*...οφείλουν να λαμβάνουν τα κατάλληλα μέτρα για τη διασφάλιση των ανωτέρω δικαιωμάτων...*». Κατά συνέπεια, από τη διατύπωση της προαναφερομένης διάταξης μπορεί να θεμελιωθεί έλλειψη επαρκών μέτρων ασφάλειας ως προς τη λειτουργία του συστήματος νόμιμης συνακρόασης (RES).

Τέλος, κατά τη επανάληψη της διαδικασίας ακρόασης ενώπιον της ΑΔΑΕ, η εταιρεία προβάλλει ότι «...τα μέτρα ασφάλειας που είχαμε πάρει ήταν ανάλογα των κινδύνων που υπήρχαν και ανάλογα του συνήθως επιτιθέμενου. Όχι σε κάποιον επιτιθέμενο, ο οποίος μπορεί να είχε απειρία μέσων στη διάθεσή του για να μπορέσει, όπως εξήγησαν και οι κύριοι καθηγητές, να πετύχει το στόχο του. Αφθονία μέσων» (σελ. 46 του από 20-11-2012 πρακτικού Ακρόασης της εταιρείας ενώπιον της ΑΔΑΕ). Ομοίως, στο υπ'αριθμ. ΑΠΡ 4315/03.12.2012 Υπόμνημα της εταιρείας Vodafone ενώπιον της ΑΔΑΕ (σελ.57) η εταιρεία επικαλείται την από 30/11/2012 έκθεση της Επιτροπής Εμπειρογνωμόνων, σύμφωνα με την οποία : «Τα ως τώρα ευρήματα των τεχνικώς ερευνών, μια σειρά από διεθνή γεγονότα και δεδομένα, καθώς και τα δύο πορίσματα εισαγγελικής έρευνας, υποδεικνύουν εισβολή από ξένο κρατικό φορέα με το υψηλότερο

Ιερού Λόχου 3, Τ.Κ.15124 Μαρούσι ♦ Τηλ: 210 6387600 ♦ Fax: 210 6387666 ♦ E-mail: info@adae.gr ♦ Διαδικτυακός Τόπος: www.adae.gr

δυνατό στον πλανήτη επίπεδο πόρων, δυνατοτήτων και πρόσβασης σε νέες τεχνολογίες. Με την έννοια αυτή, ο αμυνόμενος τηλεπικοινωνιακός πάροχος, ο οποίος στην περίπτωση της εξεταζόμενης υπόθεσης είχε επιδείξει τη μέγιστη δυνατή επιμέλεια αντιμετώπισε ένα είδος επίθεσης, στην οποία η αντίσταση ήταν πρακτικά αδύνατη». Περί της υπόθεσης όμως hacking βλ. αναλυτικά ανωτέρω.

β) Ως προς το περιστατικό Listener

Επιπροσθέτως, με την ΑΠΡ 484/07-06-2006 η εταιρεία Vodafone και με την ΑΠΡ 239/07-03-2006 η εταιρεία Ericsson δήλωσαν ότι τον Φεβρουάριο του 2005 στο σύστημα OSS υπήρξε το ακόλουθο περιστατικό ασφάλειας. Ευρέθη η ύπαρξη μη εγκεκριμένου λογαριασμού στο σταθμό εργασίας όπου είναι εγκατεστημένη η εφαρμογή OSS. Πιο συγκεκριμένα, ευρέθη ότι ένας χρήστης με το username «eric» έγινε διαχειριστής (root) του συστήματος που είναι εγκατεστημένο το OSS και στην συνέχεια εισήχθη ένας χρήστης με τον κωδικό «Listener», ο οποίος είχε δικαιώματα super user και δεν ήταν εγκεκριμένος από την Vodafone. Το username «eric» χρησιμοποιείται από την εταιρεία Ericsson για την επίλυση προβλημάτων του δικτύου της εταιρείας Vodafone. Η διαχείριση του συγκεκριμένου κωδικού πραγματοποιείται από την εταιρεία Vodafone. Με την ΑΠΡ 484/07-06-2006, η εταιρεία Vodafone δήλωσε ότι μετά το «σπάσιμο» του κωδικού πρόσβασης (password) του χρήστη "Listener" ο κωδικός αυτός βρέθηκε να είναι «Ericsson». Ο συγκεκριμένος κωδικός ευρέθη να υπάρχει μόνο το μήνα Φεβρουάριο του 2005, τους προηγούμενους μήνες δεν υπήρχε στο σύστημα και δεν ευρέθη καμία ενέργεια του συγκεκριμένου κωδικού που να πραγματοποιήθηκε στο σύστημα. Διαπιστώθηκε ότι η συγκεκριμένη ενέργεια πραγματοποιήθηκε από τα γραφεία της εταιρείας Vodafone στο Χαλάνδρι και ότι την χρονική στιγμή του συμβάντος υπήρχε ένας μηχανικός της εταιρείας Vodafone και ένας μηχανικός της εταιρείας Ericsson, οι οποίοι πιθανώς μπορούν να συνδεθούν με το συμβάν (βλ. σελ. 79 του από 28.6.2006 Πορίσματος Ελέγχου της ΑΔΑΕ, όπως διευκρινίστηκε με το υπ'αριθμ.πρωτ.ΑΠΡ 1031/6.12.2006 έγγραφο της Ομάδας Ελέγχου της ΑΔΑΕ).

Τα ανωτέρω επιβεβαιώνονται από τη Vodafone (σελ.38 Αναφοράς Εσωτερικής Διερεύνησης της Vodafone που υπεβλήθη με το υπ΄αριθμ. ΑΠΡ 826/3.10.2006 Υπόμνημά της), καθώς και από την έρευνα που διενήργησε η εταιρεία ENCODE για

Ιερού Λόχου 3, Τ.Κ.15124 Μαρούσι ♦ Τηλ: 210 6387600 ♦ Fax: 210 6387666 ♦ E-mail: info@adae.gr ♦Διαδικτυακός Τόπος: www.adae.gr

λογαριασμό της Vodafone σε σχέση, μεταξύ άλλων, και με το συγκεκριμένο συμβάν, και η οποία υπεβλήθη στην ΑΔΑΕ με το ΑΠΡ 521/22.6.2006.

Κατά την ακυρωθείσα δικαστικώς διαδικασία, η Vodafone ισχυρίστηκε ότι το συμβάν αυτό αποτελεί πράγματι μία παραβίαση ασφαλείας μέσω «καθαρής» «κατάχρησης εμπιστοσύνης», η οποία βαρύνει τον προμηθευτή της (σελ.39, 43 του ΑΠΡ 826/3.10.2006 Υπομνήματος της Vodafone). Πέραν όμως του γεγονότος ότι η εμπιστοσύνη αυτή επεδείχθη από την ίδια την εταιρεία Vodafone προς την εταιρεία Ericsson, οι σχέσεις εμπιστοσύνης της με την εταιρεία Ericsson αφορούν εσωτερικά ζητήματα της Vodafone με την αντισυμβαλλόμενή της εταιρεία και άρα οι πράξεις ή παραλείψεις της αντισυμβαλλομένης της βαρύνουν έναντι της Πολιτείας την ίδια (περί αυτών βλ. αναλυτικώς κατωτέρω).

Τούτο ενισχύεται και από τη διάταξη του άρθρου 9 παρ.1 του Ν.2867/2000, σύμφωνα με την οποία « *Ανεξάρτητα από τα δικαιώματα που αποκτούν οι χρήστες μέσω των ειδικών συμβάσεων παροχής τηλεπικοινωνιακών δραστηριοτήτων με τους εκάστοτε Τηλεπικοινωνιακούς Οργανισμούς, κάθε χρήστης, αδιακρίτως, έχει τα εξής δικαιώματα: ...ε. το δικαίωμα να διατηρεί εμπιστευτικό και απόρρητο το χαρακτήρα των επικοινωνιών του...*», οι δε Τηλεπικοινωνιακοί Οργανισμοί «*...οφείλουν να λαμβάνουν τα κατάλληλα μέτρα για τη διασφάλιση των ανωτέρω δικαιωμάτων...*».

Επίσης, κατά την επανάληψη της διαδικασίας, η εταιρεία Vodafone ισχυρίζεται ότι «...τόσο από την αρχική διερεύνηση όσο και από το πόρισμα Πετρόπουλου, ο οποίος εξέτασε και το περιστατικό αυτό δεν προκύπτει οποιαδήποτε συσχέτισή του με το θέμα των υποκλοπών. Επομένως η πράξη αυτή αφενός δεν δημιουργεί παραβίαση ασφάλειας απορρήτου επικοινωνιών και αφετέρου δεν πρέπει να συσχετισθεί με την παρούσα υπόθεση» (σελ. 57-58 του υπ'αριθμ. ΑΠΡ 4315/03.12.2012 Υπομνήματος της εταιρείας Vodafone ενώπιον της ΑΔΑΕ και σελ. 46 του από 20-11-2012 πρακτικού Ακρόασης της εταιρείας ενώπιον της ΑΔΑΕ). Πλην όμως, πέραν των όσων προαναφέρθηκαν, επισημαίνεται ότι τεχνικά δεν μπορεί να αποκλειστεί το ενδεχόμενο εισαγωγής και λειτουργίας του παρείσακτου λογισμικού ή ακόμα και εισαγωγής αριθμών προς παρακολούθηση μέσω τέτοιου τύπου προσβάσεως, δεδομένου ότι σε μια τέτοια περίπτωση δεν υφίσταται η ανάγκη παραβίασης του συστήματος περιμέτρου της Vodafone καθώς και εκμετάλλευσης των πιθανών τρωτοτήτων του Solaris, καθώς

Ιερού Λόχου 3, Τ.Κ.15124 Μαρούσι • Τηλ: 210 6387600 • Fax: 210 6387666 • E-mail: info@adae.gr • Διαδικτυακός Τόπος: www.adae.gr

πρόκειται για μία απευθείας πρόσβαση στα ψηφιακά κέντρα της εταιρείας μέσω του συστήματος OSS.

Όπως άλλωστε έχει κριθεί με την υπ'αριθμ.456/2007 Απόφαση της Επιτροπής Αναστολών του ΣτΕ, «...Η παράβαση αυτή, η οποία αποδόθηκε στην αιτούσα με το προαναφερθέν Κεφάλαιο Ε, είναι σαφώς διαφορετική από την παράβαση που της αποδόθηκε με το Κεφάλαιο Ζ` της προσβαλλομένης πράξεως ("Έλλειψη επαρκών μέτρων ασφάλειας για την διασφάλιση του Απορρήτου της Vodafone κατά παράβαση των άρθρων 19 του Συντάγματος, 9 παρ. 1 του Ν. 2867/2000 και 1 παρ. 11 του Ν. 3115/2003"). Και τούτο διότι, ενώ με την πρώτη τιμωρήθηκε προεχόντως η διακινδύνευση της προσβολής του εννόμου αγαθού του απορρήτου των επικοινωνιών του κάθε ενός από τα άτομα, των οποίων τα κινητά τηλέφωνα "παγιδεύτηκαν", με την δεύτερη τιμωρήθηκε η προκληθείσα έστω από αμέλεια της αιτούσας διακινδύνευση της ασφάλειας αυτού καθ έαυτό του δικτύου της και μόνον (χωρίς να ενδιαφέρει την ΑΔΑΕ στην περίπτωση αυτή το αν οι "ρωγμές" ασφαλείας που δημιουργήθηκαν προκάλεσαν την διακινδύνευση του εννόμου αγαθού του απορρήτου των επικοινωνιών συγκεκριμένων ατόμων). Στην διακινδύνευση δε αυτή συμπεριέλαβε η εν λόγω Αρχή άλλα πραγματικά περιστατικά, διαφορετικά αυτή την φορά από την τοποθέτηση του παρείσακτου λογισμικού. Πιο συγκεκριμένα, στα πλαίσια της παραβάσεως που της καταλογίσθηκε με το Κεφάλαιο Ζ` της προσβαλλομένης της αποδόθηκε α) το γεγονός ότι δεν φρόντισε να παρακολουθεί και να αποτρέψει το ενδεχόμενο ενεργοποίησης του λογισμικού νόμιμης συνακρόασης (RES), την ύπαρξη του οποίου μέσα στο γενικότερο λογισμικό του δικτύου της, όφειλε, κατά την εκτίμηση της ΑΔΑΕ σε κάθε περίπτωση να γνωρίζει και β) το γεγονός ότι τον Φεβρουάριο του 2005 συνέβη στο σύστημα OSS περιστατικό ασφαλείας του δικτύου, συνιστάμενο στην ύπαρξη μη εγκεκριμένου λογισμικού." Συγκεκριμένα, ευρέθη ότι ένας χρήστης με το username "eric" έγινε διαχειριστής του συστήματος "root" του συστήματος που είναι εγκατεστημένο το OSS και στην συνέχεια εισήχθη ένας χρήστης με τον κωδικό "Listener", ο οποίος είχε δικαιώματα super user και δεν ήταν εγκεκριμένος από την Vodafone. Το username "eric" χρησιμοποιείται από την εταιρεία Ericsson για επίλυση προβλημάτων του δικτύου της Vodafone. Η διαχείριση του συγκεκριμένου κωδικού πραγματοποιείται από την Vodafone. Ο συγκεκριμένος κωδικός ευρέθη να υπάρχει μόνο τον μήνα Φεβρουάριο του 2005, τους προηγούμενους μήνες δεν υπήρχε στο σύστημα και δεν ευρέθη καμία

Ιερού Λόχου 3, Τ.Κ.15124 Μαρούσι ♦ Τηλ: 210 6387600 ♦ Fax: 210 6387666 ♦ E-mail: info@adae.gr ♦Διαδικτυακός Τόπος: www.adae.gr

εμπιστοσύνης που η μια επεδείκνυε προς την άλλη. Όσον αφορά στον ισχυρισμό της Vodafone ότι η σύνδεση των τεχνικών προβλημάτων της 24.1.2005 στο κέντρο ΜΕΑΡΑ με τα κρινόμενα συμβάντα έλαβε χώρα ένα χρόνο μετά, και συγκεκριμένα την 28.2.2006 από την Ericsson, ισχυρισμό που επανέλαβε και κατά την επανάληψη της διαδικασίας ακρόασης (σελ. 63 του υπ' αριθμ. πρωτ. ΑΔΑΕ ΑΠΡ 4315/03-12-2012 υπομνήματος της Vodafone ενώπιον της ΑΔΑΕ), επισημαίνεται ότι η σύνδεση αυτή αφορούσε την ώρα εκκίνησης της εισαγωγής /τροποποίησης του παρείσακτου λογισμικού τη συγκεκριμένη ημερομηνία (24.1.2005) και όχι τη σύνδεση των τεχνικών προβλημάτων της 24.1.2005 με τα κρινόμενα συμβάντα, δεδομένου ότι για το ζήτημα αυτό είχε η Vodafone ενημερωθεί από την Ericsson και μάλιστα γραπτώς ήδη από την 10.3.2005 (περί αυτών βλ. αναλυτικά ανωτέρω). Πέραν τούτου, επισημαίνεται ότι η Vodafone, όπως κάθε συνετός και επιμελής πάροχος, από τη χρονική στιγμή που διαπιστώνει ένα πρόβλημα και ζητά την αρωγή της προμηθεύτριάς της εταιρείας Ericsson (24.1.2005 και 31.1.2005), και μέχρις ότου να λάβει την επίσημη ενημέρωση από την εταιρεία Ericsson ότι το τεχνικό αυτό πρόβλημα είναι ή όχι σοβαρό (10.3.2005), οφείλει να διακρατεί όλα ανεξαιρέτως τα στιγμιότυπα των κέντρων που παρουσίασαν το πρόβλημα αυτό, πολλώ δε μάλλον αφού την 26.1.2005 και την 1.2.2005 το πρόβλημα αυτό, κατόπιν σχετικής οδηγίας της Ericsson, παρακάμφθηκε και δεν επιλύθηκε δια της εισαγωγής στιγμιοτύπου της 23.1.2005, δηλαδή στιγμιοτύπου πριν παρουσιασθεί το πρόβλημα της 24.1.2005 και ώρα 19:56. Είναι αξιοσημείωτο, επίσης, ότι δεν προκύπτει από τις δηλώσεις των εκπροσώπων της Vodafone και της Ericsson εάν καθόλο αυτό το χρονικό διάστημα από 31.1.2005 έως 4.3.2005 η Vodafone αναζήτησε ή ενδιαφέρθηκε να αναζητήσει ή έλαβε ενημέρωση από την Ericsson για το τι ακριβώς είχε συμβεί σε σχέση με τα τεχνικά προβλήματα στις 24.1.2005 και 31.2.2005, ενώ ο επιμελής και συνετός πάροχος θα επεδείκνυε το ενδιαφέρον αυτό. Μάλιστα, η Vodafone δήλωσε ότι (βλ. Πρακτικό Ακρόασης της Vodafone ενώπιον της ΑΔΑΕ την 9.2.2006 σελ. 6-8) τη δεύτερη φορά όταν ενημέρωσε ξανά την Ericsson για το τεχνικό αυτό πρόβλημα (31.1.2005), η Ericsson της απάντησε ότι, επειδή δεν μπόρεσε να βρει τίποτα ακολούθησε τη δικιά της διαδικασία, δηλαδή το αναβάθμισε στο δεύτερο επίπεδο υποστήριξης που διαθέτει, το οποίο ήταν στην Ισπανία. Κατά συνέπεια, η Vodafone γνώριζε ήδη από την 31.1.2005 ότι το τεχνικό πρόβλημα αυτό ήταν σοβαρό κι όχι σύνηθες, ειδάλλως το πρόβλημα θα είχε επιλυθεί από την Ericsson Hellas.

Ιερού Λόχου 3, Τ.Κ.15124 Μαρούσι ♦ Τηλ: 210 6387600 ♦ Fax: 210 6387666 ♦ E-mail: info@adae.gr ♦Διαδικτυακός Τόπος: www.adae.gr

Τέλος, κατά την επανάληψη της διαδικασίας ακρόασης της εταιρείας, η Vodafone ισχυρίστηκε ότι «...καμία ένδειξη ή απαίτηση από το νομικό και κανονιστικό πλαίσιο της χώρας ως τότε δεν υπήρχε για θέματα ασφαλείας στο λογισμικό των ψηφιακών κέντρων που θα επέβαλε μία διαφορετική τακτική.» (σελ. 61 του υπ' αριθμ. πρωτ. ΑΔΑΕ ΑΠΡ 4315/03-12-2012 υπομνήματος της Vodafone ενώπιον της ΑΔΑΕ).

Πλην όμως, όπως προαναφέρθηκε, ο συνετός και επιμελής πάροχος, επιφορτισμένος με την ευθύνη της ασφάλειας του δικτύου του και ενόψει του ότι γνώριζε τη σοβαρότητα της υπόθεσης, όφειλε κατά τα ως άνω να διακρατεί όλα τα στιγμιότυπα των κέντρων του και κατά συνέπεια να τα παραδώσει στην αρμόδια Αρχή προς εξέταση.

Προς επίρρωση των ανωτέρω, αναφέρεται επίσης και το γεγονός ότι, όπως προκύπτει από το υπ' αριθμ. πρωτ. ΑΔΑΕ ΑΠΡ 4315/03-12-2012 υπόμνημα της Vodafone ενώπιον της ΑΔΑΕ (σελ. 70), η εταιρεία αναφέρει ότι «*για την περίοδο έως και την 4.3.2005 δεν υπήρχε κανένας λόγος ούτε καμία ειδική υποχρέωση να διακρατηθούν τα συγκεκριμένα αρχεία*» και ότι «*για αυτού του είδους την επίθεση διακρατήθηκε ότι προβλεπόταν καθώς και τα επιπλέον στοιχεία που εκτιμήθηκε ότι χρειάζονταν, δηλαδή τα στιγμιότυπα λογισμικού. Η αξία των στοιχείων αυτών αποδείχθηκε όταν ξεκίνησε η πλήρης αξιοποίησή τους με βάση τη νεότερη γνώση*» (σελ. 71). Σύμφωνα με τα ανωτέρω, η εταιρεία κράτησε στιγμιότυπα από όλα τα κέντρα στις 4.8.2004. Επίσης, στο υπ' αριθμ. πρωτ. ΑΔΑΕ ΑΠΡ 194/14.3.2006 έγγραφό της προς την ΑΔΑΕ (σελίδα 4), η εταιρεία αναφέρει για το ψηφιακό κέντρο ΜΕΑΡΑ ότι «*τα αντίγραφα των 1.2.2005 και 6.2.2005 ελήφθησαν και διακρατήθηκαν λόγω της επικείμενης αναβάθμισης του εν λόγω κέντρου σε λογισμικό έκδοσης R10 (προγραμματισμένη για τις 11.2.2005). Η διαδικασία αυτή χαρακτηρίζεται ως συνήθης σε τέτοιες περιπτώσεις αναβαθμίσεων και σκοπεύει στην ομαλότερη διαδικασία αποκατάστασης λειτουργίας του τηλεπικοινωνιακού κέντρου σε περίπτωση μη επιτυχούς αναβάθμισής του*». Κατά συνέπεια και με δεδομένο ότι από τα μέσα Ιανουαρίου 2005 είχε ξεκινήσει η διαδικασία αναβάθμισης λογισμικού (roll out), η εταιρεία θα έπρεπε να έχει διακρατήσει και να έχει παραδώσει στην ΑΔΑΕ αντίστοιχα στιγμιότυπα από όλα τα αναβαθμισμένα κέντρα της.

Τέλος, αναφορικά με τον ισχυρισμό της εταιρείας Vodafone ότι «...είναι παράλογο να κατηγορούμαστε για δυσχέρανση σχετικά με τα dumps όταν όλη η ανάλυση της ΑΔΑΕ βασίσθηκε σε τυπωμένο αντίγραφο λογισμικού που έδωσε η εταιρεία Ericsson παρά τα 162 στιγμιότυπα που παραδώσαμε εμείς στην ΑΔΑΕ...» (σελ. 63 του υπ' αριθμ. πρωτ.

Ιερού Λόχου 3, Τ.Κ.15124 Μαρούσι • Τηλ: 210 6387600 • Fax: 210 6387666 • E-mail: info@adae.gr • Διαδικτυακός Τόπος: www.adae.gr

ΑΔΑΕ ΑΠΡ 4315/03-12-2012 υπομνήματος της Vodafone ενώπιον της ΑΔΑΕ), επισημαίνουμε ότι η παρούσα περίπτωση δυσχέρανσης αφορά στο γεγονός ότι δεν παραδόθηκαν από την εταιρεία Vodafone τα στιγμιότυπα του κέντρου της Παιανίας (ΜΕΑΡΑ) κατά το χρονικό διάστημα 31.01.05 έως και 04.03.05 και τα στιγμιότυπα των κέντρων ΜΕΑΡΑ και ΜΕΑΚS (Κηφισός 1) κατά τη χρογική περίοδο από 24.01.05 έως και 01.02.05, με σκοπό την ανάλυσή τους από την εταιρεία Ericsson παρουσία της ΑΔΑΕ, και εν συνεχεία και της Vodafone, μαζί με τα στιγμιότυπα των δύο προαναφερθέντων κέντρων κατά τη διάρκεια των Ολυμπιακών Αγώνων. Επιπροσθέτως, τα στιγμιότυπα που παρέδωσε η Vodafone προς την ΑΔΑΕ ήταν 133 +1 (βλ. και σημείο γ΄ της παρούσης παράβασης) και όχι 162 και αυτά παρεδόθησαν από την εταιρεία όχι οικειοθελώς, αλλά κατόπιν αιτήματος της ΑΔΑΕ (βλ. σελ. 20 του από 28-06-2006 Πορίσματος ελέγχου της ΑΔΑΕ, όπως αυτό διευκρινίστηκε με το υπ' αριθμ. πρωτ. ΑΠΡ 1031/6.12.2006 έγγραφο της Ομάδας Ελέγχου της ΑΔΑΕ). Ως προς τα υπόλοιπα, αυτά κατασχέθηκαν από την ΑΔΑΕ με τις από 30.03.2006, 03.04.2006, 04.04.2006, 05.04.2006, 11.04.2006 εκθέσεις κατάσχεσης. Πέραν τούτου, η προαναφερθείσα εξομοίωση δεν μπορούσε να βασιστεί σε μολυσμένο στιγμιότυπο από τα 162 στιγμιότυπα, δεδομένου ότι η κατάσχεση αυτή έλαβε χώρα μετά την προαναφερθείσα εξομοίωση, η οποία διεξήχθη την 23-03-2006. Επίσης, η εξομοίωση δεν μπορούσε να βασιστεί στην αρχική κατάσταση του παρείσακτου λογισμικού κατά τον Αύγουστου 2004, διότι δεν υπάρχει διαθέσιμο στιγμιότυπο. Σε κάθε περίπτωση, κατά την εξομοίωση η ΑΔΑΕ δεν βασίστηκε στα επιμέρους στιγμιότυπα, αλλά προσπάθησε να ελέγξει το σύνολο του παρείσακτου λογισμικού (βλ. το με αριθμ.πρωτ. ΑΠΡ 2278/6.12.2006 έγγραφο της Ομάδας Ελέγχου της ΑΔΑΕ με θέμα «Τεχνικές Διευκρινίσεις επί του Υπομνήματος της Vodafone σχετικά με την κλήση της εταιρείας με αντικείμενο επιπλέον αποδιδόμενες παραβάσεις της κείμενης νομοθεσίας περί απορρήτου των επικοινωνιών»).

Πέραν των ανωτέρω, ουδέν νεότερο για το θέμα αυτό υποστήριξε η εταιρεία Vodafone κατά την επανάληψη της διαδικασίας ακρόασης ενώπιον της ΑΔΑΕ, όπως προκύπτει τόσο από το Πρακτικό της από 20-11-2012 ακρόασης, όσο και από το υπ' αριθμ. πρωτ. ΑΔΑΕ ΑΠΡ 4315/03-12-2012 υπόμνημά της ενώπιον της ΑΔΑΕ.

β) Περαιτέρω, σύμφωνα με το από 4.02.2006 Πρακτικό Ελέγχου της ΑΔΑΕ (βλ. σελ.2 του Πρακτικού), η εταιρεία Vodafone δήλωσε ότι είχε εισαχθεί παράνομο λογισμικό σε

Ιερού Λόχου 3, Τ.Κ.15124 Μαρούσι ♦ Τηλ: 210 6387600 ♦ Fax: 210 6387666 ♦ E-mail: info@adae.gr

δύο ψηφιακά κέντρα MEAKS και MEAPA. Το τρίτο μολυσμένο κέντρο MEAKF αναφέρθηκε στην ΑΔΑΕ κατά τη συνάντηση της 28.2.2006 μεταξύ της ΑΔΑΕ και της Ericsson, παρουσία της Vodafone, και επιβεβαιώθηκε γραπτώς με το υπ'αριθμ.ΑΠΡ ΑΔΑΕ 78/2.3.2006 έγγραφο της Ericsson προς την ΑΔΑΕ ('Investigation of Vodafone Dumps', σελ.12). Η αιτιολογία της καθυστέρησης ως προς την ανακοίνωση του μολυσμένου αυτού κέντρου αναφέρεται στο από 23.3.2006 Πρακτικό Ελέγχου στην Ericsson. Ειδικότερα, σε αυτό αναφέρεται ότι κατά τη διάρκεια των δοκιμών αποδοχής (acceptance tests) για την παράδοση του συστήματος νόμιμης συνακρόασης Lawful Interception (LI) στην εταιρεία Vodafone κατά το χρονικό διάστημα 17 έως 25.1.2006, διαπιστώθηκε η ύπαρξη υπό παρακολούθηση τηλεφώνων στο κέντρο MEAKF. Το γεγονός αυτό διαπιστώθηκε από δύο τεχνικούς της Ericsson και δύο τεχνικούς της Vodafone. Ειδοποιήθηκε στέλεχος της Ericsson από υπάλληλο της εταιρείας Ericsson που ελάμβανε μέρος στα test για το συμβάν, χωρίς να αναφερθεί σαφώς σε ποιο ψηφιακό κέντρο συγκεκριμένα ευρέθηκαν οι αριθμοί. Στέλεχος της εταιρείας Vodafone επικοινώνησε τηλεφωνικώς με το προαναφερθέν στέλεχος της Ericsson και του ανέφερε ότι οι τεχνικοί της Ericsson παρέλειψαν να απενεργοποιήσουν τους υπό παρακολούθηση αριθμούς από τον Κηφισσό (MEAKS) και ότι από τη σύγκριση που έγινε από την Vodafone εξακριβώθηκε ότι επρόκειτο για τους ίδιους αριθμούς με εκείνους του Μαρτίου του 2005 από το ίδιο κέντρο (βλ. σελ. 19-20 του από 28.6.2006 Πορίσματος Ελέγχου της ΑΔΑΕ, όπως διευκρινίστηκε με το υπ'αριθμ.πρωτ.ΑΠΡ 1031/6.12.2006 έγγραφο της Ομάδας Ελέγχου της ΑΔΑΕ και ανωτέρω).

Ενόψει των ανωτέρω, η Vodafone με το υπ΄αριθμ. ΑΠΡ 826/03.10.2006 Υπόμνημά της, επικαλείται ότι είχε ενημερωθεί από την εταιρεία Ericsson από το Μάρτιο του 2005 ότι το παρείσακτο λογισμικό είχε ανιχνευθεί μόνο σε δύο ψηφιακά κέντρα (MEAPA και MEAKS). Η τεχνική ομάδα της Vodafone που έκανε τον έλεγχο δικτύου την 18.01.2006 στο πλαίσιο δοκιμών του συστήματος νόμιμων συνακροάσεων, και η οποία δεν είχε καμία γνώση του προηγούμενου συμβάντος (του Μαρτίου του 2005), θεώρησε το γεγονός άξιο αναφοράς και το ανέφερε στην τεχνική διεύθυνση. Όμως, με βάση τη δεδομένη ως τότε τεχνική γνώση για τη λειτουργία του παρείσακτου λογισμικού και την ενημέρωση της Ericsson, το εύρημα θεωρήθηκε ότι ήταν κατάλοιπο του συμβάντος του Μαρτίου 2005 και ότι αφορούσε το αρχικά μολυσμένο κέντρο (MEAKS), όπως επιβεβαιώθηκε και από την προφορική επικοινωνία του Τεχνικού Διευθυντή της

Ιερού Λόχου 3, Τ.Κ.15124 Μαρούσι ♦ Τηλ: 210 6387600 ♦ Fax: 210 6387666 ♦ E-mail: info@adae.gr ♦Διαδικτυακός Τόπος: www.adae.gr

Vodafone με τον Τεχνικό Διευθυντή της Ericsson. Η εταιρεία Vodafone, θορυβημένη, κατά δήλωσή της, από την πληρότητα του ελέγχου του προμηθευτή της και κατά τη διάρκεια των ερευνών της ΑΔΑΕ, ζήτησε εκ νέου έλεγχο του δικτύου και των ψηφιακών κέντρων, με τον οποίο διαπιστώθηκε ότι, με βάση το αντίγραφο λογισμικού της 2.2.2005 από το κέντρο MEAKF (Κηφισός 2), το συγκεκριμένο κέντρο είχε παρείσακτο λογισμικό και αριθμούς υπό παρακολούθηση. Η Vodafone αποδίδει το όλο γεγονός στην εσφαλμένη πρότερη επικοινωνία μεταξύ των δύο εταιρειών, δηλαδή, μεταξύ της Vodafone και της Ericsson, και, κατά συνέπεια, με τον τρόπο αυτό αποδέχεται την ευθύνη της καθυστερημένης ενημέρωσης της ΑΔΑΕ. Τους αυτούς ισχυρισμούς επικαλέστηκε η εταιρεία και κατά την επανάληψη της διαδικασίας ακρόασης (βλ. σελ. 64-65 του υπ' αριθμ. πρωτ. ΑΔΑΕ ΑΠΡ 4315/03-12-2012 υπομνήματος της εταιρείας Vodafone ενώπιον της ΑΔΑΕ).

Επί των ανωτέρω ισχυρισμών της VODAFONE επισημαίνεται ότι, παρά το γεγονός ότι με το από 23.3.2006 Πρακτικό Ελέγχου της ΑΔΑΕ στην Ericsson δηλώθηκε ότι κατά το χρονικό διάστημα από 17.1.2006 έως 25.1.2006 διαπιστώθηκε η ύπαρξη υπό παρακολούθηση τηλεφώνων στο κέντρο MEAKF, οι εκπρόσωποι των δύο εταιρειών δήλωσαν την ύπαρξη του τρίτου μολυσμένου κέντρου (MEAKF) κατά τη συνάντηση της 28.2.2006 μεταξύ της ΑΔΑΕ και της Ericsson, παρουσία της Vodafone, γεγονός που επιβεβαιώθηκε γραπτώς με το υπ'αριθμ.ΑΠΡ ΑΔΑΕ 78/2.3.2006 έγγραφο της Ericsson προς την ΑΔΑΕ ('Investigation of Vodafone Dumps', σελ.12). Κατά δήλωση της Ericsson, στο Πρακτικό Ελέγχου της 23.3.2006, τούτο οφείλεται στο γεγονός ότι ένας εκ των τεχνικών της Ericsson, που διαπίστωσε το περιστατικό αυτό, δεν ανέφερε στο Δ/ντή Τεχνικής Υποστήριξης της Ericsson για ποιο κέντρο συγκεκριμένα επρόκειτο. Τούτο επιβεβαιώνεται και από την τηλεφωνική συνομιλία μεταξύ του Δ/ντή Τεχνικής Υποστήριξης της Ericsson και του Δ/ντή Τεχνολογίας της Vodafone, στην οποία κάνουν λόγο, κατά δήλωσή τους, για το κέντρο MEAKS και όχι για το κέντρο MEAKF. Παρόλα αυτά, τα προβλήματα ενημέρωσης που επικαλούνται τόσο οι τεχνικοί της Ericsson όσο και οι τεχνικοί της Vodafone, αποτελούν εσωτερικά ζητήματα των δύο αυτών εταιρειών και δεν απαλλάσσουν τη Vodafone από την ευθύνη της εν προκειμένω για το συγκεκριμένο συμβάν, δεδομένου ότι οι τεχνικοί και των δύο εταιρειών ήταν παρόντες κατά τη διαπίστωση του περιστατικού αυτού από 17.1.2006 έως 25.1.2006 και άρα

Ιερού Λόχου 3, Τ.Κ.15124 Μαρούσι ♦ Τηλ: 210 6387600 ♦ Fax: 210 6387666 ♦ E-mail: info@adae.gr ♦Διαδικτυακός Τόπος: www.adae.gr

όφειλαν να ενημερώσουν ορθώς τους προϊσταμένους τους, όσο και οι ίδιοι να ζητήσουν από αυτούς τη δέουσα ενημέρωση.

γ) Με την υπ΄αριθμ. ΑΠΡ 225/28.3.2006 επιστολή της εταιρείας Vodafone παραδόθηκε ένα στιγμιότυπο, πέραν των 133 που είχαν δηλωθεί στις 7.3.2006, το οποίο, κατά δήλωση της Vodafone, βρέθηκε από τους επαναλαμβανόμενους ελέγχους που διενήργησε. Συγκεκριμένα, πρόκειται για το στιγμιότυπο του κέντρου MEAPS με λογισμικό R9.1 και με ημερομηνία 1/2/2005. Από τον έλεγχο του στιγμιοτύπου αυτού από την ίδια τη Vodafone προέκυψε ότι περιείχε το παρείσακτο λογισμικό (τέταρτο κατά σειρά)» (βλ.σελ. 20 του από 28.6.2006 Πορίσματος Ελέγχου της ΑΔΑΕ, όπως διευκρινίστηκε με το υπ'αριθμ.πρωτ.ΑΠΡ 1031/6.12.2006 έγγραφο της Ομάδας Ελέγχου της ΑΔΑΕ). Ειδικότερα, η ΑΔΑΕ, με την υπ'αριθμ.ΕΜΠ 82/17.3.2006 επιστολή της προς τη Vodafone ζήτησε όλα τα διακρατηθέντα στιγμιότυπα από όλα τα κέντρα της, που την 7.3.2006 είχε δηλώσει η Vodafone ότι ανέρχονται σε 133. Η εταιρεία Vodafone απάντησε ότι τα στιγμιότυπα αυτά θα δοθούν σε δύο στάδια. Πλην όμως, και ενώ η εταιρεία δεν είχε δηλώσει την 7.3.2006 ότι το στιγμιότυπο για το τέταρτο μολυσμένο κέντρο (MEAPS) περιλαμβανόταν μεταξύ των 133, ούτε το παρέδωσε κατά το πρώτο στάδιο αποστολής των αντιγράφων, αίφνης με την υπ'αριθ.ΑΠΡ 225/28.3.2006 επιστολή της, με την οποία παρεδόθησαν τα υπόλοιπα εκ των 133 στιγμιοτύπων, δήλωσε ότι από τους επαναλαμβανόμενους ελέγχους της βρέθηκε νέο αντίγραφο λογισμικού (πέραν των 133), που αφορούσε το τηλεπικοινωνιακό κέντρο MEAPS με λογισμικό CSS.R.9.1 και ημερομηνία 1.2.2005, από το οποίο διαπιστώθηκε ότι και το κέντρο αυτό υπήρξε μολυσμένο με παρείσακτο λογισμικό (τέταρτο κατά σειρά). Η Vodafone ανέφερε στην ως άνω επιστολή της ότι το αντίγραφο αυτό ελέγχθηκε από την εταιρεία σύμφωνα με την εμπειρία και τη γνώση που αποκόμισε κατά την επίβλεψη των ελέγχων που ζήτησε η ίδια και πραγματοποίησε η Ericsson με την από 23.2.2006 επιστολή της.

Με το υπ΄αριθμ. ΑΠΡ 826/3.10.2006 Υπόμνημά της (σελ. 49-50) η Vodafone ισχυρίζεται ότι το στιγμιότυπο αυτό ευρέθη, μετά τη δημοσιοποίηση του θέματος το Φεβρουάριο του 2006, οπότε και ξεκίνησαν ανοικτές και εκτεταμένες εσωτερικές έρευνες από το προσωπικό των κέντρων, σύμφωνα με τις οδηγίες της διοίκησης της εταιρείας, στο χρηματοκιβώτιο που υπάρχει στο χώρο της αποθήκης του κέντρου της Πειραιώς.

Ιερού Λόχου 3, Τ.Κ.15124 Μαρούσι • Τηλ: 210 6387600 • Fax: 210 6387666 • E-mail: info@adae.gr • Διαδικτυακός Τόπος: www.adae.gr

Πλην όμως, ο συνετός και επιμελής πάροχος όφειλε ήδη από την 4.3.2005, δηλαδή έναν χρόνο πριν, οπότε και ενημερώθηκε από την εταιρεία Ericsson για την ύπαρξη παρείσακτου λογισμικού στα κέντρα του, να είχε διερευνήσει κάθε δυνατό στοιχείο σχετικό με την υπόθεση αυτή και όχι να αναμένει τη δημοσιοποίηση του γεγονότος το Φεβρουάριο του 2006 για να διατάξει σχετική διερεύνηση του θέματος. Το γεγονός ότι η Vodafone ισχυρίζεται ότι της είχε ζητηθεί να τηρηθεί μυστική η όλη διαδικασία δεν αναιρεί την ευθύνη της εν προκειμένω, διότι, ακόμη και αν υποτεθεί αληθής ο ισχυρισμός αυτός, η μυστικότητα της έρευνας δεν εμποδίζει την ενδελεχή έρευνα, πολλώ δε μάλλον αφού η ανεύρεση ενός στιγμιοτύπου δεν αποτελεί ενέργεια που θέτει σε κίνδυνο τη μυστικότητα της έρευνας. Σε κάθε περίπτωση, από τη δημοσιοποίηση του γεγονότος την 2.2.2006 μέχρι την παράδοση του συγκεκριμένου στιγμιοτύπου στην ΑΔΑΕ την 28.3.2006 μεσολάβησε διάστημα 54 ημερών, κατά το οποίο δεν δικαιολογείται η ολιγωρία αυτή της εταιρείας, η οποία όφειλε να παραδώσει το εν λόγω στιγμιότυπο στην ΑΔΑΕ αμελλητί, χωρίς προηγουμένως να προβεί σε οποιασδήποτε μορφής ενέργεια ως προς το στιγμιότυπο αυτό, πολλώ δε μάλλον αφού είχε επιληφθεί του θέματος η ΑΔΑΕ διενεργώντας έλεγχο. Για το λόγο αυτό, άλλωστε, η ΑΔΑΕ αποφάσισε την κατάσχεση όλων αξεξαιρέτως των στιγμιοτύπων σε πρωτότυπη μορφή.

Κατά την επανάληψη της διαδικασίας ακρόασης, η Vodafone ισχυρίστηκε ότι «...στις 27/1/2005 το συγκεκριμένο ψηφιακό κέντρο (MEAPS, Πειραιώς 1) αντικαταστάθηκε από νέο (MEAPS1, νέο Πειραιώς 1)» (σελ. 65 του υπ' αριθμ. πρωτ. ΑΔΑΕ ΑΠΡ 4315/03-12-2012 υπομνήματος της Vodafone ενώπιον της ΑΔΑΕ) και ότι «...στις έρευνες αυτές ευρέθη και το εν λόγω αντίγραφο του αποσυρμένου κέντρου MEAPS στο χρηματοκιβώτιο που υπάρχει στο χώρο της αποθήκης του κέντρου της Πειραιώς. Το συγκεκριμένο αντίγραφο είχε ληφθεί ως μέρος της διαδικασίας απόσυρσης του κέντρου MEAPS και δεν είχε επαναχρησιμοποιηθεί, όπως ήταν η συνήθης πρακτική, καθώς ήταν παλιότερης τεχνολογίας (IOG) που δεν ήταν συμβατό με τη νέα τεχνολογία (APG) που χρησιμοποιούσε το νέο κέντρο Πειραιώς 1 (MEAPS1).» (σελ. 66 του υπ' αριθμ. πρωτ. ΑΔΑΕ ΑΠΡ 4315/03-12-2012 υπομνήματος της Vodafone ενώπιον της ΑΔΑΕ).

Πλην όμως, όπως προαναφέρθηκε, η εταιρεία Vodafone καθυστέρησε 54 ημέρες για να παραδώσει το εν λόγω στιγμιότυπο, ο δε συνετός και επιμελής πάροχος όφειλε ήδη από την 4.3.2005, δηλαδή έναν χρόνο πριν, οπότε και ενημερώθηκε από την εταιρεία

Ιερού Λόχου 3, Τ.Κ.15124 Μαρούσι • Τηλ: 210 6387600 • Fax: 210 6387666 • E-mail: info@adae.gr • Διαδικτυακός Τόπος: www.adae.gr

Ericsson για την ύπαρξη παρείσακτου λογισμικού στα κέντρα του, να είχε διερευνήσει κάθε δυνατό στοιχείο σχετικό με την υπόθεση αυτή.

δ) Με την υπ'αριθμ. ΑΔΑΕ ΑΠΡ268/17-04-06 απάντηση της εταιρείας Vodafone στο Πρακτικό Ελέγχου της 30/03/06, στο οποίο αναφερόταν η υποχρέωση της Vodafone να παραδώσει τα πλήρη στοιχεία των CDRs των 14 καρτοκινητών-σκιών, δόθηκαν στοιχεία που αφορούσαν στα αρχεία δεδομένων κλήσεων (Call Data Records) των καρτοκινητών-σκιών. Επιπλέον, με το υπ'αριθμ. ΑΔΑΕ ΑΠΡ 414/15-05-06 έγγραφό της, και κατόπιν τηλεφωνικής επικοινωνίας με στελέχη της Αρχής, η εταιρεία Vodafone παρέδωσε επιπλέον στοιχεία για τα πλήρη CDRs των καρτοκινητών-σκιών.

(βλ.σελ. 41 του από 28.6.2006 Πορίσματος Ελέγχου της ΑΔΑΕ, όπως διευκρινίστηκε με το υπ'αριθμ.πρωτ.ΑΠΡ 1031/6.12.2006 έγγραφο της Ομάδας Ελέγχου της ΑΔΑΕ).

• Από την εξέταση των στοιχείων επικοινωνίας των 14 καρτοκινητών-σκιών, που παρελήφθησαν στις 17-4-2006 παρατηρήθηκαν, εκτός κάποιων κλήσεων και μηνυμάτων από το εξωτερικό, εισερχόμενες κλήσεις από 51 τηλεφωνικούς αριθμούς, όπως προκύπτει από το υπ'αριθμ.πρωτ. 268/17.4.2006 έγγραφο της εταιρείας Vodafone προς την ΑΔΑΕ.

Από την εξέταση των παραπάνω στοιχείων και σε συνδυασμό με την κατάθεση του Διοικητή της Ε.Υ.Π. στην Επιτροπή Θεσμών και Διαφάνειας της Βουλής διαπιστώθηκε ότι τα στοιχεία επικοινωνίας των καρτοκινητών-σκιών που είχαν παραδοθεί στην ΑΔΑΕ από την εταιρεία Vodafone δεν ήταν πλήρη. Ως εκ τούτου, ζητήθηκαν εκ νέου από την εταιρεία Vodafone τα πλήρη στοιχεία επικοινωνίας των 14 καρτοκινητών-σκιών, τα οποία παραδόθηκαν στην Αρχή με την υπ'αριθ.πρωτ. ΑΠΡ 414/15-5-2006 επιστολή της εταιρείας. Από την εξέταση και των νέων στοιχείων προέκυψαν επιπλέον 31 τηλεφωνικοί αριθμοί, οι οποίοι έχουν καλέσει τα καρτοκινητά-σκιές (βλ.σελ. 50 και 51 του από 28.6.2006 Πορίσματος Ελέγχου της ΑΔΑΕ, όπως διευκρινίστηκε με το υπ'αριθμ.πρωτ.ΑΠΡ 1031/6.12.2006 έγγραφο της Ομάδας Ελέγχου της ΑΔΑΕ).

• Από τα επιπλέον στοιχεία που προσκόμισε η εταιρεία Vodafone παρουσιάζονται κλήσεις προς ορισμένα εκ των καρτοκινητών-σκιών σε μεταγενέστερες ημερομηνίες και συγκεκριμένα από 07/03/2005 έως και 28/03/2005.

(βλ.σελ. 49-50 του από 28.6.2006 Πορίσματος Ελέγχου της ΑΔΑΕ, όπως διευκρινίστηκε με το υπ'αριθμ.πρωτ.ΑΠΡ 1031/6.12.2006 έγγραφο της Ομάδας Ελέγχου της ΑΔΑΕ).

Ιερού Λόχου 3, Τ.Κ.15124 Μαρούσι ✦ Τηλ: 210 6387600 ✦ Fax: 210 6387666 ✦ E-mail: info@adae.gr ✦ Διαδικτυακός Τόπος: www.adae.gr

Η Vodafone αποδέχεται ότι από πρόδηλη παραδρομή ή παρανόηση, που θα πρέπει να θεωρηθεί συγγνωστή, δεν παρέδωσε εξαρχής τα πλήρη στοιχεία των CDRs των δεκατεσσάρων (14) «καρτοκινητών-σκιών» (σελ. 50-52 του υπ΄αριθμ. ΑΠΡ 826/3.10.2006 Υπομνήματός της).

Πλην όμως, η συμπεριφορά αυτή της Vodafone δεν μπορεί να θεωρηθεί ότι οφείλεται σε παραδρομή ή παρανόηση και μάλιστα συγγνωστή, δεδομένου ότι το συγκεκριμένο αίτημα είχε διατυπωθεί, όπως προαναφέρθηκε, δύο φορές από την ΑΔΑΕ, με το Πρακτικό Ελέγχου της 30.03.06, αλλά και κατόπιν τηλεφωνικής επικοινωνίας (βλ.σελ.41 του από 28.6.2006 Πορίσματος Ελέγχου της ΑΔΑΕ, όπως διευκρινίστηκε με το υπ'αριθμ.πρωτ.ΑΠΡ 1031/6.12.2006 έγγραφο της Ομάδας Ελέγχου της ΑΔΑΕ). Επιπλέον, η παράλειψη αυτή της Vodafone διαπιστώθηκε εξ άλλου γεγονότος, και μάλιστα τυχαίου (με την κατάθεση του Διοικητή της Ε.Υ.Π. στην Επιτροπή Θεσμών και Διαφάνειας της Βουλής). Τέλος, το περιεχόμενο του αιτήματος της ΑΔΑΕ, ενόψει του γεγονότος ότι αφορούσε στη δράση των «καρτοκινητών-σκιών», θα έπρεπε να είχε ικανοποιηθεί με απόλυτη επιμέλεια από την εταιρεία Vodafone, λαμβανομένου υπόψη ότι από τα επιπλέον αυτά στοιχεία παρουσιάζονται κλήσεις προς ορισμένα εκ των «καρτοκινητών-σκιών» σε μεταγενέστερες ημερομηνίες και συγκεκριμένα από 7.3.2005 έως και 28.3.2005.

Κατά την επανάληψη της διαδικασίας ακρόασης, η εταιρεία Vodafone υποστήριξε ότι, κατά την περίοδο του ελέγχου από την ΑΔΑΕ, εξυπηρετούσε και αιτήματα των δικαστικών αρχών περί άρσης του απορρήτου, καθώς και αιτήματα ιδιωτών σχετικά με κακόβουλες κλήσεις και ότι ο τεράστιος όγκος των στοιχείων που αιτήθηκε η ΑΔΑΕ διέφερε ως προς τη μορφή, το είδος και τη χρονική περίοδο των στοιχείων που συνήθως ζητούνται από τις Αρχές. (βλ. σελ. 66-67 του υπ' αριθμ. πρωτ. ΑΔΑΕ ΑΠΡ 4315/03-12-2012 υπομνήματος της Vodafone ενώπιον της ΑΔΑΕ).

Πλην όμως, το γεγονός αυτό δεν δικαιολογεί την πλημμελή παράδοση των αιτηθέντων στοιχείων από την ΑΔΑΕ, δεδομένου ότι η διαφορετικότητα αυτή δικαιολογείται από τη σοβαρότητα του συμβάντος και τον τεχνικό χαρακτήρα του ελέγχου της ΑΔΑΕ. Ούτε τούτο απαλλάσσει την εταιρεία από την υποχρέωση επιμέλειας και δέουσας προσοχής ως προς τα αιτηθέντα στοιχεία από την ΑΔΑΕ, ενόψει και της σημασίας των υπό κρίση συμβάντων. Εξάλλου, δεν δύναται η εταιρεία να επικαλείται τη συνήθη πρακτική και το δικό της τρόπο συνήθους εξυπηρέτησης των αιτημάτων αυτών, προκειμένου να

Ιερού Λόχου 3, Τ.Κ.15124 Μαρούσι ♦ Τηλ: 210 6387600 ♦ Fax: 210 6387666 ♦ E-mail: info@adae.gr ♦Διαδικτυακός Τόπος: www.adae.gr

δικαιολογήσει, αφενός τη μη χορήγηση στην ΑΔΑΕ του συνόλου των αιτηθέντων στοιχείων και αφετέρου, την έλλειψη σε δεύτερο χρόνο ελέγχου εκ μέρους της του εάν ανταποκρίθηκε, ως όφειλε, στο αίτημα της ΑΔΑΕ.

ε) Την 08.03.2005, μηχανικός της εταιρείας Ericsson εξήγαγε από το ψηφιακό κέντρο MEAKS λίστα, η οποία περιείχε εξήντα επτά (67) αριθμούς και την παρέδωσε σε εκπρόσωπο της εταιρείας Vodafone. Οι αριθμοί αυτοί ήταν ίδιοι με τους αριθμούς που εξήχθησαν από το στιγμιότυπο του κέντρου του MEAKS της 4ης Μαρτίου του 2005.

Σημειώνεται ότι μεταξύ των λιστών, που παραδόθηκαν στην εταιρεία Vodafone από την Ericsson και των αριθμών που παρέδωσε η Vodafone στις Δικαστικές Αρχές, υπάρχουν οι εξής διαφορές: Η εταιρεία Vodafone παρέδωσε τρία (3) τηλέφωνα λιγότερα από αυτά που περιέχονται στη λίστα της Ericsson και δύο (2) επιπλέον τηλέφωνα, τα οποία δεν περιλαμβάνονται στη λίστα της Ericsson. Διαπιστώθηκε ότι από τα δύο (2) επιπλέον τηλέφωνα που παρέδωσε η Vodafone, το ένα εξ αυτών περιλαμβανόταν στις λίστες που παραδόθηκαν από την Ericsson, αλλά δεν παραδόθηκε από την Ericsson στην ΑΔΑΕ. Το άλλο δεν περιλαμβάνεται σε καμία λίστα της Ericsson.

Για τα τρία (3) επιπλέον τηλέφωνα που υπάρχουν στις λίστες που παραδόθηκαν από την Ericsson, η Α.Δ.Α.Ε. ζήτησε ταυτοποίηση και διαπιστώθηκε ότι δύο εξ αυτών ανήκουν σε συνδρομητές της εταιρείας Vodafone, ενώ το τρίτο είναι ένας αριθμός ο οποίος καλείται MSRN και χρησιμοποιείται αποκλειστικά για εσωτερικές λειτουργίες των ψηφιακών κέντρων της εταιρείας.

Ο αριθμός MSRN είναι ένας προσωρινός αριθμός κλήσης, ο οποίος χρησιμοποιείται για τη δρομολόγηση μίας κλήσης προς το κέντρο μεταγωγής που εξυπηρετεί τον καλούμενο χρήστη. Ο αριθμός αυτός αποδεσμεύεται μετά την εγκαθίδρυση της κλήσης και μπορεί να χρησιμοποιηθεί από άλλο συνδρομητή του ίδιου κέντρου μεταγωγής. Κάθε ένα κέντρο μεταγωγής έχει ένα συγκεκριμένο πλήθος MSRN αριθμών που χρησιμοποιούνται από τους συνδρομητές που εξυπηρετεί το κάθε κέντρο. Οι αριθμοί αυτοί δεσμεύονται από την εταιρεία και δεν χρησιμοποιούνται για συνδρομητές. Ο συγκεκριμένος αριθμός MSRN ανήκει στο MSC στον Φοίνικα Θεσσαλονίκης (MEAFS).

Ο εν λόγω αριθμός περιελαμβάνετο σε λίστα των υπό παρακολούθηση αριθμών που εξήχθη από το ψηφιακό κέντρο του MEAKS την 08.03.2005 και είχε παραδοθεί στην ΑΔΑΕ από την Vodafone. Η Vodafone ταυτοποίησε τους κατόχους των αριθμών πριν

Ιερού Λόχου 3, Τ.Κ.15124 Μαρούσι ♦ Τηλ: 210 6387600 ♦ Fax: 210 6387666 ♦ E-mail: info@adae.gr ♦Διαδικτυακός Τόπος: www.adae.gr

αυτό της ζητηθεί από τον Εισαγγελέα και στη συνέχεια τους παρέδωσε σε αυτόν με εξαίρεση τον αριθμό MSRN, καθ'ότι αυτός δεν αντιστοιχούσε σε φυσικό πρόσωπο (βλ.σελ. 74-75 του από 28.6.2006 Πορίσματος Ελέγχου της ΑΔΑΕ, όπως διευκρινίστηκε με το υπ'αριθμ.πρωτ.ΑΠΡ 1031/6.12.2006 έγγραφο της Ομάδας Ελέγχου της ΑΔΑΕ).

Η Vodafone ισχυρίζεται ότι είχε πλήρη άγνοια, τόσο της ύπαρξης του υποσυστήματος RES, όσο και κάθε δυνατότητάς του, πολύ περισσότερο δε να εξάγει αριθμούς ή να πιστοποιεί την ακρίβεια των αριθμών που εξήγαγε η Ericsson παρατύπως, χωρίς εντολή της Vodafone. Όσον αφορά στους δύο (2) επιπλέον αριθμούς που, όπως προέκυψε, διέθετε η Ericsson, ταυτοποιήθηκαν και δόθηκαν στην ΑΔΑΕ άμεσα, μετά από αίτημά της. Για τη διαλεύκανση του όλου ζητήματος η Vodafone ζήτησε συνάντηση από την ΑΔΑΕ, η οποία πραγματοποιήθηκε την 4.4.2006, επισημαίνοντας ότι δεν είχε μέχρι σήμερα πρόσβαση στα μαγνητοφωνημένα πρακτικά που τηρήθηκαν, παρά τις επανειλημμένες οχλήσεις της. Σε κάθε περίπτωση, θεωρεί ότι δεν αποτελεί δυσχέρανση του έργου της ΑΔΑΕ η όποια πρότερη ενέργειά της έγινε ένα χρόνο νωρίτερα, αφού παρέδωσε στην ΑΔΑΕ λίστες παρακολουθούμενων αριθμών κατόχων των αριθμών, που της είχαν δοθεί από την Ericsson το Μάρτιο του 2005 (σελ.52 του υπ΄αριθμ. ΑΠΡ 826/3.10.2006 Υπομνήματός της). Τα ανωτέρω επικαλέστηκε η Vodafone και κατά την επανάληψη της διαδικασίας ακρόασης (σελ. 69 του υπ' αριθμ. πρωτ. ΑΔΑΕ ΑΠΡ 4315/03-12-2012 υπομνήματος της εταιρείας Vodafone ενώπιον της ΑΔΑΕ).

Πλην όμως, η Vodafone δεν κάνει λόγο για τα τρία λιγότερα τηλέφωνα από αυτά που παρέδωσε στην ΑΔΑΕ σε σχέση με εκείνα που περιέχονται στη λίστα της Ericsson, μεταξύ των οποίων περιλαμβάνεται και ένας αριθμός που καλείται MSRN και χρησιμοποιείται αποκλειστικά για εσωτερικές λειτουργίες των ψηφιακών κέντρων της εταιρείας. Το γεγονός αυτό δεν αφορά πρότερη ενέργεια της Vodafone, η οποία έλαβε χώρα έναν χρόνο νωρίτερα, αλλά συμπεριφορά που επέδειξε έναντι της ΑΔΑΕ κατά τη διενέργεια του ελέγχου της από την Αρχή. Επιπλέον, επικαλείται παρατυπίες της προμηθεύτριάς της εταιρείας Ericsson (βλ. και σελ.39 και 43 του υπ΄αριθμ. ΑΠΡ 826/3.10.2006 Υπομνήματός της) και πλήρη άγνοια δική της, τόσο για την ύπαρξη του συστήματος RES (περί του οποίου βλ.ανωτέρω), όσο και της δυνατότητάς της να εξάγει αριθμούς ή να πιστοποιήσει την ακρίβεια του παραδοτέου του προμηθευτή της, γεγονός το οποίο, όπως προαναφέρθηκε, αφορά στις σχέσεις της με την προμηθεύτριά της εταιρεία και σχετίζεται με την εμπιστοσύνη που η ίδια επέδειξε σε αυτή. Τέλος, η

Ιερού Λόχου 3, Τ.Κ.15124 Μαρούσι ♦ Τηλ: 210 6387600 ♦ Fax: 210 6387666 ♦ E-mail: info@adae.gr ♦ Διαδικτυακός Τόπος: www.adae.gr

εταιρεία Vodafone δεν είχε πρόσβαση στα μαγνητοφωνημένα πρακτικά της συνάντησης της 4.4.2006, διότι κατά τη συνάντηση αυτή δεν ετηρήθησαν πρακτικά, και άρα δεν απομαγνητοφωνήθηκαν οι συνομιλίες, αφού οι εκπρόσωποι της εταιρείας μίλησαν εκτός μικροφώνου. Η ΑΔΑΕ εγχείρισε προς συνυπογραφή απόδοση των πρακτικών της συνάντησης υπογεγραμμένων από την ΑΔΑΕ και την Ericsson. Πλην όμως, η Vodafone με την υπ'αριθμ.ΑΠΡ 502/16.6.2006 επιστολή της αρνήθηκε να συνυπογράψει την απόδοση των πρακτικών αυτών.

στ) Με το υπ'αριθμ.πρωτ.ΑΔΑΕ ΑΠΡ 53/20-02-2006 έγγραφο της ΑΔΑΕ, ζητήθηκαν από την εταιρία Vodafone τα αρχεία πρόσβασης στο σύστημα διαχείρισης των ψηφιακών κέντρων (OSS), μέσω του οποίου πραγματοποιούνται, σύμφωνα με δήλωση της ελεγχόμενης εταιρείας, όλες οι ενέργειες στα ψηφιακά της κέντρα και για το χρονικό διάστημα από 20.01.2005 έως και 10.02.2005. Με γραπτή δήλωση της ελεγχόμενης εταιρείας παραδόθηκαν τα αντίστοιχα αρχεία για τον κεντρικό τερματικό διακομιστή και τον τερματικό διακομιστή νούμερο 1. Τα αντίστοιχα αρχεία για τους τερματικούς διακομιστές 2 και 3, που αποτελούν μέρος του συστήματος και συνήθως χρησιμοποιούνται για πρόσβαση, δηλώθηκε από τη Vodafone ότι δεν ήταν διαθέσιμα, λόγω επανεγκατάστασης των δύο διακομιστών μετά από αναβάθμιση που έγινε στο σύστημα OSS τον Ιούλιο του 2005. Σημειώνεται ότι, σύμφωνα με τις εσωτερικές διαδικασίες της Vodafone, επιβάλλεται η διατήρηση ψηφιακών αντιγράφων των εν λόγω αρχείων (backups) (βλ.σελ.77 του από 28.6.2006 Πορίσματος Ελέγχου της ΑΔΑΕ, όπως διευκρινίστηκε με το υπ'αριθμ.πρωτ.ΑΠΡ 1031/6.12.2006 έγγραφο της Ομάδας Ελέγχου της ΑΔΑΕ και τον όρο 2.6.1 της διαδικασίας με τον κωδικό I-627, στον οποίο προβλέπεται ότι κάθε επιτυχημένη σύνδεση και αποσύνδεση στο σύστημα θα πρέπει να διακρατείται σε ταινίες -backup - για τουλάχιστον τρία χρόνια).

Ενόψει των ανωτέρω, η Vodafone, με το υπ΄αριθμ. ΑΠΡ 826/3.10.2006 Υπόμνημά της (σελ.53), ισχυρίζεται ότι ο Κεντρικός Εξυπηρετητής καταγράφει όλες τις εντολές που εισάγονται, καθώς και τους χρήστες που έδωσαν τις εντολές αυτές και ότι, ως εκ τούτου, η ύπαρξη των συμπληρωματικών αρχείων των τερματικών διακομιστών (που περιέχουν μόνο στοιχεία πρόσβασης των χρηστών) δεν θα προσέφερε κάτι περισσότερο στη διερεύνηση. Για το συγκεκριμένο διάστημα από 20.01.2005 έως και 10.02.2005 δεν έχει βρεθεί καμία εντολή στα κέντρα μεταγωγής που να σχετίζεται με το παρείσακτο λογισμικό. Η εταιρεία Vodafone ισχυρίζεται ότι για τα αρχεία των τερματικών

Ιερού Λόχου 3, Τ.Κ.15124 Μαρούσι • Τηλ: 210 6387600 • Fax: 210 6387666 • E-mail: info@adae.gr • Διαδικτυακός Τόπος: www.adae.gr

διακομιστών του OSS δεν υπάρχει καμία εταιρική διαδικασία, που να επιβάλλει τη διατήρησή τους και η σχετική υποχρέωση αφορά μόνο στον Κεντρικό Εξυπηρετητή, όπως αναφέρεται ρητώς στη σχετική παράγραφο 2.7 της διαδικασίας με τον κωδικό I-627, η οποία έχει παραδοθεί στην ΑΔΑΕ. Η εταιρεία Vodafone δηλώνει ότι η σχετική πρακτική που ακολουθείτο τεκμηριώθηκε στις 20.1.2006.

Πλην όμως, η επικαλούμενη διαδικασία I-627 τεκμηριώθηκε, όπως αποδέχεται η Vodafone, την 20.01.2006, δηλαδή σε χρόνο αρκετά μεταγενέστερο από την εκδήλωση του συμβάντος. Η διαδικασία «OSS RC & NETWORK ACCESS & CONTROL» που ίσχυε κατά το χρόνο εκδήλωσης του συμβάντος, δεν έχει υποβληθεί μέχρι σήμερα στην ΑΔΑΕ. Ο όρος 2.7 της διαδικασίας I-627 κάνει λόγο για τη διακράτηση αντιγράφων (backup) ολοκλήρου του συστήματος (full system) σε κάθε περίπτωση ενημέρωσης (update) και αναβάθμισης (upgrade). Πέραν τούτου, αν και στον όρο 2.6.1 της διαδικασίας I-627 επιβεβαιώνεται ο ανωτέρω ισχυρισμός της Vodafone, ότι δηλαδή ο Κεντρικός Εξυπηρετητής καταγράφει όλες τις εντολές που εισάγονται, καθώς και τους χρήστες που έδωσαν τις εντολές αυτές, παρόλα αυτά, στην ίδια διαδικασία (όρος 2.6) αναφέρεται ότι: «Το σύστημα δεν είναι πάντοτε ικανό να παράξει την πλήρη εικόνα και να ανακαλύψει έναν προχωρημένο (advanced) χρήστη του OSS που έχει πρόθεση να βλάψει το δίκτυο». Επισημαίνεται ότι ο συγκεκριμένος όρος 2.6, όπως αναφέρεται ανωτέρω, δεν αναγραφόταν στη διαδικασία I-627 που προσκόμισε η εταιρεία με το Παράρτημα 7 του συμπληρωματικού υπομνήματός της ενώπιον της ΑΔΑΕ με αριθμ.πρωτ.ΑΔΑΕ 90/7.3.2006. Κατά συνέπεια, η προσκόμιση των αρχείων των τερματικών διακομιστών 2 και 3 θα μπορούσε να αποβεί χρήσιμη για τη διερεύνηση της υπόθεσης. Σε κάθε περίπτωση, το γεγονός ότι τα αρχεία για τους τερματικούς διακομιστές 2 και 3 δεν ήταν διαθέσιμα, λόγω επανεγκατάστασης των δύο διακομιστών μετά από αναβάθμιση που έγινε στο σύστημα OSS τον Ιούλιο του 2005, συνιστά δυσχέρανση του έργου της ΑΔΑΕ, διότι η εταιρεία Vodafone όφειλε να προβεί στη διακράτηση των αρχείων των διακομιστών 2 και 3 μετά την 4.3.2005, οπότε και έλαβε γνώση ότι υφίστατο άγνωστο λογισμικό στο δίκτυό της, πολλώ δε μάλλον αφού γνώριζε ότι το σύστημα δεν είναι πάντοτε ικανό να παράξει την πλήρη εικόνα και να ανακαλύψει έναν προχωρημένο χρήστη του OSS που είχε πρόθεση να βλάψει το δίκτυο. Η εταιρεία θα έπρεπε να διαφυλάσσει κάθε στοιχείο, που αφορούσε στην επίμαχη χρονική περίοδο, ιδίως μετά τη γνώση των κρινομένων συμβάντων, και το οποίο θα μπορούσε να

Ιερού Λόχου 3, Τ.Κ.15124 Μαρούσι ♦ Τηλ: 210 6387600 ♦ Fax: 210 6387666 ♦ E-mail: info@adae.gr ♦Διαδικτυακός Τόπος: www.adae.gr

οδηγήσει στη διερεύνηση των γεγονότων αυτών. Πολλώ δε μάλλον αφού η εν λόγω παράλειψη διακράτησής τους έλαβε χώρα τέσσερις μήνες μετά την εκδήλωση των κρινομένων συμβάντων, δηλαδή τον Ιούλιο του 2005.

Πέραν των ανωτέρω, ουδέν νεότερο για το εν λόγω θέμα υποστήριξε η εταιρεία Vodafone κατά την επανάληψη της διαδικασίας ακρόασης ενώπιον της ΑΔΑΕ, όπως προκύπτει τόσο από το Πρακτικό της από 20-11-2012 ακρόασης, όσο και από το υπ' αριθμ. πρωτ. ΑΔΑΕ ΑΠΡ 4315/03-12-2012 υπόμνημά της ενώπιον της ΑΔΑΕ.

ζ) Την 30.3.2006 η ΑΔΑΕ, στο πλαίσιο κατάσχεσης στιγμιοτύπων των ψηφιακών κέντρων της εταιρείας Vodafone, ζήτησε να ελέγξει τα βιβλία Εισόδου – Εξόδου σε όλες τις εγκαταστάσεις της εταιρείας για το χρονικό διάστημα από 01.06.2004 έως και 20.03.2005. Η απάντηση του εκπροσώπου της ελεγχόμενης εταιρείας (βλ. την από 30.3.2006 Έκθεση Κατάσχεσης) ήταν ότι τα συμπληρωμένα έντυπα (F227 έντυπο καταγραφής προσώπων και οχημάτων), που προβλέπονται από την διαδικασία I-729 «οδηγία εισόδου στις εσωτερικές εγκαταστάσεις», έχουν καταστραφεί σύμφωνα με την τότε ισχύουσα στην εταιρεία διαδικασία. Η έλλειψη των συγκεκριμένων αρχείων καθιστά αδύνατη την ταυτοποίηση των «visitors» (βλ. σελ. 77 του από 28.6.2006 Πορίσματος Ελέγχου της ΑΔΑΕ, όπως διευκρινίστηκε με το υπ'αριθμ.πρωτ.ΑΠΡ 1031/6.12.2006 έγγραφο της Ομάδας Ελέγχου της ΑΔΑΕ).

Ενόψει των ανωτέρω, η Vodafone, με το υπ΄αριθμ. ΑΠΡ 826/3.10.2006 Υπόμνημά της (σελ.53), επικαλείται ότι, σύμφωνα με την εσωτερική διαδικασία η οποία έχει κατατεθεί στην ΑΔΑΕ, τα βιβλία αυτά καταστρέφονται κάθε τρεις έως έξι μήνες, όπως επιβάλλεται από τις σχετικές υποχρεώσεις της εταιρείας Vodafone σε θέματα προστασίας προσωπικών δεδομένων. Η εταιρεία ισχυρίζεται ότι για την περίοδο έως και την 4.3.2005 δεν υπήρχε κανένας λόγος ούτε καμία ειδική υποχρέωση να διακρατηθούν τα συγκεκριμένα αρχεία αλλά και ότι, στη συνέχεια του γεγονότος που ακολούθησε, δεν προέκυψε κανένας λόγος για διακράτηση επιπλέον αρχείων φυσικής πρόσβασης, πέραν των ηλεκτρονικών αρχείων, βάσει εκτίμησης και του είδους της ενέργειας, η οποία σύμφωνα με την εταιρεία «αποτελεί όπως τελικά αποδείχτηκε μια υψηλότατου επιπέδου ηλεκτρονική επίθεση». Σύμφωνα με την εταιρεία, διακρατήθηκε ό,τι προβλεπόταν καθώς και τα επιπλέον στοιχεία που εκτιμήθηκε ότι χρειάζονταν, η αξία των οποίων αποδείχθηκε όταν ξεκίνησε η πλήρης αξιοποίησή τους με βάση τη νεότερη γνώση. Τον αυτό ισχυρισμό η Vodafone επικαλείται και κατά την επανάληψη της διαδικασίας

Ιερού Λόχου 3, Τ.Κ.15124 Μαρούσι ♦ Τηλ: 210 6387600 ♦ Fax: 210 6387666 ♦ E-mail: info@adae.gr ♦Διαδικτυακός Τόπος: www.adae.gr

ακρόασης (σελ. 70 του υπ' αριθμ. πρωτ. ΑΔΑΕ ΑΠΡ 4315/03-12-2012 υπομνήματος της εταιρείας Vodafone ενώπιον της ΑΔΑΕ). Επίσης, η εταιρεία σημειώνει ότι η εισαγγελική αρχή που είχε επιληφθεί του ζητήματος δεν είχε κρίνει αναγκαίο να της ζητήσει τη διακράτηση των στοιχείων.

Επί των ανωτέρω ισχυρισμών της Vodafone διαπιστώνεται ότι στη διαδικασία Ι-729 «Οδηγία Εισόδου στις Εταιρικές Εγκαταστάσεις», που υπεβλήθη στην ΑΔΑΕ με το σχετικό 7 του συμπληρωματικού υπομνήματος της Vodafone με αριθμ.πρωτ.ΑΔΑΕ 90/7.3.2006 (βλ.σελ.5), προβλέπεται η τήρηση των ακόλουθων αρχείων:

1. αρχείο F-025: αφορά εξουσιοδοτήσεις για εργασίες σε χώρους της εταιρείας. Ο τύπος του αρχείου είναι σε φυσική μορφή (Hard Copy). Ο χρόνος τήρησης του αρχείου είναι 1-3 μήνες. Υπεύθυνος τήρησής του είναι το Προσωπικό Ασφάλειας.
2. αρχείο F-227: αφορά έντυπα καταγραφής προσώπων και οχημάτων. Ο τύπος του αρχείου είναι σε φυσική μορφή (Hard Copy). Ο χρόνος τήρησης του αρχείου είναι 3-6 μήνες. Υπεύθυνος τήρησής του είναι το Προσωπικό Ασφάλειας.
3. αρχείο F-324: αφορά αιτήσεις χορήγησης δικαιώματος εισόδου στις εγκαταστάσεις. Ο τύπος του αρχείου είναι σε ηλεκτρονική μορφή. Ο χρόνος τήρησης του αρχείου είναι 2 χρόνια. Υπεύθυνος τήρησής του είναι το Τμήμα Ασφάλειας.
4. αρχείο F-206: αφορά συμπληρωμένες λίστες ελέγχου εγκαταστάσεων. Ο τύπος του αρχείου είναι σε φυσική μορφή (Hard Copy). Ο χρόνος τήρησης του αρχείου είναι 1-3 μήνες. Υπεύθυνος τήρησής του είναι το Προσωπικό Ασφάλειας.
5. αρχείο F-078 : αφορά αιτήσεις προσωρινής εισόδου και στάθμευσης οχήματος. Ο τύπος του αρχείου είναι σε φυσική μορφή (Hard Copy). Ο χρόνος τήρησης του αρχείου είναι 1-3 μήνες. Υπεύθυνος τήρησής του είναι το Προσωπικό Ασφάλειας.
6. αρχείο F-380 που αφορά στοιχεία εσωτερικής αλληλογραφίας. Ο τύπος του αρχείου είναι σε φυσική μορφή (Hard Copy). Ο χρόνος τήρησης του αρχείου είναι 6 μήνες. Υπεύθυνος τήρησής του είναι το Τμήμα Ασφάλειας.

Πλην όμως, η ως άνω διαδικασία Ι-729, την οποία προσκόμισε και επικαλείται η εταιρεία Vodafone, εκδόθηκε προς εφαρμογή την 4.7.2005, δηλαδή σε χρόνο αρκετά μεταγενέστερο από την εκδήλωση του συμβάντος, ενώ η διαδικασία που ίσχυε κατά το χρόνο εκδήλωσης του συμβάντος δεν έχει υποβληθεί μέχρι σήμερα στην ΑΔΑΕ. Η εταιρεία Vodafone αορίστως ισχυρίζεται ότι η καταστροφή των κρίσιμων αρχείων επιβαλλόταν από τις υποχρεώσεις της εταιρείας σε θέματα προστασίας δεδομένων

Ιερού Λόχου 3, Τ.Κ.15124 Μαρούσι ♦ Τηλ: 210 6387600 ♦ Fax: 210 6387666 ♦ E-mail: info@adae.gr ♦ Διαδικτυακός Τόπος: www.adae.gr

προσωπικού χαρακτήρα. Σε κάθε περίπτωση, ο ισχυρισμός αυτός προβάλλεται αβασίμως, ενόψει της πρόβλεψης στο άρθρο 5 παρ.2 του Ν.2472/1997 ειδικών εξαιρέσεων, σύμφωνα με τις οποίες η επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα επιτρέπεται και χωρίς τη συγκατάθεση των υποκειμένων των δεδομένων. Ούτε όμως από τα στοιχεία του φακέλου προκύπτει ότι η εταιρεία Vodafone εξέτασε τη συνδρομή των προϋποθέσεων της ως άνω διάταξης νόμου κατά το χρόνο της ενημέρωσής της από την εταιρεία Ericsson αναφορικά με το παρείσακτο λογισμικό, προκειμένου να διακρατήσει τα κρίσιμα αρχεία. Ο ισχυρισμός της εταιρείας ότι στη συνέχεια των γεγονότων του Μαρτίου 2005 δεν προέκυψε κανένας λόγος για διακράτηση επιπλέον αρχείων φυσικής πρόσβασης, πέραν των ηλεκτρονικών αρχείων, βάσει εκτίμησης και του είδους της ενέργειας, και ότι διακρατήθηκαν μόνο τα στοιχεία που εκτιμήθηκε ότι χρειάζονταν και η αξία των οποίων αποδείχθηκε, όταν ξεκίνησε η πλήρης αξιοποίησή τους με βάση τη νεότερη γνώση, προβάλλεται αβασίμως. Και τούτο διότι είναι αδιάφορο το πότε η εταιρεία απέκτησε γνώση αξιοποίησης των εν λόγω βιβλίων. Η εταιρεία όφειλε, μετά τη γνώση των κρινομένων συμβάντων, δηλαδή μετά την 4.3.2005, να διατηρήσει κάθε στοιχείο από το οποίο μπορούσε να αποδειχθεί ποιοι εισήλθαν στα μολυσμένα κέντρα της και εξήλθαν από αυτά. Κατά συνέπεια, η καταστροφή των στοιχείων των εν λόγω βιβλίων μετά τη γνώση των κρινομένων συμβάντων αποτελεί δυσχέρανση του έργου της ΑΔΑΕ, διότι, ασχέτως του τρόπου πρόσβασης για την εισαγωγή/τροποποίηση του παρείσακτου λογισμικού, δεν κατέστη εφικτή εξ αυτής της αιτίας η ταυτοποίηση των προσώπων που εισήλθαν και εξήλθαν από τις εγκαταστάσεις της.

Κατά την επανάληψη της διαδικασίας ακρόασης, η εταιρεία Vodafone ισχυρίστηκε τα ίδια, επικαλούμενη και την από 30/11/2012 έκθεση της Επιτροπής Εμπειρογνωμόνων, σύμφωνα με την οποία η επίθεση στην εταιρεία έγινε με εκ του μακρόθεν επέμβαση, αποκλείοντας την εκ των έσω βοήθεια (σελ. 71 του υπ' αριθμ. πρωτ. ΑΔΑΕ ΑΠΡ 4315/03-12-2012 υπομνήματος της εταιρείας Vodafone ενώπιον της ΑΔΑΕ), υπονοώντας ότι τα εν λόγω βιβλία δεν ήταν απαραίτητα για τον έλεγχο της ΑΔΑΕ κατά τη συγκεκριμένη χρονική περίοδο σε όλες τις εγκαταστάσεις της.

Πλην όμως, όπως προαναφέρθηκε, ουδέποτε η ΑΔΑΕ διέψευσε την πιθανότητα εισαγωγής του παρείσακτου λογισμικού στο δίκτυο της εταιρείας με φυσική παρουσία (Π1), αλλά απλώς ανέφερε ότι δεν ήταν ο μόνος δυνατός τρόπος για την εισαγωγή του.

Ιερού Λόχου 3, Τ.Κ.15124 Μαρούσι ♦ Τηλ: 210 6387600 ♦ Fax: 210 6387666 ♦ E-mail: info@adae.gr ♦Διαδικτυακός Τόπος: www.adae.gr

Επομένως, τα βιβλία εισόδου – εξόδου στις εγκαταστάσεις της Vodafone κατά το κρίσιμο χρονικό διάστημα συνεχίζουν να παραμένουν χρήσιμα για τη διερεύνηση του συμβάντος. Ούτε όμως τούτο έχει διαψευσθεί από τη δικαστική έρευνα, διότι ακόμα και το Πόρισμα του Εφέτη Ανακριτή Πετρόπουλου αναφέρει ότι το πιθανότερο σενάριο είναι η εγκατάσταση του παρείσακτου λογισμικού μέσω τηλεχειρισμού διότι ευρέθησαν ίχνη διαγραφών στα αρχεία log files του OSS, γεγονός που δεν αποκλείει τα υπόλοιπα σενάρια, ακόμα και αυτό της φυσικής παρουσίας. (βλ. ανωτέρω)

Η Vodafone, γενικότερα, ισχυρίστηκε, τόσο κατά την ακυρωθείσα δικαστικώς διαδικασία, όσο και κατά την επανάληψη αυτής, ότι με άκρα επιμέλεια ανταποκρίθηκε στον έλεγχο της ΑΔΑΕ, διοργάνωσε 40 αποστολές στοιχείων, προέβη σε εσωτερικό έλεγχο, έθεσε στη διάθεση της ΑΔΑΕ εσωτερικά στοιχεία λειτουργίας κλπ.
Πλην όμως, όλα τα ανωτέρω αποτελούν νόμιμη υποχρέωση του παρόχου και όχι απόδειξη της συνεργασίας του με την ΑΔΑΕ, διότι αφενός αυτός είναι υποχρεωμένος να διασφαλίζει το απόρρητο των επικοινωνιών, ιδίως ενόψει του άρθρου 9 παρ.1 του Ν.2867/2000, και αφετέρου προβλέπονται από τον έλεγχο που ασκεί η ΑΔΑΕ σύμφωνα με τα άρθρα 6 παρ.1 α' και 6 παρ.2 του Ν.3115/2003 (σελ.43-44 του υπ΄αριθμ. ΑΠΡ 826/3.10.2006 Υπομνήματος της Vodafone).

Τα αναφερόμενα στον Πρόεδρο της Αρχής περί αναγνωρίσεως της συνεργασίας της Vodafone στην προκειμένη περίπτωση δεν αναιρούν τον ισχυρισμό ότι η εσωτερική έρευνα της εταιρείας δεν απέδωσε ως προς την ουσία της υποθέσεως και τη δυνατότητα να διερευνηθεί αυτή ως προς τους δράστες των κρινομένων συμβάντων (σελ.44-45 του υπ΄αριθμ. ΑΠΡ 826/3.10.2006 Υπομνήματος της Vodafone και σελ. 60 του υπ' αριθμ. πρωτ. ΑΔΑΕ ΑΠΡ 4315/03-12-2012 υπομνήματος της Vodafone ενώπιον της ΑΔΑΕ). Σε κάθε δε περίπτωση, η αναφορά του Προέδρου της Αρχής ότι «η ΑΔΑΕ φρονεί ότι τα ήδη μέχρι στιγμής αποτελέσματα των ελέγχων της είναι ικανά να οδηγήσουν στην εξιχνίαση της υπόθεσης των υποκλοπών» (σελ. 13 του υπ' αριθμ. πρωτ. ΑΔΑΕ ΑΠΡ 4315/03-12-2012 υπομνήματος της Vodafone ενώπιον της ΑΔΑΕ), δεν αναφέρεται στην πληρότητα των στοιχείων που έθεσε στη διάθεση της Αρχής η Vodafone για την πραγματοποίηση των σχετικών ελέγχων, αλλά στην πληρότητα των ελέγχων που διενήργησε η ΑΔΑΕ.

Ιερού Λόχου 3, Τ.Κ.15124 Μαρούσι ♦ Τηλ: 210 6387600 ♦ Fax: 210 6387666 ♦ E-mail: info@adae.gr ♦Διαδικτυακός Τόπος: www.adae.gr

ΙΙ. ΕΠΙ ΤΗΣ ΥΠΑΙΤΙΟΤΗΤΑΣ ΤΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ

Η Vodafone, κατά την ακυρωθείσα δικαστικώς διαδικασία, ισχυρίστηκε ότι για να υπάρξει ευθύνη της πρέπει σαφώς να αποδειχθεί ότι υπάλληλός της έκανε την εισαγωγή (του παρείσακτου λογισμικού) (σελ.8 του Πρακτικού Ακρόασης της Vodafone ενώπιον της ΑΔΑΕ την 13.9.2006 και σελ.6-7 του υπ΄αριθμ. ΑΠΡ 826/3.10.2006 Υπομνήματος της Vodafone). Προς αυτή την κατεύθυνση, η Vodafone ισχυρίστηκε ότι δεν υπάρχει αποδεδειγμένη παραβίαση νομικής υποχρέωσης από αυτήν, δεδομένου ότι η ευθύνη του διοικουμένου είναι καταρχήν υποκειμενική, ενόψει της αρχής του Κράτους Δικαίου, δηλαδή η Αρχή οφείλει να αποδείξει την υπαιτιότητα της Vodafone και εφόσον ήθελε υποτεθεί ευθύνη της, κατ' εξαίρεση αντικειμενική, τότε η ευθύνη αυτή θα πρέπει να εννοηθεί κατά το Σύνταγμα ως αντιστροφή του βάρους αποδείξεως περί της υπαιτιότητας, δηλαδή η εταιρεία θα πρέπει να αποδείξει ότι είχε λάβει όλα τα αναγκαία μέτρα ασφάλειας για την πρόληψη του συμβάντος (σελ. 2 του υπ΄αριθμ. ΑΠΡ 826/3.10.2006 Υπομνήματος της Vodafone).

Πλην όμως, η εταιρεία έχει αποδεχθεί την εισαγωγή παρείσακτου λογισμικού στο δίκτυό της, γεγονός που δεν αμφισβητείται. Η δε ευθύνη για την ασφάλεια του δικτύου βαρύνει αποκλειστικά τον πάροχο, ο οποίος αδειοδοτείται για το σκοπό αυτό από την Πολιτεία, όπως άλλωστε τονίζεται και στην υπ'αριθμ. 456/2007 απόφαση της ΕΑ του ΣτΕ. Ειδικότερα, σε αυτήν αναφέρεται ότι: «... σε ό,τι αφορά τον τομέα των τηλεπικοινωνιών, την υποχρέωση αυτή την έχουν οι πάροχοι υπηρεσιών τηλεφωνίας. Οι πάροχοι αυτοί, ασκούν ως κερδοσκοπική επιχειρηματική δράση μία δραστηριότητα, η οποία τους έχει επιτραπεί με κρατική άδεια. Για το λόγο αυτό και κυρίως για το λόγο ότι διαχειρίζονται τον ιδιαίτερα ευαίσθητο και εύτρωτο τομέα των τηλεπικοινωνιών, έχουν αυξημένες υποχρεώσεις ιδιαίτερης επιμέλειας στην προσπάθεια της εξασφάλισης της ασφάλειας του δικτύου τους. Οποιαδήποτε πράξη τους ή παράλειψή τους η οποία οδηγεί σε «ρωγμές» στο τείχος ασφάλειας του δικτύου αποτελεί κατά το ίδιο το Σύνταγμα και συγκεκριμένα το άρθρο 19 παρ.1 αυτού (κατά τούτο δε ο συνταγματικός κανόνας είναι αρκούντως σαφής, έτσι ώστε να μην είναι απαραίτητα η εξειδίκευσή του από τον κοινό νομοθέτη) βαρύτατη παράβαση» (σελ.54-55).

Η δε ΑΔΑΕ εξέτασε όλους τους δυνατούς τρόπους εισαγωγής του παρείσακτου λογισμικού στα ψηφιακά κέντρα του δικτύου της εταιρείας και κατέληξε στο τεχνικό

Ιερού Λόχου 3, Τ.Κ.15124 Μαρούσι ♦ Τηλ: 210 6387600 ♦ Fax: 210 6387666 ♦ E-mail: info@adae.gr ♦ Διαδικτυακός Τόπος: www.adae.gr

συμπέρασμα ότι σε κάθε περίπτωση η εξ αμελείας τουλάχιστον ευθύνη της εταιρείας είναι δεδομένη. Συγκεκριμένα, με όποιον τρόπο και αν έγινε η τοποθέτηση του παράνομου λογισμικού, είτε με εξωτερική πρόσβαση είτε με εσωτερική, η εταιρεία ευθύνεται, επειδή δεν ανέπτυξε το δίκτυό της και δεν παρείχε τις αδειοδοτημένες υπηρεσίες σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις, ώστε να διασφαλίζεται το απόρρητο των επικοινωνιών.

Ο ισχυρισμός της Vodafone ότι, εάν η εισαγωγή (του παρείσακτου λογισμικού) είναι συνέπεια εξωτερικής πρόσβασης, η εταιρεία δεν φέρει καμία ευθύνη, έχει απαντηθεί αναλυτικώς ανωτέρω κατά την εξέταση των τρόπων πρόσβασης στο δίκτυό της, όπου αναφέρεται για κάθε έναν από αυτούς η ευθύνη της ελεγχόμενης εταιρείας.

Πέραν τούτου όμως, όπως προαναφέρθηκε, από τα υφιστάμενα προσκομισθέντα στοιχεία, δεν προκύπτει η συνδρομή λόγου ανωτέρας βίας, παρά τον αντίθετο ισχυρισμό της Vodafone (σελ.6 του υπ΄αριθμ.πρωτ. ΑΔΑΕ 58/22.2.2006 Υπομνήματος της Vodafone), ούτε τούτο δηλώθηκε από τη Vodafone κατά τον κρίσιμο χρόνο εκδήλωσης των κρινομένων συμβάντων. Ούτε από τα προσκομισθέντα στοιχεία απεδείχθη η περίπτωση hacking στο δίκτυο της εταιρείας (βλ. ανωτέρω).

Το γεγονός ότι το παρείσακτο λοχισμικό έκρυβε τα ίχνη του δεν αποτελεί εξ αυτής της αιτίας λόγο που να μπορεί να δικαιολογήσει τον περιορισμό της ευθύνης από την παράνομη εισαγωγή παρείσακτου λογισμικού, όπως επικαλέστηκε η Vodafone κατά την ακυρωθείσα δικαστικώς διαδικασία (βλ. σελ. 22 του υπ΄αριθμ. ΑΠΡ 826/3.10.2006 Υπομνήματος της Vodafone). Πρώτον, διότι, όπως προαναφέρθηκε, παρήχθησαν συναγερμοί στο δίκτυο της Vodafone, τόσο από τα συμβάντα της 10.8.2004 στα κέντρα MEAKF και MEAKS, όσο και από τα συμβάντα της 22.09.2004 στα κέντρα MEAKF, MEAKS και MEAPS και της 24.1.2005 στο κέντρο MEAPA και, δεύτερον, διότι κρίσιμο γεγονός είναι η ευθύνη που πηγάζει από την εισαγωγή και τροποποίηση του παρείσακτου λογισμικού και κατ΄ επέκταση από την παραβίαση του απορρήτου των επικοινωνιών ως προς τους παρακολουθούμενους αριθμούς, όπως αναλύθηκε ανωτέρω κατά την έρευνα των τρόπων πρόσβασης στο δίκτυο της Vodafone, και όχι η ευθύνη που πηγάζει από τη δυσχέρεια εντοπισμού του.

Επισημαίνεται περαιτέρω ότι η εταιρεία αναφέρει ότι «η παράλληλη λειτουργία του παρείσακτου ήταν εντελώς αόρατη στις εντολές ελέγχου του νόμιμου λογισμικού εν λειτουργία» (σελ.27 του από 20-11-2012 Πρακτικού Ακρόασης της εταιρείας Vodafone

Ιερού Λόχου 3, Τ.Κ.15124 Μαρούσι ♦ Τηλ: 210 6387600 ♦ Fax: 210 6387666 ♦ E-mail: info@adae.gr ♦ Διαδικτυακός Τόπος: www.adae.gr

ενώπιον της ΑΔΑΕ): Το ίδιο αναφέρει η εταιρεία και στη σελ. 35 του υπ' αριθμ. πρωτ. ΑΔΑΕ ΑΠΡ 4315/03-12-2012 υπομνήματός της, όπου ισχυρίζεται ότι «... *η περίπτωση της δημιουργίας των APC links αποτελεί αποτέλεσμα αυτοματοποιημένης λειτουργίας/δημιουργίας...Η λειτουργία RES ... όταν τίθεται σε πλήρη ενεργοποίηση, νόμιμα, ή με τη χρήση του παρείσακτου λογισμικού, δημιουργεί αυτόματα τις απαραίτητες λογικές συνδέσεις (APC links)... Καμμία από τις παραπάνω ενέργειες δεν ήταν ορατή στην εταιρεία μας*». Όμως στο Παράρτημα 3 του υπ.αριθμ.ΑΠΡ826/3-10-2006 Υπομνήματός της, η εταιρεία αναφέρει ότι (σελίδα 10) «*Τα APC links μπορούν να εκτυπωθούν στο σύνολό τους με την χρήση της εντολής ARLDP.... Η συγκεκριμένη εντολή είχε ενσωματωθεί σε διαδικασία ελέγχου της κατάστασης των κέντρων που εκτελείτο σε καθημερινή βάση κατά τη διάρκεια των Ολυμπιακών Αγώνων ... αλλά και μετά την ολοκλήρωσή τους*». Ο ισχυρισμός αυτός της εταιρείας δεν είναι βάσιμος. Ειδικότερα, όπως προκύπτει από το Παράρτημα 3 του υπ.αριθμ.ΑΠΡ826/3-10-2006 Υπομνήματός της (ενότητα 1.2, σελίδα 10) «...*τα APC Links μπορούν να εκτυπωθούν στο σύνολό τους με την χρήση της εντολής ARLDP (ARLDP:APCLNK=ALL;). Η συγκεκριμένη εντολή είχε ενσωματωθεί σε διαδικασία ελέγχου της κατάστασης των κέντρων που εκτελείτο σε καθημερινή βάση κατά τη διάρκεια των Ολυμπιακών Αγώνων (Αθήνα 2004) αλλά και μετά την ολοκλήρωσή τους*». Συνεπώς, τίθεται το εύλογο ερώτημα γιατί δεν διερεύνησε η εταιρεία τη δημιουργία των APC links. Επιπλέον, η εταιρεία δεν προσκόμισε στοιχεία σχετικά με τη δημιουργία των APC links και στα υπόλοιπα ψηφιακά κέντρα της εταιρείας, καθώς όπως αναφέρεται στο Παράρτημα 3 του υπ.αριθμ.ΑΠΡ826/3-10-2006 Υπομνήματός της (σελίδα 6) «*η ανάλυση που ακολουθεί αναφέρεται στα ψηφιακά κέντρα όπου εντοπίστηκε η ύπαρξη παρείσακτου κώδικα*».

Σε συνέχεια των διαλαμβανόμενων στο υπ' αριθμ. 44 Πρακτικό της από 20-12-2012 συνεδρίασης της Ολομέλειας της ΑΔΑΕ, η Ολομέλεια ομοφώνως θεωρεί ότι, δεδομένων των στοιχείων που υπάρχουν στα υπάρχοντα μολυσμένα κέντρα, η περαιτέρω διερεύνηση των εντολών και συγκεκριμένα διαμέσου των εντολών ARLDP δεν θα προσφέρει κάποιο περαιτέρω στοιχείο, όπως τεχνικά το αντιλαμβάνεται η Ολομέλεια και επιφυλάσσεται ομοφώνως για περαιτέρω έλεγχο στα υπόλοιπα κέντρα στο άμεσο μέλλον.

Υπάρχει επίσης αμέλεια της εταιρείας Vodafone, η οποία, αν και όφειλε διαθέτοντας προσωπικό με γνώσεις τεχνολογίας ανάλογες του προσωπικού της Ericsson, να ελέγχει

Ιερού Λόχου 3, Τ.Κ.15124 Μαρούσι ♦ Τηλ: 210 6387600 ♦ Fax: 210 6387666 ♦ E-mail: info@adae.gr ♦Διαδικτυακός Τόπος: www.adae.gr

κάθε φορά το νέο ή αναβαθμισμένο υποσύστημα το οποίο εγκαθίστατο στο δίκτυό της, την καλή λειτουργία του, καθώς και τη λειτουργία του σε συνδυασμό με το ήδη υπάρχον λογισμικό, εφαρμόζοντας τις διαδικασίες πιστοποίησης της ορθής λειτουργίας του λογισμικού; όμως, αμελούσε τον έλεγχο όλων των στοιχείων που περιείχε το εγκατεστημένο υποσύστημα, πιστεύοντας ότι δεν υπήρχε λόγος. Η ευθύνη αυτή της εταιρείας επιτείνεται ακόμα περισσότερο από το γεγονός ότι στα συνοδευτικά τεχνικά εγχειρίδια, τα οποία η προμηθεύτρια εταιρεία Ericsson της παρέδιδε, γινόταν μνεία της λειτουργικότητας του υποσυστήματος RES, καθώς επίσης και από το γεγονός ότι, αν και όφειλε να γνωρίζει την ύπαρξη του υποσυστήματος RES, με βάση τα προαναφερόμενα εγχειρίδια που της χορηγήθηκαν, και κατά συνέπεια να είναι ακόμα πιο προσεκτική κατά την παραλαβή των λογισμικών συστημάτων, ελέγχοντάς τα με προσωπικό που θα διέθετε την απαιτούμενη τεχνογνωσία, δεν το έπραξε.

Η Vodafone, όπως προαναφέρθηκε, περιέγραψε όλους τους δυνατούς τρόπους πρόσβασης στο δίκτυό της για να καταλήξει ότι, εάν η εισαγωγή (του παρείσακτου λογισμικού) είναι συνέπεια εξωτερικής πρόσβασης, η εταιρεία δεν έχει καμία ευθύνη (σελ.6 του υπ΄αριθμ. ΑΠΡ 826/3.10.2006 Υπομνήματος της Vodafone). Πλην όμως δεν απεδείχθη περίπτωση hacking (βλ. ανωτέρω).

Παράλληλα, η Vodafone επικαλέστηκε περιπτώσεις κατάχρησης της εμπιστοσύνης της από την προμηθεύτριά της εταιρεία Ericsson (περί αυτών βλ. ανωτέρω), παρά το γεγονός ότι η Vodafone είχε δηλώσει πως «δεν έχει προσδιορίσει παραλείψεις του προμηθευτή της, ούτε πράξεις, ούτε ενέργειες, ούτε αδιαφορία» (σελ.15 του Πρακτικού Ακρόασης της Vodafone ενώπιον της ΑΔΑΕ την 9.2.2006).

Επί των ως άνω ισχυρισμών της Vodafone, επισημαίνονται τα ακόλουθα:

Σύμφωνα με το άρθρο 11 του Ν.3115/2003 : «Σε περίπτωση παραβάσεως της κείμενης νομοθεσίας, σε σχέση με το απόρρητο των επικοινωνιών ή τους όρους και τις διαδικασίες άρσης αυτού, η Α.Δ.Α.Ε. δύναται, με ειδικά αιτιολογημένη απόφασή της και ύστερα από προηγούμενη κλήση για παροχή εξηγήσεων των ενδιαφερομένων, να επιβάλει στο υπαίτιο νομικό ή φυσικό πρόσωπο μία ή περισσότερες από τις παρακάτω κυρώσεις:.....». Η διατύπωση της προαναφερομένης διατάξεως παρέχει την αρμοδιότητα στην ΑΔΑΕ να επιβάλει μία ή περισσότερες κυρώσεις στο υπαίτιο νομικό ή φυσικό πρόσωπο σε περίπτωση παραβάσεως της κείμενης νομοθεσίας σε σχέση με το απόρρητο των επικοινωνιών ή τους όρους και τις διαδικασίες άρσης αυτού.

Ιερού Λόχου 3, Τ.Κ.15124 Μαρούσι ♦ Τηλ: 210 6387600 ♦ Fax: 210 6387666 ♦ E-mail: info@adae.gr ♦Διαδικτυακός Τόπος: www.adae.gr

Υπενθυμίζεται ότι η διάταξη εκδόθηκε σε εκτέλεση του άρθρου 19 του Συντάγματος που κατοχυρώνει το απόλυτο δικαίωμα έναντι πάντων του απορρήτου των επιστολών και της ελεύθερης ανταπόκρισης ή επικοινωνίας με οποιονδήποτε άλλο τρόπο και παρέχει την αρμοδιότητα αυτή σε Ανεξάρτητη Αρχή. Υπό την έννοια αυτή, η προαναφερθείσα διάταξη νόμου παρέχει κυρωτική αρμοδιότητα στην ΑΔΑΕ για παραβάσεις σε σχέση με το απόρρητο των επικοινωνιών ή τους όρους και τις διαδικασίες άρσης αυτού, που προκύπτουν από οποιαδήποτε διάταξη της κείμενης νομοθεσίας σε σχέση με τα θέματα αυτά. Η κυρωτική αυτή αρμοδιότητα της ΑΔΑΕ αναφέρεται ότι ασκείται εις βάρος του υπαίτιου νομικού ή φυσικού προσώπου με ειδικά αιτιολογημένη απόφασή της. Στο σημείο αυτό επισημαίνεται ότι στο πλαίσιο της εθνικής έννομης τάξης κατά τον διοικητικό έλεγχο μπορεί να υπάρξει ευθύνη του νομικού προσώπου. Για το λόγο αυτό, άλλωστε, η διάταξη του άρθρου 11 του Ν.3115/2003 κάνει λόγο για υπαιτιότητα φυσικού ή νομικού προσώπου. Αντιθέτως, κατά τον ποινικό έλεγχο ευθύνη νομικού προσώπου δεν νοείται, παρά μόνο στις περιπτώσεις που ο νομοθέτης θέλησε να ορίσει τούτο ρητά (πχ. άρθρο 8 του Ν.2928/2001). Για να υπάρξει ευθύνη κατά τον ποινικό έλεγχο πρέπει να συνδεθεί η παράνομη πράξη ή παράλειψη με φυσικό πρόσωπο, προϋπόθεση η οποία δεν απαιτείται στον διοικητικό έλεγχο. Κατά τούτο ο διοικητικός έλεγχος διαφέρει από τον ποινικό έλεγχο.

Στο πλαίσιο, συνεπώς, του άρθρου 11 του Ν. 3115/2003, υπαιτιότητα νομικού προσώπου μπορεί να προκύψει, είτε όταν το Διοικητικό του Συμβούλιο ή οι νόμιμοι εκπρόσωποί του προέβησαν σε παράνομη πράξη ή παράλειψη, είτε μέσω του θεσμού της πρόστησης ή του βοηθού εκπληρώσεως (ΑΚ 334 και ΑΚ 922). Η πρώτη περίπτωση δεν προκύπτει εκ των στοιχείων του φακέλου. Ελεγκτέα είναι η δεύτερη περίπτωση της προστήσεως ή του βοηθού εκπληρώσεως. Προστήσας ή βοηθός εκπληρώσεως είναι εκείνος, ο οποίος με τη βούλησή του δέχεται τις υπηρεσίες του προστηθέντος, που ασχολείται διαρκώς ή παροδικά στη διεκπεραίωση υπόθεσης και γενικά στην εξυπηρέτηση επαγγελματικών, οικονομικών ή κοινωνικών συμφερόντων του προστήσαντος και συνήθως υπόκειται στον έλεγχο ή απλώς στις γενικές οδηγίες και εντολές ή στην επίβλεψη του προστήσαντος (ΑΠ 22/2004, ΝοΒ 2004, 1206). Ο εν λόγω προστήσας ευθύνεται αντικειμενικά προς αποζημίωση του τρίτου, ο οποίος ζημιώθηκε από αδικοπραξία τελεσθείσα από τον προστηθέντα και ευρισκόμενη σε εσωτερική

Ιερού Λόχου 3, Τ.Κ.15124 Μαρούσι • Τηλ: 210 6387600 • Fax: 210 6387666 • E-mail: info@adae.gr • Διαδικτυακός Τόπος: www.adae.gr

αιτιώδη σχέση με την εκτέλεση της υπό διεκπεραίωση υποθέσεως του προστήσαντος, επιρρίπτονται δηλαδή στον προστήσαντα όλοι οι τυπικοί κίνδυνοι που συνδέονται οργανικά με τη δραστηριότητα, την οποία ανέθεσε στον προστηθέντα, και αν ακόμη προήλθαν από κατάχρηση των καθηκόντων του προστηθέντος ή υπέρβαση των διαταγών και οδηγιών που του δόθηκαν (ΑΠ 22/2004, NoB 2004, 1206, ΑΠ 959/1999, ΕλΔ 2000, 47, ΑΠ 960/1997, ΕΕΝ 1999, 66, ΕφΛαρ 431/2000, NoB 49,2001, Εφ Κερ 213/2000,ΔΕΕ 2001, 1107, ΕφΑθ 2188/1993, ΕΣυγκΔ 1993,565, ΠολΠρωτΘεσ/κης, 8413/2005 και 8758/2002, Γαζή, Περί την έννοιαν του βοηθού εκπληρώσεως και του προστηθέντος, Εράνιον Μαριδάκη, τ.β., 1963, σελ.258 επ., Σταθόπουλο, Γενικό Ενοχικό Δίκαιο, σελ.139 επ. και σε ΑΚ Γεωργιάδη-Σταθόπουλο υπό άρθρο 922 αριθ.14 επ, Κορνηλάκη, Ειδικό Ενοχικό Δίκαιο 2002, σελ.536 επ). Η ίδια ευθύνη συνάγεται και από το άρθρο 334 ΑΚ, σε συνδυασμό με το άρθρο 332 ΑΚ, με το οποίο θεωρείται αυτοδικαίως άκυρη κάθε εκ των προτέρων συμφωνία με την οποία αποκλείεται ή περιορίζεται η ευθύνη του προστήσαντος από δόλο ή βαριά αμέλεια, ακόμη όμως και από ελαφρά αμέλεια αν η ευθύνη του προστήσαντος προέρχεται από την άσκηση επιχείρησης για την οποία προηγήθηκε παραχώρηση της Αρχής ή αν με την απαλλακτική ρήτρα απαλλάσσεται ο προστήσας (ο οφειλέτης) για προσβολή αγαθών που απορρέουν από την προσωπικότητα και ιδίως της ζωής, της υγείας, της ελευθερίας ή της τιμής.

Ο ίδιος θεσμός της πρόστησης ή του βοηθού εκπληρώσεως εφαρμόζεται και στο διοικητικό δίκαιο (βλ. ΣτΕ 2804/2000, ΔιοικΕφΑθ 2116/2004, ΔιοικΠρωτΑθ 5344/2001, ΔιοικΠρωτΠειρ 351/2001, ΕΑ του ΣτΕ 33/2006).

Τον ανωτέρω θεσμό της πρόστησης ή του βοηθού εκπληρώσεως αποδέχεται η Vodafone ως προς τους υπαλλήλους της (σελ.8 του Πρακτικού Ακρόασης της Vodafone ενώπιον της ΑΔΑΕ την 13.9.2006 και σελ.6-7 του υπ΄αριθμ. ΑΠΡ 826/3.10.2006 Υπομνήματος της Vodafone). Πλην όμως, και οι συμβαλλόμενοι της εταιρείας Vodafone, όπως και η προμηθεύτριά της εταιρεία Ericsson, τελούν ως προς την εταιρεία Vodafone σε σχέση προστήσεως ή σε σχέση βοηθού εκπληρώσεως έναντι των τρίτων.

Ειδικότερα, σε ό,τι αφορά τις περιπτώσεις κατάχρησης εμπιστοσύνης (βλ.ανωτέρω) που η Vodafone επικαλείται έναντι της προμηθεύτριάς της εταιρείας Ericsson, επισημαίνονται τα ακόλουθα: Η εταιρεία Ericsson έχει συμβληθεί με την εταιρεία Vodafone, όπως προκύπτει από τα κατατεθέντα από τη Vodafone στοιχεία, με βάση την

Ιερού Λόχου 3, Τ.Κ.15124 Μαρούσι ♦ Τηλ: 210 6387600 ♦ Fax: 210 6387666 ♦ E-mail: info@adae.gr ♦ Διαδικτυακός Τόπος: www.adae.gr

από 14.12.1994 σύμβαση με τίτλο «GSM SYSTEM SERVICE AGREEMENT» συνοδευόμενη από το «SUPPORT AGREEMENT» (Schedule 2-Part B-Attachment 4), όπως τροποποιήθηκε με τις από 15.5.1998, 31.7.1998, 25.4.2000, 27.6.2001, 4.3.2002, 14.3.2002, 31.10.2003 συμβάσεις. Επιπλέον, η Vodafone αποδέχεται ότι κάθε ενέργεια της Ericsson γινόταν υπό την επίβλεψη και επιτήρηση τεχνικού της Vodafone. Στη διαδικασία I-729 (όρος 3.4.Είσοδος Επισκεπτών στα SWITCH &CONTROL ROOMS των MTX, στα NMC και στα DATA SERVER) προβλέπεται ότι η είσοδος συνεργατών-συνεργείων στους χώρους αυτούς δεν επιτρέπεται αν δεν υπάρχει συνοδεία και επίβλεψή τους από τον υπεύθυνο του χώρου ή εργαζόμενο τον οποίο ορίζει ο υπεύθυνος του χώρου (σελ.11-12 σχετικού 7 του συμπληρωματικού υπομνήματος Vodafone με αριθμ.πρωτ.ΑΔΑΕ 90/7.3.2006). Το ίδιο ίσχυε και κατά την εκδήλωση του περιστατικού του λογαριασμού «Listener» (βλ.ανωτέρω), για το οποίο η Vodafone ισχυρίζεται ότι στην περίοδο που αναφέρεται υπήρχε συνεχής παρουσία του προσωπικού του προμηθευτή στο σύστημα (με αυξημένες δυνατότητες επέμβασης και εποπτείας), λόγω σχετικών αναβαθμίσεων και επίλυσης προβλημάτων, πάντα υπό την επίβλεψή της (σελ.43 του υπ΄αριθμ. ΑΠΡ 826/3.10.2006 Υπομνήματος της Vodafone). Όσον αφορά στην απομακρυσμένη πρόσβαση της Ericsson στο δίκτυο της Vodafone, ο χρήστης της Ericsson πιστοποιείται από το δίκτυο της Vodafone, η επικοινωνία μέσω της μισθωμένης γραμμής είναι κρυπτογραφημένη, η σύνδεση ενεργοποιείται από τη Vodafone, κατόπιν αιτήματος της Ericsson και αντίστοιχη έγκριση του αιτήματος από τους υπευθύνους της Vodafone και οι προσβάσεις στο σύστημα της Vodafone καταγράφονται (περί αυτών βλ.ανωτέρω και σελ. 1-2 σχετικού 7 του συμπληρωματικού υπομνήματος Vodafone με αριθμ.πρωτ.ΑΔΑΕ 90/7.3.2006). Υπό την έννοια αυτή και η πρόσβαση αυτή τελεί υπό την επίβλεψη της εταιρείας Vodafone. Πέραν τούτου, βάσει των προαναφερομένων συμβάσεων μεταξύ Ericsson και Vodafone, αναφέρεται ενδεικτικά ότι: α) η Ericsson επιλαμβάνεται κατόπιν αιτήματος (εντολής) της Vodafone (βλ. ενδεικτικά σελ.8, όρο 1 και όρο 2.1 b του «GSM SYSTEM SERVICE AGREEMENT» και σελ.11, όρο 1.4.2.5 του «SUPPORT AGREEMENT» Schedule 2-Part B-Attachment 4), β) η Ericsson θέτει στη διάθεση της Vodafone για έλεγχο και επιθεώρηση τα αποτελέσματα των δοκιμών π.χ. για τις αναβαθμίσεις του λογισμικού (βλ. ενδεικτικά σελ.13, όρο 2.2.4.b του «GSM SYSTEM SERVICE AGREEMENT»), γ) η Vodafone έχει το δικαίωμα να παρακολουθεί την επαλήθευση των δοκιμών που

Ιερού Λόχου 3, Τ.Κ.15124 Μαρούσι ♦ Τηλ: 210 6387600 ♦ Fax: 210 6387666 ♦ E-mail: info@adae.gr ♦Διαδικτυακός Τόπος: www.adae.gr

πραγματοποιεί η Ericsson και να ζητά πρόσθετες δοκιμές από αυτήν όσον αφορά τις διορθώσεις λογισμικού NE corrections (βλ. ενδεικτικά όρο 1.4.2.5 του «SUPPORT AGREEMENT» Schedule 2-Part B-Attachment 4), δ) μία αναφορά σφάλματος θεωρείται διεκπεραιωμένη από τη Vodafone, όταν η επίλυση του σφάλματος έχει γίνει αποδεκτή από εκείνη (βλ.ενδεικτικά σελ.7, όρο 1.4.2.1 c του «SUPPORT AGREEMENT» Schedule 2-Part B-Attachment 4). Υπό την έννοια αυτή, η Ericsson ενεργεί υπό τις γενικές οδηγίες, εντολές, έλεγχο και επίβλεψη της Vodafone. Επιπλέον, η Ericsson λειτουργεί σε εσωτερική αιτιώδη σχέση με την εκτέλεση της υπό διεκπεραίωση εκάστης υποθέσεως της Vodafone, δεδομένου ότι, όπως αποδέχεται η Vodafone, η Ericsson διαθέτει την υψηλή και εξειδικευμένη τεχνογνωσία που απαιτείται και η οποία είναι δύσκολα διαθέσιμη εκτός Ericsson και λόγω των δικαιωμάτων πρόσβασης στο δίκτυο της Vodafone, που διαθέτει η Ericsson, ως προμηθεύτριά της εταιρεία. Πάντως, όπως προαναφέρθηκε, επιρρίπτεται στη Vodafone ευθύνη ακόμη και στην περίπτωση που η Ericsson ενήργησε κατά κατάχρηση των καθηκόντων της ή καθ' υπέρβαση τών διαταγών και οδηγιών που της δόθηκαν. Είναι χαρακτηριστικό ότι σύμφωνα με το από 25.4.2005 Πόρισμα Επιτροπής Εμπειρογνωμόνων που συγκρότησε η ΑΔΑΕ, και το οποίο διατυπώθηκε σε χρόνο πριν εκδηλωθούν τα εν λόγω συμβάντα και λάβει χώρα η δημοσιοποίηση αυτών, κρίθηκε ότι στην κυρωτική αρμοδιότητα της ΑΔΑΕ υπάγονται, μεταξύ άλλων φορείς (Υπηρεσίες, Οργανισμοί, Επιχειρήσεις), οι οποίοι διαθέτουν δικά τους δίκτυα επικοινωνιών για τις ανάγκες τους, εφόσον διαπιστώνεται παραβίαση του απορρήτου της επικοινωνίας από αυτούς, σε ό,τι αφορά στους υπαλλήλους ή τους συνεργάτες τους.

Επιπλέον, η άσκηση της επιχειρηματικής δραστηριότητας της Vodafone τελεί υπό την άδεια του κράτους, δηλαδή ασκεί επιχειρηματική δραστηριότητα κατά παραχώρηση δημοσίας αρχής. Υπό την έννοια αυτή, σύμφωνα με το από 25.4.2005 προαναφερόμενο Πόρισμα της Επιτροπής Εμπειρογνωμόνων που συνέστησε η ΑΔΑΕ, κρίθηκε ότι στην έννοια του ελέγχου της ΑΔΑΕ υπάγονται, μεταξύ άλλων, μόνο οι ιδιωτικοί φορείς, οι οποίοι συμβάλλονται με παρόχους υπηρεσιών επικοινωνιών για να διαθέτουν στο κοινό τις υπηρεσίες των παρόχων αυτών. Κατά συνέπεια, σύμφωνα με το ανωτέρω Πόρισμα της Επιτροπής Εμπειρογνωμόνων, κρίσιμο στοιχείο για τους φορείς που υπάγονται στον έλεγχο της Αρχής είναι η διάθεση στο κοινό υπηρεσιών ταχυδρομικών, τηλεπικοινωνιακών ή άλλων υπηρεσιών (π.χ. διαδίκτυο) σε σχέση με την επικοινωνία

Ιερού Λόχου 3, Τ.Κ.15124 Μαρούσι ♦ Τηλ: 210 6387600 ♦ Fax: 210 6387666 ♦ E-mail: info@adae.gr ♦Διαδικτυακός Τόπος: www.adae.gr

και την ανταπόκριση. Η ευθύνη συνεπώς της Ericsson, ακόμα και αν γίνουν δεκτές οι περιπτώσεις κατάχρησης εμπιστοσύνης που επικαλείται η Vodafone, προκύπτει από τη συμβατική της σχέση με τη Vodafone, αφού στο δίκτυο αυτής, το οποίο συντηρεί, επιβλέπει, ανανεώνει και διορθώνει η εταιρεία Ericsson, διαπιστώθηκε παρείσακτο λογισμικό, και όχι από την παροχή στο κοινό τηλεπικοινωνιακών υπηρεσιών. Τούτο επιβεβαιώνεται και από το γεγονός ότι έναντι της Πολιτείας για την παροχή στο κοινό τηλεπικοινωνιακών υπηρεσιών αδειοδοτημένη εταιρεία είναι η εταιρεία Vodafone. Είναι χαρακτηριστικό ότι στον όρο 6.14 (Ευθύνη του κατόχου για Πράξεις και Παραλείψεις των Προστηθέντων και των Βοηθών Εκπληρώσεως) του άρθρου 6 της Απόφασης της ΕΕΤΤ με αριθμό 226/4/6.8.2001 («Χορήγηση στην εταιρεία με την επωνυμία 'ΠΑΝΑΦΟΝ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ' και το διακριτικό τίτλο 'PANAFON' Ειδικής Αδείας για την εγκατάσταση, λειτουργία και εκμετάλλευση δημοσίου τηλεπικοινωνιακού δικτύου κινητών επικοινωνιών δεύτερης γενιάς και την παροχή δημοσίων κινητών τηλεπικοινωνιακών υπηρεσιών δεύτερης γενιάς») ορίζεται ότι ο κάτοχος της Άδειας ευθύνεται σύμφωνα με τις διατάξεις του ΑΚ, για τις πράξεις και παραλείψεις οποιασδήποτε επιχείρησης που χρησιμοποιείται από αυτόν, συμπεριλαμβανόμενης οποιασδήποτε επιχείρησης που ελέγχεται από τον κάτοχο της Άδειας, ή ελέγχει τον κάτοχο της Άδειας, ή βρίσκεται υπό κοινό έλεγχο με τον κάτοχο της Άδειας, σε περίπτωση που ο κάτοχος της Άδειας χρησιμοποιεί την επιχείρηση αυτή άμεσα για την κατασκευή, εγκατάσταση, συντήρηση, λειτουργία ή εκμετάλλευση του δικτύου και των αδειοδοτούμενων υπηρεσιών (σελ.25). Σύμφωνα με τον ίδιο όρο, σε όλες τις παραπάνω περιπτώσεις ο κάτοχος της Άδειας ευθύνεται απεριόριστα και αντικειμενικά, ως εάν οι πράξεις και παραλείψεις της ανωτέρω επιχείρησης αποτελούσαν πράξεις και παραλείψεις του κατόχου της Άδειας. Η μόνη εξαίρεση που προβλέπεται από την προαναφερόμενη Άδεια της Vodafone αφορά τις περιπτώσεις ανωτέρας βίας, οι οποίες ενδεικτικά αφορούν γεγονότα όπως ο πόλεμος, οι ταραχές, οι πράξεις δολιοφθοράς, τρομοκρατικές πράξεις, θεομηνίες, οι εκρήξεις και οι πυρκαγιές, οι μη οφειλόμενες σε βαρεία αμέλεια του κατόχου της άδειας, οι εμπορικοί αποκλεισμοί και οι απεργίες. Ακόμη όμως και στις περιπτώσεις αυτές, εφόσον διαρκούν για χρονικό διάστημα μεγαλύτερο των τριάντα ημερών ή σε περίπτωση που ο κάτοχος της Άδειας δεν τηρεί τους όρους αυτής μετά την πάροδο τριάντα ημερών από τη λήξη του γεγονότος που συνιστά ανωτέρα βία, η ΕΕΤΤ δύναται να ανακαλέσει την Άδεια

Ιερού Λόχου 3, Τ.Κ.15124 Μαρούσι ♦ Τηλ.: 210 6387600 ♦ Fax: 210 6387666 ♦ E-mail: info@adae.gr ♦Διαδικτυακός Τόπος: www.adae.gr

(άρθρο 24). Επομένως, οι προβαλλόμενοι από την εταιρεία ισχυρισμοί ότι δεν ευθύνεται διότι αφενός μεν δεν αγόρασε το υποσύστημα RES και αφετέρου είχε αναθέσει στην Ericsson τη συντήρηση και εποπτεία του δικτύου της με σύμβαση έργου, χωρίς να προβλέπεται στη σύμβασή ιδιαίτερο δικαίωμά της για επίβλεψη, και ότι, ούτως, η Ericsson έφερε αυτοτελή ευθύνη, είναι αβάσιμοι. Εξάλλου, λόγοι δημοσίου συμφέροντος, οι οποίοι συνίστανται στην προάσπιση του συνταγματικά κατοχυρωμένου δικαιώματος του απορρήτου της επικοινωνίας επιβάλλουν την ύπαρξη αντικειμενικής ευθύνης του Κατόχου της Ειδικής Άδειας σε σχέση με όποιους χρησιμοποιεί για τον εξοπλισμό και τη συντήρηση του δικτύου της, η ευθύνη δε αυτή δεν είναι δυνατόν να αποκλεισθεί με ιδιωτικές συμφωνίες. Υπό την έννοια αυτή δεν ευσταθεί ο ισχυρισμός της Vodafone ότι με βάση τη μεταξύ τους σύμβαση δεν είχε δικαίωμα επίβλεψης της Ericsson. Ούτε, τέλος, ευσταθούν οι ισχυρισμοί οι σχετικοί με τη χρησιμοποίηση εκ μέρους της βέλτιστων τεχνικών ασφαλείας, αφού σε κάθε περίπτωση, και με τη χρησιμοποίηση αυτών, δεν μπόρεσε να διασφαλίσει την ασφάλεια των τηλεπικοινωνιών.

Επιπλέον, με το προαναφερόμενο από 25.4.2005 Πόρισμα της Επιτροπής Εμπειρογνωμόνων που συνέστησε η ΑΔΑΕ, στην προβλεπόμενη από το άρθρο 11 του Ν.3115/2003 κυρωτική της αρμοδιότητα υπάγονται όλοι όσοι παραβιάζουν την κείμενη νομοθεσία, σε σχέση με το απόρρητο των επικοινωνιών ή τους όρους και τις διαδικασίες άρσης αυτού, είτε πρόκειται για φυσικά ή νομικά πρόσωπα, χωρίς να γίνεται αναφορά ότι στο ρυθμιστικό πεδίο της διάταξης αυτής υπάγονται μόνο οι ελεγχόμενοι φορείς, οργανισμοί και επιχειρήσεις του άρθρου 6 παρ.1 α' του Ν.3115/2003, όπως αντιθέτως συμβαίνει με άλλες διατάξεις του νόμου αυτού. Τούτο συνάδει και προς τον απόλυτο χαρακτήρα του απαραβίαστου του απορρήτου της επικοινωνίας, που κατοχυρώνεται έναντι πάντων από το άρθρο 19 του Συντάγματος.

Η απόφαση της Αρχής, σύμφωνα με τη διάταξη του άρθρου 11 του Ν.3115/2003, πρέπει να είναι ειδικά αιτιολογημένη, να προκύπτει από το σώμα της και τα στοιχεία του φακέλου και να αντικρούει τους ισχυρισμούς της ελεγχόμενης εταιρείας. Το δε βάρος απόδειξης για τη θεμελίωση της ευθύνης της ελεγχομένης εταιρείας φέρει η Αρχή, η δε Vodafone φέρει το βάρος απόδειξης των ισχυρισμών που οδηγούν σε απαλλαγή της από την εν λόγω ευθύνη.

Σε κάθε περίπτωση, η εκτίμηση του αποδεικτικού υλικού και η τεχνική αξιολόγησή του αποτελεί ουσιαστική κρίση της Αρχής (βλ.και ΕΑ 456/2007, σελ.57).

Ιερού Λόχου 3, Τ.Κ.15124 Μαρούσι ♦ Τηλ: 210 6387600 ♦ Fax: 210 6387666 ♦ E-mail: info@adae.gr ♦ Διαδικτυακός Τόπος

Υπό την έννοια αυτή, δεν ευσταθεί ο ισχυρισμός της Vodafone ότι δεν αναφέρονται συγκεκριμένα περιστατικά για την υπαιτιότητά της ως προς την παραβίαση της κείμενης νομοθεσίας περί απορρήτου των επικοινωνιών, ούτε ότι δεν υπήρξε ειδική αιτιολογία για την παραβίαση του απορρήτου των συνδρομητών της και για τα μέτρα ασφαλείας που δεν τήρησε ή δεν έλαβε (βλ.σελ 6-7 του υπ΄αριθμ.πρωτ. ΑΔΑΕ 58/22.2.2006 Υπομνήματος της Vodafone).

ΙΙΙ. ΕΝΣΤΑΣΕΙΣ

Α) Η Vodafone στο στάδιο της ακρόασης πριν την έκδοση της ακυρωθείσας απόφασης της ΑΔΑΕ προέβαλε επιφυλάξεις ως προς τη νόμιμη σύνθεση της Αρχής, την έλλειψη αρμοδιοτήτων, την έλλειψη αντικειμενικότητας της Αρχής και των μελών της, καθώς και τη μη διερεύνηση της υπόθεσης σε σχέση με άλλα διοικητικά όργανα και υπηρεσίες ή δημόσιες αρχές (σελ.1-2 του υπ΄αριθμ. ΑΠΡ 826/3.10.2006 Υπομνήματος της Vodafone).

Πλην όμως, οι εν λόγω επιφυλάξεις προεβλήθησαν αορίστως, διότι η εταιρεία δεν προέβαλε συγκεκριμένους λόγους ως προς τη σύνθεση της Αρχής, την έλλειψη αντικειμενικότητας της Αρχής και των μελών της, ούτε κατονόμασε σε σχέση με ποια διοικητικά όργανα, δημόσιες υπηρεσίες και αρχές θα πρέπει να διερευνηθούν από την Αρχή τα κρινόμενα συμβάντα. Είναι χαρακτηριστικό ότι, αν και ζητήθηκε από την Αρχή να διευκρινιστούν οι εν λόγω επιφυλάξεις, οι εκπρόσωποι της εταιρείας δεν υπέβαλαν ένσταση ή αίτηση εξαιρέσεως των μελών της Αρχής ως προς τα ζητήματα αυτά (σελ. 1-5 του Πρακτικού Ακρόασης της Vodafone ενώπιον της ΑΔΑΕ την 13.9.2006).

Β) Η εταιρεία Vodafone ομοίως προέβαλε επιφυλάξεις και κατά την ακρόαση της 20-11-2012 (σελ. 10, 11 και 13 του Πρακτικού Ακρόασης της Vodafone ενώπιον της ΑΔΑΕ της 20-11-2012 και σελ. 2 του υπ' αριθμ. πρωτ. ΑΔΑΕ ΑΠΡ 4315/03-12-2012 υπομνήματος της Vodafone ενώπιον της ΑΔΑΕ). Προς το σκοπό αυτό ενεχειρίσθη από τη Νομικό Σύμβουλο της εταιρείας προς τον Πρόεδρο της Αρχής σχετικό άτυπο σημείωμα.

Ιερού Λόχου 3, Τ.Κ.15124 Μαρούσι • Τηλ: 210 6387600 • Fax: 210 6387666 • E-mail: info@adae.gr • Διαδικτυακός Τόπος: www.adae.gr

α) Σχετικά με το αίτημα μη συμμετοχής των τριών μελών της ΑΔΑΕ.

Η Vodafone υποστήριξε κατά την ακρόασή της ενώπιον της ΑΔΑΕ της 20-11-2012 ότι τα τρία μέλη της ΑΔΑΕ, ο Πρόεδρος, ο Αντιπρόεδρος και ο κ. Καψάλης, που μετείχαν στη λήψη της υπ' αριθμ. 5/2007 ακυρωθείσας απόφασης της ΑΔΑΕ, δεν μπορούν να συμμετάσχουν κατά την επανάληψη της διαδικασίας επιβολής κύρωσης, δεδομένου ότι έχουν ήδη λάβει θέση για την εν λόγω υπόθεση (σελ. 4 του πρακτικού ακρόασης της Vodafone ενώπιον της ΑΔΑΕ της 20-11-2012 και σελ. 2 του υπ' αριθμ. πρωτ. ΑΔΑΕ ΑΠΡ 4315/03-12-2012 υπομνήματος της Vodafone ενώπιον της ΑΔΑΕ).

Η ΑΔΑΕ απέρριψε την αίτηση εξαίρεσης των μελών αυτών.

Κατ' αρχήν πρέπει να επισημανθεί ότι η ΑΔΑΕ αποτελεί ανεξάρτητη διοικητική αρχή, σύμφωνα με τον ιδρυτικό της νόμο και το Σύνταγμα, η οποία εκδίδει διοικητικές πράξεις και υπόκειται στο δικαστικό έλεγχο, και σε καμία περίπτωση δεν δύναται να ταυτιστεί με τη δικαστική αρχή, ενόψει άλλωστε και της θεμελιώδους αρχής της διάκρισης των λειτουργιών. Τούτο άλλωστε έχει γίνει αποδεκτό και από την υπ' αριθμ. 3319/2010 απόφαση της Ολομελείας του ΣτΕ, με την οποία εκρίθη ότι τα μέλη της Ολομελείας της ΑΔΑΕ ασκούν οιονεί και όχι απολύτως δικαστικά καθήκοντα. Άλλωστε, τα μέλη της ΑΔΑΕ, όπως επίσης και τα μέλη των συνταγματικώς κατοχυρωμένων ανεξαρτήτων αρχών εν γένει, δεν συμπεριλαμβάνονται στα όργανα, τα οποία κατά τη ρητή συνταγματική διάταξη απονέμουν δικαιοσύνη. Εξ αυτού του λόγου δεν δύναται να εφαρμοστούν στην περίπτωση των ανεξαρτήτων αρχών οι διατάξεις που απαγορεύουν την εξέταση της ίδιας υπόθεσης από την ίδια σύνθεση του δικαστηρίου. Αξίζει μάλιστα να επισημανθεί ότι η ρητή απαγόρευση της συμμετοχής της ίδιας σύνθεσης σε δικαστήριο που κρίνει την ίδια υπόθεση αφορά στις περιπτώσεις της εξέτασης ενδίκων μέσων, όταν δηλαδή καλείται ο δικαστής να κρίνει κατ' αρχήν την ορθότητα προηγούμενης απόφασης κατόπιν άσκησης έφεσης ή αναίρεσης, οπότε δεν θα ήταν δυνατή η συμμετοχή, στην κρίση αυτή, του δικαστή που εξέδωσε την απόφαση. Εν προκειμένω όμως, δεν τυγχάνει τέτοια περίπτωση, δεν καλείται η ΑΔΑΕ να κρίνει την προηγούμενη απόφασή της, αλλά καλείται να επανεξετάσει την υπόθεση, κατόπιν δικαστικής ακύρωσης της προηγούμενης απόφασής της και μάλιστα για τυπική πλημμέλεια.

Ακόμη όμως και στην υποθετική περίπτωση που εφαρμόζεται εν προκειμένω ο Κώδικας Διοικητικής Διαδικασίας (Ν. 2690/1999), όπως ισχύει, η ένσταση αυτή αβασίμως

Ιερού Λόχου 3, Τ.Κ.15124 Μαρούσι • Τηλ: 210 6387600 • Fax: 210 6387666 • E-mail: info@adae.gr • Διαδικτυακός Τόπος: www.adae.gr

προβάλλεται. Ειδικότερα, σύμφωνα με τη διάταξη του άρθρου 7 παρ. 2 του Ν. 2690/1999 (Κώδικας Διοικητικής Διαδικασίας), «τα μονομελή όργανα, καθώς και τα μέλη των συλλογικών οργάνων οφείλουν να απέχουν από κάθε ενέργεια ή διαδικασία που συνιστά συμμετοχή σε λήψη απόφασης ή διατύπωση γνώμης ή πρότασης εφόσον : α) η ικανοποίηση προσωπικού συμφέροντός τους συνδέεται με την έκβαση της υπόθεσης, ή β) είναι σύζυγοι ή συγγενείς εξ αίματος ή εξ αγχιστείας....ή γ) έχουν ιδιαίτερο δεσμό ή ιδιάζουσα σχέση ή εχθρότητα με τους ενδιαφερόμενους.»

Εν προκειμένω, δεν ισχύει, ούτε απεδείχθη από την ενιστάμενη εταιρεία ότι συντρέχει οποιοσδήποτε λόγος εξαίρεσης από τους αναφερόμενους στον Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας λόγους για την αποχή από τη συνεδρίαση των τριών προαναφερθέντων μελών της ΑΔΑΕ που συμμετείχαν κατά τη λήψη της προηγούμενης ακυρωθείσης δικαστικώς απόφασης αυτής.

Ούτε μπορεί να θεωρηθεί ότι τα συγκεκριμένα μέλη της ΑΔΑΕ έχουν προσχηματισμένη άποψη επί της υποθέσεως, διότι η συγκεκριμένη υπόθεση επαναφέρεται στην Αρχή προς εξέταση κατόπιν της υπ' αριθμ. 3319/2010 απόφασης της Ολομέλειας του ΣτΕ, με την οποία ακυρώθηκε η σχετική προηγούμενη απόφαση της Αρχής για τυπική πλημμέλεια. Σε συμμόρφωση μάλιστα με την ανωτέρω απόφαση εξεδόθη ο Ν. 4055/2012, όπου στη διάταξη του άρθρου 61 αυτού τροποποιούνται σχετικές διατάξεις του Ν. 3051/2002 περί ανεξαρτήτων αρχών. Ούτε ο Κώδικας Διοικητικής Διαδικασίας προβλέπει για την αιτία αυτή εξαίρεση των συγκεκριμένων μελών της ΑΔΑΕ.

Όσον αφορά στον ισχυρισμό της ενισταμένης ότι η βασιμότητα του αιτήματός της αναγνωρίστηκε εμμέσως και από τον Νομικό Σύμβουλο της Αρχής επισημαίνουμε ότι επιφύλαξη δεν σημαίνει αποδοχή της ένστασης, αλλά ενδεχόμενο να υποστηριχθεί και η αντίθετη άποψη. Για το λόγο αυτό η ΑΔΑΕ είχε επανειλημμένως ζητήσει από το Υπουργείο Δικαιοσύνης να επιβεβαιώσει με σχετική νομοθετική ρύθμιση τη δυνατότητα των συγκεκριμένων μελών να συμμετέχουν και στην παρούσα διαδικασία μετά την ακύρωση για τυπική πλημμέλεια της προηγούμενης απόφασής της. Πλην όμως το αίτημα αυτό δεν έγινε αποδεκτό μέχρι σήμερα, προφανώς διότι το Υπουργείο Δικαιοσύνης έκρινε ότι το ζήτημα αυτό δε δημιουργεί τον οποιοδήποτε λόγο μη συμμετοχής των εν λόγω μελών στην παρούσα διαδικασία.

Ιερού Λόχου 3, Τ.Κ.15124 Μαρούσι ♦ Τηλ: 210 6387600 ♦ Fax: 210 6387656 ♦ E-mail: info@adae.gr ♦Διαδικτυακός Τόπος: www.adae.gr

β) Σχετικά με την αναστολή της διαδικασίας ενόψει του πορίσματος του Εισαγγελέως Εφετών κου Δασούλα και της βάσει αυτού τακτικής ανάκρισης.

Η Vodafone ζήτησε επίσης την αναστολή της εξέλιξης της διαδικασίας ενώπιον της ΑΔΑΕ ενόψει του πορίσματος του κ. Δασούλα και της εν εξελίξει τακτικής ανάκρισης. (σελ. 4 Πρακτικού Ακρόασης της Vodafone ενώπιον της ΑΔΑΕ της 20-11-2012). Ο αυτός ισχυρισμός αναφέρεται και στις σελ. 4-5 του υπ' αριθμ. πρωτ. ΑΔΑΕ ΑΠΡ 4315/03-12-2012 υπομνήματος της Vodafone ενώπιον της ΑΔΑΕ.

Εν προκειμένω, σημειώνεται κατ' αρχήν ότι η ΑΔΑΕ κατέβαλε κάθε προσπάθεια προκειμένου να λάβει αντίγραφο του πορίσματος του κ. Δασούλα, όπως προκύπτει από τις υπ' αριθμ. πρωτ. ΑΔΑΕ ΑΠΡ 2184/12-06-2012 και υπ' αριθμ. πρωτ. ΑΔΑΕ ΑΠΡ 2366/28-06-2012 επιστολές της Αρχής προς τον Προϊστάμενο της Εισαγγελίας Εφετών Αθηνών, οι οποίες αναφέρονται και στο προοίμιο της απόφασης της κλήσης προς ακρόαση της εταιρείας. Πλην όμως αυτό δεν κατέστη εφικτό.

Σε κάθε περίπτωση όμως, πρέπει να επισημανθεί ότι ο ποινικός έλεγχος μιας υπόθεσης αφορά μόνο στην αναζήτηση ποινικών ευθυνών συγκεκριμένων φυσικών προσώπων, είναι δε ανεξάρτητος από το διοικητικό έλεγχο, ο οποίος αφορά στην τυχόν επιβολή διοικητικών κυρώσεων και σε νομικά πρόσωπα. Εν προκειμένω άλλωστε, διερευνάται η ευθύνη του νομικού προσώπου της εταιρείας Vodafone για τα υπό κρίση περιστατικά.

Πάντως, αορίστως προεβλήθη ο συγκεκριμένος ισχυρισμός της εταιρείας Vodafone, δεδομένου ότι η εταιρεία δεν επεξηγεί ποια ακριβώς σημεία του πορίσματος είναι ουσιώδη για την έκβαση της υποθέσεως ενώπιον της ΑΔΑΕ, για τη διαμόρφωση της κρίσης της και για την άσκηση της αρμοδιότητάς της, πολλώ δε μάλλον αφού εν προκειμένω δεν αναζητούνται ευθύνες φυσικών προσώπων. Προς αυτήν την κατεύθυνση έχει κριθεί ότι δεν αρκεί η επίκληση του συγκεκριμένου λόγου αναστολής της διαδικασίας, αλλά απαιτείται επιπροσθέτως να γίνει επίκληση και να αποδειχθούν από τον αιτούντα τα συγκεκριμένα πραγματικά περιστατικά, τα οποία θα δικαιολογούσαν την αναστολή εξέλιξης της διαδικασίας και θα ήταν ουσιώδη για τη διαμόρφωση της κρίσης της διοίκησης. Η δε αναφορά δημοσιογραφικών δημοσιευμάτων δεν αποτελεί επίσημη πηγή του περιεχομένου του εν λόγω πορίσματος, ούτε μπορεί να δικαιολογήσει την αναστολή εξέλιξης της διαδικασίας.

Επίσης αορίστως προβάλλεται ο ισχυρισμός της εταιρείας ότι «αναστολή της λήψης απόφασης δεν θα θέσει σε κίνδυνο κάποιο δημόσιο αγαθό, ούτε βέβαια υπάρχει άμεσος

Ιερού Λόχου 3, Τ.Κ.15124 Μαρούσι ♦ Τηλ: 210 6387600 ♦ Fax: 210 6387666 ♦ E-mail: info@adae.gr ♦ Διαδικτυακός Τόπος: www.adae.gr

ή κατεπείγων κίνδυνος από τη μη συνέχιση της διαδικασίας» (σελ. 5 του υπ' αριθμ. πρωτ. ΑΔΑΕ ΑΠΡ 4315/03-12-2012 υπομνήματος της Vodafone ενώπιον της ΑΔΑΕ), διότι δεν επεξηγείται, με αναφορά συγκεκριμένων πραγματικών περιστατικών, σε τί θα συνίστατο ο κίνδυνος προσβολής δημοσίου αγαθού, ούτε προσδιορίζεται αυτό από τη συνέχιση της διαδικασίας ενώπιον της Αρχής.

γ) Σχετικά με την πλημμέλεια των πορισμάτων ελέγχου της ΑΔΑΕ, λόγω κωλύματος συμμετοχής πρώην μέλους της.

Η εταιρεία Vodafone προέβαλε πλημμέλεια των πορισμάτων ελέγχου της ΑΔΑΕ λόγω κωλύματος συμμετοχής πρώην μέλους της. (σελ. 4-5 Πρακτικού της Ακρόασης της Vodafone ενώπιον της ΑΔΑΕ της 20-11-2012). Ο αυτός ισχυρισμός αναφέρεται και στη σελ. 5 του υπ' αριθμ. πρωτ. ΑΔΑΕ ΑΠΡ 4315/03-12-2012 υπομνήματος της Vodafone ενώπιον της ΑΔΑΕ.

Πλην όμως, όπως προκύπτει από την υπ' αριθμ. 197/2012 Απόφαση της ΑΔΑΕ περί κλήσης σε ακρόαση της εταιρείας Vodafone, τα μέλη της Ολομέλειας ενέκριναν εκ νέου το σύνολο των πρακτικών ελέγχων, των πορισμάτων και υπομνημάτων και των εκθέσεων κατάσχεσης της Αρχής σχετικά με την εν λόγω υπόθεση και δήλωσαν ότι συμφωνούν με το περιεχόμενό τους και γνωρίζουν τη μέχρι σήμερα εξέλιξη της διαδικασίας (βλ. σελ. 2-4 του πρακτικού της από 22-10-2012 συνεδρίασης της Ολομέλειας της ΑΔΑΕ).

Πέραν τούτου, δεν τίθεται ζήτημα συμμετοχής, κωλύματος ή ασυμβιβάστου του εν λόγω μέλους κατά τη διενέργεια του ελέγχου της ΑΔΑΕ για την υπό κρίση υπόθεση.

Ειδικότερα, το πρώην μέλος της Αρχής δεν υπήρξε ούτε υπάλληλος, ούτε σύμβουλός, ούτε μελετητής της εταιρείας «ΕΡΙΚΣΟΝ ΕΛΛΑΣ Α.Ε. Τηλεπικοινωνιακού Υλικού».

Το εν λόγω πρώην τακτικό μέλος της Αρχής είχε συνάψει με την εταιρεία «ΕΡΙΚΣΟΝ ΕΛΛΑΣ Α.Ε. Τηλεπικοινωνιακού Υλικού» τις από 22.2.2001 και 5.9.2002 συμβάσεις ερευνητικού έργου «Agreement –ETG/R-2001:001» και «Agreement –ETG/R-2002:022» με την εταιρεία «ΕΡΙΚΣΟΝ ΕΛΛΑΣ Α.Ε. Τηλεπικοινωνιακού Υλικού» έως 30.6.2003 και 28.2.2005 αντίστοιχα. Το έργο αυτό είχε θέμα «Functional UMTS Real Emulator-FUTURE» και Satellite Intergrated UMTS Emulator-SAILOR» αντίστοιχα. Το ερευνητικό αυτό πρόγραμμα με αριθμ. IST-2000-25355 και IST 2001-37266 είχε συναφθεί με την Ευρωπαϊκή Ένωση και επιχορηγείτο από την Ευρωπαϊκή Ένωση, δεδομένου ότι ρητώς

Ιερού Λόχου 3, Τ.Κ.15124 Μαρούσι ♦ Τηλ: 210 6387600 ♦ Fax: 210 6387666 ♦ E-mail: info@adae.gr ♦Διαδικτυακός Τόπος: www.adae.gr

προεβλέπετο και από τις δυο προαναφερόμενες συμβάσεις ότι η τελική πληρωμή του αντισυμβαλλομένου λαμβάνει χώρα μετά από έγκριση της τελικής Αναφοράς από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή (όρος 5). Παρόμοιες συμβάσεις με Καθηγητές Ανωτάτων Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων για την πρόοδο και την εξέλιξη της Επιστήμης, εν προκειμένω των τηλεπικοινωνιών, υπό την αιγίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης, είναι συνήθης πρακτική στους τομείς της τεχνολογίας. Το εν λόγω πρώην μέλος της ΑΔΑΕ ανέλαβε, συνεπώς, την εκτέλεση και το συντονισμό των σχετικών ερευνών στο πλαίσιο του παραπάνω προγράμματος.

Συγκεκριμένα, αντικείμενο των ανωτέρω συμβάσεων ήταν ο τεχνικός συντονισμός, η εκτέλεση ερευνητικού έργου, η σύνταξη παραδοτέων και τεχνικών αναφορών με παραλήπτη την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, στο αντικείμενο Ολοκληρωμένων Εξομοιωτών για προηγμένα Τηλεπικοινωνιακά Συστήματα νέας γενιάς.

Σύμφωνα με τον όρο 3 των ως άνω συμβάσεων, το εν λόγω πρώην μέλος της Αρχής αναφερόταν απευθείας στην Ε.Ε., ήταν υπεύθυνος για τις τεχνικές αναφορές και ενημέρωνε απλώς τον τεχνικό υπεύθυνο της εταιρείας «ΕΡΙΚΣΟΝ ΕΛΛΑΣ Α.Ε. Τηλεπικοινωνιακού Υλικού» για την πρόοδο των ερευνητικών προγραμμάτων. Κατά συνέπεια, το εν λόγω πρώην μέλος της Αρχής δεν υπαγόταν στο διευθυντικό δικαίωμα του εργοδότη του και δεν διατηρούσε με αυτόν σύμβαση εργασίας, ως προσωπικό της συγκεκριμένης εταιρείας, πολλώ δε μάλλον αφού το ερευνητικό και επιστημονικό του έργο τελούσε υπό την έγκριση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, η δε αποζημίωσή του ελάμβανε χώρα μόνο μετά από την έγκριση από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή της τελικής αναφοράς.

Υπό την έννοια αυτή, το πρώην μέλος της Αρχής ουδέποτε διατήρησε σχέση πάγιας αντιμισθίας με την εταιρεία «ΕΡΙΚΣΟΝ ΕΛΛΑΣ Α.Ε. Τηλεπικοινωνιακού Υλικού».

Πέραν τούτου, σκοπός των εν λόγω συμβάσεων δεν ήταν η προαγωγή των συμφερόντων συγκεκριμένης ή συγκεκριμένων επιχειρήσεων, αλλά η προώθηση της επιστημονικής έρευνας. Τούτο αποδεικνύεται όχι μόνο από το αντικείμενο των εν λόγω συμβάσεων, αλλά και από το γεγονός ότι το εν λόγω πρόγραμμα είχε συναφθεί με την Ευρωπαϊκή Ένωση και επιχορηγούταν από αυτήν, στην οποία υπαγόταν και η έγκριση της τελικής αναφοράς του προγράμματος. Ούτε απεδείχθη από την εταιρεία Vodafone ότι το εν λόγω πρώην μέλος της Αρχής, κατά την εκτέλεση του εν λόγω προγράμματος, ελάμβανε

Ιερού Λόχου 3, Τ.Κ.15124 Μαρούσι ♦ Τηλ: 210 6387600 ♦ Fax: 210 6387666 ♦ E-mail: info@adae.gr ♦Διαδικτυακός Τόπος: www.adae.gr

εντολές και οδηγίες από την εταιρεία «ΕΡΙΚΣΟΝ ΕΛΛΑΣ Α.Ε. Τηλεπικοινωνιακού Υλικού» ή ότι υπαγόταν στο διευθυντικό της δικαίωμα.

Τούτο άλλωστε έχει δεχτεί το ΣτΕ με την υπ' αριθμ. 5159/1987 απόφαση της Ολομελείας του, σύμφωνα με την οποία η αρχή που αναφέρεται σε ιδιαίτερους δεσμούς ή ιδιαίτερες σχέσεις δεν αφορά και σε σχέσεις επιστημονικής συνεργασίας ισότιμης ή μη που είναι απαραίτητη με τις σημερινές συνθήκες για την πρόοδο και την εξέλιξη της επιστήμης (βλ. και ΣτΕ 1419/1997).

Σε κάθε περίπτωση και οι δύο συμβάσεις του εν λόγω πρώην μέλους της Αρχής είχαν συναφθεί πριν το διορισμό του ως μέλος της Αρχής. Η μεν πρώτη την 22.02.2001, η δε δεύτερη την 05.09.2002, ενώ το εν λόγω πρώην τακτικό μέλος διορίστηκε ως μέλος της Αρχής τον Αύγουστο 2003 (125807/30.07.2003 απόφαση του Υπουργού Δικαιοσύνης ΦΕΚ 1072Β/01.08.2003). Σύμφωνα δε με την πάγια νομολογία του Συμβουλίου της Επικρατείας, οι εν λόγω διατάξεις που θεσπίζουν κωλύματα ή ασυμβίβαστα πρέπει να ερμηνεύονται σύμφωνα με τις αρχές της χρήστης διοίκησης και της προστατευομένης εμπιστοσύνης, σύμφωνα με τις οποίες καταλείπεται ένα χρονικό περιθώριο για τη διευθέτηση των εκκρεμοτήτων που είχαν προκύψει από την άσκηση της δραστηριότητας αυτής και συνεπώς δεν επιβάλλεται δια αυτών η άμεση διακοπή τους, αφού αποτελούν για τα μέλη αυτά ανειλημμένες υποχρεώσεις. (ΣτΕ 1221/2003, 494/2005)

Κατά συνέπεια, οι εν λόγω διατάξεις δεν θεσπίζουν αυτοδίκαιη έκπτωση ή κωλύματα άνευ ετέρου για το εν λόγω πρώην μέλος της Αρχής, ούτε ήταν δυνατή η με αναδρομική ισχύ διαπίστωση μη υφισταμένων πλέον τυχόν κωλυμάτων ή ασυμβιβάστων για το εν λόγω πρώην μέλος της Αρχής κατά το χρόνο που η ΑΔΑΕ ενημερώθηκε για τα εν λόγω συμβάντα. (ΣτΕ 1456/2006)

Σε κάθε περίπτωση, οι διατάξεις περί ασυμβιβάστων ή κωλυμάτων πρέπει να ερμηνεύονται στενά (ΑΕΔ 10/2004), ως περιορίζουσες την επαγγελματική και οικονομική ελευθερία, αλλά και την άρτια επιστημονική κατάρτιση των μελών των Ανεξαρτήτων Αρχών, διότι αντίθετη ερμηνεία θα οδηγούσε σε αποκλεισμό από το διορισμό ως μέλους της ΑΔΑΕ ικανών επιστημόνων, οι οποίοι έχουν δραστηριοποιηθεί στην έρευνα νέων τεχνολογιών αιχμής.

Πέραν τούτου, εάν γίνει δεκτή η άποψη ότι η ΑΔΑΕ δεν ελέγχει επιχειρήσεις που δεν παρέχουν στο κοινό τηλεπικοινωνιακές υπηρεσίες, όπως η εταιρεία «ΕΡΙΚΣΟΝ ΕΛΛΑΣ Α.Ε. Τηλεπικοινωνιακού Υλικού», σύμφωνα και με το από 25.04.2005 πόρισμα της

Ιερού Λόχου 3, Τ.Κ.15124 Μαρούσι • Τηλ: 210 6387600 • Fax: 210 6387666 • E-mail: info@adae.gr • Διαδικτυακός Τόπος: www.adae.gr

Επιτροπής που συγκρότησε η Αρχή με τη συμμετοχή έγκριτων νομομαθών για τον καθορισμό αρμοδιοτήτων της Αρχής (σχετ. 30 του προοιμίου της υπ' αριθμ. 5/2007 ακυρωθείσας δικαστικώς απόφασης της ΑΔΑΕ), το οποίο, δηλαδή, διατυπώθηκε σε χρόνο πολύ προγενέστερο από την ενημέρωση της Αρχής για τη διερευνώμενη υπόθεση των υποκλοπών, τότε οι εν λόγω επιχειρήσεις, όπως η εταιρεία «ΕΡΙΚΣΟΝ ΕΛΛΑΣ Α.Ε. Τηλεπικοινωνιακού Υλικού», η οποία δεν παρέχει στο κοινό τηλεπικοινωνιακές υπηρεσίες, σε αντίθεση με την αιτούσα εταιρεία, δεν συμπεριλαμβάνονται στις διατάξεις του άρθρου 4 παρ. 1β και 4 παρ. 2β του Ν. 3115/2003 που θεσπίζουν για τα μέλη της ΑΔΑΕ ασυμβίβαστα και κωλύματα, κατά το μέρος που με τις διατάξεις αυτές επιδιώκεται η αποφυγή σύγκρουσης καθηκόντων με τις ελεγχόμενες επιχειρήσεις από την ΑΔΑΕ, στις οποίες δεν συγκαταλέγεται η εταιρεία «ΕΡΙΚΣΟΝ ΕΛΛΑΣ Α.Ε. Τηλεπικοινωνιακού Υλικού». Υπό την έννοια αυτή, οι διατάξεις του άρθρου 4 παρ. 1β και 4 παρ. 2β του Ν. 3115/2003 που αναφέρονται στις εταιρείες που δραστηριοποιούνται στον τομέα των τηλεπικοινωνιών, πρέπει να ερμηνευτούν ότι θεσπίζουν κωλύματα και ασυμβίβαστα μόνο ως προς τις εταιρείες εκείνες που παρέχουν στο κοινό τηλεπικοινωνιακές υπηρεσίες και ελέγχονται από την ΑΔΑΕ, μεταξύ των οποίων δεν συγκαταλέγεται, για τους λόγους που προαναφέρθηκαν, η εταιρεία «ΕΡΙΚΣΟΝ ΕΛΛΑΣ Α.Ε. Τηλεπικοινωνιακού Υλικού».

Επιπροσθέτως, κατά τον χρόνο που διενεργήθη ο έλεγχος της ΑΔΑΕ, η ίδια η εταιρεία Vodafone είχε δηλώσει ότι δεν είχε προσδιορίσει «παραλείψεις του προμηθευτή, στη συγκεκριμένη περίπτωση, ούτε έχουμε προσδιορίσει πράξεις του προμηθευτή, ούτε ενέργεια βρήκαμε, ούτε αδιαφορία βρήκαμε» (βλ. σελ. 15 του πρακτικού ακρόασης της εταιρείας ενώπιον της ΑΔΑΕ την 09.02.2006). Άρα, κατά τον χρόνο ελέγχου από την ΑΔΑΕ της εταιρείας Vodafone, δεν ετίθετο ζήτημα μη συμμετοχής του εν λόγω πρώην μέλους της Αρχής, αφού η ίδια η εταιρεία δεν προσδιόρισε παραλείψεις ή ενέργειες ή αδιαφορία εις βάρος του προμηθευτή της, παρά το γεγονός ότι τα κρινόμενα συμβάντα είχαν λάβει χώρα ένα έτος πριν.

Τα ανωτέρω έγιναν δεκτά τόσο από την εισήγηση επί της ασκηθείσης αιτήσεως ακυρώσεως της εταιρείας Vodafone κατά της προηγούμενης απόφασης της ΑΔΑΕ, όσο και από την υπ' αριθμ. 456/2007 απόφαση της ΕΑ του ΣτΕ, στην οποία αναφέρεται ότι : «*...το κώλυμα για διορισμό ως μέλους της ΑΔΑΕ ...του συμβούλου ή μελετητή επιχείρησης, που δραστηριοποιείται στους τομείς των τηλεπικοινωνιών, της πληροφορικής κλπ., συντρέχει μόνο στις περιπτώσεις που το περί ου πρόκειται πρόσωπο έχει υπογράψει*

Ιερού Λόχου 3, Τ.Κ.15124 Μαρούσι ♦ Τηλ: 210 6387600 ♦ Fax: 210 6387666 ♦ E-mail: info@adae.gr ♦Διαδικτυακός Τόπος: www.adae.gr

σύμβαση (ή συμφωνία) με επιχείρηση, που δραστηριοποιείται στους ως άνω τομείς, ο κύριος και βασικός σκοπός της οποίας είναι η άμεση προαγωγή των συμφερόντων της επιχείρησης...όταν δηλαδή το πιο πάνω πρόσωπο κατά την ενάσκηση της δραστηριότητάς του ενεργεί ευθέως προς το συμφέρον της επιχείρησης αυτής, λειτουργεί δηλ. ως εάν ήτο «όργανο» της επιχείρησης. Δεν συντρέχει όμως το κώλυμα και η ασυμβίβαστη ιδιότητα, για την οποία γίνεται λόγος, σύμφωνα με την άποψη αυτή, στις περιπτώσεις που η σχέση συνεργασίας που συνδέει το μέλος ...της ΑΔΑΕ με την τηλεπικοινωνιακή επιχείρηση είναι τέτοια, που, το όποιο όφελος αποκομίζει από αυτήν η επιχείρηση, είναι έμμεση ή αντανακλαστική συνέπεια της οικείας μεταξύ τους υπογραφείσης συμφωνίας. Επομένως, συμβάσεις συνεργασίας μελετητικού, ερευνητικού ή επιστημονικού περιεχομένου, ο κύριος στόχος των οποίων δεν είναι η άμεση προαγωγή των συμφερόντων συγκεκριμένης (ή συγκεκριμένων) επιχειρήσεων, αλλά η προώθηση της επιστημονικής έρευνας, η δε όποια ωφέλεια προκύπτει εξ΄ αυτών για επιχείρηση, δραστηριοποιούμενη στον τομέα των τηλεπικοινωνιών ή της πληροφορικής, είναι έμμεση αποτελεί δε αντανακλαστική δε συνέπεια του κυρίου σκοπού των συμβάσεων αυτών, δεν δημιουργεί κώλυμα διορισμού σε (ή ασυμβίβαστη ιδιότητα με) θέση μέλους της ΑΔΑΕ για τον συνάψαντα την εν λόγω σύμβαση. Η άποψη αυτή στηρίζεται και στην τελολογική ερμηνεία των εφαρμοστέων διατάξεων.....ενόψει άλλωστε και του ότι η δηλωμένη πρόθεση του νομοθέτη είναι τα πρόσωπα, τα οποία διορίζονται ως μέλη της ως άνω Αρχής, να έχουν άρτια επιστημονική κατάρτιση και εμπειρία στον τεχνικό τομέα των επικοινωνιών (άρθρο 2 παρ. 3 του Ν. 3115/2003), εφόσον μόνο κατά τον τρόπο αυτό μπορούν να επιτελέσουν με επιτυχία τα καθήκοντά τους. ... Μία υπέρ άγαν ευρεία ερμηνεία ... θα οδηγούσε σε αποκλεισμό από το διορισμό, ως μέλους της ΑΔΑΕ, μεγάλου αριθμού μελετητών, οι οποίοι έχουν δραστηριοποιηθεί στην έρευνα νέων τεχνολογιών αιχμής.» (σελ. 22.)

Ούτε λόγος όμως μη νομίμου συνθέσεως της Αρχής εκ της συμμετοχής του εν λόγω πρώην μέλους υφίσταται, διότι οι εν λόγω συμβάσεις, η μεν πρώτη είχε λήξει πριν διορισθεί το εν λόγω πρώην μέλος ως μέλος της Αρχής, η δε δεύτερη είχε λήξει ένα έτος πριν ενημερωθεί η Αρχή για τα κρινόμενα συμβάντα (02.02.2006) και συγκεκριμένα την 28.02.2005. (βλ. και ΣτΕ 741/2003, 3598/2002).

Ούτε η εταιρεία Vodafone επικαλέστηκε με την ασκηθείσα αίτηση ακυρώσεως κατά της προηγούμενης απόφασης της ΑΔΑΕ, πολλώ δε μάλλον δεν απέδειξε, ότι οι εν λόγω συμβάσεις του πρώην μέλους της Αρχής με την εταιρεία «ΕΡΙΚΣΟΝ ΕΛΛΑΣ Α.Ε.

Ιερού Λόχου 3, Τ.Κ.15124 Μαρούσι ♦ Τηλ: 210 6387600 ♦ Fax: 210 6387666 ♦ E-mail: info@adae.gr ♦Διαδικτυακός Τόπος: www.adae.gr

Τηλεπικοινωνιακού Υλικού» ήταν σε ισχύ κατά το χρόνο ελέγχου της Αρχής ή κατά το χρόνο κατά τον οποίο ελήφθη η προσβαλλομένη απόφαση.

Η δε κρίση περί μεροληπτικής συμπεριφοράς ακόμη και των μελών συλλογικών διοικητικών οργάνων πρέπει να βασίζεται σε τεκμήριο αθεμίτου επηρεασμού του μέλους του οργάνου, να προκύπτει σαφώς και ανενδοιάστως, να αποδεικνύεται και να προκύπτει εύλογα και κατά αντικειμενική κρίση (ΣτΕ 3330/1999, 664/2006 κλπ.). Πλην όμως, η εταιρεία Vodafone, πέραν της συνάψεως των εν λόγω συμβάσεων από το συγκεκριμένο πρώην μέλος της Αρχής και μάλιστα πριν το διορισμό του σε αυτήν, ουδένα άλλο ισχυρισμό επικαλέστηκε ούτε απέδειξε ότι ισχύει περί του επηρεασμού της κρίσης του, ούτε αμφισβήτησε συγκεκριμένη συμπεριφορά του, ούτε αντέτεινε συγκεκριμένα για οποιαδήποτε τεχνική του κρίση, ούτε απέδειξε ότι κατά τη διατύπωση της γνώμης του επηρεάστηκε ή δέχθηκε εντολές εις βάρος των συμφερόντων της αιτούσης εταιρείας.

Πέραν τούτου, κατά τη συνεδρίαση της 14.12.2006, οπότε και εξεδόθη η ακυρωθείσα δικαστικώς απόφαση της ΑΔΑΕ, όπως και κατά τη συνεδρίαση της ακρόασης της 20.11.2012, δεν κρίνεται η ευθύνη της εταιρείας «ΕΡΙΚΣΟΝ ΕΛΛΑΣ Α.Ε. Τηλεπικοινωνιακού Υλικού», αλλά η ευθύνη της Vodafone για τα κρινόμενα συμβάντα.

Ούτε μπορεί να δικαιολογηθεί ότι τα συμφέροντα των δύο εταιρειών υπήρξαν ανταγωνιστικά εκ του γεγονότος ότι η ΑΔΑΕ κατά την εξέταση των τρόπων πρόσβασης στο δίκτυο της εταιρείας Vodafone έλαβε υπόψη και την εξ αποστάσεως με λογική πρόσβαση στο δίκτυο της εν λόγω εταιρείας μέσω τού εταιρικού δικτύου της «ΕΡΙΚΣΟΝ ΕΛΛΑΣ Α.Ε. Τηλεπικοινωνιακού Υλικού» είτε από εσωτερική, είτε από εξωτερική θέση, με αποτέλεσμα να μην θεμελιώνονται ούτε καν ενδείξεις πολλώ δε μάλλον σοβαρές ενδείξεις περί παραβιάσεως της αρχής της αμεροληψίας εκ της συμμετοχής του εν λόγω μέλους κατά την κρίσιμη συνεδρίαση της Αρχής, οπότε και εξεδόθη η ακυρωθείσα δικαστικώς απόφαση της ΑΔΑΕ.

Και τούτο διότι, ακόμη και στην περίπτωση αυτή πρόσβασης, η εταιρεία Vodafone έχει την ευθύνη της εν λόγω σύνδεσης, όπως αναλυτικά εκτίθεται στις σελ. 83-84 της ακυρωθείσας δικαστικώς απόφασης. Τις δε τεχνικές αυτές κρίσεις ουδέποτε αμφισβήτησε η εταιρεία Vodafone, ούτε με την ασκηθείσα αίτηση ακυρώσεως κατά της προηγούμενης απόφασης της ΑΔΑΕ, πολλώ δε μάλλον δεν αμφισβητήθηκε από την εταιρεία οποιαδήποτε συγκεκριμένη τεχνική κρίση του πρώην μέλους της Αρχής. Κατά συνέπεια, ούτε τα συμφέροντα εν προκειμένω των δύο εταιρειών υπήρξαν ανταγωνιστικά, ούτε

Ιερού Λόχου 3, Τ.Κ.15124 Μαρούσι ♦ Τηλ: 210 6387600 ♦ Fax: 210 6387666 ♦ E-mail: info@adae.gr ♦Διαδικτυακός Τόπος: www.adae.gr

υπήρξε συγκεκριμένη αμφισβήτηση τεχνικής κρίσης της Αρχής από την εταιρεία Vodafone, όσον αφορά στο σημείο αυτό, της αιτιολογίας της προηγούμενης απόφασης της Αρχής.

Επισημαίνεται επίσης ότι δεν είχε υποβληθεί αίτηση εξαίρεσης από την εταιρεία Vodafone κατά της συμμετοχής του εν λόγω πρώην μέλους της Αρχής καθόλη τη διαδικασία ελέγχου της Αρχής για τα κρινόμενα συμβάντα, ούτε κατά τις ακροάσεις της εν λόγω εταιρείας ενώπιον της Αρχής, ούτε κατά την κρίσιμη συνεδρίαση της Αρχής, επί της οποίας ελήφθη η προηγούμενη απόφαση της ΑΔΑΕ (ΣτΕ 954/2002).

Τα ανωτέρω διαπίστωσε και η Αρχή με την υπ' αριθμ. 12/2007 Απόφασή της κατά τη συνεδρίασή της της 1-2-2007, κατ' εφαρμογήν του άρθρου 4 παρ. 3 του Ν. 3115/2003.

Αξιοσημείωτο, τέλος, είναι ότι η Διάσκεψη των Προέδρων της Βουλής ομοφώνως ανανέωσε τη θητεία του εν λόγω πρώην μέλους της Αρχής με την υπ' αριθμ. 38507/3.4.2007 Απόφαση του Υπουργού Δικαιοσύνης (ΦΕΚ ΤΥΕΘΟΔ 152/13.04.2007), μετά, δηλαδή, την έκδοση της ακυρωθείσας δικαστικώς απόφασης της ΑΔΑΕ και αφού είχε ήδη κατατεθεί η ασκηθείσα από τη Vodafone αίτηση ακυρώσεως κατά της προηγούμενης απόφασης της Αρχής και είχε αποκτήσει δημοσιότητα η αμφισβήτηση εκ μέρους της εταιρείας Vodafone λόγω της συμμετοχής του εν λόγω πρώην μέλους της Αρχής κατά την κρίσιμη συνεδρίαση.

δ) Σχετικά με τη διαδικασία χορήγησης αιτηθέντων εγγράφων στην εταιρεία Vodafone.

Η εταιρεία Vodafone, κατά την ακρόαση της 20-11-2012, επιφυλάχθηκε ως προς τη διαδικασία χορήγησης των σχετικών εγγράφων της υπόθεσης από την Αρχή (σελ. 11 Πρακτικού της Ακρόασης της Vodafone ενώπιον της ΑΔΑΕ της 20-11-2012). Το ίδιο υποστήριξε και με το υπ' αριθμ. πρωτ. ΑΔΑΕ ΑΠΡ 4315/03-12-2012 υπόμνημά της Vodafone ενώπιον της ΑΔΑΕ (σελ. 4 αυτού).

Η εν λόγω επιφύλαξη της εταιρείας Vodafone ουδόλως ευσταθεί.

Ειδικότερα, η εταιρεία Vodafone, μετά την παραλαβή της υπ' αριθμ. 197/2012 Απόφασης της ΑΔΑΕ περί της κλήσης σε ακρόαση, υπέβαλε ενώπιον της ΑΔΑΕ το υπ' αριθμ. πρωτ. ΑΔΑΕ ΑΠΡ 3889/29-10-2012 έγγραφό της, με το οποίο ζητούσε αφενός να της χορηγηθούν κάποια έγγραφα και αφετέρου την ολιγοήμερη αναβολή της διεξαγωγής της ακρόασης προκειμένου να τα μελετήσει. Πράγματι, η ΑΔΑΕ κάλεσε

Ιερού Λόχου 3, Τ.Κ.15124 Μαρούσι • Τηλ: 210 6387600 • Fax: 210 6387666 • E-mail: info@adae.gr • Διαδικτυακός Τόπος: www.adae.gr

στην έδρα της την εταιρεία Vodafone, οπότε και παραδόθηκαν σε εξουσιοδοτημένο από την εταιρεία πρόσωπο, αφενός το υπ' αριθμ. πρωτ. ΑΔΑΕ ΑΠΡ 3900/30-10-2012 έγγραφο της Αρχής, στο οποίο αναφέρονται αναλυτικώς τα έγγραφα που παραδίδονται, και η αιτιολογία για τη μη χορήγηση των εγγράφων που δεν χορηγήθηκαν. Η παράδοση του εν λόγω εγγράφου, καθώς και των αιτηθέντων εγγράφων πιστοποιήθηκε με το υπ' αριθμ. πρωτ. ΑΔΑΕ ΑΠΡ 3936/31-10-2012 πρωτόκολλο παράδοσης – παραλαβής που υπεγράφη. Τα έγγραφα που δεν χορηγήθηκαν ήταν : α) τα υπ' αριθμ. πρωτ. ΑΔΑΕ 592/26-07-2006, 627/10-08-2006 και ΑΠΡ 839/11-10-2006 έγγραφα των οποίων συντάκτης ήταν η εταιρεία Vodafone και άρα υπήρχαν στην κατοχή της, β) η υπ' αριθμ. 98/2006 απόφαση της ΑΔΑΕ για την κλήση σε συμπληρωματική ακρόαση της εταιρείας, η οποία και της είχε επιδοθεί, όπως προκύπτει από την υπ' αριθμ. 1452β/17-07-2006 έκθεση επίδοσης της δικαστικής επιμελήτριας στο Πρωτοδικείο Αθηνών, Δήμητρας Παπαθεοδώρου, γ) το υπ' αριθμ. πρωτ. ΑΔΑΕ ΑΠΡ 627/10-08-2006 έγγραφο της ΑΔΑΕ προς την εταιρεία Vodafone, το οποίο αναφερόταν στο προοίμιο της δικαστικώς ακυρωθείσης απόφασης της ΑΔΑΕ και του οποίου όφειλε να έχει λάβει γνώση η εταιρεία σε κάθε περίπτωση από τα στοιχεία της δικογραφίας, δ) το υπ' αριθμ. 466/2007 Πόρισμα του Εφέτη-Ανακριτή κ. Πετρόπουλου, το οποίο η ΑΔΑΕ πληροφορήθηκε από τη δικογραφία ενώπιον του Συμβουλίου της Επικρατείας και το οποίο είχε προσκομισθεί από την εταιρεία στο Δικαστήριο με το υπ' αριθμ. Δ΄315/18-03-2008 δικόγραφο προσθέτων λόγων αυτής και ε) οι υπ' αριθμ. 193/2006 και 291/2012 εισηγήσεις προς την Ολομέλεια της ΑΔΑΕ, οι οποίες αποτελούσαν εσωτερικά έγγραφα της Αρχής και οι οποίες, όπως δηλώθηκε στην εταιρεία Vodafone με το υπ' αριθμ. πρωτ. ΑΔΑΕ ΑΠΡ 3900/30-10-2012 έγγραφο της Αρχής, αναπαράχθηκαν αυτούσιες στις επιδοθείσες με δικαστικό επιμελητή προς την εταιρεία 5/2007 (η προηγούμενη ακυρωθείσα δικαστικώς απόφαση της ΑΔΑΕ) και 197/2012 (η απόφαση για την εκ νέου κλήση σε ακρόαση της Vodafone) αποφάσεις της Αρχής αντιστοίχως.

Κατά την ακρόαση της εταιρείας την 20-11-2012, κατόπιν προφορικού αιτήματός της, η εταιρεία ζήτησε τα εν λόγω έγγραφα, επικαλούμενη ότι όσον αφορά στις δικές της επιστολές προς την ΑΔΑΕ δεν μπορούσε να πιστοποιήσει το περιεχόμενό τους, διότι καθημερινώς εξήρχοντο της εταιρείας έξι-επτά έγγραφα, και ότι δεν μπορούσε να ανεύρει αφενός την υπ' αριθμ. 98/2006 απόφαση της ΑΔΑΕ, παρότι της επιδόθηκε, όπως προκύπτει από την προαναφερόμενη έκθεση του δικαστικού επιμελητή, και

Ιερού Λόχου 3, Τ.Κ.15124 Μαρούσι ♦ Τηλ: 210 6387600 ♦ Fax: 210 6387666 ♦ E-mail: info@adae.gr ♦Διαδικτυακός Τόπος: www.adae.gr

αφετέρου το υπ' αριθμ. 627/10-08-2006 έγγραφο της ΑΔΑΕ, το οποίο αναφερόταν στην ακυρωθείσα απόφαση της ΑΔΑΕ. Η Αρχή χορήγησε κατά την ακρόαση, όπως προκύπτει από το υπ' αριθμ. πρωτ. 4144/20-11-2012 πρωτόκολλο παράδοσης – παραλαβής, τα εν λόγω έγγραφα, παρότι οι ισχυρισμοί της εταιρείας δεν είναι βάσιμοι, αφού τα έγγραφα που εξήρχοντο από αυτήν καθημερινώς δεν ήταν πολλά, όφειλε δε να γνωρίζει την απόφαση που της είχε επιδοθεί με δικαστικό επιμελητή, καθώς και τα στοιχεία της δικογραφίας που αφορούσαν την ακυρωθείσα δικαστικώς απόφαση της ΑΔΑΕ.

Την ακριβώς επόμενη ημέρα από την ακρόαση (21-11-2012), και πριν την έναρξη της προθεσμίας υποβολής υπομνήματος εκ μέρους της εταιρείας, η οποία άρχιζε από την επίδοση με δικαστικό επιμελητή του πρακτικού της από 20-11-2012 ακρόασης, (βλ. και το υπ' αριθμ. πρωτ. ΑΔΑΕ ΑΠΡ 2233/23-11-2012 έγγραφο της ΑΔΑΕ) που σημειωτέον έλαβε χώρα την 23-11-2012, όπως προκύπτει από την υπ' αριθμ. 9611/23-11-2012 έκθεση επίδοσης του δικαστικού επιμελητή στο Πρωτοδικείο Αθηνών, Διονυσίου Δεσποτόπουλου, κοινοποιήθηκε στην εταιρεία Vodafone το υπ' αριθμ. πρωτ. ΑΔΑΕ ΑΠΡ 4145/21-11-2012 έγγραφο, όπως προκύπτει από την υπ' αριθμ. 9607/21-11-2012 έκθεση επίδοσης του δικαστικού επιμελητή στο Πρωτοδικείο Αθηνών, Διονυσίου Δεσποτόπουλου, με το οποίο κοινοποιήθηκαν και οι υπό ανωτέρω ε) υπ' αριθμ. 193/2006 και 291/2012 εισηγήσεις προς την Ολομέλεια της ΑΔΑΕ. Στο έγγραφο αυτό αναφέρεται ρητώς ότι αυτές κοινοποιούνται ως εκ περισσού, δεδομένου ότι αποτελούν εσωτερικά έγγραφα της ΑΔΑΕ και έχουν ενσωματωθεί πλήρως και έχουν γίνει δεκτές από τις υπ' αριθμ. 5/2007 (η ακυρωθείσα απόφαση επιβολής κύρωσης) και 197/2012 (η απόφαση για την κλήση εκ νέου σε ακρόαση της εταιρείας) αποφάσεις της ΑΔΑΕ, οι οποίες ήταν σε γνώση της εταιρείας. Επίσης, με το έγγραφο αυτό κοινοποιήθηκε στην εταιρεία και το σχετικό δικόγραφο προσθέτων λόγων που είχε ασκήσει η ίδια ενώπιον του ΣτΕ για την ακύρωση της προηγούμενης απόφασης της Αρχής και στο οποίο επικαλείται το υπ' αριθμ. 466/2007 Πόρισμα του Εφέτη κ. Πετρόπουλου, προκειμένου να καταδειχθεί ότι αυτό είναι σε γνώση της εταιρείας. Σημειωτέον ότι στο προοίμιο της επιδοθείσης στην εταιρεία απόφασης για κλήση σε ακρόαση αναφέρεται το πόρισμα του Εφέτη Ανακριτή κ. Πετρόπουλου ως σύνολο και όχι ως μέρος αυτού, πολλώ δε μάλλον αφού η ίδια η εταιρεία είχε ήδη ενημερωθεί με το υπ' αριθμ. ΑΠΡ 3900/30-10-2012 έγγραφο της Αρχής ότι το πόρισμα αυτό είναι εκείνο που η ίδια κατέθεσε με δικόγραφο

Ιερού Λόχου 3, Τ.Κ.15124 Μαρούσι ♦ Τηλ: 210 6387600 ♦ Fax: 210 6387666 ♦ E-mail: info@adae.gr ♦ Διαδικτυακός Τόπος: www.adae.gr

προσθέτων λόγων ενώπιον του ΣτΕ κατά τον έλεγχο της νομιμότητας της ακυρωθείσης δικαστικώς προηγούμενης απόφασης της Αρχής.

Κατά συνέπεια η εταιρεία δεν μπορεί να επικαλείται ότι έλαβε τα παραπάνω έγγραφα πριν την εκπνοή της προθεσμίας υποβολής υπομνήματος εκ μέρους της ενώπιον της Αρχής, ούτε ότι «η εμμονή της ΑΔΑΕ στην άρνηση χορήγησης ενισχύει τις επιφυλάξεις της εταιρείας μας για την αμεροληψία των μελών της Αρχής» (σελ 4 του υπ' αριθμ. πρωτ. ΑΔΑΕ ΑΠΡ 4315/03-12-2012 υπομνήματος της Vodafone ενώπιον της ΑΔΑΕ). Σε κάθε περίπτωση, όπως παγίως έχει κριθεί από το ΣτΕ, ακόμη και αν θεωρηθεί ότι η παράλειψη αυτή αποτελεί πλημμέλεια της διαδικασίας ακρόασης, καλύπτεται, εάν ο διοικούμενος ανέπτυξε τις απόψεις του με υπόμνημα, πολλώ δε μάλλον αφού, όπως τονίστηκε ανωτέρω, πριν την έναρξη της προθεσμίας για υποβολή υπομνήματος, τα ανωτέρω έγγραφα ήταν όχι μόνο γνωστά στην εταιρεία, αλλά και της είχαν επιδοθεί με δικαστικό επιμελητή (ΣτΕ 2126/1975, 2383/1976 κλπ).

Όσον αφορά στο πόρισμα του Εφέτη Ανακριτή κ. Πετρόπουλου, εν τέλει δε χορηγήθηκε στην ενιστάμενη εταιρεία και για τον επιπρόσθετο λόγο ότι καλύπτεται από την υποχρέωση τήρησης της μυστικότητας της ποινικής προδικασίας κατά το άρθρο 241 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας.

Σε κάθε περίπτωση, αορίστως προβάλλεται η εν λόγω ένσταση, αφού δεν επεξηγείται ούτε προσδιορίζεται επακριβώς σε ποια ακριβώς σημεία της υπεράσπισής της η εν λόγω χορήγηση των αιτουμένων στοιχείων δεν επέτρεψε την προετοιμασία της άμυνας της εταιρείας ενώπιον της Αρχής, πολλώ δε μάλλον αφού κατέθεσε σχετικό υπόμνημα.

Τα αυτά ισχύουν και για την προτροπή του Προέδρου της Αρχής να προβάλει η ενιστάμενη εταιρεία τα γεγονότα της υποθέσεως με το υπόμνημά της (σελ. 4 του υπ' αριθμ. πρωτ. ΑΔΑΕ ΑΠΡ 4315/03-12-2012 υπομνήματος της Vodafone ενώπιον της ΑΔΑΕ), αφού η προτροπή σε καμία περίπτωση δεν αποτελεί απαγόρευση και πάντως με το υπόμνημά της η ενιστάμενη εταιρεία είχε τη δυνατότητα να αναλύσει τους ισχυρισμούς της, να επικαλεστεί νέους και σε κάθε περίπτωση να θεραπεύσει τις όποιες ελλείψεις της ακροάσεως, κατά τα αναφερόμενα ανωτέρω.

Προς αυτήν την κατεύθυνση συνηγορεί και το γεγονός ότι, σύμφωνα και με το άρθρο 4 παρ. 3 εδ. α΄ της υπ' αριθμ. 44/31-10-2003 Απόφασης της Α.Δ.Α.Ε. «Κανονισμός Εσωτερικής Λειτουργίας της Αρχής Διασφάλισης του Απορρήτου των Επικοινωνιών (ΑΔΑΕ)» (ΦΕΚ 1642/Β/7.11.2003), όπως ισχύει, στην ακρόαση για την παροχή

Ιερού Λόχου 3, Τ.Κ.15124 Μαρούσι ♦ Τηλ: 210 6387600 ♦ Fax: 210 6387666 ♦ E-mail: info@adae.gr ♦Διαδικτυακός Τόπος: www.adae.gr

εξηγήσεων ο διοικούμενος «...μπορεί είτε να παραστεί μετά ή δια πληρεξουσίου δικηγόρου, είτε να καταθέσει έγγραφο υπόμνημα.». Προβλέπεται, δηλαδή, η δυνατότητα άσκησης του δικαιώματος προηγούμενης ακρόασης ακόμη και αποκλειστικά δια εγγράφου υπομνήματος.

ε) Ένσταση διεξαγωγής πραγματογνωμοσύνης.

Η Vodafone επανήλθε στον ισχυρισμό της περί διεξαγωγής πραγματογνωμοσύνης από ανεξάρτητο οίκο και ζήτησε για το λόγο αυτό την αναστολή εξέλιξης της διαδικασίας ενώπιον της ΑΔΑΕ (σελ.3-4 του υπ΄αριθμ. ΑΠΡ 826/3.10.2006 Υπομνήματος της Vodafone, σελ. 5 Πρακτικού της Ακρόασης της Vodafone ενώπιον της ΑΔΑΕ της 20-11-2012 και σελ 5-6 του υπ' αριθμ. πρωτ. ΑΔΑΕ ΑΠΡ 4315/03-12-2012 υπομνήματος της Vodafone ενώπιον της ΑΔΑΕ). Προς αυτήν την κατεύθυνση, επικαλέστηκε τις από 09-09-2006 και 26-04-2007 εκθέσεις εμπειρογνωμόνων, καθώς και την από 30-11-2012 έκθεση τεχνικών εμπειρογνωμόνων της εταιρείας, τα οποία έθεσε υπόψη της Αρχής με το υπ' αριθμ. πρωτ. ΑΔΑΕ ΑΠΡ 4315/03-12-2012 υπόμνημά της.

Πέραν του γεγονότος ότι τα ανωτέρω αποτελούν αποδοχή εκ μέρους της ενισταμένης εταιρείας ότι το υπό κρίση ζήτημα από πλευράς πραγματογνωμόνων έχει καλυφθεί πλήρως από την ενιστάμενη εταιρεία, από καμία διάταξη δεν προβλέπεται-ούτε η Vodafone αναφέρθηκε σε συγκεκριμένη διάταξη- η διεξαγωγή πραγματογνωμοσύνης από ανεξάρτητο οίκο. Αντιθέτως, από τις διατάξεις του άρθρου 6 παρ.1 α και 6 παρ.2 του Ν.3115/2003 προβλέπεται ότι τα μέλη της Αρχής και οι υπάλληλοί της έχουν τη δυνατότητα διενέργειας ελέγχων και έρευνας ως προς τις επιχειρήσεις και οργανισμούς που αναφέρονται στη διάταξη του άρθρου 6 παρ.1 α του Ν.3115/2003. Σε κάθε περίπτωση, αποτελεί ευχέρεια της Αρχής, που άπτεται της ουσιαστικής της κρίσης, να κρίνει την επάρκειά της ως προς τη δυνατότητα τεχνικού ελέγχου που διαθέτει. Σημειωτέον ότι ο τεχνικός αυτός έλεγχος διενεργήθηκε εκ μέρους της Αρχής από καθηγητές Ανώτατων Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων που αποτελούν μέλη της Αρχής και απολαμβάνουν λειτουργικής και προσωπικής ανεξαρτησίας, με τη συνεργασία των αρμοδίων τεχνικών υπηρεσιών της Αρχής. Σε κάθε περίπτωση, τα στοιχεία του αποδεικτικού υλικού κρίνονται επαρκή και δεν συντρέχει περίπτωση διεξαγωγής πραγματογνωμοσύνης από ανεξάρτητο οίκο.

Ιερού Λόχου 3, Τ.Κ.15124 Μαρούσι • Τηλ: 210 6387600 • Fax: 210 6387666 • E-mail: inio@adae.gr • Διαδικτυακός Τόπος: www.adae.gr

Συναφώς προς την παρούσα ένστασή της, η Vodafone προέβαλε την αμεροληψία των εμπειρογνωμόνων, οι οποίοι συνέταξαν την από 9 Σεπτεμβρίου 2006 Έκθεση Καθηγητών ΑΕΙ, οι οποίοι ορίστηκαν από αυτήν καθ' υπόδειξη των Πρυτανειών χωρίς απολύτως καμία ιεραρχική ή υπαλληλική σχέση με την εταιρεία (σελ. 2 του υπ΄αριθμ. ΑΠΡ 826/3.10.2006 Υπομνήματος της Vodafone). Πλην όμως, η Έκθεση αυτή βασίζεται σε εσωτερικές διαδικασίες της εταιρείας που ίσχυαν μεταγενεστέρως, μετά δηλαδή την εκδήλωση των κρινομένων συμβάντων. Πέραν τούτου, δεν είναι κρίσιμο εάν οι καθηγητές αυτοί ορίστηκαν καθ' υπόδειξη των Πρυτανειών των ΑΕΙ, αφού ενήργησαν για λογαριασμό της εταιρείας. Επίσης, στο πλαίσιο της επανάληψης της διαδικασίας ακρόασής της ενώπιον της ΑΔΑΕ, η εταιρεία αναφέρει ότι «το 2012 ενόψει της παρούσας διαδικασίας, η εταιρεία κάλεσε τρεις εγνωσμένου κύρους καθηγητές που είχαν ασχοληθεί στο παρελθόν με την υπόθεση..., προκειμένου να ερευνήσουν και να αξιολογήσουν τα νεώτερα ευρήματα που προέκυψαν από το πόρισμα Δασούλα και από την εσωτερική διερεύνηση της εταιρείας για το θέμα των συναγερμών.» (σελ. 6 του υπ' αριθμ. πρωτ. ΑΔΑΕ ΑΠΡ 4315/03-12-2012 υπομνήματος της Vodafone ενώπιον της ΑΔΑΕ). Σε κάθε περίπτωση όμως, οι Καθηγητές αυτοί εργάστηκαν για λογαριασμό της εταιρείας Vodafone και άρα η Έκθεσή τους συνεκτιμάται ελεύθερα με το λοιπό αποδεικτικό υλικό και δεν έχει δεσμευτικό χαρακτήρα για την Αρχή, ιδίως όταν η Αρχή έχει διενεργήσει έλεγχο με τη συμμετοχή Καθηγητών ΑΕΙ που αποτελούν μέλη της και απολαμβάνουν λειτουργικής και προσωπικής ανεξαρτησίας. Σε κάθε περίπτωση, όπως προαναφέρθηκε, η εκτίμηση του αποδεικτικού υλικού και η τεχνική αξιολόγησή του αποτελεί ουσιαστική κρίση της Αρχής (βλ. και ΕΑ του ΣτΕ 456/2007, σελ. 57).

Η Vodafone προέβαλε, κατά την ακυρωθείσα δικαστικώς διαδικασία, για να ενισχύσει το αίτημά της περί διεξαγωγής πραγματογνωμοσύνης από τρίτο ανεξάρτητο οίκο, ότι δεν καθιστά αξιόπιστη, αντικειμενική και αμερόληπτη την όλη διαδικασία το γεγονός ότι παρίσταντο κατά τη διεξαγωγή των εξομοιώσεων μέλη της ΑΔΑΕ και σε πολλές περιπτώσεις τεχνικοί της ίδιας της Vodafone, και ότι κανείς από τους τρίτους παρισταμένους δεν μπορούσε να διαθέτει την απαιτούμενη (υψηλή και πολύ εξειδικευμένη) τεχνογνωσία, πολύ περισσότερο αφού η διαδικασία της εξομοίωσης δεν ήταν ούτε μονοσήμαντη, ούτε ακριβώς προδιαγεγραμμένη (σελ.3 του υπ΄αριθμ. ΑΠΡ 826/3.10.2006 Υπομνήματος της Vodafone).

Ιερού Λόχου 3, Τ.Κ.15124 Μαρούσι ♦ Τηλ: 210 6387600 ♦ Fax: 210 6387666 ♦ E-mail: info@adae.gr ♦ Διαδικτυακός Τόπος: www.adae.gr

Πλην όμως, η Vodafone δεν μπορεί να επικαλείται εκ των υστέρων, και αφού συνυπέγραψε τα Πρακτικά Ελέγχου, άψογα των τεχνικών της, που η ίδια επέλεξε να παρίστανται κατά τον έλεγχο, καθώς και των εκπροσώπων της προμηθεύτριάς της εταιρείας Ericsson, η οποία μέχρι σήμερα παρέχει την τεχνική υποστήριξη στη Vodafone. Σε κάθε περίπτωση, οι τεχνικοί της είχαν τη δυνατότητα να υπογράψουν τα εν λόγω Πρακτικά με επιφύλαξη για όσα τεχνικά ζητήματα αγνοούσαν ή δεν εγνώριζαν, γεγονός που δεν έπραξαν. Επιπροσθέτως, είναι νομικά αδιάφορο εάν η Vodafone διέθετε ή όχι εξειδικευμένο προσωπικό.

στ) Ένσταση περί της αμεροληψίας και της ουδετερότητας της διεξαχθείσης διερεύνησης μέσω της προμηθεύτριάς της εταιρείας Ericsson.

Η Vodafone έθεσε κατά την ακυρωθείσα δικαστικώς διαδικασία ζήτημα περί της αμεροληψίας και της ουδετερότητας της διεξαχθείσης διερεύνησης μέσω της προμηθεύτριάς της εταιρείας Ericsson, δεδομένου ότι το περιβάλλον του προμηθευτή δεν μπορεί να αποκλειστεί καταρχήν ως πιθανή αφετηρία της εισαγωγής του παρείσακτου λογισμικού λόγω α) της υψηλής και εξειδικευμένης τεχνογνωσίας που απαιτείται και η οποία είναι δύσκολα διαθέσιμη εκτός Ericsson και β) των δικαιωμάτων πρόσβασης στο δίκτυο της Vodafone που διαθέτει η Ericsson ως προμηθεύτρια εταιρεία (σελ. 2-3 του υπ΄αριθμ. ΑΠΡ 826/3.10.2006 Υπομνήματος της Vodafone).

Πλην όμως, η τεχνική διερεύνηση των κρινομένων συμβάντων δεν μπορούσε να λάβει χώρα στα ίδια κέντρα της Vodafone για τους λόγους που προεκτέθηκαν (βλ.ανωτέρω) και πάντως η Ericsson αποτελεί, κατ' επιλογήν της Vodafone, την προμηθεύτρια εταιρεία της τελευταίας (περί αυτού βλ. αναλυτικώς ανωτέρω).

Πέραν τούτου, κατά τον χρόνο που διενεργήθη ο έλεγχος της ΑΔΑΕ, η ίδια η εταιρεία Vodafone είχε δηλώσει ότι δεν είχε προσδιορίσει «παραλείψεις του προμηθευτή, στη συγκεκριμένη περίπτωση, ούτε έχουμε προσδιορίσει πράξεις του προμηθευτή, ούτε ενέργεια βρήκαμε, ούτε αδιαφορία βρήκαμε» (βλ. σελ. 15 του πρακτικού ακρόασης της εταιρείας ενώπιον της ΑΔΑΕ την 09.02.2006).

Όπως επίσης αναφέρεται στην 456/2007 ΕΑ του ΣτΕ ότι, «...λόγω της φύσεως των αποδιδόμενων στην αιτούσα εταιρεία παραβάσεων, οι ευθύνες της δεν πρόκειται να επηρεαστούν από ενδεχόμενη απόδοση ευθυνών και στην εταιρεία 'ΕΡΙΚΣΟΝ ΕΛΛΑΣ

Ιερού Λόχου 3, Τ.Κ.15124 Μαρούσι ♦ Τηλ: 210 6387600 ♦ Fax: 210 6387666 ♦ E-mail: info@adae.gr ♦Διαδικτυακός Τόπος: www.adae.gr

Α.Ε. Τηλεπικοινωνιακού Υλικού'» (σελ. 58), διότι η Αρχή είχε σχηματίσει πλήρη αντίληψη για τὴν ὑπαρξη και την έκταση ευθύνης της εταιρείας Vodafone.

Ούτε μπορεί να δικαιολογηθεί ότι τα συμφέροντα των δύο εταιρειών υπήρξαν ανταγωνιστικά εκ του γεγονότος ότι κατά την εξέταση των τρόπων πρόσβασης στο δίκτυο της εταιρείας Vodafone ελήφθη υπόψη και η εξ αποστάσεως με λογική πρόσβαση στο δίκτυο της εν λόγω εταιρείας μέσω του εταιρικού δικτύου της «ΕΡΙΚΣΟΝ ΕΛΛΑΣ Α.Ε. Τηλεπικοινωνιακού Υλικού» είτε από εσωτερική, είτε από εξωτερική θέση.

IV . ΛΟΙΠΟΙ ΙΣΧΥΡΙΣΜΟΙ

α) Η Vodafone κατά την ακυρωθείσα δικαστικώς διαδικασία ισχυρίστηκε ότι δεν προκύπτει με βεβαιότητα ότι πραγματοποιήθηκαν συνακροάσεις, αλλά μόνο ότι υπήρξε δυνατότητα συνακροάσεων (σελ. 3 του υπ΄αριθμ.πρωτ. ΑΔΑΕ 90/7.3.2006 Συμπληρωματικού Υπομνήματός της). Επίσης, ισχυρίστηκε ότι το πλήθος των διαφορετικών αριθμών υπό παρακολούθηση δεν σημαίνει κατ' ανάγκη και ισάριθμο πλήθος πιθανώς διακριτών παρακολουθούμενων φυσικών προσώπων (σελ. 14 του υπ΄αριθμ. ΑΠΡ 826/3.10.2006 Υπομνήματος της Vodafone).

Τα αυτά προέβαλε και κατά τη διαδικασία ακρόασης της 20-11-2012 και με το υπ' αριθμ. πρωτ. ΑΔΑΕ ΑΠΡ 4315/03-12-2012 υπόμνημά της.

Ειδικότερα, ισχυρίζεται ότι έχει εντοπιστεί μία και μόνη παρείσφρηση στο δίκτυό της, δηλαδή ένας παράνομος χρήστης χρησιμοποιεί τον ίδιο κωδικό συνόδου (session id) καθ' όλο το διάστημα. (σελ. 35-36 του υπ' αριθμ. πρωτ. ΑΔΑΕ ΑΠΡ 4315/03-12-2012 υπομνήματος της Vodafone ενώπιον της ΑΔΑΕ). Η εταιρεία προβάλλει «ότι με μία παραβίαση που κάνει ο εισβολέας μπορεί μετά να παρακολουθεί όσους θέλει» (σελ. 35 του Πρακτικού της Ακρόασης της Vodafone ενώπιον της ΑΔΑΕ της 20-11-2012) και ότι «πρόκειται για μία και μοναδική παραβίαση» (σελ. 43 του Πρακτικού της Ακρόασης της Vodafone ενώπιον της ΑΔΑΕ της 20-11-2012), «...ανεξαρτήτως των ενδεχομένως πολλαπλών συνεπειών της» (σελ. 6 του υπ' αριθμ. πρωτ. ΑΔΑΕ ΑΠΡ 4315/03-12-2012 υπομνήματος της Vodafone ενώπιον της ΑΔΑΕ), καθώς και ότι «ακόμα και από τους 106 αριθμούς, οι οποίοι έχουν βρεθεί, πολλοί από αυτούς οφείλονται είτε σε τεχνικό λάθος του παρεισφρήσαντος στο πώς όρισε τον αριθμό στο κέντρο». Επίσης, αναφέρει

Ιερού Λόχου 3, Τ.Κ.15124 Μαρούσι ♦ Τηλ: 210 6387600 ♦ Fax: 210 6387666 ♦ E-mail: info@adae.gr ♦Διαδικτυακός Τόπος: www.adae.gr

ότι κινδυνεύει με πρόστιμο για αριθμό «...ο οποίος είναι εσωτερικός της εταιρείας MSRN, ο οποίος δεν έχει αποδειχθεί με τίποτα ότι μπορεί να σχετίζεται με υποκλοπή και δεν ανήκει σε φυσικό πρόσωπο, είτε ανήκουν αρκετοί αριθμοί στο ίδιο φυσικό πρόσωπο, όπως μετά αποκαλύφθηκε από τις εφημερίδες, είτε τέλος ένα σημαντικό κομμάτι αριθμών μέχρι και σήμερα δεν έχει αποκαλυφθεί σε ποιους ανήκουν» (σελ. 55 του Πρακτικού της Ακρόασης της Vodafone ενώπιον της ΑΔΑΕ της 20-11-2012 και σελ. 32 του υπ' αριθμ. πρωτ. ΑΔΑΕ ΑΠΡ 4315/03-12-2012 υπομνήματος της Vodafone ενώπιον της ΑΔΑΕ). Επιπροσθέτως, η εταιρεία αναφέρει ότι «με δεδομένο ότι ο αριθμός σκιά υπήρξε και ταυτόχρονα αριθμός στόχος στο κέντρο της Παιανίας δεν μπορεί να αποκλεισθεί το ενδεχόμενο και άλλοι από τους 106 αριθμούς στόχους να εμπλέκονται ανάλογα» (σελ. 32 του υπ' αριθμ. πρωτ. ΑΔΑΕ ΑΠΡ 4315/03-12-2012 υπομνήματος της Vodafone ενώπιον της ΑΔΑΕ). Επί του ως άνω ισχυρισμού επισημαίνουμε ότι κανείς από τους 106 αριθμούς δεν ανήκε στην ομάδα των 14 καρτοκινητών – σκιών.

Τέλος, η εταιρεία αναφέρει ότι «ο αριθμός των σχετικών αγωγών από πρόσωπα που υπήρξαν στόχοι δεν ξεπέρασαν τις 15», ότι «εντύπωση προκαλεί το γεγονός ότι 38 αριθμοί από τους 106 συνολικά αριθμούς δεν ορίστηκαν ποτέ στο κέντρο MEAKF.» (σελ. 32 του υπ' αριθμ. πρωτ. ΑΔΑΕ ΑΠΡ 4315/03-12-2012 υπομνήματος της Vodafone ενώπιον της ΑΔΑΕ). Πλην όμως, στα κέντρα MEAKF και MEAPS, οι 67 αριθμοί ήταν ακριβώς οι ίδιοι, στο δε MEAKS, οι εν λόγω αριθμοί ήταν επίσης ίδιοι (με την εξαίρεση μόνο ενός αριθμού του Κέντρου MEAKS, ο οποίος αρχικά ήταν ίδιος με των υπολοίπων κέντρων, όπως αναλύεται παραπάνω), γεγονός που αποδεικνύει την εν λόγω ομοιομορφία και δεν αναιρεί την εκτεταμένη λειτουργία του παρείσακτου λογισμικού.

Επίσης, στη σελίδα 35 του Πρακτικού Ακρόασης της Vodafone της 20-11-2012, η εταιρεία αναφέρει ότι «...με μία παραβίαση που κάνει ο εισβολέας μπορεί μετά να παρακολουθεί όσους θέλει. Είναι σαν να πάω σε ένα περίπτερο, παγιδεύω το τηλέφωνο στο περίπτερο, όποιος πάρει από εκεί τον παρακολουθώ και με την έννοια αυτή το να βάζουμε ένα πρόστιμο το οποίο είναι ανά παρακολουθούμενο, ναι μεν έχει να κάνει κάτι ίσως με τα δικαιώματα του πολίτη, αλλά από την άλλη μεριά είναι ένα τυχαίο γεγονός. Δεν θα μπορούσε ο ίδιος που έβαλε μια λίστα με 50 νούμερα να είχε βάλει πέντε χιλιάδες νούμερα; Και τότε που θα είχε πάει το πρόστιμο;». Ως προς τον ως άνω ισχυρισμό, σημειώνεται ότι η ως άνω παρομοίωση της λειτουργίας του παρείσακτου λογισμικού στα ψηφιακά κέντρα της Vodafone είναι αβάσιμη, καθώς δεν παγιδεύτηκε

Ιερού Λόχου 3, Τ.Κ. 15124 Μαρούσι ♦ Τηλ: 210 6387600 ♦ Fax: 210 6387665 ♦ E-mail: info@adae.gr ♦ Διαδικτυακός Τόπος: www.adae.gr

το σύνολο των συνδρομητών που εξυπηρετούνται από τα ψηφιακά κέντρα της εταιρείας που βρέθηκαν μολυσμένα, αλλά σε αυτά εισήχθησαν συγκεκριμένοι τηλεφωνικοί αριθμοί, κάθε ένας εκ των οποίων απαιτούσε διακριτή ενέργεια ορισμού του στο ψηφιακό κέντρο.

Πλην όμως, σύμφωνα με τη διάταξη του άρθρου 370Α ΠΚ, τιμωρείται και όποιος αθέμιτα παγιδεύει ή με οποιονδήποτε άλλο τρόπο παρεμβαίνει σε τηλεφωνική σύνδεση ή συσκευή με σκοπό να πληροφορηθεί ή να μαγνητοφωνήσει το περιεχόμενο τηλεφωνικής συνδιάλεξης μεταξύ τρίτων. Υπό την έννοια αυτή, η κείμενη νομοθεσία περί προστασίας του απορρήτου των επικοινωνιών αρκείται ακόμα και στην παγίδευση ή στην με οποιονδήποτε άλλο τρόπο παρέμβαση σε τηλεφωνική σύνδεση ή συσκευή, δηλαδή και στη δυνατότητα συνακροάσεων, ιδίως μέσω της παγίδευσης του τηλεπικοινωνιακού δικτύου, με σκοπό την παρέμβαση σε τηλεφωνική σύνδεση ή συσκευή, και δεν προϋποθέτει ότι πραγματοποιήθηκαν οι συνακροάσεις αυτές. Αρκείται δηλαδή ο νομοθέτης στον σκοπό, για τον οποίο έλαβε χώρα η εν λόγω παγίδευση ή παρέμβαση, δηλαδή για να πληροφορηθεί ή να μαγνητοφωνηθεί το περιεχόμενο τηλεφωνικής συνδιάλεξης μεταξύ τρίτων.

Στο σημείο αυτό υπενθυμίζεται ότι, όπως αναφέρθηκε ανωτέρω, οι 106 διαφορετικοί μεταξύ τους (τηλεφωνικοί) αριθμοί προέκυψαν από λειτουργικό τμήμα του λογισμικού, RCENA, του υποσυστήματος νόμιμης συνακρόασης (RES), το οποίο διατηρεί το ιστορικό όλων των υπό παρακολούθηση αριθμών. Αντιθέτως, το λειτουργικό τμήμα του λογισμικού RCEDB, του υποσυστήματος νόμιμης συνακρόασης (RES), διατηρεί τους ενεργούς υπό παρακολούθηση αριθμούς τη συγκεκριμένη χρονική στιγμή. Ενεργός αριθμός είναι εκείνος ο αριθμός, ο οποίος, αν πραγματοποιήσει ή δεχθεί κλήση και βρίσκεται στην περιοχή κάλυψης κέντρων με παρείσακτο λογισμικό, θα παρακολουθηθεί. Για παράδειγμα, όπως προαναφέρθηκε, στη διαφοροποίηση αυτή μεταξύ των λειτουργικών τμημάτων του λογισμικού RCENA και RCEDB οφείλεται το γεγονός ότι στο κέντρο MEAKS, ενώ προέκυψαν, από την ανάλυση του στιγμιοτύπου της 4/3/2005, 67 ενεργοί αριθμοί υπό παρακολούθηση τη συγκεκριμένη χρονική στιγμή από την ανάλυση του RCEDB, η ανάλυση της RCENA απέδειξε ότι οι αριθμοί υπό παρακολούθηση ήταν 170, εκ των οποίων 106 διαφορετικοί.

Κρίσιμο δε γεγονός δεν είναι αν πραγματοποιήθηκαν προσβάσεις στο δίκτυο της Vodafone από τον ίδιο κωδικό συνόδου (session id) καθ' όλο το χρονικό διάστημα των

Ιερού Λόχου 3, Τ.Κ.15124 Μαρούσι ♦ Τηλ: 210 6387600 ♦ Fax: 210 6387666 ♦ E-mail: info@adae.gr ♦Διαδικτυακός Τόπος: www.adae.gr

κρινομένων συμβάντων, αλλά το πλήθος, η χρονική διάρκεια και η κατ' επανάληψη διακινδύνευση των προστατευομένων αγαθών, τα οποία συνίστανται στο απόρρητο της επικοινωνίας των χρηστών. Υπό την έννοια αυτή, δεν ενδιαφέρει εν προκειμένω εάν οι παρεισφρήσεις αυτές έλαβαν χώρα από τον ίδιο κωδικό συνόδου (session id), αλλά το πλήθος των αγαθών που διακινδυνεύτηκαν, η χρονική διάρκεια της διακινδύνευσής τους και το γεγονός ότι η διακινδύνευση αυτή έλαβε χώρα κατ' επανάληψη. Τούτο επιβεβαιώνεται και από το γεγονός ότι η διάταξη του 370 Α ΠΚ αποβλέπει στο σκοπό για τον οποίο έλαβε χώρα η παγίδευση της τηλεφωνικής σύνδεσης ή συσκευής, δηλαδή στοχεύει στην προστασία των υπό διακινδύνευση αγαθών των υποκειμένων της τηλεφωνικής συνδιάλεξης.

Επιπροσθέτως, επισημαίνεται ότι ο ισχυρισμός ότι για κάποιους από τους παρακολουθούμενους αριθμούς παραμένουν άγνωστοι οι χρήστες ή ότι για κάποιους αριθμούς μπορεί να υφίσταται ένας συνδρομητής δεν αναιρεί το γεγονός ότι οι αριθμοί αυτοί είχαν τεθεί υπό παρακολούθηση, με συνέπεια να προσβάλλεται το έννομο αγαθό του απορρήτου της επικοινωνίας, ανεξαρτήτως του ποιοι τους χρησιμοποιούσαν. Και τούτο διότι, οι χρήστες θα μπορούσαν να είναι περισσότεροι από τους παρακολουθούμενους αριθμούς, δεδομένου ότι ένας αριθμός μπορεί να χρησιμοποιείται από πλείονες χρήστες.

Πέραν τούτου, έχει λάβει χώρα εν προκειμένω συρροή παραβάσεων, δεδομένου ότι, κάθε φορά που εισήχθη στο σύστημα αυτό ένας παρακολουθούμενος τηλεφωνικός αριθμός ή κατέστη δυνατή η παρακολούθηση των συνομιλιών του παρακολουθούμενου χρήστη, τελέστηκε ως προς τους χρήστες αυτούς αυτοτελής παράβαση. Και τούτο διότι η εισαγωγή παρείσακτου λογισμικού αφορά στην παραβίαση της ασφάλειας του δικτύου, ενώ η παραβίαση του απορρήτου των επικοινωνιών τελέστηκε κάθε φορά που στο παρείσακτο λογισμικό εισαγόταν παρακολουθούμενος αριθμός, πολλώ δε μάλλον αφού, το απόρρητο των επικοινωνιών βασίζεται στην ελευθερία της επικοινωνίας και άρα προσβάλλονται ξεχωριστά έννομα αγαθά, δηλαδή η ελευθερία της επικοινωνίας των παρακολουθούμενων ατόμων (συνδρομητών ή χρηστών). Τούτο άλλωστε υποδηλώνεται από το γεγονός ότι κάθε φορά που εισαγόταν στο παρείσακτο λογισμικό ένας παρακολουθούμενος αριθμός εκδηλωνόταν η πρόθεση παρακολούθησής του. Εξάλλου, από την ενέργεια αυτή παραβιάστηκε ισάριθμες φορές η ίδια διάταξη όσες το πλήθος

Ιερού Λόχου 3, Τ.Κ.15124 Μαρούσι ♦ Τηλ.: 210 6387600 ♦ Fax: 210 6387666 ♦ E-mail: inio@adae.gr ♦Διαδικτυακός Τόπος: www.adae.gr

των υπό παρακολούθηση τηλεφωνικών αριθμών και μάλιστα κατ'επανάληψη ως προς καθέναν από αυτούς.

Τέλος, αναφορικά με τον αριθμό των προσώπων που άσκησαν αγωγή αποζημίωσης εξ αυτής της αιτίας κατά της εταιρείας, επισημαίνεται ότι η αναζήτηση της αποκατάστασης της ηθικής βλάβης αποτελεί προσωπική επιλογή του κάθε θιγόμενου πολίτη και δεν μπορεί να προσδιορίζει, ούτε καν να αποτελεί ένδειξη του αριθμού των προσώπων που υπέστησαν βλάβη εξ αυτής της αιτίας. Επισημαίνεται δε ότι η παραβίαση του απορρήτου των επικοινωνιών ελέγχεται αυτεπαγγέλτως από την ΑΔΑΕ (άρθρο 6 παρ. 1 περ. α΄ Ν. 3115/2003) και από τις αρμόδιες δικαστικές αρχές και όχι κατ' έγκληση, και άρα, ακόμα και αν είχαν υποβληθεί σχετικές εγκλήσεις, θα διώκοντο ποινικώς το σύνολο των παρακολουθήσεων.

β) Η Vodafone κατά την ακυρωθείσα δικαστικώς διαδικασία ισχυρίστηκε ότι μόνο τέσσερα από τα 22 ψηφιακά κέντρα μεταγωγής GSM που διαθέτει, υπήρξαν μολυσμένα (ΜΕΑΡΑ, ΜΕΑΚS, ΜΕΑΚF και ΜΕΑΡS), εκ των οποίων το ΜΕΑΡΑ περιείχε ως στόχο έναν και μόνο από τους δεκατέσσερις αριθμούς σκιά και μόνο για περιορισμένο χρονικό διάστημα (σελ. 13 του υπ΄αριθμ. ΑΠΡ 826/3.10.2006 Υπομνήματος της Vodafone). Κατά την ακρόαση ενώπιον της ΑΔΑΕ την 20-11-2012 η εταιρεία προέβαλε επίσης ότι «από το σύνολο των εννέα κέντρων, τα οποία απαιτούνται για να καλύψουμε όλη την Αθήνα, αν ήθελε κάποιος να ακούει τα πολιτικά πρόσωπα, τα οποία μπορεί να μην μένουν στο κέντρο των Αθηνών, αλλά σε κάποιο περίχωρο της Αθήνας, δεν έφταναν....από την έρευνά μας βρέθηκε ότι τουλάχιστον 47 αριθμοί δεν είχαν δηλωθεί σε ένα από τα κέντρα...» (σελ. 44 του Πρακτικού της Ακρόασης της Vodafone ενώπιον της ΑΔΑΕ της 20-11-2012), ότι «...σε ένα μικρό μονάχα αριθμό κέντρων μεταγωγής της εταιρείας εισήχθησαν αριθμοί προς παρακολούθηση...» (σελ. 57 του υπ' αριθμ. πρωτ. ΑΔΑΕ ΑΠΡ 4315/03-12-2012 υπομνήματος της Vodafone ενώπιον της ΑΔΑΕ) και ότι «ο αριθμός των προσβεβλημένων κέντρων είναι ενδεικτικός της περιορισμένης έκτασης του συμβάντος.» (σελ. 30-32 του υπ' αριθμ. πρωτ. ΑΔΑΕ ΑΠΡ 4315/03-12-2012 υπομνήματος της Vodafone ενώπιον της ΑΔΑΕ).

Πέραν της αποδοχής που ενέχει ένας τέτοιος ισχυρισμός, υποδηλώνει επίσης ότι ένα μεγάλο μέρος του Νομού Αττικής, εντός του οποίου άλλωστε έλαβε χώρα η διεξαγωγή των Ολυμπιακών Αγώνων, επηρεάστηκε πιθανότατα από τα μολυσμένα κέντρα της

Ιερού Λόχου 3, Τ.Κ.15124 Μαρούσι ♦ Τηλ: 210 6387600 ♦ Fax: 210 6387666 ♦ E-mail: info@adae.gr ♦Διαδικτυακός Τόπος: www.adae.gr

Vodafone, όπως αποδεικνύεται και από τους χάρτες κάλυψης που περιέχονται στο από 28.6.2006 Πόρισμα Ελέγχου της ΑΔΑΕ, όπως διευκρινίστηκε με το υπ'αριθμ.πρωτ. ΑΠΡ 1031/6.12.2006 έγγραφο της Ομάδας Ελέγχου της ΑΔΑΕ. Σημειωτέον ότι, κατά το χρόνο ελέγχου της ΑΔΑΕ, η Vodafone κατέθεσε στην ΑΔΑΕ, κατόπιν αιτήματος της ΑΔΑΕ, μόνον όσα στιγμιότυπα είχε διακρατήσει από τα κέντρα αυτά (περί αυτών βλ.ανωτέρω).

Συνακόλουθα, ο ισχυρισμός που επικαλείται η εταιρεία στη σελ. 31 του υπ' αριθμ. πρωτ. ΑΔΑΕ ΑΠΡ 4315/03-12-2012 υπομνήματός της ενώπιον της ΑΔΑΕ ότι «*για να μπορέσει να καλυφθεί όλη η περιοχή της Αθήνας-Αττικής απαιτούντο να μπει παρείσακτο λογισμικό σε συνολικά εννιά ψηφιακά κέντρα κάτι το οποίο απεδεδειγμένα δεν συνέβη*» δεν μπορεί να επαληθευτεί διότι, όπως προαναφέρθηκε, η εταιρεία για τα κέντρα MEAPI, TRANKS, TRANMS, TRANPA παρέδωσε ένα στιγμιότυπο για κάθε ένα κέντρο της 4ης ή 5ης Αυγούστου 2004. Επισημαίνεται ότι, σύμφωνα με την εσωτερική διερεύνηση της εταιρείας, το χρονικό διάστημα κατά το οποίο έλαβε χώρα η πρόσβαση για την εισαγωγή παρείσακτου λογισμικού τοποθετείται μετά την 4η Αυγούστου και έως την 11η Αυγούστου 2004. Αυτό σημαίνει ότι τα στιγμιότυπα της 4/8/2004 ενδέχεται να μην περιέχουν το παρείσακτο λογισμικό, όχι γιατί δεν εισήχθη καθόλου, αλλά γιατί πιθανόν εισήχθη τις επόμενες ημέρες. Επίσης, αναφορικά με το κέντρο MEAKR, η Vodafone παρέδωσε στιγμιότυπα μεταγενέστερα της 12ης -03-2005.
(περί αυτών βλ. ανωτέρω στην παράβαση Η΄ περί δυσχέρανσης του έργου της ΑΔΑΕ).

γ) Κατά την ακυρωθείσα δικαστικώς διαδικασία η Vodafone ισχυρίστηκε ότι οι αιτιάσεις της Αρχής αθροιστικώς προβαλλόμενες είναι αντιφατικές, δεδομένου ότι εάν ενέχεται στην εισαγωγή του παρείσακτου λογισμικού δεν μπορεί να της προσάπτονται οι υπόλοιπες παραβάσεις. Επίσης, κατά την ακρόασή της ενώπιον της ΑΔΑΕ την 20-11-2012 η εταιρεία υποστηρίζει ότι «εάν υφίσταται παραβίαση, το οποίο εμείς αρνούμαστε ως εταιρεία, η παραβίαση αυτή είναι μόνο μία, είναι η παραβίαση ασφαλείας του δικτύου, ανεξάρτητα από τις ενδεχόμενες πολλαπλές συνέπειες που μπορεί να είχε. Επομένως, ο υπολογισμός του προστίμου πρέπει να γίνει εντός της κλίμακας, που προβλέπει ο νόμος για τη μία και μόνο παραβίαση» (σελ. 59 του Πρακτικού της Ακρόασης της Vodafone ενώπιον της ΑΔΑΕ της 20-11-2012). Πλην όμως, όπως παγίως γίνεται δεκτό, ακόμα και από την ίδια συμπεριφορά μπορεί να παραβιάζονται

Ιερού Λόχου 3, Τ.Κ.15124 Μαρούσι ♦ Τηλ: 210 6387600 ♦ Fax: 210 6387666 ♦ E-mail: info@adae.gr ♦Διαδικτυακός Τόπος: www.adae.gr

περισσότερες της μιας διατάξεις και άρα να στοιχειοθετούνται περισσότερες παραβάσεις, ιδίως όταν αυτές βασίζονται σε διαφορετικά πραγματικά γεγονότα και αποσκοπούν στην προστασία διαφορετικών εννόμων αγαθών (πχ. απορρήτου της επικοινωνίας- διακινδύνευση της ασφάλειας αυτού καθ' εαυτού του δικτύου), χωρίς να ενδιαφέρει αν οι "ρωγμές" ασφαλείας που δημιουργήθηκαν προκάλεσαν την διακινδύνευση του εννόμου αγαθού του απορρήτου των επικοινωνιών (βλ.ανωτέρω και 456/2007 της ΕΑ του ΣτΕ σελ.51-52).

δ) Επίσης, η Vodafone υποστηρίζει ότι «η ΑΔΑΕ στην από 26/10/2012 κλήση της αναφέρει και επικαλείται διατάξεις νόμων που είτε ψηφίστηκαν μετά το περιστατικό, είτε είναι άσχετοι με τη διοικητική διαδικασία ενώπιον της ΑΔΑΕ, χωρίς καμία διευκρίνιση ή επεξήγηση για το σκεπτικό της ή τη σκοπιμότητα» (σελ. 7 του υπ' αριθμ. πρωτ. ΑΔΑΕ ΑΠΡ 4315/03-12-2012 υπομνήματος της Vodafone ενώπιον της ΑΔΑΕ). Επισημαίνεται ότι ο εν λόγω ισχυρισμός διατυπώνεται όλως αορίστως, καθώς η εταιρεία δεν αναφέρεται σε συγκεκριμένες διατάξεις και πάντως, σε κάθε περίπτωση, στο προοίμιο της απόφασης για κλήση σε ακρόαση της εταιρείας αναφέρονται οι σχετικές διατάξεις όπως ίσχυαν, και όχι όπως τροποποιήθηκαν. Και τούτο διότι, σύμφωνα με την αιτιολογική έκθεση του Ν.3674/2008, αναφορικά με το άρθρο 15 αυτού, ορίζεται ότι «με τις μεταβατικές διατάξεις διασαφηνίζεται ότι κρίνονται με βάση το νομοθετικό καθεστώς του χρόνου τελέσεώς τους οι πράξεις ή παραλείψεις, οι οποίες εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής των μέχρι τούδε υφιστάμενων διατάξεων, αλλά συγχρόνως συνιστούν παραβάσεις και των ειδικών ρυθμίσεων του παρόντος νόμου», η δε σχετική διάταξη παρελήφθη από το σχέδιο νόμου (προφανώς ως αυτονόητη). Για το λόγο αυτό με την απόφαση κλήσης σε ακρόαση της εταιρείας Vodafone αναφέρθηκε απλώς ότι οι εν λόγω διατάξεις τροποποιήθηκαν με μεταγενέστερους νόμους και όχι ότι αυτές εφαρμόστηκαν όπως τροποποιήθηκαν.

ε) Η εταιρεία υποστηρίζει επίσης ότι «σύμφωνα με την Ευρωπαϊκή Σύμβαση των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου (ΕΣΔΑ) και τη διαμορφωθείσα διεθνή και εσωτερική νομολογία δεν μπορεί επιβαλλόμενη διοικητική κύρωση να λάβει χαρακτήρα ποινής ή να υποκρύπτει ποινή» (σελ. 7 του υπ' αριθμ. πρωτ. ΑΔΑΕ ΑΠΡ 4315/03-12-2012 υπομνήματος της Vodafone ενώπιον της ΑΔΑΕ).

Ιερού Λόχου 3, Τ.Κ.15124 Μαρούσι ♦ Τηλ: 210 6387600 ♦ Fax: 210 6387666 ♦ E-mail: info@adae.gr ♦ Διαδικτυακός Τόπος: www.adae.gr

Πλην όμως, η κυρωτική αρμοδιότητα της ΑΔΑΕ πηγάζει από το άρθρο 11 του Ν. 3115/2003, όπως ισχύει, ο δε διοικητικός έλεγχος, όπως αναφέρθηκε ανωτέρω, είναι διακριτός από τον ποινικό έλεγχο. Και τούτο διότι εν προκειμένω εξετάζεται η επιβολή διοικητικών κυρώσεων σε νομικό πρόσωπο και όχι η ποινική κύρωση η οποία εξαντλείται, όπως αποδέχεται και η εταιρεία σε φυσικά πρόσωπα και συνίσταται κυρίως σε στερητικές για αυτά της ελευθερίας ποινές. Επιπροσθέτως, τα οιονεί δικαστικά καθήκοντα της Αρχής, όπως ερμηνεύτηκαν από την υπ' αριθμ. 3319/2010 απόφαση της Ολομελείας του ΣτΕ, δεν αποκλείουν την επιβολή διοικητικών κυρώσεων, αντιθέτως μάλιστα είναι σύμφυτα με τη φύση και την αποστολή της Αρχής. Το δε ύψος της επιβαλλόμενης κύρωσης είναι αντικείμενο ελέγχου υπό το πρίσμα της αρχής της αναλογικότητας, γεγονός που επίσης δεν αποκλείει την κυρωτική αρμοδιότητα της Αρχής.

στ) Κατά την ακυρωθείσα δικαστικώς διαδικασία η Vodafone προέβαλε ότι το από 28.6.2006 Πόρισμα Ελέγχου της ΑΔΑΕ βασίζεται «επί υποθέσεων εργασίας» που υποδηλώνουν οι λέξεις και οι εκφράσεις «ενδεχομένως», «πιθανώς» κλπ. (σελ. 4-5 του υπ΄αριθμ. ΑΠΡ 826/3.10.2006 Υπομνήματος της Vodafone).

Πλην όμως, υπενθυμίζεται ότι με ευθύνη της εταιρείας Vodafone απομακρύνθηκε το παρείσακτο λογισμικό (την 8.3.2005) και δεν ενημερώθηκε εγκαίρως η Αρχή, ούτως ώστε σε πραγματικό χρόνο να ελέγξει τα κρινόμενα συμβάντα. Κατά συνέπεια, η Αρχή διενήργησε έλεγχο ένα έτος περίπου μετά την εκδήλωση των υπό κρίση συμβάντων και άρα ήταν αναγκασμένη να προβεί σε έλεγχο με βάση τα διαθέσιμα και όχι πλήρη στοιχεία (βλ. ανωτέρω) που διέθεσε η εταιρεία Vodafone στην Αρχή και να διενεργήσει εξομοιώσεις για την εξαγωγή συμπερασμάτων, πολλώ δε μάλλον αφού πολλά από τα στοιχεία αυτά δεν διατηρήθηκαν από τη Vodafone μετά την 4.3.2005, οπότε και γνώριζε την εισαγωγή άγνωστου λογισμικού στο δίκτυό της (Βιβλία εισόδου-εξόδου, αρχεία διακομιστών 2 και 3 περί των οποίων βλ. ανωτέρω). Η διατύπωση, συνεπώς, του από 28.6.2006 Πορίσματος Ελέγχου της ΑΔΑΕ δεν μπορούσε παρά να χρησιμοποιήσει σε ορισμένες περιπτώσεις παρόμοιες εκφράσεις, αφού ο έλεγχος αυτός δεν έλαβε χώρα σε πραγματικό χρόνο. Σε κάθε περίπτωση, η Vodafone δεν μπορεί να επικαλείται εις βάρος της Αρχής ενέργειες ή παραλείψεις που προκλήθηκαν με ευθύνη της. Πέραν τούτου, το αποδεικτικό υλικό δεν βασίζεται μόνο στο από 28.6.2006 Πόρισμα Ελέγχου της ΑΔΑΕ,

Ιερού Λόχου 3, Τ.Κ.15124 Μαρούσι ♦ Τηλ: 210 6387600 ♦ Fax: 210 6387666 ♦ E-mail: info@adae.gr ♦Διαδικτυακός Τόπος: www.adae.gr

οι δε διατυπώσεις του αναβαθμίστηκαν σε πλήρη απόδειξη, ενόψει της συνεκτίμησης αυτού με όλα τα λοιπά αποδεικτικά στοιχεία και ενόψει της αποδοχής της εταιρείας για την εισαγωγή παρείσακτου λογισμικού στο δίκτυό της, την ευθύνη του οποίου, ως πάροχος, έχει η ίδια.

ζ) Ούτε μπορεί να υποστηριχθεί βασίμως ότι από τις συνακροάσεις δεν κινδύνευσε η εθνική ασφάλεια, όπως ισχυρίστηκε η Vodafone κατά την ακυρωθείσα δικαστικώς διαδικασία (σελ.5 του υπ΄αριθμ. ΑΠΡ 826/3.10.2006 Υπομνήματος της Vodafone). Ο ισχυρισμός αυτός της Vodafone είναι αντιφατικός, διότι η ίδια η εταιρεία αποδέχεται ότι από το δειγματοληπτικό έλεγχο που διενήργησε προέκυψε «ένα τεράστιο πρόβλημα εθνικής σημασίας» (σελ.3 του Πρακτικού Ακρόασης της Vodafone ενώπιον της ΑΔΑΕ την 9.2.2006) και για το λόγο αυτό άλλωστε τηρήθηκε απόλυτη μυστικότητα (σελ.24) και προτιμήθηκε η διασφάλιση από την εταιρεία του υπέρτερου αγαθού, που ήταν η εθνική ασφάλεια, σε σχέση με την υποχρέωση ενημέρωσης της ΑΔΑΕ (σελ.29).

η) Η Vodafone προβάλλει ότι σε περίπτωση που επιβληθεί πρόστιμο, θα πρέπει να τηρηθεί η αρχή της αναλογικότητας. Συγκεκριμένα, η εταιρεία αναφέρει ότι «οποιοσδήποτε υπολογισμός προστίμου πρέπει να γίνει σύμφωνα με την αρχή της αναλογικότητας που είναι συνταγματικά κατοχυρωμένη, δηλαδή πρέπει να λάβει υπόψη η Αρχή, μεταξύ άλλων, τη σοβαρότητα και την έκταση της παραβίασης, την έκταση της ζημίας που προκλήθηκε, σημειωτέον ότι δεν άσκησαν καν όλοι οι εμπλεκόμενοι, οι στόχοι αγωγές αποζημίωσης παρά μόνο γύρω στους 15» (σελ. 59 του Πρακτικού της Ακρόασης της Vodafone ενώπιον της ΑΔΑΕ της 20-11-2012). Επίσης, η εταιρεία αναφέρει ότι θα πρέπει να ληφθούν υπόψη «...οι συνέπειες που μπορεί να έχει το ύψος του προστίμου, για την εταιρεία, για την πιστοληπτική της ικανότητα, τη βιωσιμότητα και τη φήμη της καθώς και για τις επιπτώσεις στο προσωπικό της. Επίσης, πρέπει να υπολογιστεί για τον υπολογισμό του προστίμου τόσο η τρέχουσα οικονομική συγκυρία όσο και η οικονομική κατάσταση της εταιρείας μας, ενόψει των ειδικών και απρόβλεπτων οικονομικών συνθηκών της χώρας» (σελ. 59 του Πρακτικού της Ακρόασης της Vodafone ενώπιον της ΑΔΑΕ της 20-11-2012). Ο εν λόγω ισχυρισμός αναφέρεται και στη σελ. 6 του υπ' αριθμ. πρωτ. ΑΔΑΕ ΑΠΡ 4315/03-12-2012 υπομνήματος της Vodafone ενώπιον της ΑΔΑΕ.

Ιερού Λόχου 3, Τ.Κ.15124 Μαρούσι ♦ Τηλ: 210.6387600 ♦ Fax: 210.6387666

Επ' αυτού επισημαίνεται ότι η επιβολή κύρωσης εις βάρος της ελεγχομένης εταιρείας τελεί υπό τον όρο τήρησης της αρχής της αναλογικότητας, υπό την έννοια ότι δεν μπορεί να οδηγήσει στην παύση της λειτουργίας της εταιρείας, ενόψει της πιστοληπτικής ικανότητας της εταιρείας, των υποχρεώσεών της έναντι τρίτων, καθώς και των δημοσιευμένων οικονομικών στοιχείων και πληροφοριών της ελεγχομένης εταιρείας. Για το σκοπό αυτό ελήφθησαν υπόψη τα ακόλουθα:

Η ΑΔΑΕ εξέτασε όλους τους δυνατούς τρόπους εισαγωγής του παρείσακτου λογισμικού στα ψηφιακά κέντρα του δικτύου της εταιρείας και κατέληξε στο τεχνικό συμπέρασμα ότι, σε κάθε περίπτωση, η εξ αμελείας τουλάχιστον ευθύνη της εταιρείας είναι δεδομένη.

Ο ισχυρισμός της Vodafone ότι, εάν η εισαγωγή (του παρείσακτου λογισμικού) είναι συνέπεια εξωτερικής πρόσβασης, η εταιρεία δεν φέρει καμία ευθύνη, έχει απαντηθεί αναλυτικώς ανωτέρω κατά την εξέταση των τρόπων πρόσβασης στο δίκτυό της, όπου αναφέρεται για κάθε έναν από αυτούς η ευθύνη της ελεγχόμενης εταιρείας.

Πέραν τούτου όμως, όπως προαναφέρθηκε, από τα υφιστάμενα προσκομισθέντα στοιχεία δεν προκύπτει η συνδρομή λόγου ανωτέρας βίας, παρά τον αντίθετο ισχυρισμό της Vodafone (σελ.6 του υπ΄αριθμ.πρωτ. ΑΔΑΕ 58/22.2.2006 Υπομνήματος της Vodafone), ούτε δηλώθηκε από τη Vodafone κατά τον κρίσιμο χρόνο εκδήλωσης των κρινομένων συμβάντων. Ούτε από τα προσκομισθέντα στοιχεία απεδείχθη περίπτωση hacking στο δίκτυο της εταιρείας (βλ. ανωτέρω).

Το γεγονός ότι το παρείσακτο λογισμικό έκρυβε τα ίχνη του δεν αποτελεί, κατά τα εκτεθέντα ανωτέρω, εξ αυτής της αιτίας, λόγο που να μπορεί να δικαιολογήσει τον περιορισμό της ευθύνης της εταιρείας από την παράνομη εισαγωγή παρείσακτου λογισμικού.

Η Vodafone επικαλέστηκε περιπτώσεις κατάχρησης της εμπιστοσύνης της από την προμηθεύτριά της εταιρεία Ericsson, που όμως δεν αναιρούν την αντικειμενική της ευθύνη για τους προστηθέντες ή βοηθούς εκπληρώσεως, όπως αναλύθηκε ανωτέρω.

Επιπροσθέτως, και συναφώς προς τα ανωτέρω, ελήφθησαν υπόψη ο βαθμός υπαιτιότητας της εταιρείας κατά την εισαγωγή και λειτουργία του παρείσακτου λογισμικού (τουλάχιστον αμέλεια, βλ. και την υπ'αριθμ. 456/2007 Απόφαση της ΕΑ του ΣτΕ, σελ.57), η βαρύτητα και ο αριθμός των παραβάσεων, η διακινδύνευση της εθνικής ασφάλειας της χώρας, κατά τα εκτεθέντα ανωτέρω, ενόψει και του αξιώματος ορισμένων εκ των συνδρομητών των παρακολουθούμενων αριθμών, το πλήθος των υπό

Ιερού Λόχου 3, Τ.Κ.15124 Μαρούσι • Τηλ: 210 6387600 • Fax: 210 6387666 • E-mail: info@adae.gr • Διαδικτυακός Τόπος: www.adae.gr

παρακολούθηση τηλεφωνικών αριθμών, η δυνατότητα κατ' επανάληψη παρακολούθησης ως προς καθέναν από αυτούς, η χρονική διάρκεια που έλαβαν χώρα τα κρινόμενα συμβάντα (το παρείσακτο λογισμικό λειτούργησε, όχι μόνο κατά την περίοδο των Ολυμπιακών Αγώνων, αλλά και για μεγάλο χρονικό διάστημα μετά την πάροδο αυτών), το γεωγραφικό εύρος κάλυψης που παρείχε το παρείσακτο λογισμικό (μεγάλο μέρος του Νομού Αττικής), εντός του οποίου άλλωστε έλαβε χώρα η διεξαγωγή των Ολυμπιακών Αγώνων, το γεγονός ότι η εταιρεία είχε αναβαθμίσει το λογισμικό στα υπόλοιπα κέντρα της, με αποτέλεσμα να μην καθίσταται δυνατή η διαπίστωση τυχόν μόλυνσής τους με παρείσακτο λογισμικό, καθώς και η απαξία της πράξης για την προστασία του ατομικού δικαιώματος του απορρήτου της επικοινωνίας.

Η εταιρεία είχε την ευθύνη αναφορικά με κάθε πιθανό τρόπο πρόσβασης στο δίκτυό της και σε κάθε περίπτωση η ασφάλεια του δικτύου αποτελεί αποκλειστική ευθύνη του παρόχου, η δε Vodafone δεν αμφισβητεί ότι εισήλθε το παράνομο λογισμικό στο δίκτυό της. Ακόμη δε και αν θεωρηθεί ότι αμέλεια της εταιρείας επέτρεψε την εισαγωγή του παρείσακτου λογισμικού, οι προαναφερόμενες συνθήκες συνιστούν επιβαρυντικούς παράγοντες για την εκτίμηση της ευθύνης της εταιρείας.

Επισημαίνεται επίσης ότι η εταιρεία Vodafone δραστηριοποιείται στην ελληνική αγορά ήδη από το 1993 και κατέχει σημαντικό μερίδιο στις επιμέρους αγορές στις οποίες δραστηριοποιείται, με εκατομμύρια χρήστες στην Ελλάδα, από 35,7 % έως 26,3 % από το Δεκέμβριο του 2005 έως το Δεκέμβριο του 2011 στην αγορά συνολικού αριθμού συνδρομητών κινητής τηλεφωνίας. (βλ. ιδίως σελ.20-22 Τεύχους Διεξαγωγής Δημόσιας Διαβούλευσης «σχετικά με το Σχέδιο Μέτρων της ΕΕΤΤ αναφορικά με τον 3ο γύρο Ανάλυσης της ΕΕΤΤ για τον Ορισμό, την Ανάλυση του επιπέδου ανταγωνισμού και τις προτεινόμενες κανονιστικές υποχρεώσεις στην αγορά τερματισμού φωνητικών κλήσεων σε μεμονωμένα κινητά δίκτυα [ΑΓΟΡΑ 7 ΣΥΣΤΑΣΗΣ Ευρωπαϊκής Επιτροπής], σύμφωνα με το Άρθρο 6 της Οδηγίας 2002/21/ΕΚ (Άρθρο 17 του Ν.3431/2006 [ΦΕΚ 13/Α/03.02.2006])», ΕΕΤΤ, Απρίλιος 2012).

Επίσης, ελήφθησαν υπόψη τα οικονομικά στοιχεία της εταιρείας για τη διαχειριστική περίοδο 01.04.2011 έως 31.03.2012, καθώς και το γεγονός ότι το 99,878 % των μετοχών της εταιρείας VODAFONE – ΠΑΝΑΦΟΝ ΑΕΕΤ ανήκει στην εταιρεία VODAFONE GROUP PLC, όπως προκύπτει από το υπ' αριθμ. πρωτ. ΑΔΑΕ 2474/19-12-2012 (ορθή επανάληψη) έγγραφο του Τμήματος Διοικητικών – Οικονομικών Υπηρεσιών της Αρχής,

Ιερού Λόχου 3, Τ.Κ.15124 Μαρούσι ♦ Τηλ: 210 6387600 ♦ Fax: 210 6387666 ♦ E-mail: info@adae.gr ♦Διαδικτυακός Τόπος: www.adae.gr

στην οποία αναφέρονται, μεταξύ άλλων, και τα οικονομικά στοιχεία και ο ενοποιημένος ισολογισμός της VODAFONE GROUP PLC μέχρι την 31.03.2012. Επισημαίνεται πάντως ότι η παρούσα υπόθεση επαναφέρεται κατόπιν αποφάσεως της Ολομελείας του ΣτΕ που ακύρωσε την υπ' αριθμ. 5/2007 απόφαση της ΑΔΑΕ για τυπική πλημμέλεια.

Ειδικότερα, η τήρηση της αρχής της αναλογικότητας εξετάστηκε για κάθε παράβαση και την αντίστοιχη κύρωσή της ξεχωριστά ενόψει και των προαναφερθέντων δεδομένων.

Συγκεκριμένα, σε ό,τι αφορά στην παράβαση που αναφέρεται στην παράλειψη ενημερώσεως της ΑΔΑΕ, εξετάστηκε η σοβαρότητα της παραλείψεως αυτής, ενόψει των πραγματικών περιστατικών που αναφέρονται ανωτέρω, λαμβανομένου υπόψη και του ότι πάροχοι υπηρεσιών κινητής τηλεφωνίας και μάλιστα του μεγέθους της Vodafone, οι οποίοι έχουν αυξημένες ευθύνες έναντι και του κοινωνικού συνόλου αλλά και της ΑΔΑΕ, δεν είναι δυνατόν να μην τηρούν την πρωταρχική τους υποχρέωση, να ενημερώνουν σχετικά με την εμφάνιση τόσο επικινδύνων φαινομένων την κύρια εκ του Συντάγματος ταχθείσα Αρχή, για να ασκεί την εποπτεία και τον έλεγχο για τη διασφάλιση του υψίστης σημασίας εννόμου αγαθού του απορρήτου των επικοινωνιών, παρότι, δεν προβλεπόταν κατά το χρόνο εκδήλωσης των κρίσιμων συμβάντων ρητή διάταξη περί αυτού. Περαιτέρω, εν σχέσει με το ζήτημα της ενδεχόμενης συνευθύνης της Ericsson εξετάστηκε ότι, λόγω της φύσεως των αποδιδομένων στη Vodafone παραβάσεων, οι ευθύνες της δεν επηρεάζονται από ενδεχόμενη απόδοση ευθυνών και στην εταιρεία Ericsson για τους λόγους που προαναφέρθηκαν (πρόστηση/βοηθός εκπληρώσεως). Πέραν τούτου, στην περίπτωση πάντως της συγκεκριμένης παραβάσεως (μη ενημέρωση της ΑΔΑΕ από τη Vodafone), δεν τίθεται εκ των πραγμάτων ζήτημα συνευθύνης της εταιρείας Ericsson.

Σε ό,τι αφορά στη δεύτερη αποδιδόμενη στην Vodafone παράβαση, δηλ. στην αφαίρεση του παρείσακτου λογισμικού από την εταιρεία, εξετάστηκε, ενόψει των πραγματικών περιστατικών που αναφέρονται ανωτέρω, ότι με τον τρόπο αυτό η ΑΔΑΕ στερήθηκε ενός πολυτίμου στοιχείου, το οποίο θα την βοηθούσε στην καλύτερη διερεύνηση της όλης υποθέσεως, καθώς και στη γνώση του τί ακριβώς είχε συμβεί και στην υπόδειξη των ενδεδειγμένων μέτρων για την αποφυγή παρομοίων φαινομένων στο μέλλον.

Σε ό,τι αφορά στην τρίτη παράβαση (ανακοίνωση της λίστας των ονομάτων των ιδιοκτητών των κινητών τηλεφώνων τα οποία υπέστησαν παρακολούθηση), ενόψει των πραγματικών περιστατικών που αναφέρονται ανωτέρω, εξετάστηκε ότι η ανακοίνωση

Ιερού Λόχου 3, Τ.Κ.15124 Μαρούσι ♦ Τηλ: 210 6387600 ♦ Fax: 210 6387666 ♦ E-mail: info@adae.gr ♦Διαδικτυακός Τόπος: www.adae.gr

της ταυτοποίησης αυτής αντίκειται στις διατάξεις περί άρσης του απορρήτου που κατά το Σύνταγμα εναπόκειται στη δικαστική λειτουργία και πάντως η γνωστοποίησή τους, έστω και αν αφορούσε ένα ζήτημα εθνικής ασφάλειας, θα έπρεπε να λάβει χώρα κατόπιν αδείας της δικαστικής λειτουργίας.

Σε ό,τι αφορά στην τέταρτη αποδοθείσα στη Vodafone παράβαση (παράλειψη ενημερώσεως των συνδρομητών οι αριθμοί των οποίων διαπιστώθηκε ότι περιλαμβάνονταν στην λίστα των παρακολουθουμένων αριθμών), ενόψει των πραγματικών περιστατικών όπως αυτά αναλύονται ανωτέρω, εξετάστηκε ότι η εταιρεία, ενώ εγνώριζε, ότι παρακολουθούνται κινητά τηλέφωνα συνδρομητών του δικτύου της, ουδέποτε τους ενημέρωσε, όπως είχε υποχρέωση, προκειμένου και αυτοί να λάβουν τα μέτρα τους για να προστατεύσουν το συνταγματικώς κατοχυρωμένο δικαίωμά τους του απορρήτου των επικοινωνιών τους, παρότι δεν προβλεπόταν ρητή διάταξη για το σκοπό αυτό κατά το χρόνο εκδήλωσης των κρινομένων συμβάντων και επρόκειτο για ένα ζήτημα εθνικής ασφάλειας.

Σε ό,τι αφορά στην παραβίαση του απορρήτου των επικοινωνιών μέσω της παράνομης εισαγωγής παρείσακτου λογισμικού, ελήφθη υπόψη, ενόψει των πραγματικών περιστατικών, όπως αυτά παρατίθενται ανωτέρω, ότι η εταιρεία αποδέχεται την εισαγωγή παρείσακτου λογισμικού στο δίκτυό της, με κάθε δε τρόπο εισαγωγής του παρείσακτου λογισμικού ευθύνεται τουλάχιστον με αμέλεια για την εισαγωγή του. Ούτε απέδειξε ότι τούτο οφείλεται σε λόγο ανωτέρας βίας, ούτε απεδείχθη περίπτωση hacking στο δίκτυο της εταιρείας (βλ. ανωτέρω) και πάντως το γεγονός ότι το παρείσακτο λογισμικό έκρυβε τα ίχνη του δεν αποτελεί εξ αυτής της αιτίας λόγο που μπορεί να δικαιολογήσει τον περιορισμό της ευθύνης της από την παράνομη εισαγωγή παρείσακτου λογισμικού. Στην παράβαση αυτή συνεκτιμήθηκαν η όποια ενδεχόμενη συνυπευθυνότητα της εταιρείας Ericsson στην εισαγωγή του παρείσακτου αυτού λογισμικού, ο βαθμός της τρωτότητας των συστημάτων της, ο εξελιγμένος χαρακτήρας του παρείσακτου λογισμικού, καθώς και η διαπίστωση ότι, από τους 106 «παγιδευμένους» μοναδικούς αριθμούς για παρακολούθηση μέσω του παρείσακτου λογισμικού, για έναν αριθμό (εκ των 67 ενεργών) δεν είχε ορισθεί παρακολουθών αριθμός και ότι στη λίστα των ενεργών αριθμών συμπεριλαμβάνεται το MSRN, το οποίο δεν μπορεί να αντιστοιχηθεί με φυσικό πρόσωπο, όπως έχει ήδη ανωτέρω, αναλυτικώς, εκτεθεί.

Ιερού Λόχου 3, Τ.Κ.15124 Μαρούσι • Τηλ: 210 6387600 • Fax: 210 6387666 • E-mail: info@adae.gr • Διαδικτυακός Τόπος: www.adae.gr

Σε ό,τι αφορά στην παράβαση «παράλειψη διασφάλισης του απορρήτου των επικοινωνιών σε σχέση με το συμβάν της ύπαρξης των συναγερμών στα ψηφιακά κέντρα MEAKF (σσ Κηφισός 1) και MEAKS (σσ Κηφισός 2) την 10.8.2004» (έκτη παράβαση), συνεκτιμήθηκαν τα ειδικότερα περιστατικά αυτής, όπως εκτέθηκαν ανωτέρω. Ειδικότερα, ελήφθη υπόψη το γεγονός ότι «...ο κακόβουλος χρήστης ενεργοποιούσε μεταξύ άλλων τη δυνατότητα να καταπνίγει την αποστολή συναγερμών, που σχετίζονται με τη δράση του, στο σύστημα εισόδου – εξόδου (I/O Group) των κέντρων...» και ότι «...ως εκ τούτου, κάθε σύστημα επιτήρησης όπως το OSS που συνδέεται με το σύστημα εισόδου – εξόδου (I/O Group) των κέντρων MEAKS και MEAKF με σκοπό, μεταξύ άλλων, να λαμβάνει τους συναγερμούς, παύει να δέχεται συναγερμούς που να σχετίζονται με τη δράση του κακόβουλου χρήστη...».

Σε ό,τι αφορά στην έβδομη παράβαση (έλλειψη επαρκών μέτρων ασφαλείας για την διασφάλιση του απορρήτου των επικοινωνιών- παραλείψεις ως προς τη λειτουργία του συστήματος νόμιμης συνακρόασης RES και περιστατικό Listener), συνεκτιμήθηκαν το γεγονός ότι εξ αυτών ετέθη σε διακινδύνευση η ασφάλεια του δικτύου της Vodafone, κατά τα εκτεθέντα πραγματικά περιστατικά ανωτέρω, καθώς και ότι, σε ό,τι αφορά ενδεχόμενη συνευθύνη της εταιρείας Ericsson για τα περιστατικά αυτά, έχει ήδη στοιχειοθετηθεί η απεριόριστη και αντικειμενική ευθύνη της εταιρείας έναντι των προστηθέντων και βοηθών εκπληρώσεως αυτής.

Τέλος, σε ό,τι αφορά στην τελευταία αποδοθείσα στην εταιρεία παράβαση «δυσχέρανση του έργου της ΑΔΑΕ», ενόψει των πραγματικών περιστατικών, όπως αυτά εκτέθηκαν ανωτέρω, εξετάστηκε ότι καταλογίζεται στην εταιρεία, σε σχέση με την παράβαση αυτή, το γεγονός ότι αυτή, παρότι της εζητήθη από την ΑΔΑΕ, δεν παρέδωσε, όπως είχε υποχρέωση, κρίσιμα στοιχεία, σχετικά με τα διαλαμβανόμενα στην παράβαση συμβάντα, τα οποία ήσαν απαραίτητα για το ελεγκτικό έργο της Αρχής αυτής και τούτο διότι δεν τα είχε διακρατήσει. Πέραν των αναφερομένων περιστατικών στην εν λόγω παράβαση, αναφέρονται, ενδεικτικά, τα "στιγμιότυπα" του Κέντρου της Παιανίας (MEAPA) κατά το χρονικό διάστημα από 31.1.2005 έως 4.3.2005 και τα "στιγμιότυπα" των Κέντρων MEAPA και MEAKS (Κηφισός 1) κατά την χρονική περίοδο από 24.1.2005 έως και 1.2.2005, που εζητήθησαν από την Vodafone με σκοπό την ανάλυσή τους από την εταιρεία Ericsson παρουσία της ΑΔΑΕ, και εν συνεχεία της ίδιας της Vodafone, μαζί με τα "στιγμιότυπα" των δύο προαναφερθέντων κέντρων κατά την

Ιερού Λόχου 3, Τ.Κ.15124 Μαρούσι ♦ Τηλ.: 210 6387600 ♦ Fax: 210 6387666 ♦ E-mail: info@adae.gr ♦Διαδικτυακός Τόπος: www.adae.gr

διάρκεια των Ολυμπιακών Αγώνων. Η μη διακράτηση των στοιχείων αυτών συνεκτιμήθηκε με την έλλειψη της δεούσης άκρας επιμελείας, την οποία πάροχοι υπηρεσιών κινητής τηλεφωνίας οφείλουν να επιδεικνύουν, ως εκ των αυξημένων υποχρεώσεων, τις οποίες έχουν. Τούτο έλαβε χώρα κατ' εκτίμηση των διαλαμβανομένων στις διατάξεις των άρθρων 4 στ και 25 παρ. 2 του Ν. 703/1977, οι οποίες καταργήθηκαν με το Ν. 3959/2011 και ιδίως του άρθρου 39 παρ. 5 αυτού, όπως αντικαταστάθηκε από τη διάταξη του άρθρου 233 παρ. 1 του Ν. 4072/2012, και το επιβαλλόμενο με την παρούσα χρηματικό πρόστιμο υπολογίστηκε με βάση τον κύκλο εργασιών της εταιρείας, όπως προσδιορίζεται από τις διατάξεις αυτές, με βάση τον ισολογισμό χρήσης από 01.04.2011-31.03.2012.

Όσον αφορά στην περίπτωση η) της παράβασης Η΄ της δυσχέρανσης της ΑΔΑΕ, όπως αναφέρθηκε στην απόφαση υπ' αριθμ. 197/2012 της ΑΔΑΕ περί κλήσης σε ακρόαση της εταιρείας, καθώς και στην υπ' αριθμ. 360/2012 εισήγηση προς την Ολομέλεια της ΑΔΑΕ, ελήφθη υπόψη ότι τα ονοματεπώνυμα του visitor και των υπαλλήλων της Vodafone που τον συνόδευαν είχαν δοθεί με το υπ' αριθμ. πρωτ. ΑΔΑΕ ΑΠΡ 210/17-03-2006 έγγραφο της Vodafone και διαγράφηκε ομοφώνως η συγκεκριμένη περίπτωση η) στην παράβαση Η΄.

Τέλος, ελήφθη υπόψη για τον υπολογισμό του προστίμου ο βαθμός υπαιτιότητας της εταιρείας, αλλά και η δυσχερής οικονομική συγκυρία της χώρας.

V. ΕΠΙΣΗΜΑΝΣΕΙΣ

Για την προπαρατεθείσα δυσχέρανση του έργου της ΑΔΑΕ προβλέπεται από τη διάταξη του άρθρου 6 παρ. 2 του Ν. 3115/2003 ότι εφαρμόζονται αναλόγως οι διατάξεις του Ν.703/1977 «Έλεγχος Μονοπωλίων-Ολιγοπωλίων-Ελεύθερος Ανταγωνισμός» (ΦΕΚ 278/Α/278). Οι σχετικές διατάξεις καταργήθηκαν με το Ν. 3959/2011 «Προστασία του ελεύθερου ανταγωνισμού» (ΦΕΚ 93/Α/2011), το δε άρθρο όμως 39 παρ. 5 αυτού, όπως αντικαταστάθηκε με τη διάταξη του άρθρου 233 παρ. 1 του Ν. 4072/2012 (ΦΕΚ Α' 86), προβλέπει το ίδιο ύψος προστίμου, τουλάχιστον δεκαπέντε χιλιάδων (15.000) ευρώ με ανώτατο όριο το 1% του κύκλου εργασιών της προηγούμενης χρήσης, όπως αυτός υπολογίζεται σύμφωνα με το άρθρο 10 αυτού, στο καθένα από τα πρόσωπα και για κάθε παράβαση και τον ίδιο τρόπο υπολογισμού του κύκλου εργασιών, ο οποίος περιλαμβάνει τα ποσά που απορρέουν από την πώληση προϊόντων και την παροχή

Ιερού Λόχου 3, Τ.Κ.15124 Μαρούσι • Τηλ: 210 6387600 • Fax: 210 6387666 • E-mail: info@adae.gr

υπηρεσιών από τις εν λόγω επιχειρήσεις, κατά περίπτωση στην εθνική ή παγκόσμια αγορά, κατά τη διάρκεια της τελευταίας οικονομικής χρήσης και αντιστοιχούν στις συνήθεις δραστηριότητες τους, αφού αφαιρεθούν οι εκπτώσεις επί των πωλήσεων, καθώς και ο φόρος προστιθέμενης αξίας και άλλοι φόροι που συνδέονται άμεσα με τον κύκλο εργασιών. Στο συνολικό κύκλο εργασιών μίας συμμετέχουσας επιχείρησης δεν περιλαμβάνονται οι συναλλαγές που πραγματοποιούνται μεταξύ των επιχειρήσεων οι οποίες αναφέρονται στην παράγραφο 5 του εν λόγω άρθρου.

Ενόψει των ανωτέρω,

Η ΑΡΧΗ ΔΙΑΣΦΑΛΙΣΗΣ ΤΟΥ ΑΠΟΡΡΗΤΟΥ ΤΩΝ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ

ΑΠΟΦΑΣΙΖΕΙ

Α) Ως προς την ευθύνη της ελεγχόμενης εταιρείας για τις αποδιδόμενες παραβάσεις :

α) Για την παράβαση υπό στοιχείο Α΄ με θέμα «Παράλειψη ενημέρωσης της ΑΔΑΕ, κατά παράβαση ιδίως του άρθρου 19 του Συντάγματος και των άρθρων 1 και 6 παρ.1 στοιχ.α και β του Ν.3115/2003, όπως ισχύει», ομοφώνως ότι η εταιρεία με την επωνυμία «VODAFONE - ΠΑΝΑΦΟΝ Ανώνυμη Ελληνική Εταιρεία Τηλεπικοινωνιών» ευθύνεται, σύμφωνα με την υπ' αριθμ. 360/2012 εισήγηση προς την Ολομέλεια της ΑΔΑΕ, όπως αυτή τροποποιήθηκε σύμφωνα με τα Πρακτικά των συνεδριάσεων της 27ης Δεκεμβρίου 2012 και της 2ας Ιανουαρίου 2013.

β) Για την παράβαση υπό στοιχείο Β΄ με θέμα «Αφαίρεση του παράνομου λογισμικού, κατά παράβαση ιδίως του Ν.3115/2003 (άρθρο 6 παρ.1 στοιχ. α' και δ'), όπως ισχύει», κατά πλειοψηφία έξι (6) έναντι ενός (1) ότι η εταιρεία με την επωνυμία «VODAFONE - ΠΑΝΑΦΟΝ Ανώνυμη Ελληνική Εταιρεία Τηλεπικοινωνιών» ευθύνεται, σύμφωνα με την υπ' αριθμ. 360/2012 εισήγηση προς την Ολομέλεια της ΑΔΑΕ, όπως αυτή τροποποιήθηκε σύμφωνα με τα Πρακτικά των συνεδριάσεων της 27ης Δεκεμβρίου 2012 και της 2ας Ιανουαρίου 2013, όχι όμως αυτοτελώς, αλλά ως επιβαρυντική περίπτωση της υπό στοιχείο Α΄ αποδιδόμενης παράβασης με θέμα «Παράλειψη ενημέρωσης της ΑΔΑΕ, κατά παράβαση ιδίως του άρθρου 19 του Συντάγματος και των άρθρων 1 και 6 παρ.1 στοιχ.α και β του Ν.3115/2003, όπως ισχύει», με την αιτιολογία ότι εάν είχε

Ιερού Λόχου 3, Τ.Κ.15124 Μαρούσι ♦ Τηλ: 210 6387600 ♦ Fax: 210 6387666 ♦ E-mail: info@adae.gr ♦Διαδικτυακός Τόπος: www.adae.gr

προηγηθεί ενημέρωση της ΑΔΑΕ, είναι προφανές ότι η πορεία διερεύνησης των πραγμάτων και η αντιμετώπιση της όλης υπόθεσης θα ήταν διαφορετική, δηλαδή η ΑΔΑΕ θα είχε αξιοποιήσει τη διάταξη του νόμου περί κατάσχεσης του παρείσακτου λογισμικού και ως εκ τούτου θα είχε περισσότερα όπλα και περισσότερες δυνατότητες για τον περαιτέρω χειρισμό και τη διερεύνηση της υπόθεσης. Το τακτικό μέλος της ΑΔΑΕ, κ. Χ. Καψάλης υποστήριξε ότι συνέτρεχαν λόγοι δημοσίου συμφέροντος για την απομάκρυνση του παρείσακτου λογισμικού εκ μέρους της ελεγχόμενης εταιρείας, προς αποφυγή πιθανής διακινδύνευσης άλλων αγαθών, και ότι, συνεπώς, η εταιρεία δεν ευθύνεται για την αποδιδόμενη παράβαση.

γ) Για την παράβαση υπό στοιχείο Γ΄ με θέμα «Παραβίαση του απορρήτου χωρίς την τήρηση της διαδικασίας, των όρων και των προϋποθέσεων άρσης αυτού, κατά παράβαση ιδίως των διατάξεων του Ν.2225/94 όπως ισχύει, της Οδηγίας 2002/58/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 12/7/2002, η οποία τροποποιήθηκε με την Οδηγία 2009/136/ΕΚ, του άρθρου 370^Α ΠΚ, του άρθρου 9 παρ.1 του Ν.2867/2000, ο οποίος αντικαταστάθηκε από τις διατάξεις του Ν. 3431/2006 και του Ν. 4070/2012, καθώς και της γνωμοδότησης υπ'αριθμ. 1/2005 της ΑΔΑΕ», ομοφώνως ότι η εταιρεία με την επωνυμία «VODAFONE-ΠΑΝΑΦΟΝ Ανώνυμη Ελληνική Εταιρεία Τηλεπικοινωνιών» ευθύνεται, σύμφωνα με την υπ' αριθμ. 360/2012 εισήγηση προς την Ολομέλεια της ΑΔΑΕ, όπως αυτή τροποποιήθηκε σύμφωνα με τα Πρακτικά των συνεδριάσεων της 27^ης Δεκεμβρίου 2012 και της 2ας Ιανουαρίου 2013.

δ) Για την παράβαση υπό στοιχείο Δ΄ με θέμα «Μη ενημέρωση των συνδρομητών σχετικά με τον υφιστάμενο κίνδυνο ασφάλειας, κατά παράβαση ιδίως του άρθρου 19 του Συντάγματος, του Ν.3115/2003, όπως ισχύει και του άρθρου 9 παρ. 1 του Ν. 2867/2000, ο οποίος αντικαταστάθηκε από τις διατάξεις του Ν. 3431/2006 και του Ν. 4070/2012», ομοφώνως ότι η εταιρεία με την επωνυμία «VODAFONE-ΠΑΝΑΦΟΝ Ανώνυμη Ελληνική Εταιρεία Τηλεπικοινωνιών» ευθύνεται, σύμφωνα με την υπ' αριθμ. 360/2012 εισήγηση προς την Ολομέλεια της ΑΔΑΕ, όπως αυτή τροποποιήθηκε σύμφωνα με τα Πρακτικά των συνεδριάσεων της 27^ης Δεκεμβρίου 2012 και της 2ας Ιανουαρίου 2013, με την επιφύλαξη του τακτικού μέλους της Αρχής, κ. Χ. Καψάλη ότι λείπει η σχετική ρητή πρόβλεψη στο νόμο και αυτό προτείνει να ληφθεί υπόψη κατά τη διαδικασία επιμέτρησης του προστίμου.

Ιερού Λόχου 3, Τ.Κ.15124 Μαρούσι ♦ Τηλ: 210 6387600 ♦ Fax: 210 6387666 ♦ E-mail: info@adae.gr ♦Διαδικτυακός Τόπος: www.adae.gr

ε) Για την παράβαση υπό στοιχείο Ε΄ με θέμα «Παραβίαση του απορρήτου των επικοινωνιών μέσω της παράνομης εισαγωγής παρείσακτου λογισμικού, κατά παράβαση ιδίως του άρθρου 19 του Συντάγματος, των άρθρων 1 παρ. 1 και 11 του Ν.3115/2003, του άρθρου 9 παρ. 1 του Ν.2867/2000, ο οποίος αντικαταστάθηκε από τις διατάξεις του Ν. 3431/2006 και του Ν. 4070/2012, του άρθρου 370Α παρ. 1 ΠΚ, της Οδηγίας 58/2002, η οποία τροποποιήθηκε από την Οδηγία 2009/136/ΕΚ, καθώς και της υπ΄αριθμ. 1/2005 Γνωμοδότησης της ΑΔΑΕ με αριθμ. πρωτ. 893/3.2.2005», κατά πλειοψηφία έξι (6) έναντι ενός (1) ότι η εταιρεία με την επωνυμία «VODAFONE - ΠΑΝΑΦΟΝ Ανώνυμη Ελληνική Εταιρεία Τηλεπικοινωνιών» ευθύνεται τουλάχιστον για αμέλεια για τη συγκεκριμένη παράβαση και σύμφωνα με την υπ' αριθμ. 360/2012 εισήγηση προς την Ολομέλεια της ΑΔΑΕ, όπως αυτή τροποποιήθηκε σύμφωνα με τα Πρακτικά των συνεδριάσεων της 27ης Δεκεμβρίου 2012 και της 2ας Ιανουαρίου 2013. Ο Πρόεδρος της Αρχής θεωρεί ότι η περίπτωση Ζα) (λειτουργία του συστήματος νόμιμης συνακρόασης – RES) είναι επιβαρυντική της παρούσας παράβασης. Το τακτικό μέλος της ΑΔΑΕ, κ. Χ. Καψάλης υποστήριξε ότι τόσο από τους τεχνικούς ελέγχους, όσο και από το πόρισμα και τις τεχνικές διευκρινίσεις, δεν μπορούν να αποκλεισθούν τα ενδεχόμενα πρόσβασης από τρίτο (Π4, Π4*) και επομένως, διατήρησε επιφύλαξη ως προς την ευθύνη της εταιρείας για την εν λόγω παράβαση. Κατόπιν τούτου υποστήριξε τη μη επιβολή κύρωσης για την παράβαση αυτή.

στ) Για την παράβαση υπό στοιχείο ΣΤ΄ με θέμα «Παράλειψη Διασφάλισης του Απορρήτου των Επικοινωνιών σε σχέση με το συμβάν της ύπαρξης των συναγερμών στα ψηφιακά κέντρα ΜΕΑΚF και ΜΕΑΚS την 10.8.2004, κατά παράβαση ιδίως των άρθρων 19 του Συντάγματος, 9 παρ.1 και 11 του Ν. 2867/2000, ο οποίος αντικαταστάθηκε από τις διατάξεις του Ν. 3431/2006 και του Ν. 4070/2012, καθώς και των άρθρων 1 παρ. 1 και 11 του Ν.3115/2003, όπως ισχύει», ομοφώνως ότι η εταιρεία με την επωνυμία «VODAFONE-ΠΑΝΑΦΟΝ Ανώνυμη Ελληνική Εταιρεία Τηλεπικοινωνιών» ευθύνεται, σύμφωνα με την υπ' αριθμ. 360/2012 εισήγηση προς την Ολομέλεια της ΑΔΑΕ, όπως αυτή τροποποιήθηκε σύμφωνα με τα Πρακτικά των συνεδριάσεων της 27ης Δεκεμβρίου 2012 και της 2ας Ιανουαρίου 2013. Έξι (6) μέλη της Αρχής έχουν την άποψη ότι η παράβαση ΣΤ΄ θα πρέπει να θεωρηθεί επιβαρυντική της παράβασης Ζ΄, με την αιτιολογία ότι η ύπαρξη των συναγερμών και ο τρόπος χειρισμού τους από την εταιρεία δηλώνει ελλιπή μέτρα ασφάλειας. Ειδικώς, ο Πρόεδρος της

Ιερού Λόχου 3, Τ.Κ.15124 Μαρούσι ♦ Τηλ.: 210 6387600 ♦ Fax: 210 6387666 ♦ E-mail: info@adae.gr ♦Διαδικτυακός Τόπος: www.adae.gr

Αρχής, κ. Α. Λαμπρινόπουλος θεωρεί την παράβαση ΣΤ΄ ως επιβαρυντική της παράβασης Ζβ) (περιστατικό listener), χιατί και οι δύο περιπτώσεις αφορούν σε ελλιπή μέτρα ασφάλειας, παρόλο που το περιστατικό listener δεν αναφέρεται στις υποκλοπές.

ζ) Για την παράβαση υπό στοιχείο Ζ΄ με θέμα «Έλλειψη επαρκών μέτρων ασφάλειας για τη Διασφάλιση του Απορρήτου της Vodafone κατά παράβαση ιδίως των άρθρων 19 του Συντάγματος, 9 παρ.1 και 11 του Ν. 2867/2000, ο οποίος αντικαταστάθηκε από τις διατάξεις του Ν. 3431/2006 και του Ν. 4070/2012, καθώς και των άρθρων 1 παρ. 1 και 11 του Ν.3115/2003, όπως ισχύει», ομοφώνως ότι η εταιρεία με την επωνυμία «VODAFONE-ΠΑΝΑΦΟΝ Ανώνυμη Ελληνική Εταιρεία Τηλεπικοινωνιών» ευθύνεται, σύμφωνα με την υπ' αριθμ. 360/2012 εισήγηση προς την Ολομέλεια της ΑΔΑΕ, όπως αυτή τροποποιήθηκε σύμφωνα με τα Πρακτικά των συνεδριάσεων της 27ης Δεκεμβρίου 2012 και της 2ας Ιανουαρίου 2013. Ο Πρόεδρος της ΑΔΑΕ, κ. Α. Λαμπρινόπουλος υποστήριξε ότι η περίπτωση Ζ α) είναι επιβαρυντική περίπτωση της παράβασης Ε΄, με την αιτιολογία ότι το σύστημα νόμιμης συνακρόασης RES, είτε δεν έπρεπε να υπάρχει, είτε έπρεπε να τύχει επισταμένης προσοχής από την εταιρεία Vodafone. Αν αυτό είχε συμβεί θα είχε προληφθεί η παραβίαση του απορρήτου, με τη επισήμανση ότι η ενεργοποίηση του RES από το παρείσακτο λογισμικό έδινε ίχνη APC links, κάτι που σήμαινε ότι υπήρχαν παρακολουθούμενοι αριθμοί.

η) Για την παράβαση υπό στοιχείο Η΄ με θέμα «Δυσχέρανση του έργου της ΑΔΑΕ κατά παράβαση των άρθρων 19 του Συντάγματος, 1 παρ.1, 6 παρ.1α και β, 6 παρ.2 και 11 του Ν. 3115/2003, 4στ και 25 παρ.2 του Ν.703/1977, 26 παρ. 5 του Ν.3373/2005, 39 παρ. 5 του Ν. 3959/2011, 233 παρ. 1 του Ν. 4072/2012», ομοφώνως ότι η εταιρεία με την επωνυμία «VODAFONE-ΠΑΝΑΦΟΝ Ανώνυμη Ελληνική Εταιρεία Τηλεπικοινωνιών» ευθύνεται, σύμφωνα με την υπ' αριθμ. 360/2012 εισήγηση προς την Ολομέλεια της ΑΔΑΕ, όπως αυτή τροποποιήθηκε σύμφωνα με τα Πρακτικά των συνεδριάσεων της 27ης Δεκεμβρίου 2012 και της 2ας Ιανουαρίου 2013, πλην της περιπτώσεως η) της συγκεκριμένης παράβασης, όπως αναφέρθηκε στην απόφαση υπ' αριθμ. 197/2012 της ΑΔΑΕ περί κλήσης σε ακρόαση της εταιρείας, καθώς και στην υπ' αριθμ. 360/2012 εισήγηση, για την οποία (περίπτωση) αποφασίσθηκε ομοφώνως να απαλειφθεί, διότι η ελεγχόμενη εταιρεία είχε δώσει στην ΑΔΑΕ τα στοιχεία των visitors και των άλλων τεχνικών.

Ιερού Λόχου 3, Τ.Κ.15124 Μαρούσι ♦ Τηλ: 210 6387600 ♦ Fax: 210 6387666 ♦ E-mail: info@adae.gr ♦Διαδικτυακός Τόπος: www.adae.gr

Β. Ως προς το είδος και το ύψος της κύρωσης εις βάρος της εταιρείας με την επωνυμία «VODAFONE-ΠΑΝΑΦΟΝ Ανώνυμη Ελληνική Εταιρεία Τηλεπικοινωνιών» (Α.Φ.Μ. 094349850, Δ.Ο.Υ. Μεγάλων Επιχειρήσεων) :

α) Για την παράβαση υπό στοιχείο Α΄ με θέμα «Παράλειψη ενημέρωσης της ΑΔΑΕ, κατά παράβαση ιδίως του άρθρου 19 του Συντάγματος και των άρθρων 1 και 6 παρ.1 στοιχ.α και β του Ν.3115/2003, όπως ισχύει», ομοφώνως την επιβολή της διοικητικής κύρωσης του χρηματικού προστίμου εις βάρος της ελεγχόμενης εταιρείας. Ο Πρόεδρος της ΑΔΑΕ κ. Α. Λαμπρινόπουλος, ο Αντιπρόεδρος της ΑΔΑΕ, κ. Κ. Μαραβέλας και τα τακτικά μέλη κ.κ. Μ. Γεωργιακόδης, Δ. Βαρουτάς, Ν. Καλουπτσίδης και Κ. Λαμπρινουδάκης ψήφισαν υπέρ της επιβολής εις βάρος της εταιρείας με την επωνυμία «VODAFONE-ΠΑΝΑΦΟΝ Ανώνυμη Ελληνική Εταιρεία Τηλεπικοινωνιών» χρηματικού προστίμου ύψους ενός εκατομμυρίου πεντακοσίων χιλιάδων ευρώ (1.500.000 €), σύμφωνα με τα όσα ψήφισαν ανωτέρω για την ευθύνη της εταιρείας στη συγκεκριμένη παράβαση και σύμφωνα με την υπ'αριθμ. 360/2012 Εισήγηση προς την Ολομέλεια της ΑΔΑΕ, όπως αυτή τροποποιήθηκε σύμφωνα με τα Πρακτικά των συνεδριάσεων της 27ης Δεκεμβρίου 2012 και της 2ας Ιανουαρίου 2013. Το τακτικό μέλος, κ. Χ. Καψάλης ψήφισε υπέρ της επιβολής χρηματικού προστίμου ενός εκατομμυρίου ευρώ (1.000.000 €), δοθέντος ότι δεν θεωρεί την παράβαση υπό στοιχείο Β΄ ως επιβαρυντική της παρούσας παράβασης, αλλά, αντιθέτως, ότι για την παράβαση Β΄ η εταιρεία δεν υπέχει ευθύνη, όπως αναφέρθηκε ανωτέρω. Κατόπιν τούτου, για την παράβαση αυτή επιβάλλεται, κατά πλειοψηφία έξι (6) έναντι ενός (1) χρηματικό πρόστιμο εις βάρος της ελεγχόμενης εταιρείας ύψους ενός εκατομμυρίου πεντακοσίων χιλιάδων ευρώ (1.500.000 €).

β) Για την παράβαση υπό στοιχείο Β΄ με θέμα «Αφαίρεση του παράνομου λογισμικού, κατά παράβαση ιδίως του Ν.3115/2003 (άρθρο 6 παρ.1 στοιχ. α' και δ'), όπως ισχύει», δεδομένου ότι θεωρήθηκε επιβαρυντική περίπτωση της παράβασης υπό στοιχείο Α΄, δεν επιβάλλεται αυτοτελώς διοικητική κύρωση εις βάρος της εταιρείας με την επωνυμία «VODAFONE-ΠΑΝΑΦΟΝ Ανώνυμη Ελληνική Εταιρεία Τηλεπικοινωνιών».

γ) Για την παράβαση υπό στοιχείο Γ΄ με θέμα «Παραβίαση του απορρήτου χωρίς την τήρηση της διαδικασίας, των όρων και των προϋποθέσεων άρσης αυτού, κατά παράβαση ιδίως των διατάξεων του Ν.2225/94 όπως ισχύει, της Οδηγίας 2002/58/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 12/7/2002, η οποία

Ιερού Λόχου 3, Τ.Κ.15124 Μαρούσι ♦ Τηλ: 210 6387600 ♦ Fax: 210 6387666 ♦ E-mail: info@adae.gr ♦Διαδικτυακός Τόπος: www.adae.gr

τροποποιήθηκε με την Οδηγία 2009/136/ΕΚ, του άρθρου 370^Α ΠΚ, του άρθρου 9 παρ.1 του Ν.2867/2000, ο οποίος αντικαταστάθηκε από τις διατάξεις του Ν. 3431/2006 και του Ν. 4070/2012, καθώς και της γνωμοδότησης υπ'αριθμ.1/2005 της ΑΔΑΕ», κατά πλειοψηφία πέντε (5) έναντι δύο (2) την επιβολή της διοικητικής κύρωσης εις βάρος της εταιρείας με την επωνυμία «VODAFONE-ΠΑΝΑΦΟΝ Ανώνυμη Ελληνική Εταιρεία Τηλεπικοινωνιών» του χρηματικού προστίμου. Ο Πρόεδρος της ΑΔΑΕ κ. Α. Λαμπρινόπουλος και τα τακτικά μέλη κ.κ. Μ. Γεωργιακόδης, Δ. Βαρουτάς, Ν. Καλουπτσίδης και Κ. Λαμπρινουδάκης ψήφισαν να επιβληθεί χρηματικό πρόστιμο ύψους διακοσίων πενήντα χιλιάδων ευρώ (250.000 €), σύμφωνα με τα όσα ψήφισαν ανωτέρω για την ευθύνη της εταιρείας στη συγκεκριμένη παράβαση και σύμφωνα με την υπ'αριθμ. 360/2012 Εισήγηση προς την Ολομέλεια της ΑΔΑΕ, όπως αυτή τροποποιήθηκε σύμφωνα με τα Πρακτικά των συνεδριάσεων της 27ης Δεκεμβρίου 2012 και της 2ας Ιανουαρίου 2013. Ο Αντιπρόεδρος της Αρχής, κ. Κ. Μαραβέλας και το τακτικό μέλος, κ. Χ. Καψάλης ψήφισαν υπέρ της διοικητικής κύρωσης της σύστασης, με την αιτιολογία ότι θεωρούν ως ελαφρυντικό στοιχείο για τη συγκεκριμένη ενέργεια της εταιρείας ότι η ανακοίνωση των στοιχείων της ταυτοποίησης έγινε σε ένα μόνο ανώτατο πολιτειακό παράγοντα για λόγους τους οποίους έκρινε η εταιρεία. Κατόπιν τούτου, για την παράβαση αυτή επιβάλλεται κατά πλειοψηφία πέντε (5) έναντι δύο (2) χρηματικό πρόστιμο εις βάρος της ελεγχόμενης εταιρείας ύψους διακοσίων πενήντα χιλιάδων ευρώ (250.000 €).

δ) Για την παράβαση υπό στοιχείο Δ΄ με θέμα «Μη ενημέρωση των συνδρομητών σχετικά με τον υφιστάμενο κίνδυνο ασφάλειας, κατά παράβαση ιδίως του άρθρου 19 του Συντάγματος, του Ν.3115/2003, όπως ισχύει και του άρθρου 9 παρ. 1 του Ν. 2867/2000, ο οποίος αντικαταστάθηκε από τις διατάξεις του Ν. 3431/2006 και του Ν. 4070/2012», ομοφώνως την επιβολή της διοικητικής κύρωσης του χρηματικού προστίμου εις βάρος της εταιρείας με την επωνυμία «VODAFONE-ΠΑΝΑΦΟΝ Ανώνυμη Ελληνική Εταιρεία Τηλεπικοινωνιών». Ο Πρόεδρος της ΑΔΑΕ, κ. Ανδρέας Λαμπρινόπουλος, ο Αντιπρόεδρος της ΑΔΑΕ, κ. Κ. Μαραβέλας και τα τακτικά μέλη κ.κ. Δ. Βαρουτάς, Ν. Καλουπτσίδης, Κ. Λαμπρινουδάκης και Χ. Καψάλης ψήφισαν υπέρ της επιβολής χρηματικού προστίμου ύψους επτακοσίων πενήντα χιλιάδων ευρώ (750.000 €), λαμβανομένου υπόψη ως ελαφρυντικού του γεγονότος ότι δεν υπάρχει σαφής διάταξη που να καθορίζει την υποχρέωση αυτή της εταιρείας, θεωρώντας πάντως σοβαρή την

Ιερού Λόχου 3, Τ.Κ.15124 Μαρούσι ♦ Τηλ: 210 6387600 ♦ Fax: 210 6387666 ♦ E-mail: info@adae.gr ♦Διαδικτυακός Τόπος: www.adae.gr

παράλειψη και ότι η υποχρέωση αυτή προκύπτει από τις γενικές διατάξεις του νόμου και σύμφωνα με τα όσα ψήφισαν ανωτέρω για την ευθύνη της εταιρείας στη συγκεκριμένη παράβαση και σύμφωνα με την υπ'αριθμ. 360/2012 Εισήγηση προς την Ολομέλεια της ΑΔΑΕ, όπως αυτή τροποποιήθηκε σύμφωνα με τα Πρακτικά των συνεδριάσεων της 27ης Δεκεμβρίου 2012 και της 2ας Ιανουαρίου 2013. Το τακτικό μέλος, κ. Μ. Γεωργιακόδης ψήφισε υπέρ της επιβολής χρηματικού προστίμου ύψους ενός εκατομμυρίου ευρώ (1.000.000 €), με την αιτιολογία ότι θεωρεί την παράβαση σοβαρότατη και αφού έλαβε υπόψη του την αρχή της αναλογικότητας, δεν προτείνει το maximum των κυρώσεων, ήτοι του 1.500.000 ευρώ και λαμβάνοντας υπόψη τα όσα αναφέρονται στην υπ'αριθμ. 360/2012 Εισήγηση προς την Ολομέλεια της ΑΔΑΕ, όπως αυτή τροποποιήθηκε σύμφωνα με τα Πρακτικά των συνεδριάσεων της 27ης Δεκεμβρίου 2012 και της 2ας Ιανουαρίου 2013. Κατόπιν τούτου για την παράβαση αυτή επιβάλλεται κατά πλειοψηφία έξι (6) έναντι ενός (1) χρηματικό πρόστιμο εις βάρος της ελεγχόμενης εταιρείας ύψους επτακοσίων πενήντα χιλιάδων ευρώ (750.000 €).

ε) Για την παράβαση υπό στοιχείο Ε΄ με θέμα «Παραβίαση του απορρήτου των επικοινωνιών μέσω της παράνομης εισαγωγής παρείσακτου λογισμικού, κατά παράβαση ιδίως του άρθρου 19 του Συντάγματος, των άρθρων 1 παρ. 1 και 11 του Ν.3115/2003, του άρθρου 9 παρ. 1 του Ν.2867/2000, ο οποίος αντικαταστάθηκε από τις διατάξεις του Ν. 3431/2006 και του Ν. 4070/2012, του άρθρου 370Α παρ. 1 ΠΚ, της Οδηγίας 58/2002, η οποία τροποποιήθηκε από την Οδηγία 2009/136/ΕΚ, καθώς και της υπ΄αριθμ. 1/2005 Γνωμοδότησης της ΑΔΑΕ με αριθμ. πρωτ. 893/3.2.2005», κατά πλειοψηφία έξι (6) έναντι ενός (1) την επιβολή της διοικητικής κύρωσης του χρηματικού προστίμου εις βάρος της εταιρείας με την επωνυμία «VODAFONE-ΠΑΝΑΦΟΝ Ανώνυμη Ελληνική Εταιρεία Τηλεπικοινωνιών». Ο Πρόεδρος της ΑΔΑΕ, κ. Α. Λαμπρινόπουλος, ο Αντιπρόεδρος της ΑΔΑΕ, κ. Κ. Μαραβέλας και τα τακτικά μέλη κ.κ. Δ. Βαρουτάς, Ν. Καλουπτσίδης, Κ. Λαμπρινουδάκης και Μ. Γεωργιακόδης, λαμβάνοντας υπόψη το βαθμό υπαιτιότητας της εταιρείας (τουλάχιστον αμέλεια) ψήφισαν υπέρ της επιβολής χρηματικού προστίμου ύψους τετρακοσίων χιλιάδων ευρώ (400.000 €) για κάθε έναν από τους παρακολουθούμενους αριθμούς, σύμφωνα με τα αναφερόμενα ανωτέρω ως προς την ευθύνη της εταιρείας για την παράβαση αυτή, καθώς και σύμφωνα με την υπ' αριθμ. 360/2012 Εισήγηση προς την Ολομέλεια της ΑΔΑΕ, όπως αυτή τροποποιήθηκε σύμφωνα με τα Πρακτικά των συνεδριάσεων της 27ης Δεκεμβρίου 2012 και της 2ας

Ιερού Λόχου 3, Τ.Κ.15124 Μαρούσι ♦ Τηλ: 210 6387600 ♦ Fax: 210 6387666 ♦ E-mail: info@adae.gr ♦Διαδικτυακός Τόπος: www.adae.gr

Ιανουαρίου 2013. Ο Πρόεδρος της Αρχής, κ. Α. Λαμπρινόπουλος, ο Αντιπρόεδρος κ. Κ. Μαραβέλας και τα τακτικά μέλη κ.κ. Ν. Καλουπτσίδης και Μ. Γεωργιακόδης θεωρούν ότι οι παρακολουθούμενοι αριθμοί είναι 104, χωρίς να υπολογίζουν τον αριθμό MSRN (διότι είναι εσωτερικός αριθμός του ψηφιακού κέντρου MSC της εταιρείας) και έναν παρακολουθούμενο αριθμό, διότι δεν είχε ορισθεί κινητό – σκιά (παρακολουθών). Τα τακτικά μέλη κ.κ. Δ. Βαρούτάς και Κ. Λαμπρινουδάκης συντάχθηκαν με την άποψη ότι οι παρακολουθούμενοι αριθμοί ήταν 104, με την επιφύλαξη ότι και ο αριθμός MSRN και ο παρακολουθούμενος αριθμός στον οποίο δεν είχε ορισθεί κινητό - σκιά (παρακολουθών) δεν υποβαθμίζουν την ευθύνη της εταιρείας. Το τακτικό μέλος, κ. Χ. Καψάλης ψήφισε τη μη επιβολή διοικητικής κύρωσης για την παράβαση αυτή, δεδομένου ότι δεν μπορεί να αποκλεισθεί, σύμφωνα με τα όσα ανέφερε ανωτέρω για την παράβαση αυτή, η περίπτωση εξωτερικής παρέμβασης από τρίτο ως προς την εταιρεία. Κατόπιν τούτου, για την παράβαση αυτή επιβάλλεται χρηματικό πρόστιμο εις βάρος της ελεγχόμενης εταιρείας ύψους τετρακοσίων χιλιάδων ευρώ (400.000 €) για κάθε έναν από τους 104 παρακολουθούμενους αριθμούς, ήτοι σαράντα ενός εκατομμυρίων εξακοσίων χιλιάδων ευρώ (41.600.000 €) (104 παρακολουθούμενοι αριθμοί Χ 400.000 €).

στ) Για την παράβαση υπό στοιχείο ΣΤ΄ με θέμα «Παράλειψη Διασφάλισης του Απορρήτου των Επικοινωνιών σε σχέση με το συμβάν της ύπαρξης των συναγερμών στα ψηφιακά κέντρα MEAKF και MEAKS την 10.8.2004, κατά παράβαση ιδίως των άρθρων 19 του Συντάγματος, 9 παρ.1 και 11 του Ν. 2867/2000, ο οποίος αντικαταστάθηκε από τις διατάξεις του Ν. 3431/2006 και του Ν. 4070/2012, καθώς και των άρθρων 1 παρ. 1 και 11 του Ν.3115/2003, όπως ισχύει», δεδομένου ότι θεωρήθηκε επιβαρυντική περίπτωση της παράβασης υπό στοιχείο Ζ΄, δεν επιβάλλεται αυτοτελώς διοικητική κύρωση εις βάρος της εταιρείας με την επωνυμία «VODAFONE-ΠΑΝΑΦΟΝ Ανώνυμη Ελληνική Εταιρεία Τηλεπικοινωνιών».

ζ) Για την παράβαση υπό στοιχείο Ζ΄ με θέμα «Έλλειψη επαρκών μέτρων ασφάλειας για τη Διασφάλιση του Απορρήτου της Vodafone κατά παράβαση ιδίως των άρθρων 19 του Συντάγματος, 9 παρ.1 και 11 του Ν. 2867/2000, ο οποίος αντικαταστάθηκε από τις διατάξεις του Ν. 3431/2006 και του Ν. 4070/2012, καθώς και των άρθρων 1 παρ. 1 και 11 του Ν.3115/2003, όπως ισχύει», ομοφώνως την επιβολή της διοικητικής κύρωσης εις βάρος της εταιρείας με την επωνυμία «VODAFONE-ΠΑΝΑΦΟΝ Ανώνυμη Ελληνική

Ιερού Λόχου 3, Τ.Κ.15124 Μαρούσι ♦ Τηλ: 210 6387600 ♦ Fax: 210 6387666 ♦ E-mail: info@adae.gr ♦Διαδικτυακός Τόπος: www.adae.gr

Εταιρεία Τηλεπικοινωνιών» του χρηματικού προστίμου ύψους ενός εκατομμυρίου πεντακοσίων χιλιάδων ευρώ (1.500.000 €), με την αιτιολογία ότι η παράβαση υπό στοιχείο ΣΤ΄ θεωρήθηκε επιβαρυντική περίπτωση στην παρούσα παράβαση, σύμφωνα με όσα αναφέρθηκαν ανωτέρω για την ευθύνη της εταιρείας στην παράβαση ΣΤ΄ και σύμφωνα με την υπ' αριθμ. 360/2012 Εισήγηση προς την Ολομέλεια της ΑΔΑΕ, όπως αυτή τροποποιήθηκε σύμφωνα με τα Πρακτικά των συνεδριάσεων της 27ης Δεκεμβρίου 2012 και της 2ας Ιανουαρίου 2013. Ο Πρόεδρος της Αρχής, κ. Α. Λαμπρινόπουλος, για την επιμέτρηση του προστίμου στην παράβαση αυτή, θεώρησε την παράβαση ΣΤ΄ ως επιβαρυντικό στοιχείο της παρούσας παράβασης συνολικά. Κατόπιν τούτου, για την παράβαση αυτή επιβάλλεται χρηματικό πρόστιμο εις βάρος της ελεγχόμενης εταιρείας ύψους ενός εκατομμυρίου πεντακοσίων χιλιάδων ευρώ (1.500.000 €).

η) Για την παράβαση υπό στοιχείο Η΄ με θέμα «Δυσχέρανση του έργου της ΑΔΑΕ κατά παράβαση των άρθρων 19 του Συντάγματος, 1 παρ.1, 6 παρ.1α και β, 6 παρ.2 και 11 του Ν. 3115/2003, 4στ και 25 παρ.2 του Ν.703/1977, 26 παρ. 5 του Ν.3373/2005, 39 παρ. 5 του Ν. 3959/2011, 233 παρ. 1 του Ν. 4072/2012», ομοφώνως την επιβολή της διοικητικής κύρωσης του χρηματικού προστίμου εις βάρος της εταιρείας με την επωνυμία «VODAFONE-ΠΑΝΑΦΟΝ Ανώνυμη Ελληνική Εταιρεία Τηλεπικοινωνιών». Ο Πρόεδρος της ΑΔΑΕ, κ. Α. Λαμπρινόπουλος, ο Αντιπρόεδρος της ΑΔΑΕ, κ. Κ. Μαραβέλας και τα τακτικά μέλη κ.κ. Δ. Βαρουτάς, Ν. Καλουπτσίδης, Κ. Λαμπρινουδάκης και Μ. Γεωργιακόδης ψήφισαν υπέρ της επιβολής χρηματικού προστίμου ύψους πέντε εκατομμυρίων ευρώ (5.000.000 €), σύμφωνα με όσα αναφέρθηκαν ανωτέρω για την ευθύνη της εταιρείας στην παράβαση αυτή και σύμφωνα με την υπ' αριθμ. 360/2012 Εισήγηση προς την Ολομέλεια της ΑΔΑΕ, όπως αυτή τροποποιήθηκε σύμφωνα με τα Πρακτικά των συνεδριάσεων της 27ης Δεκεμβρίου 2012 και της 2ας Ιανουαρίου 2013 και λαμβανομένου επίσης υπόψη του ότι το συγκεκριμένο πρόστιμο ανέρχεται περίπου στο ήμισυ του μέγιστου προβλεπόμενου προστίμου, ήτοι του 1 % του κύκλου εργασιών της ελεγχόμενης εταιρείας για την περίοδο 01.04.2011-31.03.2012, ο οποίος υπολογίζεται περίπου σε ένα δισεκατομμύριο ευρώ (1.000.000.000 €). Επίσης, λαμβάνεται υπόψη η απάλειψη της περίπτωσης η) της παρούσας παράβασης. Το τακτικό μέλος, κ. Χ. Καψάλης ψήφισε υπέρ της επιβολής χρηματικού προστίμου ύψους ενός εκατομμυρίου πεντακοσίων χιλιάδων ευρώ (1.500.000 €), λόγω της απάλειψης της περίπτωσης η) της παρούσας παράβασης. Κατόπιν τούτου για την

Ιερού Λόχου 3, Τ.Κ.15124 Μαρούσι ♦ Τηλ: 210 6387600 ♦ Fax: 210 6387666 ♦ E-mail: info@adae.gr ♦ Διαδικτυακός Τόπος: www.adae.gr

παράβαση αυτή επιβάλλεται κατά πλειοψηφία έξι (6) έναντι ενός (1) χρηματικό πρόστιμο εις βάρος της ελεγχόμενης εταιρείας ύψους πέντε εκατομμυρίων ευρώ (5.000.000 €).

Γ. Η ΑΔΑΕ επιφυλάσσεται έναντι κάθε φυσικού ή νομικού προσώπου, εφόσον προκύψουν νεότερα επιβαρυντικά στοιχεία για αυτά. Επίσης επιφυλάσσεται για τη διενέργεια στο άμεσο μέλλον ελέγχου στα υπόλοιπα κέντρα της εταιρείας Vodafone.

Δ. Η ΑΔΑΕ αποφασίζει να αποσταλεί η παρούσα απόφαση στον Υπουργό Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, στις Δικαστικές Αρχές, καθώς και στις συναρμόδιες Ανεξάρτητες Αρχές για δικές τους ενέργειες.

Η παρούσα Απόφαση να κοινοποιηθεί με δικαστικό επιμελητή στην εταιρεία «VODAFONE-ΠΑΝΑΦΟΝ Ανώνυμη Ελληνική Εταιρεία Τηλεπικοινωνιών».
Σε κάθε περίπτωση, όλα τα αναφερόμενα στο προοίμιο της παρούσης έγγραφα είναι στη διάθεση της εταιρείας με την επωνυμία «VODAFONE - ΠΑΝΑΦΟΝ Ανώνυμη Ελληνική Εταιρεία Τηλεπικοινωνιών».
Κρίθηκε και αποφασίστηκε κατά τις συνεδριάσεις της 27ης Δεκεμβρίου 2012 και της 2ας Ιανουαρίου 2013, δημοσιεύτηκε την 2α Ιανουαρίου 2013 και εγκρίθηκε από τον Πρόεδρο, τον Αντιπρόεδρο και τα τακτικά μέλη της Ολομέλειας της ΑΔΑΕ, τα οποία παρέστησαν στις ανωτέρω συνεδριάσεις.

Ο Πρόεδρος

Ανδρέας Λαμπρινόπουλος

Ακριβές Αντίγραφο

Ο Πρόεδρος

Ανδρέας Λαμπρινόπουλος

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ ΑΡΧΗ ΔΙΑΣΦΑΛΙΣΗΣ ΑΠΟΡΡΗΤΟΥ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ

Ιερού Λόχου 3, Τ.Κ.15124 Μαρούσι ♦ Τηλ: 210 6387600 ♦ Fax: 210 6387666 ♦ E-mail: info@adae.gr ♦Διαδικτυακός Τόπος: www.adae.gr

ΤΟ ΒΗΜΑ
Κοινωνία

«Χαριλάου Τρικούπη-γκέιτ»

Στελέχη της ΕΥΠ άκουγαν τα πάντα στην αίθουσα συνεδριάσεων του ΠαΣοΚ την περίοδο της κυβέρνησης Μητσοτάκη

Λαμπρόπουλος Βασίλης Γ.

Επί σειρά ετών υποκλέπτονταν από τη Χαριλάου Τρικούπη όλες οι συζητήσεις υπουργών, βουλευτών και στελεχών του ΠαΣοΚ, με «κοριό» που είχαν βάλει από γειτονικό διαμέρισμα τρυπώντας τη μεσοτοιχία. Στρατιωτικοί και πρώην στελέχη της ΕΥΠ που είχαν την περίοδο 1990-1993 επαφή με στενούς συνεργάτες τού τότε πρωθυπουργού κ. **Κ. Μητσοτάκη** φέρεται να είχαν προσεγγίσει και «στρατολογήσει» κάτοικο γειτονικού διαμερίσματος στα γραφεία του ΠαΣοΚ. Από εκεί άκουγαν και κατέγραφαν όσα διαμείβονταν στη διπλανή αίθουσα συνεδριάσεων του Κινήματος. Στην απομαγνητοφώνηση και στην ανάλυση των συνομιλιών εμφανίζεται να συμμετείχε ακόμη ένας τότε εν ενεργεία στρατηγός, αρμόδιος σε θέματα Στρατιωτικών Επικοινωνιών, ενώ στην εγκατάσταση του συστήματος υποκλοπών συμμετείχε πρώην πράκτορας της ΕΥΠ. Μάλιστα σε ορισμένες περιπτώσεις οι συμμετέχοντες στο «Χαριλάου Τρικούπη-γκέιτ» είχαν παραδώσει ηχογραφημένες συνομιλίες στελεχών του ΠαΣοΚ στο κλιμάκιο της CIA στην Αθήνα, καθ' ότι εκτίμησαν ότι *«αυτά που συζητούνται αφορούν θέματα τρομοκρατίας»!*

Μια εντυπωσιακή περίπτωση «πολιτικής κατασκοπείας» την περίοδο 1990-1993, όταν η Νέα Δημοκρατία ασκούσε τη διακυβέρνηση της χώρας, αποκαλύπτει «Το Βήμα». Την ίδια περίοδο υπήρξαν αναφορές για παρακολουθήσεις τηλεφώνων ορισμένων στελεχών του ΠαΣοΚ με εμπλοκή του ιδιώτη **Χρήστου Μαυρίκη**, ο οποίος είχε παραδεχθεί τη συμμετοχή του στο κύκλωμα αυτό. Ωστόσο είναι η πρώτη φορά που αποκαλύπτεται ότι υπήρχε συνολική παρακολούθηση των μυστικών κομματικών συνεδριάσεων του ΠαΣοΚ, με τη συμμετοχή ορισμένες φορές του *Ανδρέα Παπανδρέου* και όλων των πρωτοκλασάτων στελεχών του Κινήματος.

Οπως εκμυστηρεύθηκε προ μερικών ημερών απόστρατος αξιωματικός που είχε διατελέσει και σύμβουλος κυβερνητικών παραγόντων, *«το 1990 ένας φίλος μου από τον κομματικό μηχανισμό της Νέας Δημοκρατίας στα Εξάρχεια αλλά και ένας πρώην στρατιωτικός μού πρότειναν να έλθω σε επαφή με έναν άνθρωπο που θα μας ήταν απίστευτα χρήσιμος. Ηταν ένας 60χρονος ιδιώτης που διέμενε στην οδό Χαριλάου Τρικούπη, στη διπλανή πολυκατοικία και στον ίδιο ακριβώς όροφο με την αίθουσα όπου συνεδρίαζαν τα κομματικά όργανα του ΠαΣοΚ. Ο άνθρωπος αυτός είχε την*

κρεβατοκάμαρά του μεσοτοιχία με τον χώρο όπου λαμβάνονταν οι πιο κρίσιμες αποφάσεις για όλα τα πολιτικά δρώμενα, αλλά και για την επιβίωση της τότε κυβέρνησης η οποία είχε οριακή πλειοψηφία. Για μας αυτό ήταν κάτι απίστευτα ενδιαφέρον, μια σημαντική ευκαιρία. Μάθαμε ότι αυτός ο άνθρωπος είχε πολεμήσει στην περιοχή της Λαμίας ως μέλος του ΕΔΕΣ και είχε προσφέρει πολλά στην παράταξή μας. Τον προσεγγίσαμε και δέχθηκε την πρότασή μας. Ηταν οπαδός της Νέας Δημοκρατίας και η παραχώρηση του σπιτιού του μας βοήθησε να πληροφορηθούμε, να αναλύσουμε και να εκμεταλλευθούμε αναλόγως πολύ σημαντικές διαβουλεύσεις μεταξύ στελεχών του ΠαΣοΚ».

Σύμφωνα με τις ίδιες αναφορές, ο πρώην πράκτορας της ΕΥΠ **Χριστόφορος Π.** (τα πλήρη ονόματα και οι μαρτυρίες βρίσκονται στη διάθεση του «Βήματος»), ειδικός σε θέματα μικροσυσκευών για υποκλοπές, άνοιξε μια τρύπα διαμέτρου ελάχιστων χιλιοστών στον τοίχο του διαμερίσματος του 6οχρονου και πέρασε ένα μικρό καλώδιο. Στην άκρη του υπήρχε ένα μικροσκοπικό, καμουφλαρισμένο μικρόφωνο που «μπήκε» στην αίθουσα συνεδριάσεων του ΠαΣοΚ. Το καλώδιο αυτό είχε συνδεθεί με καταγραφικό σύστημα το οποίο είχε παραγάγει εκατοντάδες κασέτες με όσα συζητούσαν τα υψηλόβαθμα στελέχη του Κινήματος. Σύμφωνα μάλιστα με τις ίδιες πηγές, ο ιδιοκτήτης του διαμερίσματος είχε αναλάβει να αλλάζει τις κασέτες του συστήματος μαγνητοφώνησης, ενώ σε κρίσιμες συνεδριάσεις του Εκτελεστικού Συμβουλίου και άλλων οργάνων του ΠαΣοΚ υπήρχε παρουσία του συστήματος «τεχνικής υποστήριξης» και... ακρόασης στο διπλανό διαμέρισμα.

Οπως ανέφερε ένας εκ των συμμετεχόντων στην ομάδα υποκλοπών, *«σε μια συνεδρίαση του ΠαΣοΚ ακούσαμε να μνημονεύονται κάποια θέματα τρομοκρατίας και δράσης της "17 Νοέμβρη" που τότε είχε προχωρήσει στη δολοφονία Μπακογιάννη, στην εκτόξευση ρουκέτας κατά Παλαιοκρασσά και σε άλλες αιματηρές ενέργειες. Ωστόσο ο ήχος που ακούσαμε στις κασέτες δεν ήταν καθαρός και υπήρχε θόρυβος. Σε αυτή την περίπτωση ήλθαμε σε επαφή με το κλιμάκιο της CIA στην Αθήνα προκειμένου να πάρει, να "καθαρίσει" και να αναλύσει το συγκεκριμένο ηχητικό υλικό από τις συνομιλίες μελών του Κινήματος».*

Εκείνη την περίοδο μάλιστα είχε διατυπωθεί η άποψη από έλληνες και αμερικανούς αξιωματούχους ότι στη «17 Νοέμβρη» συμμετέχουν στελέχη του ΠαΣοΚ που έχουν ασφαλώς «άνωθεν κάλυψη». Ενας ισχυρισμός βέβαια που προέκυψε ότι δεν είχε καμία σχέση με την πραγματικότητα μετά την εξάρθρωση της ένοπλης οργάνωσης το 2002.

Ο ρόλος της ΕΥΠ

Ενα από τα ζητήματα που τέθηκαν ήταν γιατί δεν έγινε αντιληπτή αυτή η επιχείρηση παρακολούθησης της αίθουσας συνεδριάσεων του ΠαΣοΚ. Οπως αναφέρει ένας τεχνικός σύμβουλος που ασχολείται με θέματα ασφαλείας πολιτικών και κομματικών

γραφείων, «σήμερα, αν συνέβαινε το ίδιο, υπάρχουν συστήματα που εντοπίζουν τους κοριούς, οι οποίοι βέβαια είναι χωρίς καλώδιο. Τότε όμως δεν υπήρχαν τέτοια συστήματα ακριβείας. Επιπλέον οι τεχνικοί, κυρίως από την ΕΥΠ, που αναλάμβαναν τη θωράκιση των γραφείων από πάσης φύσεως παρακολουθήσεις είχαν μικρή εμπειρία ή ίσως υπέκρυπταν άλλες σκοπιμότητες».

Μαρτυρία

«Ξέρουν καλά τι προσφέραμε στο κόμμα»

«Το Βήμα», προς επιβεβαίωση των αναφορών των συγκεκριμένων στρατιωτικών και στελεχών της ΕΥΠ, αναζήτησε τον ιδιοκτήτη του διαμερίσματος στην πολυκατοικία της οδού Χαριλάου Τρικούπη που ήταν ακριβώς δίπλα από την αίθουσα συνεδριάσεων των μελών του ΠαΣοΚ. Πράγματι διαπιστώθηκε ότι εκεί διέμενε ένας ιδιώτης με τα στοιχεία ταυτότητας που ανέφεραν οι οργανωτές της παρακολούθησης. Αυτός καταγόταν από την περιοχή της Φθιώτιδας και είχε πράγματι πολεμήσει στο πλευρό του ΕΔΕΣ και για τον λόγο αυτόν μάλιστα είχε βραβευθεί τη δεκαετία του 1970 από το ελληνικό κράτος. Ο ιδιώτης αυτός απεβίωσε το 1997 από καρδιακό επεισόδιο.

Ωστόσο εξαιρετικά μεγαλύτερο ενδιαφέρον παρουσιάζουν αυτά που ανέφερε στο «Βήμα» η σύζυγός του που διαμένει ακόμη στο ίδιο διαμέρισμα, το οποίο πράγματι είναι μεσοτοιχία, στην κρεβατοκάμαρά του, με την αίθουσα συνεδριάσεων του ΠαΣοΚ. Οπως δήλωσε η ίδια, *«πράγματι ο άνδρας μου και εγώ είχαμε γνωρίσει τον συνεργάτη τού τότε πρωθυπουργού και τον στρατιωτικό που μου λέτε* (σ.σ.: αυτοί που συμμετείχαν στο σύστημα υποκλοπών). *Δεν θέλω να πω πολλά. Ωστόσο και αυτοί και εμείς ξέραμε πολύ καλά τι είχαμε προσφέρει στο κόμμα. Ο άνδρας μου είχε συνεχείς επαφές μαζί τους και με διάφορους συνεργάτες του. Θυμάμαι όταν πηγαίναμε στα γραφεία τους τι υποδοχή μάς επεφύλασσαν. Μετά το 1993 όμως ελάχιστη επαφή κράτησαν μαζί μας».*

ΕΝΤΥΠΗ ΕΚΔΟΣΗ

© Δημοσιογραφικός Οργανισμός Λαμπράκη Α.Ε.
Το σύνολο του περιεχομένου και των υπηρεσιών του site διατίθεται στους επισκέπτες αυστηρά για προσωπική χρήση. Απαγορεύεται η χρήση ή επανεκπομπή του, σε οποιοδήποτε μέσο, μετά ή άνευ επεξεργασίας, χωρίς γραπτή άδεια του εκδότη.

Real.gr

ΧΡΗΣΙΜΑ

Ακούστε LIVE

ΑΡΧΕΙΟ ΕΚΠΟΜΠΩΝ ΕΛΛΗΝΟΦΡΕΝΕΙΑ REALFM107.1 ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ

Real Time

26/6/2013 2:49:00 μμ

Με τους επικεφαλής της Vodafone και της Wind συναντήθηκε ο πρωθυπουργός Αντώνης Σαμαράς, παρουσία του υπουργού Ανάπτυξης Κωστή Χατζηδάκη και του υφυπουργού Νότη Μηταράκη.

"Σήμερα είχαμε ένα καλό νέο. Είμαι βέβαιος ότι θα έχουμε και άλλα καλά νέα και από άλλους συγγενείς ή άλλους χώρους", δήλωσε ο κ. Χατζηδάκης.
Σημείωσε, επίσης, ότι αν επιμείνουμε στον δρόμο της υπευθυνότητας και της σοβαρότητας, μπορούμε να μπούμε στη φάση της συγκομιδής και πως οι θυσίες του ελληνικού λαού θα πιάσουν τόπο.

"Η σημερινή συμφωνία αποτελεί παράδειγμα και για άλλες επενδύσεις, το επόμενο διάστημα" δήλωσε ο Ν. Μηταράκης.

Time

Δευτέρα 21 Οκτωβρίου 2013 - 20:32
«Παραμένω στο πλευρό των κατοίκων της Χαλκιδικής»

Δευτέρα 21 Οκτωβρίου 2013 - 20:30
Ρουμανία:Το στόχο περιορισμού του ελλείμματος στο 3% πέτυχε η χώρα

Δευτέρα 21 Οκτωβρίου 2013 - 20:24
LIVE: ΠΑΣ Γιάννινα - Πανιώνιος

Δευτέρα 21 Οκτωβρίου 2013 - 20:20
Ο ιδρυτής του eBay κάνει στροφή στην ενημέρωση

Δευτέρα 21 Οκτωβρίου 2013 - 20:00
Το ψέμα είναι στο αίμα μας

Δευτέρα 21 Οκτωβρίου 2013 - 19:58
Στη δημοσιότητα οι φωτογραφίες του ζεύγους Ρομά

Από την πλευρά τους, οι επικεφαλής των δύο εταιρειών κ.κ. Ν. Ζαρκαλής και Περσιάνης ανακοίνωσαν ότι προχωρούν σε συμφωνία για μερική κοινή χρήση των δικτύων τους και πως αυτή η επένδυση μέσα στα επόμενα τρία χρόνια θα δημιουργήσει πάνω από 650 νέες θέσεις εργασίας.

"Αποτελεί σημαντική ψήφο εμπιστοσύνης για την ελληνική οικονομία" τόνισαν στις δηλώσεις τους και οι δύο.

Νέες επενδύσεις και θέσεις εργασίας

Μάλιστα, σε συμφωνία για τη μερική κοινή χρήση του δικτύου κινητής επικοινωνίας 2G/3G, κυρίως στην περιφέρεια και περιορισμένα σε αστικές περιοχές, προχώρησαν οι εταιρείες κινητής τηλεφωνίας Vodafone Ελλάδας και η Wind Ελλάς.

Η συνεργασία αυτή θα επιταχύνει τις επενδύσεις σε νέες τεχνολογίες κινητής επικοινωνίας και θα επιτρέψει τη σημαντική αύξηση ευρυζωνικών ταχυτήτων μέσω κινητού δικτύου, ακόμη και στις πιο απομακρυσμένες περιοχές της χώρας.

Όπως επισημαίνουν, σε κοινή ανακοίνωσή τους, οι δυο εταιρείες, η συνεργασία θα αποφέρει σημαντικά οφέλη για τη χώρα, την οικονομία και τους συνδρομητές, ως αποτέλεσμα επενδύσεων που θα ξεπεράσουν τα 150 εκατομμύρια ευρώ στους κλάδους κατασκευών και τηλεπικοινωνιακού εξοπλισμού, δημιουργώντας 650 νέες θέσεις εργασίας, κυρίως στον κατασκευαστικό τομέα.

Το πρόγραμμα επενδύσεων θα έχει επιπλέον έμμεσα οφέλη και για άλλους κλάδους της οικονομίας που αγγίζουν τα 50 εκατομμύρια ευρώ.

Σημειώνεται ότι για την υλοποίηση της συμφωνίας θα δημιουργηθεί μια νέα κοινή εταιρεία, στην οποία και οι δυο εταιρείες θα είναι ισότιμοι μέτοχοι κατέχοντα από 50% των μετοχών της. Επίσης, διευκρινίζεται πως το προσωπικό της εταιρείας θα αποτελείται από εργαζόμενους και από τους δύο παρόχους, οι οποίοι θα μεταφερθούν με τα υπάρχοντα εργασιακά τους δικαιώματα και τους όρους απασχόλησης.

Η Vodafone Ελλάδας θα συνεχίσει να έχει την αποκλειστική λειτουργία του 4G δικτύου της σε όλη την Ελλάδα ενώ η Wind Ελλάς συνεχίζει σύμφωνα με τον προγραμματισμό της το έργο εκσυγχρονισμού του δικτύου της στη χώρα, έχοντας ήδη ολοκληρώσει το 70% στις κύριες αστικές περιοχές.

Η συμφωνία έχει διάρκεια 15 ετών και τελεί υπό την έγκριση της Εθνικής Επιτροπής Τηλεπικοινωνιών και Ταχυδρομείων (ΕΕΤΤ).

ΠΗΓΗ: ΑΠΕ-ΜΠΕ

Real **Πολιτική**

«Παραμένω στο πλευρό των κατοίκων της Χαλκιδικής»

Σαμαράς: Κοινό μέτωπο για την παράνομη μετανάστευση

ΣΥΡΙΖΑ: «Άλλα λόγια να αγαπιόμαστε» από τους θιασώτες των μνημονίων

ΣΥΡΙΖΑ: «Ο κ. Σαμαράς είναι υποταγμένος στην κ. Μέρκελ»

Ανταπάντηση ΝΔ στον ΣΥΡΙΖΑ

Η Βουλή θα αποφασίσει για την άρση ασυλίας του Π.

ΤΟ ΒΗΜΑ

Πολιτική

Επενδυτικό ενδιαφέρον από CEO της Vodafone στη συνάντηση με Σαμαρά

Η εταιρεία θα επιταχύνει την ανάπτυξη του δικτύου 4G στην Ελλάδα

Την ανάπτυξη του δικτύου 4G στην Ελλάδα θα επιταχύνει η Vodafone, είπε ο διευθύνων σύμβουλος του ομίλου Vodafone, **Βιτόριο Κολάο**, ο οποίος συναντήθηκε στο Μέγαρο Μαξίμου με τον πρωθυπουργό **Αντώνη Σαμαρά**.

«Η Vodafone διατηρεί την εμπιστοσύνη της σε αυτή την χώρα, την Ελλάδα» δήλωσε ο κ. Κολάο εξερχόμενος από το Μαξίμου.

«Η Vodafone πρόκειται να επιταχύνει την επένδυση στην τεχνολογία 4G στη χώρα και να αναπτύξει περαιτέρω την τεχνολογία 3G» πρόσθεσε.

Ο υφυπουργός Ανάπτυξης **Νότης Μηταράκης**, ο οποίος συμμετείχε στη συνάντηση, είπε ότι ο διευθύνων σύμβουλος της Vodafone Group επιβεβαίωσε το επενδυτικό ενδιαφέρον της εταιρείας για την Ελλάδα.

«Διαρκώς τους τελευταίους μήνες παίρνουμε θετικότερα μηνύματα από την επενδυτική κοινότητα για τη θέση της Ελλάδας. Κάνουμε μια συγκροτημένη προσπάθεια για να φέρουμε ξένες επενδύσεις στη χώρα μας και ήδη τα πρώτα αποτελέσματα είναι θετικά» πρόσθεσε ο κ. Μηταράκης.

© Δημοσιογραφικός Οργανισμός Λαμπράκη Α.Ε.
Το σύνολο του περιεχομένου και των υπηρεσιών του site διατίθεται στους επισκέπτες αυστηρά για προσωπική χρήση. Απαγορεύεται η χρήση ή επανεκπομπή του, σε οποιοδήποτε μέσο, μετά ή άνευ επεξεργασίας, χωρίς γραπτή άδεια του εκδότη.

Εκτύπωση

Πρόωρες εκλογές στο Δουκάτο λόγω παρακολουθήσεων

Γιατί παραιτήθηκε ο Ζαν-Κλοντ Γιουνκέρ

BBC

Ο μακροβιότερος δημοκρατικά εκλεγμένος ηγέτης και ίσως ο στενότερος φίλος της Ελλάδας στην Ευρώπη, Ζαν-Κλοντ Γιουνκέρ, ανακοίνωσε το βράδυ της Τετάρτης ότι παραιτείται από πρωθυπουργός του Λουξεμβούργου μετά 18 χρόνια παραμονής στην εξουσία, εξαιτίας ενός σκανδάλου παρακολουθήσεων στη χώρα του. Το Δουκάτο θα προσφύγει λοιπόν πρόωρα στις κάλπες, παρόλο που δεν έχει αποσαφηνιστεί ακόμη αν ο Γιουνκέρ θα είναι πάλι υποψήφιος, με δεδομένο ότι ο ίδιος δεν δέχεται ότι φέρει πολιτικές ευθύνες για την υπόθεση.

Ο πρωθυπουργός του Λουξεμβούργου υποχρεώθηκε σε παραίτηση μετά το αίτημα των εταίρων του να διαλυθεί η Βουλή και να προκηρυχθούν εκλογές. Εμμέσως οι σοσιαλιστές (LSAP) αναγνώρισαν, δηλαδή, ότι ο Γιουνκέρ απέτυχε να σταματήσει τις παράνομες παρακολουθήσεις και να ξεριζώσει τη διαφθορά στις μυστικές υπηρεσίες (SREL), όπως την τοποθέτηση κοριών, την αγορά αυτοκινήτων για προσωπική χρήση και τη δωροδοκία με αντάλλαγμα πρόσβαση σε τοπικούς αξιωματούχους.

Ο ίδιος ο Γιουνκέρ επιμένει να διαψεύδει οποιαδήποτε συμμετοχή στην παράνομη δραστηριότητα της SREL, διακηρύσσοντας ότι «οι μυστικές υπηρεσίες δεν ήταν η βασική μου προτεραιότητα».

Αυτή την κατηγορία του προσάπτουν όμως και οι πολιτικοί του αντίπαλοι: ότι ως επικεφαλής του Eurogroup ήταν υπερβολικά απασχολημένος με την κρίση στην Ευρωζώνη και αδιαφορούσε για τα του οίκου του.

«Επιπλέον, ελπίζω το Λουξεμβούργιο να μην αποκτήσει ποτέ έναν πρωθυπουργό που θα αντιμετωπίζει τη SREL ως βασική του προτεραιότητα», πλειοδότησε ο Γιουνκέρ κατά τη δίωρη ομιλία του ενώπιον του Κοινοβουλίου λίγο πριν να υποβάλλει την παραίτησή του.

«Καλούμε τον πρωθυπουργό να αναλάβει την πλήρη πολιτική ευθύνη και να ζητήσει από την κυβέρνηση να διαβουλευτεί με τον αρχηγό του κράτους, προκειμένου να ανοίξει ο δρόμος για νέες εκλογές» ήταν η κατηγορηματική απάντηση του ηγέτη των σοσιαλιστών, Αλεξ Μπόντρι.

Η έκθεση για την υπόθεση ζητήθηκε μετά δημοσίευμα εφημερίδας που φιλοξένησε «παγιδευμένη» συνομιλία του Γιουνκέρ με τον επικεφαλής της SREL που χρονολογείτο από το 2008.

Ο τότε διευθυντής των μυστικών υπηρεσιών, Μάρκο Μίλε, αποκάλυψε ότι υπάλληλοι της SREL ηχογράφησαν μάλιστα και μια συνομιλία με τον Μεγάλο Δούκα του Λουξεμβούργου και πως ο τελευταίος ήταν σε συχνή επικοινωνία με τη βρετανική MI6.

Η έκθεση κατέληγε στο συμπέρασμα ότι ο Γιουνκέρ είχε πλημμελή έλεγχο της δραστηριότητας της SREL, παρόλο που θεωρητικά ήταν ο πολιτικός υπεύθυνος για τη λειτουργία της και ότι απέτυχε να ενημερώσει είτε την αρμόδια κοινοβουλευτική επιτροπή είτε τις δικαστικές αρχές για τις προβληματικές«επιχειρήσεις» της υπηρεσίας.

Οι παράνομες παρακολουθήσεις, για τις οποίες κατηγορεί τις μυστικές υπηρεσίες το πόρισμα της Βουλής, αφορούσαν μεταξύ άλλων την παρακολούθηση των αστυνομικών που ερευνούσαν την υπόθεση των βομβιστικών επιθέσεων, καθώς και των αρμοδίων δικαστών.

Ημερομηνία : *14/7/13*
Copyright: http://www.kathimerini.gr

Κλείσιμο

ΕΘΝΟΣ.gr ΔΙΕΘΝΗ

Μαζί με άλλους 38 στόχους

Παρακολουθούσαν και την ελληνική πρεσβεία στις ΗΠΑ-Ερευνά τα στοιχεία το ΥΠΕΞ

1/7/2013 8:50:18 πμ

Η ελληνική πρεσβεία στην Ουάσινγκτον και η ελληνική αποστολή των Ηνωμένων Εθνών βρισκόταν ανάμεσα στους 38 «στόχους» που παρακολουθούσε η αμερικανική Εθνική Υπηρεσία Ασφαλείας (NSA), όπως αποκαλύπτει η βρετανική εφημερίδα ***The Guardian.*** *Το ελληνικό ΥΠΕΞ δηλώνει ότι ερευνά με προσοχή τις σχετικές πληροφορίες.*

Οι Αμερικανικές μυστικές υπηρεσίες παρακολουθούσαν την αποστολή της Ευρωπαϊκής Ένωσης στην Νέα Υόρκη και την αντιπροσωπεία της στην Ουάσινγκτον, σύμφωνα με νέα έγγραφα που διέρρευσαν από τον Έντουαρντ Σνόουντεν.

Ενα από αυτά περιλαμβάνει μία λίστα με 38 πρεσβείες και αποστολές, τις οποίες περιγράφει ως «στόχους». Δίνει λεπτομερώς μία εξαιρετική ποικιλία μεθόδων κατασκοπείας για καθέναν από τους στόχους, όπως κοριούς στις τηλεφωνικές επικοινωνίες και «εισβολές» στο σύστημα των ηλεκτρονικών υπολογιστών.

Μία από τις μεθόδους τοποθέτησης κοριών είναι γνωστή με την κωδική ονομασία Dropmire, η οποία στο απόρρητο έγγραφο του 2007 αναφέρεται ως «τοποθετήθηκε στο κρυπτοφάξ της πρεσβείας της ΕΕ στην Ουάσινγκτον», μία αναφορά στον κοριό που είχαν τοποθετήθηκε στο μηχάνημα του φαξ που χρησιμοποιούσε η αποστολή.

Τα έγγραφα της NSA σημειώνουν ότι το μηχάνημα χρησιμοποιείτο για να στέλνει τηλεγραφήματα στα υπουργεία Εξωτερικών της κάθε χώρας, αναφέρει το δημοσίευμα.

Τα έγγραφα ανέφεραν ότι στόχος της πρακτικής αυτής της παρακολούθησης με κοριούς στην πρεσβεία της ΕΕ στο κέντρο της Ουάσινγκτον είναι να συλλέξει πληρροφορίες για τυχόν διαφωνίες της σε πολιτικές για παγκόσμια ζητήματα και άλλες διαμάχες μεταξύ των κρατών μελών της.

Οι νέες αυτές αποκαλύψεις έρχονται τη στιγμή που υπάρχει ήδη οργή σε όλη την Ευρωπαϊκή Ένωση για τα στοιχεία σχετικά με υποκλοπές σε ευρωπαίους συμμάχους των ΗΠΑ που διέρρευσε ο Σνόουντεν.

Οπως επισημαίνει η εφημερίδα, μαζί με τις παραδοσιακές, ιδεολογικές και ευαίσθητες «αντίπαλες» μεσοανατολικές χώρες, η λίστα των στόχων περιλαμβάνει τις αποστολές της ΕΕ, τις πρεσβείες της **Ελλάδας, της Γαλλίας και της Ιταλίας**, καθώς επίσης και έναν αριθμό συμμάχων των ΗΠΑ, όπως η Ιαπωνία, το Μεξικό, η Ν.Κορέα, η Ινδία και η Τουρκία.

Σύμφωνα πάντα με τον Guardian, οι αμερικανικές μυστικές υπηρεσίες κωδικοποίησαν την επιχείρηση παρακολούθησης της αποστολής της ΕΕ στις ΗΠΑ ως «Perdido», **της ελληνικής αποστολής του ΟΗΕ ως «Powel» και της ελληνικής πρεσβείας ως «Klondyke».** Αντιστοίχως, στη γαλλική αποστολή «Blackfoot» και στην πρεσβεία της Γαλλίας στην Ουάσινγκτον ως «Wabash», ενώ η ιταλική πρεσβεία ήταν γνωστή στη NSA ως «Bruneau» και «Hemlock».

Η λίστα στο έγγραφο του Σεπτεμβρίου 2010 δεν επισημαίνει τη Βρετανία, τη Γερμανία ή άλλες δυτικοευρωπαϊκές χώρες.

Ερευνά το ελληνικό ΥΠΕΞ

«Η Ελλάδα σέβεται απολύτως τις προβλέψεις του Διεθνούς Δικαίου που διέπουν το καθεστώς λειτουργίας των Διπλωματικών και Προξενικών Αρχών. Για το λόγο αυτό, αδυνατεί να κατανοήσει πληροφορίες που έχουν δει το φως της δημοσιότητας σχετικά με παρακολουθήσεις, μεταξύ άλλων, και ελληνικών διπλωματικών αποστολών από Υπηρεσίες φίλης και συμμαχικής χώρας» αναφέρει ο εκπρόσωπος του ελληνικού υπουργείου Εξωτερικών, κ. Κούτρας, σημειώνοντας ότι «το περιεχόμενο των εν λόγω δημοσιογραφικών αναφορών, η διερεύνηση των οποίων έχει ήδη ξεκινήσει από τις αρμόδιες ελληνικές υπηρεσίες, θα εξετασθεί με προσοχή». Όπως πρόσθεσε ο εκπρόσωπος του υπουργείου Εξωτερικών, εξυπακούεται ότι, αναλόγως των αποτελεσμάτων της διερεύνησης, «θα ζητηθούν και οι αναγκαίες διευκρινίσεις».

Αμερικανικός κοριός και στη Μέρκελ

Το γερμανικό περιοδικό Spiegel ανέφερε ότι η NSA παρακολουθούσε κάθε μήνα τουλάχιστον 500 εκατ. τηλεφωνικές συνδέσεις, ηλεκτρονικά μηνύματα και SMS στη Γερμανία, ακόμη και την ίδια την Άγκελα Μέρκελ.

Σύμφωνα με το δημοσίευμα που επικαλείται απόρρητα έγγραφα που έχουν περιέλθει στην κατοχή του πρώην συνεργάτη της NSA, Έντουαρντ Σνόουντεν, οι αμερικανικές υπηρεσίες είχαν εγκαταστήσει κοριούς στο κτήριο της αντιπροσωπείας της ΕΕ στην Ουάσινγκτον.

Επιπλέον, είχαν διεισδύσει στο εσωτερικό δίκτυο υπολογιστών της αντιπροσωπείας. Ετσι, μπορούσαν να παρακολουθήσουν συνομιλίες στους χώρους του κτιρίου, έγγραφα στους υπολογιστές των στελεχών της αντιπροσωπείας, καθώς και την ηλεκτρονική αλληλογραφία τους. Επίσης, σύμφωνα με το γερμανικό περιοδικό, υπό παρακολούθηση ήταν η αντιπροσωπεία της ΕΕ στα Ηνωμένα Εθνη.

Η αντίδραση της ΕΕ ήταν άμεση και όπως τονίζεται σε ανακοίνωσή της, επικοινώνησε αμέσως με την Ουάσιγκτον και ζήτησε εξηγήσεις για τις πληροφορίες αυτές. «Μας είπαν ότι θα επαληθεύσουν την ακρίβεια των πληροφοριών αυτών που δημοσιεύθηκαν και ότι θα μας απαντήσουν», καταλήγει η ανακοίνωση.

Ο πρόεδρος του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου Μάρτιν Σουλτς δήλωσε πως «πρόκειται για τεράστιο σκάνδαλο, το οποίο θα έχει σοβαρές επιπτώσεις στις σχέσεις ΕΕ-ΗΠΑ, αν αληθεύουν οι πληροφορίες του "Spiegel"», ενώ εξηγήσεις έχει ζητήσει και η Γαλλία, όπως έκανε γνωστό ο υπουργός Εξωτερικών της χώρας Λοράν Φαμπιούς.

«Είναι απαράδεκτο να παρακολουθούνται Ευρωπαίοι πολιτικοί και διπλωμάτες, η εμπιστοσύνη μας έχει κλονιστεί», υποστήριξε ο Γερμανός ευρωβουλευτής Μάνφρεντ Βέμπερ.

Το Βερολίνο είναι ιδιαίτερα προβληματισμένο με τις παρακολουθήσεις, τόσο που να μιλάει για «ψυχροπολεμικές συμπεριφορές», καθώς τουλάχιστον μισό δισεκατομμύριο τηλεφωνικές συνδέσεις, ηλεκτρονικά μηνύματα και γραπτά μηνύματα κινητής τηλεφωνίας παρακολουθούσε κάθε μήνα στη Γερμανία η NSA. Από το υλικό αποθήκευε τα μεταδεδομένα (ποιος συνομίλησε με ποιον και πότε) αλλά όχι το περιεχόμενο.

Στόχος αυτής της κατασκοπείας, που «γινόταν με την έγκριση του Λευκού Οίκου», ήταν όχι μόνο η γερμανική κυβέρνηση αλλά, όπως πιθανολογείται, και η ίδια η καγκελάριος Μέρκελ.

ΓΙΑ ΤΗ ΓΕΡΜΑΝΙΑ

«Συνεργάτης τρίτης τάξης»

Η έκταση των παρακολουθήσεων στη Γερμανία ήταν τέτοια, που τις «κανονικές» ημέρες, γράφει το περιοδικό, παρακολουθούνταν περίπου 20 εκατομμύρια τηλεφωνικές συνδέσεις και 10 εκατομμύρια συνδέσεις στο Διαδίκτυο, αριθμοί που αυξάνονταν σημαντικά σε μέρες αιχμής.

Σύμφωνα με το άρθρο, τα απόρρητα έγγραφα των αμερικανικών μυστικών υπηρεσιών ανέφεραν τη Γερμανία ως «συνεργάτη τρίτης τάξης», ο οποίος παρακολουθείται σε έκταση παρόμοια με τη Σαουδική Αραβία, την Κίνα ή το Ιράκ. Οι νέες αυτές αποκαλύψεις δημιουργούν ψυχρό κλίμα στις σχέσεις ΗΠΑ-Γερμανίας και όπως επισήμανε η υπουργός Δικαιοσύνης, Ζαμπίνε Λοϊτχόιζερ-Σναρενμπέργκερ, «ξεπερνά κάθε όριο το ότι οι φίλοι μας στις ΗΠΑ αντιμετωπίζουν τους Ευρωπαίους σαν εχθρούς».

ΡΩΣΙΑ

Βουλευτές κατά της απέλασης Σνόουντεν

Υπέρ του Εντουαρντ Σνόουντεν, ο οποίος εδώ και μία εβδομάδα βρίσκεται στον χώρο μετεπιβίβασης του αεροδρομίου Σερεμέτιεβο της Μόσχας, τάχθηκαν Ρώσοι βουλευτές.

«Η απέλασή του, όπως έχουν ζητήσει οι ΗΠΑ, θα ήταν λάθος», δήλωσε ο βουλευτής Αλεξέι Πουσκόφ, επικεφαλής της Επιτροπής Διεθνών Υποθέσεων στη Δούμα, τη ρωσική Κάτω Βουλή. «Δεν είναι θέμα χρησιμότητας (του Σνόουντεν για τη Ρωσία), είναι θέμα αρχής. Το να παραδίδει κανείς έναν πολιτικό πρόσφυγα είναι ηθικά απαράδεκτο», τόνισε.

Αλλά και ο γερουσιαστής Βαλερί Σνιάκιν, αντιπρόεδρος της Επιτροπής Διεθνών Υποθέσεων του Συμβουλίου της Ομοσπονδίας (ρωσική Ανω Βουλή), δήλωσε πως «οι Ρώσοι βουλευτές πρέπει να κινητοποιηθούν για την τύχη του». Οι δηλώσεις αυτές έγιναν ύστερα από αυτές του προέδρου του Ισημερινού, Ραφαέλ Κορέα, που είπε ότι για να εξετάσει η χώρα του το αίτημα χορήγησης ασύλου, «ο Σνόουντεν πρέπει να βρίσκεται σε έδαφος του Ισημερινού».

Στην ουσία πέταξε το μπαλάκι στη Μόσχα, αφού για να μετακινηθεί ο Σνόουντεν στην πρεσβεία του Ισημερινού, που βρίσκεται στο κέντρο της Μόσχας, χρειάζεται ρωσική βίζα.

Ηλεκτρονική Έκδοση
enet.gr, 17:57 Δευτέρα 21 Οκτωβρίου 2013

Το Παρίσι ζητεί από την Ουάσινγκτον σαφείς απαντήσεις

Γαλλική οργή για τις παρακολουθήσεις από την NSA

Ο πρωθυπουργός της Γαλλίας Ζαν-Μαρκ Ερό δήλωσε σοκαρισμένος από τις μαζικές παρακολουθήσεις τηλεπικοινωνιών γάλλων πολιτών από την αμερικανική NSA. Ζήτησε από τις ΗΠΑ να δώσουν σαφείς απαντήσεις για τις πρακτικές αυτές, επισημαίνοντας ότι πρόκειται για τη βάση της εμπιστοσύνης ανάμεσα στις δύο χώρες. Ο επικεφαλής της γαλλικής διπλωματίας Λοράν Φαμπιούς κάλεσε τον αμερικανό πρεσβευτή στο Παρίσι να δώσει εξηγήσεις.

Ο υπουργός Εξωτερικών της Γαλλίας Λοράν Φαμπιούς (Reuters)

Στην αποκάλυψη για τις μαζικές παρακολουθήσεις από την αμερικανική Υπηρεσία Εθνικής Ασφάλειας (NSA) προέβη η εφημερίδα Le Monde, επικαλούμενη τις πληροφορίες που έδωσε στη δημοσιότητα ο πρώην τεχνικός της Υπηρεσίας Έντουαρντ Σνόουντεν. Σύμφωνα με την ίδια πηγή, η NSA είχε πραγματοποιήσει 70,3 εκατ. υποκλοπές τηλεφωνικών συνδιαλέξεων Γάλλων από τις 10 Δεκεμβρίου 2012 ως τις 8 Ιανουαρίου 2013.

«Είμαι βαθιά σοκαρισμένος (...). Είναι απίθανο μια χώρα σύμμαχος, όπως οι ΗΠΑ, να μπορεί σε τέτοιο σημείο να κατασκοπεύει ιδιωτικές επικονωνίες που δεν έχουν καμιά στρατηγική δικαιολογία, καμιά δικαιολογία εθνικής άμυνας» τόνισε ο Ζαν - Μαρκ Ερό από την Κοπεγχάγη.

Ο γάλλος πρωθυπουργός ζήτησε από τις ΗΠΑ «να δώσουν σαφείς απαντήσεις για τους λόγους για τους οποίους χρησιμοποιήθηκαν οι πρακτικές αυτές και κυρίως να δημιουργήσουν τις προϋποθέσεις διαφάνειας ώστε (οι πρακτικές αυτές) να πάρουν τέλος».

Ερωτηθείς αν πρέπει να απευθυνθεί στον πρόεδρο των ΗΠΑ Μπαράκ Ομπάμα, ο κ. Ερό απάντησε: «Αφήνω στον πρόεδρο της Δημοκρατίας τη φροντίδα να λάβει τα μέτρα που επιβάλλονται, αλλά είναι πρόδηλο ότι επιβάλλονται πρωτοβουλίες και θα αναληφθούν».

Από την πλευρά του, ο γάλλος υπουργός Εξωτερικών Λοράν Φαμπιούς ανακοίνωσε ότι «κάλεσε αμέσως» τον πρεσβευτή

των ΗΠΑ στο Παρίσι να δώσει εξηγήσεις. Χαρακτήρισε εντελώς απαράδεκτη την αμερικανική κατασκοπεία στη Γαλλία.

Οι αποκαλύψεις προκαλούν «σοκ» και «απαιτούν εξηγήσεις» είχε δηλώσει νωρίτερα και ο υπουργός Εσωτερικών της Γαλλίας Μανουέλ Βαλς.

Newsroom Enet με πληροφορίες από BBC, Le Monde, ΑΠΕ - ΜΠΕ

© 2013 Χ.Κ. Τεγόπουλος Εκδόσεις Α.Ε.

TOP STORIES GERMANY

COURT CASES

Court rules against monitoring of Left party politician Ramelow

Germany's Constitutional Court has ruled that the monitoring of a leftist politician by domestic intelligence agents was wrong. Judges said lawmakers could be snooped on, but only under the strictest circumstances.

© picture-alliance/dpa

The Constitutional Court in Karlsruhe on Wednesday overturned a 2010 ruling by the Federal Administrative Court that intelligence officers were right to have kept tabs on the Left party's Bodo Ramelow.

Ramelow had complained about the surveillance by the domestic intelligence officers from Germany's Office for Protection of the Constitution (BfV) around a decade ago, before he served for four years as a representative in the German national parliament, the Bundestag.

The surveillance was officially confirmed in 2006 when the BfV was ordered by a court in Thuringia to make its file on Ramelow public.

In its decision, the Constitutional Court said that such an encroachment - specifically the monitoring of a lawmaker - should only be possible in exceptional circumstances, where it met strict conditions of proportionality.

Officers are believed to have been suspicious of the politician's alleged links with the German Communist Party (DKP) during the 1980s.

However, the court found that there were no grounds to suspect Ramelow, said to be a moderate within the party, of wrongdoing.

The judges ruled that such surveillance should only be permissible "if there is an indication that the deputy has abused his mandate in the fight against the democratic constitutional order, or actively or aggressively fought against that order."

"I was spied on and snooped on for more than 30 years," said Ramelow, responding to the decision via Twitter. "Now I hear that I have won a victory in Karlsruhe."

Ramelow is currently parliamentary group leader of the Left Party in the Thuringian state legislature.

rc/hc (AFP, dpa, Reuters)

Date 09.10.2013

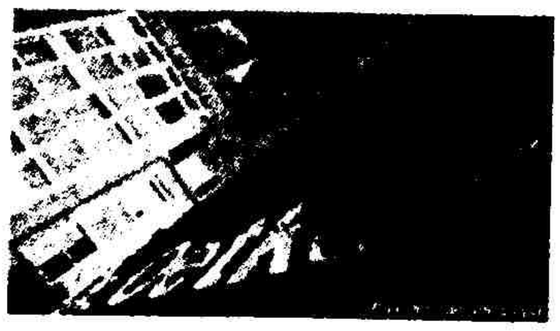
Share [illegible] Facebook Twitter google+ More

Feedback: Send us an email. Please include your name and country in your reply.

Print Print this page

Permalink http://dw.de/p/19waS

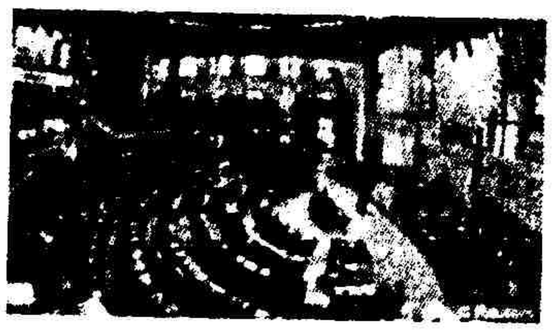
MORE CONTENT

Another German company reveals its Nazi past

22.10.2013

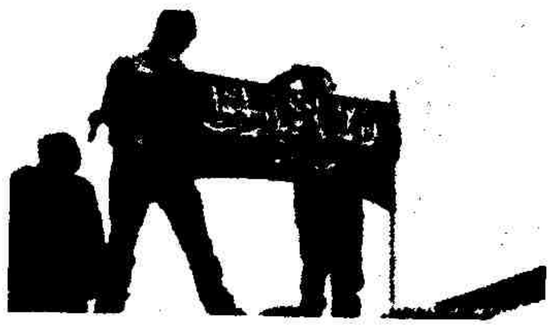
Almost 70 years after the end of World War II, many German companies have finally come clean on their close ties to the Nazis. German frozen pizza giant Dr. Oetker is one of them.

Few entrepreneurs in new German parliament

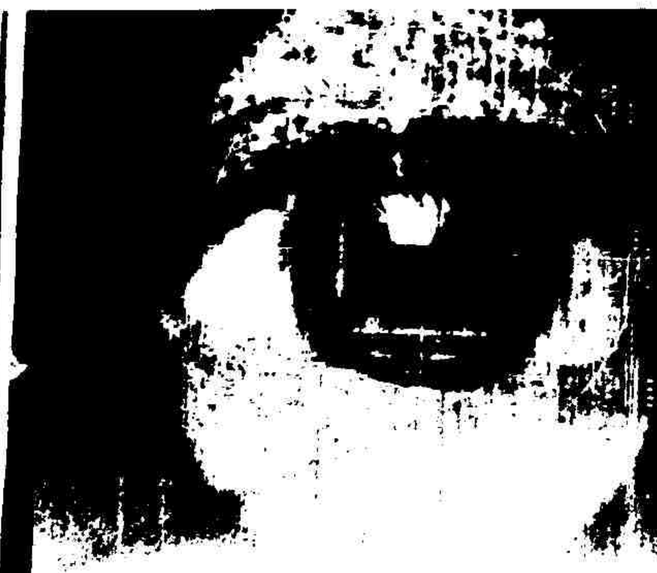
22.10.2013

Parliamentarians are supposed to be a representative cross-section of civil society - with all classes and many and mixed professions. So why is the new German parliament dominated by lawyers and teachers?

Jihad and back: German fighters in Syria 22.10.2013

Some 200 German Islamists are thought to be fighting in Syria. Many are worried they could be a threat when they return home. More likely, however, they will return to Germany disillusioned.

ΟΙ ΠΑΡΑΝΟΜΕΣ παρακολουθήσεις επικοινωνιών ως εσχάτη προδοσία

του Προκοπη Παυλοπουλου
Βουλευτη επικρατειας του Προγραμματος Αθηνων

Μ' έντονο προβληματισμό αλλά και δικαιολογημένη ανησυχία –νομίζω και εύχομαι η συντριπτική πλειοψηφία των πολιτών– παρακολουθούμε την πρόσφατη σπερμολογία περί παράνομων παρακολουθήσεων εκ μέρους κρατικών οργάνων, πολύ περισσότερο δε εκ μέρους οργάνων της ΕΥΠ. Η σπερμολογία αυτή, χωρίς να συνοδεύεται έστω και από επαρκείς ενδείξεις, προφανώς αποβαίνει βλαπτική για τους θεσμούς εν γένει, άρα για την ίδια τη Δημοκρατία. Και μάλιστα σε μια στιγμή που, μέσα στη βαθιά κι επώδυνη κοινωνική κρίση, οι δημοκρατικοί θεσμοί και η αποτελεσματική λειτουργία τους συνιστούν, κυριολεκτικώς, «ultimum refugium» για την κοινωνική συνοχή. Υποστηρίζω αυτή τη θέση διότι μου είναι αδύνατο να δεχθώ ότι κρατικοί λειτουργοί, πρωτίστως δε λειτουργοί της ΕΥΠ, θα μπορούσαν έστω και να διανοηθούν να προβούν σε παράνομες παρακολουθήσεις επικοινωνιών ιδίως δημοκρατικών πολιτικών προσώπων, δεδομένου ότι, φυσικά μεταξύ άλλων:

I. Σύμφωνα με τις διατάξεις του Ν. 3649/2008 «Εθνική Υπηρεσία Πληροφοριών και άλλες διατάξεις» –τον οποίο είχα την τιμή να εισηγηθώ προς ψήφιση από τη Βουλή ως αρμόδιος Υπουργός Εσωτερικών– σε συνδυασμό με τις διατάξεις του άρθρου 43Α παρ. 2 του Κανονισμού της Βουλής:

Α. Πρώτον, η ΕΥΠ τελεί έκτοτε υπό κοινοβουλευτικό έλεγχο, μέσω της Επιτροπής Θεσμών και Διαφάνειας της Βουλής των Ελλήνων.

Β. Δεύτερον, στην ΕΥΠ (άρθρο 5 παρ. 3 του Ν. 3649/2008) υπηρετεί, κατ' απόσπαση, ειδικός εισαγγελικός λειτουργός, «*ο οποίος ελέγχει τη νομιμότητα των ειδικών επιχειρησιακών δράσεών της που αφορούν θέματα Δικαιωμάτων του Ανθρώπου*».

ΙΙ. Επιπλέον όμως οι κρατικοί λειτουργοί, και πολύ περισσότερο οι λειτουργοί της ΕΥΠ, οι οποίοι θα προέβαιναν οργανωμένα σε παράνομες παρακολουθήσεις κυρίως πολιτικών προσώπων, με συνταγματικώς κατοχυρωμένο θεσμικό ρόλο, υπό προϋποθέσεις θα διέπρατταν, εκτός από τα λοιπά εγκλήματα –εν προκειμένω κακουργήματα– που θεσπίζονται με βάση τη νομοθεσία περί παραβίασης του απορρήτου των επικοινωνιών εν γένει, και το έγκλημα της εσχάτης προδοσίας, κατ' εφαρμογή των άρθρων 134 και 134Α του Ποινικού Κώδικα. Και τούτο διότι:

Α. Κατά τις διατάξεις του άρθρου 134 παρ. 2 εδ. α' του Ποινικού Κώδικα, διαπράττει εσχάτη προδοσία και όποιος, με σφετερισμό της ιδιότητάς του ως οργάνου του Κράτους, επιχειρεί να καταλύσει ή ν' αλλοιώσει ή να καταστήσει ανενεργές, διαρκώς ή προσκαίρως, «*θεμελιώδεις αρχές και θεσμούς του πολιτεύματος*».

Β. Ενώ κατά τις διατάξεις του άρθρου 134Α εδ. η' του Ποινικού Κώδικα, ως θεμελιώδης αρχή και θεσμός του πολιτεύματος, η κατάλυση ή αλλοίωση του οποίου κατά το προαναφερόμενο άρθρο 134 συνιστά εσχάτη προδοσία, νοείται και «*η γενική αρχή και προστασία των ατομικών δικαιωμάτων που προβλέπει το Σύνταγμα*».

Γ. Μεταξύ των θεμελιωδών αυτών δικαιωμάτων περιλαμβάνεται, και μάλιστα στο στενό τους πυρήνα, και το δικαίωμα του απορρήτου των επικοινωνιών, κατά τις διατάξεις του άρθρου 19 του Συντάγματος. Την τήρηση του οποίου εγγυάται η ειδικώς προβλεπόμενη Αρχή Διασφάλισης του Απορρήτου των Επικοινωνιών (ΑΔΑΕ). Η παραβίαση του δικαιώματος τούτου συνεπάγεται, ουσιαστικώς, και παραβίαση:

1. Αφενός των γενικών ρητρών του Συντάγματος περί προστασίας της αξίας του ανθρώπου (άρθρο 2 παρ. 1) και περί ελεύθερης ανάπτυξης της προσωπικότητάς του (άρθρο 5 παρ. 1).

2. Αφετέρου –και, ειδικότερα, σύμφωνα με ρητή παραπομπή των διατάξεων του άρθρου 19 παρ. 3 του Συντάγματος– των δικαιωμάτων:

α) Προστασίας της ιδιωτικής ζωής (άρθρο 9 του Συντάγματος).

β) Προστασίας των προσωπικών δεδομένων (άρθρο 9Α του Συντάγματος).

Συμπερασματικώς: Το μήνυμα που εκπέμπουν οι προαναφερόμενες διατάξεις της έννομης τάξης μας έχει διπλό αποδέκτη. Κατά πρώτο λόγο το ως άνω μήνυμα απευθύνεται σ' όλους εκείνους οι οποίοι καλλιεργούν, χωρίς αποδείξεις ή έστω κι επαρκείς ενδείξεις, την αμφιβολία περί, δήθεν, παράνομων παρακολουθήσεων. Παρέχοντας τη διαβεβαίωση ότι υπάρχουν οι πρόσφορες θεσμικές αντηρίδες, με βάση τις οποίες καθένας μπορεί να διασφαλίσει την απαραίτητη έννομη προστασία των δικαιωμάτων του. Κατά δεύτερο δε –όχι όμως και λιγότερο σημαντικό– λόγο στέλνουν, επίσης διπλό, εκκωφαντικό, μήνυμα σε τυχόν «επίδοξους κορυφούς» εντός του κρατικού μηχανισμού. Δηλαδή το μήνυμα ότι και «υπάρχουν δικαστικές τας Αθήνας». Αλλά και ότι η εσχάτη προδοσία νοείται εναντίον των κάθε είδους εχθρών της Δημοκρατίας, πολύ περισσότερο εφόσον δραστηριοποιούνται εντός της επικράτειας.

[7/10-23/10/13]